

فهرست

جلد اول

مجموعه قوانین

بیست و سومین دوره قانونگذاری

مجلس شورای ملی

بترتیب تاریخ تصویب

اداره کل قوانین

شماره ردیف	عنوان قانون
۱	تصمیم قانونی دائر به انتخاب دونفر نظار اندوخته اسکناس .
۲	تصمیم قانونی دائر به انتخاب يك نفر نظار در سازمان بیمه های اجتماعی .
۳	تصمیم قانونی دائر به ابراز رأی اعتماد بدولت جناب آقای امیر عباس هویدا نخست وزیر .
۴	تصویبنامه راجع به پرداخت ده میلیون ریال از محل درآمد عمومی سال ۱۳۳۹ بوزارت کشاورزی بمنظور مبارزه با بیماریهای طاعون اسبی .
۵	تصویبنامه راجع باجازه پرداخت مبلغ هفتصد و پنجاه میلیون ریال وام بسازمان برنامه از محل درآمدهای دولت در سال ۱۳۳۹ .
۶	تصویبنامه راجع به برقراری مستمری درباره ورثه مرحوم دکتر علی رادپور فلاتی .
۷	تصویبنامه راجع به پرداخت مبلغ پنجاه میلیون ریال بمجلس سنا جهت رفع نواقص ساختمان و تهیه لوازم و تکمیل تأسیسات آن مجلس .
۸	تصویبنامه راجع به برقراری مستمری درباره ورثه مرحوم عباس موثقی رئیس پیشین سیلوی استان دوم .
۹	تصویبنامه راجع به برقراری مستمری درباره آقای فریدون حجتی فرزند مرحوم محمدتقی حجتی کارمند سابق بنگاه راه آهن دولتی ایران .

صفحه مجموعه	تاریخ انتشار	شماره روزنامه رسمی	تاریخ توشیح	تاریخ تصویب یا اظهار ملاحظات مجلس سنا	تاریخ تصویب مجلس شورای ملی
۱	—	—	—	—	۵۰/۶/۱۸
۲	۵۰/۷/۷	۷۷۶۹	—	—	۵۰/۶/۲۸
۳	—	—	—	—	۵۰/۷/۱
۱۱۱	—	—	—	۵۰/۷/۱۵	۵۰/۲/۲۸
۱۱۲	—	—	—	۵۰/۷/۱۵	۵۰/۲/۲۸
۱۱۳	—	—	—	۵۰/۷/۱۵	۵۰/۲/۲۸
۱۱۴	—	—	—	۵۰/۷/۱۵	۵۰/۲/۲۸
۱۱۵	—	—	—	۵۰/۷/۱۵	۵۰/۲/۲۸
۱۱۶	—	—	—	۵۰/۷/۱۵	۵۰/۲/۲۸

شماره ردیف	عنوان قانون
۱۰	تصویبنامه راجع به اختصاص نصف اضافه درآمد غیرمستقیم سال ۱۳۳۹ کشور برای ساختمان استادیوم یکصد هزار نفری .
۱۱	تصویبنامه راجع به اجازه شرکت دولت شاهنشاهی ایران در سازمان قوای پلیس بین المللی .
۱۲	تصویبنامه راجع به اختصاص نصف اضافه درآمد غیرمستقیم جهت مصارف تهیه وسائل جشن دوهزار و پانصدمین سال شاهنشاهی .
۱۳	تصویبنامه راجع به پرداخت مبلغ سی میلیون ریال بوزارت فرهنگ بمنظور انجام هزینه های تأسیس مدارس جدید .
۱۴	تصویبنامه راجع به پرداخت مبلغ ده میلیون ریال از محل درآمد عمومی سال ۱۳۳۹ کل کشور بوزارت کشاورزی جهت مبارزه با بیماریهای طاعون اسبی .
۱۵	تصویبنامه راجع به پرداخت مبلغ ده میلیون ریال از درآمد عمومی سال ۱۳۳۹ به وزارت بهداشتی برای جلوگیری از مرض وبا .
۱۶	تصویبنامه راجع به اجازه پرداخت ماهانه دوهزار ریال به بانو تاجماه عیال مرحوم حسین امیر یعقوبخانی .
۱۷	تصویبنامه راجع به اجازه پرداخت مبلغ ۲۲۵۰۰۰۰۰ ریال از محل درآمد عمومی سال ۱۳۳۹ به وزارت فرهنگ جهت تأمین اعتبار يك درجه ترفیع فرهنگیان .

صفحه مجموعه	تاریخ انتشار	شماره روزنامه رسمی	تاریخ توشیح	تاریخ تصویب یا اظهار ملاحظات مجلس سنا	تاریخ تصویب مجلس شورای ملی
۱۱۷	-	-	-	۵۰/۷/۱۵	۵۰/۲/۲۸
۱۱۸	-	-	-	۵۰/۷/۱۵	۵۰/۲/۲۸
۱۱۹	-	-	-	۵۰/۷/۱۵	۵۰/۲/۲۸
۱۲۰	-	-	-	۵۰/۷/۱۵	۵۰/۲/۲۸
۱۲۱	-	-	-	۵۰/۷/۱۵	۵۰/۲/۲۸
۱۲۲	-	-	-	۵۰/۷/۱۵	۵۰/۲/۲۸
۱۲۳	-	-	-	۵۰/۷/۱۵	۵۰/۲/۲۸
۱۲۴	-	-	-	۵۰/۷/۱۵	۵۰/۲/۲۸

شماره ردیف	عنوان قانون
۱۸	تصویبنامه راجع به اجازه مصرف مبلغ چهار میلیون ریال از محل مازاد درآمد اختصاصی بنگاه دامپروری برای توسعه و پیشرفت امور مؤسسه دامپروری .
۱۹	تصویبنامه راجع به اجازه پرداخت تا حدود مبلغ ۵۳۲۷۷۹۵۵ ریال از محل اضافه در آمد اسفالت سال ۱۳۳۸ بابت تعهدات پرداخت نشده سال ۱۳۳۹ وزارت راه .
۲۰	تصویبنامه راجع به اجازه مصرف تا حدود مبلغ سی و پنج میلیون ریال اضافه درآمد اختصاصی سازمان جنگلبانی نسبت به درآمد پیش بینی شده در بودجه سال ۱۳۳۹ کل کشور .
۲۱	تصویبنامه راجع به اجازه پرداخت مبلغ دو میلیون ریال از محل درآمد عمومی سال ۱۳۳۹ کشور به اداره کل انتشارات و رادیو .
۲۲	تصویبنامه راجع به پرداخت مبلغ ۲۶۰۴۱۸۹/۸۵ ریال بقیه اعتبار تکمیل ساختمان بیمارستان ثریا مراغه .
۲۳	تصویبنامه راجع به پرداخت مبلغ یکصد و سی میلیون ریال به وزارت دارائی بابت رد قسمتی از وام وزارتخانه مزبور به بانک ملی ایران .
۲۴	تصویبنامه راجع به اجازه پرداخت مبلغ ده میلیون ریال از محل درآمد عمومی کشور در سال ۱۳۳۹ به وزارت بهداری جهت مبارزه با وبا .

صفحه مجموعه	تاریخ انتشار	شماره روزنامه رسمی	تاریخ توشیح	تاریخ تصویب یا اظهار ملاحظات مجلس سنا	تاریخ تصویب مجلس شورای ملی
۱۲۵	—	—	—	۵۰/۲/۱۵	۵۰/۲/۲۸
۱۲۶	—	—	—	۵۰/۲/۱۵	۵۰/۲/۲۸
۱۲۷	—	—	—	۵۰/۲/۱۵	۵۰/۲/۲۸
۱۲۸	—	—	—	۵۰/۲/۱۵	۵۰/۲/۲۸
۱۲۹	—	—	—	۵۰/۲/۱۵	۵۰/۲/۲۸
۱۳۰	—	—	—	۵۰/۲/۱۵	۵۰/۲/۲۸
۱۳۱	—	—	—	۵۰/۲/۱۵	۵۰/۲/۲۸

شماره ردیف	عنوان قانون
۲۵	تصویبنامه راجع به اصلاح بودجه تفصیلی سال ۱۳۳۹ وزارت کشاورزی .
۲۶	تصویبنامه راجع به اجازه پرداخت مبلغ شش میلیون ریال از محل درآمد عمومی سال ۱۳۳۹ کل کشور به وزارت بهداشت (بنگاه انستیتو پاستور) جهت تهیه واکسن ضد وبا .
۲۷	تصویبنامه راجع به اصلاح بودجه تفصیلی سال ۱۳۳۹ اداره هنرهای زیبای کل کشور .
۲۸	تصویبنامه راجع به اصلاح بودجه تفصیلی سال ۱۳۳۹ مؤسسه انحصار دخانیات ایران .
۲۹	تصویبنامه راجع به اجازه پرداخت دو میلیون و ششصد هزار ریال از محل درآمد عمومی سال ۱۳۳۹ به دانشگاه تهران .
۳۰	تصویبنامه راجع به اصلاح بودجه تفصیلی سال ۱۳۳۹ اداره کل ساختمان وزارت راه .
۳۱	تصویبنامه راجع به برقراری مستمری دربارۀ بانو تاجماه نوربخش .
۳۲	تصویبنامه راجع به اجازه پرداخت مبلغ پنج میلیون ریال اعتبار اضافی به دانشسرای عالی جهت کمک هزینه تحصیلی دانشجویان .
۳۳	تصویبنامه راجع به تخصیص مبلغ پانزده میلیون ریال اعتبار به وزارت بازرگانی جهت اجرای قانون مؤسسه استاندارد .
۳۴	تصویبنامه راجع به اصلاح بودجه تفصیلی ۱۳۳۹ سازمان جنگلبانی ایران .
۳۵	تصویبنامه راجع به اصلاح بودجه تفصیلی سال ۱۳۳۹ وزارت بازرگانی .

صفحه مجموعه	تاریخ انتشار	شماره روزنامه رسمی	تاریخ توشیح	تاریخ تصویب یا اظهار ملاحظات مجلس سنا	تاریخ تصویب مجلس شورای ملی
۱۳۲	—	—	—	۵۰/۷/۱۵	۵۰/۲/۲۸
۱۳۳	—	—	—	۵۰/۷/۱۵	۵۰/۲/۲۸
۱۳۴	—	—	—	۵۰/۷/۱۵	۵۰/۲/۲۸
۱۳۵	—	—	—	۵۰/۷/۱۵	۵۰/۲/۲۸
۱۳۶	—	—	—	۵۰/۷/۱۵	۵۰/۲/۲۸
۱۳۷	—	—	—	۵۰/۷/۱۵	۵۰/۲/۲۸
۱۳۸	—	—	—	۵۰/۷/۱۵	۵۰/۲/۲۸
۱۳۹	—	—	—	۵۰/۷/۱۵	۵۰/۲/۲۸
۱۴۰	—	—	—	۵۰/۷/۱۵	۵۰/۲/۲۸
۱۴۱	—	—	—	۵۰/۷/۱۵	۵۰/۲/۲۸
۱۴۲	—	—	—	۵۰/۷/۱۵	۵۰/۲/۲۸

شماره ردیف	عنوان قانون
۳۶	تصویبنامه راجع باصلاح بودجه تفصیلی سال ۱۳۳۹ وزارت امور خارجه .
۳۷	تصویبنامه راجع باجازه پرداخت مبلغ پنجاه میلیون ریال به سازمان امنیت و اطلاعات .
۳۸	تصویبنامه راجع باصلاح بودجه تفصیلی سال ۱۳۳۹ وزارت گمرکات و انحصارات.
۳۹	تصویبنامه راجع باصلاح بودجه تفصیلی سال ۱۳۳۹ اداره کل انتشارات و رادیو .
۴۰	تصویبنامه راجع باجازه پرداخت مبلغ چهار میلیون ریال به بیمارستان ابو حسین جهت مساعدت بجمعیت حمایت مسلولین .
۴۱	تصویبنامه راجع باصلاح بودجه تفصیلی سال ۱۳۳۹ اداره کل ثبت احوال .
۴۲	تصویبنامه راجع بمبلغ پنج میلیون ریال اضافه اعتبار دولت در سال ۱۳۳۹ .
۴۳	تصویبنامه راجع باصلاح بودجه تفصیلی سال ۱۳۳۹ دادسرای دیوان محاسبات .
۴۴	تصویبنامه راجع باجازه پرداخت مبلغ سه میلیون ریال باداره حسابداری وزارت دربار شاهنشاهی در سال ۱۳۳۹ .
۴۵	تصویبنامه راجع باجازه پرداخت مبلغ سی میلیون ریال اضافه اعتبار در سال ۱۳۳۹ به وزارت راه .
۴۶	تصویبنامه راجع باجازه پرداخت مبلغ دو میلیون ریال بهیات عالی اصلاحات ارضی جهت شروع عملیات اجرای قانون اصلاحات ارضی در منطقه کردستان.

صفحه مجموعه	تاریخ انتشار	شماره روزنامه رسمی	تاریخ توشیح	تاریخ تصویب یا اظهار ملاحظات مجلس سنا	تاریخ تصویب مجلس شورای ملی
۱۴۳	—	—	—	۵۰/۲/۱۵	۵۰/۲/۲۸
۱۴۴	—	—	—	۵۰/۲/۱۵	۵۰/۲/۲۸
۱۴۵	—	—	—	۵۰/۲/۱۵	۵۰/۲/۲۸
۱۴۶	—	—	—	۵۰/۲/۱۵	۵۰/۲/۲۸
۱۴۷	—	—	—	۵۰/۲/۱۵	۵۰/۲/۲۸
۱۴۸	—	—	—	۵۰/۲/۱۵	۵۰/۲/۲۸
۱۴۹	—	—	—	۵۰/۲/۱۵	۵۰/۲/۲۸
۱۵۰	۵۰/۸/۲۷	۷۸۰۸	—	۵۰/۲/۱۵	۵۰/۲/۲۸
۱۵۱	—	—	—	۵۰/۲/۱۵	۵۰/۲/۲۸
۱۵۲	—	—	—	۵۰/۲/۱۵	۵۰/۲/۲۸
۱۵۳	—	—	—	۵۰/۲/۱۵	۵۰/۲/۲۸

شماره ردیف	عنوان قانون
۴۷	قانون افزایش مبلغ مندرج در قانون اجازه تحصیل اعتبار جهت تقویت نیروهای دفاعی کشور .
۴۸	قانون الحاق يك تبصره به بند « ب » ماده ۱۵ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی .
۴۹	قانون پرداخت حق ليسانس همافران و درجه داران و افراد نیروهای مسلح شاهنشاهی .
۵۰	قانون عفو و بخشودگی قسمتی از مجازات محکومین بمناسبت جشن دوهزاروپانصد ساله بنیانگذاری شاهنشاهی ایران .
۵۱	منتفی بودن تصویبنامه مربوط به قبول تضمین بانکی به جای تضمین نقدی از پیمانکاران .
۵۲	قانون اجازه انصراف دولت از ضبط وجه ضمانتنامه و دریافت جریمه تأخیر قرارداد خرید لوله چدنی از شرکت ماشین سازی .
۵۳	آئین نامه فوق العاده سختی خدمت کادر تخصصی نیروی دریائی شاهنشاهی .
۵۴	قانون اصلاح ماده ۱۲۶ قانون مجازات عمومی .
۵۵	قانون تشخیص پایه دانشیاری دانشمندانی که پنج سال در رشته های فلسفه و حکمت تدریس نموده اند .

صفحه مجموعه	تاریخ انتشار	شماره روزنامه رسمی	تاریخ توشیح	تاریخ تصویب یا اظهار ملاحظات مجلس سنا	تاریخ تصویب مجلس شورای ملی
۱۵۴	۵۰/۸/۱۱	۷۷۹۵	۵۰/۷/۲۸	۵۰/۷/۲۱	۵۰/۷/۱۳
۱۵۵	۵۰/۸/۱۱	۷۷۹۵	۵۰/۷/۲۸	۵۰/۷/۲۱	۵۰/۷/۱۳
۱۵۶	۵۰/۸/۱۱	۷۷۹۵	۵۰/۷/۲۸	۵۰/۷/۲۱	۵۰/۷/۱۸
۱۵۷	۵۰/۷/۲۴	۷۷۸۱	۵۰/۷/۲۶	۵۰/۷/۲۱	۵۰/۷/۱۸
۱۶۱	-	-	-	۵۰/۸/۱	۵۰/۲/۲۱
۱۶۳	۵۰/۸/۲۷	۷۸۰۸	۵۰/۸/۱۱	۵۰/۸/۱	۵۰/۳/۱۶
۱۶۴	-	-	-	-	۵۰/۸/۶
۱۷۶	۵۰/۹/۶	۷۸۱۴	۵۰/۸/۱۸	۵۰/۸/۱۰	۴۹/۱۲/۹
۱۷۷	۵۰/۹/۶	۷۸۱۴	۵۰/۸/۱۸	۵۰/۸/۱۰	۵۰/۳/۲

شماره ردیف	عنوان قانون
۵۶	قانون تفریح بودجه سال ۱۳۴۹ مجلس شورای ملی .
۵۷	قانون تفریح بودجه سال ۱۳۳۷ کل کشور .
۵۸	قانون تفریح بودجه سال ۱۳۴۲ کل کشور .
۵۹	قانون تفریح بودجه سال ۱۳۴۳ کل کشور .
۶۰	قانون متمم بودجه سال ۱۳۵۰ مجلس شورای ملی .
۶۱	قانون مجازات مرتکبین جنحه و جنایت علیه کشورهای خارجی .
۶۲	قانون موافقتنامه ترانزیت بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت کویت .
۶۳	الحاق يك بند به ماده ۴ اساسنامه شرکتهای برق منطقه ای و اصلاح بند (ه) ماده ۴ اساسنامه شرکت سهامی برق منطقه ای غرب .
۶۴	منتفی بودن تصویبنامه راجع به الحاق يك تبصره به ماده ۴۴ آئین نامه معاملات دولتی در مورد نحوه خرید کالاهائیکه کارخانجات سازنده نماینده انحصاری در ایران دارند .
۶۵	منتفی بودن تصویبنامه راجع به اضافه شدن يك تبصره به ماده ۲۶ آئین نامه معاملات دولتی .
۶۶	منتفی بودن تصویبنامه راجع به اجازه خرید کالاهای انحصاری از کمپانیهای مربوط

صفحه مجموعه	تاریخ انتشار	شماره روزنامه رسمی	تاریخ توشیح	تاریخ تصویب یا اظهار ملاحظات مجلس سنا	تاریخ تصویب مجلس شورای ملی
۱۷۸	۵۰/۹/۱۴	۷۸۲۱	۵۰/۸/۲۲	-	۵۰/۸/۱۱
۱۸۰	۵۰/۹/۲۰	۷۸۲۶	۵۰/۸/۲۶	۵۰/۸/۱۰	۵۰/۸/۱۶
۱۸۱	۵۰/۹/۲۰	۷۸۲۶	۵۰/۸/۲۶	۵۰/۸/۱۰	۵۰/۸/۱۶
۱۸۲	۵۰/۱۲/۲۳	۷۹۰۲	۵۰/۸/۳۰	۵۰/۸/۱۰	۵۰/۸/۱۶
۱۸۳	۵۰/۹/۱۳	۷۸۲۰	۵۰/۹/۲	-	۵۰/۸/۲۳
۱۸۴	۵۰/۹/۱۳	۷۸۲۰	۵۰/۹/۲	۵۰/۸/۱۰	۵۰/۸/۲۳
۱۸۵	۵۰/۹/۲۲	۷۸۲۸	۵۰/۹/۶	۵۰/۸/۲۴	۵۰/۲/۲۶
۱۹۸	۵۰/۹/۲۸	۷۸۳۲	۵۰/۹/۱۰	۵۰/۸/۱۰	۵۰/۸/۲۵
۱۹۹	-	-	-	۵۰/۹/۸	۵۰/۲/۲۱
۲۰۱	-	-	-	۵۰/۹/۸	۵۰/۲/۲۱
۲۰۳	-	-	-	۵۰/۹/۸	۵۰/۲/۲۱

شماره ردیف	عنوان قانون
۶۷	منتفی بودن تصویبنامه راجع به وصول عوارض اسفالت از اتومبیل‌های مونتاژ در ایران.
۶۸	تصویبنامه راجع به معافیت مالیات نقل و انتقالات شیر و خورشید سرخ.
۶۹	منتفی بودن تصویبنامه راجع به تعیین مقامات مجاز استفاده از اتومبیل‌های دولتی و فروش اتومبیل‌های زائد.
۷۰	قانون ادغام وزارتخانه‌های صنایع و معادن و بازرگانی.
۷۱	منتفی بودن تصویبنامه راجع بنحوه استخدام مهندسين و کمک مهندسين و تکنيسين ها مصوب ۳۸/۱۰/۲۳.
۷۲	قانون اجازه پرداخت مزایای ویژه به افسران و درجه‌داران ارتش شاهنشاهی.
۷۳	تصمیم قانونی دائر به تأیید بیانات جناب آقای هویدا نخست وزیر در مورد استقرار نیروهای مسلح شاهنشاهی ایران در جزایر تنب بزرگ و تنب کوچک و نقاط مورد نظر جزیره ابوموسی.
۷۴	قانون شکاربانهای شکارگاهها و قرق‌های سلطنتی.
۷۵	اصلاح بعضی از مواد آئین‌نامه اجرائی ماده ۲ قانون تشکیل شورای آموزش و پرورش منطقه ای مصوب تیر ماه ۱۳۴۹ کمیسیونهای آموزش و پرورش و استخدام مجلسین.
۷۶	قانون تبدیل فروشگاه‌های مرکزی صنایع دستی بشرکت سهامی فروشگاه مرکزی صنایع دستی.

صفحه مجموعه	تاریخ انتشار	شماره روزنامه رسمی	تاریخ توشیح	تاریخ تصویب یا اظهار ملاحظات مجلس سنا	تاریخ تصویب مجلس شورای ملی
۲۰۵	—	—	—	۵۰/۹/۸	۵۰/۲/۲۱
۲۰۷	—	—	—	۵۰/۹/۸	۵۰/۲/۲۱
۲۰۸	—	—	—	۵۰/۹/۸	۵۰/۲/۲۱
۲۱۳	—	—	—	۵۰/۹/۸	۵۰/۳/۲
۲۱۴	—	—	—	۵۰/۹/۸	۵۰/۳/۱۶
۲۱۷	۵۰/۹/۲۸	۷۸۳۲	۵۰/۹/۱۷	۵۰/۹/۸	۵۰/۸/۱۱
۲۱۸	—	—	—	—	۵۰/۹/۹
۲۲۱	۵۰/۱۰/۱	۷۸۳۵	۵۰/۹/۱۸	۵۰/۸/۱۰	۵۰/۹/۱۱
۲۲۳	۵۰/۱۰/۲۰	۷۸۵۰	۵۰/۹/۲۹	۵۰/۹/۱۴	۵۰/۸/۲۵
۲۲۴	۵۰/۱۰/۲۰	۷۸۵۰	۵۰/۱۰/۴	۵۰/۹/۲۷	۵۰/۸/۱۱

شماره ردیف	عنوان قانون
۷۷	قانون الحاق دولت ایران به قرارداد بین المللی جلوگیری از تصرف غیر قانونی هواپیما.
۷۸	قانون پروتکل اصلاحی قرارداد بین المللی هواپیمائی کشوری .
۷۹	قانون عمران و نوسازی روستاها و انحلال وزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی و تعیین تکلیف مؤسسات وابسته به آن .
۸۰	اساسنامه شرکت سهامی حسابرسی .
۸۱	پیشنهاد مربوط به واگذاری اراضی مزروعی به ایل منگور .
۸۲	قانون انتقال ۱۵۰ هکتار از اراضی منابع ملی شده اطراف تهران به وزارت کار و امور اجتماعی به منظور تأمین مسکن کارگران .
۸۳	قانون موافقت نامه همکاری بین دولتین شاهنشاهی ایران و اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی در زمینه تعلیمات حرفه ای .
۸۴	قانون تبدیل بنگاه شیمیائی به شرکت سهامی .
۸۵	قانون اجازه مبادله و اجرای سه فقره قرارداد نفت .
۸۶	قانون موافقت نامه فرهنگی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری آندونزی .
۸۷	قانون برقراری مستمری درباره وراث قانونی مرحوم ناصر لشگری کارمند اداره کل گمرک .
۸۸	قانون اعتبارات اضافی سال ۱۳۵۰ کل کشور .

صفحه مجموعه	تاریخ انتشار	شماره روزنامه رسمی	تاریخ توشیح	تاریخ تصویب یا اظهار ملاحظات مجلس سنا	تاریخ تصویب مجلس شورای ملی
۲۲۵	۵۰/۱۰/۲۳	۷۸۵۳	۵۰/۱۰/۵	۵۰/۹/۲۷	۵۰/۸/۱۱
۲۳۴	۵۰/۱۰/۲۱	۷۸۵۱	۵۰/۱۰/۵	۵۰/۹/۲۷	۵۰/۸/۱۱
۲۳۸	۵۰/۱۰/۲۹	۷۸۵۸	۵۰/۱۰/۴	۵۰/۹/۲۷	۵۰/۹/۱۱
۲۴۸	۵۰/۱۱/۱۰	۷۸۶۶	۵۰/۱۰/۲۵	۵۰/۹/۶	۵۰/۹/۲۹
۲۵۳	۵۰/۱۰/۲۰	۷۸۵۰	۵۰/۱۰/۵	۵۰/۹/۲۳	۵۰/۹/۳۰
۲۵۴	۵۰/۱۰/۳۰	۷۸۵۹	۵۰/۱۰/۱۴	۵۰/۸/۲۴	۵۰/۱۰/۵
۲۵۵	۵۰/۱۰/۳۰	۷۸۵۹	۵۰/۱۰/۱۵	۵۰/۱۰/۶	۵۰/۳/۳۰
۲۶۳	۵۰/۱۰/۲۷	۷۸۵۶	۵۰/۱۰/۴	۵۰/۱۰/۶	۵۰/۹/۲
۲۶۴	۵۰/۱۰/۲۸	۷۸۵۷	۵۰/۱۰/۱۵	۵۰/۱۰/۶	۵۰/۹/۱۱
۴۵۵	۵۰/۱۱/۱۰	۷۸۶۶	۵۰/۱۰/۲۷	۵۰/۹/۸	۵۰/۱۰/۱۴
۴۶۰	۵۰/۱۱/۶	۷۸۶۴	۵۰/۱۰/۲۵	۵۰/۱۰/۶	۵۰/۱۰/۱۶
۴۶۱	۵۰/۱۱/۲۳	۷۸۷۷	۵۰/۱۰/۲۷	۵۰/۱۰/۶	۵۰/۱۰/۱۶

شماره ردیف	عنوان قانون
۸۹	قانون متمم بودجه سال ۱۳۵۰ کل کشور .
۹۰	قانون الحاق دولت ایران به سازمان جهانگردی جهانی .
۹۱	آئین نامه وظایف و اختیارات شورای عالی تأمین اجتماعی .
۹۲	بودجه سال ۱۳۵۱ مجلس شورای ملی .
۹۳	اصلاح ماده ۳۰ آئین نامه فوق العاده و هزینه سفرا و افسران و کارمندان نیروهای مسلح شاهنشاهی .
۹۴	لایحه قانونی تمدید مدت موضوع ماده ۱۰۱ قانون مالیاتهای مستقیم راجع به معافیت‌های صادراتی .
۹۵	قانون افزایش حقوق و وظیفه وراث قانونی دونفر خلبانان سمپاش سازمان حفظ نباتات وزارت کشاورزی .
۹۶	قانون تجدید تشکیلات و تعیین وظایف سازمانهای وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و انحلال وزارت منابع طبیعی .
۹۷	قانون الحاق دولت شاهنشاهی ایران به قرارداد بین المللی گمرکی ورود موقت و وسائل تعلیم و تربیت .
۹۸	قانون تبدیل مؤسسه جوجه کشی نارمک بشرکت سهامی .

صفحه مجموعه	تاریخ انتشار	شماره روزنامه رسمی	تاریخ توشیح	تاریخ تصویب یا اظهار ملاحظات مجلس سنا	تاریخ تصویب مجلس شورای ملی
۴۶۳	۵۰/۱۱/۱۸	۷۸۷۳	۵۰/۱۰/۲۵	۵۰/۱۰/۱۳	۵۰/۱۰/۱۶
۴۸۴	۵۰/۱۱/۱۹	۷۸۷۴	۵۰/۱۰/۳۰	۵۰/۱۰/۲۰	۵۰/۸/۲
۵۰۳	۵۰/۱۲/۱	۷۸۸۴	۵۰/۱۱/۱۶	۵۰/۸/۲	۵۰/۱۱/۲
۵۰۷	—	—	—	—	۵۰/۱۱/۵
۵۰۸	۵۰/۱۲/۱۰	۷۸۹۱	۵۰/۱۱/۲۰	۵۰/۱۱/۵	۵۰/۱۰/۱
۵۰۹	۵۰/۱۱/۲۸	۷۸۸۲	—	—	۵۰/۱۱/۹
۵۱۰	۵۰/۱۲/۱۱	۷۸۹۲	۵۰/۱۱/۲۰	۵۰/۱۱/۴	۵۰/۱۱/۱۲
۵۱۱	۵۰/۱۲/۱۹	۷۸۹۹	۵۰/۱۱/۲۳	۵۰/۱۱/۴	۵۰/۱۱/۱۲
۵۲۴	۵۰/۱۲/۱۶	۷۸۹۶	۵۰/۱۱/۲۳	۵۰/۱۱/۱۶	۵۰/۳/۱۶
۵۴۰	۵۰/۱۲/۱۱	۷۸۹۲	۵۰/۱۱/۲۳	۵۰/۱۱/۱۶	۵۰/۹/۱۱

شماره ردیف	عنوان قانون
۹۹	قانون اجازه فروش ۴۱۷ قلم اثاث اهدائی شرکت ملی نفت ایران بسازمان دفاع غیر نظامی کشور .
۱۰۰	قانون تبدیل بنگاه اصلاح و تهیه بندرچغندر قند ایران بشرکت سهامی .
۱۰۱	قانون اصلاح قانون مدت خدمت سفرای شاهنشاهی در کشورهای خارجه .

صفحه مجموعه	تاریخ انتشار	شماره روزنامه رسمی	تاریخ توشیح	تاریخ تصویب یا اظهار ملاحظات مجلس سنا	تاریخ تصویب مجلس شورای ملی
۵۴۱	۵۰/۱۲/۱۰	۷۸۹۱	۵۰/۱۱/۲۳	۵۰/۱۱/۱۶	۵۰/۱۰/۵
۵۴۲	۵۰/۱۲/۲۱	۷۹۰۰	۵۰/۱۲/۵	۵۰/۱۱/۲۵	۵۰/۹/۱۱
۵۴۳	۵۰/۱۲/۲۴	۷۹۰۳	۵۰/۱۲/۱۴	۵۰/۱۱/۲۵	۵۰/۱۱/۵

تصمیم قانونی دائر بانتهخاب دونفر نظار اندوخته اسکناس

مصوب ۱۸/۶/۱۳۵۰

مجلس شورای ملی بموجب ماده ۴۶ قانون بانکی و پولی مصوب هفتم
خرداد ماه ۱۳۳۹ کمیسیونهای مشترک مجلسین آقایان دکتر محمدعلی رشتی و نادر
ادیب سمیعی نمایندگان مجلس شورای ملی را بسمت نظار اندوخته اسکناس تا
اردیبهشت ماه ۱۳۵۱ انتخاب کرده است .

تصمیم قانونی فوق در جلسه روز پنجشنبه هیجدهم شهریور ماه یکهزار و
سیصد و پنجاه شمس از طرف مجلس شورای ملی اتخاذ گردید .

نایب رئیس مجلس شورای ملی - دکتر جواد سعید

تصمیم قانونی دائر بانتخاب یکنفر ناظر در سازمان بیمه‌های اجتماعی

مصوب ۱۳۵۰/۶/۲۸

مجلس شورای ملی در جلسه روز یکشنبه بیست و هشتم شهریورماه ۱۳۵۰ طبق ماده ۱۵ قانون بیمه‌های اجتماعی آقای حسام‌الدین رضوی نماینده مجلس شورای ملی را برای مدت دو سال بسمت ناظر در سازمان بیمه‌های اجتماعی انتخاب کرده است .

تصمیم قانونی فوق در جلسه روز یکشنبه بیست و هشتم شهریورماه یک هزار و سیصد و پنجاه شمسی از طرف مجلس شورای ملی اتخاذ گردید .

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

تصمیم قانونی دائر بابر از رأی اعتماد بدولت جناب آقای امیر عباس هویدا نخست وزیر

مصوب ۱۳۵۰/۷/۱

مجلس شورای ملی در جلسه روز پنجشنبه اول مهر ماه یک هزار و سیصد و پنجاه شمسی پس از طرح برنامه دولت و استماع بیانات آقای نخست وزیر و موافقت با اجرای متن برنامه با اکثریت ۲۱۸ رأی از دو بیست و پنجاه و یک نفر عده حاضر بدولت آقای امیر عباس هویدا ابراز اعتماد نمود .

تصمیم قانونی فوق در جلسه روز پنجشنبه اول مهر ماه یک هزار و سیصد و پنجاه شمسی از طرف مجلس شورای ملی اتخاذ گردید .

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

برنامه دولت جناب آقای امیرعباس هویدا نخست وزیر

خوشوقت و مفتخرم که با تأییدات خداوند متعال و تحت توجهات خاصه اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر یکصد و بیست و یکمین دولت دوران مشروطیت را بنمایندگان بیست و سومین دوره مجلس شورای ملی و ششمین دوره مجلس سنا معرفی کنم .

موجب مباهات است که این دولت هنگامی تصدی امور مملکتی را عهده دار می شود که از يك سوی سی سال بردوران پرافتخار سلطنت رهبر خردمند ایران میگذرد و از سوی دیگر ملت ایران بیست و پنجمین قرن بنیانگذاری شاهنشاهی خود را جشن میگیرد . طلایع تاریخ دراز و پر نشیب و فراز ملت ایران که مشحون از خصائص بشر دوستی و احترام به آزادی و حقوق انسانی و اعتقاد بعدالت اجتماعی است ، این درس ارزنده را بما می آموزد که برنامه های خود را ضمن تأمین موجبات رفاه مادی مردم بر پایه اصول و مبانی اخلاقی و معنوی که از سنت های پسندیده و دیرینه ایرانی است تدوین کنیم بر همین اساس ضمن گزارش نتایج انقلاب سفید ایران در سال های گذشته برنامه دولت را که بر پایه اصول دوازده گانه منشور انقلاب تدوین گردیده عرضه میدارم .

همانگونه که استحضار دارند انقلاب سفید ایران تغییرات بنیادی عظیمی در برداشت که از جمله تغییر روابط و مناسبات اجتماعی و دیگر گونی بنیادهای حقوقی بمنظور ایجاد زیربنای لازم برای ساختمان جامعه ای سالمتر و نیرومندتر تأمین عدالت اجتماعی از طریق توزیع عادلانه درآمد و تعمیم رفاه و خدمات

اجتماعی ، آزاد کردن نیروهای خفته و نهفته اجتماع ایران و شرکت دادن آنها در راه سازندگی ایران فردا و بوجود آوردن شرایط و زمینه لازم برای رشد سریع اقتصادی و صنعتی ایران می توان ذکر کرد .

تغییر روابط و مناسبات اجتماعی موجب شد که اقتصاد ایران پس از سال های رشد آرام و ملایم در زمانی کوتاه ، شاهد چنان جهش و پیشرفت تندی شود که در همه تاریخ پیشین ایران سابقه نداشت و معجزه اقتصادی ایران که فقط در یکی دو کشور دیگر مشابه آن دیده شده بود بوقوع پیوست ، معجزه ای که هنوز از نویدها و امیدهای بیشتری برای آینده سرشار و بارور است .

بوجود آمدن بنیان های اجتماعی و حقوقی لازم برای توسعه اقتصادی کشور موجب شد که سطح زندگی روستائینان بنحو مؤثری ارتقاء یابد و همچنین تحولی شگفت در پیشرفت صنعتی کشور پدیدار شود بدان گونه که در مدتی کوتاه ترکیب اقتصادی مملکت دگرگون شد و سهم تولیدات صنعتی و معدنی (باستثنای نفت) در تولید ناخالص داخلی بقیمت جاری بین سالهای ۱۳۴۱ و ۱۳۴۹ تقریباً سه برابر گردیده و سهم ارزش افزود ، بخش صنعت در تولید ناخالص ملی از ۱۶ درصد به ۲۱ درصد افزایش یافت .

بخش نفت نیز بر اثر پیروی از سیاست مستقل ملی که خود برانقلاب مقدس ایران متکی بوده و هست بر شد و توسعه ای شگرف نائل آمد و ایران را در میان کشورهای صادرکننده نفت بمقام اول ارتقاء داد .

تأمین عدالت اجتماعی که از اهم هدفهای انقلاب مقدس ایران بوده است در طی سال های انقلاب بوجوه مختلف صورت عمل بخود گرفته و از جمله تعمیم

سواد و آموزش و پرورش بر استان‌نشینان دورافتاده و برخوردار آسان از بهداشت و درمان و دیگر مزایای زندگی جدید تحقق یافته است .

رها ساختن نیروهای اجتماعی که در قید اسارت بود موجب شد که تحرك بیشتر و قابل توجهی در کلیه فعالیتهای مملکتی بوقوع پیوندد بهترین نمودار آن بهره‌مند شدن زنان از حقوق سیاسی بود و چنانکه همه ما در سالهای اخیر شاهد بوده و هستیم هر سال عدۀ روز افزونی از زنان در انجام خدمات اجتماعی و سیاسی و اقتصادی در شهرها و روستاها شریک و سهیم میشوند .

اینک بشرح نتایج بدست آمده از اصول انقلاب میپردازم :

اصل اول :

چنانکه استحضار دارید اجرای اصل مذکور نه فقط زیر بنای جامعه روستائی را در جهت مطلوبی متحول نمود و سرسخت‌ترین مانع پیشرفت و توسعه کشاورزی ایران را از میان برداشت بلکه بنیاد مجموع نظام اجتماعی را بر پایه‌های تازه‌ای استوار ساخت . کافی است یادآوری شود که قبل از اصلاحات ارضی، بیش از دو و نیم میلیون خانوار زارع کشور تحت عنوان رعیت در قالب رابطه مزارعه، در کشاورزی خود مصرفی قدیم بدشواری امرار معاش میکردند. بموجب آمارگیری نمونه‌ای کشاورزی سال ۱۳۳۹ بالغ بر ۵۵ درصد بهره‌برداری‌های کشاورزی بصورت رعیتی مورد عمل قرار داشت ، اما با اجرای مرحله اول قانون اصلاحات ارضی متجاوز از ۷۶۱ هزار خانوار زارع صاحب آب و ملك شخصی شدند و مالکیت قانونی اراضی مزروعی بیش از ۱۶ هزار قریه و نزدیک به هزار مزرعه بزارعین ذیربط منتقل گردید و با اجرای مرحله دوم قانون اصلاحات ارضی

که از اوائل بهمن ماه ۱۳۴۱ بموقع عمل درآمد موجبات گسترش بیشتر امر مالکیت میان زارعان زحمتکش کشور فراهم شد و متجاوز از ۵۴ هزار قریه و ۲۰ هزار مزرعه ، مشمول مقررات این مرحله از برنامه مترقی اصلاحات ارضی گردید و تکلیف قانونی بیش از ۲۵۰۲۰۰۰ نفر از زارعان در قبال آن روشن شد و بدین ترتیب جمعی از زارعان باستجاره ۳۰ ساله املاک خرده مالکان و برخی نیز با استفاده از کمک های قانونی دولت در مورد خرید اراضی مزروعی خود از مالکان و یا تقسیم ملک با آنان توافق نمودند و بالاخره گروهی نیز با قبول عضویت واحدهای سهامی زراعی بانجام فعالیت های کشاورزی پرداختند و بدنبال انجام این اقدامات برای فراهم نمودن موجبات مالکیت قانونی بیش از ۱۲۰۰۰۰۰ خانوار زارع ایرانی که با اجرای مقررات مرحله دوم اصلاحات ارضی نسق های زراعتی خود را بصورت اجاره سی ساله در اختیار گرفته و یا با قبول عضویت در واحدهای سهامی زراعی از اراضی مزروعی خود استفاده می کردند ، اقدامات وسیعی انجام پذیرفت و با اجرای قانون تقسیم و فروش املاک مورد اجاره به زارعین مستأجر و قانون مواد الحاقی باین قانون ؛ از تاریخ اول مهرماه سال جاری و قبل از برگزاری مراسم جشن دوهزار و پانصدمین سال بنیانگذاری شاهنشاهی ایران ، در این کشور زراعی یافت نخواهد شد که مالک زمین و نسق زراعتی خود نشده باشد و ترتیبی داده شده که با اجرای قانونی که اخیراً تصویب و جهت اجرا بدولت ابلاغ گردیده حتی مالکیت قانونی املاک موقوفه عام نیز که به مدت ۹۹ سال به زارعین مربوط اجاره داده شده است به آنها منتقل گردد .

بموازات اقداماتی که برای زمین دار شدن و مالک شدن کشاورزان بعمل آمد، تدابیری نیز در برنامه های عمرانی برای تهیه و تأمین نیازمندیهای اعتباری کشاورزان و متشکل کردن آنها در شبکه تعاونیهای روستائی اتخاذ و بمرحله عمل گذارده شد و طی مدتی کمتر از ۱۰ سال نه تنها سرمایه بانک کشاورزی از محل اعتبارات عمرانی از حدود پنج میلیارد ریال به دو برابر افزایش پیدا نمود بلکه بالغ بر دو میلیارد ریال نیز از همین محل برای تکمیل سرمایه گذاریهای زارعان در اختیار سازمان مرکزی تعاون روستائی قرار گرفت .

دهقانان کشور نیز در خلال این احوال رشد اجتماعی خود را نشان دادند و تا حدودی که مقدور آنها بود در اصلاح امور تولیدی و بهبود فعالیتهای خویش کوشا شدند . مثلاً بالغ بر ۱/۶ میلیون نفر از آنها عضویت بیش از ۸۳۲۰ واحد از شرکتهای تعاون روستائی را قبول نمودند و حدود ۳۰۰۰ میلیون ریال از طریق خرید سهم در این شرکتهای سرمایه گذاری نمودند و تعداد ۱۱۹ اتحادیه تعاونی روستائی با عضویت ۷۸۱۶ شرکت تعاونی روستائی و میزان ۱۰۵۸۰۰۰۰۰۰ ریال سرمایه در ۱۱۹ شهرستان مشغول انجام وظیفه شدند .

ظرف مدت ۴ سال گذشته ضمن ادغام تعدادی از شرکتهای تعاونی روستائی کوچک و مجاور در یکدیگر در مورد سرپرستی و نظارت بر اداره امور شرکتهای اتحادیه های تعاونی روستائی متشکله در کشور، و تعلیم و تربیت مدیران عامل حرفه ای برای اداره امور شرکتهای تعاونی روستائی در حین انجام خدمت مقدس سربازی و تعلیم و تربیت سرپرستان حوزه های تعاونی روستائی و تأمین اعتبارات و وسایل مورد نیاز زارعین عضو این شرکتهای اقدامات دامنه داری انجام پذیرفت

علاوه بر این ظرف مدت چهار سال گذشته نسبت به تشکیل شرکت‌های سهامی زراعی بمنظور فراهم نمودن موجبات افزایش درآمد سرانه کشاورزان و جلوگیری از خرد شدن اراضی به قطعات کوچک غیر اقتصادی و امکان انجام فعالیت‌های کشاورزی در مقیاس‌های بزرگ که تا این تاریخ ۲۸ واحد از آنها در منطقه عملی بوسعت ۹۳۸۶۸ هکتار و با تعداد ۸۹۰۶ خانوار زارع سهامدار در مناطق مختلف مملکت مشغول فعالیت شده و نتایج حاصل از تشکیل آنها از هر جهت مثبت و چشمگیر و قابل توجه بوده است اقدام گردید و بمنظور تأمین رفاه اجتماعی بیشتر کشاورزان، کار تجهیز و تأسیس ۲۵۰۰ فروشگاه تعاونی مصرف در روستاهای مختلف کشور، بمناسبت سال کورش بزرگ، از جمله برنامه‌های در دست اقدام است که اجرای آن در جریان سال جاری به پایان خواهد رسید.

علاوه بر انجام اقداماتی که بدانها اشاره شد، ظرف مدت ۴ سال گذشته در جهت تشکیل بیش از ۴۰۰ خانه فرهنگ روستائی در مناطق مختلف روستائی کشور بمنظور افزایش سطح اطلاعات عمومی و اجتماعی کشاورزان و ایجاد امکان پرورش استعداد های فنی و هنری و ورزشی آنان و اجرای تدریجی قانون بیمه‌های اجتماعی روستائیان در راه تأمین رفاه اجتماعی روستائیان کشور و تنظیم و تصویب قانون یکپارچه کردن اراضی و تعاونی کردن تولید در حوزه عمل شرکت‌های تعاونی روستائی بمنظور حداکثر بهره‌برداری از منابع آب و خاک کشور و ترویج و توسعه صنایع دستی روستائی و فعالیت‌های غیر کشاورزی برای جلوگیری از بیکاری پنهان و آشکار کشاورزان در اوقات فراغت و بالتیجه افزایش درآمد آنها، قدم‌های مثبت و ارزنده‌ای بجلو برداشته شد.

گرچه سرمایه گذاری قابل توجه دولت در کشاورزی در سالهای انقلاب، در تحقق پیشرفت‌ها اثرات محسوسی داشته است ولی همانطور که قبلاً اشاره گردید اجرای اصل اول انقلاب راه برای نیل به هدف هموار ساخت و طرز فکر زارعان خمودوبی تفاوت گذشته را دستخوش تغییری مطلوب نمود تا در راه اعتلای کشاورزی و اصلاح روستاها بنحو بی سابقه‌ای اهتمام نمایند.

زمین دار شدن دهقانان در آنان این انگیزه را ایجاد کرد تا برای آبادانی روستاها و بهره برداری بیشتر و بهتر از زمین با استفاده از ماشین آلات و کودهای شیمیائی روی آور شوند. من باب مثال، جمع مصرف کودهای شیمیائی که به سال ۱۳۳۵ کمتر از ۴۸۴ تن در تمام کشور بود و سال قبل از اجرای اصلاحات ارضی یعنی سال ۱۳۴۰ به ۳۸۹۸۰ تن افزایش پیدا کرده بود، پس از اجرای قانون اصلاحات ارضی تدریجاً سیر صعودی یافت و اکنون سالانه به حدود ۲۳۰۰۰۰ تن رسیده است. بیان همین یک مورد، دلیلی روشن بر حسن استقبال است که از طرف دهقانان نسبت به اصل اول انقلاب بظهور رسیده و گواه بارزی بر موفقیت برنامه اصلاحات ارضی و شور و رغبت زارع ایرانی برای استفاده از تکنیک‌های نوین زراعی است.

از نتایج شناخته شده اصلاحات ارضی در غالب کشورهای جهان، کاهش تولیدات کشاورزی در سالهای اولیه و افزایش بی سابقه آن در سنوات بعدی بوده است اما در ایران برنامه مزبور از همان آغاز ثمرات دلپذیر خود را به نیکوترین وجه آشکار ساخت. میزان تولید گندم که در سال ۱۳۳۹ فقط به $2/9$ میلیون تن بالغ بود در سال ۱۳۴۹ به $4/1$ میلیون تن رسید. تولید برنج از ۷۰۹ هزار تن به ۱۰۸۰ هزار تن

از دیاد یافت، تولید چغندر قند طی ده سال مذکور تقریباً ۵ برابر شد و از ۷۰۷ هزار تن به ۳/۵ میلیون تن فزونی گرفت. روغن حاصل از دانه های روغنی ۴ برابر و بحدود ۷۰ هزار تن بالغ گردید. محصول مرکبات نزدیک به ۴ برابر افزایش و به ۱۲۰ هزار تن رسید و بهمین قیاس در سایر تولیدات منجمله آنچه قابلیت فروش در بازار شهری دارد (از قبیل تولید سبزی - جالیز - سیب زمینی - چای - پنبه) توسعه قابل توجهی روی داد.

تغییر و اصلاح اساسنامه بانک سابق کشاورزی که اعتبارات کشاورزی و تعاونی را در یک جا متمرکز ساخت بدولت اجازه داد که در تقویت شرکتهای تعاونی روستائی و تأمین اعتبارات مورد نیاز آنها و هم چنین کشاورزانی که هنوز موجبات عضویت آنها در شرکتهای تعاونی فراهم نشده است نقشی کاری تر ایفا کند.

در زمینه استقرار یک نظم وسیع گسترده تعاونی در کلیه شئون اقتصادی و اجتماعی کشور با توجه باین واقعیت که امروز هر اندازه در مسائل گوناگون اجتماعی و اقتصادی پیشتر میرویم بهمان اندازه نیاز جامعه متحول ایران را به لزوم استقرار یک نظام تعاون ملی بیشتر احساس میکنیم، در آغاز سال جاری وظایف تازه ای بروظایف وزارت سابق اصلاحات ارضی اضافه شد و وزارت تعاون و امور روستاها بوجود آمد تا بتواند ضمن تلاش پیگیر در جهت نیل بکلیه هدفهای اقتصادی و اجتماعی برنامه همه جانبه اصلاحات ارضی ایران، در امر نظارت مستمر بر استقرار تعاونیهای سالمی بمفهوم ومعنای واقعی کلام و اجرای

قانون جدید شرکتهای تعاونی در جهت توسعه امور تعاونی کشور و بسط مفاهیم آن و آشنائی مردم با اصول و تعلیمات تعاونی اقدام لازم را بعمل آورد .

اصل دوم :

با تصویب اصل دوم از اصول انقلاب ایران ، منابع ثروت خداداد مشتمل بر جنگلها و مراتع که حقاً متعلق بتمام ملت ایران و نسلهای آینده کشور است بمالکیت عمومی و ملی در آمد .

گرچه اقدامات پراکنده در حفظ و حراست درختان و اراضی جنگلی گاه و بیگاه صورت میگرفت و حتی در سال ۱۳۳۷ طرحهای جنگلداری برای جنگلهای شمال تنظیم گردید ولی با وجود همه این اقدامات ، اشکال اساسی یعنی مالکیت خصوصی بر جنگلها و در نتیجه استفادههای بی رویه و بدون رعایت کوچکترین اصول فنی پا برجا بود . تا آنکه اصل دوم انقلاب ، کلیه جنگلها و مراتع و بیشهزارهای طبیعی و اراضی جنگلی کشور را جزو اموال عمومی ساخت و اداره آنها را بر عهده دولت محول نمود .

باتصویب و اجرای این ماده از منشور انقلاب نه تنها از تجاوز جنگلها و مراتع و انهدام مناطق جنگلی جلوگیری شد بلکه اقدامات بنیانی و پر ارزشی در حفظ و حراست - ازدیاد و توسعه - بهره برداری فنی و صنعتی و نیز تربیت متخصصان و اجرای تحقیقات مربوط آغاز گردید .

در زمینه حفظ و حمایت از جنگل از تربیت و بکارگماری گارد جنگل (به تعداد ۴۰۰۰ نفر) ، احداث پاسگاهها در سراسر جنگلهای مهم شمال ، ایجاد

ساختمانهای استحفاظی گارد ، استقرار شبکه مخابراتی بی سیم و اتخاذ تدابیر برای مقابله با حریق جنگلها و تهیه تسهیلات مربوط رامیتوان نام برد .

در مورد جنگل کاری مصنوعی باید از کشت بیش از ۷۵ میلیون اصله نهال در مساحتی بالغ بر ۱۱۱۱۷ هکتار واقع در مناطق مختلف کشور یاد کرد که علاوه بر ایجاد فضاهای سبز و پارک های مفرح ، بتدارك چوبهای صنعتی یاری کرده و می کند .

درباره جنگل داری و بهره برداری صنعتی از جنگل ها باید اشاره کنم که بر اثر اجرای طرحهایی که صنایع مجتمع چوب را پایه گذاری میکند امکان استفاده صحیح و بهنگام از جنگل های کشور و ممانعت از خروج بی رویه چوب بخارج و همچنین ورود غیر معقول و روز افزون کالاهای از چوب ساخته بوجود آمد .

ذکر این مطلب مفید است که فعالیت اولین مجتمع بهره برداری از جنگلهای شمال مشتمل بر چوب بری - تهیه تخته سه لا - نئوپان - درو پنجره و مبلساری تا پایان سال ۱۳۵۰ در اعماق جنگل نکاشروع خواهد شد که ظرفیت تولید سالانه آن ۹۳ هزار متر مکعب است . و بزودی طرحی برای استفاده صنعتی از بیش از یک میلیون متر مکعب چوب در سال و ایجاد صنایع چوب بری - خمیر کاغذ - کاغذ و صنایع وابسته در رشت آغاز خواهد شد .

علاوه بر این برای استفاده بیشتر از منابع چوب کشور بخش خصوصی نیز هم اکنون با ایجاد ده واحد در نقاط مختلف کشور بویژه در استانهای شمالی به تهیه فرآورده های مختلف چوب از قبیل تخته سه لا - فیبر - نئوپان و روکش مشغول میباشد .

موضوع مهم دیگر حفاظت آبخیزهاست نظریه اینک که عمر مفید سده های احداث شده در مملکت به میزان رسوبات وارده به مخازن آنها مرتبط است و برای تعیین میزان این رسوبات و ایجاد یک سیستم صحیح بهره برداری از اراضی آبخیزها ، اقدامات فوری و جدی آبخیزداری در سطح وسیع ضروری بوده است که آغاز گردیده است . فعالیت های مطالعاتی و شناسائی آبخیزها ، خصوصاً در سه منطقه رودخانه دز (سده محمد رضا شاه پهلوی) سفیدرود (سده شهبانو فرح) رودخانه کرج (سده امیر کبیر) انجام پذیرفته و می پذیرد، علاوه بر آن اقدامات حفاظتی و قرق - اصلاح در اراضی دیم کاری تغییر نوع زراعت در بعضی موارد، جلوگیری از شسته شدن خاک آبخیزها توسط عملیات فنی - ایجاد پوشش گیاهی (بذرپاشی ، نهال کاری ، احداث خزانه) در سطح وسیعی صورت گرفته است . ضمناً باید پیاره ای عملیات ساختمانی چون بانکت سازی - تراسنندی - احداث سدهای خشکه چینی در مقابل آبراهه ها اشاره کرد که تأثیر مهمی در این زمینه داشته است ۱ .

بر اثر انهدام غیرموجه جنگل ها و بیشه ها و استفاده بی رویه از مراتع در گذشته کشور ما با موضوع فرسایش خاک و پیش روی مناطق کویری مواجه گردیده بود . بمنظور تثبیت خاک و جلوگیری از شن های روان علاوه بر مبارزه بیولوژیکی که از طریق بذرپاشی ، نهال کاری ، احداث بادشکن ، ایجاد خزانه و نظائر آن

۱ - بعنوان مثال باید گفته شود که تنها در سال ۱۳۵۰ این عملیات پیش بینی شده است : احداث تراس در سطح ۵۵۰۰ هکتار - احداث بانکت بطول ۸۱۰۰ کیلومتر - احداث سدهای خشکه چینی ۱۰۹۰۰۰ مترمکعب - بذرپاشی در سطح ۲۵۰۰۰ هکتار - نهال کاری در سطح ۵۰۰۰ هکتار - احداث خزانه در سطح ۱۵۰ هکتار .

صورت گرفت. از فرآورده نفتی بنام مالج بصورت آزمایشی استفاده شد که فقط در سال های ۱۳۴۸ و ۱۳۴۹ جهت تثبیت شن وریگ روان در نزدیک دو هزار هکتار مساحت بکار رفت و اثر قطعی بجای گذاشت. در چهار سال اخیر برای جنگل کاری کویری ۱۲۵۰ میلیون درخت در منطقه ای به وسعت ۱۲۵ هزار هکتار کاشته شد.

در زمینه مراتع تا قبل از ملی شدن اکثر چراگاه ها در مالکیت خصوصی بود. این امر موجب میشد که دامداران به انواع تحمیلات مالکین مراتع تن در دهند و بسالطبع علاقه ای هم برای حفظ و نگهداشت مراتع وجود نداشته باشد و بطور کلی بهره برداری از مراتع تابع منافع و اغراض عده محدودی بود که رعایت مصالح عمومی در محاسبات اقتصادی آنان محلی نداشت.

با اعلام ملی شدن مرتع در سراسر کشور نه تنها به چنین اوضاع نامطلوب پایان داده شده بلکه زمینه اجرای تحقیقات و فراهم کردن امکانات برای بهبود و گسترش بهره برداری صحیح و فنی و حفظ و حمایت مراتع بصورتی که برای سالیان دراز بتوان از این ثروت پر ارزش کشور برفع همگان استفاده کرد مهیا گشت.

اهم اقداماتی که در این مورد معمول گردید بدین شرح بوده است :

افزایش نسبی قدرت تولید مراتع برای تأمین عاوفه مخصوص تغذیه دام با انجام مرتع کاری و اجرای قرق مراتع و تقویت پوشش نباتی که در نتیجه موجب حفاظت خاک و جلوگیری از فرسایش خاک و همچنین افزایش ذخائر آبهای زیر زمینی میگردد -

اجرای اصول علمی و مرتعداری و تنظیم فصل چرا از طریق طرحهای مرحله‌ای مرتعداری - اصلاح و احیاء مراتع - تهیه و تولید بذر گیاهان مرتعی، ضمناً برای جلوگیری از چرای مفراط و خارج از قاعده قوانین لازم بتصویب رسید و استفاده از مراتع برای دامداران و یاشرکتهای تعاونی دامداری بر اساس طرحهای مرتعداری بصورت های مقدماتی و طویل‌المدت مشخص گردید . کافی است گفته شود که فقط در سال ۱۳۵۰ تکمیل اقدامات طویل‌المدت مرتعداری در بیش از ۵۰۰۰۰۰ هکتار پیش‌بینی گردیده است . در زمینه فعالیتهای اصلاح و احیای مراتع بر آورد کنونی چنین حکم میکند که مناطق وسیعی تا حدود ۱۵ میلیون هکتار از طریق بذر افشانی قابل اصلاح و احیا است و همینطور در حدود ۲۰ میلیون هکتار از مراتع را با کم کردن واحد دامی و نظارت بر چرا میتوان مجدداً احیاء نمود .

اجرای برنامه هائی که فوقاً مذکور افتاد تربیت کادر متخصص و آزموده را ایجاب میکرد بهمین مناسبت آموزشگاه عالی جنگل و مرتع گرگان تأپذیرش تعداد ۴۰۰ دانشجو توسعه یافت ورشته تحصیلی شکاربانی و حفاظت خاك ورشته تخصصی مرتع نیز بدان پیوسته شد . بعلاوه در سال ۱۳۴۷ آموزشگاه عالی ماهی و صنایع شیلات درشاهی شروع بکار کرد و چون تربیت کادر کارگری و سرکارگری الزام آور بود، آموزشگاه جنگلبانی چالوس به آموزش بیش از ۴۰۰ نفر کارگر برای بهره‌برداری صنعتی جنگل پرداخت و در نظر است که در آغاز حدود ۱۶۰۰ نفر کارگران و سرکارگران مورد نیاز کارخانجات مجتمع چوب را تأمین کند و بعدبه آموزش کادر برای بخش دولتی و خصوصی ادامه دهد .

در زمینه آموزش عالی علاوه بر توسعه رشته جنگلداری جمعی از دانشجویان برای کسب معلومات عالیتر در زمینه های مختلف جنگل و مرتع و صنایع چوب و

ماهی و شکاربانی به خارج کشور اعزام گردیدند از اقدامات مهم دیگر که در اینجا تنها با اشاره ای درباره آن اکتفا میشود یکی تأسیس مؤسسه تحقیقات منابع طبیعی کشور است که در حال حاضر با استفاده از خدمات ۳۷ محقق ایرانی و تعدادی کارشناس خارجی بیش از ۸۷ طرح پژوهشی در دست عمل دارد (از قبیل بررسی در زمینه تعیین گونه های درختی متناسب با شرایط آب و هوای کشور - بررسی سازگاری تعدادی کثیر از علوفه های بومی و بیگانه .. تبعات دیگر در مورد اصلاح مراتع فرسوده و بهبود چراگاه ها - شناخت روشهای تثبیت ریگهای روان و دیگر پژوهش های آبخیزداری و جلوگیری از فرسایش خاک) .

در حفظ منابع طبیعی کشور بمنظور ایجاد امکانات حراست نسل و ازدیاد پرندگان و پستانداران و آبزیان و حیوانات دیگر وحشی بصورتی مفید و ایجاد امکانات مناسب جهت مطالعات علمی محققان خارجی و داخلی و جمع آوری علمی و طبقه بندی انواع و گونه های کوچک و بزرگ حیوانات وحشی و طبقه بندی رودخانه ها و بررسی امکان تکثیر و پرورش ماهی و جلوگیری از صید و شکار بی رویه که در پاره ای موارد به انهدام نسلهائی از پرندگان و حیوانات منجر گردیده است و همچنین احداث پارکهای وحش و نگهداری حیوانات نادر در پارکها و مناطق حفاظت شده و نیز ایجاد باشگاهها و آموزش مردم به حفظ این قسمت از منابع طبیعی کشور، فعالیتهای ثمر بخشی از جانب سازمان شکاربانی و نظارت بر صید آغاز گردید که با توجه به تنگی مجال، فقط باشارتی بآن باید اکتفا نمود .

اقدام دیگر تأسیس صندوق عمران مراتع بود که با توجه با اهمیت و ضرورت احیاء عمران مراتع و تأمین علوفه و دام و بطور کلی بمنظور کمک به عمران و اصلاح

مراتع - تهیه و تدارك و تولید و توزیع علوفه برای تأمین خوراك دام، فراهم آوردن موجبات تلفیق زراعت و دامپروری - تسهیل در امکان تدریجی عشایر - تأمین تسهیلات لازم برای اجرای طرحهای مرعداری بتازگی شروع بکار کرده است. علاوه بر آنچه گفتیم باید به تأسیس مرکز مآخذ اشاره کرد که بمنظور اطلاع از تحقیقات مربوط به منابع طبیعی در جهان با مراکز تحقیقاتی بزرگ و معروف ارتباط برقرار نموده و نتایج طرحهای تحقیقاتی این مراکز در آنجا جمع آوری و طبقه‌بندی میشود. بر اساس برنامه تنظیم شده تاکنون از بیش از دوهزار مقاله خلاصه تهیه شده است. این خلاصه‌ها به زبان اصلی و ترجمه فارسی آن پلی‌کپی شده و برای مطلع کردن کادر تحقیقاتی و فنی وزارت منابع طبیعی از آخرین تحقیقات مربوط به جنگل، مرع، خاک و شکار و غیره در اختیار آنان قرار میگردد.

اصل سوم

در اجرای این اصل انقلاب تعدادی از کارخانه‌های دولتی ارزیابی و بفروش رسید در مورد بقیه قبل از فروش رفع نواقص ضروری بود که اقدام لازم بعمل آمد تا پس از ارزیابی مجدد برای تعیین واقعی قیمت و تعیین تکلیف کارمندان و کارگران اقدام بفروش شود بموازات اقدامات فوق در زمینه سوق دادن بخش خصوصی بسرمایه‌گذاری در صنایع فعالیتهای وسیعی بعمل آمد بخش دولتی نیز علاوه بر پی‌ریزی صنایع مهم آینده توانست از طریق کمک‌های مؤثر و حتی مشارکت با صنایع خصوصی موجبات تقویت فعالیتهای بخش خصوصی را فراهم نماید به نحوی که بخش مزبور آشکارا بیش از میزان پیش بینی شده در برنامه‌ها سرمایه‌گذاری نمود.

برنامه چهارم صنعتی مرحله نخستین از يك برنامه دراز مدت در مورد صنعتی کردن اساسی کشور است که غایت آن بی نیاز کردن نسبی مملکت از ورود کالاهای مصرفی از خارج و تهیه قسمتی از کالاهای سرمایه‌ای و واسطه‌ای در داخل و تنوع بخشیدن روزافزون بصادرات و در نتیجه کاهش وابستگی اقتصاد کشور به درآمد نفت میباشد .

بهره برداری از پروژه‌های عظیم صنعتی برنامه چهارم پایه صنعتی اقتصاد کشور را گسترده‌تر نمود بنحوی که توسعه صنعتی دهه ۶۰ - ۱۳۵۰ را تحت تأثیر عمیقی قرار خواهد داد . با بهره برداری از این پایه صنعتی گسترده و نیرومند ، میتوان در برنامه عمرانی پنجم به ساخت کالاهای سرمایه‌ای و صدور آن کالاهای اولویت داد .

در اینجا لازم است که هدفهای صنعتی کشور بطور خلاصه بیان گردد :

- تسریع رشته صنعتی بمنظور حفظ و ادامه رشد سریع اقتصادی کشور .
- افزایش نسبت صادرات به تولید ناخالص داخلی از طریق توسعه صادرات کالاهای صنعتی .

- کوشش همه جانبه برای جایگزین واردات با تولید محصولات داخلی بمنظور تقلیل نسبت واردات به تولید ناخالص داخلی .

- معتدل کردن حمایت در مورد صنایعی که بحد بلوغ رسیده‌اند و بالابردن قدرت و رقابت محصولات صنعتی داخلی با محصولات مشابه خارجی از طریق افزایش بهره‌وری، و همچنین حمایت معقول از صنایع نوزاد .

- توزیع متناسب جغرافیائی صنایع برای استفاده بیشتر و بهتر از منابع طبیعی و انسانی و بمنظور توزیع عادلانه تر در آمد .

-- ایجاد امکانات برای مشارکت و مالکیت بیشتر مردم در صنایع کشور .
- اتکاء هر چه بیشتر به تکنولوژی اصیل داخلی .

در زمینه اکتشاف و بهره برداری از معادن نیز اقدامات اساسی صورت گرفته که تهیه نقشه زمین شناسی کشور به مقیاس $\frac{1}{۲۵۰۰۰۰}$ از آن جمله میباشد که تا بحال برای ۲۵۰ هزار کیلومتر مربع که از نظر امکان معدنی دارای اولویت است تهیه شده است . علاوه بر این برنامه های اکتشافی دامنه داری توسط وزارت اقتصاد در قسمتهای مختلف کشور خاصه منطقه یزد و کرمان در جریان بوده و در حال حاضر بخش خصوصی و بخش عمومی چه مستقلا و چه بشارکت با شرکت های بزرگ معدنی عملیات اکتشافی را در مساحتی حدود ۱۲۰ هزار کیلومتر مربع در نقاط مختلف کشور ادامه میدهد .

به پیروی از دستور کلی شاهنشاه که «صنایع سنگین باید متعلق بجامعه باشد و بوسیله دولت که نماینده جامعه است اداره شود» سازمان نوسازی و گسترش صنایع بوجود آمد تا اداره قسمتی از صنایع عظیم و بنیادی را ضمن تشویق و هدایت خصوصی و اشاعه و ترویج فنون مدیریت عهده دار شود ایفای چنین نقشی موجب شد که در طول برنامه چهارم، صنایع بنیادی که در اواخر برنامه سوم طرح ریزی شده بود یکی پس از دیگری تحقق یابد ساختمان و نصب ماشین آلات کارخانه های ماشین سازی تبریز و اراک و همچنین آلومینیوم سازی اکنون بسرعت رو بکمال می رود و تولیدات این سه واحد اساسی تا اوایل سال آینده بی بازار خواهد آمد کارخانه تراکتور سازی تبریز هم در سال پیش حدود ۳ هزار دستگاه تراکتور تولید

کرد علاوه بر این ساختمان کارخانه ذوب آهن بسرعت ادامه یافت بطوریکه مرحله آزمایشی آن بزودی شروع خواهد شد همچنین در نیمه دوم سال قبل واحد پتروشیمی شاهپور رسماً افتتاح شد و برکوششهایی که در این زمینه در شیراز و آبادان و خارك از آن بیش آغاز شده بود مزید گردید و در نتیجه تولیدات شیمیائی و پتروشیمی مملکت بمیزان قابل توجهی افزایش یافت . ساختمان شاه لوله گاز در آبانماه سال ۱۳۴۹ پایان رسید و مورد بهره برداری قرار گرفت . استقرار پالایشگاه تهران - توسعه و نوسازی پالایشگاه کرمانشاه - آغاز طرح پالایشگاه فارس (شیراز) و پی ریزی طرح مشابه در چند نقطه دیگر کشور از جمله اقدامات قابل ذکر چند سال اخیر است که علاوه بر فعالیت های مشترک پالایش نفت در خارج سرحدات کشور (نظیر هندوستان و افریقای جنوبی) صورت گرفته است . چنین جنبش وسیع صنعتی که بهدایت دولت پدیدار شد هم اکنون چهره اقتصاد ایران را دگرگون کرده است . متوسط رشد ارزش افزوده صنایع در سال به حدود ۱۳ تا ۱۴ درصد فزونی گرفته و افزایش بهره وری سرانه در این رشته در هر سال به بیش از ۵ درصد رسیده و موجبات انتقال از مرحله ای که صنایع مونتاژ و صنایع سبک مصرفی جایگزین واردات با بهره وری محدود بر اقتصاد ایران حاکم بود بمرحله صنایع تولید کالاهای واسطه ای و سرمایه ای با امکان صدور بخارج و متکی بر حداکثر ارزش افزوده داخلی فراهم آمده است .

اصل چهارم

اصل مهم دیگر منشور انقلاب ایران ، سهم شدن کارگران در سود ویژه کارگاههاست با اجرای این اصل همانطور که شاهنشاه آریامهر در کتاب انقلاب

سفید فرموده اند «امروز کارگر ایرانی از مترقی ترین قوانین دنیا در این زمینه برخوردار است و از نتایج این وضع هم کارفرمایان - هم کارگران و هم اقتصاد ملی ایران بهره مند گشته اند». از فوائد اجرای اصل مزبور استقرار روابط انسانی بین کارگر و کارفرما - از میان رفتن منازعات شدید کار بصورت اعتصاب و نظایر آن - افزایش میزان محصول و مرغوبیت آن - ازدیاد قدرت خرید کارگر و بالاخره تجلی حیثیت و شخصیت واقعی این طبقه زحمتکش در اجتماع ایران بوده است و هم چنانکه در پیام شاهنشاه آریامهر بدومین اجلاس کنفرانس ملی کار آمد «اجرای قانون سهام کردن در چنین مقیاسی بوحده اجتماعی و اقتصادی کشور بنحوی مؤثر کمک نموده و بتوسعه و استحکام بازار اقتصادی افزوده است» ذکر ارقامی چند از پیشرفت های حاصله در تحقق این اصل انقلاب بمرورد است .

از بدو اجرای قانون سهام کردن کارگران تا پایان اسفند ماه ۱۳۴۴ تعداد ۸۷۶ کارگاه با ۸۴۷۹۱ کارگر مشمول آن گردیدند . تا نیمه مرداد ماه سال جاری شمول قانون مذکور به ۲۶۷۰ کارگاه و ۱۶۵۲۷۵ کارگر رسید و علاوه بر آن در حدود یکصد هزار کارگر با استفاده از پاداش از مقررات قانون سهام کردن بهره مند شدند . اگر بر اساس تجربه حاصله در تعدادی از کارگاه ها در سال ۱۳۴۹ میزان حق السهم کارگران را از سود ویژه کارگاه ها بر آورد کنیم به رقم تخمینی ۳۸۲ میلیون ریال در سال ۱۳۴۴ و ۷۳۲ میلیون ریال در سال ۱۳۴۹ می رسیم و خود این ارقام گواه صادقی از اهمیت روز افزون اجرای قانون مذکور است . بدیهی است که استقرار نظام صحیح صنعتی هنگامی تأمین میشود که بین کارگر و کارفرما تفاهم لازم بصورت پایدار برقرار شود . بهمین

مناسبت برای وصول به این مقصود ، اجرای قانون از طریق عقد پیمان دسته جمعی مقرر گشته و در قانون تکمیلی قانون سهمیم کردن کارگران بوزارت کار و امور اجتماعی اختیارات لازم تفویض شده تا در مواردیکه پیمانهای منعقد از لحاظ تأمین منافع کافی برای کارگران قابل قبول نباشد آنرا رد کند و طرق مناسبی را برای برقراری روابط معقول تر میان کارگر و کارفرما پیشنهاد نماید. ذکر این مطلب را نیز ضروری می دانم که دامنه اصل چهارم انقلاب که هدف اصلی آن تأمین رفاه طبقه کارگر یعنی ستون فقرات اجتماع آینده صنعتی است به سهمیم کردن کارگران در منافع کارگاههای صنعتی و تولیدی محدود نمی شود. نظام صنعتی صحیح و انسانی که شاهنشاه ما در پی استقرار آن در ایران بوده هستند ایجاد موجبات آسایش خاطر و امنیت حال و آینده کارگران را نیز در بر می گیرد و بهمین مناسبت به اجراء و تعمیم انواع بیمه ها خصوصاً بیمه های اجتماعی توجه خاص مبذول شده و می شود.

هدف برنامه بیمه های اجتماعی در برنامه چهارم عمرانی افزایش بیمه شدگان اصلی سازمان بیمه های اجتماعی از حدود ۵۴۰ هزار نفر بیک میلیون نفر بود. در سال ۱۳۴۹ حدود ۷۵۰ هزار نفر از کارکنان و مزدبگیران شاغل از مزایای قانون بیمه های اجتماعی کارگران برخوردار شدند که با در نظر گرفتن افراد وابسته باین گروه ، تعداد استفاده کنندگان از مزایای بیمه های مذکور را به نزدیک ۳ میلیون نفر می توان بر آورد کرد و امید ما آنست که قبل از خاتمه دوران برنامه چهارم نه فقط هدف مورد نظر تحقق یابد بلکه بهمان گونه که شاهنشاه آریامهر در جلسه تاریخی سازمان برنامه در سال گذشته تأکید فرمودند «یک ایرانی در تمام مراحل زندگی و در سنین مختلف از مزایای بیمه ها بهره مند

باشد» خوشبختانه تأمین اجتماعی در ایران محدود به بیمه‌های اجتماعی کارگران نمانده است. طبق ارقام موجود در حال حاضر متجاوز از ۱۲۵ هزار نفر از کارمندان دولت مشمول بیمه‌های بهداشتی گردیده‌اند بیش از ۸۰ هزار نفر از کارکنان دولت از مزایای صندوق بازنشستگی برخوردارند و چنانکه مستحضرید بنیاد بیمه‌های بهداشتی - بیمه فوت و از کار افتادگی و بیمه‌های مشابه در روستاهای کشور در میان کشاورزان مملکت نیز نهاده شده است^۱ که در سالهای آینده باید تقویت شود و بسط بیشتر یابد.

همانطور که اشاره شد دولت علاوه بر سهیم کردن کارگران در سود کارگاه‌ها، وظیفه خود دانسته است که کارگران را از مزایای زندگی جدید منجمله بهداشت - آموزش و پرورش - خدمات رفاهی و نظایر آن برخوردار سازد بعنوان نمونه باید بگسترش تعلیمات حرفه‌ای قبل و ضمن کار اشاره کرد که با وضع قانون کارآموزی توسعه بیش از پیش حاصل کرده است. هم‌اکنون شورای جدید التأسيس کارآموزی در کار مطالعه اجرای قانون مزبور در يكايك صنايع است و امید می‌رود که از این طریق محدودیت نسبی امکانات آموزش حرفه‌ای و فنی در آموزشگاه‌ها و هنرستان‌ها جبران گردد.

این مطلب نیز ناگفته نماند که در جنب طرحهای بزرگ صنعتی چون ماشین سازی تبریز - تراکتور سازی و ماشین سازی اراك - ذوب آهن اصفهان طرحهای آموزش کارگران بموقع اجرا گذاشته شده و در چند مرکز حرفه‌ای

۱ - عده استفاده‌کنندگان از بیمه درمانی روستائی در پایان سال ۱۳۴۹ بحدود چهل هزار نفر رسیده و این تعداد شامل سهامداران ۲۰ شرکت سهامی زارعی و خانواده آنان و کارگران کشاورزان ساکن روستاهای اطراف آن شرکت‌های سهامی است.

موجود وزارت کار و امور اجتماعی و در طی دوره‌های آموزش حرفه‌ای سیزده هفته‌ای ارتش شاهنشاهی و از طریق دیگر نیز تعداد قابل ملاحظه‌ای کارگران بفتون مختلف آشنائی حاصل می‌کنند علاوه بر این تعدادی از واحدهای بزرگ بخش خصوصی نیز از آغاز فعالیت خود توجه مخصوص بامر تعلیمات حرفه‌ای داشته و مراکز مجهزی بدین منظور ایجاد شده است. از جمله اقدامات دیگر که در جهت رفاه کارگران انجام یافته باید با افزایش حداقل مزد کارگران - بکارگماردن بیکاران از طریق مراکز کاربایی - تأسیس مراکز خدمات اجتماعی و مهدهای کودک - ایجاد شرکت‌های تعاونی و اقداماتی از این قبیل که فرصت ما برای تشریح یکا يك آنها وافی و کافی نیست اشارت کرد.

اصل پنجم

اصلاح قانون انتخابات بنحوی که بنیاد استوار برای دموکراسی سیاسی گذاشته شود از جمله موفقیت‌های بارز انقلاب سفید بود. با مشارکت زنان در انتخابات ورهائی روستائیان از اسارت اربابان فئودال و در نتیجه مشارکت آنان در این فریضه ملی و بالاخره قبول اصل مبارزات حزبی میان کاندیداهای حزبی و اتخاذ تدابیر عملی از قبیل صدور کارت الکتروال و استخراج سریع آراء مأخوذه تحت نظارت دقیق معتمدین محلی، چهره مجالس مقننه ایران دگرگون شده است.

اما در این زمینه همان‌طور که شاهنشاه آریامهر فرموده‌اند مهمترین تحولی که روی داده همان شرکت زنان در امر انتخابات پس از اعطای حقوق متساوی سیاسی بآنان بوده است.

اصل پنجم انقلاب سفید آزادی اجتماعی و حقوق اقتصادی زنان را با

برخوررداری از مزایای زندگی سیاسی توأم ساخت و تکمیل نمود و اقدامی بس وسیعتر در جهت مشارکت مؤثر نیم جامعه ایران در حیات و سرنوشت کشور معمول گردید و از آن زمان چنانکه در سخنان خود پیش از این اشاره کردم دختران و بانوان ایرانی در تمام شئون مختلف اجتماعی - اقتصادی - سیاسی بایفای نقش فعال و قبول مسئولیت های حساس و مهم توفیق یافتند و عملاً ثابت کردند که بحق شایستگی احراز حقوق مزبور را دارا هستند .

تحولاتی که در وضع و حال و منزلت و مقام زنان در طی ده سال اخیر روی داده است بر استی حیرت انگیز است . در سال ۱۳۳۵ گسترش سواد در جمعیت هفت ساله بیلا در بین زنان شهری حدود ۲۲ درصد بود . این میزان در سال ۱۳۴۵ بمتجاوز از ۳۸ درصد و در سال ۱۳۴۸ بحدود ۴۱ درصد رسید . توسعه سواد در میان زنان روستائی که در سال ۱۳۳۵ فقط ۱ درصد بود در سال ۱۳۴۵ بمتجاوز از ۴ درصد و در سال ۱۳۴۸ به حدود ۶ درصد بالغ گشت و مسلماً این روشنائی های نخستین فجر ، از روز پیروز و آفتاب جهان افروزی نوید میدهد . مقایسه آمارهای دوسر شماری اول و دوم که در فاصله میان آن انقلاب سفید تحقق یافت نشان میدهد که میزان زنان شاغل بیش از ۶۰ درصد نسبت بسال ۱۳۳۵ افزایش یافته است . مطالعات دیگر نمودار آنست که از ۲۷۰ نوع شغل مختلف که در ایران احصاء و طبقه بندی شده تنها در ۱۲ شغل ، زنان هنوز سهم مؤثری ندارند و در کلیه مشاغل دیگر توفیق ایفای نقش فعالی حاصل نموده اند .

امروز بیش از يك ثلث محصلین ما در سطوح مختلف را دختران تشکیل میدهند (۳۸ درصد در سطح دبستان - ۳۳ درصد در سطح دبیرستان و در همین

حدود در سطح دانشگاه) و قسمت قابل ملاحظه ای از معلمان خصوصاً در سطح آموزش ابتدائی از بانوان ترکیب شده است (نزدیک پنجاه درصد) سپاهیان دختر ۱۶۹۶ نفر و زنان سپاهی مجموعاً ۲۱۹۶ نفرند که در بخشها و دهات کشور فعالیت میکنند و علاوه بر آموزش کودک و پیر و جوان ، بخدماتی در زمینه تأمین بهداشت و سالم سازی محیط و نوسازی روستاها و ارشاد روستائیان پیروز و سر بلند بوده هستند .

تجمع زنان در سازمانها و جمعیت های مختلف خود نشانه روشن حس قوی اجتماعی آنان است .

اصل ششم

اصل ششم تشکیل سپاه دانش است که بیگمان یکی از بدیعترین و موفقترین اصول انقلاب سفید ایران باید محسوب شود . آثار و برکات این برنامه پیشرو در محافل بین المللی مورد ارزیابی و شناسائی قرار گرفته و در صحنه ملی نیز همواره از استقبال گرم و پر شور برخوردار بوده است . بدین جهت بیان اجمالی نتایج مذکور در اینجا کفایت میکند . از اثرات بارز برنامه مذکور این بود که روال و سنت کهنه توزیع تسهیلات آموزش و پرورش را بین مناطق شهری و روستائی دگرگون کرد . سابقاً میان توسعه و پیشرفت آموزش و پرورش هر نقطه از کشور با فاصله آن از پایتخت نسبتی معکوس برقرار بود بدین معنی که هر چه از تهران یا شهرهای بزرگ و مراکز استان دور می شدند امکانات آموزشی کمتری در دسترس داشتند و کیفیت آموزشی بقیاس نوع معلمین پائین تر میرفت . اعزام سپاهیان دانش از جوانان دیپلمه کشور که نخست بتعداد ۸ هزار نفر بودند و اینک شماره آنان از ۱۶ هزار (مردوزن) میگردد ، موجب آن گردید که رابطه

میان شهروروستا واژگون شد. در آغاز انقلاب ایران و پیش از اعزام سپاهیان با آنکه بیش از ۶۵ درصد جمعیت کشور ساکن روستاها بودند معذک تعداد نوآموزان مدارس روستائی از ۳۷ درصد کل نوآموزان دبستانی تجاوز نمی کرد. در سال تحصیلی ۵۰-۱۳۴۹ از سه میلیون نفر نوآموزان دبستانهای عادی در پهنه کشور نزدیک به ۱/۲ میلیون نفر روستانشین و حدود ۱/۸ میلیون از سکنه شهرها بوده اند و بزبان دیگر سهم روستائیان از تعلیمات ابتدائی به چهل درصد افزایش یافته و این نسبت همچنان همه ساله در تزايد است.

ناگفته نباید نهاد که نقش سپاهی دانش بتعلیم کودکان محدود نشده و نمیشود سپاهیان در تعلیم بزرگسالان و آموزش سواد و کمک و راهنمائی در امور اجتماعی-اقتصادی و سیاسی روستائیان هم نقش مؤثری عهده دار بوده و هستند و در حقیقت آنان را باید در شمار روشنگران دهات بحساب آورد. بیارائه طریق از سوی سپاهیان دانش بود که روستائیان مشارکت در بهسازی محیط و اصلاح شرائط زندگی خود را آموختند. میزان سرمایه گذاری که در ایجاد مدرسه - راه روستائی حمام- درمانگاه و بطور کلی در بهسازی محیط از جانب خود روستائیان همراه با پشتیبانی دولت بتشویق سپاهیان دانش صورت گرفته از چند میلیارد ریال تجاوز می کند.

با اجرای برنامه سپاه دانش مدرسه نقش دیگری حاصل کرد و معلم ارج و مقام تازه ای بدست آورد زیرا این بار معلم و مدرسه مرجع مشورتها و عوامل راهنمائی و ارائه دستور زندگی گردیدند و وظیفه و رسالتی را که میبایست برای پیشرفت جامعه ای در حال رشد ایفا کنند عهده دار شدند. مدرسه عامل نوآوری

گردید و معلم واسطه تغییر اجتماعی و موجب بیداری و رهائی جامعه محلی از خمودت و پژمردگی شد .

اهمیت دیگر برنامه سپاه دانش در این است که هر سال حدود ۱۶ هزار نفر از پسران و دختران دیپلمه کشور بروستا و زندگی دهقانی و مسائل آن آشنائی پیدا میکنند . شبهه نیست که عده کثیری از همین جوانان در آینده در نظام سیاسی و اداری کشور مصدر خدمات و مرجع مسئولیت های عمده خواهند شد . آگاهی این گروه از مسائل روستائیان متضمن فواید بسیار خواهد بود و چنین کسان که رهبری آینده ایران را بدست دارند بی تردید ببادلسوزی بیشتری بحل و فصل مشکلات و ترقی و تعالی برادران و خواهران روستانشین خود توجه و اهتمام خواهند نمود .

پس در اینجا بحکم آنکه کلام ملوک ملوک کلام است شایسته است که همزبان باشهریار خردمند ایران گفته شود که «در حقیقت سپاهیان دانش نه فقط قسمتی از مواد انقلاب ایران بلکه همه انقلاب را با خود بدین روستاها برده اند و شاید چهره واقعی انقلاب ایران را بهتر از آنچه ایشان نشان داده اند نمیشد نشان داد» (کتاب انقلاب سفید - صفحات ۱۲۹ و ۱۳۱) .

چون سخن از تأثیر سپاهیان دانش اعم از پسر و دختر در آموزش و گسترش سواد در کشور بود اشاره ای به برنامه مترقی پیکار با بی سوادی که از پیروزیهای بزرگ ایران در دوران انقلاب سفید بوده است نیز بمورد است . در سال ۱۳۳۵ نسبت با سوادان در جمعیت هفت ساله بیالای کشور حدود ۱۵ درصد بود . این نسبت در سال ۱۳۴۵ یعنی چهار سال پس از تحقق انقلاب مقدس ایران به بیش از

۲۹ درصد رسید. در حال حاضر نسبت با سوادان بحدود ۳۶ درصد فزونی گرفته است و این نسبت علی رغم رشد سریع جمعیت که بقریب ۳ درصد در سال بالغ شده روبه تزايد است. در مدت فعالیت کمیته ملی پیکار بایسوادای، طی هفت سال متجاوز از ۱/۰۵۵/۰۰۰ نفر بزرگسال شهری روستائی دوره اول تعلیمات را پایان رساندند و در همین دوران حدود ۴۸۱ هزار بزرگسال نیز از دوره دوم آموزش سواد اخذ گواهینامه کردند. در همین مدت با همکاری یونسکو طرح نمونه مبارزه بابی سوادای آمیخته به تعلیمات حرفه ای و فنی در دو منطقه کشاورزی و صنعتی دزفول و اصفهان اجرا شد و فقط در سال تحصیلی اخیر متجاوز از ۵۲ هزار نفر کارگر کشاورز و خانواده آنان از این تعلیمات بهره مند شدند و طرح نمونه مذکور بعنوان یکی از موفقترین طرحها در عرصه جهانی شناخته آمد و مورد بازدید و مرکز کسب اطلاع و تجربه دهها کارشناس بین المللی گردید.

ارزشیابی این طرح پایه و اساس کار تعلیمات ابتدائی در نقاط صنعتی قرار خواهد گرفت و برای آینده در روشهای تعلیم و تربیت و سواد آموزی تأثیر بسزائی خواهد نمود بموازات فعالیت های سپاه دانش و پیکار با بیسوادای تعلیمات اجباری در ۲۵ منطقه از کشور در سال جاری اعلام گردید.

اصل هفتم

اصل هفتم تشکیل سپاه بهداشت است. اجرای این اصل نه تنها موجب گردید که صاحبان مشاغل پزشکی و حرف وابسته بروستاها گسیل شوند بلکه در اثر انجام این خدمت مقدس تعداد قابل ملاحظه ای از افراد واجد تحصیلات بالا که بعلت عدم آشنائی با مظاهر روستاها و نداشتن اطلاع از میزان گرانقدری خدماتی که میتوانند در اختیار هم میهنان روستائی خود قرار دهند اشتیاق خدمت

در مناطق روستائی یافتند و نتیجه آن شد که نسبت پزشکان شاغل در روستاها از ۳٪ کمل پزشکان در سال ۱۳۴۱ بمتجاوز از ۱۲٪ در سال جاری رسید . باید توجه داشت که از لحاظ تعداد نسبت از ۴ برابر گذشته زیرا در خلال این مدت بر تعداد کل پزشکان کشور نیز افزوده شده است و نسبت واقعی به ۷ برابر بالغ میگردد .

با الهام از نحوه فعالیت سپاه بهداشت تغییر اساسی در شیوه گسترش خدمات درمانی و بهداشتی در روستاها بوجود آمد بنحوی که در برنامه عمرانی چهارم ، مراکز درمانی و بهداشتی روستاها همانند گروههای سپاه بهداشت تجهیز شده وبصورت سیار جمعیت بیشتری از مناطق روستائی را دربر گرفته اند . آمار فعالیتهای سپاهیان بهداشت از هنگام شروع برنامه در نیمه دوم دیماه ۱۳۴۳ تا کنون حاکی از آنست که متجاوز از ۲۰/۵ میلیون مراجعه از جانب بیماران بدرمانگاههای سپاهیان بهداشت شده است و بیش از ۱۱ میلیون تلقیح در برابر بیماریهای واگیر انجام پذیرفته . افزون از ۱۵۷ هزار بیمار بازمایشگاهها وبیمارستانها معرفی شده اند . مراجعات کلینیکهای دندانپزشکی سپاه مذکور از ۴۷۲ هزار گذشته است .

۵۷۵ هزار آزمایش صورت گرفته و تقریب ۳ میلیون نفر فیلمهای بهداشتی ارائه گردیده و در جلسات آموزش بهداشتی این سپاهیان نجات بیش از ۴ میلیون روستائی شرکت جسته اند . شماره مراجعان بهداشت و تنظیم خانواده از ۲۴۱ هزار فزونتر شده وبهین قیاس صدها و هزارها اقدام سودمند دیگر از جانب سپاه بهداشت بموقع عمل در آمده است . ناگفته نماند که سپاهیان مذکور

در امور عمرانی و بهبود و سالم سازی محیط روستائی نیز نقشی فعال و شوق انگیز داشته اند که نمودار آن احداث یا نوسازی بیش از سیصد درمانگاه - ساختمان یا ترمیم بیش از ۱۳۰۰ حمام - لوله کشی در بیش از دویست ده - نصب تلمبه در بیش از ۱۶۰۰ مورد - ساختن یا بهداشتی کردن متجاوز از ۳۵۰ کشتارگاه - ایجاد یا اصلاح و تنظیف بیش از سیصد غسلخانه - بنای دهها رختشویخانه - تسطیح صدها کیلومتر جاده - ساختمان دهها پل - نصب بیش از دویست و شصت موتور برق و بالاخره بهداشتی کردن چشمه و قنات و چاه آب و اماکن عمومی و نظائر آن در چند ده هزار مورد است که بر عایت اختصار ناچار با اشاره ای در باب آنها اکتفا باید کرد . از تأثیر عمیق این برنامه انقلابی ذکریک نکته بس که مرگ و میر که در گذشته دورتر بیش از نصف نوزادان را در همان سال اول از میان می برد و بعدها حدود یک ربع را در همان دوران کوتاه بخاک سرد می سپرد امروزه نزدیک به حد اقل رسیده و عالی رغم اقداماتی که در تنظیم ابعاد خانواده و فاصله گذاری موالید میشود رشد جمعیت را یکی از بسالترین میزانهای رشد جهان بالا برده است .

البته احتساب یا برآورد فوائد عظیمی که از اجرای برنامه سپاه بهداشت در حفظ نیروی انسانی و بهره برداری بهتر و بیشتر از مولدترین منابع ملی حاصل آمده بس دشوار است . اینقدر باید گفت که اصل هفتم انقلاب ایران نه فقط موجب بهره گیریهای وسیع در سطح ملی شده بلکه سبب گردیده که این ابتکار شاهانه بعنوان یکی از برگزیده ترین روشها در عرضه و ارائه خدمات پزشکی بنواحی روستائی در سطح بین المللی نیز مورد توجه فوق العاده قرار گیرد .

در مجموع باید یادآوری شود که فعالیت های سپاهیان بهداشت حدود یک سوم دهات کشور یعنی ۱۴ هزار قریه را در مناطق دور و نزدیک شامل میشود و عملاً قریب ۶ میلیون نفر از روستائیان کشور از خدمات آنان برخوردار می شوند .

غیر از مطالبی که در فوق گذشت اثر سپاه بهداشت تنها به پیشرفتهای عظیم حاصله از امر بهداشت و درمان روستا نشینان محدود نمیگردد بلکه ورود این سپاهیان به روستاها و در نتیجه آموزش عمومی که از طرف آن به روستائیان داده شده است موجب گردید که آنها را بمسائل مربوط به زندگی روزانه خود بیشتر آشنا ساخته و بامور مربوط محیط زندگی خود علاقه مندتر سازد .

در ظرف مدت هفت سالی که از شروع برنامه میگذرد در بیشتر مراکز سپاه بهداشت روستائیان با علاقه فوق العاده زیاد مأمور عمرانی و بهداشتی قراء خود پیشقدم شده و همکاریهای فوق العاده ارزنده و گرانبهائی انجام داده اند بطوریکه میزان خود یاری آن برای ساختمان درمانگاهها ، لوله کشی ها و حمام و غیره بمبلغی متجاوز از ۲۵۰ میلیون ریال بالغ میگردد .

یکی دیگر از اثرات ارزنده سپاه بهداشت علاقه مند ساختن سپاهیان و پزشکان بزنگی و خدمت در روستا میباشد که سپاهی در نتیجه دو سال خدمتی که در روستا انجام میدهد بزنگی روستائی عادت کرده به کمک به روستائیان علاقه مند میگردد و نتیجه آن چنین میشود که عده زیادی از سپاهیان و مخصوصاً پزشکان پس از خاتمه خدمت وظیفه تقاضای ادامه خدمت و استخدام برای یکی دو سال دیگر جهت خدمت در روستای محل خدمت یا روستای نظیر را دارد و این تقاضا گاهی از ۵۰

درصد کسانی که خدمتشان خاتمه مییابد افزایش حاصل میکند بطوریکه از بین نفرات سه دوره آخر که از خدمت مرخص شدند متجاوز از ۴۰۰ نفر داوطلب خدمت در نقاط روستائی گردیدند و بخدمت گمارده شدند و این نوید بزرگی است است جهت تأمین نیازمندی نیروی انسانی و مخصوصاً پزشک برای خدمت در روستاها .

درمانگاههای سپاه بهداشت نیز خود بصورت مراکز آموزش روستائی برای پزشکان جوان فارغ التحصیل درآمده و آنان در این مراکز آشنائی کامل بمشکلات زندگی و تأمین نیازمندیهای درمانی و بهداشتی این مناطق پیدا میکنند .

اصل هشتم

اصل هشتم تشکیل سپاه ترویج و آبادانی است سپاه ترویج و آبادانی سومین سپاه انقلاب ایران بود که بر طبق فرمان شاهنشاه در اول مهرماه ۱۳۴۳ تشکیل شد. هدف آن از یک طرف تکمیل برنامه‌ای بود که با اصلاحات ارضی آغاز شده بود و از طرف دیگر نوسازی دهات ایران بود که اصل عدالت اجتماعی آن را ایجاد میکرد. از نتایج دیگر تشکیل سپاه مزبور آماده ساختن روستائیان برای پذیرش اصول نوین زندگی و کار بود .

سپاهیان ترویج فنون جدید کشت و زرع را با خود بروستاها بردند و ضمناً در تکمیل برنامه‌ای که از حدود بیست سال قبل تحت عنوان عمران دهات بموقع اجرا درآمده بود مؤثر شدند . از جانب دیگر سپاهیان با آبادانی دهات و تغییر و اصلاح چهره آنها توفیق بسیار یافتند و طرحهای عمرانی فراوان در جهت

نوسازی دهات بمرحله عمل در آوردند. تاخاتمه سال ۱۳۴۷ تعداد این سپاهیان ۵۹۷ نفر بود. در سال ۱۳۴۸ این تعداد به ۱۱۶۳ نفر و در سال ۱۳۴۹ به ۱۳۴۸ نفر افزایش یافت و تسهیلات لازم جهت حسن انجام مأموریت مهمی که عهده دار بودند در اختیارشان قرار گرفت. زبان ارقام خود گویای کثرت و تنوع خدماتی است که سپاه‌های ترویج و آبادانی در طی مدتی کوتاه بانجام رسانده‌اند در فهرست این اقدامات ۳۶ گونه طرح مختلف ثبت شده است که عنوان کلی آنها بدین شرح است:

لوله کشی آب و فاضلاب ۶۰۸ طرح - حفر چاه نیمه عمیق معمولی ۱۳۳۶ طرح - حفر چاه عمیق ۱۵۵ طرح - لایروبی قنوات ۲۴۵۰ - ساختمان کشتارگاه ۵۱۴ مورد - ساختمان و تعمیر غسالخانه ۱۵۳ طرح - ساختمان و مرمت توالت بهداشتی ۱۱۴۲۹ طرح - ساختمان و تعمیر اصطبل‌های بهداشتی ۲۱۳۶ طرح - مرمت واحداث حمام‌های روستائی - ۱۳۸۰ طرح - بهداشتی نمودن قصابیها ۱۱۲۰ طرح - بهسازی خانه‌های روستائی ۳۴۹۷ طرح - ساختمان بناهای بهداشتی ۵۵۳ طرح - ساختمان راههای فرعی ۲۶۴۷ طرح - مرمت و تعویض راههای روستائی ۳۴۵۵ طرح - ساختمان و مرمت پلی در طول راههای فرعی و روستائی ۲۴۸۹ طرح - ساختمان تأسیسات حفاظتی ۶۸ طرح - اسفالت و خیابان‌سازی ۱۶۸ طرح - تأمین و توسعه شبکه برق ۳۹۴ طرح - احداث و تکمیل بناهای آموزشی ۱۹۸۲ طرح - احداث و تکمیل بناهای مختلف دولتی ۳۴۰ طرح - ساختمان بناهای پستل ۷۵ طرح - نصب صندوق‌های پستی ۷۶۹ طرح - احداث و تکمیل زمینها و تأسیسات و بناهای ورزشی ۲۷۹ طرح - ساختمان

خانه‌های ارزان قیمت در روستاها و مناطق زلزله زده ۳۸۷۲ طرح - تهیه طرح و نقشه و نظارت بر شبکه برق و تأسیسات شهرداریها ۴۰ طرح - تهیه طرح و نقشه و نظارت بر تأسیسات بهداشتی ۳۷ طرح - تهیه طرح و نقشه و نظارت بر حمامهای بهداشتی ۱۲۴ طرح - تهیه طرح و نقشه نظارت بر اسفالت خیابانها و کوچه‌ها ۲۲۰ طرح - تهیه طرح و نقشه نظارت بر ساختمانهای بخشداری و ادارات دولتی ۴۰۰ طرح - تهیه و نقشه نظارت بر میداين ۱۱۴ طرح - پلاك كوبي دكاكين و منازل روستاها ۲۸۹۲ طرح - نصب چراغ طوری و فانوس بمنظور روشنائی معابر ده ۳۹۲۲ طرح - تشکیل کلاس مبارزه با بیسوادی ۵۷۸۸ طرح - شرکت در جلسات انجمنهای ده جهت وصول دو درصد از محصولات کشاورزی و غیر کشاورزی و سایر راهنمائیهها ۱۱۸۳۰۰ مورد - ایجاد کتابخانه عمومی ۳ طرح احداث مسجد ۱۲ طرح .

علاوه بر اقدامات فوق در سال جاری بمنظور تجلیل جشن دو هزار و پانصدمین سال بنیان گذاری شاهنشاهی ایران ۱۳۲۰ میلیون ریال برای اینگونه امور در روستاها تخصیص داده شد . وجود چنین اعتباراتی در سال جاری اجازه میدهد که تسهیلاتی بشرح زیرین در اختیار تعداد قابل ملاحظه‌ای از روستائیان کشور قرار گیرد و بر آنچه قبلا احداث گردیده و مورد استفاده واقع شده بود مزید گردد :

باتکاء اعتبارات مورد بحث در سال جاری ، در ۱۹۸۶ روستا طرح لوله کشی و بهسازی منابع آب اجرا خواهد شد و در نتیجه بر تعداد روستائیان بهره‌مند از آب آشامیدنی سالم بمیزان ۱۴۶۰ هزار نفر افزوده خواهد گشت . در همین سال در ۱۰۷۶ روستا ساختمان بهداشتی شامل حمام و نظائر آن احداث

میشود - ۵۲۰ طرح در زمینه ایجاد سیل بند- کشتار گاه - رختشویخانه و زمین ورزش به موقع اجرا در میآید - و ۹۳ پروژه برق منفرد در دهات پرجمعیت صورت عمل میپذیرد و بدینگونه حدود ۵۶ هزار خانوار برروستائیان بهره مند از برق منفرد یا برق منطقه ای اضافه میشود . حداقل ۸۵۲ روستا بر اثر احداث ۲۲۷۶ کیلومتر راه بجاده های فرعی و اصلی مرتبط میگردد و مسلماً این ارتباط تأثیر قاطعی در توسعه و بهبود عرضه محصولات آنها بیزارهای محلی و شهری میگذارد . با ساختمان ۵۳ درمانگاه حوائج درمانی حداقل ده هزار روستائی مرتفع میشود .

نکته مهمی که در اینجا ناگفته نباید نهاد تغییر قابل ملاحظه ای است که پیروی از اصل سپردن کار مردم بدست مردم در روش اجرای این طرحهای آبادانی پدید آمده است و از این طریق زمینه برای اعمال اصل عدم تمرکز هموار گردیده . تفویض مسئولیت پیشنهاد و اجرای این نوع طرحها بمقامات استانی و محلی موجب آن میشود که طرحهای هر چه بیشتر با نیازها و خواستههای مردم منطبق شود و در نتیجه از علاقه و دلسوزی آنان نسبت بحفظ و نگاهداری تأسیسات بوجود آمده در مرحله بهره برداری برخوردار گردد . سپردن کار مردم بدست مردم از بدو مشروطیت ایران مورد توجه بود ولی تنها در سنوات اخیر بود که با تشکیل انجمن های ده و شهر و انجمنهای شهرستان و استان و شوراهای آموزش و پرورش منطقه ای و انجمن های بهداری بان آرزوی دیرین جامعه واقعیت پوشانده شد . در طرحهای مجتمع استانی چنانکه مستحضرید اختیارات خاص در اجرا و نظارت کار به این واحدهای محلی که بفرموده شاهنشاه نوعی مجالس در

مناطق مختلف کشورند اعطا گردید و هم امکان اظهار نظر و هم فرصت دخالت عملی در امور داده شد و باین ترتیب شرکت مردم در دموکراسی نوین و بنیادی ایران بیش از پیش تحقق یافت .

اصل نهم

این اصل مبتنی بر تشکیل خانه های انصافی است که رکن مؤثر دیگری است در تکمیل بنیان های اداری و اجتماعی تازه که در روستاها بوجود آمده است . خانه انصاف در حقیقت یک دادگاه روستائی و موظف بحفظ و اشاعه عدالت در دهات کشور است و تحقق دیگری از اصل واگذاری امور بخود مردم بشمار می آید . این خانه ها که باحل اختلافات کوچک روستائیان از اتلاف وقت آنان و مراجعات مکرر بمراکز شهری ممانعت میکنند بدوام اقامت روستائیان در دهات مدد میرساند و رونق کار و فعالیت دهقانان را موجب میشود و بتوسعه کشاورزی و نوسازی دهات بطور غیر مستقیم یاری میکند . آمار مربوط به پرونده های مختومه در خانه های انصاف از سال ۱۳۴۳ تا کنون گواه روشنی است از فوائد قابل ملاحظه ای که بر تاسیس این خانه ها مترتب بوده است . در سال ۱۳۴۳ فقط در ۲۳۴ حوزه ، خانه های انصاف بوجود آمد و به ۱۰۵۵ پرونده تا مرحله نهائی رسیدگی شد . در سال ۱۳۴۸ تعداد حوزه های مزبور به ۲۴۴۵ بالغ گشت و تعداد پرونده های مختومه به ۴۰۴۳۲ فزونی گرفت و بدین ترتیب در مدت ۵ سال نقش خانه های انصاف در حل و فصل دعاوی مردم و تحکیم بنیان عدل و انصاف در دهات تقریباً چهل برابر شد .

توسعه خانه‌های انصاف در سال ۱۳۴۹ امری بیسابقه بوده است بطوری که رقم این محاکم روستائی به ۳۲۶۱ بالغ شده و در طی یکسال بیش از دو برابر سال قبل یعنی ۹۵۰۲۴ پرونده در آن محاکم بحالت مختومه درآمده است .

اهمیت خانه‌های انصاف از جهت دیگری نیز قابل تذکار است و آن مشارکت خود مردم در امور خویش است زیرا قضات این نوع محکمه منتخب مردم محلی و از معتمدان محلی هستند و این خدمت را نیز در طول مدت بصورت افتخاری انجام میدهند و قضاوت‌های آنان و احکام صادره از این محاکم گواه صادقی بر رشد فکری و پختگی اجتماعی روستائینان مملکت ماست .

بموازات خانه‌های انصاف و با اتخاذ همان روش که حل و فصل اختلافات کوچک و دعاوی جاری مردم بر طبق اصول کدخدامنشی و بتوسط عده‌ای از معتمدان منتخب مردم باشد در شهرها بایجاد شوراهای داوری اقدام شد . شوراهای مذکور نیز که عملاً از سال ۱۳۴۵ بکار آغاز کرد و عدد آنها در پایان سال جاری به ۱۶۳ خواهد رسید عامل بسیار مؤثری در کاهش تراکم پرونده‌ها و محاکمات در دستگاههای متعارف قضائی مملکت بوده چنانکه بموجب ارقام موجود تنها در سال ۱۳۴۸ متجاوز از ۴۳ هزار پرونده مدنی و بیش از یکصدوسی هزار پرونده کیفری در شوراهای داوری فیصله یافت و به رأی نهائی منجر شد . نکته قابل توجه قدرت کار و شوق خدمت اعضای شوراهای مذکور است که بطور افتخاری خدمت میکنند و مانند خانه‌های انصاف هیچگونه هزینه‌ای را بر طرفین دعوی تحمیل نمینمایند . در سال ۱۳۴۸ جمعاً ۱۸۰۹۲۳ پرونده مدنی و کیفری بشوراهای

داوری در ۹۸ حوزه وارد شد که از آنجمله ۱۷۳۴۲۳ پرونده مختومه اعلام گردیده است (بیش از ۹۵ درصد) و این خود دلیل واضحی بر صمیمیت اعضای این شوراهاست که از ۵ نفر معتمدان محلی و یک مشاور وزارت دادگستری ترکیب گردیده اند. شك نیست که سرعت حل و فصل اختلافات و دعاوی نه فقط از نظر سیاسی و اجتماعی حائز اهمیت است بلکه از لحاظ اقتصادی نیز متضمن فوایدی است که اقل آن جلوگیری از اتلاف مال و تضييع وقت مردم است و حسن اعتماد و اطمینان را در روابط بین افراد تقویت میکند و بالمآل در رونق و توسعه اقتصادی کارگر میشود. بی شبهه قسمتی از رشد بی مانندی که سرزمین ما در سال های اخیر از آن برخوردار بوده است و فی المثل در دوران کوتاه انقلاب، در آمد سرانه را از ۱۲۶۱۷ ریال در سال ۱۳۴۰ به ۲۲۸۳۷ ریال در سال ۱۳۴۹ (هر دو رقم به قیمت جاری) رسانده است نتیجه همین کوشش مبتکرانه ای است که در تحکیم مبانی عدالت و تسریع در حل و فصل دعاوی و بهبود تمشیت امور قضائی انجام یافته است.

خانه انصاف از جهت دیگری نیز درخور عنایت خاص تواند بود و آن از این بابت است که خانه انصاف مانند شرکت تعاونی - خانه فرهنگ و انجمن ده از اساسی ترین بنیادهای دموکراسی در روستا است و فی الحقیقه این چهار مؤسسه ارکان عمده حکومت مردم بر مردم در دهات کشور ماست - شرکت تعاونی حیات اقتصادی را بر مبانی تازه ای تنظیم میکند - انجمن ده در تحکیم همبستگی و تحریک خودیاری اجتماعی مردم مؤثر است - خانه فرهنگ تجلی گاه زندگی

فکری و معنوی روستانشینان است و بالاخره خانه انصاف ضامن ادامه و حسن اداره همان مؤسسات اجتماعی - اقتصادی و فرهنگی و عامل تعدیل و تحسین کلیه روابط و مناسبات روستاهاست و نظربه همین اهمیت است که یکی از اصول دوازده گانه منشور انقلاب ایران بان تخصیص یافته است ۱ .

اصل دهم

ملی کردن آب تجلی دیگری است از اراده جامعه بر تملیک ملی و استفاده عمومی از سرمایه های طبیعی و ثروت های خداداد این مملکت و از این جهت با ملی کردن نفت و مای کردن جنگل ها و مراتع قابل قیاس است و هم چنانکه بر اثر انقلاب مقدس ایران زمینهای مزبور در دست ملت افتاده و از تملک اختصاصی نظام فئودالی بیرون آمده آب هم که منبع حیات و منشاء آبادانی است ملک عمومی اعلام گردیده است .

قوانین پراکنده و ناقصی که در گذشته برای بهره برداری از منابع آبهای سطحی و زیرزمینی تدوین شده بود بهیچوجه با ترقیات سریع اقتصادی کشور تطابق و هماهنگی نداشت و استفاده کنندگان از منابع آب که در واقع مالکین خصوصی آن بودند بعلت عدم آشنائی بفتون جدید آبیاری قادر با استفاده کامل از آب و بالا بردن بازده آبیاری در واحد سطح نبودند و از تمامی آبی که در اختیار داشتند نه خود استفاده میکردند و نه بدلائل و محظورات خاصی این حق را به دیگری وا

۱ - در حال حاضر ۸۳۲۰ واحد شرکت و اتحادیه تعاونی روستائی - بیش از ۴۰۰ خانه فرهنگ روستائی - ۳۲۶۱ خانه انصاف (در پایان سال جاری متجاوز از ۵۷۰۰) و فزون از ۲۰۰۰۰۰ انجمن ده در سراسر کشور موجود است .

میگذارند. با قوانین موجود در زمینه بهره برداری از آبهای زیر زمینی امکان استفاده از کلیه منابع مزبور وجود نداشت، زیرا مثلاً حریم چاه ها و قنوات در شرایط مختلف طبیعی ثابت فرض شده بود و در مورد آبهای جاری همیشه حتی تقدم با کسانی بود که در سر آب واقع بودند و ساکنین پایاب، آب منظم و تعیین شده ای در اختیار نداشتند. اینها از مشکلات اساسی در زمینه آب کشاورزی بود که با توسعه کشاورزی کشور دائماً شدیدتر میشد. از طرف دیگر رشد صنعتی و افزایش جمعیت و ارتقاء سطح زندگی و بهداشت مردم که نیاز بآب را منظمآ افزایش میداد لزوم ایجاد نظام نوین در امور توسعه بهره برداری از منابع آبهای سطحی زیرزمینی و کنترل این منابع را بمنظور حصول حداکثر استفاده از آن اجتناب ناپذیر مینمود. لذا بموجب اصل دهم انقلاب سفید، منابع آب کشور ملی اعلام گردید و بدنبال آن قانون آب و نحوه ملی شدن آن بتصویب رسید. باتصویب این قانون که آب را ثروت ملی محسوب نمود و متعلق به عموم افراد مملکت دانسته است، راه بر توسعه سریع بهره برداری و نظارت بر منابع آب کشور هموار شد و محدودیتهای ناشی از قوانین و مقرراتی که در گذشته موجب کندی پیشرفت طرحهای توسعه منابع آب میگردد برطرف گردیده است.

لازمه اجرای قانون مزبور در سطح مملکت بانجام رساندن يك سلسله اقدامات مقدماتی بود از قبیل مطالعات همه جانبه طبیعی و اقتصادی و بررسی

۱ - برآورد شده است که جمع آبهای وارده بکشور شامل نزولات جوی و رودخانه های مرزی به ۴۰۰ میلیارد متر مکعب بالغ میشود که فقط از ۸۳ میلیارد آن استفاده ناقص و تنها ۴۲ میلیارد متر مکعب آن مصروف آبیاری میگردد.

احتیاجات و استعداد های مناطق مختلف از نظر آب و تجهیز نیروی انسانی لازم و تدارك امكانات مالی کافی و بالاخره تدوین آئین نامه ها و مقررات خاص در جهت تسهیل اجرای سیاستهای جدید توسعه منابع آب و خاک که خوشبختانه قسمت عمده آن ب نتیجه رسیده و بر آن اساس اولویت های اجرای قانون در کشور تا حدود بسیار روشن شده است .

از جمله مطالعات مذکور بررسی آبهای زیرزمینی بود که حدود شصت درصد آن تاکنون انجام پذیرفته و بهره برداری صحیح از منابع آبهای زیرزمینی نیز در چندین نقطه کشور آغاز شده است .

دیگر مطالعات هیدرولوژی رودخانه ها که بطور مستمر ادامه دارد .
سوم بررسی بهره برداری از آبهای سطحی بمنظور ساختمان سدها و شبکه های آبیاری که در نقاط واجد اولویت انجام یافته است ۱ .

از لحاظ آموزشی تشکیل شرکت خدمات مهندسی و تأسیس مؤسسه آب شناسی گامهای بهنگامی در جهت تجهیز نیروی انسانی بمنظور توسعه منابع آب و اجرای قانون مورد بحث بوده است . ضمناً تجهیز سازمانهای آب منطقه ای و تشکیل سازمانهای جدید نیز مقدمات کار را برای اجرای قانون فراهم آورده است .

در مورد دیگر مقدمات مورد لزوم نیز اقداماتی صورت گرفته از قبیل تعیین

۱ - در آخر برنامه چهارم متجاوز از ۳۲/۵ میلیارد متر مکعب آب بر اثر احداث سدهای مختلف و در پشت سدها خزینه میشود .

میزان مصرف مفید - تهیه وسائل کنترل - کمک بایجاد سازمانهای بهره برداری و نگهداری منابع آب بطور خصوصی و درنواحی مختلف و این اقدامات چنانکه بجای خود خواهیم گفت ظرف چهار سال آینده تارسیدن بشمره مطلوب شدیداً ادامه مییابد .

چون گفتگو درباره منابع آب و به تبع آن تولید برق در نیروگاههای آبی درمیان است بیان مجملی از صنعت برق که سرعت رشد و توسعه آن در سالهای اخیر از دیگر بخشها فراتر رفته سودمند است . در حال حاضر تولید انرژی برق در بخش دولتی به ۵۸۰۰ میلیون کیلووات ساعت رسیده که بیش از سه برابر رقم تولید در چهار سال قبل است با ساختمان نیروگاه بزرگ آبی و حرارتی قدرت نصب شده برق که در حال حاضر معادل $1/8$ میلیون کیلووات است تا آخر برنامه چهارم عمرانی به ۳ میلیون کیلووات خواهد رسید . ضمناً هم اکنون شبکه سراسری برق فشار قوی یعنی خطوط انتقال نیرو در طول چهار هزار کیلومتر در سطح کشور مورد بهره برداری قرار گرفته است و این شبکه سریعاً روی در گسترش دارد .

اصل یازدهم

نوسازی کشورچه در روستا و چه در شهر اصل یازدهم انقلاب است پیش از این اشاره کردیم که سپاههای انقلاب با اجرای چه تعداد مهم از طرحهای عمرانی موفق شده اند که بر اثر آن چهره روستاهای مملکت دگرگون شده . در برنامه پنجساله سوم عمرانی جهت نوسازی شهرها ۶۹۴ طرح بمورد اجراء درآمد . طی برنامه چهارم عمرانی نیز ، ۶۸۰ طرح عمرانی در شهرها بمرحله عمل درآمد

ویا باتمام رسید . علاوه بر آن اقدامات وسیعی در تهیه و اجرای طرحهای جامع شهری - تقویت کادر اداری و مالی شهرداریها-اصلاح وضع استخدامی مؤسسات مذکور معمول شد که باتصویب و اعمال قانون مهم نوسازی شهرها - قانونی که منابع قابل ملاحظه مالی را در اختیار شهرداریها قرار میدهد - وهمچنین تشکیل و تحکیم انجمنهای شهری بدون تردید دگر گونیهای عمیقتری را در احوال صوری و باطنی شهرهای مملکت ما بدنبال خواهد داشت .

شک نیست که توسعه صنعتی و گشایش روز افزون اقتصادی مملکت گرایش شهرنشینی را پیوسته نیرومندتر خواهد کرد چنانکه در سال ۱۳۳۵ فقط ۳۲ درصد - در سال ۱۳۴۵ حدود ۳۸ درصد مردم مملکت ساکن شهرها بودند در حال حاضر اندکی بیش از ۴۲ درصد سکنه کشور در شمار شهرنشینان محسوبند و پیش بینی میشود که از حدود ۱۳۶۰ ببعده کفه جمعیت شهری سنگینی بیشتر گیرد و از نظر حجم بر کفه روستائی غلبه کند . بهمین مناسبت است که باید شهرهای کشور را که تعدادشان روبه فزونی است و عدد نفوسشان نیز غالباً رو به ازدیاد میرود برای پذیرش این جمعیت گسترش یابند از هر جهت آماده کرد . ولی چنین توجهی هرگز مارا از عمران دهات که سکونت گاه مهمترین قشر جامعه ما یعنی روستائیان و کشاورزان زحمتکش است غافل نخواهد نمود بهمین مناسبت بود که برنامه چهارم اعتباری معادل ۹/۱ میلیارد ریال بعمران و نوسازی دهات اختصاص داد و فقط در سه سال اول برنامه با اجرای ۶۹۳ طرح آب آشامیدنی - ۱۳۹۵ طرح تأسیسات و ساختمانهای بهداشتی و ۴۷۳ طرح سالم سازی محیط روستا کم نمود و در سال جاری که مصادف با جشن شاهنشاهی ایران است اعتبارات بسیار وسیعی از

طریق مقامات استانداری برای عمران و نوسازی دهات تخصیص یافته و توزیع گردیده است .

در ارتباط با برنامه نوسازی کشور ، تأمین مسکن خصوصاً برای طبقات متوسط یا کم درآمد را باید از جمله هدفهای بزرگ اجتماعی و اقتصادی روزگاران انقلاب دانست . تخمین زده شده است که در سال ۱۳۴۸ برای هر یکهزار خانوار شهری ۶۶۴ واحد مسکونی وجود داشته و این خود نشان دهنده آشکار کمبود شدید مسکن در شهرهاست (بررسی سال ۱۳۴۵ طی سرشماری دوم کشور نیز حاکی از آن بود که برای ۱/۵ خانوار فقط یک واحد مسکونی در کل کشور وجود داشت) و بدیهی است که با آهنگ سریع مهاجرت به شهرها و ازدیاد روزافزون ضریب شهرنشینی ، وضع مسکن اگر بحال خود رها شود مشکلات بسیاری ببار خواهد آورد .

البته نمیتوان اهمیت کوششهایی را که برای رفع کمبود مسکن در شهرها تاکنون صورت گرفته نادیده گذاشت چنانکه در نتیجه این سرمایه گذاریها که غالباً بیخس خصوصی تعلق داشته تعداد ساختمانهای موجود در شهرها از ۲۱۳۱۷۰ را واحد در سال ۱۳۴۲ به ۱۶۲۴۴۵۳ واحد در سال ۱۳۴۹ افزونی یافته و عبارت دیگر بر تعداد این ساختمانها طی ۸ سال ۳۳/۸ درصد افزوده شده (از این ساختمانهای جدید که به حدود ۴۱۰ هزار واحد بالغ می شود ، ۸۵ تا ۸۸ درصد مربوط بواحد های مسکونی است) معذک این کوششها با توجه با افزایش سریع جمعیت شهری که بین ۴ تا ۵ درصد در سال بر آورد شده است (در مورد شهرستان بین ۵ تا ۶ درصد) کافی بنظر نمیرسد . در برنامه چهارم هدف تهیه

مسکن احداث ۱۱۰ واحد مسکونی جدید برای هریک هزار جمعیت اضافی تعیین شده بود. ارقام موجود درباره سه سال اول برنامه حاکی است که فقط در حدود ۱۳۳ هزار واحد مسکونی در مناطق شهری ایجاد شده است و با در نظر گرفتن روند احداث مساکن، میتوان پیش بینی نمود که تا پایان برنامه چهارم فقط حدود ۲۶۰ هزار واحد مسکونی شهری ایجاد شود که باز از رقم ۲۷۵ هزار واحد مسکونی مورد نظر در برنامه مذکور کمتر است. بهمین جهت است که دولت در نظر دارد هم از سال جاری و با شدت بیشتری طی برنامه پنجم عمرانی، خانه سازی شهری و روستائی را مطمح نظر و وجهه همت خویش قرار دهد.

اصل دوازدهم

که تحت عنوان انقلاب اداری و آموزشی اعلام شده است در حقیقت زیر ساز بسیاری از اصول دیگر انقلاب و گشاینده راه برای پیشرفت و اعتلا سریعتر کشور و نو سازی اجتماع و جهش اقتصاد آن باید تلقی گردد. اصل انقلاب اداری در بیانات حکیمانه اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر بنیانگذار انقلاب اصیل شاه و مردم چنین توجیه شده است:

«مفهوم این اصل این است که همه افرادی که در سازمان های اداری و دولتی وظیفه ای را اعم از بزرگ و یا کوچک بعهده دارند، با کمال صداقت و وظیفه شناسی و با قبول مسئولیت در انجام وظیفه خود بکوشند، و روح اتلاف وقت و باصطلاح قرطاس بازی و بوروکراسی در ادارات ما از بین برود و هر کارمند اداری بداند که وظیفه او در درجه اول سرعت در انجام مراجعات مردم و اجرای

صحیح و بی غرضانه وظائف اداری و تسهیل گردش کارهای کشور است ، زیرا همین مردمند که از راه دادن مالیات حقوق این کارمندان را تأمین میکنند . ادارات مامیاید از روح مماطله و دفع الوقت و بی تصمیمی و نیز از تشبث و توسل پاك و منزه شوند ، و روح خدمتگزاری و شور و علاقه ای که لازمه تحول اجتماعی امروز ایران است جایگزین آن گردد .

از طرف دیگر میباید تمرکز بی دلیل و زیاده از حد امور در پایتخت مملکت از میان برود و به استانها و شهرستانهای کشور امکان ابتکار و مسئولیت بیشتری در کارهای مربوط به خودشان داده شود . حتی شایسته است ترتیبی داده شود که خدمت در نواحی مختلف کشور با خدمت در پایتخت و شهرهای بزرگ لازم و ملزوم یکدیگر باشند . بهر صورت اصلاح وضع دستگاههای دولتی و تجدید بنای سازمانهای اداری و تغییر اساسی در روش کار و اعمال مدیریت صحیح و دقت در حسن انجام کارهای اداری و سرعت اتخاذ تصمیم بابت نظری و خیرخواهی اصولی است که قطعاً میباید در اجرای انقلاب اجتماعی ایران تحقق یابد» .

برای تحقق یافتن این انقلاب مهم و بی نیازی ، دولت دو طریق پیش بینی نموده که هر یک از آنها مکمل دیگری است و باید به موازات یکدیگر عمل گردد .

اول از طریق مجهز کردن نیروی انسانی که هیچ طرح اصولی و اساسی و اصولاً انجام هیچ کاری بدون اطمینان از تأمین صحیح این منظور عملی نخواهد بود .

دوم از راه مطالعه در روشها و حذف تشریفات زائد و عملیات بی فایده ایجاد نظم و اصولی که کارها منظم و سریع پیشرفت نمایند ، اصلاح قوانین و

مقررات و تطبیق دادن آنها با برنامه های انقلابی و جهشهای سریعی که در تمام شئون کشور ما در اجرای اصول انقلاب مشهود میباشد .

در بهمن ماه ۱۳۴۶ دولت برای مطالعه و اتخاذ تدابیر لازم جهت اجرای این اصل بزرگ انقلاب به تشکیل کنگره انقلاب اداری ایران پرداخت و متعاقب آن شورای انقلاب اداری تأسیس گردید و در هر یک از وزارتخانه ها و دستگاههای دولتی و وابسته به دولت کمیته های مخصوصی با جدیت و پی گیری مداوم این موضوع را تعقیب کردند . نظرات بسیار مفیدی ارائه شد و اقدامات سودمندی در زمینه اصلاح قوانین و مقررات مختلف - اصلاح بعضی از قوانین و مقررات استخدامی - اجرای برنامه های آموزشی کارکنان دولت خاصه در سطح مدیران و رؤسای ادارات دستگاههای دولتی، تنظیم سازمانها بر اصول نوین - تفویض اختیارات باستانداران - انجمنهای استان - شهرستان و انجمنهای شهر و سایر مقامات محلی و جلوگیری از تمرکز امور در تهران تنظیم سازمانها بر اصول نوین - بهبود تشکیلات و روشها - استفاده از اطلاعات متخصصان در دستگاهها - ترفیه حال کارمندان - رفع تبعیض در انتصابات و ترفیعات و بالاخره تسهیل مراجعات ارباب رجوع با ادارات بعمل آمد .

مطالعاتی نیز برای شناخت مناطق مختلف کشور صورت گرفته و مطالعه درباره تجدید تقسیمات کشوری خاتمه یافته و با انجام آنها و تعمیم در تشکیل واحدهائی چون انجمن ده - انجمن شهر - انجمنهای شهرستان و استان نتایج درخشانی در راه تأمین منظور حاصل خواهد گردید .

با توجه باینکه انقلاب اداری و بعبارت دیگر اصلاح وضع دستگاههای دولتی مکمل سایر اصول انقلاب است و پیشرفت تمام اصول دیگر وابستگی کامل بتأمین این اصل بزرگ دارد دولت بهیچوجه قانع با اقداماتی که بعمل آمده است نبوده و مصمم است که کمال جد و جهد را در راه تأمین این منظور بعمل آورد . برنامه هائی را که در اجرای این هدف بزرگ مملکتی تنظیم نموده است قویاً تعقیب خواهد نمود .

برنامه دولت در درجه اول ایجاد تنظیم صحیح در امور استخدامی و برقراری ترتیبیاتی است که کارکنان دولت با تساوی شرایط از مزایای مساوی برخوردار گردند با تبعیض و تمام مظاهر آن اعم از آنکه تبعیض در اجرای قوانین در میان افراد مردم و یا تبعیض در استفاده از مزایای استخدامی در میان کارمندان باشد مبارزه خواهد شد . باب تشبث و توصیه بکلی و برای همیشه مسدود خواهد گردید . از خدمتگزاران واقعی تشویق خواهد شد و خاطیان و سهل انگاران در هر درجه و مقامی که باشند بکلی از دستگاههای دولتی طرد خواهند شد .

برنامه های آموزشی حین خدمت در بین کارمندان دولت تعمیم خواهد یافت تا کارمندان به مظاهر نوین نظم و مدیریت آشنائی یابند و با توسعه سطح معلومات آنان بر کارائی فعالیت هایشان افزوده گردد .

بدیهی است اقدامات دامنه ناری که در توسعه سطح معلومات سایر طبقات مردم و مخصوصاً با سواد کردن مردمی که از نعمت سواد محروم میباشند نیز متقابلاً اثر مستقیم در بهبود وضع اداری و تأمین اصول منظور در اصل انقلاب اداری خواهد داشت .

انقلاب آموزشی نیز بعنوان جزء لاینفک انقلاب اداری بشمار آمده
و اصل دوازدهم انقلاب تحت عنوان «انقلاب اداری و آموزشی» بیان شده است.
آثار انقلاب آموزشی در مدتی قریب به ۱۰ سال بعد از اعلام انقلاب
سفید ایران و بخصوص در مدت سه سالی که از صدور منشور انقلاب آموزشی
را مسرمیگنرد در جهات و جوانب مختلف بچشم میخورد که از آن جمله مشارکت
دادن مردم در امر آموزش و پرورش و اجرای اصل عدم تمرکز در این امر میباشد
و هم اکنون در ۱۵۸ منطقه کشور شوراهای آموزش و پرورش تأسیس گردیده که
بامور آموزش و پرورش منطقه خود میپردازند.

تعمیم آموزش و پرورش بفرزندان روستائینان - کارگرو طبقات کم درآمد
از نتایج عمده انقلاب مذکور بحساب است. از عوامل عمده در این گسترش
دموکراتیک سپاهیان دانش پسر و دختر بوده و هستند طی ۱۶ دوره خدمت سپاهیان
پسر عدد آنان به ۶۰۳۵۱ رسیده و در مورد دختران سپاهی شماره مذکور طی چهار
دوره به ۵۳۳۸ نفر بالغ گردیده است.

دیگر از آثار انقلاب، سرعت و وسعت دامنه تعلیم و تربیت در سالهای محدود
بعد از اعلام انقلاب میباشد.

میزان توسعه تعلیمات ابتدائی در این مدت بطور متوسط ۹ درصد در سال
بوده است و بسط تعلیمات متوسطه سالانه به ۱۳/۵ درصد رسیده و حال آنکه افزایش
شماره محصلین در سطح عالی از این دو مورد نیز سریعتر بوده و به ۱۶ درصد در سال
که بیش از دو برابر مدل آسیائی میباشد نائل گردیده است. در نتیجه این رشد

اعجاب آور بود که شماره نو آموزان و دانش آموزان از ۱۸۸۵۰۰۰ نفر در سال تحصیلی ۴۱- ۱۳۴۰ به حدود ۴۷۲۰۰۰۰ نفر در سال تحصیلی ۵۰- ۱۳۴۹ فزونی یافت و تعداد دانشجویان از ۲۴۵۰۰۰ به ۷۶۰۰۰۰ نفر رسیده است .

همراه با توسعه بیش از پیش تعلیمات رسمی : تعلیمات خارج از مدرسه، خصوصاً آموزش سواد نیز بطور بی سابقه ای گسترش یافته است بنحوی که از هنگام تشکیل کنفرانس تاریخی وزرای آموزش و پرورش جهان در تهران (۱۹۶۴) تا سال ۱۹۷۰ (۱۳۴۹) متجاوز از ۱۰۵۵۰۰۰۰ بزرگسالان بیسواد شهرها و مناطق روستائی دوره اول برنامه پیکار بایسواد را با تمام رسانند و در حدود بیش از نصف عده مذکور نیز دوره دوم پیکار را پایان بردند .

اجرای طرح پیروز آموزش سواد توأم با حرفه که بصورت نمونه در اصفهان و دزفول اجرا شده بیش از ۵۳ هزار کارگر صنعتی و کشاورزی را از این گونه سواد سودبخش منتفع و متمتع ساخت .

بیشرفت شگرف انقلاب آموزش ماصرفاً از لحاظ تعداد نو آموزان و دانش آموزان و دانشجویان مورد توجه قرار نگرفته بلکه بموجب منشور انقلاب آموزشی رامسر تحولات کیفی عمیقی در نظام آموزش و پرورش کشور مشهود است که بموازات انقلاب آموزشی و عبارت دیگر همراه با ۲/۵ برابر شدن تعداد محصلین سطوح مختلف تعلیماتی کشور طی ۹ سال انقلاب صورت خواهد گرفت . اصول این تحولات در منشور رامسر چهار کنفرانس ارزیابی انقلاب آموزشی که متوالیاً طی سالهای ۱۳۴۷ تا ۱۳۵۰ منعقد گردیده به روشنی تمام بیان شده است .

از جمله دگرگونیهای عمده‌ای که منشور انقلاب آموزشی را مسرد بر دارد شناخت استعداد های يكايك متعلمان و هدايت آن استعدادها در جهات صواب میباشد بنحوی که هم موجب شکفتگی قابلیتها و بروز و ظهور شخصیت متعلمین گردد و هم در ارضاء نیازمندیهای جامعه و پیشرفت اقتصاد و فرهنگ مؤثر باشد تأسیس دوره راهنمای تحصیلی که از سال تحصیلی ۱۳۵۰-۱ آغاز بکار خواهد کرد و تغییر نظام آموزش متوسطه در جهت تنوع رشته ها و گسترش بی سابقه تعلیمات حرفه‌ای و فنی از جمله مظاهر این تحولات کیفی هستند .

اصلاحاتی که در برنامه‌ها - کتب درسی و روشهای آموزش روی داده و همچنین برنامه‌های آموزشی رادیو و تلویزیون و وسائل سمعی و بصری برای مقاصد تربیتی و تعلیمی، نمونه‌های دیگر این تلاش و کوشش زیربنائی عمیق هستند . در دو سطح آموزش ابتدائی و آموزش عالی تغییر برنامه‌ها و روشها بوجهی بارزتر بچشم میخورد .

عملاً همه کتب درسی ابتدائی اصلاح شده است و در عرضه تعلیمات عالی نیز ضمن کوشش و دقتی که برای تطبیق کتب درسی با پیشرفتهای دانش امروزی بعمل میآید از طریق برقراری سمینارهای آموزشی و پژوهشی و گفت و شنود استاد و دانشجو که مسلماً طی سالهای آینده توسعه بیشتری حاصل خواهد کرد نیز قدمهای مؤثر در این راه برداشته شده و با استفاده از فیلم و تلویزیون مدار بسته و نظائر آن اهمتامی تازه در مسیر نوسازی آموزش و پرورش آغاز گردیده است چندان اقدام اساسی دوره اخیر که در برنامه‌های سپاه دانش - آموزش سواد توأم با حرفه و بالاخره دوره‌های کارآموزی تجلی یافته است گواه روشن بر توجهی

است که بضرورت ایجاد پیوند صحیح مستمر میان مدرسه و جامعه، میان آموزش و زندگی حاصل آمده است، توجهی که در مجامع تخصصی بین المللی و نزد اصحاب مبرز تعلیم و تربیت نیز ضرورت آن تصدیق شده است.

تطبیق برنامه های آموزشی با نیازمندیهای اقتصادی و اجتماعی کشور از نکاتی است که در چند کنفرانس ملی کار و سمینارهای نیروهای انسانی و اشتغال و بالاخره برنامه های ذریبط در قالب برنامه چهارم عمرانی و برنامه دراز مدت بیست ساله که خطوط اصلی آن در دست ترسیم است متجلی گردیده است.

ایجاد ارتباط مستقیم بین برنامه های آموزشی و برنامه های اشتغال موجب آن خواهد شد که از نیروی پرورده و آموخته انسانی حداکثر فائده بنفع خود افراد و جامعه حاصل گردد و از بروز پدیده نامطلوب بیکاری و یا حتی کم کاری تحصیل کردگان که هم اکنون دامنگیر بسیاری از کشورها حتی ممالک راقی جهان است پیشگیری شود.

اصل اقتصاد بارور آموزشی مستلزم اقدامات عدیده دیگر بوده که در منشور رامسر و گزارشهای چهار کنفرانس ارزیابی در دنباله آن منعکس است که از آن جمله یکی لزوم بسط دامنه تحقیقات می باشد. اما قبول اصل اقتصادی مذکور مانع از آن نبوده و نیست که دولت برای رفاه دانشجویان و دانش آموزان و تأمین وسائل ورزش - تفریحات سالم و فعالیت های فرهنگی و هنری جوانان متحمل هزینه های قابل ملاحظه شود کما اینکه تاکنون اعتبارات زیادی بمسائل فوق اختصاص داده شده و جزو برنامه دولت است که این روش طی سال های آینده با اهمیت و وسعت بیشتری تعقیب گردد.

از جمله در مورد فرهنگ با الهام از منویات مبارک شاهنشاه آریامهر که در محافل ملی و بین المللی بارها تأکید فرموده اند و با توجه به سیاست فرهنگی ایران ، دولت در سالهای اخیر با اقدامات متعددی درباره پیشرفت و گسترش و اشاعه فرهنگ و هنر دست زده است که از آن جمله می توان ایجاد هماهنگی و همکاری در میان سازمانهای فرهنگی را از راه شورای عالی فرهنگ و هنر ، تأسیس فرهنگستان زبان ایران ، تصویب قانون حمایت مؤلفان و مصنفان ، تشکیل مراکز هنری در شهرستانها ، تأسیس خانه های فرهنگ شهری ، فعالیت گروههای پژوهشی فرهنگ عامه در مناطق مختلف کشور ، توسعه تماسهای فرهنگی بین المللی از طریق تشکیل نمایشگاهها و فرستادن گروههای هنری به خارج کشور ، توسعه تماس و شرکت در مجامع فرهنگی بین المللی بویژه یونسکو ، تشکیل نمایشگاههای متنوع متعدد هنری و فرهنگی در سراسر کشور بمنظور بالا بردن سطح درک و ذوق هنری و فرهنگی ، افزایش کاوشهای باستانشناسی ، مرمت و تعمیر آثار تاریخی بر طبق برنامه معین ، تأسیس تالار رودکی ، تأسیس مؤسسه شاهنامه فردوسی ، ایجاد کتابخانهها و موزهها در سراسر کشور و تشکیل کنگرهها و سمینارها و جشنوارهها را نام برد .

همانگونه که شاهنشاه در فرمایشات خود در افتتاح دوره ششم مجلس سنا و دوره بیست و سوم مجلس شورای ملی اشاره فرموده اند :

« در مورد امور فرهنگی و هنری که بخصوص از نظر حفظ و تقویت میراث فرهنگی کهن و پرافتخار کشور و نگاهبانی ارزشهای معنوی و مدنی ملت ما اهمیت فوق العاده دارد .

برنامه آینده :

تشریح پیشرفت‌هایی که در اجرای اصول انقلاب مقدس ایران در سال‌های گذشته بدست آمده است و آشکار شدن آثار مثبت آن در سیمای سیاسی اجتماعی و اقتصادی کشور بما فرصت می‌دهد که اصول برنامه دولت را برای سال‌های آینده با استفاده از تجارب گذشته پی‌ریزی کنیم .

انقلاب ایران در بنیاد خود تحقق اصل عدالت اجتماعی است . به همین منظور برنامه دولت تأکیدی بیش از پیش در مورد طرح‌های گسترش رفاه و خدمات اجتماعی و نیز آندسته از طرح‌های زیربنائی که نفعش بعموم رسد معمول خواهد داشت . با توجه بآمادگی روز افزونی که در بخش خصوصی برای سرمایه گذاری در امور تولیدی و انتفاعی دیده میشود دولت میتواند ضمن ادامه نقش خود در راهنمایی - اعطای کمک فنی و تشویق سرمایه گذاری خصوصی از سرمایه گذاری تولیدی و انتفاعی جز در مواردیکه مصلحت ملی اقتضا میکند (مانند صنعت نفت - ذوب آهن) تا آنجا که ممکن باشد پرهیز کند و درآمدهای روبه افزایش خود را بیشتر در امور عام‌المنفعه بکار اندازد از جمله طرح‌هایی که میتواند در توزیع عادلانه‌تر درآمد که یکی از هدف‌های انقلاب مقدس ماست مؤثر باشد باید به احداث راه‌های فرعی و روستائی - تهیه مسکن برای قشرهای کم درآمد گسترش تأسیسات آموزشی (آموزش ابتدائی دوره راهنمایی - تعلیمات فنی و حرفه‌ای و تربیت معلم و هنرآموز) خصوصاً در نقاط بالنسبه دور - پیکار با بیسوادی - ایجاد مراکز بهداشتی

و در مانگاها و فعالیت های ناظر به سالم سازی محیط خصوصاً در روستاها استقرار و تعمیم بیمه های مختلف مانند بیمه های اجتماعی کارگران و بیمه های بهداشت یابیمه در مقابل فوت - از کار افتادگی - نقصان محصول و نظائر آن نزد کشاورزان که در برنامه پنجم موقع و مقامی خاص خواهند داشت از هم اکنون اشاره کرد.

از ارکان يك سياست اجتماعی مسلماً اجرای يك سياست دقیق اشتغال یعنی تأمین کار و بالنتیجه درآمد برای همگان خواهد بود که در برنامه دولت مورد توجه خاص قرار خواهد گرفت . برآوردهای اولیه حاکی از آن است که در سالهای آینده سالانه بطور متوسط حدود ۲۸۰ هزار نفر متقاضی جدید شغل بوجود خواهد آمد و از آنجا که قسمت مهمی از مشاغل تازه مستلزم داشتن مهارت و تخصص میباشد لذا یکی از مهمترین خط مشی های برنامه دولت تربیت نیروی انسانی بمقیاس وسیع خواهد بود بنحوی که علاوه بر فوائد اجتماعی مربوط به اجرای سیاست اشتغال تام ، موجب از دیاد قدرت تولید نیز گردد .

با پیشرفت های بدست آمده دوران انقلاب ، اقتصاد ایران صورت پیچیده تری بخود گرفته و ابعاد جدیدی از مسائل که باید در يك برنامه ریزی طویل المدت اقتصادی و اجتماعی درباره آنها اخذ تصمیم و موضع گیری شود مطرح شده است . سالهاست که ایران از مرز اقتصاد ملی گذشته و بعرضه بین المللی وارد گشته است و اکنون وقت آن رسیده که با تنوع روز افزون صادرات تمام ساخته خود ، مقامی شاخص در داد و ستد بین المللی بدست آورد علاوه بر تنوع رشته های تولیدی ، عرض وجود و رقابت در صحنه بین المللی تحولات مهم دیگری را در اقتصاد ملی ایجاب میکند که از آن جمله تغییرات

اساسی در کیفیت سازمان و مدیریت و روش تولید صنایع ایران بمنظور کاهش هزینه و افزایش مرغوبیت آن است و توسعه تحقق و کاوش علمی و فنی در سطح ملی در رشته‌هایی که ایران برای آن مزیت نسبی دارد ضروری است بنحوی که صنایع ما از حالت اتکاء مخصوص دورانهای نخستین خارج شده با مقیاس وسیع و بابت بهره‌وری و کارآئی کافی بصورت متکی بذات عمل نمایند .

حفظ تعادل ارزی ایجاب میکند که علاوه بر صرفه‌جویی در هزینه‌های ارزی و جان‌شین کردن کالاهای وارداتی با تولیدات داخلی و جلوگیری از ورود کالاها و خدمات تجملی توجه مخصوصی نیز به توسعه صادرات ، بالاخص صادرات کالاهای صنعتی مبذول گردد زیرا که اتکاء بیش از حد به صادرات يك یا چند کالای محدود از نظر در دست داشتن منابع ارزی وضع نامطمئنی ایجاد میکند . از سوی دیگر تقاضا برای کالاهای صنعتی مرتباً رو به افزایش بوده و عملاً مشاهده شده است که بهای آنها نیز مرتباً سیر صعودی داشته است .

در تأمین این هدف بود که دولت این دهه را دهه توسعه صادرات اعلام داشت و بطوریکه نتایج حاصل در سال ۱۳۴۹ نشان‌میدهد صادرات صنعتی کشور از رشدی بیش از ۴۰ درصد در سال برخوردار بوده‌است . انتظار میرود که با ادامه سیاست تشویق صادرات رشد سریع صادرات کالاهای صنعتی کشور در سراسر دهه ادامه یابد و موجب گردد که ایران تا پایان دهه بعنوان يك کشور مهم صادر کننده کالاهای صنعتی در دنیا شناخته شود .

هم‌اکنون ایران مصنوعات از قبیل اتومبیل سواری ، کامیون ، اتوبوس یخچال ، آب گرم کن و سایر کالاهای مصرفی بادوام ، کفش ، پودرهای

شوینده ، مواد پتروشیمی ، پوشاک نخی و پشمی ، لاستیک و چندین کالای دیگر مصنوع مصرفی ، به خارج صادر میکند .

صادرات نه تنها از نظر تأمین منابع ارزی موردنیاز کشور نقش مهمی برعهده دارد بلکه عامل مؤثری نیز در اجرای سیاست صنعتی کشور بشمار میرود زیرا اگر چه بازار داخلی ایران گسترشی قابل ملاحظه داشته و درآمد سرانه مردم به سرعت افزایش یافته است ، معهداً بازار مصرف کشور در همه حال عامل محدود کننده‌ای است که باید با برون نگری توأم گردد تا بدینوسیله موجبات افزایش سریع حجم تولیدات کشور برای رسیدن به مقیاسهای جهانی فراهم گردد و ایران را در زمره منابع اصلی تولید کالاهای صنعتی برای رفع احتیاجات نه تنها این منطقه بلکه بسیاری دیگر از مناطق جهان ، درآورد .

مسئلاً حفظ همان میزان رشد و پیشرفتی که در سالهای گذشته حاصل آمده و ازدیاد آهنگ آن در سال های آینده ، مستلزم افزایش نیرو و ازدیاد کوشش در عرصه سرمایه گذاری خواهد بود که هم توسعه و تزئید پس انداز در بخش خصوصی و حسن استفاده از آن از طریق مکانیسم های مختلف و هم افزایش صرفه جوئی در بخش دولتی را لازم میداند .

در مورد ترکیب سرمایه گذاری دولت ، ذکر این نکته را ضرور میدانم که طی برنامه های گذشته تأکید بسیار بر روی طرحهای بزرگ شد و نیازمندیهای کشور در بسیار موارد از این لحاظ مرتفع گردید . این قبیل طرحها هرچند در مقیاس اقتصاد کل کشور حائز اهمیت است اما تا آنجا که مربوط بمناطق مختلف کشور است اثرات آن بسرعت محسوس نمیگردد . از خصوصیات اساسی

طرحهای بزرگ ، سرمایه طلب بودن آنها و فشار بر موازنه ارزی کشور است چون طرحهای بزرگ تا آنجا که لازم بوده بمورد اجرا گذاشته شده و در آینده نیز هر گاه طرح بزرگی برای مملکت ضرورت داشته باشد اجرا خواهد شد مع هذا کوشش دولت معطوف بآن خواهد بود که قسمت قابل توجهی از اعتبارات دولت در آینده بیشتر بمصرف امور اجتماعی و طرحهای کوچک ولی گسترده و پراکنده در سراسر نقاط مستعد کشور برسد تا از يك طرف عامل تحرك و دگر گونی اساسی در شیوه زندگی و وضع کار ساکنان نقاط مختلف کشور گردد و از طرف دیگر توزیع عادلانه تر درآمد را که یکی از اهداف انقلاب ماست موجب شود .

در زمینه کشاورزی بموازات ساختمان سدها ترتیبی داده میشود که با تنظیم انهار و شبکه ها و بهره برداری بهتر و بیشتر از منابع آشکار و پنهان موجود ، بازده و بهره وری آبهای موجود بالا رود . توسعه صنایع کوچک در روستا و شهرهای کوچک و احیاء صنایع و هنرهای ملی و بهبود آن صنایع و فنون ، نمونه دیگر از چنین طرحهاست که ضمناً باز دیاد در آمد کشاورزان و روستائیان و قشرهای کم عواید شهری مدد میرساند . در زمینه ارتباطات علاوه بر ساختمان فرودگاههای مورد لزوم و راههای اصلی يك سلسله طرحهای کوچک چون راههای فرعی و روستائی - اسکله های کوچک که در عین حال تأثیر بزرگی در زندگی اقتصادی و اجتماعی مردم مناطق گوناگون کشور داشته باشند بموقع اجرا در خواهد آمد . مسلماً از شرایط ضروری ادامه موفقیت کنونی رعایت کامل انضباط برنامه ای و مالی از طرف کلیه سازمانهای دولتی و وابسته بدولت است در مورد امور اجرائی اکثراً بوزارتخانه ها و سازمانهای مسئول محول شده است و اخیراً پرداختهای عمرانی نیز از طریق وزارت دارائی انجام میگردد در آینده نیز اختیارات و مسئولیتهای

وسیعتری برای اجرای طرحها بعهده دستگاههای اجرائی گذارده خواهد شد تا سازمان برنامه فرصت کافی برای ایفای وظائف اساسی خود که برنامه ریزی و تعیین ضوابط و معیارهای کلی برای طرحهای عمرانی است داشته باشد و بادقت افزونتر ناظر بر حسن اجرای طرحهای عمرانی باشد و انضباط برنامه‌ای را از طریق نظارت بر اجرای عملی طرحها اعمال کند .

هدفهای فوق از طریق قانون سازمان دائم برنامه ریزی که امیداست بزودی بتصویب برسد تحقق خواهد یافت .

اوامر شاهنشاه بلزوم دقت بیشتر در مخارج طرحهای عمرانی و استفاده از سیستمهای مکانیزه در کارهای مختلف مملکتی منجمله امر نظارت ، سازمان برنامه را از چندی قبل با استفاده از ماشینهای حسابگر در امور نظارت بر طرحها واداشته است، که امیدواریم نتایج آن در سالهای آینده بنحوی کامل عاید گردد و از اتلاف وقت و پول و انحراف از مشخصات اصلی طرحها در طول برنامه مذکور بکلی جلوگیری شود .

با ذکر این مقدمات ، اکنون اجازه میطلبد که اقدامات دولت را در پیگیری تحقق کامل یکایک اصول انقلاب در سالهای آینده تشریح کند و بمناسبت طرح هر یک از آن اصول ، سیاستهای عمده را در زمینه هر یک از بخشهای اقتصادی مورد تجزیه و تحلیل قرار دهد .

خط مشی ها! در زمینه اصل اول انقلاب

چنانکه آگاهی دارید در سال ۱۳۵۰ یکی از اساسی ترین بخشهای برنامه مترقی و همه جانبه اصلاحات ارضی ایران یعنی تقسیم زمین میان کشاورزان عملا خاتمه می یابد و با اجرای قانون تقسیم و فروش املاک مورد اجاره بزارعین

مستأجر و مواد الحاقی بآن در این مملکت کشاورزی باقی نمی ماند که مالک اراضی و نسق زراعتی خود نشده باشد و بهمان ترتیب که شاهنشاه آریامهر هنگام افتتاح دوره قانونگذاری اخیر مقرر فرمودند، با اجرای قانونی که اخیراً به دولت ابلاغ شده، ترتیبی داده خواهد شد که حق مالکیت اراضی موقوفه عام نیز که بعدت ۹۹ سال به کشاورزان اجاره داده شده بآنها منتقل گردد و بدین ترتیب تلاش به منظور نیل به سایر هدف های اقتصادی و اجتماعی و سازندگی این اصل مهم انقلاب ایران که از سالها پیش با اتکا به اصول مترقی تعاون آغاز شده است، با جنبه ای وسیع تر و آهنگی سریع تر ادامه خواهد یافت، و بدیهی است که افزایش رشد کشاورزی و درآمد سرانه کشاورزان و بهبود شئون مختلف زندگی آنان، و تجلی قدرت ها و استعداد های روحی و فرهنگی و هنری و فکری ایشان و امکان حداکثر استفاده از منابع آب و خاک کشور از طریق توسل به گسترش شبکه شرکتها و اتحادیه های تعاونی روستائی و تشکیل شرکت های سهامی زراعی و خانه های فرهنگ روستائی و اجرای تدریجی قوانین بیمه های اجتماعی روستائیان و یکپارچه شدن ارضی و تعاونی کردن تولید در حوزه عمل شرکت های تعاونی روستائی و ترویج و توسعه فعالیت های غیر کشاورزی و صنایع دستی روستائی و تعلیم و تربیت مدیران عامل حرفه ای برای اداره امور شرکت ها و اتحادیه های تعاونی روستائی و توسعه نهضت مبارزه با بیسوادی و بسط تحقیقات روستائی به منظور ارزشیابی علمی از کارهای اجرائی برنامه های اصلاحات ارضی، و تهیه شناسنامه برای روستاها از جهت لزوم کسب اطلاع بیشتر و عمیق تر از چگونگی و مشخصات اجتماعی و فرهنگی و اقتصادی مناطق و واحدهای روستائی و بیمه

تدریجی محصولات کشاورزی و جلوگیری از انجام دوباره کاریها در مناطق روستائی کشور از جمله مهمترین هدفها و برنامه‌های دولت در سالهای آینده خواهد بود .

در زمینه استقرار يك نظام ملی تعاون در جهت توسعه امور تعاونی کشور و بسط مفاهیم آن و آشنائی مردم با اصول و تعلیمات تعاونی و فراهم نمودن موجبات همکاری افراد و تجمع و تمرکز سرمایه‌های كوچك و توسعه منابع اعتباری و بسط سازمان‌های تعاونی کشور و مهمتر از همه نظارت مستمر و پی‌گیر در امر استقرار تعاونی‌ها بمفهوم و معنای واقعی آن و جلوگیری از تأمین نظریات سودجویانه و نامشروع اشخاص در زیر نقاب و پوشش تعاونی نیز با اجرای قاطع قانون شرکتهای تعاونی که اخیراً به دولت ابلاغ شده است از هیچ سعی و کوششی فروگذار نخواهد شد .

امر دیگری که وجهه همت دولت بوده و خواهد بود افزایش سهم سرمایه‌گذاری دولت در بخش کشاورزی است . شاهنشاه در جلسه تاریخی سازمان برنامه تأکید فرمودند (که سعی دائمی ما باید بر این باشد که بهر وسیله‌ای که شده پول بیشتری در زیر بنای اقتصادی مملکت بخصوص از حالا به بعد در امر کشاورزی خرج بکنیم) در اتباع از چنین امریه است که درصد بیشتری از اعتبارات دولت به کشاورزی اختصاص خواهد یافت . اما روشن است که برای نیل به هدفهای رشد و توسعه تنها سرمایه‌گذاری کافی نیست ، و علاوه بر تدابیری که در جهت حصول حداکثر بازده از این سرمایه‌گذاری باید اندیشید و بکار برده شود ، اجرای برنامه‌های آموزش و پژوهش و ترویج اطلاعات نوین در بین کشاورزان نیز کمال اهمیت را دارد . شاهنشاه در همان جلسه سازمان برنامه فرمودند : « باید هر کس از افراد ایرانی

در هر کاری که انجام می دهد تبحر و تخصص داشته باشد» و نیز اعلام فرمودند که : «سرمایه گذاری دیگری که در کشاورزی ایران باید بشود ایجاد مراکز پژوهشی عالی با شهرت بین المللی است. هر منطقه مملکت که دارای آب و هوای بخصوصی باشد حتماً باید یکی از این مراکز تجسس کشاورزی داشته باشد... سرمایه گذاری ما در شناختن جنس خاک ایران است در تجزیه آبهای ایران است - و شناختن املاحی که دارند و تطبیق جنس آب و خاک با کودهای شیمیائی که باید در آنجا استعمال بشود و دانستن این که کدام بذر بهتر باین آب و هوا باین خاک و باین منطقه میخورد» پس توسعه تعلیمات رسمی کشاورزی و آموزش های ترویجی و ایجاد مراکز تحقیقات کشاورزی و پایگاههای مجهز خدمات مهندسی زراعی در نقاط مهم و مستعد از جمله عوامل مهم ایجاد تحول در نظام تولید کشاورزی است که مورد توجه و اهتمام دولت بوده و خواهد بود .

مکانیزاسیون کشاورزی بکار برد بذر مرغوب و کود و دفع آفات و اقدامات دیگر در جهت ازدیاد بهره وری کماکان - ولی با شدت بیشتر - تعقیب خواهد شد و کوشش تام بر آن خواهد رفت که طبق فرموده شاهنشاه تولیدات کشاورزی ایران باندازه ای باشد که جمعیت ایرانی با پرداخت قیمت عادلانه باندازه کافی بخورد و در بدن ایرانی آن کالری که لازم است برود و احیاناً اگر برای ما امکانش باشد ایران به کمبود مواد کشاورزی دنیا هم با تولید اضافه بر مصرف خود کمک بکند .

شک نیست که در برابر افزایش سریع تولیدات کشاورزی ایران ، محدودیتها و مشکلات متعددی از قبیل شرائط اقلیمی و میزان نزولات جوی و مسائل خاک و

زمین و کوچکی و پراکندگی اراضی مزروعی و نظایر آن وجود دارد که باتشکیل واحدهای کشت و صنعت و شرکتهای سهامی زراعی و اجرای قانون تعاونی نمودن تولید و یک پارچه کردن اراضی در منطقه عمل شرکتهای تعاونی روستائی و توسعه منابع آب و ایجاد شبکه های آبیاری که بفرموده شاهنشاه باید روزی بدرجه چهار که آخرین مرحله توسعه شبکه است برسد توجه لازم مبذول خواهد شد . علاوه بر اقداماتی که در بکاربرد عوامل تولید مصرف میشود توجه بیشتری نیز بجریان و توزیع محصولات کشاورزی معطوف باید داشت . خدمات بازاریابی از طریق ایجاد شبکه و ترتیبات لازم جهت درجه بندی فرآورده های کشاورزی و تأسیس انبارها و سردخانه ها در مراکز بازار و بوجود آوردن راههای روستائی و فرعی و ساختمان صنایع تبدیلی و وابسته به کشاورزی و از همه فوری تر جمع آوری اطلاعات درباره وضع بازار و تضمین ثبات قیمت های محصولات کشاورزی و دامی برای جلب سرمایه های بخش خصوصی باین رشته های فعالیت ضرورت دارد و در این زمینه نیز اقدامات لازم انجام خواهد شد .

عامل دیگری که سرمایه گذاری خصوصی را بار دیگر متوجه کشاورزی خواهد کرد توسعه اعتبارات کشاورزی و ایجاد تسهیلات و امکاناتی است که تولیدکنندگان متوسط عملاً بتوانند از بانک تعاون کشاورزی اعتبارات لازم و کافی را جهت فعالیت های تولیدی خود در زمینه کشاورزی و دامپروری تحصیل نمایند . از سوی دیگر گسترش اقدامات صندوق توسعه کشاورزی اجازه خواهد داد که واحدهای بزرگ کشاورزی و دامپروری و واحدهای کشت و صنعت نقش مهم خود را در تولیدات کشاورزی بهتر از گذشته ایفا کنند ، بدیهی است که در آینده ، بانکها و مؤسسات اعتباری کشاورزی شعبه های خود را در کشور توسعه

بیشتر خواهند داد و موجبات راهنمایی فنی و کمک در تهیه طرحهای تولیدی را به بخش خصوصی بیش از پیش فراهم خواهند نمود .

خطمشی‌ها در زمینه اصل دوم انقلاب

برنامه دولت در اجرای اصل دوم بشرح زیر خواهد بود :

اول - شناسائی جنگل‌های کشور از نظر اقتصادی کماکان ادامه یافته و تا آخر برنامه پنجم خاتمه خواهد پذیرفت .

دوم - بهره‌برداری از جنگل‌ها بر اساس طرحهای سنجیده دقیق انجام خواهد گرفت که ضمن بهره‌مندی اقتصادی در حال حاضر ، بهره‌برداری آتیه را نیز ممکن سازد .

سوم - اهتمام کامل در حفظ و حراست جنگل‌ها و مراتع ، تربیت کادر لازم در سطوح مختلف به تعداد کافی با تأکید بیشتر .

چهارم - جنگل کاری بصورت بندرپاشی یا دست کاشت چه در محدوده جنگل‌های طبیعی کشور و چه در خارج آن بشکل جنگل کاری مصنوعی در محدوده شهری توسعه خواهد یافت .

پنجم - پایه‌گذاری صنایع چوب و توسعه آن بعنوان رشته‌ای از فعالیت‌های نورسیده کشور باید تقویت شود . این امر نه فقط بعلمت اثرات مستقیم اقتصادی آن بلکه نظر با اثرات اشتغال زایش در آینده قویاً قابل توصیه است .

ششم - اقدامات گذشته در جلوگیری از فرسایش زمین و حفظ و حراست و طول عمر سدهای ساخته شده و صیانت آبخیزها با جدیت کامل تعقیب خواهد شد . نظر باینکه عمر مفید سدهای احداث شده در مملکت به میزان رسوبات وارده به مخازن آنها مرتبط است و برای تعیین میزان این رسوبات و ایجاد یک سیستم

صحیح بهره برداری از اراضی آبخیزها ، اقدامات فوری و جدی آبخیز داری در سطح وسیع ضروری می باشد و چون مطالعات و شناسائی آبخیزهای مهم پایان یافته است لذا اقدامات اجرایی در زمینه ایجاد پوشش گیاهی و جلوگیری از فرسایش خاک بشدت ادامه خواهد یافت .

در مورد مراتع نیز که حفظ و بهره برداری صحیح آن نه فقط از جهت اقتصادی بلکه از دیدگاه اجتماعی واجد کمال ضرورت است اقدامات زیر بعمل خواهد آمد :

۱- شناسائی مراتع و نیز تحقیقات مرتع داری ادامه یافته و تکمیل خواهد شد .
۲- اصلاح واحیای مراتع بطرق مختلف و فعالیت در زمینه تولید و بندر افشانی بذور نباتات مرتعی مورد نظر خواهد بود . ضمناً باید درازدیداد قدرت تولید یا بهره وری این مراتع کوشید تا تأمین علوفه و غذای مورد نیاز دام ممکن گردد .

۳- در برنامه پنجم با امر آموزش و تربیت کادر فنی آزموده در همه سطوح از کارگرتا متخصص و محقق اولویت داده خواهد شد و همزمان با آن با آموزش عمومی در حفظ منابع طبیعی کشور بذل توجه خواهد گردید .

۴- در مسأله دامداری متحرک نیز که نقش مهمی در اقتصاد کشور دارد ضمن رعایت قوانین اصلاحات ارضی و ملی شدن مراتع و باتوجه بلزوم تأمین رفاه اقتصادی و اجتماعی عشایر کشور ، راه حل های مناسب اتخاذ خواهد شد .

۵- چون مرتعداری بر پایه اصول صحیح و علمی تنها از طریق تحقیقات دقیق ، عملی است در سالهای آینده به تجهیز و تکمیل آزمایشگاه ها .. توسعه خدمات پژوهشی صحرائی- همکاری فنی با دانشگاه ها و مؤسسات تحقیقاتی ذیربط و استفاده از کارشناسان داخلی و خارجی بدین منظور توجه بیشتر خواهد شد .

تحقیقات آبخیزداری و تثبیت ریگ‌های روان و پیشگیری از فرسایش خاک در سراسر کشور - چنانکه قبلاً اشارت رفت - از اقدامات اساسی در حفظ منابع طبیعی است و آن مقدار از طرحهای پژوهشی که تا حال حاضر انجام یافته نتایج امیدوار کننده‌ای را ارائه نموده است .

بدون تردید در سالهای آینده با توجه بگرایش سریع صنعتی کشور و نتایج حاصل آن ، باید به صیانت و بهبود محیط زیستی جوامع شهری توجه بیشتری مبذول گردد و از طریق توسعه و تکمیل پسا رکهای عمومی و جنگلی در داخل و اطراف شهرها و برقراری ضوابطی در جهت حفظ آب و هوا از آلودگی و نظایر آن ، زندگی در مناطق صنعتی گوارا تر شود و بدیهی است که در صدر اقدامات معموله ، اصل دوم انقلاب مقدس ایران کماکان الهام بخش همگان خواهد بود و هدف آن است که با استفاده از کلیه امکانات فنی و آنچه در قدرت بشری است دستور شاهنشاه در این زمینه کاملاً تحقق یابد و «رونق و خرمی گذشته از این باب به سرزمین ماباز گردد» .

خط‌مشی‌های مربوط باصل سوم انقلاب

چنانکه قبلاً گفته شد فروش سهام کارخانجات دولتی به بخش خصوصی طبق يك برنامه منظم انجام خواهد شد آنگونه که از تعلیمات ملو کانه بر می‌آید در يك اقتصاد دموکراتیک ، صناعی که فرآورده‌های آنها تعیین کننده قیمت سایر فرآورده های صنعتی است مانند نفت - آهن و نظائر آن باید بوسیله دولت که نماینده جامعه است اداره شود . علاوه بر این بعضی صنایع برای کشور جنبه حیاتی دارد و ضامن استقلال ملی است آن صنایع نیز باید در دست دولت بماند و برای خیر و صلاح عموم جامعه بکار رود اما در سایر موارد ، نیازی بمداخله مستقیم

و مباشرت دولت نیست و اکثر سرمایه‌گذارهای تولیدی و انتفاعی رامیشود ببخش خصوصی که امروز از توانائی مالی و کفایت مدیریت بسیاری برخوردار است و اگذار نمود. پس همانطور که شاهنشاه فرموده‌اند «فراموش کردن بخش صنایع دولتی برای ما امکان پذیر نیست» ولی باید متذکر بود که علاوه بر شروط اصلی که مذکور افتاد، سرمایه‌گذارهای دولتی باید ضوابط دیگر را نیز مرعی دارد منجمله این که از لحاظ موقعیت صنایع به مناطق عقب افتاده اولویت داده شود چه از این طریق باشاء آبادانی و گسترش تسهیلات زیربنائی و بسط امکانات اشتغال و افزایش درآمد در عموم مناطق کشور بخصوص نقاط عقب مانده کمک خواهد شد و بحق از تمرکز صنایع در تهران و مراکز عمده که توالی فساد بسیار دارد احتراز خواهد گشت.

در مورد صنایع دولتی، تکمیل و بهره برداری صنایع در دست تأسیس نخستین هدف ساعی ما خواهد بود.

در مورد ذوب آهن که ظرفیت اولیه آن ۶۰۰ هزار تن میباشد و در مرحله بعدی به حدود ۲ میلیون تن خواهد رسید، توسعه بیشتر ظرفیت در سالهای بعد از مرحله دوم مورد توجه قرار خواهد گرفت، بهره برداری کامل از سایر واحدهای عظیم صنعتی از جمله ماشین‌سازها، تراکتورسازی و کارخانه آلومینیوم نیز در سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران در دست اجراست. انتظار میرود که پیرامون این واحدهای اساسی صنعتی بخش خصوصی بتواند یک سلسله صنایع فرعی و جنبی متدرجاً ایجاد نماید، تا ضمن تحکیم مبانی صنعتی کشور و توسعه هرچه بیشتر اقتصاد نواحی مختلف مملکت، در امر اشتغال گامهای بلندی برداشته

شود. دولت آمادگی دارد تا آنجا که ممکن است تسهیلات لازم را درنیل به این هدف مهم در اختیار بخش خصوصی قرار دهد.

در مورد صنایع خصوصی، دولت مصمم است که از این مرحله بپسند ضمن حفظ حمایت‌های فعلی، کوشش همه جانبه خود را در جهت بالا بردن سطح بهره‌وری، اعمال اصول مدیریت صحیح، کاهش ضایعات و افزایش تولید تا مقیاس جهانی مصروف دارد تا صنایع کشور بتوانند هم در بازارهای بین‌المللی رقابت سالم و مؤثری داشته باشند و هم احتیاجات داخلی کشور را بقیمت مناسب تأمین نمایند. در چنین شرایطی طبعاً بتدریج که این صنایع بحد بلوغ میرسند، تعدیل در میزان حمایت از آنها نیز بطور تدریجی امکان پذیر خواهد شد.

این بیانات شاهنشاه در جلسه تاریخی ۸ دیماه ۱۳۴۹ را بیاد آوریم که در این عرصه نیز مانند موارد دیگر راهنمای ماست: «در قسمت صنعتی، واحدهای ایران باید بیک سطح تولیدی از لحاظ مقدار و بیک سطح فنی از لحاظ اتوماسیون و داشتن مهندسی و کارگران معتبر و متخصص برسند که تولید کارخانجات ایران یعنی قیمت فرآورده‌های ایران با قیمت‌های ممالک صنعتی رقابت بکنند تا ما بتوانیم صنعت سالم و صنعت قابل رقابت با سایر جهان پیدا کنیم».

تشویق و حمایت از توسعه صنایع با مقیاس تولیدی بزرگ، مانع از پشتیبانی صنایع کوچک و صنایع روستائی که هم از جهت میزان تولید و هم از لحاظ مقدار اشتغال نقش قابل ملاحظه‌ای در اقتصاد ایران ایفا میکنند نبوده و نخواهد بود. از صنایع کوچک مزبور یکی صنایع جنبی و مکمل است که بتواند نیازهای صنایع بزرگ را در جوار آنها تأمین نماید و نیز صنایع سنتی و ملی از توجه دولت برخوردار خواهند شد. به صنایع فوق‌الذکر علاوه بر کمک‌های مالی، راهنمائی فنی، مساعدت

در توسعه امر آموزش و اشاعه فنون مدیریت معمول و مبذول خواهد شد و احیاناً در سیاست صدور پروانه های صنعتی و معدنی برای حمایت از صنایع کوچک تجدید نظر بعمل خواهد آمد .

قبلاً گفتیم که در طی برنامه های دوم و سوم بیشتر امکانات جانشینی واردات کالاهای مصرفی توسط صنایع داخلی مورد بهره برداری قرار گرفته است لذا منبعد مشوق های صنعتی بیشتر در جهت کمک بصنایع سازنده کالاهای واسطه ای و سرمایه ای خواهد بود و بدین ترتیب نه تنها کشور بتدریج مقدار بیشتری از کالاهای واسطه ای و سرمایه ای مورد نیاز صنایع را در داخل تولید خواهد کرد بلکه امکان آنرا خواهد یافت که برخی از کالاهای مزبور را نیز صادر نماید .

«چون ایجاد این نوع صنایع مستلزم سرمایه گذاریهای بزرگ است تقویت بورس و توسعه آن و تشویق تأسیس شرکت های سهامی صنعتی و ادغام واحدهای کوچک و اتخاذ طرق دیگر جهت تجهیز پس اندازها و همچنین تشویق بیشتر سرمایه گذاری خارجی کماکان مورد توجه دولت خواهد بود» .

خط مشی دیگر صنعتی برنامه دولت تسریع در تبدیل صنایع مونتاژ بصنایعی است که در آن میزان استفاده از منابع داخلی از ۶۵ در صد قیمت تمام شده کمتر نباشد .

ایجاد و توسعه واحدهای تحقیقاتی در مورد صنایع و معادن چه در مؤسسات بزرگ صنعتی دولت و دانشگاه ها و چه در دیگر مؤسسات مستقل خصوصی، در رشته هایی که ایران برای آن مزیت نسبی حاصل دارد نیز مورد نظر دولت است . «از نظر معادن، همانطور که استحضار دارید، کشور ما دارای امکانات

وسعی است . تاکنون در زمینه اکتشاف و استخراج مواد مختلف معدنی مانند

سرب، روی، کرم، مس، سنگ آهن، منگنز، زغال سنگ، سنگهای گرانبها خاک سرخ و مصالح ساختمانی فعالیتهای سودمندی صورت گرفته و در سالهای اخیر نیز اکتشافاتی در زمینه مواد معدنی دیگر چون فسفات، مواد نسوز، و پتاس بعمل آمده است.

از مهمترین اکتشافاتی که در سالهای اخیر صورت گرفته، در زمینه سنگ آهن و زغال سنگ بوده و بر اثر آن، ذخایر بسیار قابل توجهی از این دو ماده اولیه مهم برای صنایع ذوب آهن بدست آمده است.

علاوه بر این کشف ذخایر عظیمی از مس نه فقط صحنه فعالیتهای معدنی کشور را وسعت بسیار داده بلکه افقهای تازه ای در زمینه فعالیتهای صنعتی در برابر اقتصاد ایران گشوده است.

اقدامات گذشته از قبیل اکتشاف معدنی تفصیلی، نیمه تفصیلی و عمقی استخراج و بهره برداری ادامه خواهد یافت و در مورد صادرات مواد معدنی حتی المقدور بمنظور افزایش ارزش افزوده مواد معدنی صادراتی بجای صدور مواد معدنی خام از روش تغلیظ و مالا ذوب استفاده خواهد شد.

بمنظور گسترش هر چه بیشتر فعالیتهای معدنی و تشویق سرمایه گذاری بیشتر در این رشته و رفع پاره ای نارسائیه در قانون معادن و همگام ساختن آن با تحولات و پیشرفتهای تکنولوژی اکتشاف و استخراج، قانون جدیدی در دست تهیه است که در آینده تقدیم قوه مقننه خواهد شد.

در خاتمه این قسمت باید متذکر گردم که تعداد قابل ملاحظه ای از طرحهای صنعتی و معدنی برنامه پنجم عمرانی از هم اکنون مورد مطالعه و بررسی و فنی و اقتصادی قرار گرفته است که فرصت برای ذکر یکایک آنها کفایت نمیکند.

ضمناً یادآوری این نکته ضرور است که کار واگذاری و انتقال کارخانه های دولتی ببخش خصوصی بآنچه تاکنون انجام شده پایان نمیپذیرد و بارعایت سیاست های اصولی که قبلاً مذکور افتاد همواره این واگذاری و انتقال جز در مورد صنایع بنیادی مرتبط بحیات ملی مقدور است .

درمیان محصولات کشاورزی که باید توسعه آن بیش از همه مدنظر قرار گیرد به محصولات دامی و ماهی بساید اشاره خاص نمود . بساتوجه به تقاضای روزافزون برای گوشت و مواد لبنی که خود نتیجه افزایش درآمد و ارتقاء سطح زندگی مردم است و بادر نظر داشتن کمبود عرضه گوشت در سطح جهانی ، لازم است که در مورد تولید گوشت واستفاده بهتر وبیشتر از ماهی درده سال آینده تأکید بیشتری شود . بدین منظور در امر شناسائی - تأمین علوفه -- بهداشت دام و توزیع گوشت ، اقدامات عدیده ای انجام شده و در آینده بساوسعت بیشتر انجام خواهد شد و ضمناً از منابع ماهی ومیگوی خلیج فارس وبحر عمان برای جبران کمبود مواد سفیده ای در داخل وهمچنین صدور تجارتنی حداکثر استفاده بعمل خواهد آمد .

چون سخن از تولید وتوزیع محصولات کشاورزی رفت اشاره ای نیز بامر مدیریت کشاورزی خصوصاً در سطح دولتی باید بشود. باید اذعان کنیم که تعدد دستگاههای مسئول بخش کشاورزی یا مربوط به آن باعث گردیده است که گاه اتخاذ يك سیاست يك پارچه و واحد بدشواری برخوردار . لذا در زمینه تلفیق و ادغام بعضی دستگاهها وفعالیتها دریکدیگر اقدامات لازم انجام خواهد شد . البته وحدت نظر وعمل مدیریت در سطح بالا ضرور است اما تحقق این امر در سطح واحد ده نیز کمال اهمیت را حائز می باشد و بدین منظور شرکتهای

تعاونی روستائی و شرکتهای سهامی زراعی متدرجاً بر قابلیت فکری و کفایت مدیریت خود روستانشینان و کشاورزان متکی خواهد شد و آموزشهای لازم از طرف سازمانهای مسئول به روستانشینان کشور داده خواهد شد .

همواره باید متذکر باشیم که بفرموده شاهنشاه آینده بشریت و توقع جوامع بین المللی در تحت هر رژیمی بر میگردد روی اصول شرکتهای تعاونی و بیمه های گوناگون اجتماعی که زندگی هر فردی را در تمام مدت عمرش تأمین و راحتی او را فراهم کند .

در پایان این قسمت ذکر این نکته مفید است که برای تأمین احتیاجات مواد غذایی مردم کشور طی بیست و پنج سال آینده مطالعات همه جانبه ای انجام یافته که در آن روند افزایش جمعیت - امکانات آب و خاک کشور و شرائط اقلیمی و بالاخره بازار بین المللی در نظر گرفته شده است . پاسخگویی باین احتیاجات متزاید و همچنین نیاز بمواد خام برای صنایع ایجاب میکند که علاوه بر شرکتهای تعاونی روستائی و شرکتهای سهامی زراعی توجه خاص بواحدهای بزرگ تولیدی از نوع کشت و صنعت نیز معمول گردد و گذشته از تأمین نیازهای داخلی، احتیاجات صادراتی نیز برآورده شود .

خط مشی های مربوط باصل چهارم انقلاب

بیش از این اشاره شده که در حال حاضر حدود ۱۶۵ هزار نفر از کارگران ما درسود ویژه کارگاهها (حدود ۲۵۰۰ کارگاه) شریک و سهامی شده اند روشن است که هنوز قسمت قابل ملاحظه ای از کارگاههای متوسط و کوچک باقی مانده اند که باید تبعیت از این اصل مهم انقلاب که با نفع کارگر و کارفرما هر دو قرین است در آنها تعمیم داده شود و ضمناً وزارت کار و امور اجتماعی نظارت خواهد

نمود که در کلیه کارگاه‌ها اجرای این اصل با مقررات مصوبه منطبق باشد.

البته همانطور که قبلاً بیان شده است مزایای کارگر در دوران انقلاب با استفاده از چند درصد سود کارگاه محدود نمی‌شود. برخورداری از آموزش حرفه‌ای و فنی ضمن کار و خارج از محیط کار - بهره‌مندی از بیمه‌های اجتماعی تمتع از وسائل رفاه چون مسکن - تأسیسات ورزشی و تفریحات سالم و نظائر آن امروزه از حقوق مسلم کارگران شناخته شده و مسلماً در افزایش بهره‌وری کارگر و ازدیاد خشنودی و خرسندی او در محیط کار و در نتیجه استقرار روحیه سالم در محیط مذکور تأثیر نمایان دارد. شاهنشاه ضمن بیانات خود در سازمان برنامه فرمودند «یک ایرانی از موقعیکه بدنیا می‌آید تا موقعیکه از دنیا می‌رود در تمام مراحل زندگیش و در سنین مختلف باید از مزایای بیمه‌ها بهره‌مند باشد» و در این مورد بیمه تحصیلی - بیمه درمانی - بیمه عمر بیمه از کار افتادگی - بیمه پیری و نظائر آن را مثال آوردند و اضافه نمودند که «اگر ما بخواهیم این نوع عدالت اجتماعی را همگانی کنیم و در سراسر مملکت توسعه پیدا کند باید آن را جزو سیاست عمومی خود منظور داریم و راههایش را پیدا کنیم که چگونه دولت کارمندان خودش را بیمه بکند، چگونه کارفرما کارگران خودش را بیمه بکند - چگونه شرکت‌های تعاونی و شرکت‌های سهامی و سایر تشکیلاتی که جنبه شرکت و عمومیت دارند بطور عمومی خودشان را بیمه بکنند» و بدنبال آن پیش‌بینی فرموده‌اند که آینده بشریت در تحت هر نظام سیاسی که باشد باید بر اصول تعاون و بیمه‌های گوناگون مستقر گردد.

در کشورهای جهان عقد پیمانهای دسته‌جمعی بین کارگر و کارفرما معمول

است و خوشبختانه این امر در مملکت ما هم آغاز شده ۱ و در آینده توسعه حاصل خواهد کرد و باین ترتیب همراه با تضمین کار و درآمد برای کارگران که ستون فقرات اصلی اجتماع صنعتی هستند منافع حقه کارفرمایان نیز که رشد و توسعه سریع اقتصادی کشور بمیزان وسیع در گرو همت و ابتکار آنان است در محیط مسالمت آمیز کار گاه تأمین خواهد گشت .

قبلاً گفته شد که صنایع ما باید بتوانند شایستگی رقابت با صنایع جهانی را احراز کنند . لازمه این امر علاوه بر ایجاد صنایع بمقیاس وسیعتر با سازمان منطقیتر و مدیریت لایقتر و تکنولوژی پیشرفته تر ، تحقق شرایط متعدد دیگر است از قبیل اتکاء بیشتر بر مواد خام و کالاهای واسطه و احیاناً ماشین آلات ساخت داخلی و همچنین تکیه بیشتر بر تخصص و مهارت مهندس و تکنیسین و کارگر ما هر ایرانی . بدین منظور باید کلیه دستگاههای اقتصادی دولتی و خصوصی بیش از پیش بایجاد محیط آموزشی در داخل یا در جنب خود مبادرت کنند بطوری که افراد دائماً از تعلیمات بیشتر برای احراز کاردانی عالیتر برخوردار گردند خوشبختانه قانون کارآموزی که اخیراً بتصویب رسیده و در چند صنعت بموقع اجراء نهاده شده ، پایه استواری برای این آموزش مدام بوجود آورده است . قانون مذکور باید طی سالهای آینده بدیگر صنایع گسترش یابد و موجبات از دیاد بهره‌وری و در نتیجه افزایش سهم کارگران در سود کار گاه‌ها فراهم آید .

از مزایای غیر نقدی و باصطلاح حاشیه‌ای دیگر که باید کارگر را از آن بهره‌مند کرد مسکن است که خوشبختانه تأمین آن را دولت در رأس اقدامات رفاهی آینده خود قرار داده است . شاهنشاه ضمن بیانات مدبرانه خود در سازمان برنامه

تأکید فرمودند که نه فقط برای اکثریت کارمندان دولت باید يك سیاست خانه سازی داشت بلکه اتخاذ چنین سیاستی در مورد کارگران هم ضروری است .
بفرموده شاهنشاه «بهمان اندازه که توسعه صنایع مملکت مهم است این توسعه خانه سازی هم صحیح است . مثل بزنیم ما در تبریز و اراک مراکز مهم صنعتی ایجاد کردیم اگر مادر این نقطه خانه باندازه کافی برای کارگرانیکه در آنجا مشغول کار خواهند شد نسازیم چه خواهد شد ؟ طبعاً کرایه خانه در آنجا بقدری بالا خواهد رفت که اگر حقوق فعلی را به آن کارگر بدهیم زندگی نمیتواند بکند و باید دوبار بریاسه برابر حقوق کارگران منطقه را بالا ببریم برای اینکه بتواند زندگی عادی يك کارگر دیگر ایرانی را در يك نقطه دیگر داشته باشد » البته اقدام بخانه سازی از طرف دولت یاه و مؤسسات وابسته به آن کافی نیست بخش خصوصی نیز باید با استفاده از حمایت و کمک دولت بخانه سازی برای کارکنان و خصوصاً کارگران خود اقدام جدی کند و خود این امر افزایش بی تناسب حقوق و دستمزدها را که اثرات تورمی مسلم در اقتصاد کشور دارد غیر لازم خواهد ساخت و ضمناً آثار روانی و اجتماعی مثبتی نزد این طبقات زحمتکش برجای خواهد گذاشت .

از خط مشی های دیگر برنامه رفاه دولت برای کارگران ، توسعه و تقویت شرکت های تعاونی اعتبار و مصرف (که تنها در چهار سال گذشته ۴۵۷ واحد جدید آن بوجود آمده) - ایجاد مراکز خدمات اجتماعی و مهد های کودک - تأسیس مراکز ورزش و تفریحات سالم و نظائر آن است که در سال های آینده بیش از پیش مورد نظر و عمل خواهد بود .

ضمناً دولت در جهت تشیید مبانی دموکراسی شالوده ای ، معتقد است

که باید بتحکیم و گسترش اتحادیه های کارگری کمال توجه را مبذول دارد بهمین مناسبت بود که فقط طی چهار سال اخیر ۶۳ سندیکای کارگری تشکیل شد و در سالهای آینده در جهت تشکل کارگران اقدامات باز مجدانه تری معمول خواهد گشت .

خط مشی های مربوط باصل پنجم انقلاب

همانطور که قبلا گفته شد بهبود سیستم انتخابات همواره مورد توجه و اهتمام دولت بوده و خواهد بود . علاوه بر این با تقویت سازمانهای محلی و منطقه ای سعی وافر خواهد شد که قاطبه مردم ایران در سطوح مختلف در اخذ تصمیمات و تمشیت امور مملکتی مشارکت مؤثر و مستمر داشته باشند تا بتوان نقش حکومت مرکزی را بیش از پیش در جهت برنامه ریزی کلی و برقراری ضوابط و تعیین سیاستهای عمومی و اعمال نظارت و ایجاد هماهنگی سیر و تحول داد . وقتی عموم مردم از طریق نمایندگان منتخب خود در سطوح گوناگون در این دموکراسی سیاسی که از پائین ترین مراتب تحکیم میشود فعالانه شرکت کنند ، ضمن گسترش هشیاری و بیداری سیاسی ، علاقه و دلسوزی به پیشرفت امور مملکت در کلیه گروه ها و قشرها و طبقات اشاعه خواهد یافت و کشور ما از برکات این وضع کمال فایده را برخوردار گرفت . لازمه این امر آن است که نه فقط فعالیت های حزبی در پهنه کشور گسترش کافی یابد و در دورترین نقاط مملکت نیز با افراد فرصت مشارکت در این مکتب پرورش سیاسی داده شود ، بلکه کیفیت حیات حزبی نیز تقویت گردد و موجبات اعتقاد و ایمان بیشتر در قاطبه مردم باین امور ایجاد شود بنحوی که احزاب اعم از اکثریت و اقلیت ، بعنوان مجرای طبیعی بیان اندیشه ها و عقاید در دموکراسی پیشرونده ایران تلقی گردند و در انتخابات ، انجمنهای ده

و شهر و شهرستان و استان و مانند آنهم فعالیت های حزبی باشور و نشاط و رونق تازه ای انعکاس حاصل کند .

در باره مشارکت زنان در فعالیت های سیاسی - اقتصادی و اجتماعی قبلاً شرح داده شد . اینک خط مشی های آینده دولت در این زمینه تشریح میشود . شك نیست که در پرتو توجهات خاصه شهریار معظم و شهبانوی گرامی و براساس سابقه تاریخی پیشگامی تاریخی ایرانیان در اعلام و صیانت حقوق بشر و نیز بر اثر کوششهای پیگیر سازمانهای زنان ایران و جمعیت های دیگر و نیز بیداری بیش از پیش عموم مردم ، تحول بزرگی که در مورد حقوق سیاسی و اجتماعی زنان انتظار می رفته بوقوع پیوسته است .

در عرصه آموزش و پرورش ، سهم دختران دانش آموز و دانشجویان افزایش مداوم خواهد یافت و شاید طی دو سه برنامه بآنجا رسیم که شماره محصلان دختر با دانش طالبان پسر تقریباً برابر گردد . البته اشاعه سریع و وسیع سواد نزد دختران و زنان محروم از تحصیلات مدرسه ای و آمیختن آن با تعلیم اصول زندگی جدید هم در سال های آتیه دستور عمل دستگاههای مسئول خواهد بود .

در عرصه اقتصادی ، توسعه و تنوع فعالیت های اقتصادی و افزایش زنان با سواد بالمآل موجب ایجاد امکانات شغلی بیشتر برای زنان شده و بر تعداد زنان شاغل در خارج از خانه هرچه بیشتر خواهد افزود .

قبول سهم بیشتری در امور اقتصادی - اجتماعی و سیاسی مملکت از جانب زنان منجر بروابط اجتماعی گسترده تر برای ایشان می شود و ضمناً برای

کانون خانواده در آمد بیشتری تحصیل می کند که موجب بالا بردن سطح زندگی و امکان پرورش نسل جوان بهتر می گردد .

باتوجه بمسئولیت های زنان خصوصاً مادران اطفال خردسال در اداره امور خانه و خانواده باید از مشاغل پاره وقت و نیمه وقت برای زنان بطور خاص حمایت کرد . در مقابل ، چون هسته ای شدن خانواده و اشتغال زن و مرد مشکل نگهداری سالمندان را که شماره و نسبت آنان بعلت افزایش طول عمر متوسط رو بافزونی می رود مطرح می کند باید از طریق مؤسسات عمومی رفاه در اندیشه ایجاد و توسعه بنیادهائی خاص برای این گروه سالمند بود .

آنچه گفته شد البته فقط نمونه ای از خط مشی های عمده ای است که برای ترفیع مقام و ترفیه حال جامعه زن مورد نظر دولت حاضر است .

بموضوع انتخابات و تشیید پایه های دموکراسی روینده ایران باز گردیم در اینجا کلامی زنده تر و بیانی تابنده تر از آنچه در این زمینه چند صباح پیش از این شاهنشاه بزرگ ایران زمین فرمودند سراغ نداریم : « باگذشت هر سال در امر تعمیم دموکراسی واقعی در کشور ، از راه انجمنهای روستاها و انجمنهای شهر و شهرستان و واگذاری کار مردم بمردم ، پیشرفت های تازه ای حاصل خواهد شد و توسعه روز افزون امر آموزش و اجرای اصول انقلاب آموزشی و انقلاب اداری ، جامعه ایرانی را بصورت مجموعه ای از افراد پیشرفته و فهمیده و کاملاً واقف بحقوق و مسئولیت های فردی و اجتماعی در خواهد آورد که با شایستگی ادامه میراث فرهنگی و مدنی عظیمی را که بصورت یکی از غنی ترین و اصیل ترین میراث های معنوی بشری است و بدین ملت سپرده شده است به عهده خواهد گرفت » .

خط مشی‌های مربوط باصل ششم انقلاب

شاهنشاه آریامهر ضمن بیانات الهام بخش خویش در سازمان برنامه تأکید خاصی در مورد لزوم تعمیم آموزش و توسعه مدارس «بصورتی غیر قابل مقایسه با گذشته» فرمودند. از جمله سخنان شاهنشاه این بود که «ایران در آینده نزدیکی که شاید در این برنامه پنجساله پنجم کامل نشود ولی حتماً در ۱۰ سال دیگر، خواهد توانست از لحاظ آموزشی نه تنها بیسواد نداشته باشد، بلکه دبیرستانهای عادی و حرفه‌ای باندازه‌ای باشد که احتیاجات مملکت را تأمین بکند و همچنین از لحاظ دانشگاهی وسیله این قدر باشد که هیچکس بعلت اینکه در ایران جا نیست مجبور به رفتن به خارج نباشد. شکی نیست که در سطوح بنیادی آموزشی چون تعلیم سواد و آموزش ابتدائی و اشاعه راه و روش زندگی جدید در مهمترین بخش سکونت مردم که روستا باشد، سپاهیان دانش نقش بسیار مؤثری ایفا میکنند که باید طی برنامه پنجم توسعه یابد و تقویت شود». بررسی‌های اولیه نشان میدهد که در پایان برنامه پنجم عمرانی بین ۴/۶ تا ۴/۹ میلیون نفر اطفال باید بمدارس ابتدائی بروند تا هدف مورد نظر عالی شاهنشاه تحقق پذیر گردد. علاوه بر این باید سپاهیان دانش اعم از پسر و دختر هم‌دوش با معلمان و مربیان دیگر سهم وسیعتری از گذشته را در ریشه‌کنی بیسوادی عهده دار شوند.

چون اصل ششم انقلاب در ارتباط منطقی با قسمتی از اصل دوازدهم یعنی انقلاب آموزشی است اینک بمورد میدانم کلیات برنامه آموزش و خط مشی آنرا طی برنامه آینده در معرض قضاوت عمومی گذارم. اگر هدف اصل

ششم انقلاب را اصلاح و تعدیل رابطه میان شهروده از نظر برخورداری بیشتر و بهتر روستانشینان از آموزش و پرورش بدانیم ، غایت اصل دوازدهم را در درجه اول دردگرگونی یا بهبود هدفها - روشها - وسائل و سازمان آموزش و پرورش باید جستجو کنیم . عبارت دیگر اصل نخستین طالب آن بود و هست که موانع اساسی گسترش کمی تعلیم و تربیت را از میان بردارد و اصل ثانوی در پی آن رفته و میرود که آموزش و پرورش را با نیازها و مقتضیات جهان پیشرو امروز از جهت معنی و محتوی منطبق سازد . بنابراین دو اصل مذکور را باید متمم و مکمل یکدیگر شمرد و در بحث از افقهای آینده تعلیم و تربیت آن دورا بموازات هم مطرح کرد .

پس از تعمیم آموزش ابتدائی بحد اکثر برای اطفال واجب التعلیم ، اولویت دیگری که در دو سال آخر برنامه چهارم و سالهای پیرو آن طی برنامه پنجم پیش میآید استقرار دوره راهنمایی تحصیلی است که هم از مهر ماه امسال آغاز میشود و احتمال آن هست که شماره محصلین را در پایان برنامه پنجم بمتجاوز از ۱/۸ میلیون نفر برساند . اهمیت دوره مزبور در این است که بتشخیص ذوق و استعداد نوجوانان یاری کنند و آنان را در انتخاب رشته تحصیلی و بالمآل در برگزیدن شغل آینده که متناسب با قابلیت ذاتی و احتیاجات اجتماعی باشد راهنما گردد. در همین دوره است که نوجوانان بامقدمات حرف و فنون آشنا خواهند شد و شوق تحصیلات و مشاغل فنی که تکیه گاه اساسی جهان صنعتی است در بسیاری از آنان بیدار و نیرومند خواهد گشت .

در مورد تعلیمات متوسطه قبلاً بلزوم تنوع بیشتر و بسط بیش از پیش دوره های

حرفه‌ای و فنی و تقویت جنبه‌های عملی اشاره کردم. انتظار می‌رود که در پایان دوران برنامه پنجم در چهار سال دوره متوسطه بیش از ۹۰۰ هزار نفر بتحصیل مشغول باشند و رقم دانش‌آموزان فنی و حرفه‌ای که در مدارس اختصاصی مدارس جامع یا همان دبیرستانهای عمومی آمیخته با آموزش حرفه‌ای و فنی تحصیل کنند بحدود ده درصد رقم فوق (در برابر کمتر از ۳ درصد در حال حاضر) بالغ شود.

بدیهی است که نیل باین هدفهای بلند وقتی مقدور و میسر خواهد شد که بتوان معلم کافی با صلاحیت مورد لزوم در سطوح مختلف تربیت نمود و بکار گماشت و این امر بنوبه خود مقتضی آن است که عوامل مشوق و انگیزه‌های قوی در جذب و جلب جوانان تحصیل کرده مملکت بحرفه معلمی مورد استفاده واقع شود و با کلیه تدابیر مقتضی مقام و حیثیت معلمی در جامعه ارتقاء حاصل نماید و معلم از مزایای بیشتر و رفاه افزون‌تر و تأمین اجتماعی حداکثر بهره‌مند گردد.

هم‌اکنون بدنبال اوامری که در چهارمین کنفرانس ارزیابی انقلاب آموزشی از طرف ذات ملوکانه شرف صدور ریافت مطالعات دقیقی در جریان است که مقصد از آن اعتلاء معلم و تأمین آسایش مادی و معنوی روز افزون اوست که بتواند با آسایش بیشتری پرورش نسل جوان پردازد و معلومات خود را روز بروز با علوم جدید تطبیق دهد.

در مورد تعلیمات عالی، اجرای کامل مواد منشور انقلاب را مسروم صوبات چهار کنفرانس ارزیابی متعاقب آن مورد نظر دولت است. عالی‌رغم توسعه خنارق العاده آموزش عالی در کشور ماسطی سالهای اخیر، هنوز نسبت تحصیل کردگان عالی در مملکت بنیازهای روز افزون تخصصی در سطوح بالا وافی

نیست و تعداد دانشجویان بکل جمعیت مدارس و مؤسسات آموزش کمتر از حدنصاب است. علیهذا گسترش بیشتر همراه با اصلاح کیفیت تعلیمات عالی احترام ناپذیر است ولی باید یاد آور شد که این توسعه باید در جهت ترجیح رشته های علمی و فنی باشد و در میان رشته های انسانی و اجتماعی و نظائر آنهم اولویت بآن دسته از تحصیلات که بنیازهای جامعه صنعتی جدید پیوند دارد داده شود. برای تأمین کادر آموزشی در دانشگاهها، تدابیر فعلی در جذب عالیترین استعدادها که از بهترین دانشگاههای داخلی و خارجی فارغ التحصیل شده اند ادامه خواهد یافت و تشدید خواهد شد و حتی در مواردی اگر ضرور باشد از دانشمندان ایرانی که در خارج مملکت از شهرت جهانی برخوردار شده اند و استادان خسارجی بصورت اساتید موقت یا سیار دعوت بعمل خواهد آمد و فرصت استفاضه برای دانشجویان دانشگاههای خودمان ایجاد خواهد شد.

قبلاً اشاره کردم که از چندی پیش ببرقراری نظام مدیریت غیر متمرکز در وزارت آموزش و پرورش پرداخته ایم. مسلم است که باید اجرای اصل عدم تمرکز در سالهای آینده با جدیت بیشتری گیری شود. ضمناً باید راهبانی اندیشه کرد که بکار انداختن منابع مالی محلی را از طریق شوراهای آموزش و پرورش منطقه ای ممکن سازد و این منابع بر منابع مالی که دولت در اختیار آن شوراها میگذارد مضاف و مزید گردد.

تحول سازمانی مهم دیگری که در پیش است ایجاد مکانیسم لازم برای برقراری هماهنگی میان تعلیمات حرفه ای و فنی است و این هماهنگی هم بمعنای ایجاد همفکری و همکاری میان بیش از سی دستگاه است که در حال حاضر بکار

آموزش حرفه‌ها و فنون پرداخته‌اند و هم بمعنای برقراری تطابق و توافق میان آموزشهای مذکور و نیازمندیهای بازار کار است .

شبهه نیست همانطور که در محافل بین المللی عموماً پذیرفته شده گسترش و بهبود تعلیم و تربیت بمیزان مطلوب و تطبیق آن با شرایط و نیازهای جهان متحول ، جز از طریق نوآوری بدرستی مقدور نیست و نوآوری مستلزم تحقیق و پژوهش و کاربرد وسائل و تکنیکهای نوین است، از اینرو لازم است بررسیهای دقیق در مورد استفاده وسیعتر از رادیو و تلویزیون و دیگر وسایل سمعی و بصری در امر آموزش و پرورش صورت گیرد، و از وسائل ارتباطی جدید که بقول جامعه شناسان مبداء و منشاء عصر تازه‌ای گردیده، سود کامل تری در توسعه یا تقویت انواع آموزش برگرفته شود . فراموش نکنیم که ممکن است دنیای سال دوهزار ، عصر آموزش برنامه‌ای و آموزش از طریق کمپیوترهای کوچک خودآموز باشد و نقش کنونی مدارس بکلی دگرگون شود و مدرسه بجای محل آموزش تنها جایگاه پرورش گردد و بنابراین خود را باید برای مواجهه با این تحولات شگرف و حتی تغییرات ژرف و اساسی که در خود هدف تعلیم و تربیت احتمالاً روی خواهد داد آماده و مهیا سازیم .

نکته آخری که در مورد این اصل انقلاب باید ذکر کنم سهم سرمایه گذاری دولت و بخش خصوصی در امر آموزش و پرورش است . شك نیست که لازم است کوشش دولت در زمینه آموزش و پرورش صرف توسعه تعلیمات ابتدائی و دوره راهنمایی و نیز تربیت معلم و آموزش حرفه‌ای و فنی گردد و در مورد مدارس متوسطه عمومی دولت سهم بیشتری برای بخش خصوصی در شهرهای مرفه در نظر خواهد گرفت .

البته مفهوم سپردن امر آموزش بمردم و بخش خصوصی این نیست که افراد بسیار مستعد ولی کم بضاعت از ادامه تحصیلات محروم مانند . همانطور که شاهنشاه مکرراً تأکید فرموده اند دولت موظف خواهد بود که از طریق توسعه سیستم های بورس و کمک تحصیلی موجبات آن را فراهم آورد که کودکان و جوانان پر استعداد متعلق به خانواده های کم درآمد از عالیترین مراتب تحصیلی و مدارج علمی بهره مند گردند و هیچ استعداد شکوفانی باقی نماند که محرومیت اجتماعی آن را از رو بندگانگی و تابندگانگی باز دارد .

خط مشی های مربوط به اصل هفتم انقلاب

از جمله هدفهای برنامه چهارم بهداشت و درمان این بود که تعداد گروههای سپاه بهداشت را از ۳۵۰ به ۴۵۰ افزایش دهد . در برنامه آینده نیز از حداکثر امکانات برای توسعه این فعالیت استفاده خواهد شد و نیز در ایجاد درمانگاهها و مراکز بهداشتی در روستاها کوشش وسیعتر مبدول خواهد گشت و موجبات آن بوجود خواهد آمد که ضمن تجدید نظر در مقررات استخدامی و بهره گیری از کلیه منابع و امکانات در دسترس ، امکان استقرار تعداد بیشتری از کادرهای فنی در روستاهای کشور پدیدار شود . و نیز در برنامه آینده سعی وافر بعمل خواهد آمد که فعالیتهای بهسازی در روستاها گسترش بیشتر و سریعتر یابد . بهمین منوال اهتمام خواهد رفت که اقدامات مربوط به بهداشت و تنظیم خانواده جمعیت روزافزونی از روستانشینان را در بر گیرد و نیز در بهبود کمی و کیفی وضع تغذیه و بخصوص ارتقاء شرائط غذائی گروه های آسیب پذیر کوششهای ضروری بکار خواهد رفت .

خطوط اساسی توسعه خدمات بهداشتی و درمانی در برنامه پنجم براساس فرمایشات ملو کانه هنگام افتتاح دوره فعلی تقنینیه ترسیم گردیده است اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر در این مورد چنین فرمودند « در امر بهداشت گسترش بهداشت و درمان و ایجاد امنیت و سلامت جسمی و روانی برای تمامی افراد مملکت هدف اصلی برنامه های بهداشتی و درمانی کشور قرار گرفته است » .

در برنامه دولت بامور اجتماعی خاصه بهداشت اولویت بیشتری داده خواهد شد بطوریکه خدمات جامع بهداشتی شامل فعالیتهای پیشگیری و مبارزه با بیماریها و حتی در بعضی از موارد ریشه کنی آنها - بهداشت مادران، کودکان و تنظیم خانواده، بهبود تغذیه عمومی، بهداشت صنعتی، کنترل مواد غذایی و دارو و در سطوح مختلف و بمقیاس وسیعتر در اختیار مردم قرار خواهد گرفت. نه فقط در شهرها بلکه در روستاها نیازمندیهای درمانی گروههای متشکل جامعه از طریق تعمیم بیمه درمانی برآورد خواهد شد و علاوه بر آن ضمن توسعه مشارکت بخش خصوصی در خدمات درمانی و بیمارستانی، که بنیان آن هم در برنامه چهارم عمرانی ریخته شده است، ترتیبات لازم برای برخورداری افراد کم درآمد از این خدمات خصوصی در قالب یک سیاست جامع و روشن درمانی که گسترش تسهیلات درمانی را در پهنه کشور منظور بدارد ایجاد خواهد گشت.

تنظیم یک برنامه اجرائی هماهنگ و مشخص درمانی و ایجاد هماهنگی لازم میان دستگاههای متعدد اجرائی و تعقیب اصل عدم تمرکز در ارائه و توسعه خدمات درمانی و بهداشتی در کشور و هم چنین استانی کردن بودجه توأم با دادن اختیارات کافی باستانها و مناطق - ترمیم حقوق و مزایای کادرفنی بهداشت

و درمان در سازمانهای دولتی بنحوی که موجب ثبات کارمندان شود و اقداماتی از این قبیل مورد نظر خواهد بود .

در زمینه همکاریهای بهداشتی بین المللی با سازمانهای بهداشتی منطقه ای و جهانی بمنظور بهبود وضع عمومی بهداشت تشریک مساعی لازم با وسعت بیشتری ادامه خواهد داشت و خوشبختانه ایران در وضعی قرار دارد که میتواند با اعزام کارشناسان ورزیده به سایر نقاط دنیا در این امر انسانی سهم مؤثری داشته باشد .

در اینجا بار دیگر باید یادآور شوم بیانات مدبرانه شاهنشاه را آنجا که فرمودند باید «برنامه پنجساله پنجم خودمان را با عرضه کردن خدمات اجتماعی بصورتی غیر قابل مقایسه با گذشته در آوریم» و در پاسخ این سؤال که هدف برنامه پنجم چه میتواند باشد از باب ارشاد بیان کردند که این هدف انجام خدمات بیشتر بمردم است یعنی مدارس بیشتر - بیمارستانهای بیشتر - درمانگاه - های بیشتر - کتابخانه - موزه - وسائل تفریحات سالم و مانند آن . تحقق چنین هدفی است که مسلماً راهنمای اقدامات ما طی برنامه پنجساله آینده خواهد بود .

خط مشی های مربوط به اصول هشتم و یازدهم انقلاب

چون یکی از هدفهای اصل هشتم همان آبادانی و بهبود حیات مردم خصوصاً روستائینان است گفتگو درباره آن را میتوان با بحث در اصل یازدهم یعنی نوسازی شهر و روستا توأم کرد و از جمله برنامه های مورد نظر دولت حاضر به امر تهیه

مسکن که در طی دوران انتخابات نیز عنوان گردید مقدم بر دیگر برنامه‌ها و طرح‌های عمرانی، توجه کرد.

شاهنشاه آریامهر ضمن بیانات خود در سازمان برنامه فرمودند در خدمات، چیزیکه زودتر از همه در زندگی مردم تأثیر خواهد کرد موضوع ساختمان مسکن چه در شهرها و چه کم‌کم در روستاهاست و در توجیه این مطلب اشاره فرمودند که مهمتر از افزایش حقوق و دستمزد تهیه مسکن است که در بهبود زندگی تأثیر بیشتر دارد و فقط برای جبران گران شدن هزینه زندگی نیست.

ساختن مسکن برای کارمندان دولت - برای کارگران و کارکنان صنایع و برای همه قشرهای کم‌درآمد مورد توجه ذات ملوکانه قرار گرفت و بهمین مناسبت بود که دولت مصمم گردید که شدیداً بسا بورس بازی بر روی زمین مبارزه کند و موجبات را چه بطور مستقیم و چه از طریق تشویق و حمایت بخش خصوصی جهت اجرای برنامه بسیار وسیع تهیه‌خانه‌های متوسط و ارزان قیمت جهت قشرهای مختلف نیازمند مسکن فراهم نماید.

دولت هم‌اکنون در کار تهیه برنامه و محاسبات جامعی در زمینه تأمین مسکن است و بی‌شبهه افکار تازه‌ای نیز در این مورد مطرح خواهد شد. طی سالهای آینده تجهیز پس‌اندازهای بخش خصوصی از طرق مختلف چون اعطای وام‌های طولی-المدت بانرخ بهره‌قلیل و تأسیس و تقویت مؤسسات تعاونی مسکن عملی خواهد شد. سیاستهای تشویقی خاص بمنظور ترغیب صاحبان صنایع در طریق سرمایه‌گذاری برای ایجاد واحدهای مسکونی کارگری که از نظر دولت کمال ضرورت را دارد اتخاذ و اجرا خواهد گردید. باشناخت صحیح و منطقی عوامل و مسائل مربوط

به آلونک نشینی از گسترش آن ممانعت خواهدرفت و از ریشه برکندن این شیوه زندگی محقر مطمح نظر خواهدبود. آئین نامه های مربوط بخانه های سازمانی تغییر کرده و مسئولیت نگهداری این نوع خانه ها بمقامات محلی سپرده خواهد شد و واحد های مسکونی خاص برای کارمندان دولت خصوصاً در مناطق صعب المعیشه و نوار مرزی احداث خواهدگشت. بتأمین مسکن کارمندی خصوصاً برای گروههاییکه جامعه مدیون و مرهون خدمات پرارزش آنان است بذل توجه خاص خواهدشد و در مجموع، مسکن برای معلمان و کارگران مقدم بر دیگر قشرهای اجتماع خواهدبود.

البته همینکه موضوع مسکن مطرح گردید، در دنبال آن موضوعات دیگری چون تأسیسات و تسهیلات جدید از قبیل برق و احیاناً گاز - آب - تلفن - زمین بازی و ورزش - فضای سبز و نظائر آن نیز عنوان میشود که همه آینده مانندسالهای قبل، بمنظور بکمال رساندن زیربنای محکم رشد اقتصادی و اجتماعی کشور در مورد آنها اهتمام تام خواهدنمود.

مطلب جدید دیگریکه از چندی پیش توجه ما را بخود جلب کرده است اینست که بسیاری از مسائل شهری را تنها در قالب خود شهر نمی توان حل کرد و بنابر این همان طور که اشاره شد این اصل پذیرفته شده است که طرحهای جامع شهری و عمران شهری باید در قالب مطالعات و طرحهای منطقه ای عملی گردد.

در پایان این نکته را متذکر گردم که مسلماً یکی از گرایشهای عمده طی سال های آینده سوق بسوی برنامه ریزی و عمران و توسعه منطقه ای همراه با تحکیم و تقویت سازمانهای محلی در سطوح مختلف مربوط خواهد بود و در

چنین جنبش و جهش عمومی ، مسلماً نوسازی شهر و روستا شکل و جهشی تازه حاصل خواهند نمود .

علاوه بر این باید یادآور شد که تجدید تقسیمات کشوری که مطالعه آن در سازمان برنامه پایان رسیده و طرح اجرائی آن در دست رسیدگی وزارت کشور است موجب آن خواهد شد که در مناطق مختلف مملکت فعالیت‌های عمرانی و اداری در آینده هماهنگ تر گردد .

در سال‌های اخیر مورد توجه دولت بوده و در سال‌های آینده مطمح اقدامات وسیعتر خواهد شد . هم‌چنین باید به نوسازی شهرها بر اساس طرح‌های جامع و تجدید بنای تدریجی دهات خصوصاً دهات مرکزی که منابع کافی اقتصادی برای دوام و بقا دارند متدرجاً اقدام نمود و این نوسازی را هم در قالب برنامه‌های عمران منطقه‌ای و استانی مورد نظر و عمل قرارداد .

در مورد نقشه‌های جامع شهری و طرح‌های هادی شهری ، باید ضامن‌های اجرائی و مقررات تنفیذی خاصی بتصویب رساند و بکار انداخت . در دنباله سه برنامه عمرانی گذشته میباید بتکمیل یا ایجاد تأسیسات نوین عمران شهری خصوصاً آب سالم و بهداشتی در کلیه شهرها بذل عنایت مخصوص شود . تقویت و تجهیز واحدهای فنی و برنامه‌ریزی شهرداریه‌ها و برتحکیم دستگاه‌های اداری و مالی آنها و بهبود روشهای تشخیص وصول و درآمد کمال ضرورت را دارد و در این مورد البته انجمنهای شهری همکاری صمیمانه ابراز خواهند نمود . امروزه مسائل شهری ابعاد تازه‌ای حاصل کرده چون مسائل مربوط بسروصدا - آلودگی

هوا و آب و محیط - دشواریهای مربوط به ترافیک و غیر آن که جستجوی راه حلهای نوینی را ایجاب میکند و در این مورد دولت نقش راهنمایی یا کمک با انجام یافتن چنین مطالعاتی را عهده دار خواهد گشت .

در اینجا باید حاشیه ای در مورد برنامه های ارتباطات و مخابرات باز کنم که رابطه مستقیم یا برنامه های نو سازی شهری و روستائی دارد . تکمیل برنامه های دست انجام و توسعه شبکه تلفن - تلگراف و تلکس خود کار بین شهرهای کشور و بسط بیشتر شبکه رادیویی و تلویزیونی کشور و بالاخره گسترش شبکه راههای اصلی و فرعی از جمله اموری است که دولت در سال های آینده در انجام آن اقدام خواهد کرد .

خط مشی های مربوط باصل نهم انقلاب

قبلا توضیح داده شد که اصل نهم انقلاب چه تأثیر نمایانی در تسریع و تسهیل رسیدگی بدعاوی مردم و حل و فصل آن داشته است پس مناسب است که در اینجا اشاره ای بسیاست دولت در امر دادگستری بنمائیم . موضوع دادگستری را علاوه بر ارزش ذاتی آن که مبنی بر احقاق حقوق مردم است از دوناظرگاه اجتماعی و اقتصادی میتوان نگریست . از جنبه اخیر مسلماً تحکیم میانی دادگستری موجب ایجاد اطمینان و امنیت خاطر و سهولت در روابط و معاملات مردم خواهد بود . وضع قوانین مناسب در بسیار موارد موجب افزایش سرعت رشد اقتصادی است مثال روشن این امر اصلاح قوانین بازرگانی است که از جمله میتواند موجب حفظ حقوق سرمایه گذاران کوچک از قبیل صاحبان سهام کوچک در شرکتهای سهامی گردد و بدین ترتیب بورس سهام را رونق بخشد و در نتیجه عامل بسط صنعت و تجارت بشود .

اما اثرات اجتماعی دادگستری از نتایج و ثمرات اقتصادی آن کمتر و کمتر نیست و نظر بهمین آثار و جنبه های مختلف مترتب بر اصلاح دادگستری است که باکسب الهام از همین اصل نهم انقلاب در نظر داریم که به جریان رسیدگی به دعاوی مردم و اجرائیات دادگستری سرعت و نمود بیشتری بدهیم و در این مورد البته حذف تشریفات زائد - اصلاح آئین دادرسی تنقیح قوانین مختلف و رفع تناقض ها و ابهامات فی مابین و بالاخره ایجاد سیستمی برای تهذیب و هماهنگک ساختن آن قوانین بانیازهای عصر و مقتضیات امروز مورد عمل خواهد بود و ضمناً کوشش خواهد شد که در تنظیم قوانین آینده روال کار چنان باشد که دیگر مشکلات امروزی که ناسخ و منسوخ قوانین همواره روشن نیست و تعاریف و مفاهیم و بالجمله روش قانونگذاری یکدست و یک پارچه بنظر نیاید بکلی مرتفع گردد .

البته وظیفه ماست که به رفاه قضات و دیگر ارکان دادگستری که مقام جلیلی در جامعه دارند توجه خاص نمائیم و بیش از پیش موجبات تأمین نیازمندیهای معقول دستگاه دادگستری را فراهم سازیم .

قوانین ماچه مدنی ، چه جزائی و چه غیر آن باید کلا از روح انقلاب و فلسفه انقلاب مقدس ایران ملهم شود و باهدف های عالی آن هماهنگ گردد . از این رو هر کجا لازم باشد دگرگونی های لازم را در قوانین کهنه بوجود خواهیم آورد و انشاءالله همانطور که در مورد نظارت قبلا اشاره کردم که از سیستم های مکانیزه استفاده خواهد شد در مورد قوانین نیز توفیق آنرا خواهیم یافت که با کار برد تازه ترین روشهای تنظیم و طبقه بندی اسناد و مدارك قانونی - رویه های قضائی - و

آئین نامه ها و مقررات سایر هم به ناسخ و منسوخ و یا تضاعف ها و تضاد های احتمالی میان مقررات و قوانین پی بریم و چاره جوئی کنیم و هم نقصان ها را معلوم داریم و به رفع آنها همت گماریم .

نکته دیگری که در ارتباط با اصل مورد بحث ذکر آن لازم است تصمیم دولت بتوسعه سریع خانه های انصاف و شوراها و داورى است بنحوی که شبکه کامل آنها در سراسر کشور گسترده شود . اقدامات اصلاحی دیگری نیز آغاز شده که در سالهای بعد ادامه و تکمیل میپذیرد و از آن جمله است تشکیل کانونهای اصلاح و تربیت برای کودکان و نوجوانان بزهکار و اقدامات در حمایت و بهبود وضع زندانیان و مددکاران نسبت بخانواده آنان و ایجاد وسائل آموزش حرفه ای - تعلیم سواد - ورزش و تفریحات سالم برای زندانیان که کمک به تجدید تربیت و ایجاد سازگاری اجتماعی تازه نزد آنان خواهد کرد .

سال فرخنده ای که در آن هستیم و یادآور دوهزار و پانصدمین سال صدور منشور حقوق بشر بدست کوروش کبیر است فرصتی است مغتنم که در تجدید بنای معدلت و گسترش آن بهمه آحاد ملت کوششی بیشتر مصروف گردد و از این جهت ایران آوازه دیرین خود را در میان ملل جهان بلند تر کند .

خط مشی های مربوط باصل دهم انقلاب

۱ - چون ملی شدن آبهای قسمتی از برنامه وسیع توسعه و بهبود بهره برداری از منابع آب کشور و استفاده صحیح و منطقی از آن است لذا بمورد خواهد بود که در اینجا خطوط اصلی برنامه دولت را درباره منابع آب - طی سالهای آینده تشریح کنیم .

توجه خاص به شناخت کامل منابع آب کشور مبذول خواهد گشت و بدین منظور مطالعات مربوط به شناخت کمیت و کیفیت منابع آب ادامه خواهد یافت و تکمیل خواهد شد و از نتایج آن در اجرای قانون ملی شدن آبها استفاده خواهد گشت. در نظر است که تا پایان برنامه چهارم قسمت اعظم مطالعات شناسائی آبهای زیرزمینی و تا پایان برنامه پنجم مطالعات نیمه تفصیلی از تشکیلات آبرفتی کشور خاتمه پذیرد. با توجه به وسعت کشور و کمبود کادر فنی مورد نیاز و طولانی بودن مدت مطالعه و بمنظور جلوگیری از تورم کار در بخش دولتی در آینده برای مطالعات نیمه تفصیلی و تهیه برنامه بهره برداری از آبهای زیرزمینی از بخش خصوصی نیز استفاده لازم بعمل خواهد آمد.

در مورد آبهای سطحی نیز اقدامات فعلی در جمع آوری آمار هیدرولوژی از آبریز سدها و اندازه گیری رسوبات رودخانه های مهم کشور و کنترل آمارهای جمع آوری شده ادامه و توسعه خواهد یافت.

همزمان با این اقدامات بمنظور تهیه طرح جامع توسعه منابع آب و تنظیم يك برنامه جامع طویل المدت برای بهره برداری توأم و تلفیق شده آبهای سطحی و زیرزمینی از طریق ایجاد يك واحد برنامه ریزی دائم و استفاده از بخش خصوصی در صورت لزوم اقدام بعمل خواهد آمد.

۲- ایجاد تأسیسات آبیاری مورد تأکید خاص دولت خواهد بود و برای استفاده کامل از آبهای مهار شده در پشت سدها اقدامات متعدد انجام خواهد شد. تکمیل و ایجاد شبکه های اصلی آبیاری و زهکشی بر اساس «کانالهای درجه ۱ و ۲» و همچنین احداث شبکه های آبیاری و زهکشی درجه ۳ و ۴ تا محل آبگیر

هر واحد بهره برداری برای زمینهاییکه جدیداً بزیر کشت خواهند رفت - بررسی شبکه های آبیاری موجود در اراضی دایرواصلاح و بهبود آنها باتوجه به شرایط هر منطقه و نظم و نسق موجود از جمله این اقدامات خواهد بود .

برای ایجاد شبکه های درجه ۳ و ۴ و تسطیح باکمک مالی و راهنمایی و نظارت فنی دولت از سیستم خودیاری روستائیان استفاده خواهد شد این امر سبب خواهد شد قسمتی از نیروی انسانی که هم اکنون در اشتغال کامل نیست مورد استفاده قرار گیرد وبعلاوه زارعین بازحتمتی که در اینکار متحمل میشوند نسبت به نگهداری و بهره برداری صحیح از تأسیسات علاقه بیشتری از خود نشان دهند .

علاوه بر آبهای مهارشده در پشت سدها ، از سایر منابع آب هم حداکثر استفاده بعمل خواهد آمد وچنانچه احداث شبکه های آبیاری وزهکشی ضروری تشخیص شود طبق همان روش سابق الذکر عمل خواهد شد وخصوصاً اجرای طرحهای مربوط بااستفاده از آبهای زیرزمینی از طریق حفر چاههای دسته جمعی عمیق ونیمه عمیق وتلفیق آن با آبهای سطحی بمنظور حداکثر استفاده از آنها در تأمین آب منظم برای مصارف مختلف مورد توجه و اقدام قرار خواهد گرفت .

خط مشی دولت درباره احداث سدهای جدید، ضمن اولویت تکمیل سدهای در دست ساختمان چون سد داریوش کبیر در فارس - سد رضاشاه کبیر در خوزستان وهمچنین سدهای کوچک دیگر ، بر این پایه استوار است که سدهای مخزنی جدید بمنظور آبیاری باید تنها در مواردی ایجاد گردند که بررسیهای

دقیق انجام شده قبلی درباره سایر طرق تأمین آب برتری نسبی و بصرفه مقرون بودن این سدها به ثبوت رسانیده باشد و ضمناً نحوه بهره برداری از اراضی زیرسدها طبق برنامه‌های مشخص از پیش تعیین گردیده باشد .

۳- در زمینه اجرای قانون ملی کردن منابع آب نظر بر این است که علاوه بر تربیت کادر لازم ، طی دو سال نخستین مناطقی چند بطور نمونه انتخاب شود و قانون مذکور متدرجاً و همزمان با ساختمان شبکه‌های آبیاری و زهکشی در این مناطق بموقع عمل گذاشته شود تا نتایج کار ارزیابی دقیق گردد و وسائل و شرائط لازم برای تعمیم قانون بر سایر مناطق در طول برنامه پنجم فراهم آید .

چون اولویت را در برنامه پنجم به تنظیم انهار و شبکه‌ها و منجمله ایجاد شبکه‌های درجه سوم و چهارم خواهیم داد بمورد است که در اینجا بار دیگر سخنان الهام آمیز شاهنشاه معظم را یاد آور شویم که خطاب به برنامه‌ریزان و مجریان برنامه‌ها فرمودند :

« دولت اضافه بر سرمایه گذاری های بزرگی که در امور کشت و صنعت روی مقیاس وسیع میتواند انجام دهد ببا بودن تعاونی‌ها و بخصوص شرکت‌های زراعی می‌تواند این سرمایه گذاری را بشکل ساختن شبکه‌های آبیاری تا حدود شبکه درجه چهارم انجام دهد ... تعاونی‌های ما هم اگر بتوانند خودشان در این امر آبیاری اقلاً طوری مقرراتی وضع بکنند که برای دولت امکان ساختن شبکه‌های سه و چهار پیدا بشود کار خیلی عظیمی کرده‌اند ... میل دارم از نظر تعاونی‌ها هم مطالعه بشود که در آنجا چه شکلی می‌شود چه ما را پیاده کرد . شرکت‌های سهامی زراعی که جای خود را دارند .

این راهم بشما تذکر بدهم که ساختن يك سد فقط به عشق اینکه شما يك سد ساخته اید و آماده نکردن شبکه آبیاری آن يك نوع فانتزی است که دیگر امروز برای ایران معنی ندارد و لازم نیست . ساختمان سدی که شما امروز نقشه اش را میکشید باید توأم باشد با تهیه نقشه آبیاری ... و در همان زمان هم آبریز این سد را از لحاظ فرسایش زمین تأمین بکنید بوته است ، درخت است ، پاشیدن مالچ است ؟ هر سیستم جدیدیکه امروز برای جلوگیری از فرسایش زمین در تمام آبریز يك سد لازم است باید همقدم باشووع ساختمان سد پیشرفت بکند .

باکسب هدایت فرمایشات شاهنشاه ، وظیفه دولت روشن است و امیدواریم که توفیق اجرای کامل منویات ملوکانه حاصل آید .

مطلب دیگری که ذکرش در اینجا مفید است موضوع تحقیقات و منجمله در زمینه شیرین کردن آب شور و باروری ابرها و تعیین میزان مصرف معقول و مفید آب برای محصولات و مصارف مختلف است که مورد توجه خاص دولت میباشد و با توجه بکمبود آب منجمله برای شرب ضرورت نتیجه گیری از تحقیقات مزبور و اقدامات اجرائی در آن مطرح می گردد .

خط مشی های مربوط به اصل دوازدهم انقلاب

چون خط مشی های مربوط باصل یازدهم را ضمن گفتگو از سپاه ترویج و آبادانی قبلا متذکر شده ایم در اینجا باصل آخرین یعنی انقلاب اداری میپردازیم که به اعتباری اصل نخستین است زیرا بانقش وسیعی که دولت در توسعه اقتصادی و اجتماعی ایران ایفا میکند انقلاب اداری شرط لازم جهش های بالاتر و عامل نیل بمرحله تمدن بزرگ است . گفتیم و اذعان کردیم که ما هنوز از نتایج حاصله

در اجرای این اصل راضی نیستیم ولی ناگفته نماند که تحقق کامل این اصل مشروط به دگرگونی در روحیه و طرز تلقی و تفکر و نحوه برخورد و رفتار مردم اعم از کارمندان و مراجعان است که فرصت و زمان کافی میخواهد زیرا روانشناسی ملتی را در يك سال دوسال بکلی وارونه و دگرگون نمی توان کرد. با وجود بر این در برنامه دولت حاضر اقدامات اساسی و عمده ای منظور شده است که در اینجا فقط رئوس آن را باستحضار میرسانم.

همانطور که ضمن گزارش بودجه سال ۱۳۵۰ بیان کردم هر چند توجه بامور استخدامی و خصوصاً اهتمام شدید در رفع تبعیضات و تأمین امنیت شغلی و رفاه برای کارمندان کمال ضرورت را دارد و این کار تعقیب خواهد شد معذک در سالهای آینده باید مذاقه بیشتر در امور سازمانی و تشکیلاتی صورت گیرد و بزبان دیگر در سازمانها و تشکیلات موجود و روشهای اداره و مدیریت آنها اصلاحاتی را باید وارد کرد که منطبق با هدفهای انقلابی و برنامه های جهش کشور باشد.

در همه جای دنیا معمولاً دستگاههای اداری بعلت سنت پرستی و پایداری بترتیبات و تشریفات کهنه از تحولات تازه عقب میمانند لذا باید تدابیری انقلابی و سریع طی سالهای آینده اتخاذ شود که سازمانها نو شوند و برای پاسخ گفتن بنیازهای تازه کاملاً آماده گردند.

از مهمترین اصلاحات سازمانی که در پیش است یکی واگذاری بیش از پیش اختیارات و مسئولیتهای بمقامات محلی و ضمناً ایجاد مکانیسم های هماهنگی در همان سطوح است. دولت کوشش مستمر خواهد کرد که از طریق تقویت انجمنهای ده و شهر و شهرستان و استان و نیز با تشکیل بخشیدن ببخش خصوصاً در قالب

سازمانهای مختلف چون اطاقهای بازرگانی و صنایع و معادن - کشاورزی و نظائر آن و بخصوص سندیکاهاى کارفرمائی و کارگری موجبات مشارکت روز افزون مردم را در امور عمومی و وظایف اجتماعی فراهم نماید .

در مورد تنقیح و تلفیق قوانین قبلا سخن گفته شد و بدین منظور سازمانی مناسب بوجود خواهد آمد و در اینجا تصور نمیکنم نیازی بتوضیح درباره اهمیت این اقدام باشد .

از جمله برنامه های مورد نظر تعمیم حمایتهای قانونی از کارمندان دولت است از قبیل حمایت در برابر اثرات از کار افتادگی - پیری و فوت و بسط انواع بیمه ها و منجمله بیمه های درمانی و نیز اعطای امتیازات لازم چون تأمین مسکن که قبلا بآن اشاره شد . برنامه مهم دیگر عبارت است از توسعه مقررات بیمه - بازنشستگی و سایر موازین تأمین اجتماعی بین کارمندان و کارکنان بخش خصوصی که از هم اکنون مقدمات آن فراهم آمده است .

ضمناً باید بتوسعه برنامه های آموزش در کلیه سطوح منجمله سطح مدیریت عالی و متوسط اشاره کرد که امید میرود بازده و بهره وری خدمت دولتی را افزایش قابل ملاحظه دهد . بفرموده شاهنشاه بهر کس در هر شغل هست باید دائماً فرصت آن داده شود که بیشتر بیاموزد و کار خود را بهتر انجام دهد .

در پایان این قسمت باید با اهمیت نظارت و ارزیابی اشاره کنم - در تشریح این مطلب شاهنشاه پس از بیان لزوم اندازه گیری معلومات و وظیفه شناسی کارمندان و نمره گذاری برای هر يك از آنان چنین فرموده اند « این امتحانات و بازرسیها در وزارتخانه ها شروع شده است و فکر میکنم ادامه این کار چنان تحولی در دستگاههای اداری ما بوجود آورد که قسمت عمده اصل انقلاب اداری ما خود

بخود بهمین وسیله انجام بگیرد . چون چك لیستهایی که ما میگیریم هم معلومات افراد را معین میکند و هم طرز انجام وظیفه آنان را و مبادر انقلاب اداری خودمان در واقع همین را میخواستیم» .

قبلاً اشاره شد که با ایجاد واحدی در سازمان برنامه و بکاربرد سیستمهای مکانیزه ، کار نظارت و ارزیابی فعالیتهای عمرانی بطور جدی و دقیق آغاز شده است و مسلماً این کار بسایر واحدهای مملکتی تسری و تعمیم داده خواهد شد و از این طریق رجای واثق دارم که نیات شاهنشاه در انقلاب اداری متدرجاً برآورده گردد .

این مبحث را نمیتوان بفرجام رساند مگر آنکه اشاره ای بنیت دولت باستفاده روزافزون از تعداد بیشتری مغزهای جوان و متخصص در کلیه شئون و امور مملکتی بشود و بهمه جوانان حائز شرایط چه آنها که در ایران و چه آنها که در خارج مملکت هستند این فرصت داده شود که در اجرای برنامه های توسعه کشور بنحو مؤثر سهیم و شریک باشند .

دولت در سالهای بعد از انقلاب بنیروی جوان و متخصص تکیه بسیار نموده و مسلماً این اتکاء و اعتماد بر استعداد های نورسیده و قریح نو شکفته در سالهای آینده رو بفزونی خواهد رفت و احترام بلیاقت و کاردانی و صمیمیت و جدیت و تقوی و فضیلت معیار اساسی در تعیین سلسله مراتب اداری و اجتماعی خواهد بود .

در مورد انقلاب آموزشی نیز همانطور که قبلاً اشاره شده برنامه دولت اجرای کامل منشور انقلاب آموزش را مسر میباشد که اهم نکات آن شرکت دادن مردم

در امر آموزش و پرورش - اجرای اصل عدم تمرکز در امور آموزشی - تعمیم تعلیم و تربیت در سطح کشور - بهبود کیفیت تعلیمات دانشگاهی - شناخت استعداد های متعلمان و هدایت آن استعدادها از طریق رابطه گفت و شنود و بطور کلی پیشرفت فرهنگ و هنر میباشد .

در مورد فرهنگ و هنر دولت کوشش خواهد کرد که در موضوعات زیر اقدامات لازم را بعمل آورد :

۱- فراهم آوردن امکانات هر چه بیشتر برای پژوهش فرهنگ و هنر ایران و نشر نتایج آن و تشویق پژوهندگان و نویسندگان و هنرمندان .

۲- توجه به آماده داشتن زبان فارسی برای ادای مفاهیم و مطالب علمی و فنی و صنعتی و فرهنگی مورد نیاز .

۳- توسعه آموزش هنری از راه تأسیس و تقویت آموزشگاههای هنری در سطوح مختلف و نیز تقویت آموزش علم هنری در آموزشگاههای کشور و همچنین از طریق استفاده از وسائل ارتباط جمعی .

۴- تقویت آموزش مبانی فرهنگ ملی در برنامه های آموزشی کشور .

۵- کوشش در فراهم آوردن وسائل رفاه هنرمندان بمنظور پدید آمدن آثار ارزنده تازه .

۶- آماده کردن نوسو ادان برای آشنائی با فرهنگ و زندگانی اجتماعی و مدنی متناسب زمان و تقویت بنیاد همبستگی ملی . این امر در حقیقت مکمل پیکار بایسواد و استفاده از اصول انقلاب سفید ایران است برای شکفته شدن استعدادها و نیروهای خلاقه ایرانیان .

اکنون که تشریح برنامه دولت در قالب اصول دوازده گانه انقلاب پایان رسید به شرح اصول سیاست خارجی و دفاعی ایران میپردازیم :

من این افتخار را داشته ام که بکرات در این ساحت مقدس اصول سیاست خارجی و بین المللی ایران را برای نمایندگان ملت تشریح کرده ام .

کشور ما که در سایه سیاست مدبرانه و خردمندانه رهبر بزرگ خود از ثبات و امنیت کم نظیری برخوردار است طبعاً نمیتواند در سیاست بین المللی تابع وقایع روزمره و زودگذر گردد .

سیاست مستقل ملی ایران که خطوط اصلی آنرا اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر مشخص میفرمایند بر پایه ها و اصول مشخصی که متبادر به ذهن هر انسان متدین و صلح جوئی است استوار است . ما معتقدیم که تمام ملل جهان با رعایت احترام متقابل به تمامیت ارضی و شئون ملی یکدیگر میتوانند بنحو صلح جویانه ای در کنار یکدیگر زندگی کنند و بهمین دلیل ما عقیده داریم که همزیستی و تفاهم کشورها و جوامع مختلف با سیستمهای حکومتی و ایدئولوژیهای مختلف کاملاً میسر است و در این راه از هر گونه کوششی برای استقرار و تقویت عدالت اجتماعی چه در سطح ملی و چه در سطح بین المللی خودداری نمیکنیم . ما از هر تلاش و اقدام بین المللی برای برقراری صلح و عدالت و تعدیل فاصله بین جامعه های فقیر و غنی و مبارزه با بیسوادی و گرسنگی و بیماری و سایر بلاهای اجتماعی با کمال حسن نیت پشتیبانی میکنیم و بهمین دلیل است که در صحنه بین المللی و در هر مورد که با فلسفه سیاسی ما منطبق است با قاطعیت و بدون تردید یک سیاست مستقل ملی در پیش میگیریم .

اگر بشریت بخواهد و مایل باشد که تمدنی که بقیمت قرنهای تلاش و مرامت

و خودگذشتگی نسلهای مختلف بدست آمده پایدار بماند باید باصول و مبانی زیر که اساس سیاست خارجی ما است و به آن ایمان داریم و عمل میکنیم مؤمن و معتقد باشد .

حفظ حقوق و آزادیهای فردی

هر ملت باید حق داشته باشد راه زندگی و سیر سرنوشت خود را با رعایت منافع و حقوق جوامع دیگر برگزیند .

همزیستی مسالمت آمیز

ملل جهان میتوانند با وجود سیستمهای مختلف حکومت و ایده تئولوژیهای گوناگون سیاسی بطور مسالمت آمیز در کنار یکدیگر زندگی کنند .

همکاری بین المللی

استقرار صلح و تفاهم بین المللی فقط بر اساس رفع تبعیضها و بی عدالتیهای اجتماعی و اقتصادی جهان ممکن است و ایجاد رفاه مادی جوامع انسانی فقط از راه مبارزه بر علیه جنگ و نادانی و فقر و گرسنگی میسر میباشد ما در این زمینه از هیچ اقدام و کوشش در سطح بین المللی خودداری نمیکنیم .

وابستگی سرنوشت ملل جهان یکدیگر

شکاف بزرگی که در حال حاضر از نظر رفاه اقتصادی بین ملل پیشرفته و ملل در حال توسعه و فقیر وجود دارد برقراری عدالت بین المللی را غیر ممکن میسازد و خطرات زیادی برای صلح و آرامش بین المللی فراهم مینماید شاهنشاه آریامهر بکرات و بدفعات عدیده به این خطر اشاره فرمودند .

غیر ممکن است ملت‌های روز بروز ثروتمند و غنی تر شوند و در حالیکه ملل

دیگر بموازات آن تحلیل رفته و نابود گردند چنین وضعی قابل دوام نیست این همان استعمار نو است که باید به شدت سرکوبی گردد .

بنابر این دولت شاهنشاهی از هر تلاش جهانی برای تعدیل فاصله بین جوامع غنی و فقیر و استقرار عدالت اقتصادی و اجتماعی در سطح بین‌المللی قویاً پشتیبانی میکند .

تقبیح توسل بزور

ما عقیده داریم که تحول جامعه انسانی امروز از حیث دامنه و حدود در مقیاسی است که با موازین گذشته زندگی بین‌المللی سازگار نیست باین دلیل عقیده داریم بسیاری از قواعد و ضوابط گذشته در روابط بین‌المللی از جمله توسل بزور و اجبار باید در زندگی بین‌المللی مردود و مطرود گردد و ملل جهان باید مشکلات خود را بطرق صلحجویانه براساس درک ماهیت و علل واقعی تضادهای فی‌مابین حل نمایند .

احترام باصول و موازین سازمان ملل

ما همیشه معتقد بوده و باین اعتقاد باقی خواهیم ماند که سازمان ملل بزرگترین مرکز تبادل و ارائه نظرات مختلف انسانی و جوامع مختلف است و این سازمان تاکنون در تنظیم روابط بین‌المللی قدمهای مؤثری برداشته است و بارها باوجود همه کارشکنیها دنیا را از پرتگاه جنگ و نیستی نجات داده است بنابراین به قواعد و ضوابط منشور ملل متحد در روابط بین‌الملل احترام می‌گذاریم و کوشش داریم که این سازمان در اجرای وظایف و هدفهای خود موفق باشد و در این راه از هیچ اقدام مفیدی روی گردان نیستیم .

این بود خلاصه‌ای از اصول و فلسفه سیاسی دولت شاهنشاهی در جامعه بین‌المللی، و اما در زمینه روابط دو جانبه با کشورهای مختلف خوشوقتم که در این مجلس مقدس بگویم که با راهنمائیهای خردمندان شاهنشاه بزرگ ایران ترازنامه روابط ما با کشورهای مختلف با اجرای سیاست مستقل ملی بسیار درخشان است. ما با همسایه بزرگ شمالی خود دولت اتحاد جماهیر شوروی دارای روابط بسیار حسنه و صمیمانه‌ای هستیم و همانطور که شاهنشاه آریا مهر در فرمایشات خود هنگام افتتاح مجلسین فرمودند در آینده نیز باین راه خود ادامه می‌دهیم با همسایگان عزیز و همکیش خود مانند ترکیه و افغانستان و پاکستان بهترین روابط را داریم و مخصوصاً با ترکیه و پاکستان با روابط خاصی در زمینه همکاریهای منطقه‌ای پیوند داریم.

تنها کشوری که روابط ایران با آن آنطور که باید عادی نیست عراق میباشد و نمایندگان محترم از علل و ریشه‌های اختلافات با آن کشور بخوبی استحضار دارند و همانطور که کراراً خاطر نشان شده است ما حاضریم در مورد شط‌العرب بر اساس موازین شناخته شده بین‌المللی در مورد رودهای مرزی مذاکره کنیم و اختلاف خود را حل نمائیم. ما بکرات دست دوستی بسوی دولت عراق دراز کرده‌ایم ولی متأسفانه جواب مثبتی دیده نشده است.

در مورد خلیج فارس سیاست ما روشن است ما عقیده داریم امور مربوط بخلیج فارس منحصرأً مربوط بکشورهای کرانه آن میباشد و بنابراین هیچ قدرت خارجی اجازه نخواهیم داد جانشین و وارث عمال استعمار در این دریا گردد.

در مورد مسئله اعراب و اسرائیل ما از آغاز عقیده داشته‌ایم که اجرای قطعنامه ۲۲ نوامبر ۱۹۶۷ شورای امنیت تنها راه منطقی و صحیح برای حل اختلافات است و کماکان در این نظر خود باقی هستیم و عقیده اساسی دولت شاهنشاهی در این اختلافات همان است که شاهنشاه آریامهر در این باره فرمودند « دوران تصرف سرزمین‌های دیگران با زور سپری شده است ». و بنابراین امیدواریم با توجه باین اصل راه حل مناسب و شرافتمندانه‌ای برای اختلافات موجود پیدا شود .

نمایندگان محترم استحضار دارند که چندی قبل دولت شاهنشاهی دولت جمهوری خلق چین را برسمیت شناخت و امید است هر چه زودتر وارد سازمان ملل بشود .

سیاست دفاعی

ما وظیفه داریم کشوری که از طرف نیاکان ما بودیعه بمان سپرده شده است سلامت بفرزندان و نسل‌های آینده خود بسپاریم و این وظیفه ایست مقدس که خون يك افراد این کشور ضامن اجرای آنست بهمین دلیل است که دولت لحظه‌ای از تقویت بنیه نظامی کشور بمنظور انجام این وظیفه ملی و حفظ و حراست مرز و بوم و حقوق حقه ایران کوتاهی نخواهد کرد .

اعلیحضرت شاهنشاه ایران بکرات و بمناسبت‌های مختلف قویاً و صریحاً تذکر فرمودند تاروزیکه بخلع سلاح مطلوب نرسیده باشیم باندازه‌ای بقوای دفاعی خود توجه خواهیم داشت که ایران قادر باشد سرحدات و تمامیت

ارضی و معنوی و مادی خویش را حفظ کند بهمین دلیل برنامه ها و طرحهای دقیق و مطالعه شده ای برای تقویت نیروهای هوایی و دریائی و زمینی ارتش شاهنشاهی تنظیم شده که این ارتش را در ردیف یکی از نیرومندترین و مدرن ترین ارتشهای جهان در آوریم و همانطور که شاهنشاه بزرگ ارتشتاران فرمودند ارتش شاهنشاهی تا سال ۱۳۵۵ در عداد ارتشهای درخواهد آمد که دنیا روی آن حساب میکنند و این ارتش بدون تردید در تأمین و حفظ و حراست و صلح در جهان و بخصوص در منطقه خاور میانه رل اساسی را بازی خواهد کرد . نمایندگان محترم بخوبی مستحضر هستند که ماهرگز کشور متجاوز و زورگوئی نبوده و در آینده نیز باین رویه و روش اخلاقی ادامه خواهیم داد ولی هرگز اجازه نمیدهیم به حقوق حقه ملی ما لطمه وارد آید من صریحاً اعلام میکنم که هر صدای ناهنجار و نغمه شومی که در مرزهای ایران چه زمینی و چه دریائی و یا در قلمرو هوائی ایران بصداد آید آنرا خاموش خواهیم کرد .

خلیج فارس که تمام کرانه های شمالی آن متعلق به ایران است برای مایک منطقه حیاتی است و بنابراین وظایف بزرگ و خطیری در این منطقه بعهدہ داریم باید این دریا که متعلق به کشورهای مجاور است از نفوذ عوامل مخرب و نیروهای استعماری حفظ شود رجاء و ائق دارد که بیاری پروردگار توانا تحت راهنمایی های خردمندانہ رهبر بزرگ ایران اعلی حضرت همایون شاهنشاه آریامهر توفیق خدمت بیشتری نصیب دولت خدمتگذار شود ، باشد که از این طریق در آینده نزدیک نیل به مرحله تمدن بزرگ تحقق پذیرد .

برنامه جناب آقای امیرعباس ہویدا نخست وزیر

- اینک با اجازہ مقام ریاست وزیران را بدین شرح معرفی مینمایم .
- وزیر دارائی . جناب آقای جمشید آموزگار .
وزیر امور خارجه . جناب آقای عباس خلعتبری
وزیر فرهنگ و هنر . جناب آقای مہرداد پہلبد
وزیر راہ . جناب آقای حسن شالچیان
وزیر مشاور و دبیر کل سازمان امور اداری
و استخدائی کشور . جناب آقای محمود کشفیان
وزیر مشاور و معاون اجرائی نخست وزیر . جناب آقای ہادی ہدایتی
وزیر کشاورزی و سرپرست وزارت منابع طبیعی جناب آقای منصور روحانی
وزیر پست و تلگراف و تانن . جناب آقای فتح اللہ ستودہ
وزیر بہداری . جناب آقای دکتر منوچہر شاہقلی
وزیر اقتصاد . جناب آقای ہوشنگ انصاری
وزیر مشاور و نایب نخست وزیر در امور
اقتصادی و عمرانی . جناب آقای صفی اصفیا
وزیر کار و امور اجتماعی . جناب آقای عبدالمجید مجیدی
وزیر تعاون و امور روستا ہا و سرپرست وزارت
تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی . جناب آقای عبدالعظیم ولیان
وزیر آموزش و پرورش . جناب خانم دکتر فرخ رو پارسای
وزیر علوم و آموزش عالی جناب آقای حسین کاظم زادہ
وزیر آب و برق جناب آقای ایرج وحیدی

برنامه جناب آقای امیرعباس هویدا نخست وزیر

- وزیر آبادانی و مسکن . جناب آقای کورس آموزگار
وزیر جنگ . تیمسار ارتشبد رضاعظیمی
وزیر کشور . جناب آقای محمد سام
وزیر مشاور و معاون پارلمانی نخست وزیر . جناب آقای محمود قوام صدروی
وزیر مشاور . جناب آقای منوچهر کلالی
وزیر دادگستری . جناب آقای صادق احمدی
وزیر اطلاعات . جناب آقای حمید رهنما
برنامه فوق منضم به تصمیم قانونی دایر بابر از رأی اعتماد بدولت جناب
آقای امیرعباس هویدا نخست وزیر میباشد .

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

تصویب‌نامه شماره ۹۸۸۴ مورخ ۶/۳/۱۳۳۹
هیأت وزیران راجع به پرداخت ده میلیون ریال
از محل درآمد عمومی سال ۱۳۳۹ بوزارت
کشاورزی بمنظور مبارزه با بیماری‌های
طاعون اسبی

مصوب ۱۳۵۰/۷/۱۵ کمیسیون بودجه مجلسین

ماده واحده - عمل دولت باستناد تصویب‌نامه شماره ۹۸۸۴ مورخ ۶/۳/۱۳۳۹
هیأت وزیران مربوط به پرداخت ده میلیون ریال از محل درآمد عمومی سال ۱۳۳۹
بوزارت کشاورزی بمنظور مبارزه با بیماری‌های طاعون اسبی تأیید میشود .
تصویب‌نامه فوق مشتمل بر يك ماده باستناد ماده واحده مصوب ۱۳۵۰/۲/۶
پس از تصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی در جلسه روز سه شنبه
۱۳۵۰/۲/۲۸ در جلسه روز پنجشنبه پانزدهم مهرماه یک هزار و سیصد و پنجاه و ششم
بتصویب کمیسیون دارائی مجلس سنا رسیده است .
رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

تصویبنامه شماره ۹۸۷۸ مورخ ۲۶/۳/۱۳۳۹
هیأت وزیران راجع به اجازه پرداخت مبلغ هفتصد
و پنجاه میلیون ریال وام به سازمان برنامه از محل
درآمدهای دولت در سال ۱۳۳۹

مصوب ۱۳۵۰/۷/۱۵ کمیسیون بودجه مجلسین

ماده ۱۹ احده - عمل دولت باستناد تصویبنامه شماره ۹۸۷۸-۲۶/۳/۱۳۳۹
هیأت وزیران مربوط با اجازه پرداخت مبلغ هفتصد و پنجاه میلیون ریال وام بسازمان
برنامه از محل درآمدهای دولت در سال ۱۳۳۹ تأیید میشود .

تصویبنامه فوق مشتمل بر يك ماده باستناد ماده واحده مصوب ۱۳۵۰/۲/۶
پس از تصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی در جلسه روز سه شنبه ۱۳۵۰/۲/۲۸
در جلسه روز پنجشنبه پانزدهم مهر ماه یک هزار و سیصد و پنجاه شمسى بتصویب کمیسیون
دارائی مجلس سنا رسیده است .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

تصویب‌نامه شماره ۹۸۸۶ مورخ ۲۶/۳/۱۳۳۹ هیأت وزیران
راجع به برقراری مستمری درباره ورثه مرحوم
دکتر علی رادپور فلاتی

مصوب ۱۳۵۰/۷/۱۵ کمیسیون بودجه مجلسین

ماده واحده - عمل دولت باستناد تصویب‌نامه شماره ۹۸۸۶ مورخ
۱۳۳۹/۳/۲۶ هیأت وزیران مربوط به برقراری مستمری درباره ورثه مرحوم دکتر
علی رادپور فلاتی استاد سابق دانشکده پزشکی تأیید می‌شود .

تصویب‌نامه فوق مشتمل بر یک ماده باستناد ماده واحده مصوب ۱۳۵۰/۲/۶
پس از تصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی در جلسه روز سه‌شنبه ۱۳۵۰/۲/۲۸
در جلسه روز پنجشنبه پانزدهم مهر ماه یک هزار و سیصد و پنجاه شمس بتصویب
کمیسیون دارائی مجلس سنارسیده است .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

تصویب نامه شماره ۱۳۱۱۲ مورخ ۴/۵/۱۳۳۹ هیأت
وزیران راجع به پرداخت مبلغ پنجاه میلیون
ریال به مجلس سنا جهت رفع نواقص ساختمان
و تهیه لوازم و تکمیل تأسیسات آن مجلس

مصوب ۱۳۵۰/۷/۱۵ کمیسیون بودجه مجلسین

ماده واحده - عمل دولت باستناد تصویب نامه شماره ۱۳۱۱۲ مورخ ۴/۵/۱۳۳۹
هیأت وزیران مربوط به پرداخت پنجاه میلیون ریال وام از محل تنخواه گردان
خزانه در سال ۱۳۳۹ برای رفع نواقص ساختمان مجلس سنا و تهیه لوازم و تکمیل
تأسیسات ساختمان مذکور تأیید میشود .

تصویب نامه فوق مشتمل بر يك ماده باستناد ماده واحده مصوب ۱۳۵۰/۲/۶
پس از تصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی در جلسه روز سه شنبه ۱۳۵۰/۲/۲۸
در جلسه روز پنجشنبه پانزدهم مهر ماه یکهزار و سیصد و پنجاه شمسی بتصویب
کمیسیون دارائی مجلس سنا رسیده است .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

تصویبنامه شماره ۱۱۰۱۰ مورخ ۱۸/۵/۱۳۳۹
هیئت وزیران راجع به برقراری مستمری
درباره ورثه مرحوم عباس موثقی رئیس
پیشین سیلوی استان دوم

مصوب ۱۳۵۰/۷/۱۵ کمیسیون بودجه مجلسین

ماده ۱۹ احده - عمل دولت باستناد تصویبنامه شماره ۱۱۰۱۰ - ۱۳۳۹/۵/۱۸
هیئت وزیران مربوط به برقراری مستمری درباره ورثه مرحوم عباس موثقی رئیس
پیشین سیلوی استان دوم تأیید میشود .

تصویبنامه فوق مشتمل بر يك ماده باستناد ماده واحده مصوب ۱۳۵۰/۲/۶
پس از تصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی در جلسه روز سه شنبه ۱۳۵۰/۲/۲۸
در جلسه روز پنجشنبه پانزدهم مهر ماه یک هزار و سیصد و پنجاه شمس بتصویب
کمیسیون دارائی مجلس سنارسیده است .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

تصویب‌نامه شماره ۱۴۹۱۴ مورخ ۱۳۳۹/۵/۲۵
هیأت وزیران راجع به برقراری مستمری درباره
آقای فریدون حاجتی فرزند مرحوم محمدتقی
حاجتی کارمند سابق بنگاه راه آهن دولتی ایران

مصوب ۱۳۵۰/۷/۱۵ کمیسیون بودجه مجلسین

ماده ۱۹۱۰ حده - عمل دولت باستناد تصویب‌نامه شماره ۱۴۹۱۴ مورخ ۱۳۳۹/۵/۲۵
هیأت وزیران مربوط به برقراری مستمری درباره آقای فریدون حاجتی فرزند
مرحوم محمدتقی حاجتی کارمند سابق بنگاه راه آهن دولتی ایران تأیید میشود.
تصویب‌نامه فوق مشتمل بر یک ماده باستناد ماده ۱۰۱۰ حده مصوب ۱۳۵۰/۲/۶
پس از تصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای اسلامی در جلسه روز سه‌شنبه
بیست و هشتم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و پنجاه در جلسه روز پنجشنبه
پانزدهم مهر ماه یکهزار و سیصد و پنجاه شمسی بتصویب کمیسیون دارائی مجلس
سنارسیده است .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف‌امامی

تصویب‌نامه شماره ۱۵۳۷۸ مورخ ۱۳۳۹/۵/۳۰
هیأت وزیران راجع به اختصاص نصف اضافه
در آمد غیر مستقیم سال ۱۳۳۹ کشور برای
ساختمان استادیوم یکصد هزار نفری

مصوب ۱۳۵۰/۷/۱۵ کمیسیون بودجه مجلسین

ماده واحده - عمل دولت بااستناد تصویب‌نامه شماره ۱۵۳۷۸ مورخ
۱۳۳۹/۵/۳۰ هیأت وزیران مربوط به اختصاص نصف اضافه در آمد غیر مستقیم
سال ۱۳۳۹ کشور برای ساختمان استادیوم یکصد هزار نفری و استخر سر پوشیده
تأیید میشود .

تصویب‌نامه فوق مشتمل بر يك ماده بااستناد ماده واحده مصوب ۱۳۵۰/۲/۶
پس از تصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی در جلسه روز سه شنبه ۱۳۵۰/۲/۲۸
در جلسه روز پنجشنبه پانزدهم مهرماه یکهزار و سیصد و پنجاه شمسی بتصویب
کمیسیون دارائی مجلس سنا رسیده است .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

تصویبنامه شماره ۱۷۱۱۸ مورخ ۱۳۳۹/۶/۲۴
هیأت وزیران راجع به اجازه شرکت دولت
شاهنشاهی ایران در سازمان قوای پلیس بین‌المللی

مصوب ۱۳۵۰/۷/۱۵ کمیسیون بودجه مجلسین

ماده واحده - عمل دولت بااستناد تصویبنامه شماره ۱۷۱۱۸ مورخ ۱۳۳۹/۶/۲۴ هیأت وزیران مربوط به اجازه شرکت دولت شاهنشاهی ایران در سازمان قوای پلیس بین‌المللی و پرداخت سهمیه سال ۱۳۳۹ از اعتبار ردیف ۱۳۴ بودجه سال ۱۳۳۹ کل کشور تأیید میشود.

تصویبنامه فوق مشتمل بر یک ماده بااستناد ماده واحده مصوب ۱۳۵۰/۲/۶ پس از تصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی در جلسه روز سه‌شنبه ۱۳۵۰/۲/۲۸ در جلسه روز پنجشنبه پانزدهم مهرماه یکهزار و سیصد و پنجاه شمس بتصویب کمیسیون دارائی مجلس سنا رسیده است.

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف‌امامی

تصویب‌نامه شماره ۱۷۹۸۸ مورخ ۱۳۳۹/۶/۲۴
هیأت وزیران راجع به اختصاص نصف اضافه در آمد
غیر مستقیم جهت مصارف تهیه وسائل جشن
دو هزار و پانصدمین سال شاهنشاهی

مصوب ۱۳۵۰/۷/۱۵ کمیسیون بودجه مجلسین

ماده واحده - عمل دولت با استناد تصویب‌نامه شماره ۱۷۹۸۸ مورخ
۱۳۳۹/۶/۲۴ هیأت وزیران مربوط به اختصاص نصف اضافه در آمد غیر مستقیم
سال ۱۳۳۹ کل کشور جهت مصارف تهیه وسائل جشن دو هزار و پانصدمین سال
شاهنشاهی ایران تأیید میشود .

تصویب‌نامه فوق مشتمل بر يك ماده با استناد ماده واحده مصوب ۱۳۵۰/۲/۶
پس از تصویب کمیسیون بودجه مجلس شورایی در جلسه روز سه شنبه ۱۳۵۰/۲/۲۸
در جلسه روز پنجشنبه پانزدهم مهر ماه یک هزار و سیصد و پنجاه شمسى بتصویب کمیسیون
دارائی مجلس سنا رسیده است .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

تصویبنامه شماره ۱۸۸۵۴ مورخ ۱۳۳۹/۶/۳۱ هیأت
وزیران راجع به پرداخت مبلغ سی میلیون ریال
بوزارت فرهنگ بمنظور انجام هزینه‌های
تأسیس مدارس جدید

مصوب ۱۳۵۰ ر ۷۱۵ کمیسیون بودجه مجلسین

ماده ۱۹۱ حده - عمل دولت بااستناد تصویبنامه شماره ۱۸۸۵۴ مورخ
۱۳۳۹/۶/۳۱ هیأت وزیران راجع به پرداخت سی میلیون ریال از محل درآمد
عمومی سال ۱۳۳۹ کل کشور بوزارت فرهنگ بمنظور انجام هزینه‌های مربوط
بتأسیس مدارس جدید در تهران تأیید میشود .

تصویبنامه فوق مشتمل بریک ماده بااستناد ماده ۱۹۱ حده مصوب ۱۳۵۰/۲/۶
پس از تصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی در جلسه روز سه شنبه ۱۳۵۰/۲/۲۸
در جلسه روز پنجشنبه پانزدهم مهر ماه یکهزار و سیصد و پنجاه شمس بتصویب
کمیسیون دارائی مجلس سنارسیده است .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف اماهی

تصویب‌نامه شماره ۲۰۹۳۸ مورخ ۱۳۳۹/۷/۲۶ هیأت
وزیران راجع به پرداخت مبلغ ده میلیون ریال
از محل درآمد عمومی سال ۱۳۳۹ کل کشور
بوزارت کشاورزی جهت مبارزه با
بیماریهای طاعون اسبی

مصوب ۱۵/۷/۱۳۵۰ کمیسیون بودجه مجلسین

ماده واحده - عمل دولت بااستناد تصویب‌نامه شماره ۲۰۹۳۸ مورخ
۱۳۳۹/۷/۲۶ هیأت وزیران مربوط به پرداخت ده میلیون ریال از محل درآمد
عمومی سال ۱۳۳۹ کل کشور بوزارت کشاورزی جهت مبارزه با بیماری طاعون
اسبی تأیید میشود .

تصویب‌نامه فوق مشتمل بر يك ماده بااستناد ماده واحده مصوب ۱۳۵۰/۲/۶
پس از تصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی در جلسه روز سه شنبه
۱۳۵۰/۲/۲۸ در جلسه روز پنجشنبه پانزدهم مهر ماه یکهزار و سیصد و پنجاه شمسی
بتصویب کمیسیون دارائی مجلس سنارسیده است .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

تصویبنامه شماره ۲۰۹۴۲ مورخ ۱۳۳۹/۷/۲۶ هیأت
وزیران راجع به پرداخت مبلغ ده میلیون ریال
از درآمد عمومی سال ۱۳۳۹ بوزارت
بهداری برای جلوگیری از مرض وبا

مصوب ۱۳۵۰٫۷٫۱۵ کمیسیون بودجه مجلسین

ماده ۱۹۱۰ - عمل دولت باستناد تصویبنامه شماره ۲۰۹۴۲ مورخ
۱۳۳۹/۷/۲۶ هیأت وزیران مربوط به پرداخت ده میلیون ریال از درآمد عمومی
سال ۱۳۳۹ کل کشور بوزارت بهداشت برای جلوگیری از مرض وبا و پیشگیری
آن تأیید میشود .

تصویبنامه فوق مشتمل بر یک ماده باستناد ماده واحده مصوب ۱۳۵۰/۲/۶
پس از تصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی در جلسه روز سه شنبه
۱۳۵۰/۲/۲۸ در جلسه روز پنجشنبه پانزدهم مهرماه یک هزار و سیصد و پنجاه شمس
بتصویب کمیسیون دارائی مجلس سنا رسیده است .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

تصویب‌نامه شماره ۲۲۳۱۶ مورخ ۱۳۳۹/۸/۱۱ هیأت
وزیران راجع به اجازه پرداخت ماهانه
دو هزار ریال به بانو تاجماه عیال
مرحوم حسین امیر یعقوب‌بخانی

مصوب ۱۳۵۰ ر ۷۱۵ کمیسیون بودجه مجلسین

ماده ۱۹۱ - عمل دولت باستناد تصویب‌نامه شماره ۲۲۳۱۶ مورخ
۱۳۳۹/۸/۱۱ هیأت وزیران مربوط به اجازه پرداخت ماهانه دو هزار ریال از
محل اعتبار دولت به بانو تاجماه عیال مرحوم حسین امیر یعقوب‌بخانی تأیید
میشود .

تصویب‌نامه فوق مشتمل بر يك ماده باستناد ماده واحده مصوب ۱۳۵۰/۲/۶
پس از تصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی در جلسه روز سه‌شنبه ۱۳۵۰/۲/۲۸
در جلسه روز پنجشنبه پانزدهم مهر ماه یک‌هزار و سیصد و پنجاه شمسی بتصویب
کمیسیون دارائی مجلس سنا رسیده است .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

تصویبنامه شماره ۲۲۵۰۸ مورخ ۱۵/۸/۱۳۳۹
هیأت وزیران راجع به اجازه پرداخت مبلغ
۲۲۵۰۰۰۰۰ ریال از محل درآمد عمومی سال
۱۳۳۹ بوزارت فرهنگ جهت تأمین اعتباریک
درجه ترفیع فرهنگیان

مصوب ۱۳۵۰/۷/۱۵ کمیسیون بودجه مجلسین

ماده واحده - عمل دولت باستناد تصویبنامه شماره ۲۲۵۰۸ مورخ
۱۳۳۹/۸/۱۵ هیأت وزیران مربوط به اجازه پرداخت مبلغ ۲۲۵۰۰۰۰۰ ریال از
محل درآمد عمومی سال ۱۳۳۹ کل کشور بوزارت فرهنگ جهت تأمین اعتبار
یکدرجه ترفیع فرهنگیان تأیید میشود .

تصویبنامه فوق مشتمل بریک ماده باستناد ماده واحده مصوب ۱۳۵۰/۲/۶
پس از تصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی در جلسه روز سه شنبه ۱۳۵۰/۲/۲۸
در جلسه روز پنجشنبه پانزدهم مهرماه یکهزار و سیصد و پنجاه شمسی بتصویب
کمیسیون دارائی مجلس سنا رسیده است .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

تصویب‌نامه شماره ۲۲۸۴۲ مورخ ۲۲/۸/۱۳۳۹
هیأت وزیران راجع به اجازه مصرف مبلغ چهار
میلیون ریال از محل مازاد در آمد اختصاصی
بنگاه دامپروری برای توسعه و پیشرفت امور
مؤسسه دامپروری

مصوب ۱۳۵۰/۷/۱۵ کمیسیون بودجه مجلسین

ماده ۱۹۱ حده -- عمل دولت باستناد تصویب‌نامه شماره ۲۲۸۴۲ مورخ
۱۳۳۹/۸/۲۲ هیأت وزیران مربوط با اجازه مصرف مبلغ چهار میلیون ریال از
محل مازاد در آمد اختصاصی بنگاه دامپروری در سال ۱۳۳۹ برای پیشرفت و
توسعه امور مؤسسه دامپروری و سایر هزینه‌های مربوطه تأیید میشود .

تصویب‌نامه فوق مشتمل بر يك ماده باستناد ماده واحده مصوب ۱۳۵۰/۲/۶
پس از تصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی در جلسه روز سه شنبه ۱۳۵۰/۲/۲۸
در جلسه روز پنجشنبه پانزدهم مهر ماه یکهزار و سیصد و پنجاه شمسی بتصویب
کمیسیون دارائی مجلس سنا رسیده است .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

تصویب‌نامه شماره ۲۲۸۳۴ مورخ ۲۳/۸/۱۳۳۹
هیأت وزیران راجع به اجازه پرداخت تا حدود
مبلغ ۵۳۲۷۷۹۵۵ ریال از محل اضافه در آمد
اسفالت سال ۱۳۳۸ بابت تعهدات پرداخت
نشده سال ۱۳۳۹ وزارت راه

مصوب ۱۳۵۰/۷/۱۵ کمیسیون بودجه مجلسین

ماده واحده - عمل دولت باستناد تصویب‌نامه شماره ۲۲۸۳۴ مورخ
۱۳۳۹/۸/۲۳ هیئت وزیران مربوط با اجازه پرداخت تا حدود مبلغ ۵۳۲۷۷۹۵۵
ریال از محل اضافه در آمد اسفالت سال ۱۳۳۸ بابت تعهدات پرداخت نشده
سال ۱۳۳۹ وزارت راه تأیید میشود .

تصویب‌نامه فوق مشتمل بر یک ماده باستناد ماده واحده مصوب ۱۳۵۰/۲/۶
پس از تصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی در جلسه روز سه شنبه ۱۳۵۰/۲/۲۸
در جلسه روز پنجشنبه پانزدهم مهر ماه یک هزار و سیصد و پنجاه شمسی بتصویب
کمیسیون دارائی مجلس سنا رسیده است .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف‌امامی

تصویب‌نامه شماره ۲۳۰۳۰ مورخ ۲۶/۸/۱۳۳۹ هیأت
وزیران راجع به اجازه مصرف تا حدود مبلغ سی و
پنج میلیون ریال اضافه درآمد اختصاصی سازمان
جنگلبانی نسبت به درآمد پیش‌بینی شده در بودجه
سال ۱۳۳۹ کل کشور

مصوب ۱۳۵۰/۷/۱۵ کمیسیون بودجه مجلسین

ماده ۱۹ احده - عمل دولت با استناد تصویب‌نامه شماره ۲۳۰۳۰ مورخ
۲۶/۸/۱۳۳۹ هیأت وزیران مربوط به اجازه مصرف تا حدود مبلغ سی و پنج میلیون
ریال اضافه درآمد اختصاصی سازمان جنگلبانی نسبت به درآمد پیش‌بینی شده
در بودجه سال ۱۳۳۹ کل کشور تأیید می‌شود.

تصویب‌نامه فوق مشتمل بر يك ماده با استناد ماده واحده مصوب ۱۳۵۰/۲/۶
پس از تصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی در جلسه روز سه‌شنبه
۲۸/۲/۱۳۵۰ در جلسه روز پنجشنبه پانزدهم مهر ماه یک‌هزار و سیصد و پنجاه شمس
بتصویب کمیسیون دارائی مجلس سنا رسیده است.

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف‌امامی

تصویب‌نامه شماره ۲۳۸۸۸/۱۲ مورخ ۱۳۳۹ ر ۵ هیأت
وزیران راجع به اجازه پرداخت مبلغ دو میلیون
ریال از محل درآمد عمومی سال ۱۳۳۹ کشور
باداره کل انتشارات و رادیو

مصوب ۱۳۵۰/۷/۱۵ کمیسیون بودجه مجلسین

ماده ۱۹ واحد - عمل دولت باستناد تصویب‌نامه شماره ۲۳۸۸۸/۱۲ مورخ
۱۳۳۹/۹/۵ هیأت وزیران مربوط با اجازه پرداخت مبلغ دو میلیون ریال از محل
درآمد عمومی سال ۱۳۳۹ کشور باداره کل انتشارات و رادیو برای تکمیل
ساختمان آن اداره تأیید میشود .

تصویب‌نامه فوق مشتمل بر يك ماده باستناد ماده واحد مصوب ۱۳۵۰/۲/۶
پس از تصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی در جلسه روز سه شنبه ۱۳۵۰/۲/۲۸
در جلسه روز پنجشنبه پانزدهم مهر ماه یک هزار و سیصد و پنجاه شمسی بتصویب
کمیسیون دارائی مجلس سنا رسیده است .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

تصویب‌نامه شماره ۱۲/۲۵۲۰۶ مورخ ۱۶/۹/۱۳۳۹
هیأت وزیران راجع به پرداخت مبلغ
۲۶۰۴۱۸۹/۸۵ ریال بقیه اعتبار تکمیل ساختمان
بیمارستان ثریا مراغه

مصوب ۱۳۵۰/۷/۱۵ کمیسیون بودجه مجلسین

ماده ۱۹ احده - عمل دولت با استناد تصویب‌نامه شماره ۱۲/۲۵۲۰۶ مورخ
۱۳۳۹/۹/۱۶ هیأت وزیران مربوط به پرداخت مبلغ ۲۶۰۴۱۸۹/۸۵ ریال از محل
درآمد عمومی سال ۱۳۳۹ کل کشور بقیه اعتبار تکمیل ساختمان بیمارستان ثریا
مراغه تأیید میشود.

تصویب‌نامه فوق مشتمل بر يك ماده با استناد ماده واحده مصوب ۱۳۵۰/۲/۶
پس از تصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی در جلسه روز سه شنبه
۱۳۵۰/۲/۲۸ در جلسه روز پنجشنبه پانزدهم مهر ماه یک هزار و سیصد و پنجاه و ششم
بتصویب کمیسیون دارائی مجلس سنا رسیده است.

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

تصویب‌نامه شماره ۱۲۲۵۶۵۲ مورخ ۲۴/۹/۱۳۳۹
هیأت وزیران راجع به پرداخت مبلغ یکصد و سی میلیون
ریال بوزارت دارائی بابت رد قسمتی از وام وزارتخانه
مزبور ببانک ملی ایران

مصوب ۱۳۵۰/۷/۱۵ کمیسیون بودجه مجلسین

ماده واحده - عمل دولت باستناد تصویب‌نامه شماره ۱۲/۲۵۶۵۲ مورخ
۱۳۳۹/۹/۲۴ هیأت وزیران مربوط به پرداخت مبلغ یکصد و سی میلیون ریال بابت
رد قسمتی از وامهای وزارت دارائی ببانک ملی ایران از محل درآمد عمومی سال
۱۳۳۹ کل کشور تأیید میشود .

تصویب‌نامه فوق مشتمل بر يك ماده باستناد ماده واحده مصوب ۱۳۵۰/۲/۶
پس از تصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی در جلسه روز سه‌شنبه
۱۳۵۰/۲/۲۸ در جلسه روز پنجشنبه پانزدهم مهر ماه یک هزار و سیصد و پنجاه و ششم
بتصویب کمیسیون دارائی مجلس سنارسیده است .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

تصویب‌نامه شماره ۲۰۲/۲۶۲۰۲ ر ۱۲ مورخ ۲۶ ر ۹ ر ۱۳۳۹
هیأت وزیران راجع با اجازه پرداخت مبلغ ده میلیون
ریال از محل در آمد عمومی کشور در سال ۱۳۳۹
بوزارت بهداری جهت مبارزه با وبا

مصوب ۱۳۵۰/۷/۱۵ کمیسیون بودجه مجلسین

ماده ۱۹ احده - عمل دولت باستناد تصویب‌نامه شماره ۱۲/۲۶۲۰۲ -
۱۳۳۹/۹/۲۶ هیأت وزیران مربوط با اجازه پرداخت مبلغ ده میلیون ریال از محل در آمد
عمومی کشور در سال ۱۳۳۹ بوزارت بهداری جهت مبارزه با وبا تأیید میشود .
تصویب‌نامه فوق مشتمل بر يك ماده باستناد ماده واحده مصوب ۱۳۵۰/۲/۶
پس از تصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ایملی در جلسه روز سه شنبه ۱۳۵۰/۲/۲۸
در جلسه روز پنجشنبه پانزدهم مهر ماه یک هزار و سیصد و پنجاه ششمی بتصویب کمیسیون
دارائی مجلس سنا رسیده است .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

تصویب‌نامه شماره ۱۲۶۲۳۶ ر ۱۲ مورخ ۱۰/۱۰/۱۳۳۹
هیأت وزیران راجع به اصلاح بودجه تفصیلی سال
۱۳۳۹ وزارت کشاورزی

مصوب ۱۳۵۰/۷/۱۵ کمیسیون بودجه مجلسین

ماده ۱۹ احده - عمل دولت باستناد تصویب‌نامه شماره ۱۲/۲۶۲۳۶ مورخ
۱۳۳۹/۱۰/۱ هیأت وزیران مربوط باصلاح بودجه تفصیلی سال ۱۳۳۹ وزارت
کشاورزی تأیید میشود .

تصویب‌نامه فوق مشتمل بریک ماده باستناد ماده واحده مصوب ۱۳۵۰/۲/۶
پس از تصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی در جلسه روز سه شنبه ۱۳۵۰/۲/۲۸
در جلسه روز پنجشنبه پانزدهم مهر ماه یک هزار و سیصد و پنجاه شمس بتصویب کمیسیون
دارائی مجلس سنارسیده است .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

تصویب نامه شماره ۲۶۷۲۸ ر ۱۲ مورخ ۴ ر ۱۰ ۱۳۳۹
هیأت وزیران راجع به اجازه پرداخت مبلغ شش
میلیون ریال از محل در آمد عمومی سال ۱۳۳۹
کل کشور بوزارت بهداری (بنگاه انستیتو
پاستور) جهت تهیه واکسن ضد وبا

مصوب ۱۳۵۰/۷/۱۵ کمیسیون بودجه مجلسین

ماده واحده - عمل دولت باستناد تصویب نامه شماره ۱۲/۲۶۷۲۸ -
۱۳۳۹/۱۰/۴ هیأت وزیران مربوط به اجازه پرداخت مبلغ شش میلیون ریال از محل
در آمد عمومی سال ۱۳۳۹ کل کشور بوزارت بهداری (بنگاه انستیتو پاستور) جهت
تهیه واکسن ضد وبا تأیید میشود .

تصویب نامه فوق مشتمل بر يك ماده باستناد ماده واحده مصوب ۱۳۵۰/۲/۶
پس از تصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی در جلسه روز سه شنبه
۱۳۵۰/۲/۲۸ در جلسه روز پنجشنبه پانزدهم مهر ماه یکهزار و سیصد و پنجاه و ششم
بتصویب کمیسیون دارائی مجلس سنا رسیده است .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

تصویب‌نامه شماره ۲۶۷۲۲ ر ۱۲ مورخ ۸ ر ۱۰ ار ۱۳۳۹
هیأت وزیران راجع به اصلاح بودجه تفصیلی
سال ۱۳۳۹ اداره هنرهای زیبای کل کشور

مصوب ۱۳۵۰/۷/۱۵ کمیسیون بودجه مجلسین

ماده ۱۹ حده - عمل دولت باستناد تصویب‌نامه شماره ۲۶۷۲۲ / ۱۲ مورخ
۱۳۳۹ / ۱۰ / ۸ هیأت وزیران مربوط باصلاح بودجه تفصیلی سال ۱۳۳۹ اداره
هنرهای زیبای کل کشور تأیید میشود .

تصویب‌نامه فوق مشتمل بر یک ماده باستناد ماده واحده مصوب ۱۳۵۰ / ۲ / ۶
پس از تصویب کمیسیون بودجه کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی در جلسه
روز سه شنبه ۱۳۵۰ / ۲ / ۲۸ در جلسه روز پنجشنبه پانزدهم مهر ماه یک هزار و سیصد و
پنجاه شمس بتصویب کمیسیون دارائی مجلس سنا رسیده است .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

تصویب‌نامه شماره ۲۶۸۷۲ ر ۱۲ مورخ ۸ ر ۱۰ ر ۱۳۳۹
هیأت وزیران راجع به اصلاح بودجه تفصیلی
سال ۱۳۳۹ مؤسسه انحصار دخانیات ایران

مصوب ۱۳۵۰/۷/۱۵ کمیسیون بودجه مجلسین

ماده واحده - عمل دولت باستناد تصویب‌نامه شماره ۱۲/۲۶۸۷۲ مورخ
۱۳۳۹/۱۰/۸ هیأت وزیران مربوط باصلاح بودجه تفصیلی سال ۱۳۳۹ مؤسسه
انحصار دخانیات ایران تأیید میشود .

تصویب‌نامه فوق مشتمل بر يك ماده باستناد ماده واحده مصوب ۱۳۵۰/۲/۶
پس از تصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی در جلسه روز سه‌شنبه ۱۳۵۰/۲/۲۸
در جلسه روز پنجشنبه پانزدهم مهر ماه یکهزار و سیصد و پنجاه شمسى بتصویب
کمیسیون دارائی مجلس سنا رسیده است .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف‌امامی

تصویب‌نامه شماره ۲۶۷۲۶ ر ۱۲ مورخ ۱۲/۱۰/۱۳۳۹
هیأت وزیران راجع به اجازه پرداخت دو میلیون
و ششصد هزار ریال از محل درآمد عمومی سال
۱۳۳۹ بدان‌شگاه تهران

مصوب ۱۳۵۰/۷/۱۵ کمیسیون بودجه مجلسین

ماده ۱۹۵ حدده - عمل دولت باستناد تصویب‌نامه شماره ۱۲/۲۶۷۲۶ مورخ
۱۳۳۹/۱۰/۱۲ هیأت وزیران مربوط با اجازه پرداخت مبلغ دو میلیون و ششصد
هزار ریال از محل درآمد عمومی سال ۱۳۳۹ کل کشور بدان‌شگاه تهران جهت خرید
یک‌دستگاه آسیاب اسپکتروسکپی در انفرادی تأیید میشود.

تصویب‌نامه فوق‌مشمول بریک ماده باستناد ماده واحده مصوب ۱۳۵۰/۲/۶
پس از تصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی در جلسه روز سه‌شنبه ۱۳۵۰/۲/۲۸
در جلسه روز پنجشنبه پانزدهم مهر ماه یک‌هزار و سیصد و پنجاه شمسی بتصویب
کمیسیون دارائی مجلس سنارسیده است.

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

تصویب نامه شماره ۱۲۰۲۷۷۴۸ مورخ ۱۷/۱۰/۱۳۳۹ هیات
وزیران راجع به اصلاح بودجه تفصیلی سال ۱۳۳۹
اداره کل ساختمان وزارت راه

مصوب ۱۳۵۰/۷/۱۵ کمیسیون بودجه مجلسین

ماده واحده - عمل دولت باستناد تصویب نامه شماره ۱۲/۲۷۷۴۸ مورخ
۱۳۳۹/۱۰/۱۷ هیئت وزیران مربوط باصلاح بودجه تفصیلی سال ۱۳۳۹ اداره
کل ساختمان وزارت راه تأیید میشود .

تصویب نامه فوق مشتمل بر یک ماده باستناد ماده واحده مصوب ۱۳۵۰/۲/۶
پس از تصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی در جلسه روز سه شنبه ۱۳۵۰/۲/۲۸
در جلسه روز پنجشنبه پانزدهم مهر ماه یک هزار و سیصد و پنجاه شمس بتصویب
کمیسیون دارائی مجلس سنا رسیده است .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

تصویب‌نامه شماره ۱۲۲۷۷۹۶ مورخ ۱۰/۲۰/۱۳۳۹
هیأت وزیران راجع به برقراری مستمری درباره
بانو تاج‌ماه نوربخش

مصوب ۱۳۵۰/۷/۱۵ کمیسیون بودجه مجلسین

ماده واحده - عمل دولت باستناد تصویب‌نامه شماره ۱۲/۲۷۷۹۶ مورخ ۱۳۳۹/۱۰/۲۰ هیأت وزیران مربوط به برقراری مستمری ماهانه سه هزار ریال از اعتبار بودجه وزارت پست و تلگراف و تلفن درباره بانو تاج‌ماه نوربخش عیال مرحوم عباسقلی نوربخش تأیید میشود .

تصویب‌نامه فوق مشتمل بر يك ماده باستناد ماده واحده مصوب ۱۳۵۰/۲/۶ پس از تصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی در جلسه روز سه‌شنبه ۱۳۵۰/۲/۲۸ در جلسه روز پنجشنبه پانزدهم مهر ماه یک‌هزار و سیصد و پنجاه شمسى بتصویب کمیسیون دارائی مجلس سنا رسیده است .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف‌امامی

تصویب‌نامه شماره ۱۲۲۸۲۷۲ مورخ ۱۰/۲۰/۱۳۳۹
هیأت وزیران راجع به اجازه پرداخت مبلغ
پنج میلیون ریال اعتبار اضافی بدانشسرای عالی
جهت کمک هزینه تحصیلی دانشجویان

مصوب ۱۳۵۰/۷/۱۵ کمیسیون بودجه مجلسین

ماده واحده - عمل دولت باستناد تصویب‌نامه شماره ۱۲/۲۸۲۷۲ مورخ ۱۳۳۹/۱۰/۲۰ هیأت وزیران مربوط با اجازه پرداخت مبلغ پنج میلیون ریال اعتبار اضافی در سال ۱۳۳۹ به دانشسرای عالی جهت کمک هزینه تحصیلی دانشجویان تأیید میشود.

تصویب‌نامه فوق مشتمل بر یک ماده باستناد ماده واحده مصوب ۱۳۵۰/۲/۶ پس از تصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ایملی در جلسه روز سه‌شنبه ۱۳۵۰/۲/۲۸ در جلسه روز پنجشنبه پانزدهم مهر ماه یک هزار و سیصد و پنجاه شمسی بتصویب کوهیسیون دارائی مجلس سنا رسیده است.

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

تصویب‌نامه شماره ۶۴۶۸۲۷۱۲ مورخ ۲۲/۱۰/۱۳۳۹
هیأت وزیران راجع به تخصیص مبلغ پانزده
میلیون ریال اعتبار بوزارت بازرگانی جهت
اجرای قانون مؤسسه استاندارد

مصوب ۱۳۵۰/۷/۱۵ کمیسیون بودجه مجلسین

ماده واحده - عمل دولت بااستناد تصویب‌نامه شماره ۱۲/۲۷۸۴۶ -
۱۳۳۹/۱۰/۲۲ هیئت وزیران مربوط به تخصیص مبلغ پانزده میلیون ریال علاوه بر
مبلغ سی میلیون ریال اعتبار در آمد اختصاصی مصوب بودجه تفصیلی سال ۱۳۳۹
وزارت بازرگانی جهت اجرای قانون مؤسسه استاندارد و هزینه‌های مربوط بآن
تأیید میشود.

تصویب‌نامه فوق مشتمل بر یک ماده بااستناد ماده واحده مصوب ۱۳۵۰/۲/۶
پس از تصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی در جلسه روز سه شنبه ۱۳۵۰/۲/۲۸
در جلسه روز پنجشنبه پانزدهم مهر ماه یک هزار و سیصد و پنجاه شمسی بتصویب
کمیسیون دارائی مجلس سنا رسیده است.

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

تصویب‌نامه شماره ۱۲۲۸۳۱۰ مورخ ۲۲/۱۰/۱۳۳۹ هیأت
وزیران راجع باصلاح بودجه تفصیلی سال ۱۳۳۹
سازمان جنگلبانی ایران

مصوب ۱۳۵۰/۷/۱۵ کمیسیون بودجه مجلسین

ماده ۱۹ احده - عمل دولت بااستناد تصویب‌نامه شماره ۱۲/۲۸۳۱۰ مورخ
۱۳۳۹/۱۰/۲۲ هیئت وزیران مربوط باصلاح بودجه تفصیلی سال ۱۳۳۹ سازمان
جنگلبانی ایران تأیید میشود .

تصویب‌نامه فوق مشتمل بریک ماده بااستناد ماده واحده مصوب ۱۳۵۰/۲/۶
پس از تصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ایملی در جلسه روز سه‌شنبه ۱۳۵۰/۲/۲۸
در جلسه روز پنجشنبه پانزدهم مهر ماه یکهزار و سیصد و پنجاه شمسی بتصویب
کمیسیون دارائی مجلس سنا رسیده است .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

تصویب‌نامه شماره ۰۰۶۳۰۰۱۲ مورخ ۱۳/۱۱/۱۳۳۹ هیأت
وزیران راجع به اصلاح بودجه تفصیلی سال ۱۳۳۹
وزارت بازرگانی

مصوب ۱۳۵۰/۷/۱۵ کمیسیون بودجه مجلسین

ماده واحده - عمل دولت باستناد تصویب‌نامه شماره ۰۰۶۳۰۰۱۲ مورخ
۱۳/۱۱/۱۳۳۹ هیئت وزیران مربوط باصلاح بودجه تفصیلی سال ۱۳۳۹ وزارت
بازرگانی تأیید میشود .

تصویب‌نامه فوق مشتمل بریک ماده بااستناد ماده واحده مصوب ۱۳۵۰/۲/۶
پس از تصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای املی در جلسه روز سه شنبه ۱۳۵۰/۲/۲۸
در جلسه روز پنجشنبه پانزدهم مهر ماه یکهزار و سیصد و پنجاه شمس بتصویب
کمیسیون دارائی مجلس سنا رسیده است .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

تصویب‌نامه شماره ۱۲/۳۰۳۶۶ مورخ ۱۳۳۹/۱۱/۱۷
هیأت وزیران راجع باصلاح بودجه تفصیلی سال
۱۳۳۹ وزارت امور خارجه

مصوب ۱۳۵۰/۷/۱۵ کمیسیون بودجه مجلسین

ماده واحده - عمل دولت بااستناد تصویب‌نامه شماره ۱۲/۳۰۳۶۶ مورخ
۱۳۳۹/۱۱/۱۷ هیأت وزیران مربوط باصلاح بودجه تفصیلی سال ۱۳۳۹ وزارت
امور خارجه تأیید میشود .

تصویب‌نامه فوق مشتمل بر يك ماده بااستناد ماده واحده مصوب ۱۳۵۰/۲/۶
پس از تصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی در جلسه روز سه‌شنبه ۱۳۵۰/۲/۲۸
در جلسه روز پنجشنبه پانزدهم مهر ماه یکهزار و سیصد و پنجاه شمسی بتصویب
کمیسیون دارائی مجلس سنا رسیده است .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

تصویبنامه شماره ۴/۱۳۶۰۵/۱۲ مورخ
۱۳۳۹/۱۱/۱۹ هیأت وزیران راجع با اجازه
پرداخت مبلغ پنجاه میلیون ریال بسازمان
امنیت و اطلاعات

مصوب ۱۳۵۰/۷/۱۵ کمیسیون بودجه مجلسین

ماده واحده - عمل دولت باستناد تصویبنامه شماره ۴/۱۳۶۰۵/۱۲ مورخ
۱۳۳۹/۱۱/۱۹ هیأت وزیران مربوط به اجازه پرداخت مبلغ پنجاه میلیون ریال
بسازمان امنیت و اطلاعات از محل درآمد عمومی سال ۱۳۳۹ کل کشور تأیید
میشود .

تصویبنامه فوق مشتمل بر یک ماده باستناد ماده واحده مصوب ۱۳۵۰/۲/۶
پس از تصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی در جلسه روز سه شنبه
۱۳۵۰/۲/۲۸ در جلسه روز پنجشنبه پانزدهم مهر ماه یک هزار و سیصد و پنجاه و ششمی
بتصویب کمیسیون دارائی مجلس سنا رسیده است .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

تصویب‌نامه شماره ۳۰۸۸۶/۱۲ مورخ ۱۳۳۹/۱۱/۲۰
هیأت وزیران راجع به اصلاح بودجه تفصیلی سال
۱۳۳۹ وزارت گمرکات و انحصارات

مصوب ۱۳۵۰/۷/۱۵ کمیسیون بودجه مجلسین

ماده ۱۹ احده - عمل دولت باستناد تصویب‌نامه شماره ۳۰۸۸۶/۱۲ مورخ
۱۳۳۹/۱۱/۲۰ هیأت وزیران مربوط باصلاح بودجه تفصیلی سال ۱۳۳۹ وزارت
گمرکات و انحصارات تأیید میشود .

تصویب‌نامه فوق مشتمل بریك ماده باستناد ماده واحده مصوب ۱۳۵۰/۲/۶
پس از تصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی در جلسه روز سه‌شنبه ۱۳۵۰/۲/۲۸
در جلسه روز پنجشنبه پانزدهم مهرماه یکهزار و سیصد و پنجاه شمسی بتصویب
کمیسیون دارائی مجلس سنا رسیده است .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف‌امامی

تصویب‌نامه شماره ۱۲۳۰۷۳۶ مورخ ۲۲/۱۱/۱۳۳۹
هیأت وزیران راجع به اصلاح بودجه تفصیلی سال
۱۳۳۹ اداره کل انتشارات و رادیو

مصوب ۱۳۵۰/۷/۱۵ کمیسیون بودجه مجلسین

ماده ۱۹ احده - عمل دولت باستناد تصویب‌نامه شماره ۱۲/۳۰۷۲۶ مورخ
۱۳۳۹/۱۱/۲۲ هیأت وزیران مربوط به اصلاح بودجه تفصیلی سال ۱۳۳۹ اداره
کل انتشارات و رادیو تأیید میشود.

تصویب‌نامه فوق مشتمل بر يك ماده باستناد ماده واحده مصوب ۱۳۵۰/۲/۶
پس از تصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی در جلسه روز سه‌شنبه
۱۳۵۰/۲/۲۸ در جلسه روز پنجشنبه پانزدهم مهر ماه یکهزار و سیصد و پنجاه
شمسی بتصویب مجلس سنا رسیده است.

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

تصویب‌نامه شماره ۱۲۳۱۱۷۲ مورخ ۱۳۳۹/۱۱/۲۷
هیأت وزیران راجع به اجازه پرداخت مبلغ چهار
میلیون ریال به بیمارستان ابو‌حسین جهت
مساعدت به جمعیت حمایت مسلولین

مصوب ۱۳۵۰/۷/۱۵ کمیسیون بودجه مجلسین

ماده واحده - عمل دولت باستناد تصویب‌نامه شماره ۱۲/۳۱۱۷۲ مورخ
۱۳۳۹/۱۱/۲۷ هیأت وزیران مربوط با اجازه پرداخت مبلغ چهار میلیون ریال از
محل درآمد عمومی کشور در سال ۱۳۳۹ به بیمارستان ابو‌حسین جهت مساعدت
به جمعیت حمایت مسلولین تأیید میشود .

تصویب‌نامه فوق مشتمل بر يك ماده باستناد ماده واحده مصوب ۱۳۵۰/۲/۶
پس از تصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی در جلسه روز سه‌شنبه
۱۳۵۰/۲/۲۸ در جلسه روز پنجشنبه پانزدهم مهر ماه یک‌هزار و سیصد و پنجاه و ششم
بتصویب کمیسیون دارائی مجلس سنا رسیده است .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

تصویب‌نامه شماره ۱۲۳۱۷۱۴ مورخ ۱۳۳۹/۱۱/۳۰
هیأت وزیران راجع باصلاح بودجه تفصیلی سال
۱۳۳۹ اداره کل ثبت احوال

مصوب ۱۳۵۰/۷/۱۵ کمیسیون بودجه مجلسین

ماده واحده - عمل دولت باستناد تصویب‌نامه شماره ۱۲/۳۱۷۱۴ مورخ
۱۳۳۹/۱۱/۳۰ هیأت وزیران مربوط باصلاح بودجه تفصیلی سال ۱۳۳۹ اداره
کل ثبت احوال تأیید میشود .

تصویب‌نامه فوق مشتمل بر يك ماده باستناد ماده واحده مصوب ۱۳۵۰/۲/۶
پس از تصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی در جلسه روز سه شنبه
۱۳۵۰/۲/۲۸ در جلسه روز پنجشنبه پانزدهم مهر ماه یکهزار و سیصد و پنجاه
شمسی بتصویب کمیسیون داریائی مجلس سنا رسیده است .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

تصویب‌نامه شماره ۱۲/۳۲۲۹۸ مورخ ۱۳۳۹/۱۲/۲
هیأت وزیران راجع به مبلغ پنج میلیون ریال اضافه
اعتبار دولت در سال ۱۳۳۹

مصوب ۱۳۵۰/۷/۱۵ کمیسیون بودجه مجلسین

ماده ۱۹۱۰ حده - عمل دولت باستناد تصویب‌نامه شماره ۱۲/۳۲۲۹۸ مورخ
۱۳۳۹/۱۲/۳ هیأت وزیران مربوط به مبلغ پنج میلیون ریال اضافه اعتبار دولت
در سال ۱۳۳۹ از محل درآمد عمومی کشور تأیید میشود.

تصویب‌نامه فوق‌مشمول بريك ماده باستناد ماده واحده مصوب ۱۳۵۰/۲/۶
پس از تصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی در جلسه روز سه‌شنبه ۱۳۵۰/۲/۲۸
در جلسه روز پنجشنبه پانزدهم مهرماه یک هزار و سیصد و پنجاه شمسی
بتصویب کمیسیون دارائی مجلس سنا رسیده است.

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

تصویب‌نامه شماره ۱۲/۳۲۳۹۸ مورخ ۱۳۳۹/۱۲/۷
هیأت وزیران راجع به اصلاح بودجه تفصیلی سال
۱۳۳۹ دادرای دیوان محاسبات

مصوب ۱۳۵۰/۷/۱۵ کمیسیون بودجه مجلسین

ماده ۱۵۱ حده - عمل دولت باستناد تصویب‌نامه شماره ۱۲/۳۲۳۹۸ مورخ
۱۳۳۹/۱۲/۷ هیأت وزیران مربوط به اصلاح بودجه تفصیلی سال ۱۳۳۹ دادرای
دیوان محاسبات تأیید میشود .

تصویب‌نامه فوق مشتمل بر یک ماده باستناد ماده واحده مصوب ۱۳۵۰/۲/۶
پس از تصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای اسلامی در جلسه روز سه‌شنبه
۱۳۵۰/۲/۲۸ در جلسه روز پنجشنبه پانزدهم مهر ماه یک هزار و سیصد و پنجاه شمس
بتصویب کمیسیون دارائی مجلس سنا رسیده است .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

تصویب‌نامه ۱۲۳۳۲۱۲ مورخ ۱۱/۱۲/۱۳۳۹
هیأت وزیران راجع با اجازه پرداخت مبلغ
سه میلیون ریال به اداره حسابداری وزارت
دربار شاهنشاهی در سال ۱۳۳۹

مصوب ۱۳۵۰/۷/۱۵ کمیسیون بودجه مجلسین

ماده ۱۹۱۰ حده - عمل دولت با استناد تصویب‌نامه شماره ۱۲/۳۳۲۱۲ مورخ
۱۳۳۹/۱۲/۱۱ هیأت وزیران مربوط به اجازه پرداخت مبلغ سه میلیون ریال
به اداره حسابداری وزارت دربار شاهنشاهی در سال ۱۳۳۹ جهت تکمیل هزینه
پذیرائی ملکه انگلستان تأیید میشود .

تصویب‌نامه فوق مشتمل بر یک ماده با استناد ماده واحده مصوب ۱۳۵۰/۲/۶
پس از تصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی در جلسه روز سه شنبه
۱۳۵۰/۲/۲۸ در جلسه روز پنجشنبه پانزدهم مهر ماه یک هزار و سیصد و پنجاه و ششمی
بتصویب کمیسیون دارائی مجلس سنا رسیده است .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف‌امامی

تصویب‌نامه شماره ۱۲۳۲۱۰۶ مورخ
۱۴/۱۲/۱۳۳۹ هیأت وزیران راجع به
اجازه پرداخت مبلغ سی میلیون ریال
اضافه اعتبار در سال ۱۳۳۹ بوزارت راه

مصوب ۱۳۵۰/۷/۱۵ کمیسیون بودجه مجلسین

ماده ۱۹ احده - عمل دولت با استناد تصویب‌نامه شماره ۱۲/۳۲۱۰۶ مورخ
۱۴/۱۲/۱۳۳۹ هیأت وزیران مربوط با اجازه پرداخت مبلغ سی میلیون ریال اضافه
اعتبار در سال ۱۳۳۹ بوزارت راه از محل اضافه درآمد اسفالت و گازوئیل
تأیید میشود.

تصویب‌نامه فوق مشتمل بر یک ماده با استناد ماده واحده مصوب ۱۳۵۰/۲/۶
پس از تصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی در جلسه روز سه‌شنبه
۱۳۵۰/۲/۲۸ در جلسه روز پنجشنبه پانزدهم مهر ماه یک‌هزار و سیصد و پنجاه
شمسی بتصویب کمیسیون داری مجلس سنا رسیده است.

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف‌امامی

تصویب‌نامه شماره ۱۸۰۶/۳۱۲ مورخ ۲۷/۱۲/۱۳۳۹
هیئت وزیران راجع به اجازه پرداخت مبلغ دو میلیون
ریال به هیأت عالی اصلاحات ارضی جهت شروع عملیات
اجرای قانون اصلاحات ارضی در منطقه کردستان

مصوب ۱۳۵۰/۷/۱۵ کمیسیون بودجه مجلسین

ماده ۱۹۵۵ حده - عمل دولت باستناد تصویب‌نامه شماره ۱۸۰۶/۳۱۲ مورخ
۲۷/۱۲/۱۳۳۹ هیأت وزیران مربوط به اجازه پرداخت مبلغ دو میلیون ریال از
محل درآمد عمومی کشور در سال ۱۳۳۹ به هیأت عالی اصلاحات ارضی جهت
شروع عملیات اجرای قانون اصلاحات ارضی در منطقه کردستان
تأیید میشود.

تصویب‌نامه فوق مشتمل بر یک ماده باستناد ماده واحده مصوب ۱۳۵۰/۲/۶
پس از تصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی در جلسه روز سه‌شنبه ۱۳۵۰/۲/۲۸
در جلسه روز پنجشنبه پانزدهم مهر ماه یک هزار و سیصد و پنجاه شمس بتصویب
کمیسیون دارائی مجلس سنارسیده است.

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

قانون افزایش مبلغ مندرج در قانون اجازه تحصیل اعتبار جهت تقویت نیروهای دفاعی کشور

مصوب ۱۳۵۰/۷/۲۱

ماده ۱۹۱ - مبلغ مندرج در قانون اجازه تحصیل اعتبار جهت تقویت نیروهای دفاعی کشور مصوب هجدهم آذرماه یکهزار و سیصد و چهل و نه فعلا به دو برابر افزایش داده می شود .

قانون فوق مشتمل بر يك ماده پس از تصویب مجلس شورای ملی در جلسه روز سه شنبه ۱۳/۷/۱۳۵۰ در جلسه روز چهارشنبه بیست و یکم مهر ماه یکهزار و سیصد و پنجاه شمسی بتصویب مجلس سنا رسید .

نایب رئیس مجلس سنا - دکتر سید محمد سجادی

قانون الحاق يك تبصره به بند ب ماده ۱۵ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی

مصوب ۱۳۵۰/۷/۲۱

ماده ۱۹ حده - از تاریخ تصویب این قانون يك تبصره بعنوان تبصره ۳ به بند ب ماده ۱۵ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی بشرح زیر اضافه میگردد :

تبصره ۳ - انتقال افسران و کارمندان ارتش شاهنشاهی بژاندارمری کل کشور و شهربانی کل کشور بنابر نیازمندیهای سازمانی پس از تصویب اعلیحضرت همایون شاهنشاه انجام می شود .

قانون فوق مشتمل بر يك ماده پس از تصویب مجلس شورای ملی در جلسه روز سه شنبه ۱۳۵۰/۷/۱۳ در جلسه روز چهارشنبه بیست و یکم مهر ماه یک هزار و سیصد و پنجاه شمسی بتصویب مجلس سنا رسید .

نایب رئیس مجلس سنا - دکتر سید محمد سجادی

قانون پرداخت حق ليسانس همافران و درجه داران و افراد نیروهای مسلح شاهنشاهی

مصوب ۱۳۵۰/۷/۲۱

ماده ۱ واحده - بهر يك از همافران و درجه داران و افراد كادر ثابت نیروهای مسلح شاهنشاهی و همردیفان آنان كه دارای دانش نامه ليسانس يا بالاتر می باشند از تاريخ تصويب اين قانون و بآنهايكيه بعد آموثق باخذ آن كردند از تاريخ اخذ دانشنامه ماهانه دوهزار ريال بعنوان حق ليسانس پرداخت ميگردد و اين مبلغ جزو حقوق آنان در هر درجه محسوب و از آن كسور باز نشستگي برداشت خواهد شد .

تبصره ۱- پرداخت حق ليسانس مذکور در اين قانون منوط بآن ميشود كه دانش نامه ليسانس يا بالاتر بارعايت مقررات تحصيلي عمومي ارتش شاهنشاهی و مقررات اختصاصی نیروی مربوطه اخذ شده باشد .

تبصره ۲ - مقررات اين قانون بارعايت تبصره ۷۰ قانون بودجه سال ۱۳۴۲ در باره باز نشستگانی كه در دوران خدمت موفق به اخذ دانش نامه ليسانس يا بالاتر گردیده باشند و همچنين در باره وراثت مستمري بگير آنان قابل اجرا خواهد بود .

تبصره ۳- قانون پرداخت كمك هزينه به همافران و درجه داران و افراد و همردیفان مصوب ۵۰/۳/۱۰ ملغي ميگردد .

قانون فوق مشتمل بر يك ماده و سه تبصره پس از تصويب مجلس شوراي ملی در جلسه روزيكشنبه ۱۳۵۰/۷/۱۸ در جلسه روز چهارشنبه بيست و يكم مهر ماه يک هزار و سيصد و پنجاه شمسی بتصويب مجلس سنا رسيد .

نایب رئیس مجلس سنا - دکتر سيد محمد سجادی

قانون عفو و بخشودگی قسمتی از مجازات
محکومین بمناسبت جشن دوهزار و پانصد
ساله بنیانگذاری شاهنشاهی ایران

مصوب ۱۳۵۰/۷/۲۱

ماده ۱ - بمناسبت جشن دوهزار و پانصد ساله بنیانگذاری شاهنشاهی ایران کیفر کسانی که تا تاریخ تصویب این قانون در دادگاههای دادگستری محکومیت قطعی پیدا کرده اند بشرح زیر بخشوده میشود :

الف - مجازات محکومین به حبس دائم در صورت نبودن مدعی خصوصی و یا گذشت او به ده سال و در صورت عدم گذشت مدعی خصوصی به ۱۵ سال حبس تبدیل میشود .

ب - در مورد کسانی که بسایر مجازاتهای جنائی محکوم شده اند در صورت نبودن مدعی خصوصی یا گذشت او نصف مدت مجازات و در صورت عدم گذشت مدعی خصوصی يك سوم آن بخشوده میشود .

ج - در مورد محکومین به حبس تأدیبی یا حبس در دارالتأدیب در صورت نبودن مدعی خصوصی یا گذشت او دو سوم و در صورت عدم گذشت مدعی خصوصی يك سوم مجازات بخشوده میشود .

د - مجازات های نقدی محکومین تا میزان يك ميليون ريال بخشوده میشود و نسبت به باقیمانده جریمه ایام بازداشت بدل از جریمه قبلی آنها از قرار روزی پانصد ريال احتساب خواهد شد .

تبصره ۱۰ - در مورد کسانی که متضامناً پرداخت جریمه نقدی محکوم شده اند کل جریمه نقدی بین آنان به تساوی تقسیم میشود و هر يك نسبت به سهم خود مشمول مقررات بند (د) این ماده خواهند بود . بطور کئی کسانی که در هر مورد پرداخت جریمه نقدی بنحو تضامن محکوم و در اجرای ماده يك اضافی بقانون آئین دادرسی کیفری بعلت عدم معرفی مال یا عدم دسترسی باموال آنان بازداشت میشوند جریمه نقدی مورد حکم بین آنان بسالویه تقسیم و مبنای احتساب بازداشت بدل از جریمه قرار می گیرد .

تبصره ۲ - محکومینی که تا تاریخ تصویب این قانون غرامت یا جریمه نقدی خود را تقسیط کرده اند تا میزان يك ميليون ريال از پرداخت باقیمانده اقساط معاف هستند .

تبصره ۳ - کسانی که بسبب ارتکاب جنحه و جنایت نسبت باطفال (موضوع فصل سوم از باب سوم قانون مجازات عمومی) و سارقینیکه بلحاظ داشتن سابقه بموجب شقوق ماده ۲۵ اصلاحی قانون مجازات عمومی محکوم شده اند و همچنین محکومین مربوط بجرایم مواد مخدر (در مورد مجازات حبس) از شمول این قانون مستثنی هستند .

ماده ۲ - وزارت جنگ میتواند نسبت بکسانی که تا تاریخ تصویب این قانون در دادگاههای نظامی محکومیت قطعی پیدا کرده اند ببدون رعایت

قسمت اخیر ماده ۵۵ قانون مجازات عمومی عفو تمام یا قسمتی از کیفر آنان را از پیشگاه مبارک ملوکانه استدعا کند .

ماده ۳ - کسانی که فقط بعلت عدم پرداخت عشریه و نیم عشر اجرائی در امور مدنی و وجه التزام و وجه الکفاله در امور کیفری یا بدهی مالیاتی یا سایر جریمه‌ها در تاریخ تصویب این قانون بازداشت هستند تا میزان مبلغ یکصد هزار ریال از بدهی آنان بخشوده میشود .

ماده ۴ - دولت مجاز است کسانی را که بر اثر صدور اجرائیه از طرف محاکم دادگستری یا عملیات اجرائی ثبتی در تاریخ تقدیم این قانون زندانی هستند در صورتیکه اصل بدهی آنان از مبلغ دو صد هزار ریال تجاوز نکند از زندان آزاد و برای تأمین طلب طلبکاران بشرح زیر اقدام نماید :

ب - نسبت به باقیمانده بدهی و خسارات تا زمان پرداخت دین (با استثنای حقوق دولتی که در هر حال تا میزان یکصد هزار ریال آن مشمول ماده ۳ این قانون میباشد) در صورتیکه بدهکار ظرف دو سال از تاریخ آزادی ترتیب پرداخت بدهی خود را ندهد و یا طلبکار نتواند بنحوی از انحاء طلب خود را استیفاء نماید پس از انقضای دو سال بتقاضای طلبکار نسبت به بازداشت مجدد بدهکار اقدام خواهد شد .

ماده ۵ - کسانی که قبلاً از عفو ملوکانه یا بخشودگی قانونی استفاده کرده‌اند نسبت ببقیه مجازات مشمول این قانون خواهند بود .

ماده ۶ - مقررات این قانون تأثیری در اجرای حکم ضرر و زیان مدعی خصوصی نخواهد داشت .

ماده ۷ - این قانون بلافاصله پس از تصویب قابل اجراست .

ماده ۸ - دولت مأمور اجرای این قانون است .

قانون فوق مشتمل بر هشت ماده و سه تبصره پس از تصویب مجلس شورای

ملی در جلسه روز یکشنبه ۱۸/۷/۱۳۵۰ در جلسه روز چهارشنبه بیست و یکم مهر

ماه یک هزار و سیصد و پنجاه شمسی بتصویب مجلس سنارسید .

نایب رئیس مجلس سنا - دکتر سید محمد سجادی

منتفی بودن تصویبنامه مر بوط به قبول تضمین بانکی

بجای تضمین نقدی از پیمانکاران

مصوب ۱۳۵۰/۸/۱

هیأت وزیران در جلسه تاریخ ۱۳۴۱/۶/۷ بنا به پیشنهاد شماره ۱۶۹۸۸/۲۴ بتاريخ ۱۳۴۱/۵/۳۰ وزارت دارائی تصویب نمودند . تصویبنامه جایگزین قانون شماره ۲۸۸۷۲ بتاريخ ۱۳۴۰/۱۰/۲ از این تاریخ لغو و بند ۱۰ ماده ۲۶ آئین نامه معاملات دولتی در مورد قراردادهای ساختمانی دست عمل به ترتیب زیر بموقع اجرا گذارده میشود .

۱- سازمانهای دولتی میتوانند بادر نظر گرفتن منافع دولت و بشرط اعتماد کامل به پیمانکاران ساختمانی و بمسئولیت خود و با جلب موافقت قبلی وزارت دارائی معادل ده درصد از کارکرد آنان را بجای تضمین نقدی تضمین بانکی اخذ نمایند .

۲- سازمانهای دولتی مجازند ده درصد کارکرد پیمانکاران را که تا این تاریخ نقداً دریافت و در حساب سپرده نگاهداری شده با رعایت کامل شرایط بند يك این تصویبنامه به تضمین بانکی تبدیل نمایند .

۳- وجوهی که از محل سپرده ده درصد کارکرد پیمانکاران قبل از تصویبنامه

منتفی بودن تصویبنامه مربوط به قبول تضمین بانکی بجای تضمین نقدی از بیمانکاران شماره ۲۸۸۷۲ در مقابل مطالبات آنان و با موافقت وزارت دارائی مسترد شده مجاز تلقی میشود .

۴- وزارت دارائی مکلف است پس از گشایش مجلسین لایحه تحصیل مجوز این تصویبنامه را تقدیم دارد .

تصویبنامه فوق که باستناد ماده واحده مصوبه بیستم آذرماه ۱۳۴۲ تقدیم گردیده بود در کمیسیون دارائی مجلس شورای ایملی مطرح و کمیسیون مزبور نظر داد که باتصویب قانون محاسبات عمومی و آئین نامه معاملات دولتی موضوع آن منتفی است .

نظر مذکور در جلسه روز سه شنبه ۲۱/۲/۱۳۵۰ مورد تصویب مجلس شورای ایملی و در جلسه روز شنبه اول آبان ماه یک هزار و سیصد و پنجاه شمسی مورد تصویب مجلس سنا قرار گرفت .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

قانون اجازه انصراف دولت از ضبط وجه ضمانتنامه
و دریافت جریمه تأخیر قرارداد خرید لوله چدنی
از شرکت ماشین سازی

مصوب ۵۰/۸/۱

ماده ۱۹ احده - عمل دولت راجع به انصراف از ضبط وجه ضمانتنامه و دریافت جریمه تأخیر قرارداد خرید لوله چدنی از شرکت ماشین سازی ایران موضوع تصویبنامه شماره ۴۱۳۸۸ مورخ ۱۳۴۲/۷/۱۰ تأیید میشود.

قانون فوق مشتمل بر یک ماده که لایحه آن بموجب ماده واحده مصوب بیستم آذرماه ۱۳۴۲ تقدیم شده بود پس از تصویب مجلس شورای ملی در جلسه روز یکشنبه ۱۳۵۰/۳/۱۶ در جلسه روز شنبه اول آبانماه یکهزار و سیصد و پنجاه شمسی بتصویب مجلس سنا رسید.

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

آئین نامه فوق العاده سختی خدمت کادر تخصصی نیروی دریائی شاهنشاهی

مصوب ۶/۸/۱۳۵۰ کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی

ماده ۱ - بااستناد ماده ۶۷ قانون استخدام نیرو و های مسلح شاهنشاهی مصوب سی ام تیرماه ۱۳۳۶ باافسران، درجه داران، دانشجویان و دانش آموزان رسته های مخصوص نیروی دریائی شاهنشاهی که در نیروی مزبور خدمت می نمایند، فوق العاده سختی خدمت ماهانه برابر مقررات این آئین نامه پرداخت می گردد .

ماده ۲ - میزان فوق العاده سختی خدمت افسران بشرح زیر تعیین میگردد :

الف - افسران رسته های ناوبری، مهندس دریائی و کمیسر دریائی :

۱ - افسرانی که دارای درجه مهارت نهائی بوده و در مشاغل تخصصی سازمانی منصوب و عملا نیز در آن مشاغل مشغول خدمت هستند ، امراء ۲۵٪ جمع حقوق درجه ناخدا یکمی و افسران ارشد ۲۵٪ و افسران جزء ۳۰٪ جمع حقوق درجه مربوط .

۲ - افسرانی که دارای درجه مهارت نهائی در مشاغل تخصصی بوده و بعلت مقتضیات و مصالح خدمتی و یا عملا در مشاغل عمومی خدمت می نمایند امراء ۱۵٪ جمع حقوق درجه ناخدا یکمی و افسران ارشد و جزء ۱۵٪ جمع حقوق درجه مربوط .

۳ - افسرانی که دارای درجه مهارت نهائی نبوده ولی در مشاغل تخصصی سازمانی منصوب و عملاً نیز در آن مشاغل کار میکنند امراء ۱۵٪ جمع حقوق درجه نابخدا یکمی و افسران ارشد و جزء ۱۵٪ جمع حقوق درجه مربوط .

۴ - افسران رسته های فنی دریائی و تفنگک دار دریائی که در یکم مهر ماه ۱۳۵۰ در مشاغل عمومی سازمانی منصوب و عملاً نیز در آن مشاغل کار می کنند و برابر آئین نامه قبلی از فوق العاده سختی خدمت دریائی استفاده می کردند مادامی که در خدمت نیروی دریائی شاهنشاهی هستند از ۱۰٪ جمع حقوق درجه مربوط استفاده خواهند کرد و تغییری در فوق العاده سختی خدمت آنان داده نخواهد شد .

۵ - اگر بنا بمصالح خدمتی به افسران رسته های ناوبری ، مهندسی دریائی و کمیسر دریائی که دارای درجه مهارت نهائی در مشاغل تخصصی هستند در مشاغل عمومی شغلی محول گردد فوق العاده سختی خدمت اینگونه افسران در صورت تصویب فرمانده نیروی دریائی شاهنشاهی تا یکسال تغییر نخواهد نمود و پس از آن از لحاظ دریافت فوق العاده سختی خدمت مشمول مقررات قسمت (۲) خواهند بود و چنانچه قبل از پایان سه سال از تاریخ انتصاب در مشاغل عمومی مجدداً در مشاغل تخصصی سازمانی منصوب و عملاً نیز در آن مشاغل بکار گمارده شوند از تاریخ انتصاب اخیر از فوق العاده سختی خدمت مندرج در قسمت (۱) استفاده خواهند نمود . چنانچه مدت خدمت اینگونه افسران در مشاغل عمومی بیش از سه سال باشد در صورت انتصاب مجدد در مشاغل تخصصی ، پس از دو سال خدمت در مشاغل مزبور مشمول مقررات قسمت (۱) خواهند بود .

تبصره - برای احراز مهارت نهائی در صورتیکه افسران فارغ التحصیل دانشکده افسری دریائی در داخل و یا خارج از کشور باشند حداقل باید مدت ۱۸

آئین نامه فوق العاده سختی کادر تخصصی نیروی دریائی شاهنشاهی

ماه در یکان های شناور ناوگان عملاً خدمت نمایند و سایر افسران در صورتیکه دوره های تخصصی مربوط را طی و بیکی از رسته های ناوبری، مهندس دریائی و کمیسر دریائی تغییر رسته داده باشند حداقل مدت لازم برای احراز مهارت نهائی دو سال بطور عملی خدمت در یکانهای شناور میباشند .

ب- افسران آبکاو (غواص) در عمقهای زیاد و افسران آبکاو کماندواز ۷۵٪ جمع حقوق درجه مربوط این قبیل افسران مادامی که از فوق العاده سختی خدمت آبکاو استفاده می نمایند از فوق العاده سختی خدمت مندرج در بند الف استفاده نخواهند نمود .

ماده ۳- میزان فوق العاده سختی خدمت درجه داران بشرح زیر تعیین میگردد :

الف - درجه داران آبکاو (غواص) در عمقهای زیاد و درجه داران آبکاو کماندو از ۷۵٪ جمع حقوق درجه مربوط .

این قبیل درجه داران مادامی که از فوق العاده سختی خدمت آبکاو استفاده می نمایند از فوق العاده سختی خدمت مندرج در بند (ب) این ماده استفاده نخواهند نمود .

ب- درجه داران غیر آبکاو بشرح جدول زیر :

درجه مهارت مشاغل تخصصی طبقه ۱ مشاغل تخصصی طبقه ۲ مشاغل تخصصی طبقه ۳

۱	بیست و پنج درصد	بیست و پنج درصد	بیست و پنج درصد
۳	شصت درصد	چهل و پنج درصد	سی درصد
۵	صد و بیست درصد	نود درصد	شصت درصد
۷	صد و هشتاد درصد	صد و سی و پنج درصد	نود درصد
۹	صد و نود درصد	صد و چهل و پنج درصد	صد درصد

آئین نامه فون العاده سختی خدمت کادر تخصصی نیروی دریائی شاهنشاهی

ماده ۴ - تطبیق درجه مهارت تخصصی درجه داران با درجات نظامی بشرح

جدول زیر میباشد :

درجات مهارت درجات مهارت تخصصی در مشاغل تخصصی طبقات ۱ و ۲ و ۳ .

مهنای ۳ - مهنای ۲ ۳ و ۱

مهنای ۱ ۵ و ۳

ناو استوار ۲ ۷ و ۵

ناو استوار ۱ و ناو بانیار ۳ ۹ و ۷

ناو بانیار ۲ و ناو بانیار ۱ ۹

ماده ۵ - از تاریخ یکم مهرماه ۱۳۵۰ فوق العاده سختی خدمت مهارت ۳

بدرجه داران واجد شرایط پرداخت میگردد و بالا بردن مهارت درجه داران واجد شرایط منوط بتهیه و اجرای آئین نامه آموزش حین خدمت و آزمایش معلومات تخصصی از طریق نیروی دریائی شاهنشاهی و احراز موفقیت در آزمایشهای مربوط میباشد .

ماده ۶ - فوق العاده سختی خدمت مشاغل تخصصی طبقات ۱ و ۲ و ۳ به

درجه دارانی تعلق میگردد که شرط ورود آنان به آموزشگاه مربوط حداقل داشتن گواهینامه دوره اول متوسطه بوده و دوره تخصصی مربوط به شغل خود را طی نموده باشند .

تبصره ۱ - درجه داران و دانش آموزان فعلی (در تاریخ یکم مهرماه

۱۳۵۰) که در مشاغل تخصصی طبقات ۱ و ۲ و ۳ خدمت می نمایند و یا بعداً خدمت

خواهند نمود چنانچه برحسب نیاز نیروی دریائی شاهنشاهی بپاداشتن گواهینامه پائین تر از گواهینامه دوره اول متوسطه بخدمت وارد شده اند ماهانه از ۰.۷۰٪ فوق العاده سختی خدمت مهارت طبقه مربوط استفاده خواهند نمود .

تبصره ۲- درجه داران مشمول تبصره بالا که در تاریخ یکم مهرماه ۱۳۵۰ بیش از ۶ سال سابقه خدمت دارند می توانند باتصویب سازمان مربوط از فوق العاده سختی خدمت درجه مهارت ۳ مندرج در جدول ماده ۳ استفاده نمایند و اعطای درجه مهارت بالاتر بآنان در صورت حائز بودن شرایط و موفقیت در آزمایش مربوط در هر سال یکدرجه مهارت امکان پذیر خواهد بود .

ماده ۷- درجه دارانیکه برابر مقررات این آئیننامه از فوق العاده سختی خدمت استفاده می نمایند چنانچه در شغل معلمی منصوب ورشته تخصصی خود را تدریس نمایند کماکان از فوق العاده سختی خدمت درجه مهارت طبقه مربوط استفاده خواهند نمود .

ماده ۸- درجه داران مشمول مقررات این آئیننامه که در مشاغل تخصصی مربوط در خارج از یگانهای شناور و همچنین دریگان خدمات بنادری بطور سازمانی منصوب و عملاً خدمت نمایند حداکثر سه سال از فوق العاده سختی خدمت درجه مهارت طبقه مربوط استفاده خواهند نمود و پس از این مدت ۰.۵۰٪ آخرین فوق العاده سختی خدمت دریافتی بآنان تعلق می گیرد مگر اینکه مجدداً به یگانهای شناور منتقل و حداقل دو سال متوالی در تخصص مربوط عملاً خدمت نمایند و چنانچه خدمت مجدد آنان در یگانهای شناور کمتر از ۲ سال متوالی باشد از ۰.۵۰٪ فوق العاده سختی خدمت مربوط استفاده خواهند نمود .

تبصره - درجه دارانیکه در تاریخ یکم مهر ماه ۱۳۵۰ دوسال یا بیشتر در یکانهای غیر شناور و بایکان خدمات بندری مشغول خدمت می باشند حداکثر تا یکسال از فوق العاده سختی خدمت درجه مهارت سه طبقه مربوط استفاده خواهند نمود . چنانچه پس از اینمدت به یکانهای شناور منتقل نگردند فوق العاده سختی خدمت آنان به ۰/۵۰ درجه مهارت طبقه مربوط تقلیل خواهد یافت .

ماده ۹۶ - بدرجه دارانیکه در یکانهای شناور و هوادریا بطور سازمانی منصوب و عملا در دریانوردی شرکت نمایند علاوه بر فوق العاده سختی خدمت مهارت طبقه مربوط مبلغی بشرح زیر ماهانه پرداخت میگردد :

الف - بدرجه داران متخصص سیستم بخار ۳ هزار ۳۰۰۰ ریال .

ب - بدرجه داران متخصص موتور ۲ هزار ۲۰۰۰ ریال .

پ - بسایر درجه داران یکهزاروپانصد ۱۵۰۰ ریال .

ماده ۱۰ - برای امکان استفاده از مبالغ مندرج در ماده ۹ حداقل

دریانوردی درسال تقویمی بشرح زیر می باشد :

پرسنل ناوشکن ۶۰روز درسال تقویمی

پرسنل ناوچه و ناو مین جمع کن ۴۰روز درسال تقویمی

پرسنل ناوهای تعمیراتی و لجستیکی ۳۰روز درسال تقویمی

پرسنل هوا ناو ۱۰ساعت دریکماه

تبصره ۱ - مقررات مربوط باجرای این مساده بوسیله فرمانده نیروی

دریائی شاهنشاهی تعیین میگردد .

تبصره ۲ - درجه دارانیکه در قایقهای خدمات بندری و یکانهای شناوری

آئین نامه فوق العاده سختی خدمت کادر تخصصی نیروی دریائی شاهنشاهی

که برای دریانوردی های طولانی ساخته نشده است خدمت میکنند از مبالغ مندرج در ماده ۹ استفاده نخواهند نمود .

تبصره ۳ - درجه دارانیکه از مبالغ مندرج در ماده ۹ استفاده مینمایند در مدت دریانوردی از فوق العاده مأموریت روزانه استفاده نخواهند نمود .

ماده ۱۱ - میزان فوق العاده سختی خدمت دریائی دانشجویان و دانش آموزان بشرح زیر تعیین میگردد :

الف - دانشجویان دوره های ناوبری ، مهندسی و کمیسر دریائی از ۵۰٪ حقوق مبناء .

ب - دانش آموزان آموزشگاههای تخصصی از ۲۵٪ حقوق مبناء .

پ - داوطلبان آموزشگاه آبکای از تاریخ شروع دوره يك برابر حقوق مبناء .

ماده ۱۲ - افسران و درجه دارانیکه پایه ضرورت خدمتی دوره آبکای در عمق کم (غواصی ناو) را طی نموده و حداقل نیز در ماه ۲ ساعت آبکای نمایند ماهیانه مبلغی بشرح زیر علاوه بر فوق العاده سختی خدمت دریائی آنان پرداخت خواهد شد :

الف - افسران از يك برابر حقوق مبناء .

ب - درجه داران از ۲۰٪ حقوق درجه مربوط .

ماده ۱۳ - برای امکان استفاده از فوق العاده سختی خدمت دریائی برای آبکوان در عمق زیاد حداقل آبکای در ماه ۵ ساعت میباشد .

تبصره - چنانچه بعلمی فنی و یساجوی انجام حداقل غوص مقرره مقدور

آئین‌نامه فوق‌العاده سختی خدمت کادر تخصصی نیروی دریائی شاهنشاهی

نباشد بایستی در ماه بعد جبران گردد. در غیر این صورت فوق‌العاده سختی خدمت مربوط پرداخت نخواهد شد.

ماده ۱۴- صدور اخطار کتبی از طرف فرمانده یگان شناور و یا مقام معادل آن مبنی بر بی‌انضباطی و یا سهل‌انگاری در امور محوله و همچنین بی‌مبالائی در حفظ شرائط تخصصی و جسمی لازم جهت انجام کار مربوط موجب قطع تا ۵۰٪ فوق‌العاده سختی خدمت دریائی تا مدت ششماه و صدور اخطار کتبی در مورد مزبور از طرف فرمانده یگان مستقل مربوط موجب قطع تا ۵۰٪ آن برای مدت یکسال می‌گردد.

ماده ۱۵- افسران و درجه‌داران که بمنظور تحصیل یا مأموریت بداخل و یا خارج از کشور اعزام می‌گردند و بالتیجه خدمت در رشته تخصصی مربوط برای آنان مقدور نمیباشد حداکثر تا مدت دوسال از فوق‌العاده سختی خدمت درجه مهارت مربوط دریائی استفاده خواهند نمود، اعم از اینکه در ظرف مدت مزبور در مشاغل سازمانی مربوط باقی یا بعلمی منتسب شده باشند.

ماده ۱۶- افسران و درجه‌داران آبکاو (غواص) در عمق زیاد که دارای دوازده سال سابقه خدمت آبکاو حداقل ۹۰۰ ساعت غوص بوده باشند در صورتیکه به تشخیص شورای عالی پزشکی نظامی قادر بادامه غوص نباشند مادام که در خدمت ارتش شاهنشاهی هستند بازاء هر سال آبکاو چهار درصد آخرین فوق‌العاده سختی خدمت را دریافت خواهند نمود مشروط بر اینکه از آخرین فوق‌العاده سختی خدمت آبکاو تجاوز ننماید.

ماده ۱۷- به پرسنل آبکاو که بر اثر سوانح ناشی از خدمت آبکای طوری صدمه بینند که قادر بادامه خدمت در مشاغل آبکای نباشند مبلغ سیصد هزار ریال پرداخت میگردد و در باره آنان که بعلت مزبور از خدمت نظام بطور دائم معاف شوند یا فوت نمایند مبالغی بشرح زیر بخود یا بوراث مستمری بگير آنان پرداخت میگردد :

- الف -** در صورت نداشتن همسر و اولاد پانصد هزار (۵۰۰۰۰۰) ریال .
- ب -** در صورت داشتن همسر و نداشتن اولاد ششصد هزار (۶۰۰۰۰۰) ریال .
- پ -** در صورت داشتن اولاد بتعداد هر يك از آنان مبلغ یکصد هزار (۱۰۰۰۰۰) ریال .

بمبالغ مذکور در بند الف و یا بند ب اضافه خواهد شد .

تبصره ۱ - مزایای مندرج در آئین نامه قانون بیمه افسران و کارمندان نیروهای مسلح شاهنشاهی و ژاندارمری کل کشور جزو مبلغ پرداختی در این ماده محسوب و بقیه از بودجه وزارت جنگ پرداخت میگردد .

تبصره ۲ - مجموع مبالغ پرداختی بابت حق بیمه و زیان جانی در هر حال نباید از يك میلیون (۱۰۰۰۰۰۰) ریال تجاوز نماید .

تبصره ۳ - منظور از وراثت مستمری بگير مذکور در این ماده وراثتی است که در ماده ۸۸ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی تعیین گردیده است و مبلغ پرداختی بابت زیان جانی بطور تساوی بین وراثت مستمری بگير تقسیم میگردد .

ماده ۱۸ - فوق العاده مذکور در این آئین نامه در مدت انتظار خدمت و وبدونکاری پرداخت نخواهد شد .

آئین نامه فوق العاده سختی خدمت کادر تخصصی نیروی دریائی شاهنشاهی

ماده ۱۹ - افسران و درجه دارانی که برای خدمت بسایر سازمانهای غیر ارتشی مأمور میگرددند پرداخت فوق العاده سختی خدمت آنان بعهده سازمانی خواهد بود که بآن مأمور شده اند .

ماده ۲۰ - این آئین نامه که مشتمل بر ۲۰ ماده و ۱۱ تبصره است از تاریخ یکم مهرماه یکهزار و سیصد و پنجاه بمورد اجرا گذارده خواهد شد و از همان تاریخ آئین نامه فوق العاده سختی خدمت دریانوردان و آببازان مصوب ۱۳۴۳/۸/۳۰ کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی و اصلاحیه مورخ ۱۳۴۹/۱/۲۴ آن لغو میگردد .
آئین نامه فوق مشتمل بر بیست ماده و یازده تبصره و جدول ضمیمه باستناد ماده ۶۷ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی در تاریخ روز پنجشنبه ششم آبانماه یکهزار و سیصد و پنجاه بتصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی رسیده است .
رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

جدول رشته‌های تخصصی نیروهای دریائی شاهنشاهی برابر
پیوست شماره ۱ میباشد

جدول رشته‌های تخصصی نیروهای دریائی شاهنشاهی

عنوان تخصصی	درجه بندی مشاغل
ملوان	درجه يك
سكان ومخابرات تاكتيكي بصرى	» »
متخصص رادار وجنگه‌هاى الكترونيكى	» »
توپخانه دریائی	» »
بیسیمکار دریائی	» »
تکنیسین برق (سیستم برق ناو)	» »
تکنیسین ارتباط برقى داخلى ناو	» »
تکنیسین سونار	» »
تکنیسین کنترل آتش	» »
تکنیسین موشك	» »
سر تکنیسین الكترونيك عمومى	» »
تکنیسین دستگاهه‌هاى مخابراتى	» »
تکنیسین رادار	» »
تکنیسین الكترونيكى هواى	» »
تکنیسین سیستم بخار ناو	» »
تکنیسین موتور انفجار ناو	» »

آئین نامه فوق العاده سختی خدمت کادر تخصصی نیروی دریائی شاهنشاهی

درجه بندی مشاغل

عنوان تخصصی

درجه يك

تكنيسين تعمير ماشين آلات ناو

» »

تكنيسين ماشين آلات ناو

» »

تكنيسين متخصص تعمير بدنه ناو

» »

تكنيسين بدنه هواپيما (هوا دريا)

» »

تكنسين تداركات ناو

جدول فوق منضم به آئين نامه فوق العاده سختی خدمت کادر تخصصی نیروی

دریائی شاهنشاهی میباشد .

رئيس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

قانون اصلاح ماده ۱۲۶ قانون مجازات عمومی

مصوب ۱۳۵۰/۸/۱۰

ماده ۱۹۱ حده - ماده ۱۲۶ قانون مجازات عمومی بشرح زیر اصلاح میشود :

ماده ۱۲۶ - هر کس بدون داشتن حق علناً لباسهای رسمی مأموران دولتی اعم از تشریفاتی یا متحدالشکل یا نشانها یا مدالها یا سایر امتیازات دولتی ایران را بدون تغییر یا با تغییر جزئی که موجب اشتباه شود مورد استفاده قرار دهد در صورتیکه عمل او بموجب قانون دیگری مستلزم مجازات شدیدتری نباشد بحسب تأدیبی از سه ماه تا یکسال و پرداخت غرامت از یک هزار ریال تا یکصد هزار ریال محکوم خواهد شد .

استفاده علنی و غیر مجاز لباسهای رسمی یا متحدالشکل مأموران کشورهای بیگانه یا نشانها یا مدالها یا سایر امتیازات دولتهای خارجی در ایران بشرط معامله متقابل یا در صورتیکه موجب اختلال در نظم عمومی گردد مشمول مقررات این ماده است .

تبصره - استفاده البسه و اشیاء مذکور در این ماده در اجرای هنرهای نمایشی مشمول مقررات این ماده نخواهد بود .

قانون فوق مشتمل بر یک ماده پس از تصویب مجلس شورای ملی در جلسه روز یکشنبه ۱۳۴۹/۱۲/۹ در جلسه روز دوشنبه دهم آبانماه یک هزار و سیصد و پنجاه شمسی بتصویب مجلس سنا رسید .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

قانون تشخیص پایه دانشجویی دانشمندان که پنجسال در رشته های فلسفه و حکمت تدریس نموده اند

مصوب ۱۳۵۰/۸/۱۰

ماده واحده - عمل دولت در مورد مفاد تصویبنامه شماره ۴۰۹۶۶ مورخ
۱۳۴۲/۷/۸ راجع بتشخیص پایه دانشجویی دانشمندان که پنجسال در رشته های
مختلف تدریس نموده اند تأیید میشود .

قانون فوق مشتمل بر یک ماده که لایحه آن بموجب ماده واحده مصوبه
بیستم آذرماه ۱۳۴۲ تقدیم شده بود پس از تصویب مجلس شورای ملی در جلسه
روزیکشنبه ۱۳۵۰/۳/۲ در جلسه روز دوشنبه دهم آبان ماه یک هزار و سیصد و پنجاه
شمسی بتصویب مجلس سنا رسید .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

قانون تفریح بودجه سال ۱۳۴۹ مجلس شورای ملی

مصوب ۱۳۵۰/۸/۱۱

ماده ۱۹ حده - تفریح بودجه سال ۱۳۴۹ مجلس شورای ملی بموجب صورت
ضمیمه بمبلغ سیصد و شصت و سه میلیون (۳۶۳/۰۰۰/۰۰۰) ریال تصویب میشود.
قانون فوق مشتمل بر یک ماده و صورت ضمیمه در جلسه روز سه شنبه یازدهم
آبان ماه یک هزار و سیصد و پنجاه و ششمی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.
رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

تفریح بودجه سال ۱۳۴۹ مجلس شورای ملی

عناوین	مبالغ خرج شده	جمع بودجه سال ۱۳۴۹
دریافتی طبق ماده ۱ از وزارت دارائی برابر بودجه سال ۱۳۴۹ مجلس شورای ملی	۳۰۳۰۰۰۰۰۰	
دریافتی از وزارت دارائی طبق ماده ۲ بودجه سال ۱۳۴۹ مجلس شورای ملی	۶۰۰۰۰۰۰۰	
هزینه های پرسنلی	۲۷۷۲۳۴۲۶۸	
هزینه های اداری	۲۵۷۶۵۷۳۲	
تجهیزات	۶۰۰۰۰۰۰۰	
موازنه	۳۶۳۰۰۰۰۰۰	۳۶۳۰۰۰۰۰۰

صورت فوق منضم بقانون تفریح بودجه سال ۱۳۴۹ مجلس شورای ملی

میباشد.

رئیس مجلس شورای ملی - عبداللہ ریاضی

قانون تفریغ بودجه سال ۱۳۳۷ کل کشور

مصوب ۱۳۵۰/۸/۱۶

ماده ۱۹ احده - لایحه تفریغ بودجه سال ۱۳۳۷ کل کشور بمأخذ ۲۸۰۶۲۹۰۵۷۵۷/۹۰ ریال وصولی درآمد عمومی و ۱۲۶۶۹۲۱۲۷۷/۸۵ ریال وصولی درآمد اختصاصی و ۲۷۳۴۲۳۳۳۹۰۴/۸۰ ریال هزینه ازمحل منابع مزبور بشرح مواد و فصول مربوط که صحت آنها بتأیید دیوان محاسبات رسیده تصویب میشود .

قانون فوق مشتمل بر یک ماده و جداول پیوست پس از اظهار ملاحظات مجلس سنا در تاریخ روز دوشنبه ۱۳۵۰/۸/۱۰ در جلسه روز یکشنبه شانزدهم آبانماه یک هزار و سیصد و پنجاه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .
رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

قانون تفریغ بودجه سال ۱۳۴۲ کل کشور

مصوب ۱۳۵۰/۸/۱۶

ماده واحده - لایحه تفریغ بودجه سال ۱۳۴۲ کل کشور بمأخذ ۵۴۸۹۴۴۷۶۵۶۵/۶۴ ریال وصولی از منابع درآمد عمومی و اختصاصی و ۵۳۷۷۰۸۶۳۴۶۸/۲۵ ریال هزینه از محل منابع مذکور بشرح مواد و فصول مربوط که صحت آنها بتأیید دیوان محاسبات رسیده تصویب میشود .

قانون فوق مشتمل بر یک ماده و جداول پیوست پس از اظهار ملاحظات مجلس سنا در تاریخ روز دوشنبه ۱۳۵۰/۸/۱۰ در جلسه روز یکشنبه شانزدهم آبانماه یکهزار و سیصد و پنجاه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

قانون تفریغ بودجه سال ۱۳۴۳ کل کشور

مصوب ۱۳۵۰/۸/۱۶

ماده ۱۹ احده - لایحه تفریغ بودجه سال ۱۳۴۳ کل کشور بمآخذ ۴۹۳۹۲۹۰۸۳۹۰/۲۰ ریال وصولی از محل منابع درآمد عمومی و اختصاصی طبقه «الف» و ۴۷۳۴۱۰۰۰۵۴۹/۹۸ ریال هزینه از محل منابع مزبور بشرح مواد و فصول مربوط که صحت آنها بتأیید دیوان محاسبات رسیده تصویب میشود .

قانون فوق مشتمل بر یک ماده و جداول پیوست پس از اظهار ملاحظات مجلس سنا در تاریخ روز دوشنبه ۱۳۵۰/۸/۱۰ در جلسه روز یکشنبه شانزدهم آبان ماه یک هزار و سیصد و پنجاه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

قانون متمم بودجه سال ۱۳۵۰ مجلس شورای ملی

مصوب ۱۳۵۰/۸/۲۳

ماده ۱ واحده - باتوجه به افزایش تعداد نمایندگان مجلس شورای ملی در دوره بیست و سوم قانونگذاری بمنظور تأمین هزینه‌های اداری و پرسنلی و سایر هزینه‌های مجلس شورای ملی در سال ۱۳۵۰ مبلغ سی و شش میلیون (۳۶۰۰۰۰۰۰) ریال به کارپردازی مجلس اعتبار داده میشود که با تصویب هیئت رئیسه مجلس بمصرف برساند .

تبصره - هیئت رئیسه مجلس شورای ملی میتواند به سنین خدمت هر یک از کارکنان مجلس که از اول سال ۱۳۵۰ بازنشسته شده یا تا پایان دوره بیست و سوم قانونگذاری بازنشسته شود حداکثر ۵ سال اضافه و کسور بازنشستگی مدت اضافی را از محل بودجه مجلس پرداخت نماید .

میزان حقوق بازنشستگی کسانی که در این مدت بازنشسته می‌شوند براساس آخرین حقوق دریافتی آنان خواهد بود و مابه‌التفاوت کسور بازنشستگی آخرین حقوق دریافتی آنها را (موضوع تبصره یک ماده ۷۸ لایحه قانونی استخدام کشوری مصوب خرداد ۱۳۴۵) تا مدت سه سال مجلس شورای ملی پرداخت خواهد کرد .

قانون فوق مشتمل بر یک ماده و یک تبصره در جلسه روزیکشنبه بیست و سوم آبان‌ماه یک هزار و سیصد و پنجاه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .
رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

قانون مجازات مرتکبین جنحه و جنایت علیه کشورهای خارجی

مصوب ۱۳۵۰/۸/۲۳

ماده واحده - هیئت وزیران میتواند تمام یا قسمتی از مقررات مربوط به جنحه و جنایت علیه امنیت کشور مذکور در قوانین کیفری را که در داخل کشور علیه کشورهای دیگر ارتکاب یابد بشرط معامله متقابل قابل اجرا اعلام نماید.

قانون فوق مشتمل بر یک ماده پس از تصویب مجلس سنا در جلسه روز دوشنبه ۱۳۵۰/۸/۱۰، در جلسه روز یکشنبه بیست و سوم آبانماه یکهزار و سیصد و پنجاه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

قانون موافقت نامه ترانزیت بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت کویت

مصوب ۱۳۵۰/۸/۲۴

ماده ۱۹ احده - بدولت اجازه داده میشود که موافقت نامه ترانزیت بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت کویت شامل يك مقدمه و ۱۴ ماده و دو پروتکل و دو نامه متبادله که در تاریخ هجدهم دیماه ۱۳۴۹ در تهران بامضای نمایندگان مختار دولتین رسیده است اجرا نماید .

قانون فوق مشتمل بر يك ماده و متن موافقت نامه ضمیمه پس از تصویب مجلس شورای ملی در جلسه روز یکشنبه ۱۳۵۰/۲/۲۶ در جلسه روز دوشنبه بیست و چهارم آبان ماه یک هزار و سیصد و پنجاه شمسی بتصویب مجلس سنارسید .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

موافقت نامه ترانزیت بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت کویت

دولت شاهنشاهی ایران و دولت کویت باتمایل به تحکیم و توسعه روابط اقتصادی و برقراری تسهیلات بیشتر جهت عبور و مرور کالا و وسایل حمل و نقل مسافر بین دو کشور نسبت به انعقاد موافقت نامه ترانزیت بشرح زیر موافقت نمودند .

ماده ۱- طرفین متعهدین طبق این موافقت نامه حق آزادی ترانزیت کلیه کالاها و مسافر و اثاثیه شخصی مسافر و وسایل حمل و نقل متعلق بهریک از طرفین را از خاک خود بطرف دیگر اعطاء مینمایند . هیچگونه تمیز و تبعیضی از لحاظ نوع کالا ، وسایل نقلیه ، منشأ (محل تولید) مبدأ حمل و مقصد نهائی کالا باستثناء منشأها و مقصدهای نهائی که طبق قوانین و مقررات جاری هر دو کشور ممنوع است اعمال نخواهد شد .

این موافقت نامه شامل ترانزیت اسلحه و مهمات جنگی نمیشود مگر با موافقت طرفین .

همچنین عبور کالاهائیکه بعلل بهداشتی انسانی و حیوانی و نباتی ورودشان ممنوع است از حق ترانزیت مستثنی میباشد .

ماده ۲- طرفین متعاهدین باشخاص و مؤسسات و شرکت های حمل و نقل و مسافربری یکدیگر اجازه میدهند که وسائل حمل و نقل و مسافربری خود را برای حمل و نقل مسافرو کالا های ترانزیتی در داخل خاک یکدیگر در راه های ترانزیتی مذکور در پروتکل شماره ۱۵ بکار اندازند .

این اجازه شامل وسائل حمل و نقل و کالا و مسافر که مبدأ و مقصد آنها یکی از دو کشور باشند نیز خواهد بود .

ماده ۳- عبور و مرور مسافرو کالا و وسائل حمل و نقل از هر یک از دو کشور هنگامی ترانزیت تلقی میشود که آغاز و انجام آن مسافرت یا حمل و نقل ماوراء سرحدات کشوری باشد که امر ترانزیت در قلمرو خاک آن کشور صورت میگیرد .

ماده ۴- بغیر از آنچه که در این موافقت نامه و پروتکل های پیوست آن ذکر گردید عبور و مرور وسائل حمل و نقل و کالا و مسافر (ورود ، ترانزیت ، اقامت و خروج) از خاک یکی از طرفین متعاهدین و همچنین کلیه پرداخت های ناشی از این قبیل خدمات تابع قوانین و آئین نامه ها و مقررات جاری هر یک از دو کشور خواهد بود .

ماده ۵- انتقال کالاهای ترانزیتی از یک وسیله نقلیه به وسیله نقلیه دیگر و تخلیه در بندر یا گمرکات و توقف در آنجا و نگهداری در انبارها و تمیز کردن و تجدید بسته بندی کالاهای کلیه این عملیات طبق مقررات داخلی هر کشور صورت خواهد گرفت مجاز میباشد بشرطی که این عملیات اثری در طبیعت کالا های ترانزیتی نگذارد .

ماده ۶- عبور و مرور مسافر و کالا و وسائل حمل و نقل بمنظور ترانزیت از

راه‌های انجام خواهد گرفت که در پروتکل شماره یک این موافقت‌نامه مشخص گردیده است و طرفین می‌توانند علاوه بر این راه‌ها نسبت به راه‌های دیگری نیز از طریق مبادله نامه توافق نمایند .

ماده ۷- به وسائل حمل و نقل کالا و مسافربری مؤسسات و شرکتهای ثبت شده در کشور مربوطه اجازه ورود و خروج و بازگشت وسائل مزبور بمنظور ترانزیت بکشور طرف دیگر موافقت‌نامه اعم از اینکه حامل بارویا خالی باشد داده میشود .

ماده ۸- طرفین متعهدین به مؤسسات و شرکتهای حمل و نقل و مسافربری عامل در امور ترانزیت حق باز کردن شعبه در نقاط واقع در راه‌های مذکور در پروتکل شماره یک اعطاء مینمایند . اجازه افتتاح و یا تأسیس شعب مذکور بموجب قوانین و مقررات جاری هر کشور بوده و مؤسسات و شرکتهای مزبور از همان تسهیلات و مزایایی که مؤسسات و شرکتهای حمل و نقل و مسافربری داخلی استفاده مینمایند بهره‌مند خواهند شد .

ماده ۹- طرفین متعهدین بمنظور تسهیل و تسریع در انجام تشریفات گمرکی وسائل حمل و نقل و کالاهای ترانزیتی تدابیری طبق پروتکل شماره ۲ پیوست این موافقت‌نامه اتخاذ مینمایند .

ماده ۱۰- کالاهایی که مبدأ آنها یکی از دو کشور بوده و در خاک کشور دیگری در حال ترانزیت بسوی کشور ثالثی باشد در صورتی که تمام یا قسمتی از آن بکشور رابعی بفروش برسد و بسوی کشور مزبور ترانزیت گردد مشمول مزایا و تسهیلات مذکور در این موافقت‌نامه میباشد .

ماده ۱۱ - از مسافرین و اثاثیه آنها و وسائل حمل و نقل کالاهائی که بطور ترانزیت از خاک یکی از طرفین متعاهدین عبور می‌نمایند بغیر از هزینه خدماتی که انجام میشود هیچ‌گونه حقوق گمرکی و یاعوارض دولتی و شهرداری و راهداری و هرنوع مالیات و عوارض دیگر دریافت نخواهد شد .

ماده ۱۲ - طرفین متعاهدین موافقت می‌نمایند که کمیته مختلطی مرکب از نمایندگان دو دولت بمنظور مراقبت در حسن اجرای این موافقتنامه و رفع اشکالات احتمالی بنا به پیشنهاد یکی از طرفین تشکیل دهند . کمیته مزبور جلسات خود را بنا به پیشنهاد یکی از طرفین بطور متناوب در تهران و کویت تشکیل داده و پیشنهادات و توصیه های خود را جهت اخذ تصمیمات مقتضی به دولتین متعاهدین تقدیم خواهد نمود .

ماده ۱۳ - هر يك از طرفین متعاهدین مقام صلاحیتداری را که عهده دار رسیدگی به امور ترانزیت و اتخاذ تدابیر و مراقبت در حسن اجرای این موافقتنامه میباشد تعیین و به یکدیگر کتباً معرفی خواهند نمود .

ماده ۱۴ - این موافقتنامه و پروتکل های پیوست آن از تاریخ مبادله یادداشت‌های مبنی بر تأیید تصویب مقامات مربوطه دو کشور قابل اجرا خواهد بود و برای مدت پنجسال اعتبار دارد و چنانچه سه ماه قبل از انقضای مدت اعتبار فسخ آن از طرف یکی از طرفین کتباً اعلام نگردد مدت اعتبار آن خود بخود برای پنجسال دیگر تمدید خواهد شد .

این موافقتنامه و ضمائم آن در دو نسخه اصلی و هر يك از نسخ به سه زبان

فارسی و عربی و انگلیسی تنظیم گردید و تمام نسخ متساویاً معتبر است و در صورت اختلاف متن انگلیسی آن معتبر خواهد بود .

این موافقت‌نامه در تاریخ ۱۸ دی ۱۳۴۹ در تهران بامضاء رسید .

از طرف دولت شاهنشاهی ایران از طرف دولت کویت

عطاء سلمانپور خالد علی الخرافی

معاون وزارت اقتصاد معاون وزارت بازرگانی و صنایع

پروتکل شماره ۱

مربوط به راههای ترانزیتی

دولت شاهنشاهی ایران و دولت کویت عطف به ماده ۶ موافقت‌نامه ترانزیت بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت کویت که به تاریخ امروز امضاء گردید بمنظور ایجاد تسهیلات متقابل در مورد راههای ترانزیتی زیر موافقت نمودند :

الف - راههای ترانزیتی واقع در قلمرو کشور شاهنشاهی ایران :

۱ - نقطه مرزی - خرمشهر یا بندر شاپور بوسیله راه آهن به تهران - تبریز - جلفا و نقطه مرزی با کشور اتحاد جماهیر شوروی .

۲ - نقطه مرزی - خرمشهر - اهواز - اندیمشک - خرم آباد - بروجرد - ملایر - همدان - قزوین رشت و بندر پهلوی .

۳ - نقطه مرزی - خرمشهر - اهواز - اندیمشک - خرم آباد - بروجرد - ملایر - همدان - تاکستان - زنجان - میانه - تبریز - مرند - جلفا و نقطه مرزی با کشور اتحاد جماهیر شوروی .

۴ - نقطه مرزی - خرمشهر - اهواز - اندیمشک - خرم آباد - بروجرد -

موافقت‌نامه ترانزیت بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت کویت

ملایر - همدان - تاکستان - زنجان - میانه - تبریز - مرند - بازرگان و نقطه مرزی
باکشور ترکیه .

۵ - نقطه مرزی - آبادان - خرمشهر - اهواز - اندیمشک - خرم آباد -
بروجرد - ملایر - اراک - قم - تهران - آمل - ساری - گرگان - مشهد - فریمان -
تربت جام - تایباد - کال کاله - نقطه مرزی باکشور افغانستان .

۶ - نقطه مرزی - بندرعباس - سیرجان - کرمان - بم - زاهدان - میرجاوه -
نقطه مرزی باکشور پاکستان .

ب - راههای ترانزیتی واقع در قلمرو کشور کویت :

۱ - راه شمالی :

نقطه مرزی - شهر کویت - مطالع - عبدلی - مرز کویت باکشور عراق .

۲ - راه جنوبی :

نقطه مرزی - شهر کویت - دمی - نویصیب - نقطه مرزی باکشور عربستان

سعودی .

۳ - راه غربی :

نقطه مرزی - شهر کویت - نقطه مرزی باکشور عربستان سعودی .

۴ - بندر کویت - شهر کویت - هر نقطه مرزی دیگر .

تهران مورخ ۱۸ دی ۱۳۴۹ .

از طرف دولت کویت

از طرف دولت شاهنشاهی ایران

خالد علی الخرافی

عطاء سلیمانپور

معاون وزارت بازرگانی و صنایع

معاون وزارت اقتصاد

پروتکل شماره ۲۵ مربوط بتسهیل تشریفات گمرکی

عطف بماده ۹ موافقتنامه ترانزیت بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت کویت که بتاريخ امروز امضاء گردید طرفین متعاهدین بمنظور ایجاد تسهیلات و تسریع در انجام تشریفات گمرکی در باره حمل و نقل ترانزیتی نسبت بمواد ذیل موافقت حاصل نمودند :

ماده ۱ - در مورد وسائط نقلیه شخصی هریک از دو کشور متعاهد که دارای جواز عبور بین المللی (تربیتیک و یا کارنه دوپاساژ) بوده و برای طرفین نیز معتبر باشد جواز مزبور بعنوان تأمین و بجای تضمین پذیرفته خواهد شد .

ماده ۲ - در صورتیکه حمل و نقل مسافر و کالای ترانزیتی بوسیله مؤسسات و شرکتهای حمل و نقل مجاز و معرفی شده توسط یکی از طرفین موافقتنامه به قلمرو طرف دیگر بعمل آید و وسائل حمل و نقل آنها حائز مشخصات و شرایط مذکور در ماده ۴ این پروتکل باشد طرفین متعاهدین حداکثر تسهیلات ممکنه را در باره انجام تشریفات گمرکی معمول خواهند داشت .

ماده ۳ - مؤسسات و شرکتهای حمل و نقل مجاز و معرفی شده باید سپرده نقدی و یا ضمانت نامه بانکی طبق قوانین و مقررات کشور مربوطه که در هر حال از ۱۲ هزار دلار آمریکا تجاوز نکند بفتح اداره گمرک طرف دیگر این موافقتنامه برای هر مرز ورودی بسپارد .

سپرده و یا تضمین مزبور در صورت لزوم به ارز مورد قبول بانکهای طرفین قابل تبدیل و انتقال بوده و میزان آن برای تردد کلیه وسائل حمل و نقل برای

استفاده از کلیه راههای ترانزیتی از ۲۴۰۰۰ دلار آمریکا تجاوز نخواهد نمود.

ماده ۴- کامیون‌های حامل کالاهای ترانزیتی باید بنحوی ساخته شده باشند که قسمت مخصوص حمل کالا مانند واگن راه آهن پوشیده و دارای درواحدی بوده یا با تعریف بین‌المللی کانتینر مطابقت داشته باشد بطوریکه پس از پلمپ کردن در بوسیله گمرک کالای مورد حمل غیر قابل دسترس باشد.

کالاهای سنگین وزن که حمل آنها بوسیله اینگونه کامیون‌ها امکان پذیر نباشد در کامیون‌های روباز بارگیری میشود بشرط اینکه روی آنها را بوسیله روپوش برزنتی کاملاً سالم که دسترسی بکالارا غیر ممکن سازد پوشانیده و روپوش مزبور بایستی بوسیله طناب بدون گره بکامیون بسته و از طرف مقامات گمرکی پلمپ گردد بطوریکه کالای موجود در کامیون را کاملاً پوشانند.

ماده ۵- در مورد وسایل حمل و نقل متعلق بمؤسسات و شرکتهای مجاز و معرفی شده مذکور در ماده ۴ این پروتکل که توسط مقامات گمرکی مرزی متعاهدین پلمپ شده باشد در صورتیکه تعداد پلمپ‌ها که در مانیفست قید شده سالم و دست نخورده باشد و ضمناً وضع مشکوکی نداشته و گزارش سوئی درباره آنها نرسیده باشد بیازرسی اجمالی و سائل حمل و نقل مزبور اکتفا و پلمپ خواهد شد.

ماده ۶- در مورد وسائل حمل و نقل ثبت شده در کشور مربوط متعلق به مؤسسات و شرکت‌های مجاز و معرفی شده که دارای مشخصات و شرائط مذکور نباشد و همچنین وسائل حمل و نقل متعلق به غیر مؤسسات و شرکت‌های معرفی شده طبق قوانین داخلی طرفین نسبت به اخذ تضمین و انجام تشریفات گمرکی عمل خواهد شد.

ماده ۷ - غیر از لوازم و اثاثیه شخصی که همراه مسافر بوده و طبق قوانین و مقررات داخلی هر کشور از پرداخت حقوق و عوارض گمرکی معاف می‌باشد بقیه اثاثیه و لوازم دیگر همراه با مسافر که بطریق ترانزیت می‌گذرد تابع قوانین و مقررات داخلی هر یک از دو کشور خواهد بود .

ماده ۸ - هر گونه تخلفی که نسبت به کالاهای مورد ترانزیت در خاک هر یک از طرفین متعاهدین بعمل آید مشمول قوانین و مقررات داخلی خواهد بود .

ماده ۹ - کالاهایی که بعنوان ترانزیت از یکی از کشورهای متعاهد بمقصد کشور طرف دیگر عبور داده میشود در صورتیکه بمحض رسیدن به اولین گمرکخانه مرزی کشور مقصد تشریفات گمرکی آن در گمرکخانه مزبور انجام نگیرد و بداخله کشور حمل شود تابع مقررات ترانزیت داخلی (پاساوان) کشور مزبور می‌باشد .

ماده ۱۰ - هر گاه وسائل حمل و نقل ، حامل محصولات یا مصنوعات از یکی از دو کشور بوده و مبداء یا مقصد آن خاک یکی از طرفین موافقتنامه باشد در مورد سپرده نقدی یا تضمین بانکی و بازرسی از تسهیلات مواد ۳ و ۵ این پروتکل برخوردار خواهند بود .

ماده ۱۱ - کالای ترانزیتی فاسد شدنی با توجه به نوع کالا و سرعت فاسد شدن بتشخیص گمرک مربوطه از تاریخ ورود بکشور طرف موافقتنامه تامدت شصت روز باید از آن کشور خارج شود و در غیر اینصورت کالای مزبور طبق مقررات داخلی در آن کشور بفروش میرسد و بهای آن پس از کسر حقوق و عوارض گمرکی و سایر هزینه‌های مربوطه برای مدت دو سال به امانت نگهداری شده و در صورت

موافقت نامه ترانزیت بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت کویت

مطالبه بصاحب کالا پرداخت میشود . پس از انقضای مدت مذکور این حق از صاحب کالا سلب میگردد .

ماده ۱۲ - اداره گمرک مرزی طرفین متعاهدین مقام صلاحیتدار تأیید ورود کالای ترانزیتی میباشد .

تهران مورخ ۱۸ دی ۱۳۴۹

از طرف دولت شاهنشاهی ایران

عطاء سلیمانپور

معاون وزارت اقتصاد

از طرف دولت کویت

خالد علی الخرافی

معاون وزارت بازرگانی و صنایع

جناب آقای خالد علی الخرافی

معاون محترم وزارت بازرگانی و صنایع

در جریان مذاکراتی که منجر به امضاء موافقت نامه ترانزیت بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت کویت گردید تفاهم حاصله بین طرفین را بشرح زیر تأیید می نمایم :

مقامات مربوط هر دو کشور در مورد عبور مسافری که بصورت ترانزیت از سرزمین کشور دیگر عبور مینمایند توجه لازم را خواهند داشت که روادید کشور مقصد را قبل از حرکت از کشور مبدأ (در مواردیکه روادید لازم باشد) تحصیل نمایند . همچنین مقامات مربوط طرفین تسهیلات لازم را بمنظور صدور روادید به اتباع کشور دیگر برای ورود به سرزمین طرف دیگر فراهم خواهند نمود .

از آن جناب استدعا دارم تأیید فرمائید که مراتب مذکور در این نامه با تفاهم حاصله بین طرفین تطبیق بنماید .

خواهشمند است احترامات فائده را بپذیرید .

معاون وزارت اقتصاد

عطاء سلمانپور

جناب آقای عطاء سلمانپور

معاون محترم وزارت اقتصاد

افتخار دارم که وصول نامه جنابعالی را به تاریخ امروز که حاوی مطالب زیر است تأیید نمایم :

« در جریان مذاکراتی که منجر به امضاء موافقتنامه ترانزیت بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت کویت گردید تفاهم حاصله بین طرفین را بشرح زیر تأیید مینمایم :

مقامات مربوط هر دو کشور در مورد عبور مسافرین که بصورت ترانزیت از سرزمین کشور دیگر عبور مینمایند توجه لازم را خواهند داشت که روادید کشور مقصد را قبل از حرکت از کشور مبدأ (در مواردیکه روادید لازم باشد) تحصیل نمایند . همچنین مقامات مربوط طرفین تسهیلات لازم را بمنظور صدور روادید به اتباع کشور دیگر برای ورود به سرزمین طرف دیگر فراهم خواهند نمود .

از آن جناب استدعا دارم تأیید فرمائید که مراتب مذکور در این نامه با تفاهم حاصله بین طرفین تطبیق مینمایم .

موافقت نامه ترانزیت بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت کویت

اینجانب تأیید مینمایم که مراتب مذکور در فوق با تفاهمی که بین طرفین حاصل شده است تطبیق مینماید .

خواهشمند است احترامات فائمه را بپذیرید .

خالد علی الخرافی

معاون وزارت بازرگانی و صنایع

موافقت نامه فوق مشتمل بر يك مقدمه و چهارده ماده و دوپروتکل و دو نامه

متبادله منضم به قانون موافقت نامه ترانزیت بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت کویت میباشد .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

الحاق يك بند بماده ۴ اساسنامه شرکتهای برق منطقه‌ای و اصلاح بند (ه) ماده ۴ اساسنامه شرکت سهامی برق منطقه‌ای غرب

مصوب ۱۳۵۰/۸/۲۵ کمیسیونهای آب و برق و استخدام و دارائی مجلسین

ماده ۱۹ احده - بند (ه) ماده ۴ اساسنامه شرکت سهامی برق منطقه غرب
بشرح زیر اصلاح میگردد :

۵. شرکت میتواند بمنظور ایجاد و ساختن کارخانه و وسائل و لوازم تولید و انتقال نیروی برق و یا بقصد تهیه و تدارك وسائل مورد نیاز با تصویب مجمع عمومی در سایر مؤسسات و شرکتهای مشارکت کند و یا با سرمایه گذاری و مشارکت سایر شرکتهای برق منطقه‌ای و یا مؤسسات خصوصی اقدام بتأسیس شرکت نماید .

این بند نیز بعنوان بند (و) به اساسنامه شرکت های برق منطقه‌ای اضافه میگردد .

الحاقی فوق باستناد ماده ۳۳ اساسنامه شرکتهای برق منطقه‌ای و ماده ۳۱ اساسنامه شرکت سهامی برق منطقه‌ای غرب که در جلسات ۳ و ۹ و ۱۰ آبان ماه ۱۳۵۰ بتصویب کمیسیونهای آب و برق و استخدام و دارائی مجلس سنا رسیده بود، در جلسات بیست و دوم و بیست و پنجم آبانماه یکهزار و سیصد و پنجاه بترتیب بتصویب کمیسیونهای آب و برق و امور استخدام و سازمانهای اداری و دارائی مجلس شورای ملی رسیده است .

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

منتفی بودن تصویبنامه شماره ۷۱۳۰ مورخ ۲۱/۴/۱۳۴۱
هیأت وزیران راجع به الحاق يك تبصره به ماده ۴۴
آئین نامه معاملات دولتی در مورد نحوه خرید
کالاهائی که کارخانجات سازنده نمایند
انحصاری در ایران دارند

مصوب ۱۳۵۰/۹/۸

هیأت وزیران در جلسه مورخ ۲۰/۴/۱۳۴۱ بنا به پیشنهاد شماره ۲۴/۴۴۹۳
بتاریخ ۲۹/۳/۱۳۴۱ وزارت دارائی تصویب نمودند که تبصره زیر بماده ۴۴ آئین نامه
معاملات دولتی اضافه گردد.

تبصره - چنانچه نماینده انحصاری فروش کارخانجات سازنده در ایران
آلات و ادوات و سایر کالاهای مذکوره در ماده بالا را موجودند داشته و یا حاضر
بفروش بیهای تعیین شده از طرف وزارت بازرگانی نشوند و یا سازمانهای دولتی
تهیه این قبیل احتیاجات خود را بااستثنای کالاهای ممنوع الورود بطور مستقیم از
خارج بصلاح و صرفه دولت تشخیص دهند می توانند این قبیل کالاهاراپس از تعیین
نرخ از کمپانی سازنده باگواهی اطاق بازرگانی کشور مر بوطه و نمایندگی ایران

درمحل و در نظر گرفتن نرخ ارز و هزینه های متعلقه در صورت مناسب بودن بمسئولیت خود پس از موافقت وزارت دارائی بوسیله افتتاح اعتبار مستقیماً اقدام بخرید و ورود لوازم مذکور بنمایند .

وزارت دارائی مکلف است پس از افتتاح مجلسین لایحه تحصیل مجوز این تصویبنامه را تقدیم نماید .

تصویبنامه فوق که به استناد ماده واحده مصوبه بیستم آذرماه ۱۳۴۲ تقدیم گردیده بود در کمیسیون دارائی مجلس شورای ملی مطرح و کمیسیون مزبور نظر داد که با تصویب قانون محاسبات عمومی و آئین نامه معاملات دولتی موضوع آن منتفی است .

نظر مذکور در جلسه روز سه شنبه ۱۳۵۰/۲/۲۱ مورد تصویب مجلس شورای ملی و در جلسه روز دوشنبه هشتم آذرماه یک هزار و سیصد و پنجاه شمس مورد تصویب مجلس سنا قرار گرفت .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

متنfy بودن تصویبنامه شماره ۲۸۸۷۲/ت/۲/۱۰/۱۳۴۰
هیأت وزیران راجع باضافه شدن يك تبصره بماده ۲۶
آئین نامه معاملات دولتی

مصوب ۱۳۵۰/۹/۸

هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۴۰/۹/۲۹ بنا به پیشنهاد شماره ۲۹۵۶۸/۲۴ مورخ ۱۳۴۰/۹/۲۵ وزارت دارائی تصویب نمودند که تبصره زیر بقسمت آخر ماده ۲۶ آئین نامه معاملات دولتی اضافه شود .

تبصره - وزارت دارائی مجاز است در صورتی که مطالبات قطعی پیمانکاران ساختمانی سازمانهای دولتی و مؤسسات وابسته بدولت بر طبق گواهی وزارتخانه با سازمان طرف پیمان از دو برابر مجموع سپرده های صدی ده تضمین حسن انجام کار مربوط بهر يك از پیمانهای منعقدہ تجاوز کند و بعللی پرداخت بموقع مطالبات آنان میسر نباشد به پیشنهاد دستگاه طرف معامله موافقت نمایند که وجوه سپرده صدی ده حسن انجام کار موقتاً به پیمانکار مسترد گردد مشروط بر اینکه پیمانکار ذینفع کتباً تعهد و قبول نماید که وجوه مذکور از آخرین قسمت پرداخت همان مطالبات کسر و مجدداً بحساب سپرده برگشت داده شود .

(مقررات این تبصره بهیچوجه شامل پیمانکارانی که بهای کار کرد آنان بموقع پرداخت و یا مطالبات آنان در مورد هر یک از پیمانها کمتر ازدو برابر سپردههای آنان باشد نخواهد بود).

وزارت دارائی مکلف است پس از گشایش مجلس شورای ایملی لایحه تحصیل مجوز این تصویبنامه قانونی راتهییه و تقدیم نماید.

تصویبنامه فوق که باستناد ماده واحده مصوب بیستم آذرماه ۱۳۴۲ تقدیم گردیده بود در کمیسیون دارائی مجلس شورای ایملی مطرح و کمیسیون مزبور نظر داد که باتصویب قانون محاسبات عمومی و آئین نامه معاملات دولتی موضوع آن منتفی است.

نظر مذکور در جلسه روز سه شنبه ۲۱/۲/۱۳۵۰ مورد تصویب مجلس شورای ایملی و در جلسه روز دوشنبه هشتم آذرماه یکهزار و سیصد و پنجاه شمسی مورد تصویب مجلس سنا قرار گرفت.

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

منتفی بودن تصویبنامه هیئت وزیران راجع
به اجازه خرید کالاهای انحصاری از
کمپانیهای مربوط

مصوب ۱۳۵۰/۹/۸

ضمیمه لایحه شماره ۳۳۴۲۳ - ۱۳۴۲/۱۰/۱۴

شماره تصویبنامه ۹۱۴

بتاریخ ۱۳۴۲/۱/۲۱

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۴۲/۱/۱۹ بنا به پیشنهاد شماره ۳۳۶۵-
۱۳۴۲/۱/۱۴ وزارت دارائی تصویب نمودند در مواردیکه کارخانجات سازنده
لوازمی را انحصاری برای کمپانیهای بخصوص تهیه و از فروش آن بطور
مستقیم به خریداران خودداری نمایند وزارتخانهها و ادارات مجاز خواهند بود
که در صورت احتیاج باین قبیل لوازم نسبت به خرید آن از کمپانیهای مربوطه با
رعایت مفاد تصویبنامه شماره ۷۱۲/ت ۱۳۴۱/۴/۲۱ اقدام نمایند .
وزارت دارائی مکلف است پس از گشایش مجلسین لایحه تحصیل مجوز
این تصویبنامه را تقدیم نماید .

متنی بودن تصویبنامه هیأت وزیران راجع به اجازه خرید کالاهای انحصاری

تصویبنامه فوق که باستناد ماده واحده مصوبه بیستم آذرماه ۱۳۴۲ تقدیم گردیده بود در کمیسیون داری مجلس شورای ملی مطرح و کمیسیون مزبور نظرداد باتصویب قانون محاسبات عمومی موضوع آن متنی است .

نظر مذکور در جلسه روز سه شنبه ۱۳۵۰/۲/۲۱ مورد تصویب مجلس شورای ملی و در جلسه روز دوشنبه هشتم آذرماه یک هزار و سیصد و پنجاه شمسی مورد تصویب مجلس سنا قرار گرفت .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

منتفی بودن تصویبنامه هیأت وزیران راجع
بوصول عوارض اسفالت از اتومبیل های
مونتاژ در ایران

مصوب ۱۳۵۰/۹/۸

شماره ۴۰۴۲۲

بتاریخ ۱۳۴۱/۹/۱۷

هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۴۱/۹/۱۷ بنابه پیشنهاد شماره ۳۰/۹۴۰۰-

بتاریخ ۱۳۴۱/۸/۲۲ وزارت دارائی تصویب نمودند که :

۱- عوارض اسفالت مقرر در تصویبنامه های شماره ۲۰۶۰۲ بتاریخ

۲۵/۶/۱۰ و شماره ۴۹۱۶۴ بتاریخ ۲۶/۱/۱۱ در مورد اتومبیل های مونتاژ شده

در ایران بقرارد ۵ درصد بهای فروش در موقع فروش از طرف کارخانه سازنده
وصول شود .

منتفی بودن تصویبنامه هیأت وزیران راجع بوصول عوارض اسفالت

۲- کارخانجات فروشنده موظف هستند در ۵ و ۱۵ هرماه حساب کلیه عوارض دریافتی را تسلیم اداره دارائی نموده و وجوه موجوده را بآداره دارائی پرداخت نماید .

۳- کارخانجات سازنده مسئول دریافت این عوارض بوده و مسئول هر نوع ضرری خواهند بود که از این بابت متوجه دولت شود .

۴- وزارت دارائی مکلف است بمحض افتتاح مجلسین مجوز قانونی تصویبنامه را تحصیل نماید .

تصویبنامه فوق که باستناد ماده واحده مصوبه بیستم آذرماه ۱۳۴۲ تقدیم گردیده بود در کمیسیون دارائی مجلس شورای ملی مطرح و کمیسیون مزبور نظر داد باتصویب تبصره ۲۲ قانون متمم بودجه سال ۱۳۴۶ کل کشور موضوع آن منتفی است .

نظر مذکور در جلسه روز سه شنبه ۱۳۵۰/۲/۲۱ مورد تصویب مجلس شورای ملی و در جلسه روز دوشنبه هشتم آذرماه یک هزار و سیصد و پنجاه شمسی مورد تصویب مجلس سنا قرار گرفت .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

تصویبنامه هیأت وزیران راجع بمعافیت مالیات نقل و انتقالات شیروخورشید سرخ

مصوب ۱۳۵۰/۹/۸

ماده ۱ و احده - عمل دولت در مورد تصویبنامه شماره ۲۴۶۶۲-۱۳۴۱/۷/۷- راجع بمعافیت مالیات نقل و انتقالات شیروخورشید سرخ تا تاریخ اجرای قانون مالیاتهای مستقیم مصوب ۲۸ اسفند ۱۳۴۵ تأیید میشود .

شماره ۲۴۶۶۲- تاریخ ۴۱/۷/۱۰

هیأت وزیران در جلسه مورخ ۴۱/۷/۷ بنا به پیشنهاد شماره ۲۲۷۱۱- ۱۳۴۱/۷/۳ وزارت دارائی تصویب نمودند جمعیت شیروخورشید سرخ در تمام ایران هنگام واگذاری ابنیه مستحدثه به آسیب دیدگان کشور از پرداخت مالیات نقل و انتقالات قطعی اموال غیر منقول موضوع بناد ج ماده ۱۲ قانون مالیات بردرآمد مصوب سال ۱۳۳۷ معاف باشد . وزارت دارائی مجوز قانونی این تصویبنامه را پس از گشایش دوره قانون گذاری تحصیل خواهد نمود .

تصویبنامه فوق که با استناد ماده واحده مصوبه بیستم آذرماه ۱۳۴۲ تقدیم گردیده بود در کمیسیون دارائی مجلس شورای ملی مطرح و کمیسیون مزبور نظرداد تا اول فروردین ماه ۱۳۴۶ که قانون مالیاتهای مستقیم بموقع اجرا گذارده شده است عمل دولت در مورد تصویبنامه فوق تأیید میشود .

نظر مذکور در جلسه روز سه شنبه ۱۳۵۰/۲/۲۱ مورد تصویب مجلس شورای ملی و در جلسه روز دوشنبه هشتم آذرماه یک هزار و سیصد و پنجاه شمسی مورد تصویب مجلس سنا قرار گرفت .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

منتفی بودن تصویبنامه هیأت وزیران راجع به تعیین
مقامات مجاز استفاده از اتومبیلهای دولتی و فروش
اتومبیلهای زائد

مصوب ۱۳۵۰/۹/۸

ضمیمه لایحه شماره ۳۳۴۲۱ - ۱۴/۱۰/۱۳۴۲

شماره ۴۲۷۶۸

تاریخ ۱۳۴۱/۹/۱۹

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۴۱/۹/۱۷ بنا به پیشنهاد شماره ۲۷۹۳۰-
۱۳۴۱/۹/۵ وزارت دارائی و از نظر تقلیل عده اتومبیلهای سرویس دولتی و
یکنواخت شدن طرز استفاده از آنها مراتب زیر را تصویب مینماید .

ماده ۱ - مقاماتی که حق استفاده از اتومبیل اختصاصی دارند عبارتند از :
نخست وزیر - وزراء - رئیس دیوانعالی کشور - دادستان دیوانعالی کشور و
معاونین نخست وزیری - معاونین وزارتخانه ها (هر وزارتخانه حداکثر سه نفر)
رؤساء دانشگاهها - استانداران - رئیس تشریفات وزارت امور خارجه - مدیر
عامل سازمان برناوه .

اتومبیل اختصاصی اتومبیلی است که در اختیار صاحب مقام بوده و کلیه
هزینه آن بعهده دوات است .

ماده ۲ - وزارتخانه‌ها و سایر مؤسسات دولتی برای انجام احتیاجات خود می‌توانند اتومبیل سواری یا استیشن یا جیپ بعنوان سرویس داشته باشند . استفاده از این وسائل حمل و نقل منحصر باشخص یا ادارات و منظورهای معینی است که در دستور اداری صادره بامضاء شخص وزیر مربوطه تصریح شده باشد .

ماده ۳ - استفاده از اتومبیل‌های سرویس برای موضوع یا منظور دیگری غیر از موارد مصرحه ۲۰۱ در دستور وزارتی مشارکت در تشریفات رسمی دولت ممنوع و حداعلی بادستور صریح شخص وزیر می‌توان از آن وسائل برای آمد و رفت شخص یا اشخاص معینی بمحل کار استفاده نمود .

تبصره ۱ - آقایان وزراء صورت این نوع اتومبیلها را در ظرف یکماه تهیه نموده وبوزارت دارائی خواهند فرستاد این صورت بعد از موافقت وزیر دارائی برای اجراء بادارات حسابداری مربوطه ابلاغ میشود .

تبصره ۲ - ادارات حسابداری فقط هزینه این اتومبیلها را از اعتبارات مربوطه خواهند پرداخت و تخلف از این ترتیب مستوجب تعقیب خواهد بود .

تبصره ۳ - کلیه کسانیکه از این اتومبیل‌ها برای منظور غیر اداری استفاده نمایند مستوجب تعقیب خواهند بود .

ماده ۴ - در کلیه شرکتها و بنگاهها وسازمانهای انتفاعی دولت اتخاذ تصمیم نسبت به اتومبیل‌ها بامجامع عمومی و در صورت نداشتن مجمع عمومی باشورای عالی و در سازمان برنامه باهیئت عالی آن سازمان است وبرای یکسان شدن رویه معمول اجرای این تصمیمات موکول به موافقت وزیر دارائی خواهد بود .

منتفی بودن تصویبنامه هیأت وزیران راجع به تعیین مقامات مجاز استفاده از اتومبیل‌های دولتی

ماده ۵ - در سازمانهای دولتی هیچکس نمیتواند وسیله حمل و نقلی را بترتیب دیگری یا از محل دیگری غیر از آنچه که در مواد ۱ و ۲ و ۳ و ۴ این تصویبنامه تصریح شده بطور موقت و یادائم مورد استفاده قرار دهد و از محلی غیر از محلی که در بودجه معین شده هزینه آنرا بردارد .

ماده ۶ - اتومبیلهایی که پس از تأمین احتیاج دستگاههای دولتی بر اساس مقررات ماده یک و دو اضافه باشد برای فروش یا مصرف سایر وزارتخانه‌ها در اختیار وزارت دارائی خواهند بود .

ماده ۷ - وزارت دارائی اجازه دارد کلیه وسایط نقلیه دولتی را که تابعال جمع آوری شده و یا آنچه را که متعاقباً از مؤسسات دولتی جمع آوری خواهد شد بشرایط زیر بکارمندان دولت واگذار نماید .

بهای واگذاری قیمت ارزیابی کمیسیون منتخب از طرف وزارت دارائی خواهد بود که با قسط سی ماهه از خریداران وصول میشود .

تبصره ۱ - مقاماتی که از اتومبیلهای متوقف شده قبل از ابلاغ دستور ۳۶۸۶ مورخ ۱۳۴۱/۲/۲۳ و تصویبنامه ۶۳۸۲ بتاریخ ۱۳۴۱/۴/۳ استفاده میکرده‌اند در خرید حق تقدم خواهند داشت و در صورتیکه این اشخاص تمایل بخرید اتومبیل مورد استفاده خود نداشته باشند اتومبیل بکارمندان دیگر واگذار میشود و تشخیص تقدم باشخص وزیر مربوطه است .

تبصره ۲ - کارمندان دولت در مرکز از تاریخ صدور این تصویبنامه برابر مقررات تا یکماه و در شهرستانها تا دو ماه حق تسلیم تقاضای خرید اتومبیل را بوزارت دارائی (اداره کل کارپردازی) خواهند داشت .

تبصره ۳ - مادام که بهای اتومبیل کلا پرداخت نشده اتومبیل بوئیکه دولت باقی وبهزینه دولت نزد شرکت سهامی بیمه ایران بیمه خواهد شد .

تبصره ۴ - هیچگونه مزایایی از قبیل بنزین - روغن - تعمیرات لاستیک باينگونه اتومبیلها تعلق نخواهد گرفت .

ماده ۸ - در صورتیکه از بین کارمندان دولت کسی مایل بخريد اتومبیلی نباشد آن اتومبیل از طریق مزایده بفروش رسیده و بهای آن نقداً از خریداران در یافت خواهد شد .

ماده ۹ - وجوه حاصل از فروش اتومبیلها در خزانه داری کل در حساب مخصوصی منظور و بمصرف خرید اتومبیلهای جدید برای کسانیکه استحقاق داشتن اتومبیل طبق این تصویبنامه دارند خواهد رسید .

ماده ۱۰ - مدت پرداخت هزینه بنزین -- روغن و تعمیرات اتومبیلهای سرویس عمومی وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی موضوع ماده ۴ تصویبنامه ۶۳۸۲ بتاريخ ۱۳۴۱/۴/۳ تا پایان آذرماه ۱۳۴۱ تمدید میشود .

ماده ۱۱ - ماده پنج تصویبنامه ۶۳۸۲ بتاريخ ۱۳۴۱/۴/۳ کان لم یکن تلقی و دارندگان اتومبیلهای واگذاری باید اقساط مقرر خود را بارعايت کامل مقررات تصویبنامه های شماره ۲۰۱۱۶ بتاريخ ۳۹/۷/۱۶ و ۲۶۹۹۰-۹/۹/۱۳۴۰ و ۳۶۰۶۲ و ۱۳۴۰/۱۲/۲۷ بپردازند و از تاریخ سی ام خرداد ۱۳۴۱ مزایای دیگری باتومبیل آنها (سوی کسانیکه بموجب ماده يك این تصویبنامه حق داشتن اتومبیل اختصاصی برای آنها قبول شده) تعلق خواهد گرفت .

۱۲۵۵ - کسانیکه تا کنون قبولی مجدد خود را در اجرای مواد شش و يك تصویبنامه‌های ۲۶۹۹۰ بتاريخ ۹/۹/۱۳۴۰ و ۳۶۰۶۲-۲۷/۱۲/۱۳۴۰ بموقع اعلام نکرده‌اند در صورتیکه اقساط را پرداخت و تعهد پرداخت بقیه اقساط را بنمایند بتقاضای آنها اتومبیل واگذاری در اختیارشان باقی خواهد ماند .

۱۳۵۵ - آن قسمت از مقررات تصویبنامه های شماره ۲۰۱۱۶ بتاريخ ۱۶/۷/۱۳۳۹ و ۲۶۹۹۰-۹/۹/۱۳۴۰ و ۳۶۰۶۲ بتاريخ ۲۷/۱۲/۱۳۴۰ و ۶۳۸۲ بتاريخ ۳/۴/۱۳۴۱ که بامندرجات این تصویبنامه مغایرت دارد ملغی و از درجه اعتبار ساقط است .

وزارت دارائی مکلف است پس از افتتاح مجلسین لایحه تحصیل مجوز قانونی این تصویبنامه را تقدیم نماید .

تصویبنامه فوق که باستناد ماده واحده مصوبه بیستم آذرماه ۱۳۴۲ تقدیم گردیده بود در کمیسیون دارائی مجلس شورای ملی مطرح و کمیسیون مزبور نظرداد باتوجه به تبصره ۶۸ قانون بودجه سال ۱۳۴۴ کل کشور و آئین‌نامه اجرای استفاده از اتومبیل‌های دولتی مصوب ۲۱/۱۰/۱۳۴۴ مصوب کمیسیون دارائی مجلسین موضوع آن منتفی است .

نظر مذکور در جلسه روز سه‌شنبه ۲۱/۲/۱۳۵۰ مورد تصویب مجلس شورای ملی و در جلسه روز دوشنبه هشتم آذرماه یکهزار و سیصد و پنجاه شمسی مورد تصویب مجلس سنا قرار گرفت .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

قانون ادغام وزارتخانه های صنایع و معادن و بازرگانی

مصوب ۱۳۵۰/۹/۸

ماده ۱۹ حده - عمل دولت در مورد تصویبنامه شماره ۵۱۵۲۲ ت/مورخ
۱۳۴۱/۱۲/۲۰ مبنی بر ادغام وزارتخانه های صنایع و معادن و بازرگانی و نامیده
شدن آن بوزارت اقتصاد از تاریخ اول اسفند ماه ۱۳۴۱ تأیید میشود .
قانون فوق مشتمل بر یک ماده که لایحه آن بموجب مساده واحده مصوب
بیستم آذرماه ۱۳۴۲ تقدیم شده بود پس از تصویب مجلس شورای ملی در جلسه
روز یکشنبه ۱۳۵۰/۳/۲ در جلسه روز دوشنبه هشتم آذر ماه یکهزار و سیصد و
پنجاه شمسی بتصویب مجلس سنا رسید .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

منتفی بودن تصویبنامه شماره ۲۳۴۴۰ - مورخ ۴۰/۸/۱
هیأت وزیران راجع بنحوه استخدام مهندسين و
كمك مهندسين و تكنيسينها مصوب ۳۸/۱۰/۲۳

مصوب ۱۳۵۰/۹/۸

هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۴۰/۷/۲۹ بنا بر پیشنهاد شماره ۳۲۲۵/۸
وزارت دارائی در اجرای قانون راجع بنحوه استخدام مهندسين و كمك مهندسين
و تكنيسينها مصوب ۳۸/۱۰/۲۳ تصویب نمودند :

ماده ۱ - منظور از كمك مهندسين و تكنيسينهاى مذکور در ماده ۱
قانون كسانى هستند كه ارزش تحصيلات آنها در رشته‌هاى مربوط به مهندسى و
صنعتى بوسيله شورائى عالى فرهنگ ديپلم يافوق ديپلم شناخته شود .

ماده ۲ - تبصره ۱ ماده ۱ قانون بشرح زیر اصلاح می شود .

«فارغ التحصیلان دانشکده های علوم که در کارگاه های فنی - کارخانجات معادن - راه سازی - نقشه برداری - آزمایشگاه های تخصصی و کنترل و سایر مؤسسات فنی وابسته بدولت در امور فنی مربوط برشته تخصصی خود وارد خدمت شده و یا می شوند بنا بر ارزش تحصیلاتشان (لیسانس - فوق لیسانس - دکترا) از مزایای این قانون بهره مند خواهند شد» .

ماده ۳ - منظور از مؤسسات وابسته بدولت مذکور در مواد مختلف قانون مؤسساتی است که کارمندان آن مشمول مقررات قوانین استخدام کشوری بوده و یا با فرض داشتن نحوه استخدام خاص طبق قوانین مخصوصه خود مصرحاً از مقررات کلی استخدام کشوری تبعیت نموده و احکام استخدامی کارمندان تابعه بموجب مقررات و اساسنامه مربوطه بوسیله اداره کل بازنشستگی کشوری گواهی میشده است .

تبصره - مؤسسات وابسته بدولت که دارای آئین نامه استخدامی و بازنشستگی خاص هستند با رعایت مقررات استخدامی خود تصمیم مقتضی اتخاذ خواهند نمود .

ماده ۴ - تبصره ۲ ماده ۲ قانون بشرح زیر اصلاح میشود .

«مشمولین ماده یک در صورتی که ارزش تحصیلات مربوطه آنان از طرف شورای عالی فرهنگ عالی (فوق دیپلم) شناخته شود با پایه دو کمک مهندسی و در صورتیکه ارزش تحصیلات مربوطه آنان دیپلم کامل متوسطه یا معادل آن شناخته شود با پایه یک کمک مهندسی وارد خدمت خواهند شد» .

ماده ۵۵ - کسانیکه حین تصویب قانون مهندسین مورخ ۲۳/۱۰/۳۸ بعلت تعلیق منجر بمحکومیت انتظار خدمت یا تقصیر - مرخصی بدون حقوق - انفصال موقت شاغل خدمت نبوده اند پس از اشتغال مجدد پایه آنها با احتساب خدمات گذشته بر اساس ماده ۴ قانون از تاریخ اشتغال تعیین گردد .

تبصره - خدمات زائد بر مأخذ تشخیص پایه مشمولین قانون مهندسین جزء توقف در پایه تشخیص شده منظور و در موقع اعطاء ترفیع با رعایت مفاد آئین نامه ترفیعات مهندسین قابل احتساب خواهد بود .

وزارت دارائی مکلف است پس از گشایش مجلسین لایحه قانونی آنرا تقدیم نماید .

تصویبنامه فوق که باستناد ماده واحده مصوبه بیستم آذرماه ۱۳۴۲ تقدیم گردیده بود در کمیسیون امور استخدام و سازمان های اداری مجلس شورای ملی مطرح و کمیسیون مزبور نظر داد با تصویب لایحه قانون استخدام کشوری مصوب ۳۱ خرداد ماه ۱۳۴۵ کمیسیون خاص مشترك مجلسین موضوع آن متفی است . نظر مذکور در جلسه روزیکشنبه ۱۶/۳/۱۳۵۰ مورد تصویب مجلس شورای ملی و در جلسه روز دوشنبه هشتم آذرماه یک هزار و سیصد و پنجاه شمسی مورد تصویب مجلس سنا قرار گرفت .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

قانون اجازه پرداخت مزایای ویژه بافسران و درجه داران ارتش شاهنشاهی

مصوب ۱۳۵۰/۹/۸

ماده ۱ واحده - بوزارت جنگ اجازه داده میشود از تاریخ یکم مهر ماه یکهزار و سیصد و پنجاه مزایای ویژه ای بر حسب نوع و محل خدمت و سختی کار به افسران و درجه داران ارتش شاهنشاهی برابر آئین نامه هائیکه از طرف وزارت جنگ تنظیم و بتصویب کمیسیونهای بودجه و نظام مجلسین خواهد رسید بپردازد. اجرای این قانون مانع پرداخت مزایای موضوع ماده ۶۰ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی طبق مقررات مربوط نخواهد بود.

قانون فوق مشتمل بر یک ماده پس از تصویب مجلس شورای ملی در جلسه روز سه شنبه ۱۳۵۰/۸/۱۱ در جلسه روز دوشنبه هشتم آذرماه یکهزار و سیصد و پنجاه شمسی بتصویب مجلس سنا رسید.

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

تصمیم قانونی دائر به تأیید بیانات جناب آقای
هویدا نخست وزیر در مورد استقرار نیروهای
مسلح شاهنشاهی ایران در جزایر تنب
بزرگ و تنب کوچک و نقاط مورد نظر
جزیره ابو موسی

مصوب ۱۳۵۰/۹/۹

مجلس شورای ملی پس از استماع گزارش جناب آقای نخست وزیر در
جلسه نهم آذر ماه ۱۳۵۰ درباره استقرار نیروهای مسلح شاهنشاهی ایران در
جزایر تنب بزرگ و تنب کوچک و نقاط مورد نظر جزیره ابو موسی با عرض
تشکرات ملت ایران به پیشگاه مبارک اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر کلیه
نکات مندرج در گزارش نخست وزیر را تأیید مینماید .
تصمیم قانونی فوق در جلسه روز سه شنبه نهم آذر ماه یک هزار و سیصد و پنجاه
شمسی از طرف مجلس شورای ملی اتخاذ گردید .

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

متن بیانات جناب آقای امیر عباس هویدا نخست وزیر در جلسه نهم آذرماه ۱۳۵۰ مجلس شورای ملی

با کمال خوشوقتی خاطر نمایندگان محترم و هم میهنان عزیز را مستحضر میدارم که امروز صبح ساعت شش و پانزده دقیقه نیروهای مسلح شاهنشاهی ایران در جزایر تنب بزرگ و کوچک پیاده شدند و همچنین در نقاط مورد نظر جزیره ابوموسی استقرار یافتند و ساعت شش و پنجاه دقیقه پرچم ایران بر فراز کوه حلوا یعنی مرتفع ترین قله جزیره ابوموسی به اهتزاز درآمد.

بدین ترتیب پس از مدتی قریب ۸۰ سال که سیاست استعمار علی رغم حقوق مسلم تاریخی مانع از اعمال حاکمیت ایران بر این جزایر شده بود در نتیجه سیاست مدبرانه اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر و پس از مذاکرات طولانی و پیگیر بادولت انگلیس دوباره این جزایر تحت سلطه ایران قرار گرفت.

بعد از حل موضوع بحرین که در نتیجه سیاست صحیح و منطقی ایران حاصل شد با فیصله این مهم از طریق مسالمت آمیز یک بار دیگر اصالت سیاست خارجی ایران بشبوت رسید و در عین حال با امحاء آخرین اثر استعمار از خلیج فارس راه برای همکاری نزدیک و همه جانبه با برادران آنسوی خلیج فارس بازگشت و موجب نهایت خرسندی است که اکنون بر عایت حسن همجواری که از اصول مسلم سیاست مستقل ملی ایران است و عدم توسل بزور در حل این امر خود دلیل بارز آن میباشد خواهیم توانست با مردم تمام نواحی مجاور خلیج فارس بایگانگی و فارغ از هر نوع نگرانی خواه از جهت منافع ملی ایران و خواه از نظر امنیت منطقه و صلح بین المللی در حال و آینده همگامی و همکاری مثبت و سازنده ای داشته باشیم.

يك نکته ضروری که لازم است در این فرصت اعلام دارم این است که دولت شاهنشاهی ایران بهیچ وجه من الوجوه از حق ساطه و حاکمیت مسلم خود بر سراسر جزیره ابوموسی صرف نظر نکرده و نخواهد کرد و بنا بر این حضوراً موران محلی در قسمتی از جزیره ابوهوسی نباید بهیچ عنوان منافی یا متناقض با این سیاست اعلام شده تعبیر و تلقی شود .

مطلب دیگر آنکه دولت شاهنشاهی ایران برای اثبات کمال حسن نیت خود در حل این مهم از طریق مسالمت آمیز قرارداد نفتی که قبلاً بین شارجه و يك شرکت نفتی بسته شده بود در چهارچوب مقررات اخیر اوپک تطبیق داد تا از لحاظ ایران بتواند مورد قبول باشد و موافقت نمود اگر نفتی هم بدست آید در آمد آن برای پیشرفت برادران شارجه بالمناصفه تقسیم گردد و بعلاوه کمکهای مالی و فنی جهت پیشرفت برنامه های عمرانی و اجتماعی در شارجه تأمین خواهد نمود. ضمناً یاد آور میشود که در گذشته پاره ای برنامه های اجتماعی در تعدادی از شیخ نشینها انجام شده بود. ولی در آینده از کمک به برادران آنسوی خلیج فارس که احتیاج بکمک داشته باشند دریغ نخواهیم ورزید با اطمینان باینکه با از بین رفتن بقایای استعمار در خلیج فارس و تخلیه نیروهای بیگانه و استقلال امارات و مهمتر از همه بیداری اجتماعی برادران هم کیش ما در آنسوی خلیج فارس تمام موجبات برای حفظ صلح و ثبات در این منطقه جهان و بنفع کلیه مردم ساحل نشین آن فراهم شده است، دولت شاهنشاهی ایران به تبعیت از نیت مقدس رهبر خردمند خود از هیچ مقدوری در حصول اعتماد متقابل و همکاری همه جانبه با ملتها و دولتهای این منطقه دریغ نخواهد ورزید .

قانون شکار بانهای شکار گاهها و قرق های سلطنتی

مصوب ۱۳۵۰/۹/۱۱

ماده واحده - مأمورین شکاربانی دربار شاهنشاهی که از طرف وزارت دربار شاهنشاهی در شکار گاهها و قرق های سلطنتی مأمور بازرسی و کشف جرائم مذکور در قانون شکار و صید مصوب خرداد ۱۳۴۶ هستند در صورتیکه وظایف ضابطین دادگستری را در کلاس مخصوصی زیر نظر دادستان شهرستان تهران تعلیم گرفته باشند در اجرای مأموریت خود در ردیف ضابطین دادگستری محسوب میشود .

تبصره ۱ - مقررات مواد ۲۰ و ۲۱ قانون شکار و صید درباره مأمورین نامبرده شده در فوق نیز جاری خواهد بود .

تبصره ۲ - در مورد جرائم مذکور در قانون شکار و صید مصوب ۱۳۴۶ که محل وقوع آنها شکار گاهها و قرق های سلطنتی باشد شکاربانی دربار شاهنشاهی از لحاظ مطالبه ضرر و زیان ناشی از جرم مدعی خصوصی شناخته میشود .

تبصره ۳ - وسائل شکار و صید مرتکبین جرائم مزبور از قبیل تفنگک و فشنگ و نورافکن و قلاب و تور ماهیگیری و امثال آن ضبط و تاخاتمه رسیدگی و صدور حکم قطعی از محاکم صالحه نگهداری خواهد شد .

تبصره ۴ - ورود بشکارگاهها و قرق‌های سلطنتی و عبور از آن با استثنای جاده‌های عمومی تابع مقرراتی است که از طرف شکاربانان دربار شاهنشاهی اعلام می‌شود .

قانون فوق مشتمل بر یک ماده و چهار تبصره پس از تصویب مجلس سنا در جلسه روز دوشنبه ۱۰/۸/۱۳۵۰، در جلسه روز پنجشنبه یازدهم آذرماه یکهزار و سیصد و پنجاه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

اصلاح بعضی از مواد آئین نامه اجرائی ماده ۲ قانون تشکیل شورای آموزش و پرورش منطقه‌ای مصوب تیرماه ۱۳۴۹ کمیسیونهای آموزش و پرورش و استخدام مجلسین

مصوب ۱۴/۹/۱۳۵۰ کمیسیونهای آموزش و پرورش و استخدام مجلسین

- ۱ - بماده يك بند زیر بعنوان بند ۱۲ اضافه میشود :
بند ۱۲ - رئیس انجمن شهرستان .
 - ۲ - به آخر بند ۲ ماده يك عبارت زیر اضافه میشود :
«در بخشها رئیس دارائی بخش» .
 - ۳ - عبارت زیر بآخر بند ۳ ماده يك اضافه میشود :
«در شهر تهران و شوراهای آموزش و پرورش شمیران و شهرری مادام که
جزء شهرداری پایتخت است نماینده تام‌الاختیار شهردار پایتخت میتواند بجای
شهردار در جلسه شرکت نماید» .
 - ۴ - بعد از عبارت یا فرماندار در شهرستان عبارت «یا بخشدار در بخش»
به تبصره ماده ۲ اضافه میشود .
- اصلاحی فوق ، باستناد ماده ۲ قانون تشکیل شورای آموزش و پرورش
منطقه‌ای پس از تصویب کمیسیونهای آموزش و پرورش و امور استخدام و
سازمانهای اداری مجلس شورای ملی در جلسات ۲۳ و ۲۵ آبانماه ۱۳۵۰
به ترتیب در جلسات یازدهم و چهاردهم آذرماه یکهزار و سیصد و پنجاه
شمسی به تصویب کمیسیونهای آموزش و پرورش و استخدام مجلس سنا
رسیده است .
رئیس مجلس سنا - جعفر شریف‌امامی

قانون تبدیل فروشگاه مرکز صنایع دستی شرکت سهامی فروشگاه مرکز صنایع دستی

مصوب ۱۳۵۰/۹/۲۷

ماده ۱۹ حده - بوزارت اقتصاد اجازه داده میشود فروشگاه مرکز صنایع دستی وابسته بان وزارت را شرکت سهامی بنام شرکت سهامی فروشگاه مرکز صنایع دستی تبدیل وبصورت بازرگانی اداره نماید و اساسنامه آنرا ظرف ۶ ماه از تاریخ تصویب این قانون تنظیم و پس از تصویب کمیسیونهای استخدام و دارائی و اقتصاد مجلسین بمرحله اجرا بگذارد .

تبصره ۱ - میزان سرمایه و منابع تأمین آن در اساسنامه تعیین خواهد شد .
تبصره ۲ - کلیه دارائی و تعهدات و کارکنان فروشگاه مذکور از تاریخ تصویب اساسنامه باین شرکت منتقل میشود و تا زمانیکه اساسنامه شرکت بتصویب نرسیده است مقررات فعلی فروشگاه قابل اجرا خواهد بود .

قانون فوق مشتمل بر یک ماده و دو تبصره پس از تصویب مجلس شورای ایملی در جلسه روز سه شنبه ۱۳۵۰/۸/۱۱ در جلسه روز شنبه بیست و هفتم آذر ماه یک هزار و سیصد و پنجاه شمسی بتصویب مجلس سنا رسید .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

قانون الحاق دولت ایران بقرار داد بین المللی جلوگیری

از تصرف غیر قانونی هواپیما

مصوب ۱۳۵۰/۹/۲۷

ماده واحده - قرارداد بین المللی لاهه راجع به جلوگیری از تصرف غیر قانونی هواپیما مورخ ۱۳۴۹/۹/۲۵ (۱۶ دسامبر ۱۹۷۰) مشتمل بر یک مقدمه و چهارده ماده که به امضای نماینده دولت شاهنشاهی ایران نیز رسیده است تصویب و بدولت اجازه تسلیم اسناد تصویب آن داده میشود .

قانون فوق مشتمل بر یک ماده و متن قرارداد بین المللی ضمیمه پس از تصویب مجلس شورای ملی در جلسه روز سه شنبه ۱۳۵۰/۸/۱۱ در جلسه روز شنبه بیست و هفتم آذرماه یک هزار و سیصد و پنجاه شمسی بتصویب مجلس سنارسید .
رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

قرارداد بین‌المللی راجع به جلوگیری از تصرف غیرقانونی هواپیما

دول طرف این قرارداد :

باتوجه باینکه اعمال تصرف غیرقانونی یا در اختیار گرفتن کنترل هواپیمای در حال پرواز - امنیت افراد و اموال را بمخاطره انداخته و بهره برداری سرویسهای هوایی را شدیداً مختل واعتماد مردم جهان را نسبت به امنیت هواپیمائی کشوری متزلزل میسازد - و
باتوجه باینکه وقوع این قبیل اعمال موجب نهایت نگرانی است - و
باتوجه باینکه برای جلوگیری از این اعمال - اتخاذ - سریع تدابیر مقتضی جهت مجازات مرتکبین این اعمال ضروری است .

درمورد مقررات ذیل توافق نمودند :

ماده ۱ - هرکسی در داخل هواپیمای در حال پرواز :

الف - از طریق غیر قانونی - وباتوسل بزور یا تهدید بزور - یا هر نوع ارباب دیگر - هواپیما را تصرف و یا کنترل آنرا در دست گیرد و شروع به ارتکاب اعمال مزبور نماید - یا

ب - در ارتکاب این اعمال یا در شروع به آن معاونت کند .
مرتکب جرم میشود .

ماده ۲ - هر يك از دول متعاہد - تعہد مینماید که برای این جرائم کیفرهای شدید مقرر دارد .

ماده ۳- ۱- از لحاظ این قرارداد - هواپیما از زمانی که درهای خروجی آن پس از سوار شدن مسافرین و بارگیری بسته شود - تا زمانی که یکی از درهای مزبور بمنظور پیاده شدن آنان و تخلیه بار باز گردد - در حال پرواز تلقی می‌شود .

در مورد فرود اجباری - حالت پرواز تا زمانی که مقامات ذیصلاحیت مسئولیت هواپیما و مسافرین و اموال داخل هواپیما را بعهدہ گیرند - ادامه خواهد داشت .

۲- این قرارداد شامل هواپیماهایی که در راه مقاصد نظامی یا گمرکی یا پلیس مورد استفاده قرار می‌گیرد - نمیشود .

۳- این قرارداد فقط شامل مواردی است که محل برخاست و یا فرود واقعی هواپیمائی که در آن جرم واقع شده است - خارج از قلمرو دولت ثبت کننده آن هواپیما باشد - اعم از اینکه هواپیما پرواز بین‌المللی یا داخلی انجام دهد .

۴- در موارد پیش‌بینی شده در ماده ۵- هر گاه محل برخاست و محل فرود واقعی هواپیمائی که در آن جرم وقوع یافته است - در داخل قلمرو یکی از دول مشروحه در ماده مزبور باشد - مفاد این قرارداد مجری نخواهد بود .

۵- علیرغم مفاد بندهای ۳ و ۴ این ماده - چنانچه مرتکب جرم یا مظنون به ارتکاب آن در سرزمین دولتی غیر از دولت ثبت کننده هواپیما یافت شود مواد ۶ و ۷ و ۸ و ۱۰ قرارداد بدون توجه بمحل برخاست یا فرود هواپیما - لازم الاجرا خواهد بود .

ماده ۴ - ۱ - در موارد زیر - هر يك از دول متعاقد جهت احراز صلاحیت خود در رسیدگی بجرم یا سایر اعمال قهری که از طرف مظنون بارتکاب جرم علیه مسافرین یا خدمه پرواز ارتکاب یابد و مستقیماً بجرم مرتبط باشد - تدابیر مقتضی اتخاذ خواهد نمود :

الف - اگر جرم در هواپیمائی واقع شود که نزد آن دولت به ثبت رسیده باشد.
ب - اگر هواپیمائی که جرم در آن واقع شده - در قلمرو آن دولت فرود آید و مظنون بارتکاب جرم هنوز در هواپیما باشد .

ج - هرگاه جرم در هواپیمائی وقوع یابد که بدون خدمه پرواز به اجاره شخصی درآمده که محل اصلی فعالیت او - و یادر صورت نداشتن محل اصلی فعالیت محل اقامت دائمی او - در قلمرو آن دولت باشد .

۲ - در موردی هم که مظنون بارتکاب جرم در قلمرو یکی از دول متعاقد یافت شود و این دولت طبق ماده ۸ او را بهیچ يك از دول موضوع بند ۱ این ماده مسترد ندارد - برای احراز صلاحیت خود در رسیدگی بجرم اقدام لازم معمول خواهد نمود .

۳ - قرارداد حاضر رافع هیچ يك از صلاحیت های کیفری که طبق قوانین ملی اعمال میگردند نخواهد بود .

ماده ۵ - دول متعاقدی که سازمانهای بهره برداری حمل و نقل هوائی مشترك یا مؤسسات بهره برداری بین‌المللی تأسیس مینمایند و هواپیماهائی که این سازمانها و مؤسسات بکار میبرند دارای ثبت مشترك یا بین‌المللی باشند - برای هر هواپیما بنحو مقتضی دولتی را که از لحاظ این قرارداد احراز صلاحیت مینماید و اختیارات دولت ثبت کننده را بعهده خواهد داشت - از میان خود تعیین میکنند و

سازمان بین‌المللی هواپیمائی کشوری اعلام میدارند و سازمان اخیر مراتب را باطلاع کلیه دول طرف این قرارداد میرساند .

ماده ۶ - ۱ - هر يك از دول متعاہد كه مرتكب جرم یا مظنون بارتكاب آن در قلمرو او باشد - در صورتیکه اوضاع و احوال را مقتضی تشخیص دهد مشارالیه را توفیف یا اقدامات دیگری برای مراقبت و اطمینان از حضور او معمول مینماید . توفیف یا اقدامات دیگر طبق قوانین آن دولت بعمل خواهد آمد و بیش از مدتی که برای تعقیب کیفری یا انجام تشریفات استرداد لازم باشد ادامه خواهد یافت .

۲ - دولت مذکور بلافاصله بمنظور کشف حقایق بتحقیقات مقدماتی خواهد پرداخت .

۳ - بشخص توفیف شده بموجب بند ۱ این ماده امکان داده خواهد شد فوراً بانزدیکترین نماینده صلاحیتدار دولت متبوع خود تماس بگیرد .

۴ - هرگاه دولتی طبق مقررات این ماده شخصی را توفیف نماید - بلافاصله توفیف و اوضاع و احوال موجهه را بدولت ثبت کننده هواپیما و دولت مذکور در بند ۱ (ج) ماده ۴ و دولت متبوع شخص توفیف شده و در صورتیکه مقتضی بداند هر دولت ذینفع دیگر اعلام خواهد نمود . دولتی که بموجب بند ۲ این ماده بتحقیقات مقدماتی میپردازد نتایج تحقیق و قصد خود را دایره اعمال باعدم اعمال صلاحیت سریعاً بدول مذکور اعلام خواهد نمود .

ماده ۷ - دولت متعاہدی که مظنون بارتكاب جرم در قلمرو او یافت شود در صورت عدم استرداد - مورد اعم از اینکه جرم در قلمرو آن دولت ارتكاب یافته است یا نه - برای تعقیب کیفری بمقامات صالحه خود ارجاع خواهد نمود .

قرارداد بین‌المللی راجع بجلوگیری از تصرف غیرقانونی هواپیما

این مقامات تصمیم خود را بهمان طریقی که در مورد جرایم مهمه عمومی طبق قوانین این دولت مقرر است - اتخاذ خواهند نمود .

ماده ۱ - ۱ - جرم در کلیه معاهدات استرداد موجود بین دول متعاهد بخودی خود از جمله جرایم قابل استرداد تلقی خواهد گردید . دول متعاهد تعهد مینمایند که در معاهدات استردادی که منعقد مینمایند این جرم را از جمله جرائم قابل استرداد محسوب بدانند .

۲ - هرگاه دولت متعاهدی که استرداد را مشروط بوجود معاهده میکند از دولت متعاهد دیگری که با آن معاهده استرداد ندارد - تقاضای استرداد مجرمی را دریافت دارد - مختار خواهد بود قرارداد حاضر را در مورد جرم مورد بحث اساس قانونی استرداد بشناسد - استرداد تابع شرایط مقرر در قوانین دولت متقاضی عنه خواهد بود .

۳ - دول متعاهدی که استرداد را منوط بوجود معاهده نمی‌دانند در حدود شرایط پیش‌بینی شده در قانون دولت متقاضی عنه - جرم را فیما بین خود از موارد استرداد خواهد شناخت .

۴ - بین دول متعاهد از لحاظ استرداد - چنین تلقی خواهد گردید که جرم نه تنها در محل وقوع آن - بلکه در قلمرو دولی که طبق بند ۱ از ماده ۴ موظف به احراز صلاحیت میباشند - نیز واقع شده است .

ماده ۹ - ۱ - هرگاه یکی از اعمال مذکور در بند الف ماده ۱ وقوع یابد یا در شرف وقوع باشد - دول متعاهد تدابیر مقتضی جهت اعاده کنترل هواپیما بفرمانده قانونی آن و یا حفظ کنترل او بر هواپیما - اتخاذ خواهند نمود .

۲ - در موارد مذکور در بند قبل - هر یک از دول متعاهد که هواپیما و

مسافرین و خدمه پرواز در قلمرو او میباشند - در اسرع اوقات ممکنه - تسهیلات لازم را برای ادامه مسافرت مسافرین و خدمه پرواز فراهم خواهد نمود و بلافاصله هواپیما و محمولات آن را به اشخاصی که قانوناً حق تصرف آنرا دارند - مسترد خواهد داشت .

ماده ۱۰ - ۱ - دول متعاقد حداکثر معاضدت قضائی را در مورد رسیدگی های کیفری مربوط بجرم و سایر اعمال مندرج در ماده ۴ نسبت بیکدیگر معمول خواهند داشت .

قانون قابل اجراء در کلیه موارد - قانون مربوط باجرای تقاضای معاضدت قضائی دولت متقاضی عنه خواهد بود .

۲ - مقررات بند ۱ این ماده - در تعهدات ناشی از سایر معاهدات دویا چند جانبه فعلی یا آتی که کلایا بعضاً ناظر بر معاضدت قضائی کیفری باشند مؤثر نخواهد بود .

ماده ۱۱ - هر يك از دول متعاقد - طبق مقررات قانونی خود کلیه اطلاعاتی را که در خصوص موارد مشروحه ذیل در اختیار دارد - در اسرع اوقات ممکنه بشورای سازمان بین‌المللی هواپیمائی کشوری اطلاع خواهد داد :

الف - اوضاع و احوال جرم .

ب - اقداماتی که در اجرای مقررات ماده ۹ معمول گردیده .

ج - تدابیری که علیه مرتکب جرم یا مظنون بارتکاب آن اتخاذ شده و بخصوص نتیجه هر اقدام مربوط بتقاضای استرداد یا سایر اقدامات قضائی دیگر .

ماده ۱۲ - ۱ - اختلافات بین دو یا چند دولت متعاقد مربوط به تفسیر یا اجرای قرارداد حاضر که از طریق مذاکره حل و فصل نشود طبق تقاضای هر يك از آن دول - به داوری ارجاع خواهد شد و چنانچه ظرف ششماه از تاریخ

تقاضای داوری - طرفهای دعوی نتوانند در مورد ترتیب داوری توافق نمایند.
هریک از آنها میتواند دعوی را طبق اساسنامه دیوان دادگستری بین‌المللی بآن دیوان ارجاع نماید.

۲ - هریک از دول میتواند - در موقع امضاء یا تصویب یا الحاق باین قرارداد اعلام نماید که خود را در مورد بند فوق ملزم نمیداند. سایر دول متعهد در برابر دولتی که چنین شرطی را قائل شده باشد - در مورد این مقررات تعهدی نخواهند داشت.

۳ - هریک از دول متعهد که طبق مفاد بند قبل - قائل بشرط شده باشد - میتواند در هر موقع بدولتهائی که اسناد این قرارداد را نگهداری مینمایند اعلام نماید که این شرط را مسترد داشته است.

ماده ۱۳ - ۱ - این قرارداد در تاریخ ۱۶ دسامبر ۱۹۷۰ در لاهه جهت امضای دول شرکت‌کننده در کنفرانس بین‌المللی حقوق هوایی که از اول تا ۱۶ دسامبر ۱۹۷۰ در لاهه تشکیل گردید و از این پس «کنفرانس لاهه» نامیده میشود و بعد از تاریخ ۳۱ دسامبر ۱۹۷۰ برای امضاء کلیه دول در لندن و مسکو و واشنگتن مفتوح خواهد بود.

هر دولتی که این قرارداد را بموجب بند ۳ این ماده قبل از لازم الاجرا شدن آن امضاء ننماید - میتواند در هر زمان به آن محلق گردد.

۲ - قرارداد حاضر بتصویب دول امضاءکننده خواهد رسید. اسناد تصویب و اسناد الحاق نزد دولت‌های بریتانیای کبیر و ایرلند شمالی و اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی و ممالک متحده امریکا که بدینوسیله بعنوان دولتهای نگهدارنده اسناد تعیین میگردند سپرده خواهد شد.

۳ - این قرارداد سی روز پس از تسلیم اسناد تصویب توسط ده دولت

قرارداد بین‌المللی راجع بجلوگیری از تصرف غیرقانونی هواپیما

امضاء کننده که در کنفرانس لاهه شرکت کرده‌اند - بمرحله اجراء درخواهد آمد .
۴ - برای سایر دول - این قرارداد - طبق بند ۳ این ماده - از تاریخ لازم‌الاجراء شدن آن - یا سی روز پس از تسلیم اسناد تصویب یا الحاق هر کدام دیرتر باشد - بمرحله اجرا درخواهد آمد .

۵ - دولت‌های نگهدارنده اسناد - تاریخ امضاء یا تاریخ تسلیم اسناد تصویب یا الحاق و تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قرارداد و سایر اعلامات را سریعاً با اطلاع کلیه دول امضاء کننده یا ملحق شونده باین قرارداد خواهند رسانید .
۶ - این قرارداد - بلافاصله پس از لازم‌الاجراء شدن توسط دولت‌های نگهدارنده - طبق ماده ۱۰۲ منشور ملل متحد و ماده ۸۳ قرارداد مربوط به واپیمائی کشوری بین‌المللی (شیکاگو ۱۹۴۴) به ثبت خواهد رسید .

ماده ۱۴ - ۱ - هر يك از دول متعاقد میتواند انصراف خود را از قبول این قرارداد از طریق اعلام کتبی دولت‌های نگهدارنده اعلام دارد .
۲ - ششماه پس از وصول اعلام انصراف بدولت‌های نگهدارنده انصراف مزبور مؤثر خواهد بود .

بنابمراتب فوق - نمایندگان مختار امضاء کننده زیر که دارای اجازه لازم میباشند - این قرارداد را امضاء نمودند .

این قرارداد در شانزدهم دسامبر یکهزار و نهصد و هفتاد در شهر لاهه در سه نسخه اصلی هر يك در چهار متن رسمی بزبانهای انگلیسی و اسپانیولی و فرانسه و روسی تنظیم شده است .

قرارداد بین‌المللی فوق مشتمل بر يك مقدمه و چهارده ماده منضم بقانون الحاق دولت ایران بقرارداد بین‌المللی جلوگیری از تصرف غیرقانونی هواپیما میباشد .
رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

قانون پروتکل اصلاحی قرارداد بین‌المللی هواپیمائی کشوری

مصوب ۱۳۵۰/۹/۲۷

ماده ۱۹ احده - پروتکل اصلاحی بند الف ماده ۵۰ قرارداد بین‌المللی هواپیمائی کشوری که در تاریخ ۱۲ مارس ۱۹۷۱ مطابق با ۲۱ اسفندماه ۱۳۴۹ در نیویورک بتصویب مجمع عمومی فوق‌العاده سازمان مذکور رسیده تصویب و اجازه تسلیم سند تصویب آن داده میشود .

قانون فوق مشتمل بر يك ماده و متن پروتکل اصلاحی ضمیمه پس از تصویب مجلس شورای ملی در جلسه روز سه‌شنبه ۱۱/۸/۱۳۵۰ در جلسه روز شنبه بیست و هفتم آذرماه یکهزار و سیصد و پنجاه شمسی به تصویب مجلس سنا رسید .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف‌امامی

پروتکل اصلاحی قرارداد بین‌المللی هواپیمائی کشوری که در ۱۲ مارس ۱۹۷۱ در نیویورک به امضاء رسیده است

مجمع عمومی سازمان بین‌المللی هواپیمائی کشوری - که در تاریخ ۱۱ مارس ۱۹۷۱ بطور فوق‌العاده در نیویورک اجلاس نمود .

با علم باینکه دول متعاهد عموماً به افزایش تعداد اعضای شورا علاقمند میباشند - و با توجه باینکه علاوه بر شش کرسی که بموجب اصلاحیه مصوب ۲۱ ژوئن ۱۹۶۱ بر قرارداد بین‌المللی هواپیمائی کشوری (شیکاگو ۱۹۴۴) تخصیص داده شده اقتضا دارد - سه کرسی دیگر بتعداد کرسیهای شورا اضافه شود و در نتیجه اعضای شورا جمعاً به سی نفر بالغ گردد . و

با اعتقاد باینکه اصلاح قرارداد بین‌المللی هواپیمائی کشوری که در ۷ دسامبر ۱۹۴۴ در شیکاگو تنظیم شده است بدین منظور لازم خواهد بود .

در ۱۲ مارس ۱۹۷۱ طرح اصلاحیه قرارداد را طبق مفاد بند الف ماده ۹۴ قرارداد بشرح زیر تصویب نمود :

در بند الف ماده ۵۰ قرارداد - جمله دوم حذف و عبارت زیر جانشین آن شود :

شورا «مرکب از (نماینده) سی دولت متعاهد که از طرف مجمع عمومی انتخاب میگردند خواهد بود» و تصریح میشود که طبق مفاد بند الف ماده ۹۴ قرارداد فوق‌الذکر تعداد دول متعاهدی که تصویب آنها لازم الاجراء شدن لازم است - هشتاد دولت میباشد .

قانون پروتکل اصلاحی قرارداد بین‌المللی هواپیمائی کشوری

مقرر میدارد که دبیرکل سازمان بین‌المللی هواپیمائی کشوری متن پروتکل شامل اصلاحیه مذکور و مقررات ذیل را بزبانهای انگلیسی و فرانسه و اسپانیولی (با اعتبار مساوی) تنظیم نماید .

در نتیجه طبق تصمیم فوق‌الاشعار مجمع عمومی این پروتکل توسط دبیرکل سازمان تنظیم گردید .

این پروتکل بتصویب هر یک از دولی که قرارداد بین‌المللی هواپیمائی کشوری را تصویب نموده یا بآن ملحق شده‌اند - خواهد رسید .

اسناد تصویب بسازمان بین‌المللی هواپیمائی کشوری تسلیم خواهد شد. این پروتکل نسبت به دولی که آنرا تصویب کرده‌اند - پس از تسلیم هشتادمین سند تصویب لازم‌الاجرا خواهد بود .

دبیرکل بلافاصله تاریخ تسلیم هر سند تصویب این پروتکل را - بکلیه دول متعاقد اعلام خواهد نمود .

دبیرکل بلافاصله تاریخی را که قرارداد حاضر لازم‌الاجرا خواهد شد بکلیه دول طرف قرارداد حاضر اعلام خواهد نمود .

پروتکل حاضر در مورد هر یک از دول متعاهدی که پس از تاریخ فوق آنرا تصویب کنند - از تاریخ دریافت اسناد تصویب توسط سازمان بین‌المللی هواپیمائی کشوری لازم‌الاجرا خواهد بود .

بنا بر مراتب - رئیس و دبیرکل اجلاسیه فوق‌العاده مجمع عمومی - سازمان بین‌المللی هواپیمائی کشوری - بموجب اختیاری که مجمع عمومی بآنها تفویض کرده است - این پروتکل را امضاء نمودند .

در تاریخ دوازدهم مارس ۱۹۷۱ در نیویورک در یک نسخه واحد بزبانهای

قانون پروتکل اصلاحی قرارداد بین‌المللی هواپیمائی کشوری

انگلیسی و فرانسه و اسپانیولی که متساویاً معتبر میباشند - تنظیم گردید .
این پروتکل در آرشیو سازمان بین‌المللی هواپیمائی کشوری نگهداری
خواهد شد و دبیرکل سازمان رونوشت مصدق آنرا برای کلیه دول طرف قرارداد
بین‌المللی هواپیمائی کشوری که در ۷ دسامبر ۱۹۴۴ در شیکاگو تنظیم شده است
ارسال خواهد داشت .

اسد کویت

والتر بیناگی

دبیرکل مجمع عمومی

رئیس مجمع عمومی

پروتکل اصلاحی فوق منضم بقانون پروتکل اصلاحی قرارداد بین‌المللی
هواپیمائی کشوری می‌باشد .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

قانون عمران و نوسازی روستاها و انحلال وزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی و تعیین تکلیف مؤسسات وابسته بآن

مصوب ۱۳۵۰/۹/۲۷

ماده ۱- از تاریخ تصویب این قانون وزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی منحل و کلیه تشکیلات سازمانی و کارکنان و وسائل و دارائی و اعتبارات آن بوزارت تعاون و امور روستاها منتقل و انجام وظایف مشروحه زیر باین وزارت محول می شود :

۱- پیش بینی احتیاجات مواد غذایی اساسی و تعیین احتیاجات وارداتی کشور باین مواد .

۲- بررسی و اعلام تغییرات قیمت مواد اساسی غذایی بمنظور اتخاذ سیاستهای مالی و اقتصادی مقتضی از طرف دولت .

۳- انجام مطالعات و بررسیها و اقدامات مربوط به تنظیم بازار و بازاریابی داخلی برای محصولات اساسی کشاورزی و دامی شرکتهای سهامی زراعی و شرکتهای تعاونی روستائی و کشاورزانی که هنوز موجبات عضویت آنها در شرکتهای تعاونی روستائی و شرکتهای تعاونی کشاورزی فراهم نشده است .

۴- بهبود چگونگی توزیع فرآوردههای کشاورزی و دامی شرکتهای

قانون عمران ونوسازی روستاها و انحلال وزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی

سهامی زراعی و تعاونی روستائی و تعاونی کشاورزی از طریق اتحادیه‌ها و شرکتهای تعاونی و بخش خصوصی .

۵- فراهم نمودن مقدمات بیمه تدریجی محصولات اساسی کشاورزی و تأمین وسائل و تسهیلات لازم برای حفظ و نگهداری محصولات شرکتهای سهامی زراعی و تعاونی روستائی و تعاونی کشاورزی و تغییر شکل و تبدیل محصولات کشاورزی و دامی و همچنین تضمین خرید این محصولات از شرکتهای سهامی زراعی و شرکتهای تعاونی روستائی .

۶- عمران ونوسازی روستاها واحداث شبکه های درجه سوم و چهارم آبیاری در منطقه عمل شرکتهای سهامی زراعی و شرکتهای تعاونی روستائی که قانون تعاونی کردن تولید و یکپارچه کردن اراضی در منطقه عمل آنها اجرا میشود باتوجه بمواد ۶ و ۷ این قانون .

تبصره ۱۵ - وزیر تعاون و امور روستاها ضمن حذف تشکیلات اداری زاید وزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی بر حسب مورد و نوع احتیاج ، سازمان های اداری و بازرگانی لازم برای انجام وظایف مقرر در این قانون را ایجاد خواهد کرد و تازمانی که سازمانهای اداری پیشنهادی وزارت تعاون و امور روستاها بر اساس قوانین و مقررات مربوط بتأیید سازمان امور اداری و استخدامی کشور نرسیده است و تا اساسنامه سازمان های بازرگانی مورد نیاز آن بتصویب کمیسیونهای دارائی و استخدام و تعاون و امور روستاهای مجلسین نرسیده است سازمانهای اداری مصوب قبلی برای وزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی وظایف متدرج در این ماده را زیر نظر وزیر تعاون و امور روستاها انجام خواهند داد .

تبصره ۲۵ - برای پیش بینی احتیاجات مواد غذایی اساسی و تعیین احتیاجات وارداتی کشور باین مواد کمیته دائمی مرکب از نمایندگان وزرای تعاون وامور روستاها - کشاورزی واقتصاد و کشور و نمایندگان رئیس کل بانک مرکزی ومدیر عامل سازمان برنامه، در وزارت تعاون وامور روستاها تشکیل می شود و ریاست این کمیته برعهده نماینده وزیر تعاون وامور روستاها خواهد بود .

نتیجه بررسیهای انجام شده وسیله این کمیته که حداکثر باید تا آخر خرداد هر سال آماده شده باشد وسیله وزیر تعاون وامور روستاها در جلسه هیأت وزیران مطرح و پس از تأیید وتصویب ملاک تهیه برنامه کشاورزی و دامی سالانه مملکت وسیله دولت وتأمین کمبود مواد غذایی اساسی کشور از خارج کشور و صدور مازاد این مواد توسط وزارت اقتصاد وسیله دولت یا بخش خصوصی خواهد بود وعلاوه براین درهر مورد که به پیشنهاد کمیته مذکور وتصویب هیئت وزیران ورود مقداری مواد محصولات کشاورزی وغذائی بصورت خام ونیمه ساخته ویا کامل ، لازم تشخیص داده شود وزارت اقتصاد نسبت بوارد کردن این قبیل محصولات اقدام لازم را انجام خواهد داد .

تبصره ۳ - وزارت تعاون وامور روستاها برای تضمین خرید محصولات کشاورزی ودامی تولید شده بوسیله شرکتهای سهامی زراعی و شرکتهای تعاونی روستائی براساس ضوابط پیش بینی شده در آئیننامه ایکه وسیله وزارت تعاون وامور روستاها و وزارت کشاورزی تهیه وبتصویب هیأت وزیران خواهد رسید اقدام خواهد نمود .

تبصره ۴ - وزارت تعاون وامور روستاها برای تغییر شکل وتبدیل

قانون عمران و نوسازی روستاها و انحلال وزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی

محصولات کشاورزی و دامی شرکت‌های سهامی زراعی و شرکتهای تعاونی روستائی مستقیماً وسیله کارخانه‌ها و مستحذات این شرکتها و یا کارخانه‌ها و تأسیساتیکه وسیله وزارت اقتصاد در مناطق روستائی کشور تأسیس شده یا بشود و خرید سهام آنها در حدود امکانات مالی شرکتهای سهامی زراعی و شرکتهای اتحادیه‌های تعاونی روستائی باشد و بر اساس ضوابطی که در آئیننامه مربوط پیش‌بینی خواهد شد باین شرکت‌ها و اتحادیه‌ها واگذار میگردد اقدام خواهد نمود. آئیننامه مذکور در این تبصره وسیله وزارت تعاون و امور روستاها و وزارت اقتصاد تهیه و بتصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

تبصره ۵ - محصولات اساسی کشاورزی و مواد غذایی اساسی مذکور در این ماده هر ساله به پیشنهاد وزیر تعاون و امور روستاها و وزیر کشاورزی و تصویب هیأت وزیران تعیین میگردد.

ماده ۲ - سازمان غله کشور با کلیه تشکیلات سازمانی و کارکنان و دارائی و اعتبارات بوزارت تعاون و امور روستاها وابسته میشود و اختیارات و وظائف وزیر تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی ناشی از مقررات پیش‌بینی شده در اساسنامه آن و همچنین نمایندگی سرمایه دولت در این سازمان و انجام وظائف محوله بشورای عالی آن بوزیر تعاون و امور روستاها محول میشود و رئیس این سازمان با سمت معاون وزارت تعاون و امور روستاها و وظائف محوله را انجام خواهد داد.

هرگونه تغییرات بعدی در اساسنامه سازمان نامبرده پس از تصویب کمیسیونهای تعاون و امور روستاها و استخدام و دارائی مجلسین لازم‌الاجرا خواهد بود.

ماده ۳- شرکت سهامی فروشگاه فردوسی با کلیه تشکیلات سازمانی و کارکنان و دارائی و اعتبارات بوزارت تعاون و امور روستاها وابسته میشود و بوزارت مذکور اجازه داده میشود بمنظور فراهم نمودن موجبات فروش مستقیم محصولات شرکتهای سهامی زراعی و شرکتها و اتحادیههای تعاونی روستائی پس از حسابرسی و ارزیابی دارائی فعلی شرکت فروشگاه فردوسی و افزایش ارزش روز عرصه و اعیان ساختمان مرکزی فروشگاه فردوسی به سرمایه شرکت و تعیین ارزش حقیقی سهام آن ، قسمتی از سهام دولت در سرمایه شرکت را بتشخیص وزیر تعاون و امور روستاها بنام نماینده تامالاختیار دولت بعنوان صاحب سهم بسازمان مرکزی تعاونی روستائی و شرکتهای سهامی زراعی و شرکتها و اتحادیههای تعاونی روستائی بفروشد و شرکت سهامی فروشگاه فردوسی را براساس ضوابط پیشبینی شده در اساسنامه ای که بتصویب کمیسیونهای تعاون و امور روستاها و دارائی و استخدام مجلسین خواهد رسید بشرکت تعاونی فروشگاه فردوسی تبدیل نماید .

تا زمانیکه سهام دولت در شرکت تعاونی فروشگاه فردوسی بیش از پنجاه درصد سرمایه ثبت شده شرکت باشد وزیر تعاون و امور روستاها بعنوان نماینده اکثریت صاحبان سهام وظایف مجامع عمومی را بشرح مندرج در اساسنامه مربوط انجام خواهد داد و وجوه حاصل از فروش سهام شرکت سهامی فروشگاه فردوسی برای تأمین تمام یا قسمتی از سرمایه سازمانهای بازرگانی که برای انجام وظایف مقرر در این قانون ایجاد میشوند و یا برای گسترش فعالیتهای شرکت نامبرده مورد استفاده قرار خواهد گرفت .

ماده ۴- شرکت سهامی صنایع شیر ایران و سازمان گوشت کشور با کلیه

قانون عمران و نوسازی روستاها و انحلال وزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی

تشکیلات سازمانی و کارکنان و وسائل و دارائی و اعتبارات مربوط بوزارت کشاورزی وابسته میشود .

تبصره ۱ - اقدامات مربوط بتوزیع شیر تولیدشده وسیله شرکتهای سهامی زراعی و شرکتهای تعاونی روستائی میان مصرف کنندگان ، زیر نظر وزارت تعاون و امور روستاها انجام خواهد پذیرفت .

وزارت تعاون و امور روستاها سازمان بازرگانی لازم برای انجام این وظیفه را بتبعیت از ضوابط پیش بینی شده در اساسنامه ای که بتصویب کمیسیونهای تعاون و امور روستاها و استخدام و دارائی مجلسین خواهد رسید ایجاد خواهد نمود .

تبصره ۲ - بمنظور حداکثر استفاده از منابع و امکانات شرکت سهامی صنایع شیر ایران و سازمان گوشت کشور و جلوگیری از سرمایه گزاریهای مکرر و فراهم نمودن موجبات استفاده شرکتهای سهامی زراعی و شرکتهای تعاونی روستائی از کشتارگاهها و سردخانههایی که با سرمایه دولت بوجود آمده و خواهد آمد ترتیب لازم بر اساس ضوابط مورد توافق بین وزرای کشاورزی و تعاون و امور روستاها داده خواهد شد .

ماده ۵۵ - شرکت دخانیات ایران و سازمان قند و شکر و شرکت سهامی جای ایران با کلیه تشکیلات سازمانی و کارکنان و دارائی و اعتبارات مربوط بوزارت تعاون و امور روستاها وابسته میشوند و اختیارات و وظایف وزیر تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی ناشی از مقررات پیش بینی شده در اساسنامه آنها بوزیر تعاون و امور روستاها محول میشود و هرگونه تغییرات بعدی در اساسنامه آنها پس از تصویب کمیسیونهای دارائی و استخدام و تعاون و امور روستاهای

مجلسین لازم الاجرا خواهد بود .

ماده ۶۵۵ - از آغاز سال ۱۳۵۱ انجام وظایف مربوط با اجرای طرحهای بهسازی محیط و ساختن راههای روستائی واحداث ساختمان مسکونی و تأسیسات عمومی برابر خانه‌های نمونه‌ای که وسیله وزارت آبادانی و مسکن با توجه بشرایط اقلیمی و جغرافیائی در مناطق مختلف کشور ساخته خواهد شد و اولویتهای مناطق از نظر احداث این ساختمانها در آغاز هر سال وسیله وزارت تعاون و امور روستاها اعلام میشود بر اساس طرحهای مصوب سازمان برنامه و انجام کلیه وظایف دولت در باره عمران و آبادی روستاها با حق اولویت اقدام در منطقه عمل شرکتهای سهامی زراعی و شرکتهای تعاونی روستائی در حدود اعتبارات و امکاناتی که وسیله دولت برای انجام این قبیل فعالیتها تخصیص داده میشود بر عهده وزارت تعاون و امور روستاها محول خواهد شد و کلیه اختیارات وزارت آبادانی و مسکن و وزیر این وزارتخانه در این مورد منجمه و وظایف و اختیارات موضوع ماده ۱۵۰ قانون اصلاح قانون تأسیس وزارت آبادانی و مسکن بوزارت تعاون و امور روستاها و وزیر این وزارتخانه محول میشود .

تبصره ۱ - کلیه سازمانهای اداری و کارکنان آنها که در تاریخ اول فروردین ماه سال ۱۳۵۰ در وزارت آبادانی و مسکن مشغول انجام این وظایف بوده‌اند بدارائی و اعتبارات مربوط از اول فروردینماه سال ۱۳۵۱ بوزارت تعاون و امور روستاها منتقل میشوند و وزارت تعاون و امور روستاها پس از تصویب این قانون باتشکیل سازمان عمران و نوسازی روستاها که رئیس آن با سمت معاون وزارت تعاون و امور روستاها انجام وظیفه خواهد نمود تشکیلات اداری لازم برای انجام این وظایف را بوجود خواهد آورد و آن تعداد از کارمندان

قانون عمران و نوسازی روستاها و انحلال وزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی

فعلی مسئول انجام این وظایف که با تأیید و توافق وزرای تعاون و امور روستاها و آبادانی و مسکن مورد احتیاج وزارت آبادانی و مسکن باشند در وزارت آبادانی و مسکن باقی خواهند ماند .

تبصره ۲- وزارت تعاون و امور روستاها میتواند انجام وظایف مقرر در این ماده را در خارج مناطق عمل شرکتهای سهامی زراعی به استانداران و فرمانداران کل محول نماید تا با توجه بقوانین و مقررات مربوط عمل نمایند .

تبصره ۳- آن تعداد از سپاهیان ترویج و آبادانی که براساس قوانین و آئین نامه ها و مقررات مربوط جهت انجام وظیفه در اختیار وزارت آبادانی و مسکن گذارده میشده از ابتدای سال ۱۳۵۱ در اختیار وزارت تعاون و امور روستاها گذارده میشود و کلیه اختیارات و وظایف وزارت آبادانی و مسکن و وزیر این وزارتخانه در قانون تشکیل سپاه ترویج و آبادانی و آئین نامه های اجرایی این قانون و قانون اختصاص تعدادی از دیلمه های متوسطه مشمول وظیفه عمومی برای خدمت در روستاها بوزارت تعاون و امور روستاها و وزیر این وزارتخانه محول میشود .

در صورتیکه بین این قبیل سپاهیان که در اختیار وزارت تعاون و امور روستاها قرار داده می شوند افرادی وجود داشته باشند که با تأیید وزرای کشاورزی و تعاون و امور روستاها و آبادانی و مسکن تخصص آنها مورد نیاز عمران و نوسازی روستاها نباشد آن عده در اختیار وزارت آبادانی و مسکن گذاشته میشوند .

تبصره ۴- وزیر آبادانی و مسکن کماکان عضویت شورای هم آهنگی

قانون عمران و نوسازی روستاها و انحلال وزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی
امور روستاها و موضوع ماده ۶ قانون تشکیل سپاه ترویج و آبادانی را بر عهده
خواهد داشت .

تبصره ۵ - آن مقدار از اعتبارات صدی دو عمران انجمنهای ده که تا پایان
سال ۵۰ وسیله وزارت آبادانی و مسکن برای اجرای طرحهای بهسازی محیط
و ساختن راههای روستائی واحداث ساختمان مسکونی و تأسیسات عمومی و
غیره وصول شده و بمصرف نرسیده باشد عیناً بوزارت تعاون و امور روستاها
منتقل میشود که وزارتخانه مذکور وجوه مزبور را با رعایت مقررات بمصارف
مربوط برساند .

ماده ۷ - مسئولیت احداث شبکههای درجه ۳ و ۴ آبیاری در منطقه عمل
شرکتهای سهامی زراعی و شرکتهای تعاونی روستائی کشور در مناطقی که
وزارت آب و برق طرحهای توسعه منابع آب را اجرا میکند از وظایف وزارت
آب و برق بوده و در مواردیکه با تأیید وزرای تعاون و امور روستاها و آب و
برق احداث این شبکهها با استفاده از اعتبار و وقت کمتری با اقدام شرکتهای
سهامی زراعی و شرکتهای تعاونی روستائی که قانون یک پارچه کردن اراضی
و تعاونی کردن تولید در منطقه عمل آنها اجرا شده است در منطقه عمل آنها
امکان پذیر باشد شرکتهای نامبرده بر اساس قراردادهای منعقد با وزارت آب
و برق و بانظارت مسئولین امر در وزارت نامبرده و استفاده از اعتبارات مربوط
نسبت بتأسیس شبکههای درجه ۳ و ۴ آبیاری در منطقه عمل مربوط بخود اقدام
لازم را انجام خواهند داد .

ماده ۸ - انجام بررسیها و مطالعات مربوط به تنظیم بازار و بازاریابی داخلی
برای محصولات اساسی کشاورزی و دامی شرکتهای سهامی زراعی و شرکتهای

قانون عمران و نوسازی روستاها و انحلال وزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی

تعاونی روستائی و کشاورزانی که هنوز موجبات عضویت آنها در شرکتهای تعاونی روستائی و شرکتهای تعاونی کشاورزی فراهم نشده است بر اساس طرحهای مصوب سازمان برنامه بر عهده مرکز تحقیقات وزارت تعاون و امور روستاها موضوع ماده ۱۵ قانون تشکیل شرکتهای سهامی زراعی و ماده ۱۴۹ قانون شرکتهای تعاونی محول میگردد و رئیس این مرکز از حقوق و مزایای معاون وزارتخانه استفاده مینماید .

قانون فوق مشتمل بر هشت ماده و دوازده تبصره پس از تصویب مجلس شورای ملی در جلسه روز پنجشنبه ۱۱/۹/۱۳۵۰ در جلسه روز شنبه بیست و هفتم آذرماه یک هزار و سیصد و پنجاه شمسی بتصویب مجلس سنا رسید .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

اساسنامه شرکت سهامی حسابرسی

مصوب ۲۹ آذرماه ۱۳۵۰ کمیسیونهای آب و برق و استخدام و دارائی مجلسین

فصل اول - کلیات

ماده ۱ - نام شرکت ، شرکت سهامی حسابرسی است .

ماده ۲ - مرکز اصلی شرکت ، شهر تهران است .

ماده ۳ - نوع شرکت ، شرکت سهامی خاص است .

ماده ۴ - مدت شرکت نامحدود است .

ماده ۵ - موضوع شرکت ، انجام خدمات حسابرسی شرکتهای تابعه وزارت آب و برق و در صورت مراجعه انجام خدمات سایر وزارتخانهها و مؤسسات و شرکتهای دولتی است .

فصل دوم - سرمایه

ماده ۶ - سرمایه شرکت نقدی است و معادل مبلغ یک میلیون و پانصد هزار ریال میباشد که به یکصد و پنجاه سهم بانام ده هزار ریالی تقسیم شده است و تماماً متعلق بدولت است .

فصل سوم - ارکان شرکت

ماده ۷ - ارکان شرکت عبارتست از :

الف - مجمع عمومی .

ب - هیأت مدیره .

ج - مدیرعامل .

د - بازرسی .

ماده ۸ - مجمع عمومی - نمایندگی سهام دولت در مجمع عمومی با وزیر آب و برق - وزیر دارائی و یکنفر از وزراء به انتخاب هیأت وزیران خواهد بود و حداقل سالی یکبار تا پایان تیرماه هر سال تشکیل خواهد شد .

ماده ۹ - وظائف و اختیارات مجمع عمومی :

الف - تصویب بودجه و ترازنامه .

ب - تصویب خط مشی و برنامه عملیات آتی .

ج - رسیدگی و اظهار نظر نسبت بگزارش عملیات سالانه .

د - موافقت با افزایش یا کاهش سرمایه .

ه - انتخاب هیأت مدیره و مدیرعامل و تعیین میزان حقوق آنها .

و - انتخاب بازرس و تعیین حق الزحمه او .

ز - اتخاذ تصمیم درباره تقسیم سود ویژه .

ح - تصویب آئین نامه های استخدامی و مالی و تشکیلاتی شرکت با رعایت قوانین مربوط .

ط - موافقت با ارجاع دعاوی و اختلافات شرکت به داوری و انتخاب داور .

ی - اتخاذ تصمیم نسبت به سایر موضوعاتی که در دستور مجمع گذارده شده است .

ماده ۱۰ - مجمع عمومی صاحبان سهام بنابعد عوت مدیرعامل و یا بتقاضای کتبی بازرس تشکیل میگردد .

ماده ۱۱ - مجمع عمومی صاحبان سهام در مرکز اصلی شرکت و یا در

محلی که در دعوتنامه قید میگردد تشکیل خواهد شد .

ماده ۱۲ - هیأت مدیره مرکب از سه نفر عضو اصلی و یک نفر عضو علی البدل خواهد بود که از طرف مجمع عمومی برای مدت دو سال انتخاب خواهند شد و ناموقعی که تجدید انتخاب بعمل نیامده در مقام خود باقی خواهند بود . اداره امور شرکت بعهده هیأت مدیره خواهد بود و یکی از اعضاء هیأت مدیره بانتخاب مجمع عمومی بسمت رئیس هیأت مدیره و مدیر عامل با رعایت مقررات قانون تجارت انتخاب میشود .

ماده ۱۳ - جلسات هیأت مدیره با حضور سه نفر تشکیل و تصمیمات با کثرت آراء اتخاذ خواهد شد .

ماده ۱۴ - مدیر عامل و اعضاء هیأت مدیره در صورتی استحقاق دریافت حقوق دارند که تمام وقت در شرکت انجام وظیفه نمایند و نمیتوانند تحت هیچ عنوان هیچگونه حقوق یا مزایای دیگری از سایر دستگاههای دولت دریافت دارند .

ماده ۱۵ - هیأت مدیره میتواند تمام یا قسمتی از اختیارات خود را به مدیر عامل تفویض نماید .

مدیر عامل

ماده ۱۶ - مدیر عامل مجری مصوبات هیأت مدیره بوده و وظایف و اختیارات او بشرح زیر است :

الف - اجرای آئین نامه ها و مصوبات مجمع عمومی .

ب - تهیه و تنظیم بودجه سالانه و ترانز نامه و تقدیم آن بمجمع عمومی پس از تأیید هیأت مدیره .

ج - دعوت صاحبان سهام برای تشکیل مجمع عمومی طبق مقررات این اساسنامه .

د - تهیه و تنظیم برنامه عملیات سالانه شرکت و تقدیم آن بمجمع عمومی پس از تأیید هیأت مدیره .

ماده ۱۷ - کلیه اسناد و اوراق مالی و تعهدات باید بامضای مدیر عامل و یکی از اعضاء هیأت مدیره شرکت برسد مکاتبات غیر مالی بامضای مدیر عامل خواهد بود . مدیر عامل میتواند بمسئولیت خود اجازه امضای اسناد و اوراق مکاتبات شرکت را بهر يك از مقامات شرکت واگذار کند .

ماده ۱۸ - مدیر عامل موظف است يك نسخه از ترازنامه شرکت را که بتأیید هیأت مدیره رسیده است حداقل يكماه قبل از تشکیل مجمع عمومی بمنظور رسیدگی و اظهار نظر برای بازرس شرکت ارسال دارد .

ماده ۱۹ - مدیر عامل آئین نامه های استخدامی و مالی و همچنین سازمان شرکت را پس از تأیید هیأت مدیره جهت تصویب بمجمع عمومی تسلیم خواهد کرد .

ماده ۲۰ - مدیر عامل در کلیه امور حقوقی و محاکماتی شرکت دارای اختیار تام باحق تعیین و کیل و توکیل بغیر میباشد .

بازرس

ماده ۲۱ - شرکت دارای يك بازرس خواهد بود که از طرف مجمع عمومی برای مدت يكسال انتخاب میشود . اختیارات و وظائف بازرس طبق قانون تجارت خواهد بود .

فصل چهارم - ترتیب تقسیم سود

ماده ۲۲ - سود ویژه شرکت پس از کسر اندوخته‌های لازم بدرآمد عمومی دولت منتقل میشود .

فصل پنجم - سال مالی

ماده ۲۳ - سال مالی شرکت از اول فروردین هر سال آغاز و در پایان اسفند همان سال خاتمه مییابد باستثنای سال اول که آغاز آن از تاریخ ثبت شرکت خواهد بود .

ماده ۲۴ - سایر مواردیکه در این اساسنامه پیش‌بینی نشده تابع مقررات قانون تجارت خواهد بود .

ماده ۲۵ - هرگونه تغییر در این اساسنامه پس از تصویب کمیسیونهای آب و برق و دارائی و استخدام مجلسین لازم‌الاجرا خواهد بود .

اساسنامه فوق مشتمل بر بیست و پنج ماده باستناد ماده ۳ قانون تأسیس وزارت آب و برق به ترتیب در جلسات ۲۵ و ۳۰ آبان و ششم آذرماه ۱۳۵۰ بتصویب کمیسیونهای دارائی - استخدام و آب و برق مجلس سنا و بترتیب در جلسات ۲۷ و ۲۹ آذرماه ۱۳۵۰ بتصویب کمیسیونهای آب و برق - استخدام و دارائی مجلس شورای ملی رسیده است .

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

پیشنهاد مربوط به واگذاری اراضی مزروعی به ایل منگور

مصوب ۱۳۵۰/۹/۲۰ کمیسیون تعاون وامور روستاهای مجلسین

ماده ۱۹ حده - وزارت تعاون وامور روستاها میتواند در منطقه ایل منگور (شهرستان مهاباد) بکشاورزانیکه در اجرای قوانین ومقررات اصلاحات ارضی زمین بانان واگذار شده است اجازه دهد تا باتوافق وتراضی اراضی مازاد بر احتیاج خود را باشخاص دیگری که آن وزارت واجد صلاحیت تشخیص دهد منتقل نماید .

پیشنهاد فوق مشتمل بر يك ماده باستناد تبصره يك قانون تمدید مهلت و مواد مختلف مقرر در قانون تقسیم وفروش املاك مورد اجاره بزارعین مستأجر در موارد خاص (مصوب ۱۳۴۹/۳/۱۷) پس از تصویب کمیسیون تعاون وامور روستاهای مجلس سنا در تاریخ ۱۳۵۰/۹/۲۳ در تاریخ روز سه شنبه سی ام آذرماه یکهزار و سیصد و پنجاه بتصویب کمیسیون تعاون وامور روستاهای مجلس شورایملی رسید .

رئیس مجلس شورایملی - عبدالله ریاضی

قانون انتقال ۱۵۰ هکتار از اراضی منابع ملی شده اطراف تهران بوزارت کار و امور اجتماعی بمنظور تأمین مسکن کارگران

مصوب ۵/۱۰/۱۳۵۰

ماده ۱۹ و ۱۰ حده- بوزارت منابع طبیعی اجازه داده میشود بمنظور تأمین مسکن کارگران یکصد و پنجاه هکتار از اراضی منابع ملی شده واقع در اطراف تهران را بشرح زیر بلاعوض بوزارت کار و امور اجتماعی انتقال دهد .

۱- ۷۵ هکتار از پلاک شماره ۹۳ بخش ۱۱ تهران واقع در حکیمیه .

۲- ۵۰ هکتار از پلاک ۲۳۹۵ اصلی بخش ۱۰ تهران پلاکهای ۹۱۴ - ۹۵۶ فرعی از قطعه (ب) طبق نقشه افزای دادگاه واقع در اراضی طرشت .

۳- ۲۵ هکتار از نیمه شمالی زمین تخصیص داده شده به نمایشگاه دائمی کشاورزی از اراضی پلاک ۳ اصلی چیتگر .

تبصره ۱۵- وزارت کار و امور اجتماعی مکلف است پس از تصویب این قانون مقدمات اجرای طرح مسکن را فراهم و هرچه زودتر نسبت بتأمین مسکن کارگران اقدام نماید .

تبصره ۲- شرایط و نحوه و کیفیت واگذاری مسکن بکارگران بموجب آئین نامه ای خواهد بود که از طرف وزارت کار و امور اجتماعی تهیه و بتصویب کمیسیون مشترك کار مجلسین برسد .

قانون فوق مشتمل بر يك ماده و دو تبصره پس از تصویب مجلس سنا در جلسه روز دوشنبه ۱۳۵۰/۸/۲۴ در جلسه روز یکشنبه پنجم دیماه یک هزار و سیصد و پنجاه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسیده است . رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

قانون موافقت نامه همکاری بین دولتین شاهنشاهی ایران و اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی در زمینه تعلیمات حرفه‌ای

مصوب ۱۳۵۰/۱۰/۶

ماده ۱۹ حده- موافقت نامه همکاری بین دولتین شاهنشاهی ایران و اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی در زمینه تعلیمات حرفه‌ای که مشتمل بر یک مقدمه و یازده ماده و یک ضمیمه میباشد و در تاریخ ۱۵ مهرماه ۱۳۴۹ (۱۷ اکتبر ۱۹۷۰) بامضاء رسیده و متن فارسی و روسی آن ضمیمه است تصویب و بدولت اجازه داده میشود مفاد آنرا بموقع اجرا بگذارد.

قانون فوق مشتمل بر یک ماده و متن موافقت نامه ضمیمه پس از تصویب مجلس شورای ملی در جلسه فوق العاده عصر روز یکشنبه ۱۳۵۰/۳/۳۰ در جلسه روز دوشنبه ششم دیماه یک هزار و سیصد و پنجاه شمسی بتصویب مجلس سنارسید.
رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

موافقت نامه همکاری بین دولتین شاهنشاهی ایران و اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی در زمینه تعلیمات حرفه‌ای

دولت شاهنشاهی ایران و دولت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی
بمنظور توسعه و تحکیم همکاری های اقتصادی و فنی بین دو کشور با توجه به
احتیاجات کادرفنی در ایران این موافقت نامه را بشرح زیر منعقد مینمایند :

ماده اول- دولت شاهنشاهی ایران و دولت اتحاد جماهیر شوروی
سوسیالیستی برای احداث و توسعه هنرستانها و واحدهای مربوطه در ایران جهت
تربیت کادرفنی طی برنامه چهارم و برنامه های آینده ایران با یکدیگر همکاری
خواهند نمود. فهرست هنرستانهای موضوع این موافقت نامه در ضمیمه ای که
جزء لاینفک این موافقت نامه میباشد قید شده است. با توافق طرفین میتوان
هنرستانها و واحدهای مربوطه دیگری در حدود اعتبار مندرج در ماده سوم
این موافقت نامه احداث نمود و یا توسعه داد.

ماده دوم- بمنظور انجام همکاری موضوع ماده اول این موافقت نامه
سازمانهای ذیصلاحیت ایران و اتحاد جماهیر شوروی که بعداً از جانب طرفین
تعیین خواهند شد وظایف زیر را بعهده خواهند داشت.

الف- وظایف سازمانهای ایرانی :

- ۱- طراحی ساختمانهای لازم .
 - ۲- تهیه و تأمین نیروی انسانی و همچنین نیروی آب و برق و گاز و وسایل نقلیه و مخابرات و سایر لوازم برای ایجاد ساختمان ها و تأسیسات و راههای لازم تامحوظه تأسیسات .
 - ۳- ساختن هنرستانها و انجام کارهای ساختمانی براساس طرح های مربوطه .
 - ۴- تهیه و تأمین محل سکونت و محل کار با اثاثیه مورد لزوم و کمکهای پزشکی (منجمله بستری کردن در بیمارستان) برای کارشناسان و مترجمین شوروی و اعضای خانواده آنها و همچنین تأمین و سائل نقلیه لازم برای انجام مأموریتها در داخل ایران برای کارشناسانی که بموجب این موافقتنامه برای انجام کمکهای فنی به ایران اعزام میشوند .
 - ۵- تأمین اعتبارات مالی جهت انجام وظایف مندرج در زیر بند ۱ تا ۴ .
 - ۶- تعیین مدت اقامت کارشناسان و معلمان شوروی در ایران .
- ب- وظایف سازمانهای شوروی :
- ۱- تحویل ماشین آلات - تجهیزات و متعلقات - ابزار و لوازم تدریس مدلها و برنامه های آموزشی بشرطی که در ایران قابل تهیه نباشند .
 - ۲- اعزام کارشناس جهت انجام همکاری های فنی در کارهای طراحی و نصب و مونتاژ و بکار انداختن ماشین آلات و تجهیزات و همچنین اعزام معلم و مربی طبق توافق قبلی طرفین .
- ماده سوم -** دولت اتحاد جماهیر شوروی اعتباری تا نه میلیون روبل (یک روبل دارای ۱۲۹۸۷۴٪ گرم طلای خالص میباشد) با بهره سالانه ۲/۵ درصد

برای مصارف زیردراختیار دولت شاهنشاهی ایران میگذارد .

۱- پرداخت بهای ماشین آلات - تجهیزات و متعلقات - ابزار و لوازم تدریس و مدلها و برنامه های آموزشی براساس قرار دادهای منعقد شده که بوسیله شوروی سیف بنادر ایران و یا فرانکو مرز ایران و شوروی تحویل میشود .

۲- پرداخت هزینه سفر کارشناسان شوروی که برای کمک فنی در انجام کارهای موضوع این موافقتنامه به ایران اعزام میشوند باستثنای هزینه های مربوط به اقامت آنان در داخل ایران که براساس قراردادهای منعقد شده از جانب ایران بریال پرداخت میشود .

در صورتی که مبلغ کل هزینه های سازمانهای شوروی مربوط بموضوع موافقتنامه از مبلغ اعتبار مذکور تجاوز نماید مبلغ اضافی برطبق موافقتنامه های بازرگانی و پرداخت معتبر بین ایران و شوروی از طرف ایران پرداخت خواهد شد .

ماده چهارم - در صورت تغییر محتوی طلای روبل موضوع ماده سوم این موافقتنامه در روز تغییر محتوی طلای روبل مانده حسابهای مربوط به اعتبار و همچنین مبلغ استفاده نشده از اعتبار متناسب تغییر حاصل ارزیابی خواهد شد .

ماده پنجم - دولت شاهنشاهی ایران مبالغی را که از اعتبار مذکور در این موافقتنامه در طی هر سال تقویمی مورد استفاده قرار میدهد ظرف ۱۲ سال با قسط مساوی سالیانه مستهلك خواهد نمود . سررسید بازپرداخت اولین قسط مبالغ استفاده شده در هر سال اول سپتامبر سال بعد از استفاده از آن خواهد بود .

بهره اعتبارات استفاده شده در هر سال از تاریخ استفاده از قسمت مربوطه اعتبار احتساب خواهد شد و بهره هر سال ظرف سه ماه بعد از یکسال از تاریخ احتساب پرداخت خواهد شد .

آخرین قسط بهره با آخرین قسط بازپرداخت اصل اعتبار استفاده شده همزمان خواهد بود .

تاریخ استفاده از اعتبار بمنظور پرداخت بهای اقلام مندرج در زیر بند یک از ماده سوم این موافقتنامه هفت روز بعد از تاریخ صدور بارنامه کشتی یا از تاریخ مهرایستگاه راه آهن مرز ایران روی بارنامه تلقی خواهد شد (تاریخ مذکور ممکن است در اعلامیه ورودی کالا به مرز ایران که بگواهی گمرک مربوط رسیده باشد مشخص گردد) . برای پرداخت هزینه موضوع زیر بند ۲ از ماده سوم تاریخ صورت حساب تاریخ استفاده از اعتبار تلقی خواهد شد .

ماده ششم - اصل مبالغ استفاده شده از اعتبار مذکور و بهره آن که ایران بریال می پردازد بحساب جداگانه ای که طبق ماده ۸ موافقتنامه همکاری اقتصادی و فنی ایران و شوروی مورخ بیست و دوم ژوئن ۱۹۶۸ باز شده ریخته خواهد شد و مبالغی که بحساب فوق منظور میشود تحت شرایط پیش بینی شده در ماده هشتم موافقتنامه مزبور بمصرف خواهد رسید .

ماده هفتم - دولت شاهنشاهی ایران طبق قراردادهای منعقد شده بر اساس این موافقتنامه هزینه های سازمانهای شوروی برای اقامت کارشناسان شوروی در ایران را بریال بحساب جداگانه ای که در ماده ششم این موافقتنامه پیش بینی شده است بطرف شوروی خواهد پرداخت .

ماده هشتم - بمنظور نگاهداری حساب استفاده از اعتباری که بموجب این موافقتنامه داده میشود و همچنین نگاهداری حساب استرداد اصل و پرداخت بهره آن بانک مرکزی ایران و بانک دولتی اتحاد جماهیر شوروی و یا بدستور بانک اخیر الذکر بانک بازرگانی خارجی اتحاد جماهیر شوروی برای یکدیگر

حسابهای مخصوص اعتباری بروبل باز کرده و ترتیب فنی محاسبه و نگاهداری حسابهای اعتبار مذکور را متفقاً تعیین خواهند نمود .

ماده نهم - تحویل ماشین آلات - تجهیزات و متعلقات - ابزار و لوازم تدریس و مدلها و برنامه های آموزشی و اعزام کارشناسان و مربیان و معلمین شوروی مندرج در این موافقتنامه بر اساس قرارداد های اجرائی خواهد بود که از طرف سازمانهای ذیصلاحیت طرفین منعقد خواهد شد .

قرار داد های مذکور حداکثر ظرف سه ماه از تاریخ تسلیم از جانب سازمان های هر يك از طرفین بررسی شده و در صورت توافق هر دو طرف بامضاء خواهد رسید .

در قرارداد های اجرائی نوع حجم معاملات و ترتیب و مواعد تحویل و با انجام کار و قیمت ها و شرایط تفصیلی مربوط به همکاری فنی موضوع این موافقتنامه و مسئولیتهای ناشی از تأخیر انجام تعهدات تعیین خواهد شد . قیمت اجناس تحویلی از اتحاد جماهیر شوروی به ایران با توافق طرفین بر اساس قیمت های بین المللی خواهد بود .

ماده دهم - در صورت بروز هرگونه اختلاف بین سازمان های ایرانی و شوروی درباره هر يك از موضوعات این موافقتنامه و قراردادهای اجرائی مربوطه نمایندگان دولت شاهنشاهی ایران و دولت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی بایکدیگر مشورت خواهند کرد و برای رفع اختلاف کوشش خواهند نمود .

ماده یازدهم - این موافقتنامه شامل یازده ماده میباشد و طبق ترتیبات قانونی مقرر در هر يك از کشور های طرف موافقتنامه بتصویب خواهد رسید

موافقتنامه همکاری بین دولتین شاهنشاهی ایران و اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی
و از روز مبادله اسناد تصویب که در مسکو انجام خواهد شد دارای اعتبار
خواهد بود .

این موافقتنامه در تاریخ ۱۵ مهر ۱۳۴۹ مطابق با ۷ اکتبر ۱۹۷۰ در شهر
تهران در دو نسخه اصلی بزبانهای فارسی و روسی امضاء شده و هر دو متن دارای
اعتبار یکسان است .

از طرف دولت شاهنشاهی ایران از طرف دولت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی

هوشنگ انصاری
س . آ . اسکاچکف

وزیر اقتصاد
رئیس کمیته دولتی شورای وزیران اتحاد جماهیر

شوروی سوسیالیستی برای همکاریهای اقتصادی

باکشور های خارجی

پیوست

موافقتنامه ایران و شوروی مورخ ۱۵ مهر ۱۳۴۹ مطابق با ۷ اکتبر ۱۹۷۰

فهرست هنرستانهایی که سازمانهای ایرانی و شوروی در احداث ویاتوسعه آنها همکاری خواهند نمود :

الف - هنرستانها .

۱ - چهارباب هنرستان صنعتی .

۲ - هنرستان معدن .

۳ - هنرستان ساختمان .

۴ - هنرستان آبیاری .

ب- توسعه آموزشگاههای حرفه‌ای .

۱ - توسعه واحداث انستیتو تکنولوژی الکترونیک و الکترومکانیک .

۲ - توسعه واحداث کارگاههای آموزشی نمونه وابسته به واحد صنعتی .

تصمیم نهائی در مورد تعداد - رشته‌ها و مکانهای هنرستان‌ها و واحدهای مربوطه قبل از انعقاد قرارداد های اجرائی اتخاذ خواهد شد .

موافقت نامه فوق‌مشمول بريك مقدمه و یازده ماده و يك ضمیمه منضم بقانون

موافقت نامه همکاری بین دولتین شاهنشاهی ایران و اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی در زمینه تعلیمات حرفه‌ای میباشد .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

قانون تبدیل بنگاه شیمیائی بشرکت سهامی

مصوب ۱۰/۱۰/۱۳۵۰

ماده واحده - بوزارت کشاورزی اجازه داده میشود بنگاه شیمیائی وابسته بوزارت کشاورزی را بشرکت سهامی تبدیل وبصورت بازرگانی اداره نماید و اساسنامه آن ظرف سه ماه از تاریخ تصویب این قانون وسیله وزارت کشاورزی تنظیم و پس از تصویب کمیسیونهای استخدام - دارائی و کشاورزی مجلسین اجرا میگردد .

تبصره ۱ - میزان سرمایه و منابع تأمین آن در اساسنامه تعیین خواهد شد .
تبصره ۲ - کلیه کارکنان و دارائی و تعهدات بنگاه مذکور از تاریخ تصویب اساسنامه باین شرکت منتقل میشود و تا زمانیکه اساسنامه شرکت بتصویب نرسیده است مقررات فعلی بنگاه قابل اجرا است .

تبصره ۳ - مستخدمین رسمی بنگاه شیمیائی که بشرکت منتقل میشوند مشمول مقررات ماده ۱۴۴ قانون استخدام کشوری و تبصره آن و تغییرات و اصلاحات بعدی خواهند بود .

قانون فوق مشتمل بر یک ماده و سه تبصره پس از تصویب مجلس شورای ملی در جلسه روز سه شنبه ۲/۹/۱۳۵۰ در جلسه روز دوشنبه ششم دیماه یک هزار و سیصد و پنجاه شمسی بتصویب مجلس سنا رسید .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

قانون اجازه مبادله و اجرای سه فقره قرارداد نفت

مصوب ۱۳۵۰/۱۰/۶

ماده واحده - سه فقره قرارداد ضمیمه که باستناد ماده ۲ قانون نفت مصوب مرداد ماه ۱۳۳۶ بمنظور اجرای عملیات تفحص و اکتشاف و بهره برداری و فروش و صدور نفت از مناطق مصرح در قرارداد های مزبور بین شرکت ملی نفت ایران از یکطرف و شرکتهای نامبرده زیر :

۱ - امراد افس کورپوریشن

(AMERADA HESS CORPORATION)

۲ - موبیل اویل کورپوریشن .

(MOBIL OIL CORPORATION)

۳ - گروه شرکتهای ژاپونی تی جین لیمیتد (TEIJIN LIMITED)

ونورث سوماترا اویل دولوپمنت کوئوپریشن کمپانی لیمیتد

(NORTH SUMATRA OIL DEVELOPMENT -
COOPERATION CO ., LTD.)

و میتسولی اند کمپانی لیمیتد (MITSUI & CO ., LTD.) و میتسویوشی شوچی

کیشا لیمیتد (MITSUBISHI SHOJI KSISHA LTD) و شرکت موبیل

اویل (MOBIL OIL CORPORATION) از طرف دیگر امضاء شده و بتأیید

هیأت دولت نیز رسیده است تصویب و اجازه مبادله و اجرای آنها داده میشود .

قانون فوق مشتمل بر یک ماده و متن قرارداد های ضمیمه پس از تصویب

مجلس شورای ملی در جلسه روز پنجشنبه ۱۳۵۰/۹/۱۱ در جلسه روز دوشنبه ششم

دیماه یک هزار و سیصد و پنجاه شمسی بتصویب مجلس سنا رسید .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

شرکت نفت بوشهر

بوشکو

فهرست مطالب

مقدمه	
ماده ۱	تعريفات و اصطلاحات
ماده ۲	ايجاد دستگاه مختلط
ماده ۳	ناحیه واگذاری و استرداد قطعات
ماده ۴	ثبت طرف دوم
ماده ۵	ثبت بوشکو
ماده ۶	هیئت مدیره و حسابرسان
ماده ۷	سرمایه شرکت
ماده ۸	اخذ رأی در مجامع عمومی
ماده ۹	عملیات مجاز
ماده ۱۰	پیمانکاران
ماده ۱۱	تعهدات طرف دوم
ماده ۱۲	تعهدات بوشکو
ماده ۱۳	اطلاعات محرمانه
ماده ۱۴	استفاده از اراضی، آب و حقوق ارتفاقی
ماده ۱۵	تعهدات حفاری
ماده ۱۶	پایان مرحله اکتشاف - رسیدن بتولید تجاری
ماده ۱۷	تهیه برنامه تولید و تحویل
ماده ۱۸	تحویل نفت به طرفهای اول و دوم بمنظور صادرات
ماده ۱۹	صدور نفت

قانون اجازه مبادله و اجرای سه فقره قرارداد نفت

قیمتهای اعلان شده	ماده ۲۰
نفت خام برای مصرف داخلی	ماده ۲۱
گاز طبیعی	ماده ۲۲
مقررات پولی بین طرفین	ماده ۲۳
پول رایج و ارز خارجی	ماده ۲۴
تعهد مخارج	ماده ۲۵
مالیات	ماده ۲۶
حدود مالیات	ماده ۲۷
واردات و گمرک	ماده ۲۸
مدت قرارداد	ماده ۲۹
خاتمه قرارداد و تصفیه دارائیهها	ماده ۳۰
انتقالات	ماده ۳۱
قوه قهریه (فورس ماژور)	ماده ۳۲
تضمین مربوط باجراء و ادامه عملیات	ماده ۳۳
سازش	ماده ۳۴
داوری	ماده ۳۵
ضمانت اجرا	ماده ۳۶
حقوق ویژه شرکت ملی نفت ایران	ماده ۳۷
قانون حاکم بر قرارداد	ماده ۳۸
زبان متن	ماده ۳۹
اخطارها	ماده ۴۰

قانون اجازه مبادله و اجرای سه فقره قرارداد نفت

این قرارداد بین شرکت ملی نفت ایران که از این ببعده «طرف اول» خوانده میشود و شرکت امراد افس شرکتی که بموجب قوانین ایالات دلاور کشورهای متحده امریکا تشکیل یافته و موجود است و از این ببعده «طرف دوم» نامیده میشود منعقد میگردد .

نظر باینکه طرف اول مایل است تولید و صدور نفت ایران را افزایش دهد بطوریکه منتج بحصول منافع بیشتری برای ایران گردد و این منظور هرچه زودتر عملی شود .

و نظر باینکه طرف اول بموجب قانون نفت نهم مرداد ۱۳۳۶ اجازه عقد این قبیل قراردادها را دارد .

و نظر باینکه طرف دوم سرمایه لازم برای اجرای عملیات مشروحه زیر را دارا میباشد و مخصوصاً توانائی تأمین بازارهای لازم را برای تضمین فروش نفتی که در نتیجه عملیات مزبور بدست آید دارد .

و نظر باینکه طرفین صلاحیت فنی و تخصص اداری لازم برای اجرای عملیات مشروحه زیر را دارند .

و نظر باینکه طرفین قصد دارند مقررات این قرارداد با صمیمیت و حسن نیت بموقع اجرا گذارده شود علیهذا بدینوسیله بین طرفهای اول و دوم بقرار زیر توافق حاصل شد .

ماده ۱ - تعاریفات و اصطلاحات

جز در مواردی که سیاق عبارت مفهوم دیگری را اقتضا کند معنی بعضی از اصطلاحات که در این قرارداد بکار رفته از لحاظ این قرارداد بشرح تعاریف زیر خواهد بود :

- الف - منظور از کلمه «قرارداد» عبارت است از این سند و ضمیمه آن .
- ب - «طرف اول» یعنی شرکت ملی نفت ایران یا قائم مقام آن .
- ج - «طرف دوم» یعنی امراد افس یا هر شخصی که طبق مقررات این قرارداد طرف انتقال قرار گرفته باشد .
- د - «قانون نفت» عبارت از قانون نفت مورخ نهم مرداد ۱۳۳۶ می باشد .
- ه «نفت» شامل نفت خام و گاز طبیعی می باشد .
- و - «نفت خام» شامل نفت تصفیه نشده و اسفالت و هر گونه مواد هیدروکربور مایع است که بحالت طبیعی یافت شود و یا از گاز طبیعی تولید شده همراه بانفت خام بدست آید .
- ز - «گاز طبیعی» یعنی گاز تر و گاز خشک و کلیه هیدروکربورهای گازی دیگر که از چاههای گاز بدست آمده و نیز بقیه گازی که پس از سوا کردن هیدروکربورهای مایع از گازهای تر باقی مانده باشد .
- ح - «مصرف داخلی در ایران» عبارت است از محصولات نفتی یا مواد فرعی که بمنظور مصرف در داخله ایران بفروش میرسد نه آنچه بصورت محموله از ایران صادر میگردد .
- ط - «قیمت اعلان شده» عبارت است از قیمت منتشر شده فوب برای هر وزن مخصوص از نفت خام که بمنظور صادرات در نقاط صدور مربوطه برای خریداران بطور عموم عرضه میشود قیمت مزبور بر مبنای قیمت های اعلان شده جاری نفت خام در خلیج فارس با توجه بموقعیت جغرافیائی و درجه API تعیین خواهد شد .

ی - «عملیات نفتی» عبارت است از کلیه عملیات مشروحه در بند ۱ از ماده ۹ این قرارداد .

و - «مترمکعب» عبارت است از یک متر مکعب در شصت درجه فارنهایت تحت فشار عادی جو .

ل - «تاریخ اجرا» عبارت از تاریخی است که قانون مربوط بتصویب این قرارداد بتوشیح ملوکانه رسیده باشد و هر مراجعه ای که در قانون نفت بتاریخ قرارداد شده باشد از لحاظ این قرارداد اشاره « بتاریخ اجرا » تلقی خواهد شد .

م - اصطلاح «اراضی» اعم است از اراضی پوشیده از آب و غیر آن .

ن - «تأسیسات ثابت» عبارت است از تأسیسات نصب شده یا کار گذاشته شده یا ساخته شده که بطور دائم مستقر گردیده و مستقیماً برای عملیات موضوع این قرارداد مورد استفاده قرار گیرد .

س - اصطلاح «دوره مالیاتی» عبارت است از یک سال دوازده ماهه تقویمی که در یکم ژانویه هر سال شروع میشود و یا هر دوره دیگری که بین طرفین مورد توافق قرار گرفته و مورد تصویب وزارت دارائی ایران نیز واقع شده باشد .

ع - اصطلاح «ناحیه واگذاری» عبارت است از ناحیه مشروحه در ضمیمه الف این قرارداد یا قسمتهائی از ناحیه مزبور که پس از استردادهای مقرر در ماده ۳ این قرارداد باقی مانده باشد .

ف - «بشکه» برابر است با ۴۲ گالن رسمی آمریکائی در ۶۰ درجه فارنهایت و تحت فشار عادی جو .

ص - «تاریخ شروع تولید تجاری» یعنی تاریخی که بموجب بند (۲) ماده ۲۹ این قرار داد تعریف شده است .

ق - «هزینه تولید هر واحد» برای هر یک از طرفین که توسط بوشکو تعیین خواهد شد و در بند ۲ الف ماده ۱۷ و بند ۲ ب ماده ۱۸ و بند ۳ ماده ۲۱ بآن اشاره شده صرفاً شامل تسهیم کلیه هزینه‌های اکتشافی که طرف دوم از طریق بوشکو متحمل گردیده با اضافه تسهیم کلیه هزینه‌های دستگاه مختلط از طریق بوشکو بازاء هر واحد تولید شده خواهد بود .

هزینه‌های مزبور طبق اصول صحیح حسابداری نفت که گاه بگاه مورد توافق طرفین قرار خواهد گرفت تعیین خواهد شد ولی شامل هیچ قسمت از حق الارض پذیره‌ها، پرداخت‌های مشخص و غیره که طرف دوم پرداخته باشد نخواهد بود . حق الارض، پذیره و پرداخت مشخص فقط در هزینه طرف دوم که در بند ۷ ماده ۲۶ بآن اشاره شد منظور خواهد شد .

ماده ۲ - ایجاد دستگاه مختلط

۱ - طرفین اول و دوم قرارداد بدین وسیله توأماً «دستگاه مختلطی» را ایجاد میکنند و بطوریکه در قانون نفت پیش‌بینی گردیده در اثر این اختلاط شخصیت حقوقی جداگانه‌ای بوجود نخواهد آمد .

۲ - طرفین این قرارداد در دستگاه مختلط مزبور با استثنای مواردی که بموجب این قرارداد و قانون نفت مقرر گردیده بطور متساوی شرکت خواهند نمود . طرفین اول و دوم در برخی از موارد این قرارداد مجتمعاً بعنوان «طرفین» یا دستگاه مختلط خوانده شده‌اند .

۳ - کلیه دستگاهها و ماشین آلات و تأسیسات و اموال دیگری که بموجب این قرارداد به‌زینه مشترک طرفین خریداری و یا تحصیل گردیده در مالکیت طرفین

(پنجاه درصد طرف اول و پنجاه درصد طرف دوم) خواهد بود و کلیه هزینه‌های لازم برای عملیات این قرارداد (بجز مخارج و هزینه‌هایی که تأمین و پرداخت آن برای عملیات اکتشافی تنها بر عهده طرف دوم است) بوسیله طرفین یعنی پنجاه درصد بوسیله طرف اول و پنجاه درصد بوسیله طرف دوم تأمین و پرداخت خواهد شد.

نفتی که از ناحیه واگذاری تولید میشود پنجاه درصد در مالکیت طرف اول و پنجاه درصد در مالکیت طرف دوم خواهد بود.

هریک از طرفین حق دارد که سهم نفت خود را بشرحی که در این قرارداد ذکر شده است برای خود یا برای نماینده خود بجنس مطالبه نماید.

ماده ۳ - ناحیه واگذاری و استرداد قطعات

۱ - ناحیه‌ای بشرح مذکور در ضمیمه الف در اختیار دستگاه مختلط گذارده میشود تا عملیاتی را که در این قرار داد مجاز شناخته شده از طریق عاملیت بوشکو یعنی شرکتی که طبق مقررات ماده (۵) این قرارداد بوسیله طرفین تشکیل خواهد یافت در آن بموقع اجرا بگذارد.

۲ - حداکثر تا پایان سال سوم پس از تاریخ اجرا کل ناحیه واگذاری مشروحه در بند ۱ این ماده بمیزان حداقل ۲۵ درصد کسر خواهد شد و بعد از آن نیز حداکثر ضمن یکدوره دوساله دیگر ناحیه واگذاری در صورت لزوم مجدداً تقلیل خواهد یافت بطوریکه کل ناحیه واگذاری باقی مانده از پنجاه درصد ناحیه اصلی واگذاری تجاوز ننماید.

۳ - ناحیه‌ای که بمنظور تقلیل مشروح در بند ۲ این ماده از ناحیه قرارداد خارج خواهد شد از قطعاتی تشکیل خواهد شد که مساحت هر کدام از آنها

قانون اجازه مبادله و اجرای سه فقره قرارداد نفت

از ۲۰۰ کیلومتر مربع کمتر نبوده و متوسط طول هر کدام از قطعات بیشتر از شش برابر میزان متوسط پهنای آن نباشد در صورتیکه اجرای ترتیب مزبور مناسب نباشد قطعات باشکال و اندازه‌هایی که طرف اول آنرا متناسب تشخیص دهد معین خواهد شد .

۴ - لااقل سه ماه جلوتر از استرداد قطعات ناحیه واگذاری بشرح مذکور در بند ۲ این ماده بوشکو مشخصات حدود قسمتی را که قرار است مسترد شود بطرف اول اعلام خواهد نمود . قطعاتی که باید مسترد بشوند براین اساس تعیین خواهند شد که باتوجه باطلاعات موجود در آنزمان آنچه کمتر امید بخش باشد زودتر مسترد گردد .

۵ - چنانچه در پایان سال ششم از تاریخ اجرا بهره برداری تجاری بمعنی مشروحه در این قرارداد در ناحیه واگذاری تحقق نیافته باشد ناحیه مذکور بطرف اول مسترد خواهد شد .

۶ - چنانچه در پایان سال ششم از تاریخ اجراء بهره برداری تجاری انجام شده باشد فقط قسمت‌هایی از ناحیه واگذاری که در آن میدانهای قابل بهره‌برداری تجاری کشف شده باشند در اختیار دستگاه مختلط باقی خواهد ماند . هر يك از قسمت‌های مزبور بشکل کثیر الاضلاعی مشخص میگردد که مختصات جغرافیائی قطعی آن توسط بوشکو معین و توسط شرکت ملی نفت ایران تأیید خواهد شد . ناحیه‌ای که باین ترتیب مشخص میگردد از حدود کثیر الاضلاعی که محیط برپست‌ترین خطوط میزان ساختمان طبقات تحت الارضی و یا باختلاف موارد محیط بر حدود ناحیه قابل بهره‌برداری نفتی باشد تجاوز نخواهد نمود . ناحیه قابل بهره‌برداری مزبور که در داخل ناحیه عملیات

واقع است باید بر اساس کلیه اطلاعات مربوطه مشخص گردد .

ماده ۴ - ثبت طرف دوم

طرف دوم یا منتقل الیه آن (که طبق ماده ۳۱ معین میشود) مکلف اند ظرف مدت سی روز از تاریخ اجرا درخواست ثبت خود را طبق قوانین و مقررات ثبت شرکتها در ایران بداراره ثبت تسلیم نمایند .

ماده ۵ - ثبت شرکت بوشکو

۱ - طرفهای این قرارداد ظرف شصت روز از تاریخ اجرا شرکتی تشکیل داده و در اداره ثبت ایران ثبت خواهند رساند این شرکت يك شرکت غیر انتفاعی بوده و عملیات مقرر در این قرارداد را بحساب مشترك طرفین و بعنوان عامل طرفین انجام خواهد داد ولیکن در مورد اجرا و انجام عملیات اکتشافی که بموجب این قرارداد بر عهده طرف دوم محول گردیده شرکت مذکور فقط عامل طرف دوم خواهد بود . شرکت مزبور شرکت نفت بوشهر نامیده خواهد شد و از این پس در این قرارداد نام بوشکو بآن اطلاق میشود . بوشکو دارای تابعیت ایرانی بوده و نسبت بمواردی که تکلیف آن در اساسنامه شرکت مذکور تعیین نشده باشد مشمول مقررات قانون تجارت ایران خواهد بود .

۲ - بوشکو عملیاتی را که موضوع این قرارداد بوده یا اجازه انجام آن بموجب این قرارداد داده شده انجام خواهند نمود و کلیه مخارج و هزینه های لازم برای عملیات مزبور توسط طرفین قرارداد توأمآً بیا به تنهایی (هر کدام که طبق مواد این قرارداد مورد پیدا کند) از طریق عاملیت بوشکو پرداخت خواهد شد . کلیه قراردادهای پیمانکاری بنام بوشکو منعقد خواهد شد .

۳ - مخارج و هزینه‌های لازم برای تجهیز و استخدام کارمندان و اداره و بکار انداختن اداره یا ادارات بوشکو براساس عاقله و منصفانه و برطبق روش صحیح حسابداری بین طرفین این قرارداد بنا بعمل یا عملیاتی که در هر مورد انجام می‌شود تسهیم خواهد شد و طرفین این قرارداد از مخارج مزبور هر کدام سهم مربوط بخود را بر عهده داشته و پرداخت خواهند نمود. بدون اینکه محدودیتی در عمومیت مقررات فوق حاصل شود مخارج و هزینه‌های مذکور در این بند شامل حقوق و دستمزد کارکنان بوشکو کارکنانی که بطور موقت بایر برای قسمتی از ساعات کار و یا بطور دائم توسط یکی از طرفین این قرارداد به بوشکو قرض داده شده باشند خواهد بود و نیز شامل هزینه‌های مرخصی‌ها و ایام بیماری و بهداشت و بیمارستان و حقوق بازنشستگی و وجوه صرفه‌جویی و پس‌انداز و سایر وجوه مربوط بطرحهای مزایای کارمندان که طبق شرایط و نرخهای معمول روز صنعت نفت برای کارمندان ایرانی و خارجی بر عهده شرکت و یا هر یک از طرفهای قرارداد که کارمندان مزبور را به قرض داده‌اند قرار گرفته باشد خواهد بود و همچنین شامل مبالغ پرداختی به پیمانکاران و مبالغی که بوسیله طرفین این قرارداد یا یکی از آنها در ازای انجام خدماتی توسط یکی از ادارات مربوطه آنها مورد مطالبه قرار می‌گیرد نیز خواهد بود و اینگونه خدمات فقط بموجب قرارداد های کتبی بابوشکو و بر حسب تصویب هر دو طرف این قرارداد انجام خواهد شد.

ماده ۶ - هیئت مدیره و حسابرسان

۱ - هر یک از طرفین این قرارداد نصف سرمایه بوشکو را تعهد و پرداخت خواهند نمود. اصل تساوی در مشارکت طرفین نسبت به بوشکو در اداره شرکت

قانون اجازه مبادله و اجرای سه فقره قرارداد نفت

مزبور منعکس خواهد بود . و بنا بر این نصف عده اعضای هیئت مدیره شرکت توسط طرف اول و نصف دیگر توسط طرف دوم تعیین خواهند شد .

انتخاب رئیس هیئت مدیره و نایب وی و مدیر عامل و قائم مقام وی از میان اعضای هیئت طبق دستوری خواهد بود که در اساسنامه شرکت مقرر گردیده است تفاهم بر این است که طی مدت شش سال دوره اکتشاف ، رئیس هیئت مدیره و قائم مقام مدیر عامل از مدیران تعیین شده طرف اول و نایب رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل از مدیران تعیین شده طرف دوم خواهند بود . همچنین تفاهم بر این است که طی مدت پنجسال پس از پایان دوره شش ساله اکتشاف ، نایب رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل توسط طرف اول و رئیس هیئت مدیره و قائم مقام مدیر عامل توسط طرف دوم تعیین خواهند گردید و این ترتیب معکوساً و به تناوب هر پنجسال یکبار در تمام مدت قرارداد رعایت خواهد شد .

۲- هیئت حسابرسی از دو حسابرس تشکیل خواهد شد که هر کدام از طرفین یکی از آنها را انتخاب خواهد کرد .

ماده ۷- سرمایه شرکت

۱ - سرمایه مجاز اولیه بوشکو دو میلیون و پانصد هزار ریال خواهد بود سرمایه مزبور بطرزی که در اساسنامه بوشکو مقرر گردیده در هر موقع قابل افزایش خواهد بود .

۲ - هر یک از طرفین پنجاه درصد سرمایه اولیه مذکور در بالا و نیز پنجاه درصد هر گونه افزایش آنرا تأمین خواهد کرد .

ماده ۸ - اخذ رأی در مجامع عمومی

در مجامع عمومی بوشکو که ریاست آن بر عهده رئیس هیئت مدیره خواهد

بوده ريك از طرفين حق يك رأی دارد . در صورت تساوی آراء نسبت بموضوعی که منوط بتصميم مجمع عمومی است موضوع مورد بحث فقط یکبار برای مطالعه بیشتر تا تشکیل جلسه دیگری که باید بفاصله یکماه از جلسه نخست یا در زمان دیرتری بتوافق طرفین تشکیل شود معوق خواهد ماند هر گاه پس از اتخاذ رویه بالا هنوز تساوی آراء موجود باشد موضوع برای اخذ تصمیم به طرفین ارجاع خواهد شد .

ماده ۹ - عملیات مجاز

۱ - عملیاتی که بموجب این قرارداد طرفین از طریق بوشکو اجازه انجام آنرا دارند شامل موارد زیر است :

الف - اکتشاف نفت در ناحیه و واگذاری از طریق زمین شناسی - ژئوفیزیکی و طرق دیگر منجمله حفاری برای نفت و تولید آن و هر گونه وظائف دیگری که معمولاً با عملیات اکتشاف و تولید مرتبط و بسابطور معقول فرع بر عملیات مزبور باشد .

ب - حمل نفت تولید شده بموجب این قرارداد از مناطق تولید بکنار دریا انبار کردن نفت و تحویل نفت تولید شده در ناحیه و واگذاری بهر وسیله منجمله بارگیری کشتی و هر گونه وظائف دیگری که بطور معمول با انبار کردن و حمل نفت مرتبط باشد .

۲ - تفاهم حاصل است که آباد کردن اراضی و ایجاد جزایر و ساختمان راههای آهن، بنادر، سرویس های تلفن و تلگراف و بی سیم و سرویس های هواپیمائی و استفاده از آنها مشروط با اجازه قبلی و کتبی دولت خواهد بود . اجازه مزبور از مجرای شرکت ملی نفت ایران تحصیل خواهد شد و شرکت ملی ایران کوشش خواهد کرد که اجازه مزبور ظرف مدت معقول و بدون تأخیر ناموجه تحصیل گردد .

ماده ۱۰۵ - پیمانکاران

بمنظور تسریع در اجرای عملیات مقرر در این قرارداد بوشکو میتواند بدون اینکه از میزان مسئولیت طرفین این قرارداد در برابر ایران چیزی کاسته شود اجرای هر یک از عملیات مشروح در این قرارداد را بر عهده پیمانکاران بگذارد مشروط بر آنکه :

الف - شرکت ملی نفت ایران رونوشتی از کلیه اینگونه پیمانها را دریافت دارد .

ب - انتخاب پیمانکاران مزبور از روی قضاوت بازرگانی و دوراندیشی و با توجه بمفاد بندج پائین صورت گرفته و در شرایط قابل قیاس به پیمانکاران ایرانی حق تقدم داده شود .

ج - بوشکو همواره کوشش کند که در هزینه عملیات تا آنجا که از نظر اقتصادی میسر است صرفه جوئی شود .

ماده ۱۱ - تعهدات طرف دوم

۱- طرف دوم که از طریق بوشکو عمل خواهد کرد در مورد عملیات اکتشافی از جمله حفاری اکتشافی تعهدات زیر را بر عهده خواهد داشت .

الف - سعی کامل در اینکه عملیات اکتشافی در ناحیه واگذاری طبق اصول فنی معمول به صنعت نفت بحد اعلای خود جریان یابد .

ب - تسلیم گزارشهای تفصیلی پیشرفت کار بطرف اول و نیز تسلیم گزارش جامع نهائی .

ج - تحمل کلیه هزینههای اکتشافی اعم از سهم طرف اول و سهم خود و هزینههای مزبور شامل هزینه استفاده از اراضی نیز خواهد بود .

د - رعایت مقررات بندهای ۲ و ۳ و ۵ و ۷ و ۸ ماده ۱۳ .

۲- طرف دوم در مورد هر سال تقویمی بودجه‌ها و برنامه‌های اکتشافی ناحیه واگذاری را بنحوی تهیه خواهد کرد که دست کم انجام حداقل تعهدات مصرح در این قرارداد تأمین و تضمین گردد . طرف دوم در تهیه این بودجه‌ها و برنامه‌ها باید با طرف اول مشورت کرده و نظرها و پیشنهادهای آنرا مورد توجه قرار دهد . این مشورت باید تا ۱۵ سپتامبر هر سال صورت گیرد .

۳- برنامه‌ها و بودجه‌های مذکور در بند ۲ بالا برای هر سال تقویمی باید تا آخر روز سی و یکم اکتبر سال جلوتر بطرف اول تسلیم شود هرگونه تجدیدنظر در برنامه‌ها و بودجه‌های مذکور تنها پس از مشورت قبلی با طرف اول صورت خواهد گرفت .

۴- پس از احراز نخستین میدان تجاری بموجب این قرارداد کلیه برنامه‌ها و بودجه‌های اکتشاف باید مشترکاً توسط طرف‌های اول و دوم تهیه شود .

۵- طرف دوم متعهد است که هر موقع که میزان تولید نفت خام به‌روزی یکصد هزار بشکه برسد راجع بساختن پالایشگاه نفت یا تأسیسات دیگری برای بعمل آوردن نفت خام تولید شده از ناحیه قرارداد با طرف اول وارد مذاکره شود و متفقاً در این باره اتخاذ تصمیم بنمایند .

ماده ۱۲- تعهدات بوشکو

طرفین این قرارداد که از طریق بوشکو و به‌زینه مشترك خود عمل خواهند نمود ملزم بانجام تعهدات زیر خواهند بود :

۱- بکاربردن حداکثر کوشش برای توسعه هر يك از مناطق کشف شده بحد

اعلا و با بیشترین سرعتی که ممکن باشد طبق روش فنی صحیح صنعت نفت و مخصوصاً رعایت روشهای صحیح فنی و مهندسی در حفاظت ذخایر هیدروکربور و در اجرای عملیات مقرر در این قرارداد بطور عموم .

۲- نگاهداری ارقام و اطلاعات کامل از جمیع عملیات فنی که طبق این قرارداد انجام شود .

۳- نگاهداری حسابهای کامل و صحیح عملیات خود در ایران بطریقی که ارقام و اطلاعات مربوط به هزینه‌های عملیات مزبور بطرز درست و واضح و دقیق نمایش داده شود . برای انجام این منظور بایستی روش حسابداری مناسبی انتخاب گردد که مورد توافق طرفین بوده و گناه‌بگناه بر طبق تحولاتیکه بعداً ممکن است پیش آید در آن تجدید نظر بعمل آید .

۴- فراهم کردن وسائل برای نمایندگان هر یک از طرفین که در هر موقع مناسبی عملیات مورد این قرارداد و حسابهای آن و وسائل اندازه‌گیری و سنجش و آزمایش را بازرسی نمایند .

کلیه هزینه‌های بازرسی باستثناء حقوق کارمندان مربوطه بر عهده بوشکو خواهد بود و بحساب هزینه عملیات منظور خواهد شد .

۵- استخدام حداقل کارمندان خارجی و حصول اطمینان از اینکه بیگانگان فقط برای تصدی مقاماتی استخدام شوند که ایرانیان حائز شرایط و تجربه لازم و قابل قیاس برای آنها یافت نشوند .

۶- تهیه طرح و برنامه‌ها برای کارآموزی و تعلیم صنعتی و فنی و همکاری در اجرای آنها با توجه باین هدف که در نتیجه اجرای برنامه‌های مذکور تقلیل سریع و روزافزون کارمندان خارجی تضمین گردد بنحوی که در خاتمه هشت سال

از تاریخ اجرا عده کارمندان خارجی بوشکو از دو درصد کل کارمندان حقوق بگیر که در استخدام آن شرکت میباشند تجاوز ننماید و مقامات عالی اجرائی که توسط کارمندان غیر ایرانی اشغال شده از ۳۰ درصد کل مقامات عالی اجرائی موجود بیشتر نباشد .

۷- توجه دائم بحقوق و منافع ایران در جریان عملیات خود .

۸- فراهم آوردن وسائل برای اینکه هر کدام از طرفین که بخواهد بتواند ظرف مدت معقولی هر گونه اطلاعی را که لازم بدانند از قبیل رونوشت‌های دقیق نقشه‌ها و مقاطع و گزارش‌های مربوط بنقشه برداری و زمین شناسی و ژئوفیزیکی و حفاری و تولید و مهندسی و سایر امور مشابه مربوط بعملیات مقرر در این قرارداد و همچنین جمیع اطلاعات مهم علمی و مهندسی ذخایر (Reservoir Engineering) و اطلاعات فنی مهم که در نتیجه عملیات مذکور بدست آمده باشد از طریق بوشکو دریافت نماید . هر گونه اطلاعی که توسط بوشکو در اختیار یکی از طرفین گذاشته شود باید در همان موقع رونوشت کامل آن برای طرف دیگر نیز فرستاده شود .

۹- بوشکو در تهیه و اجرای طرح‌های مربوط به بهداشت ، بازنشستگی پس انداز و طرح‌های مشابه دیگری که کارمندان دائمی شرکت یا افراد تحت تکفل آنان ممکن است از آن استفاده نمایند بایستی قوانین و مقررات مربوطه ایران را مراعات نموده و در تمام اوقات روش‌های مورد عمل در صنعت نفت ایران را رعایت کند .

۱۰- برای اجتناب از سرمایه گذاری غیر لازم و بمنظور تسریع در اجرای مفاد این قرارداد چنانچه در تأسیسات مربوط به شرکت نفتی که در ایران کار میکند ظرفیت اضافی و بیش از احتیاج در خطوط لوله ، تسهیلات بارگیری و

امثال آن و سرویسهای فرعی وجود داشته باشد طرفین این قرارداد باید پیش از آنکه خود بایجاد یا گسترش تأسیسات متشابه دست بزنند امکانات استفاده و یا مشارکت در اینگونه تسهیلات و سرویسهای اضافی شرکتهای مزبور را جداگانه مورد بررسی قرار دهند. شرایط و چگونگی حق استفاده و یا مشارکت در این تسهیلات و سرویسها از طریق مذاکره مستقیم بین طرفهای ذیربط و یا با وساطت شرکت ملی نفت ایران مورد توافق قرار خواهد گرفت.

ماده ۱۳- اطلاعات محرمانه

طرف اول و طرف دوم و بوشکو کلیه طرحها، نقشهها، مقاطع و گزارشها و جداول و اطلاعات علمی و فنی و هرگونه اطلاعات مشابه مربوط به عملیات فنی مقرر در این قرارداد را محرمانه تلقی خواهند کرد. بدین معنی که محتویات یا نتایج آنها نباید بوسیله هیچکدام از طرفین یا بوشکو بدون رضایت طرفین این قرارداد افشا بشود منتها در دادن چنین رضایت بدون دلیل موجه امتناع یا تأخیر نباید بعمل آید.

ماده ۱۴- استفاده از اراضی، آب و حقوق ارتفاقی

اراضی، آب و حقوق ارتفاقی که بطور معقول برای عملیات موضوع این قرارداد لازم باشد بدرخواست بوشکو توسط شرکت ملی نفت ایران تحصیل و در اختیار بوشکو گذارده خواهد شد.

تحصیل اراضی، آب و حقوق ارتفاقی بموجب روشها و شرایطی که در اساسنامه شرکت ملی نفت ایران مقرر گردیده است بعمل خواهد آمد.

بهای خرید یا اجاره بهای پرداختی بابت تحصیل اینگونه اراضی، آب

و حقوق ارتفاقی و همچنین هزینه‌هایی که در این راه تحمل شده باشد توسط بوشکو
شرکت ملی نفت ایران مسترد و جزء هزینه‌های اکتشافی یا بهره‌برداری هر کدام
بموجب این قرارداد مورد پیدا کند منظور خواهد شد .

ماده ۱۵ - تعهدات حفاری

۱ - عملیات اکتشافی بایستی قبل از خاتمه شش ماه از تاریخ اجرای قرارداد
آغاز شود .

۲ - عملیات حفاری بایستی بانهایت سرعت معقول و بر طبق روش صحیح
صنعت نفت آغاز و ادامه داده شود ولی طرف دوم بهر حال حداکثر ظرف ۱۸
ماه از تاریخ اجرای قرارداد بایستی اقل حفاری یک چاه نفت را در ناحیه و اگذاری
آغاز کرده باشد .

۳ - اگر در خاتمه شش سال از تاریخ اجرای قرارداد (یا در خاتمه هر مدتی
که بدلیل وقوع فرس ماژور بر آن افزوده شده باشد) در ناحیه و اگذاری بهره‌برداری
تجارتی عملی نشده باشد . قرارداد حاضر کان لم یکن تلقی و بوشکو منحل
خواهد شد .

ماده ۱۶ - پایان مرحله اکتشاف - رسیدن بتولید تجاری

پایان عملیات اکتشافی

۱ - پایان عملیات اکتشافی برای هر میدان تاریخی خواهد بود که طرف
دوم گزارشی حاکی از تکمیل یک چاه تجارتی تسلیم کند . این گزارش بسایند
تاریخچه مشروحتی از وضع چاه از جمله اطلاعات و نتیجه آزمایشهای مربوط
بزمین‌شناسی ، حفاری ، مهندسی نفت و ذخائر نفتی و تولید آنرا دربر داشته

باشد. تفاهم بر این است که آزمایشهای مربوط بکشف و تکمیل چاه تجاری مزبور باید با حضور نماینده طرف اول انجام شود. برای این منظور همینکه نشانه‌ای از وجود نفت مشاهده شود باید بطرف اول اطلاع داده شود.

چاه تجاری

۲ - چاه وقتی تجاری شناخته می‌شود که یا :

الف - قابلیت بهره دهی فرضی آن که بر مبنای ضخامت طبقه بهره ده خصوصیات پتروفیزیکی سنگهای مخزن - اطلاعات حاصله از تجزیه و آزمایش عوامل فشار و حجم و درجه حرارت سیالات موجود در مخزن (P.V.T) ضریب‌های بهره دهی در میزانهای مختلف تولید و در صورت فرض حریمی بشعاع نیم میل در اطراف حلقه چاه حاکی از این باشد که چاه در ظرف یک مدت شش ساله میتواند با فشار طبیعی مقادیر کافی نفت تولید کند بطوریکه ارزش تنزیل شده آن در تاریخ ارزیابی و با نرخ تنزیل ده درصد بر اساس بهای اعلان شده مربوطه که میتوان تصور کرد معادل دو برابر هزینه خفر و تکمیل چاه مزبور باشد یا :

ب - ثابت شود که میتواند با فشار طبیعی بمدت سی روز متوالی بمیزان روزی دو هزار بشکه نفت خام چنانچه عمق طبقه نفت ده از ۲۵۰۰ متر بیشتر نباشد و روزی سه هزار بشکه در صورتیکه عمق زیادتر باشد تولید کند .

کشف یک چاه تجاری بطوریکه در این بند مقرر شده به تنهایی برای احراز اینکه طبقه نفت ده یا منبع مربوطه یک میدان تجاری است کافی تلقی نخواهد شد .

مقررات مذکور در این ماده همچنین در مورد نخستین چاه یا چاههای تجاری که بعداً در سایر قسمت‌های ناحیه کشف شود نیز مصداق خواهد داشت .

میدان تجاری

۳ - بمحض اینکه طرف دوم باین نتیجه رسید که عملیات وی بمرحله کشف میدان قابل تولید بمیزان تجاری رسیده است گزارش تفصیلی استنباط خود را بطرف اول تسلیم خواهد نمود .

۴ - گزارشی که طرف دوم بموجب بند ۳ بالا بطرف اول تسلیم مینماید باید بطور وضوح حاوی اطلاعات فنی منجمله مراتب زیر باشد ولی محدود باین موارد نخواهد بود :

الف - اطلاعات زمین شناسی و ژئوفیزیکی - ضخامت طبقه بهره ده - فاصله یافواصل بین سطوح مختلف تماس سیالات - آزمایش مغزه ها - خصوصیات پتروفیزیکی سنگهای مخزن - تجزیه و آزمایش عوامل فشار و حجم و درجه حرارت سیالات موجود در مخزن (P.V.T) قابلیت بالقوه بهره دهی مخزن - قابلیت بالقوه بهره دهی روزانه هر چاه خصوصیات و ترکیبات مربوطه نفت خام کشف شده - عمق - فشار و سایر خصوصیات مخزن و سیالات موجود در آن .

ب - فاصله و میزان دسترس بودن مخزن از کنار دریا و بازارهای عمده فراهم بودن وسائل حمل و نقل تا بازارهای مزبور یا میزان مخارجی که برای ایجاد باتکمیل وسائل مزبور مورد نیاز باشد .

ج - هرگونه اطلاعات مربوطه دیگر که مورد استناد طرف دوم قرار گرفته و استنباطات وی مبتنی بر آن بوده باشد .

د - نظریاتی که بوسیله کارشناس یا کارشناسانی که تصدی عملیات را بر عهده داشتند ابراز گردیده باشد .

ه - طرف اول گزارش طرف دوم را ظرف مدت معقول مورد بررسی قرار خواهد داد تا تشخیص دهد که آیا میدان تجاری بدان معنی که در بند ۶ این ماده تعریف گردیده کشف شده است یا نه .

۶ - طرفین موافقت دارند که از نظر این قرارداد میدان فقط وقتی تجاری تلقی میشود که مقدار نفتی که استخراج آن از میدان مزبور بطور معقول قابل پیش بینی است طوری باشد که تحویل نفت خام در کنار دریا بر مبنای زیر امکان پذیر باشد .

هرگاه از «ارزش کنونی» بهای کلیه نفت خامی که انتظار می رود در بیست سال اول تولید و صادر شود بر اساس بهای اعلان شده مربوطه که می توان تصور کرد و ذیلا بعنوان «ارزش تنزیل شده» بآن اشاره خواهد شد ارقام زیر کسر شود :

الف - «ارزش کنونی» کلیه هزینه های جاری مربوط بمقدار نفت خامی که انتظار می رود ظرف بیست سال اول تولید و صادر شود از جمله هزینه های برداشت، عمل آوردن، انبار کردن، حمل و نقل، بارگیری و هزینه های دیگر .

ب - کلیه هزینه های اکتشافی که بموجب این قرارداد تا کشف میدان تجاری بعمل آمده با اضافه هزینه های اکتشافی بر آوردی که در مدت باقیمانده از دوره اکتشاف باید انجام شود .

ج - هزینه های توسعه ای که پیش بینی میشود با اضافه ارزش کنونی بهره ای که طرف اول باید روی سرمایه لازم برای توسعه میدان مربوطه بپردازد .

د - مبلغی معادل با ۱۲/۵٪، ۱۴٪ و ۱۶٪ « ارزش تنزیل شده» مذکور در بالا که نسبت مزبور بستگی بنرخ مربوطه پرداخت مشخص بترتیب مقرر در بند ۱ ماده ۲۵ این قرارداد دارد .

ه - هر هزینه دیگری که با عملیات مورد بحث بستگی داشته باشد .
سود باقیمانده از ۴۵٪ « ارزش تنزیل شده» کمتر نباشد .
برای محاسبه « ارزش کنونی» در کلیه موارد مذکور در این ماده نرخ تنزیل ۱۰٪ برای مدت بیست سال در نظر گرفته خواهد شد .

۷- الف)

هرگاه طرف اول استنباط طرف دوم را دائر بر کشف میدان تجاری موجه تشخیص دهد مراتب را بطرف دوم اطلاع خواهد داد کلیه مخارجی که از تاریخ تکمیل چاه تجاری کشف شده تا تاریخ شروع بهره برداری تجاری بمعنی مشروح در بند ۲ ماده ۲۹ این قرارداد انجام شده بعنوان مخارج توسعه و بهره برداری تلقی خواهد شد .

هرگاه طرف اول معتقد باشد که استنباط طرف دوم دائر بر کشف میدان تجاری ناموجه است نظریات و دلائل خود را به طرف دوم اطلاع خواهد داد .

در این صورت طرف دوم میتواند عملیات حفاری بیشتری را انجام دهد و هرگاه از نتیجه این حفاریهای اضافی وجود میدان قابل بهره برداری بمیزان تجاری ثابت شود کلیه مخارجی که از تاریخ تکمیل نخستین چاه تجاری کشف

شده و تاریخ شروع بهره برداری تجاری صورت گرفته باشد بعنوان مخارج توسعه و بهره برداری تلقی خواهد شد .

(ب)

همینکه میدانی طبق مقررات این ماده تجاری شناخته شد طرفهای اول و دوم ملزم خواهند بود با توجه بذخائر قابل برداشت آن شروع بکار توسعه نموده و بدین ترتیب ظرفیت تولید میدان را که « ظرفیت تولید پس از توسعه » نامیده می شود معین کنند . در ظرفیت مزبور گاه بگاه توسط دو طرف تجدید نظر خواهد شد .

«ظرفیت تولید پس از توسعه» که بترتیب فوق معین میشود هرگز نباید از حداکثر کارائی MER میدان مربوطه طبق روشهای صحیح صنعت تجاوز کند. ۸- مقررات این ماده در مورد هر میدانی که پس از نخستین میدان کشف شود نیز باید رعایت شود .

تأمین سرمایه توسعه و تولید میدانهای تجاری

۹- طرف دوم تقبل مینماید که بمحض کشف هر میدان تجاری در صورتیکه طرف اول درخواست بنماید علاوه بر سهم خود، سهم پنجاه درصد طرف اول بابت کلیه هزینه های لازم برای توسعه کامل و بهره برداری از چنین میدانهایی را (بشرح مذکور در بند ۷ این ماده طبق برنامه توسعه اولیه که بتوافق دو طرف رسیده است) تأمین کند. این شرط که طرف اول بهره ای معادل نرخ تنزیل شعبه نیویورک فدرال رزرو بانک امریکا با اضافه یک درصد یا به نرخ ۷ در صد هر کدام کمتر باشد بپردازد .

مبالغی که طرف اول بموجب این بند بطرف دوم بدهکار میشود طی ده سال در

بیست قسط متساوی ششماهه مستمر خواهد شد. نخستین پرداخت ششماه پس از تاریخ شروع بهره برداری تجاری و پرداختهای بعدی بفواصل ششماهه پس از آن بعمل خواهد آمد.

۱۰ - از تاریخ شروع بهره برداری تجاری در مورد هر میدان طرفین قرارداد توأماً مسئولیت پرداخت کلیه هزینه‌هایی را که بعد از تاریخ مزبور برای کلیه عملیات نفتی میدان مورد بحث لازم باشد برعهده خواهند گرفت. معذک تفاهم حاصل است که مقررات این بند شامل هزینه‌هایی که جزو اجرای برنامه توسعه اولیه مذکور در بند ۹ بالا تلقی میشوند نخواهد بود.

۱۱ - بمحض تحقق يك میدان تجاری کلیه هزینه‌هایی که تا تاریخ تکمیل نخستین چاه تجاری در هر قسمت از ناحیه واگذاری بعمل آمده باشد جزء هزینه‌های اکتشافی تلقی خواهد شد و باید توسط دستگاه مختلط بترتیب مقرر در بند ۳ این ماده بطرف دوم مستمر شود.

۱۲ - پس از تکمیل نخستین چاه تجاری بترتیب مذکور در بند ۱ این ماده طرف دوم باید هزینه‌های اکتشافی لازم را برای هر میدان برای کار در سایر قسمت‌های ناحیه واگذاری بطور مساعده بترتیب مقرر در بند ۱ (ج) ماده ۱۱ به بوشکو پردازد. هزینه‌های مذکور پس از آغاز تولید تجاری از میدان جدید و چنانچه تولید تجاری در چنین میدانی شروع نشود پس از پایان دوره شش ساله اکتشاف بطرف دوم مستمر خواهد شد.

۱۳ - بمنظور اجرای تعهدات بازپرداخت هزینه‌های اکتشافی، دستگاه مختلط از طریق بوشکو مبلغی معادل هزینه‌های اکتشافی به بستانکار حساب طرف دوم منظور خواهد کرد.

مبالغی که طبق این ماده به بستانکار حساب طرف دوم منظور شده از تاریخ شروع بهره برداری تجاری توسط بوشکو از قرار سالی یکدهم هزینه های اکتشافی که طرف دوم برای هر میدان مساعده داده است باو پرداخت خواهد شد .

۱۴ - پنجاه درصد مبالغی که به عنوان استرداد هزینه های اکتشافی بطرف دوم پرداخت می شود باید توسط طرف دوم بطرف اول پرداخت شود .

۱۵ - چنانچه قرارداد طبق بند ۳ ماده ۱۵ خاتمه یابد برای هزینه های که قبل از خاتمه مزبور انجام شده تعهد بازپرداخت وجود نخواهد داشت .

ماده ۱۷ - تهیه برنامه تولید و تحویل

۱ - هر يك از طرفین نهایت مساعی خود را بکار خواهد برد تا فروش نفت را بحد اکثر ممکن تأمین نماید ولی این مطلب از تعهد طرف دوم برای تأمین بازار بطوری که در مقدمه این قرار داد تصریح شده است نمی گاهد .

۲ - برنامه تولید هر سال توسط بوشکو حداقل شش ماه جلوتر از پایان سال قبل براساس « ظرفیت تولید پس از توسعه » که توسط طرفهای اول و دوم بموجب جزء (ب) از بند ۷ ماده ۱۶ این قرارداد تعیین میشود طبق شرایط زیر و بارعایت نحوه تقدم و تأخر مذکور درپائین تهیه خواهد شد :

الف - بوشکو در اجرای عملیات خود در ایران که بموجب این قرارداد مقرر شده و برای انجام عملیات خود حق خواهد داشت از نفتی که تولید کرده تا آنجا که لازم و شایسته باشد بطور مجانی مصرف نماید .

هرگاه طی دوره اکتشافی وجود يك میدان تجاری محرز شناخته شود طرف دوم بابت هر واحد از نفت که در عملیات اکتشافی مقرر در این قرارداد مصرف شود نصف هزینه تولید هر واحد از آن نفت را بطرف اول خواهد پرداخت .

ب- بوشکو نفت مورد احتیاج مصرف داخلی را طبق مقررات ماده ۲۱ بطرف اول تحویل خواهد داد .

ج - بوشکو مقادیر نفتی را که طرفین اول و دوم قرار داد طبق مقررات ماده ۱۸ لازم داشته باشند تحویل خواهد داد .

۳ - طرفین قرارداد جزئیات طرز عمل مربوط باحتیاجات و برنامه های برداشت نفت را با توافق معین خواهند کرد .

ماده ۱۸ - تحویل نفت بطرفهای اول و دوم بمنظور صادرات

۱ - تعیین مقادیر نفتی که بموجب جزء ج از بند ۲ ماده ۱۷ باید بطرفین اول و دوم تحویل شود بنحو مذکور زیر انجام خواهد گرفت :

بوشکو بایستی برآورد تولید خود را که مطابق بند ۲ ماده ۱۷ تهیه میکند بطرفهای اول و دوم اعلام نماید طرف دوم باید نصف مقدار نفت آماده صدور را از بوشکو دریافت نماید و نیز باید هر قسمت از نصف دیگر را تا حدی که طرف اول مایل بتحویل گرفتن آن نباشد خریداری کند .

۲ - چنانچه طرف دوم در عرض سال تقویمی قسمتی از سهم (پنججاه درصد) طرف اول را خریده باشد باید مبلغی معادل مقداری که بدین ترتیب خریده ضرب در نصف مجموع ارقام زیر بطرف اول بپردازد .

الف - متوسط موزون سالانه بهای اعلان شده مربوطه .

ب - هزینه تولید یک واحد .

ج - تخصیص متناسب هر گونه بهره که طبق مقررات ماده ۱۶ توسط طرف اول قابل پرداخت باشد .

۳ - پرداختهای مربوط به بند ۲ بالا ماه بماه و برسم علی الحساب بعمل میآید و در پایان هر سال نسبت بدوره گذشته تصحیح خواهد شد .

ماده ۱۹ - صدور نفت

۱ - صادرات نفت تولید شده از ناحیه واگذاری از حقوق گمرکی و مالیات صادراتی معاف بوده و مشمول هیچگونه مالیات یا عوارض یا پرداختهای دیگری بمقامات دولتی ایرانی اعم از مرکزی یا محلی نخواهد بود .

۲ - طرف اول و طرف دوم و مشتریان آنها میتوانند نفت را از ایران آزادانه و بدون احتیاج به هیچگونه پروانه و تشریفات خاصی مگر تنظیم اسناد و انجام تشریفات مقرر در بند ۶ ماده ۲۸ این قرارداد صادر نمایند .

۳ - در مورد آنچه راجع بصادرات در این ماده قید شده و آنچه راجع به واردات و صدور مجدد آن در ماده ۲۸ مقرر است صادر کننده یا وارد کننده نسبت به بیمه کشتی و ملوانان و محصولات و کرایه حمل و تعیین بیمه گر و تشخیص میزان بیمه مزبور مختار خواهد بود .

۴ - الف - طرف دوم باید تحت شرایط قابل قیاس برای حمل نفت و فرآورده های نفتی تولید شده بموجب این قرارداد از طریق خطوط لوله که کلاً یا جزاً در مالکیت طرف اول باشد حق اولویت قائل شود .

ب - طرف دوم تحت شرایط قابل قیاس باید برای حمل و نقل نفت تولید

قانون اجازه مبادله و اجرای سه فقره قرارداد نفت

شده بموجب این قرارداد بوسیله نفتکشهایی که کلاً یا جزاً بمؤسسات ایرانی تعلق داشته و برای حمل و نقل بین المللی آماده باشند حق اولویت قائل شود .

ماده ۲۰- قیمت های اعلان شده

طرفهای اول و دوم هر کدام قیمت های اعلان شده نفت را بمبلغی که توسط هیئت مدیره بوشکو معین شده باشد منتشر خواهند نمود . قیمت های اعلان شده مزبور بر اساس تعریفی که در ماده یک بندط مقرر است معین خواهد شد .
نفت خامی که بموجب این قرارداد تولید شده باشد توسط طرفهای اول و دوم بقیمت های اعلان شده مزبور در ایران فروخته خواهد شد .
این مقررات شامل مواردی که نفت توسط یکی از طرفین بطرف دیگر فروخته شود نخواهد بود .

ماده ۲۱- نفت خام برای مصرف داخلی

۱- بوشکو مقادیری از نفت خام تولید و ذخیره شده در ناحیه عملیات را که طرف اول برای مصرف داخلی ایران درخواست کند تحویل خواهد داد مشروط بر آنکه :

الف - طرف اول هر سه ماه یکبار بموجب اعلام کتبی احتیاجات خود را طبق مقررات ماده ۱۷ این قرارداد به بوشکو اطلاع دهد .

ب - تامیزانی که بوشکو برای اجرای عملیات خود که بموجب این قرارداد انجام میدهد احتیاج به مصرف نفت خام داشته باشد طرف اول از شرکت مزبور تقاضای تحویل نفت خام ننماید .

ج - میزان تقاضای طرف اول برای تحویل نفت خام از بوشکو در مورد هر دوره سالیانه نباید از ده درصد کل تولید بوشکو در آنسال تجاوز نماید .

د - بوشکو ملزم نباشد که برای تأمین احتیاجات طرف اول مقدار تولید نفت خام را بمیزانی زاید بر حد اکثر کار آئی بالا ببرد .

۲ - نفت خامی که تحویل آن طبق بند ۱ این ماده مورد تقاضا واقع میگردد توسط بوشکو در هر نقطه از میدان تولید یا نقاط مجاور آن که توسط دوطرف قرارداد و بوشکو توافق شود بطرف اول تحویل خواهد گردید . طرفین اول و دوم هر یک سهم متساوی از مقدار تحویلی مزبور را بر عهده خواهند داشت و مالکیت نفت خام تحویلی در محل تحویل بطرف اول منتقل خواهد شد .

۳ - طرف اول در برابر نفت خامی که طبق مقررات بند ۱ این ماده از طرف دوم تحویل میگردد مبلغی معادل مجموع هزینه تولید هر واحد با اضافه حق العملی مساوی چهار ده سنت امریکائی برای هر متر مکعب نفت بطرف دوم خواهد پرداخت پرداخت مزبور ظرف پانزده روز از تاریخی که طرف دوم صورت حساب موقتی آنرا ارائه مینماید انجام خواهد گرفت ظرف سه ماه بعد از خاتمه هر سال تقویمی طرف دوم صورت حسابهای خود را برای سال مزبور بر اساس تعیین قطعی هزینه تولید هر واحد که از طرف بوشکو بعمل میآید تعدیل خواهد نمود و تفاوتهای حاصله باختلاف موارد در بدهکار یا بستانکار حساب طرف اول ملحوظ خواهد شد و تصفیه حساب ظرف پانزده روز از ارائه صورت بدهکار یا بستانکار مزبور بعمل خواهد آمد .

ماده ۲۲ - گاز طبیعی

۱ - گاز طبیعی که توأمأً بانفت خام تولید میشود با رعایت ترتیب تقدم زیر مورد استفاده قرار خواهد گرفت :

الف - استفاده بوشکو در جریان عملیات مقرر در این قرارداد .

ب - احتیاجات شرکت ملی نفت ایران برای مصزف داخلی ایران که شامل احتیاجات مربوط بمواد اولیه پتروشیمی نیز خواهد بوداعم از اینکه این مواد برای مصرف داخلی ایران یا برای صادرات تهیه شوند .

ج - هر مقدار گاز که باقی بماند طبق مفاد بند ۳ این ماده پنجاه درصد در اختیار طرف اول و پنجاه درصد در اختیار طرف دوم گذارده خواهد شد .

۲ - در موارد مذکور در بند ۱ (الف) و (ب) تحویل گاز در سردستگاه های تفکیک گاز از نفت بعمل خواهد آمد و هیچگونه هزینه ای از این بابت بحساب طرف اول منظور نخواهد شد .

۳ - الف - هرگاه پس از منظور نمودن مقادیر تخمینی حداکثر احتیاجات موضوع بند ۱ (الف) و (ب) بالا مقدار اضافی گاز طبیعی همراه با نفت باقی بماند .

بوشکو از هر يك از طرفین درخواست خواهد کرد که ظرف شش ماه بوی اطلاع دهد آیا مایل است که سهمیه مقرر خود را بر طبق بند ۱ (ج) بالا برداشت کند یا خیر اظهار هر يك از طرفین که بنحو فوق اعلام شده باشد قطعی و غیر قابل تغییر خواهد بود .

ب - در صورتیکه طرف دوم ظرف شش ماه تصمیم خود را بطوریکه در جزء قبلی این بند مندرج است اعلام نکند یا تصمیم به تحویل گرفتن سهمیه خود از گاز طبیعی همراه با نفت بموجب بند ۱ (ج) فوق نگیرد کلیه گاز طبیعی همراه با نفت که پس از در نظر گرفتن احتیاجات مندرج در بند ۱ (الف) بالا موجود باشد

باید در اختیار شرکت ملی نفت ایران قرار گیرد بدون آنکه از این بابت هیچگونه هزینه‌ای منظور شود.

ج - تسهیلات اضافی که برای تحویل گاز مزبور بشرکت ملی نفت ایران لازم باشد بحساب شرکت ملی نفت ایران و توسط بوشکو تأسیس و اداره خواهد شد.

۴ - در صورت کشف میدان گاز طبیعی مقررات زیر اجرا خواهد شد :
تکمیل نخستین چاه گاز تجاری طبق آنچه در جزء (ج) این بند تعریف شده است حاکی از کشف میدان گاز طبیعی تلقی خواهد شد .

در این صورت بوشکو حدود میدان گاز را مشخص خواهد کرد .

۵ - منظور از «نخستین چاه گاز تجاری» چاه گازی است که قابلیت تولید آن با جریان طبیعی بمیزان روزانه یک میلیون مترمکعب برای مدت پانزده روز متوالی محرز گردیده باشد .

۶ - پس از تعیین حدود میدان گاز طرفین بمنظور بررسی امکانات توسعه میدان مزبور و صدور گاز از آن بر مبنای مقررات این قرارداد بایکدیگر مذاکره خواهند کرد و در این صورت باید قبل از اجرای هرگونه برنامه توسعه‌ای ترتیبی درباره شرایط ناظر بر تولید از جمله هزینه و قیمت‌ها و سایر امور مربوطه داده شود.
این ترتیب باید حداکثر تا یکسال از تاریخ کشف میدان گاز مزبور داده شود چنانچه توسعه یک میدان گاز از نظر اقتصادی ناموجه تلقی شود میدان مزبور از ناحیه واگذاری خارج و بشرکت ملی نفت ایران مسترد خواهد شد .

ماده ۲۳ - مقررات پولی بین طرفین

طرفین اول و دوم تقبل مینمایند که هر يك نصف وجوهی را که برای عملیات لازم باشد به ترتیب مندرج در این قرارداد تأمین نمایند .

ماده ۲۴ - پول رایج و ارز خارجی

۱ - طرفهای اول و دوم و همچنین بوشکو در مورد کلیه عملیات موضوع این قرارداد با رعایت مندرجات این ماده بشرح زیر مشمول قوانین و مقررات ارزی جاری ایران خواهند بود .

۲ - مالیات بر درآمد و پرداختهای مشخص مربوط به عملیات موضوع این قرارداد و هر مبلغی که بموجب بندهای ۲ و ۳ ماده ۱۸ و ماده ۲۷ قابل پرداخت باشد بدلا ر آمریکائی یا لیره انگلیسی یا هر ارز دیگری که مورد قبول بانک مرکزی ایران باشد پرداخت خواهد شد .

کلیه مبالغ دیگری که طرف اول بایده بوشکو یا بطرف دوم پردازد جز در مواردی که بترتیب دیگر مقرر شده باشد بیول رایج ایران پرداخت خواهد شد .

۳ - الف - دفاتر اصلی و محاسبات بوشکو و طرف دوم بدلا ر آمریکائی نگاهداری خواهد شد و باین منظور تبدیل پول ایران بدلا ر آمریکائی بنرخ معدل موزون ماهیانه ای تسعیر خواهد شد که بوشکو یا طرف دوم در ماه مزبور پول ایران را در مقابل دلار آمریکائی بآن نرخ خریده است و هر گاه اینگونه خرید ظرف مساه مزبور بعمل نیامده باشد نرخ خرید نزدیکترین ماههای پیش مأخذ تسعیر خواهد بود .

باید در اختیار شرکت ملی نفت ایران قرار گیرد بدون آنکه از این بابت هیچگونه هزینه‌ای منظور شود.

ج - تسهیلات اضافی که برای تحویل گاز مزبور بشرکت ملی نفت ایران لازم باشد بحساب شرکت ملی نفت ایران و توسط بوشکو تأسیس و اداره خواهد شد.

۴ - در صورت کشف میدان گاز طبیعی مقررات زیر اجرا خواهد شد :
تکمیل نخستین چاه گاز تجاری طبق آنچه در جزء (ج) این بند تعریف شده است حاکی از کشف میدان گاز طبیعی تلقی خواهد شد .

در این صورت بوشکو حدود میدان گاز را مشخص خواهد کرد .

۵ - منظور از «نخستین چاه گاز تجاری» چاه گازی است که قابلیت تولید آن با جریان طبیعی بمیزان روزانه یک میلیون متر مکعب برای مدت پانزده روز متوالی محرز گردیده باشد .

۶ - پس از تعیین حدود میدان گاز طرفین بمنظور بررسی امکانات توسعه میدان مزبور و صدور گاز از آن بر مبنای مقررات این قرارداد بایکدیگر مذاکره خواهند کرد و در این صورت باید قبل از اجرای هرگونه برنامه توسعه‌ای ترتیبی درباره شرایط ناظر بر تولید از جمله هزینه و قیمت‌ها و سایر امور مربوطه داده شود.
این ترتیب باید حداکثر تا یکسال از تاریخ کشف میدان گاز مزبور داده شود چنانچه توسعه یک میدان گاز از نظر اقتصادی ناموجه تلقی شود میدان مزبور از ناحیه واگذاری خارج و بشرکت ملی نفت ایران مسترد خواهد شد .

ماده ۲۳ - مقررات پولی بین طرفین

طرفین اول و دوم تقبل مینمایند که هر یک نصف وجوهی را که برای عملیات لازم باشد به ترتیب مندرج در این قرارداد تأمین نمایند .

ماده ۲۴ - پول رایج و ارز خارجی

۱ - طرفهای اول و دوم و همچنین بوشکو در مورد کلیه عملیات موضوع این قرارداد با رعایت مندرجات این ماده بشرح زیر مشمول قوانین و مقررات ارزی جاری ایران خواهند بود .

۲ - مالیات بر درآمد و پرداختهای مشخص مربوط به عملیات موضوع این قرارداد و هر مبلغی که بموجب بندهای ۲ و ۳ ماده ۱۸ و ماده ۲۷ قابل پرداخت باشد بدلالر آمریکائی یا لیره انگلیسی یا هر ارز دیگری که مورد قبول بانک مرکزی ایران باشد پرداخت خواهد شد .

کلیه مبالغ دیگری که طرف اول باید به بوشکو یا بطرف دوم پردازد جز در مواردی که بترتیب دیگر مقرر شده باشد بپول رایج ایران پرداخت خواهد شد .

۳ - الف - دفاتر اصلی و محاسبات بوشکو و طرف دوم بدلالر آمریکائی نگاهداری خواهد شد و باین منظور تبدیل پول ایران بدلالر آمریکائی بنرخ معدل موزون ماهیانه ای تسعیر خواهد شد که بوشکو یا طرف دوم در ماه مزبور پول ایران را در مقابل دلالر آمریکائی بآن نرخ خریده است و هر گاه اینگونه خرید طرف مساه مزبور بعمل نیامده باشد نرخ خرید نزدیکترین ماههای پیش مأخذ تسعیر خواهد بود .

ب- هزینه‌ها و عایداتی که بارزی غیر از بدلا ر آمریکائی یا پول ایران باشد بر اساس متوسط نرخهای خرید و فروش ارز مورد بحث در نیویورک در پایان وقت اداری در روزی که هزینه‌ها یا عایدات مزبور صورت گرفته باشد (طبق گواهی بانک مرکزی ایران) بدلا ر آمریکائی تسعیر خواهد شد .

هرگاه روزی نرخ خرید و فروش ارز در نیویورک معین نگردد نرخى که بجای متوسط نرخ خرید و فروش ارز در نیویورک باید ملاك عمل قرار گیرد عبارت خواهد بود از متوسط آخرین نرخهای قبلى ارز مورد بحث در نیویورک که بوسیله بانک مرکزی ایران گواهی شده باشد در صورتى که ارز خارجی مورد بحث در نیویورک نرخ بندى نشده باشد نرخى که باید برای منظورهای مذکور در فوق بجای متوسط نرخهای خرید و فروش ارز در نیویورک بکار رود عبارت از نرخى خواهد بود که بانک مرکزی ایران با توجه به معاملات با آن ارز مناسب تشخیص دهد .

ج- در پایان هر دوره سالانه هر گونه تفاوت ارز که در حسابهای بوشکو یا طرف دوم بعلت تغییرات نرخهای مزبور ارز موجود باشد باقتضای مورد باقلام مربوطه افزوده یا از آن کاسته خواهد شد .

۴- دولت ایران وسایلی فراهم خواهد کرد که بوشکو یا طرف دوم مطمئناً بتوانند پول ایران را که ممکن است برای عملیات لازم باشد در برابر دلار آمریکائی باهر ارز دیگری که مورد قبول بانک مرکزی ایران باشد بدون تبعیض و به نرخ تسعیر بازرگانی بانک خریداری نمایند . منظور از نرخ تسعیر بازرگانی بانک نرخ بانكى متداول یا مقرر ارز در روز مورد نظر است برای خرید پول ایران باهر ارز خارجی که بابت تمام یا قسمتی از درآمد صدور هر کالای صادراتی عمده ایران

(به ترتیب ارزش) بجز نفت خام تولیدشده در ایران یا فرآورده های حاصل از آن بدست آمده باشد چنانچه در هر موقع چندین نرخ تسعیر بانکی موجود باشد نرخ که بیشترین مبلغ پول ایران را عاید میسازد ملاک عمل قرار خواهد گرفت. کلیه بهای گواهی نامه ارزی حق العمل و امثال آن جزء نرخ ارز محسوب خواهد شد.

۵- بوشکویا طرف دوم ملزم به تبدیل هیچ قسمت از وجوه خود بپول ایران نخواهند بود ولی وجوهی را که برای پرداخت هزینه های عملیات در ایران لازم میدانند باید از طریق بانکهای مجاز بپول ایران تبدیل کنند.

۶- در مدت این قرارداد و پس از پایان مدت این قرارداد بوشکویا طرف دوم ممنوع نخواهند بود از اینکه هرگونه وجوه را آزادانه در خارج از ایران داشته باشند یا آنرا نقل و انتقال دهند ولو آنکه این وجوه از عملیات آنها در ایران بدست آمده باشد و همچنین ممنوع نخواهند بود از اینکه حسابهای بارز خارجی در بانک ملی ایران داشته باشند و وجوه موجود در بستانکار حسابهای خود را تاحدودی که وجوه و دارائی های مزبور بوسیله شرکت بوشکویا بوسیله طرف دوم طبق مقررات این قرارداد به ایران وارد شده و یا از عملیات آنها حاصل شده باشد آزادانه نگاهداشته یا منتقل و صادر نمایند.

۷- دولت ایران اطمینان میدهد که بعد از خاتمه این قرارداد وجوهی که بپول ایران در اختیار بوشکویا در اختیار طرف دوم باشد تا آنجا که وجوه مزبور از عملیاتی که بموجب این قرارداد برعهده دارند حاصل شده باشد بدرخواست آنان وبدون هیچگونه تبعیض بنرخ بانکی که بطور عموم مورد دسترس باشد بدولار آمریکائی قابل تبدیل خواهد بود.

۸- مدیران غیر ایرانی و کارکنان غیر ایرانی بوشکو یا طرف دوم و خانواده‌های آنها ممنوع نخواهند بود از اینکه وجوه را که در خارج از ایران دارند آزادانه نگاهداشته یا انتقال دهند و میتوانند هر قسمت از این وجوه را که برای حوائج آنها ولی نه بمنظور سفته‌بازی ضروری باشد بایران انتقال دهند. بوشکو یا طرف دوم و کارکنان آنها مجاز نخواهند بود که در ایران معاملات ارزی از هر قبیل بغیر از طریق بانک مجاز یا طریق دیگر که دولت تصویب کند انجام دهند.

۹- مدیران غیر ایرانی یا کارکنان غیر ایرانی بوشکو یا طرف دوم که حقوق آنان بریال پرداخت میشود حق خواهند داشت طی هر سال در مدت ادامه خدمت خود در ایران مبلغی معادل حداکثر ۵۰٪ مجموع حقوق خود در آنسال را پس از کسر مالیات بر درآمدی که باید بدولت ایران پرداخت شود بارز کشور محل اقامت عادی خود آزادانه از ایران خارج کنند.

۱۰- مدیران غیر ایرانی یا کارکنان غیر ایرانی بوشکو یا طرف دوم در خاتمه خدمت خود در ایران که ایران را ترک مینمایند حق خواهند داشت مبلغی که از پنجاه درصد مجموع حقوق ۲۴ ماه اخیر خدمت آنها پس از کسر مالیات بر درآمد پرداختی بدولت ایران متجاوز نباشد بارز کشور محل اقامت عادی خود آزادانه از ایران خارج کنند.

ماده ۲۵- تعهد مخارج

۱- طرف دوم بابت آن مقدار نفت خامی که طبق بند ۱ ماده ۱۸ از بوشکو تحویل میگردد (که از این بابت «سهامیه طرف دوم» نامیده میشود) پرداخت مشخصی طبق مقررات زیر بطرف اول خواهد پرداخت:

الف - ۱۲/۵ درصد ارزش سهامیه طرف دوم که در بالا اشاره شد بر مبنای

بهای اعلان شده مربوطه بدولار آمریکائی تاهنگامیکه مجموعاً مقدار پنجده میلیون بشکه نفت خام از سهمیه مزبور صادر شود .

ب - از آن بعد ۱۴ درصد ارزش سهمیه طرف دوم بر مبنای بهای اعلان شده مربوطه بدولار آمریکائی تاهنگامیکه مجموع نفت خام صادر شده بابت سهمیه مزبور به ۷۵ میلیون بشکه برسد .

ج - از آن بعد ۱۶ درصد ارزش سهمیه طرف دوم بر مبنای بهای اعلان شده مربوطه پس از تجاوز از مقدار نفت خام مذکور در بند ب بالا پرداختهای مقرر فوق بصورت زیر بعمل خواهد آمد .

۱- ظرف ۱۵ روز پس از پایان هر ماه بوشکو پرداخت مشخصی را که طرف دوم باید بابت آن ماه طبق مقررات این بند پردازد برآورد خواهد کرد و طرف دوم باید مبالغی را که بدین ترتیب برآورد شده به طرف اول پردازد .

۲- ظرف دو ماه پس از پایان هر سال بوشکو کلیه پرداخت مشخص آن سال را محاسبه خواهد کرد و هرگونه تصحیحی که در نتیجه این محاسبه لازم باشد بعمل خواهد آمد .

شرکت ملی نفت حق خواهد داشت بجای تمام یا قسمتی از پرداخت مشخص نفت خام که در بالا اشاره شد نفت خام (که ارزش آن بر مبنای بهای اعلان شده مربوطه تعیین خواهد شد) تحویل بگیرد .

۲- طرف دوم ظرف سی روز پس از تاریخ اجرا پذیره نقدی بمبلغ پنج میلیون دلار (۵۰۰۰۰۰۰ دلار) بطرف اول خواهد پرداخت بدین ترتیب که مبلغ مزبور را بحساب طرف اول دریک بانک نیویورک تودیع خواهد کرد . طرف اول لااقل ده

روز پیش از موعد پرداخت مزبور شماره حساب و نام و آدرس این بانک را کتباً بطرف دوم اعلام خواهد کرد .

علاوه بر پذیره نقدی فوق طرف دوم ظرف سی روز از تاریخ کشف نفت خام بمقدار تجاری مبلغ یک میلیون دلار (۱۰۰۰۰۰۰۰ دلار) و ظرف سی روز پس از تاریخی که مجموع تولید نفت خام به یکصد میلیون بشکه برسد مبلغ پنج میلیون دلار (۵۰۰۰۰۰۰۰ دلار) بشرکت ملی نفت ایران خواهد پرداخت .

۳- طرف دوم با رعایت مقررات بند ۴ پائین از طریق بوشکو ظرف شش دوره سالانه اول از تاریخ اجرا حداقل مبلغ بیست و دومیلیون دلار (۲۲۰۰۰۰۰۰۰ دلار) برای عملیات اکتشافی خرج خواهد کرد .

مبلغ حداقل مزبور برای خرج درشش دوره سالانه طبق جدول زیر تسهیم خواهد شد :

دوره های سالانه بلافاصله پس از تاریخ اجرا

مبلغ	
اول	۳۰۰۰۰۰۰۰ دلار
دوم	« ۴۰۰۰۰۰۰۰
سوم	« ۶۰۰۰۰۰۰۰
چهارم	« ۳۰۰۰۰۰۰۰
پنجم	« ۳۰۰۰۰۰۰۰
ششم	« ۳۰۰۰۰۰۰۰

۴- ظرف سی روز پس از سومین دوره سالانه مجموع هزینه هائی که طرف دوم در مدت سه دوره سالانه گذشته برای عملیات اکتشافی متحمل شده است توسط بوشکو تعیین و بگواهی حسابرسان خواهد رسید .

الف - چنانچه هزینه‌های مزبور کمتر از مبلغی باشد که برای خرج در دوره مزبور تعیین شده است ۵۰ درصد ما به التفاوت آن باید بطرف اول پرداخت شود .

ب - هرگاه هزینه‌های مزبور از مبلغی که برای خرج در دوره مزبور تعیین شده تجاوز کرده باشد مازاد آن از مبلغی که برای خرج در سه دوره سالانه بعد تعیین شده است کسر خواهد شد .

۵ - در سه دوره سالانه نخست عملیات اکتشافی در مناطق بهیچ علتی جز فرس ماژور طبق این قرارداد نباید دچار وقفه یا تعطیل گردد ولی در پایان مدت مزبور یا در پایان هر یک از سه دوره سالانه بعد در صورتیکه طرف دوم ملاحظه نماید که شرایط زیرزمینی ناحیه واگذاری طوری است که کشف نفت بمیزان تجاری در ناحیه مزبور غیر مقدور بنظر میرسد میتواند با اعلام قصد خود بطرف اول از ادامه دادن بعملیات اکتشافی در ناحیه مزبور خودداری نماید لیکن باید قبلاً ثابت کند که تا تاریخ اعلام مزبور کارهای اکتشافی که طبق برنامه قرار بود در مناطق انجام شود واقعاً انجام شده و کلیه مبلغی که برای خرج کردن در دوره مقدم بر اعلام مزبور در نظر گرفته شده بود بالتمام خرج شده است . چنانچه قسمتی از مبلغ مزبور هنوز خرج نشده باشد نیمی از مبلغ باقیمانده تا تاریخ اعلام، توسط طرف دوم بطرف اول پرداخت خواهد شد . طرف دوم در تاریخ اجرا ضمانت نامه‌ای از بانکی که مورد قبول طرف اول باشد بمبلغ سیزده میلیون (۱۳/۰۰۰/۰۰۰) دلار آمریکائی که معادل حداقل تعهد مخارج اکتشافی طرف دوم برای سه دوره سالانه نخست میباشد بطرف اول تسلیم خواهد نمود .

مبلغ ضمانت نامه مزبور هر ساله بنسبت مبالغی که طرف دوم بابت عملیات اکتشافی در آنسال عملاً خرج نموده قابل تقلیل خواهد بود .

۶ - در صورتیکه در انقضای دوره سالانه ششم نفت کشف شده لیکن حداقل مبلغی که بموجب بند ۲ این ماده مقرر است کلاً بمصرف نرسیده باشد طرف دوم ملزم خواهد بود که نصف مقدار خرج نشده را بطرف اول پردازد .

۷ - در مورد دوره‌های مذکور در بندهای ۴ و ۵ و ۶ این ماده چنانچه طرف دوم بععل ناشیه از فرس مازور ناگزیر شود اجرای عملیات مورد نظر را متوقف یا معوق بگذارد و در نتیجه هزینه‌های عملیات اکتشافی در هر یک از دوره‌های مزبور کمتر از مبلغی باشد که در مقررات قبلی این ماده معین گردیده است مندرجات مربوطه بند مورد بحث چنین تعبیر خواهد شد که مراد از دوره مورد نظر شامل افزایش مدتی برابر با آن فاصله زمانی که طرف دوم بترتیب فوق ناگزیر بوده عملیات مورد نظر را متوقف یا معوق بگذارد میباشد .

۸ - طرف دوم برای ناحیه واگذاری که طبق بند ۲ ماده ۲۹ در آن تولید تجاری عملی شده باشد حق الارض سالانه‌ای بطور پیشکی بد دلار آمریکائی معادل مبالغی که در ستون الف زیر معین گردیده بطرف اول خواهد پرداخت .

ستون الف

حق الارض برای هر کیلومتر مربع

تاریخ پرداخت

۴۰۰	دلار آمریکائی	در تاریخ آغاز تولید تجاری و هر یک از سالروزهای بعدی آن تا چهارمین سالروز شامل چهارمین سالروز .
۴۸۰	« «	در سالروز پنجم و هر یک از سالروزهای بعدی تا سالروز نهم و شامل سالروز نهم .
۶۰۰	« «	در سالروز دهم و هر یک از سالروزهای بعدی تا سالروز چهاردهم و شامل سالروز چهاردهم .
۷۸۰	« «	در سالروز پانزدهم و هر یک از سالروزهای بعدی تا سالروز نوزدهم و شامل سالروز نوزدهم .

حق الارضهاییکه طبق مقررات این ماده پرداخت میگردد جزء هزینه های جاری طرف دوم منظور خواهد شد .

ماده ۲۶ - مالیات

۱ - طرف اول و طرف دوم ریک نسبت بسود ویژه ای که از عملیات مقرر در این قرارداد عایدشان میشود طبق مقررات قوانین مالیات بر درآمد ایران که در هر موقع قابل اجرا باشد مشمول پرداخت مالیات خواهند بود .

۲ - دولت ایران تضمین مینماید که نرخ مالیات بر درآمد یا سایر مقررات

قانون اجازه مبادله و اجرای سه فقره قرارداد نفت

مربوط بتعیین سود ویژه ناظر برطرف اول و طرف دوم نامساعدتر از نرخها و مقرراتی نباشد که ناظر بر سایر شرکت‌های است که در ایران بعملیات مشابه اشتغال داشته و جمعاً بیش از پنجاه درصد نفت خام ایران را تولید یا موجبات تولید آنرا فراهم میکنند.

۳ - بوشکو که صرفاً بعنوان عامل غیرانتفاعی طبق مقررات این قرارداد عمل میکند مشمول مالیات نخواهد بود و همچنین ارتباطی که بین طرفین قرارداد بعنوان دستگاه مختلط ایجاد گردیده مشمول تعهدات مالیاتی نخواهد بود.

۴ - بدهی مالیاتی طرف اول و طرف دوم بر اساس سود ویژه حاصله از عملیات مقرر در این قرارداد تعیین و بر طبق روش حسابداری معمول صنعت نفت ایران احتساب خواهد گردید.

۵ - درآمد ناویژه طرف اول و طرف دوم در هر دوره مالیاتی معادل مجموع اقلام زیر خواهد بود:

الف - ارزش سهمیه نفت خام هر یک از دو طرف که توسط بوشکو برای مصرف داخلی ایران بطرف اول تحویل شده باشد با محاسبه بر مبنای قیمتی که طبق ماده ۲۱ این قرارداد مقرر گردیده است و آنچه در صورت تحویل گاز طبیعی بموجب بند ۴ ماده ۲۲ از این بابت دریافت شده باشد و

ب - در مورد طرف اول از بابت فروش بطرف دوم طبق بند ۲ ماده ۱۸ مبالغی که بموجب بند مزبور معین میشود و

ج - ارزش کلیه نفت خامی که بطریقی غیر از طریق فوق توسط هر یک از دو طرف صادر شده باشد. ارزش مزبور بر اساس بهای اعلان شده نفت خام مربوطه در روز صدور احتساب خواهد شد.

قانون اجازه مبادله و اجرای سه فقره قرارداد نفت

۶- هر يك از طرفین ضمن تعیین در آمد و بهره خود فقط میتواند از هزینه‌ها و مخارج و پرداختهائی که بموجب این قرارداد انجام شده آنچه را که سهم اوست بشرح زیر از درآمد ناویژه سهم خود کسر کند مشروط بر اینکه هزینه‌های مزبور مستند باسناد یا اقلام وارده در دفتر باشد :

الف - سهم هر يك از طرفین از کلیه مخارج و هزینه‌هایی که بوشکوانجام داده باشد مشروط بر اینکه مخارج و هزینه‌های مزبور الزاماً و منحصرأباً اجرای عملیات مقرر در این قرارداد بستگی داشته باشد . هزینه‌های اداری و تأسیساتی و تشکیلات و نیز حقوق و اجاره‌بها و یا پرداخته‌های دیگری که در مقابل استفاده از هرگونه اموال تأدیه شده باشد و همچنین مخارج حفاری چاههائی که استحصال نفت آنها بمیزان تجاری نبوده و قیمت تمام شده اجناس و خدمات و مخارجی که برای نقشه برداریهای زمینی و هوائی و دریائی شده و مخارج مربوط بحفر و تنقیه و عمیق کردن یا تکمیل چاهه‌ها یا آماده کردن آنها جزو مخارج و هزینه‌های مزبور خواهد بود مگر در مواردی که مخارج و هزینه‌های مربوطه بحساب سرمایه گذارده شده و مبلغ استهلاك در باره آنها منظور شده باشد .

ب - مبلغی در هر سال برای استهلاك فرسودگی و متروك شدن و تمام شدن و تهی شدن بمنظور استهلاك هزینه‌های سرمایه‌ای که توسط بوشکودر مورد عملیاتش در ایران انجام گرفته استهلاك آنها بنرخ سالیانه ۱۰ درصد بر اساس قیمت تمام شده اولیه احتساب خواهد شد .

ج - قسمتی از ضررهای جبران نشده مخارج عملیات که در دوره‌های مالیاتی قبلی بر هر يك از طرفین وارد آمده و بحساب دوره‌های بعد منتقل گردیده است مشروط

قانون اجازه مبادله و اجرای سه فقره قرارداد نفت

بر آنکه انتقال این حسابها از سالی بسالی بیش از ۱۰ سال از دوره مالیاتی که این ضررها در آن دوره ایجاد گردیده است نباشد .

د - سهم هریک از طرفین از زیانهای متحمل در مورد انجام عملیات در ایران مشروط بر آنکه بوسیله بیمه یا بنحو دیگری جبران نشده باشد این خسارات شامل مطالبات غیر قابل وصول و زیانهای ناشیه از دعاوی خسارت مربوط بعملیات انجام شده در ایران و زیان ناشیه از خسارات وارده به هرگونه دارائی که برای عملیات مزبور در ایران استعمال شود یا انهدام یا از دست دادن آنها خواهد بود .

ه - بابت استهلاك کلیه هزینههای اکتشافی که بموجب بند ۳ ماده ۲۵ بعمل آمده است برای هریک از طرفین سالانه مبلغی برابر با یکدهم نصف هزینههای مزبور .

۷- بعلاوه طرف دوم میتواند ارقام زیر را طی دوره مالیاتی از درآمد ناویژه خود کسر کند :

الف - مبلغی معادل ۱۰ درصد هر پذیره ای که بموجب این قرارداد بطرف اول پرداخت نموده است . تامدتی که پذیره های مزبور کلا مستهلك شود .

ب - پرداخت مشخصی که بموجب ماده ۲۵ این قرارداد نقداً یا بجنس داده است .

ج - مبالغ پرداختی بابت حق الارض طبق ماده ۲۵ این قرارداد .

د - هر مبلغی که بابت خرید نفت خام طرف اول بموجب بند ۲ ماده ۱۸ باو پرداخته است .

۸ - هر يك از دو طرف بايد جداگانه اظهارنامه مالياتی خود را تسليم و ماليات خود را بپردازد .

ماده ۲۷ - حدود ماليات باستانی موارد زیر :

۱ - ماليات بر درآمد که طبق قوانین ماليات بر درآمد ایران بايد به ایران پرداخت شود .

۲ - حقوق گمرکی و وارداتی بنحو مقرر در ماده ۲۸ این قرارداد .

۳ - پرداخت مشخص و هر گونه پرداختهای مقرر دیگر که طبق این قرارداد بايد بطرف اول تأديه شود .

۴ - وجوهی که بايد بعنوان ماليات مربوط بحقوق و دستمزد پرداختی بکارکنان کسر وبدولت ایران پرداخت شود .

۵ - مبالغی که بايد بعنوان ماليات از وجوه پرداختی به پیمانکاران یا عاملین درازاء کارهایی که طبق این قرارداد انجام میدهند کسر گذارده شود .

۶ - عوارض و حقوق خالی از تبعیضی که بمقامات دولتی در مقابل خدمات درخواست شده و یا خدماتی که بطور عمومی برای عامه انجام میشود از قبیل عوارض راه، حق آب، عوارض شهرداری و بهداشت و عوارض بندری قابل وصول از کشتیها و غیره .

۷ - ماليات و حقوق خالی از تبعیضی که شامل عموم است از قبیل حق تمبر اسناد و حق الثبت - امور حقوقی و بازرگانی و حق الثبت اختراعات و تألیفات . هیچک از دو طرف این قرارداد ملزم به پرداخت هیچگونه ماليات دیگری بمقامات دولتی مرکزی یا محلی نبوده و هیچ ماليات یا عوارضی بر صادرات نفت هیچک

قانون اجازه مبادله و اجرای سه فقره قرارداد نفت

بر آنکه انتقال این حسابها از سالی بسالی بیش از ۱۰ سال از دوره مالیاتی که این ضررها در آن دوره ایجاد گردیده است نباشد .

د - سهم هریک از طرفین از زیانهای متحمله در مورد انجام عملیات در ایران مشروط بر آنکه بوسیله بیمه یا بنحو دیگری جبران نشده باشد این خسارات شامل مطالبات غیر قابل وصول و زیانهای ناشیه از دعاوی خسارت مربوط بعملیات انجام شده در ایران و زیان ناشیه از خسارات وارده به هرگونه دارائی که برای عملیات مزبور در ایران استعمال شود یا انهدام یا از دست دادن آنها خواهد بود .

ه - بابت استهلاك کلیه هزینههای اکتشافی که بموجب بند ۳ ماده ۲۵ بعمل آمده است برای هریک از طرفین سالانه مبلغی برابر با یکدهم نصف هزینههای مزبور .

۷- بعلاوه طرف دوم میتواند اقلام زیر را طی دوره مالیاتی از درآمد ناویژه خود کسر کند :

الف - مبلغی معادل ۱۰ درصد هر پذیره ای که بموجب این قرارداد بطرف اول پرداخت نموده است . تامدتی که پذیره های مزبور کلا مستهلك شود .

ب - پرداخت مشخصی که بموجب ماده ۲۵ این قرارداد نقداً یا بجنس داده است .

ج - مبالغ پرداختی بابت حق الارض طبق ماده ۲۵ این قرارداد .

د - هر مبلغی که بابت خرید نفت خام طرف اول بموجب بند ۲ ماده ۱۸ باو پرداخته است .

۸ - هر يك از دو طرف بايد جداگانه اظهارنامه مالياتي خود را تسليم و ماليات خود را بپردازد .

ماده ۲۷ - حدود ماليات باستثنای موارد زیر :

۱ - ماليات بر درآمد که طبق قوانين ماليات بر درآمد ايران بايد به ايران پرداخت شود .

۲ - حقوق گمرکی و وارداتی بنحو مقرر در ماده ۲۸ اين قرارداد .

۳ - پرداخت مشخص و هر گونه پرداختهای مقرر ديگر که طبق اين قرارداد بايد بطرف اول تأديه شود .

۴ - وجوهی که بايد بعنوان ماليات مربوط بحقوق و دستمزد پرداختی بکارکنان کسر و بدولت ايران پرداخت شود .

۵ - مبالغی که بايد بعنوان ماليات از وجوه پرداختی به پیمانکاران يا عاملين در ازاء کارهائیکه طبق اين قرارداد انجام میدهند کسر گذارده شود .

۶ - عوارض و حقوق خالی از تبعیضی که بمقامات دولتی در مقابل خدمات درخواست شده و یا خدماتی که بطور عمومی برای عامه انجام میشود از قبیل عوارض راه، حق آب، عوارض شهرداری و بهداشت و عوارض بندری قابل وصول از کشتیها و غیره .

۷ - ماليات و حقوق خالی از تبعیضی که شامل عموم است از قبیل حق تمرير اسناد و حق الثبت - امور حقوقی و بازرگانی و حق الثبت اختراعات و تألیفات . هیچک از دو طرف اين قرارداد ملزم به پرداخت هیچگونه ماليات ديگری بمقامات دولتی مرکزی یا محلی نبوده و هیچ ماليات یا عوارضی بر صادرات نفت هیچک

از دو طرف یا بر سود سهام پرداختی آنان بابت درآمد حاصل از عملیات مقرر در این قرارداد تعلق نخواهد گرفت .

ماده ۲۸ - واردات و گمرک

۱ - کلیه ماشین آلات - وسایل - وسائط نقلیه آبی - دستگاهها - افزار ادوات - قطعات یدکی - مصالح - الوار - مواد شیمیائی - مواد ضروری برای اختلاط و امتزاج - وسایل خودرو و سایر وسائط نقلیه - هواپیما - هر نوع مصالح ساختمانی آلات فولادی - اشیاء و اثاثیه و لوازم اداری - حوائج کشتی - مواد خواربار البسه و لوازم استحفاظی دستگاههای تعلیماتی - محصولات نفتی که در ایران بدست نیاید و کلیه اجناس دیگری که منحصرأً از لحاظ صرفه جوئی و حسن جریان عملیات فنی اساسی و وظائف بوشکو ضروری باشد بدون پروانه ورودی و بامعافیت از هر گونه حقوق گمرکی و مالیاتی بنام بوشکو وارد خواهد شد . مواد فوق شامل حوائج طبی و جراحی و لوازم بیمارستان و محصولات طبی و دارو - اسباب طبی و اثاثیه و ادواتی که در تأسیس و گرداندن بیمارستان و داروخانه ضروری باشند نیز خواهد بود .

۲ - بوشکو با تصویب شرکت ملی نفت ایران حق خواهد داشت اشیائی را که برای استفاده موقت وارد کرده با معافیت از هر گونه عوارض صادراتی و مالیات مجدداً صادر نماید .

۳ - بوشکو حق خواهد داشت با تصویب شرکت ملی نفت ایران اشیاء مذکوری که بعنوان موقت وارد کرده است در ایران بفروش برساند . در اینصورت مسئولیت پرداخت حقوق مربوطه و همچنین انجام تشریفات لازمه طبق مقررات جاری و تهیه اسناد ترخیص برای بوشکو بعهده خریدار خواهد بود .

۴ - اجناسی را که برای استفاده و مصرف کارکنان بوشکو (و وابستگان تحت تکفل کارکنان مزبور) مناسب تشخیص گردد میتوان با رعایت اصول و مقررات مربوطه که در هر موقع در ایران مجری باشد و با پرداخت حقوق گمرکی و وارداتی و سایر مالیاتهایی که در زمان ورود آنها برای عموم مقرر باشد وارد کرد .

۵ - بوشکو ملزم خواهد بود که در تحصیل لوازم و حوائج خود برای اشیائی که در ایران ساخته یا مهیا میشود رجحان قائل شود با این قید که اشیاء مذکور با مقایسه با اشیاء مشابه خارجی با همان شرایط مساعد از لحاظ نوع جنس و قیمت و سهل الحصول بودن آن در موقع لزوم بمقادیر مورد نیاز و قابل مصرف بودن آن در مواردی که برای آن منظور شده در ایران بدست بیاید . در مقایسه قیمت اشیاء وارداتی با قیمت اشیاء ساخته یا مهیا شده در ایران کرایه و هرگونه حقوق گمرکی و مالیاتهایی که طبق این قرارداد نسبت با اشیاء وارداتی مزبور قابل پرداخت باشد باید ملحوظ گردد .

۶ - کلیه واردات و صادرات مذکور در این قرارداد مشمول تنظیم اسناد و تشریفات گمرکی بوده که این تکالیف از آنچه معمولاً مجری است سنگین تر نخواهد بود (ولی مشمول پرداختهایی که بموجب مقررات مربوطه این قرارداد از آن معاف گردیده نمیشد) .

ماده ۲۹ - مدت قرارداد

۱ - مدت این قرارداد بیست سال از تاریخ آغاز تولید تجاری طبق تعریف باین خواهد بود .

از دو طرف یا بر سود سهام پرداختی آنان بابت در آمد حاصل از عملیات مقرر در این قرارداد تعلق نخواهد گرفت .

ماده ۲۸ - واردات و گمرک

۱ - کلیه ماشین آلات - وسائل - وسائط نقلیه آبی - دستگاهها - افزار ادوات - قطعات یدکی - مصالح - الوار - مواد شیمیائی - مواد ضروری برای اختلاط و امتزاج - وسائل خودرو و سایر وسائط نقلیه - هواپیما - هر نوع مصالح ساختمانی آلات فولادی - اشیاء و اثاثیه و لوازم اداری - حوائج کشتی - مواد خواربار البسه و لوازم استحفاظی دستگاههای تعلیماتی - محصولات نفتی که در ایران بدست نیاید و کلیه اجناس دیگری که منحصراً از لحاظ صرفه جوئی و حسن جریان عملیات فنی اساسی و وظائف بوشکو ضروری باشد بدون پروانه ورودی و با معافیت از هر گونه حقوق گمرکی و مالیاتی بنام بوشکو وارد خواهد شد . مواد فوق شامل حوائج طبیبی و جراحی و لوازم بیمارستان و محصولات طبیبی و دارو - اسباب طبیبی و اثاثیه و ادواتی که در تأسیس و گرداندن بیمارستان و داروخانه ضروری باشند نیز خواهد بود .

۲ - بوشکو با تصویب شرکت ملی نفت ایران حق خواهد داشت اشیائی را که برای استفاده موقت وارد کرده با معافیت از هر گونه عوارض صادراتی و مالیات مجدداً صادر نماید .

۳ - بوشکو حق خواهد داشت با تصویب شرکت ملی نفت ایران اشیاء مذکوری که بعنوان موقت وارد کرده است در ایران بفروش برساند . در اینصورت مسئولیت پرداخت حقوق مربوطه و همچنین انجام تشریفات لازمه طبق مقررات جاری و تهیه اسناد ترخیص برای بوشکو بعهده خریدار خواهد بود .

۴ - اجناسی را که برای استفاده و مصرف کارکنان بوشکو (و وابستگان تحت تکفل کارکنان مزبور) مناسب تشخیص گردد میتوان با رعایت اصول و مقررات مربوطه که در هر موقع در ایران مجری باشد و با پرداخت حقوق گمرکی و وارداتی و سایر مالیاتهایی که در زمان ورود آنها برای عموم مقرر باشد وارد کرد .

۵ - بوشکو ملزم خواهد بود که در تحصیل لوازم و حوائج خود برای اشیائی که در ایران ساخته یا مهیا میشود رجحان قائل شود با این قید که اشیاء مذکور با مقایسه با اشیاء مشابه خارجی با همان شرایط مساعد از لحاظ نوع جنس و قیمت و سهل الحصول بودن آن در موقع لزوم بمقادیر مورد نیاز و قابل مصرف بودن آن در مواردی که برای آن منظور شده در ایران بدست بیاید . در مقایسه قیمت اشیاء وارداتی با قیمت اشیاء ساخته یا مهیا شده در ایران کرایه و هرگونه حقوق گمرکی و مالیاتهایی که طبق این قرارداد نسبت با اشیاء وارداتی مزبور قابل پرداخت باشد باید ملحوظ گردد .

۶ - کلیه واردات و صادرات مذکور در این قرارداد مشمول تنظیم اسناد و تشریفات گمرکی بوده که این تکالیف از آنچه معمولاً مجری است سنگین تر نخواهد بود (ولی مشمول پرداختهایی که بموجب مقررات مربوطه این قرارداد از آن معاف گردیده نمیشد) .

ماده ۲۹ - مدت قرارداد

۱ - مدت این قرارداد بیست سال از تاریخ آغاز تولید تجاری طبق تعریف پائین خواهد بود .

۲ - تاریخ آغاز تولید تجاری تاریخی است که تا آنروز از ناحیه واگذاری مقدار ۱۰۰/۰۰۰ مترمکعب نفت خام بعنوان صادرات منظم تحویل شده باشد .

ماده ۳۰ - خاتمه قرارداد و تصفیه دارائیهها

در انقضای مدت یا خاتمه این قرارداد بوشکو منحل گردیده و کلیه دارائیهها که بموجب این قرارداد بوجود آمده طبق مقررات زیر ب شرکت ملی نفت ایران منتقل خواهد شد .

- ۱ - کلیه تأسیسات ثابت بدون هیچگونه پرداخت انتقال خواهد یافت .
- ۲ - کلیه دارائیههای منقول که بهای آنها تماماً مستهلك گردیده بدون هیچگونه پرداخت انتقال خواهد یافت .
- ۳ - کلیه دارائیههای منقول که بهای آنها تماماً مستهلك نشده باشد در مقابل پنجاه درصد بهای دفتری باقیمانده آنها که توسط شرکت ملی نفت ایران بطرف دوم پرداخت خواهد شد انتقال خواهد یافت .

ماده ۳۱ - انتقالات

۱ - طرف دوم میتواند در هر موقع که مقتضی بداند تمام یا قسمتی از حقوق و تعهداتی را که بموجب قرارداد تحصیل کرده یا بر عهده گرفته است ب شرکتهای زیر انتقال دهد :

- الف - شرکت یا شرکتهائی که کنترل طرف دوم را در اختیار داشته باشند .
- ب - شرکت یا شرکتهائی که تحت کنترل طرف دوم باشند .
- ج - شرکت یا شرکتهائی که تحت کنترل شرکت یا شرکتهای مذکور در (الف) یا (ب) فوق باشند از لحاظ مقررات این بند منظور از کنترل يك شرکت

قانون اجازه مبادله و اجرای سه فقره قرارداد نفت

عبارت است از مالکیت مستقیم یا غیر مستقیم کلیه سهام شرکت مزبور و منظور از منتقل الیه عبارت است از شرکتی که وضع آن بامقررات ماده ۴ قانون نفت مطابقت بنماید انتقالی که بموجب این ماده بعمل می آید ناقل را از تعهداتی که طبق این قرارداد بر عهده دارد بهیچوجه بری نخواهد کرد .

۲- هرگونه انتقالی توسط طرف دوم بجز آنچه که طبق بند ۱ فوق اجازه داده شده است محتاج بکسب موافقت کتبی و قبلی طرف اول خواهد بود و طرف مزبور باید قبل از ابراز موافقت تأیید هیئت وزرا و تصویب قوه مقننه را نیز تحصیل نماید .

۳- هرگونه مزج یا ادغام طرف دوم یا منتقل الیه او محتاج به کسب موافقت کتبی طرف اول خواهد بود و طرف مزبور باید قبل از ابراز موافقت تأیید هیئت وزرا را تحصیل نماید .

۴- هرگونه انتقالی که بموجب این ماده انجام شده باشد از پرداخت هرگونه مالیات انتقال و یا حقوق و مالیاتها و پرداختهای دیگر بدولت ایران یا ادارات مربوطه آن معاف خواهد بود .

۵- هر شخصی که در اثر هرگونه انتقال ، مزج یا ادغام طبق مفاد این ماده طرف این قرارداد واقع شود باید کلیه تعهداتی را که طرف دوم ملزم بآنهاست بر عهده بگیرد .

ماده ۳۲ - قوه قهریه (فرس ماژور)

۱- هیچگونه قصور یا ترك هیچکدام از طرفین در اجرای هیچیک از مقررات و شرایط این قرارداد موجب ادعای طرف دیگر بر علیه او نخواهد

بود و بعنوان نقض قرارداد تلقی نخواهد شد بشرط آنکه و در حدود آنکه قصور و ترك مزبور از پیش آمد قوه قهریه ناشی شده باشد .

قوه قهریه شامل موارد زیر است (ولی منحصر بآن موارد نیست) :

اعتصابات - بسته شدن کارگاهها - اغتشاشات کارگری - آفات سماوی حوادث غیرقابل جلوگیری - اقدامات جنگی (خواه اعلان جنگ شده باشد و یا نه) یا هر امر دیگری که بطور معقول از حیطة اقتدار طرفین این قرارداد خارج باشد .

۲ - بدون آنکه در کلیت حکم بالا محدودیتی حاصل شود و مخصوصاً هرگاه پیش آمد قوه قهریه که از حیطة اقتدار هر کدام از طرفین خارج باشد اجرای هرگونه تعهد یا اعمال هرگونه حقی را که بموجب این قرارداد مقرر است غیر ممکن سازد یا تأخیری در آن ایجاد کند مدتی که تأخیر در اجرای تعهد و اعمال حق مزبور طول کشیده باشد بمدت مربوطه که طبق قرارداد مقرر است اضافه خواهد شد .

۳ - مفاد این ماده مانع نخواهد شد از اینکه طرفین این مسأله را که آیا قرارداد بعلت آنکه اجرای آن کاملاً غیر مقدور گردیده است بایستی فسخ شود بر طبق مقررات ماده ۳۵ به داوری مراجعه کنند .

ماده ۳۳ - تضمین مربوط با اجرا و ادامه عملیات

وزارت دارائی می تواند از طرف دولت ایران هرگونه اقدامی بعمل آورد یا هرگونه موافقتی بنماید که در مورد این قرار داد یا برای تأمین اجرای آن بطرز بهتر لازم یا مقتضی باشد هر اقدامی که بدین نحو انجام یا موافقتی

که بدین طریق بعمل آمده باشد برای دولت الزام آور خواهد بود. کلیه مقامات ایرانی بایستی از کلیه دستورهای وزارت دارائی مربوط با اجرای این قرارداد متابعت نمایند و مقامات مذکور در اجرای این امر دارای اختیارات تام خواهند بود. هرگاه وزارت دارائی بعللی از اختیاراتی که بموجب مقررات این ماده بآن وزارتخانه داده شده است استفاده ننماید هیئت دولت اختیارات مذکور را بوزارتخانه یا اداره دیگری واگذار خواهد نمود.

ماده ۳۴ - سازش

۱ - هرگاه اختلافی مربوط با اجرا یا تفسیر این قرار داد پیش آید طرفین می توانند موافقت کنند که موضوع بهیئت سازش مختلطی مرکب از چهار عضو مراجعه شود که هر یک از طرفین دو نفر آنرا تعیین خواهند نمود و وظیفه آنها کوشش در حل موضوع بطریق دوستانه خواهد بود هیئت سازش پس از استماع اظهارات نمایندگان طرفین رأی خود را در ظرف سه ماه از تاریخ ارجاع شکایت بهیئت صادر خواهد کرد رأی مزبور در صورتی الزام آور خواهد بود که باتفاق صادر شده باشد.

۲ - هرگاه طرفین نسبت با رجوع اختلاف بهیئت سازش توافق ننماید و یا اختلاف بعد از ارجاع بهیئت مزبور حل نشده باشد طریق حل آن منحصرأ ارجاع بدآوری طبق مقررات ماده ۳۵ خواهد بود.

ماده ۳۵ - داوری

۱ - هرگونه اختلاف ناشی از اجراء یا تعبیر مقررات این قرارداد توسط هیئت داوری مرکب از سه نفر حل و فصل خواهد شد. هر یک از طرفین یک نفر داور

دو داور مزبور قبل از شروع برسدگی داور ثالثی را انتخاب خواهند کرد که سمت ریاست هیئت داوری را خواهند داشت .

۲- اگر یکی از طرفین ظرف دوماه از تاریخ ارجاع امر به داوری داور خود را انتخاب ننماید و یا انتخابی را که نموده است با اطلاع طرف دیگر نرساند طرف دیگر حق خواهد داشت که به رئیس بانک مرکزی ایران مراجعه و تقاضای تعیین داور دوم را بنماید .

۳- هرگاه دونفر داور ظرف دوماه از تاریخ تعیین داور دوم نتوانند نسبت به انتخاب داور ثالث توافق نمایند داور مزبور به درخواست یکی از طرفین توسط رئیس بانک مرکزی ایران تعیین خواهد شد مگر آنکه طرفین بنحود دیگری توافق نمایند .

۴- داوری که بموجب بند ۲ و ۳ بالا توسط رئیس بانک مرکزی ایران برگزیده میشود نبایستی مستخدم ایران یا کشورهای متحده امریکا بوده باشد و نباید تبعه هیچیک از ممالک مزبور باشد و یا ارتباط نزدیک بایکی از آن کشورها داشته باشد .

۵- داوران قبولی خود را ظرف سی روز از تاریخ دریافت اعلام تعیین خود بطرفین قرارداد (و در صورتیکه توسط رئیس بانک مرکزی ایران تعیین شده باشند به رئیس مزبور) اطلاع خواهند داد و در غیر اینصورت چنین تلقی خواهد شد که سمت مزبور را رد کرده اند و انتخاب مجدد طبق همان مقررات بعمل خواهد آمد .

۶- رأی داوری قطعی و الزام آور تلقی خواهد شد رأی ممکن است با کثرت صادر شود و طرفین تعهد مینمایند مفاد آنرا با حسن نیت بمورد اجرا بگذارند . هر یک

قانون اجازه مبادله و اجرای سه فقره قرارداد نفت

از طرفین می‌تواند اجرای رأی داور را از دادگاهی که صلاحیت اجرای آنرا بر علیه طرف دیگر دارد درخواست نماید.

۷- محل داور تهران - ایران خواهد بود مگر آنکه طرفین نسبت بمحل دیگری توافق نمایند.

۸- طرفین همه نوع تسهیلات (منجمله حق ورود بحوزه عملیات نفتی) را برای هیئت داور فراهم خواهند کرد تا هرگونه اطلاعاتی را که برای تعیین تکلیف اختلاف لازم باشد بدست آورند. عدم حضور یا امتناع یکی از طرفین داور نمی‌تواند مانع یا مخل جریان داور در تمام یا هر یک از مراحل داور شود.

۹- مادام که تصمیم یارای داور صادر نشده توقف عملیات یا فعالیت‌هایی که موضوع داور از آن ناشی شده است الزامی نیست. در صورتیکه تصمیم یا رأی داور دایر بر موجه بودن شکایت باشد ضمن تصمیم یارای مزبور ممکن است ترتیب مقتضی برای جبران خسارت شاکی مقرر گردد.

۱۰- هزینه‌های داور به تشخیص هیئت داور تعیین خواهد شد.

۱۱- هرگاه بهر علت یکی از اعضای هیئت داور پس از قبول وظایفی که باو محول شده قادر یا مایل بشروع یا تکمیل رسیدگی بمورد اختلاف نباشد و چنانچه طرفین بصورت دیگری هم توافق نمایند هر یک از طرفین می‌توانند از رئیس بانک مرکزی ایران تقاضا کنند که جانشین عضو مزبور را بر طبق مقررات این ماده تعیین نماید.

۱۲- تا حدیکه مورد داشته باشد ضمن تصمیمات و آراء داور که بر طبق این ماده صادر میشود باید مهلت اجرای آن تصریح گردد.

۱۳- ظرف مدت پانزده روز از تاریخ ابلاغ تصمیم یارای بطرفین هر يك از آنها میتواند از هیئت داوری که تصمیم یارای اولیه را صادر نموده تقاضای تفسیر آنرا بنماید. این تقاضا در اعتبار تصمیم یارای تأثیری نخواهد داشت تفسیر مزبور باید ظرف مدت یکماه از تاریخ تقاضا داده شود و اجرای تصمیم یارای تا صدور تفسیر یا انقضای یکماه هر کدام زودتر واقع شود معوق خواهد ماند.

۱۴- مقررات مربوط بدآوری که در این قرارداد ذکر شده در صورتی هم که قرارداد خاتمه پیدا کند معتبر خواهد بود.

۱۵- هرگاه طرفین در موضوع امری که بدآوری مراجعه شده است پیش از آنکه هیئت داوری رأی خود را صادر کند بتوافق برسند این توافق بصورت (رأی داوری مبتنی بر رضایت طرفین) ثبت خواهد شد و باثبات آن مأموریت هیئت داوری پایان خواهد پذیرفت.

ماده ۳۶- ضمانت اجراء

۱- در صورتیکه طرف دوم پذیره و حق الارض مقرر در بندهای ۲ و ۸ ماده ۲۵ را که در تاریخهاییکه در این قرار داد تعیین شده نپردازد طرف اول مراتب عدم پرداخت را طی اظهار کتبی بطرف دوم اعلام خواهد نمود.

هرگاه طرف دوم ظرف یکماه از موعد مقرر پرداخت مورد بحث را باضافه بهره دیر کرد که بر اساس دو برابر حداکثر نرخ بهره مورد عمل بانك مرکزی ایران به نسبت مدت دیر کرد احتساب خواهد شد نپردازد طرف اول حق خواهد داشت که باین قرارداد خاتمه دهد.

۲- در مورد تعهد دستگاه مختلف راجع به انصراف از حقوق خود نسبت به ناحیه عملیات بنحو مقرر در ماده ۳ هر گاه طرف دوم طی مهلت مقرر نظر خود را درباره قسمت‌های مورد انصراف به بوشکو اعلام ننماید طرف اول حق دارد که طبق نظر خود قسمت‌هایی را که باید مسترد گردد مشخص سازد تشخیص مزبور قطعی بوده و از تاریخی که اعلام گردد قسمت‌های مشخص شده مزبور خارج از ناحیه عملیات تلقی خواهد شد .

۳- در صورتیکه طرف دوم تعهدی را که برای حفاری بموجب بند ۲ ماده ۱۵ برعهده گرفته انجام ندهد طرف اول برای هر یکماه تأخیر (که ناشی از قوه قهریه نباشد) مبلغ سیصد و پنجاه هزار دلار آمریکائی از محل ضمانتنامه موضوع بند ۵ ماده ۲۵ برسم غرامت ضبط خواهد نمود . هر گاه ظرف مدت شش ماه از مهلت مقرر تعهد انجام نشود طرف اول حق خواهد داشت که باین قرارداد خاتمه دهد و نیز طرف اول حق خواهد داشت که از مبلغ ضمانتنامه‌ای که بموجب بند ۵ ماده ۲۵ سپرده شده تمام مبالغ خرج نشده مربوط بتعهد هزینه های اکتشافی سه سال اول را ضبط نماید .

۴- مقررات ماده ۳۲ درباره قوه قهریه (فرس ماژور) در موارد مربوط باین ماده نیز قابل اجرا خواهد بود .

ماده ۳۷- حقوق ویژه شرکت ملی نفت ایران

شرکت ملی نفت ایران که از طرف دولت شاهنشاهی ایران عمل میکند کنترل‌های زیر را اعمال خواهد کرد .

۱- شرکت ملی نفت روشها و وسائل اندازه گیری نفتی را که بموجب مقررات این قرارداد تولید و یا صادر میشود معین خواهد کرد .

صحت مقادیر نفت صادر شده از نظر تعیین محاسبات مالی آن توسط شرکت ملی نفت ایران احراز و گواهی خواهد شد .

۲- طرف دوم کلیه مشخصاتی را که شرکت ملی نفت ایران درباره نفت صادر شده توسط طرف مزبور مطالبه نماید اعلام خواهد کرد .

۳- بوشکو اصول حفاظت ذخایر طبیعی را رعایت کرده و در اجرای عملیات خود همواره منافع ایران را ملحوظ خواهد داشت .

شرکت ملی نفت ایران برای تأمین رعایت کامل این اصول و اعمال نظارتیکه جهت این منظور ضرورت دارد همه گونه کنترل لازم را اعمال خواهد کرد .

۴- شرکت ملی نفت ایران مجاز خواهد بود در مواردیکه طرف دوم قسمتی از سهم پنجاه درصد نفت خام طرف اول را بموجب بند ۲ ماده ۱۸ خریداری میکند تخفیفهائی اعطاء کند ولی این تخفیفها بهیچوجه شامل سهم پنجاه درصد نفت خام طرف دوم نخواهد بود و سهم مزبور باید بیهای کامل اعلان شده مربوطه آن نفت خام تحویل گرفته شود .

مبلغ تخفیف در هر مورد با توجه باین مقصود معین خواهد شد که طرف دوم بابت نفت خامی که از سهم طرف اول خریداری میکند عملاً متحمل زبانی نگردد .

۵- علاوه بر رسیدگیهای هیئت حسابرسی و گذشته از مقررات مختلف این قرارداد شرکت ملی نفت ایران بدفاتر و حسابهای بوشکو کاملاً دسترسی خواهد داشت .

ماده ۳۸- قانون حاکم بر قرارداد

این قرارداد تابع قوانین ایران بوده و بروفق آن تفسیر خواهد شد و مواردی که تکلیف آنها در این قرار داد معین نشده مشمول مقررات قانون نفت خواهد بود .

ماده ۳۹- زبان متن

متن های فارسی و انگلیسی این قرارداد هر دو معتبر است در صورتیکه اختلافی پیش آید و بداورى ارجاع شود هر دو متن به هیئت داورى عرضه خواهد شد که قصد طرفین را از روی هر دو متن تفسیر نمایند .

ماده ۴۰- اخطارها

کلیه اخطارهایی که بموجب این قرارداد مقرر گردیده و یا اجازه صدور آنها داده شده است کتبی خواهد بود . تسلیم اخطار به شخص نماینده مجاز یکی از طرفین و یا ارسال آن بپست یا تلگراف یا بی سیم (بشرط آنکه تأیید آن هم بوسیله پست فرستاده شود) به نشانی یکی از طرفین که در زیر قید شده است ابلاغ صحیح بطرف مزبور تلقی خواهد شد .

AMERADA HESS CORPORATION

51 WEST 51st, STREET

NEW YORK

N.Y. 10019

U.S.A,

شرکت ملی نفت ایران

خیابان تخت جمشید

تهران

ایران

بتاریخ پنجم مرداد ماه ۱۳۵۰ در تهران امضاء و مبادله گردید .

ضمیمه الف حدود ناحیه واگذاری بوشکو

ناحیه واگذاری که در ماده ۳ قرارداد بدان اشاره شده است در بخش یک نفتی از تقسیمات نفتی ایران قرارداد و قسمتی از آبهای ساحلی و فلات قاره ایران (و جزایر واقع در آن) میباشد. حدود ناحیه واگذاری بشرح زیر میباشد.

از نقطه (۱) واقع روی خط سه میلی آبهای ساحلی از پست ترین خط جزر خاگ اصلی بامختصات جغرافیائی تقریبی :

۲۸ درجه ۵۹ دقیقه ۴۲ ثانیه عرض شمالی
۵۰ درجه ۴۶ دقیقه ۶ ثانیه طول شرقی

و از آنجا بطرف جنوب شرقی روی خطی منطبق با خط سه میلی آبهای ساحلی مذکور به نقطه (۲) بامختصات جغرافیائی تقریبی :

۲۸ درجه ۴۴ دقیقه ۱۸ ثانیه عرض شمالی
۵۱ درجه صفر دقیقه صفر ثانیه طول شرقی

و از آنجا در جهت جنوب غربی در امتداد خط مستقیم به نقطه (۳) بامختصات جغرافیائی تقریبی :

۲۸ درجه ۱۰ دقیقه ۴۸ ثانیه عرض شمالی
۵۰ درجه ۳ دقیقه ۵۴ ثانیه طول شرقی

و از آنجا در جهت شمال غربی در امتداد خط مستقیم به نقطه (۴) بامختصات جغرافیائی تقریبی :

۲۸ درجه ۱۷ دقیقه ۳۶ ثانیه عرض شمالی
۴۹ درجه ۵۶ دقیقه ۱۲ ثانیه طول شرقی

قانون اجازه مبادله و اجرای سه فقره قرارداد نفت

واز آنجا در جهت شمال غربی در امتداد خط مستقیمی به نقطه (۵) با

مختصات جغرافیائی تقریبی :

۲۸ درجه ۲۱ دقیقه صفر ثانیه عرض شمالی .

۴۹ درجه ۵۰ دقیقه ۵۴ ثانیه طول شرقی .

واز آنجا در جهت شمال غربی در امتداد خط مستقیمی به نقطه (۶) با مختصات

جغرافیائی تقریبی :

۲۸ درجه ۲۴ دقیقه ۴۲ ثانیه عرض شمالی

۴۹ درجه ۴۷ دقیقه ۴۸ ثانیه طول شرقی

واز آنجا در جهت شمال شرقی در امتداد خط مستقیمی به نقطه (۷) با مختصات

جغرافیائی تقریبی :

۲۸ درجه ۴۸ دقیقه ۳۶ ثانیه عرض شمالی

۵۰ درجه ۲۷ دقیقه ۴۲ ثانیه طول شرقی

واز آنجا در جهت جنوب شرقی در امتداد خط مستقیمی به نقطه (۸) با مختصات

جغرافیائی تقریبی :

۲۸ درجه ۴۴ دقیقه ۵۴ ثانیه عرض شمالی

۵۰ درجه ۳۱ دقیقه صفر ثانیه طول شرقی

واز آنجا در جهت شمال شرقی در امتداد خط مستقیمی به نقطه (۹) با مختصات

جغرافیائی تقریبی :

۲۸ درجه ۴۷ دقیقه ۴۸ ثانیه عرض شمالی

۵۰ درجه ۴۰ دقیقه صفر ثانیه طول شرقی

قانون اجازه مبادله و اجرای سه فقره قرارداد نفت

واز آنجا در جهت شمال غربی در امتداد خط مستقیمی به نقطه (۱۰) با
مختصات جغرافیائی تقریبی :

۲۸ درجه ۵۳ دقیقه ۳۶ ثانیه عرض شمالی

۵۰ درجه ۳۶ دقیقه ۶ ثانیه طول شرقی

واز آنجا در جهت شمال شرقی در امتداد خط مستقیمی به نقطه (۱)، نقطه
شروع، می‌پیوندد .

قرارداد فوق منضم بقانون اجازه مبادله و اجرای سه فقره قرارداد نفت
میباشد .
رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

شرکت نفت هرمز

(هوپکو)

قانون اجازه مبادله و اجرای سه فقره قرارداد نفت

واز آنجا در جهت شمال غربی در امتداد خط مستقیم به نقطه (۱۰) با

مختصات جغرافیائی تقریبی :

۲۸ درجه ۵۳ دقیقه ۳۶ ثانیه عرض شمالی

۵۰ درجه ۳۶ دقیقه ۶ ثانیه طول شرقی

واز آنجا در جهت شمال شرقی در امتداد خط مستقیم به نقطه (۱)، نقطه

شروع، می‌پیوندد.

قرارداد فوق منضم بقانون اجازه مبادله و اجرای سه فقره قرارداد نفت

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

میباشد.

شرکت نفت هرمز

(هوپکو)

فهرست مطالب

	مقدمه
تعريفات و اصلاحات	ماده ۱
ايجاد دستگاه مختلط	ماده ۲
ناحيه واگذاري و استرداد آن	ماده ۳
ثبت طرف دوم	ماده ۴
ثبت شرکت نفت هرمرز	ماده ۵
هيئت مديره و حسابريان	ماده ۶
سرمایه شرکت	ماده ۷
اخذ رأی در مجمع عمومی	ماده ۸
عمليات مجاز	ماده ۹
پيمانکاران	ماده ۱۰
تعهدات طرف دوم	ماده ۱۱
تعهدات شرکت نفت هرمرز	ماده ۱۲
اطلاعات محرمانه	ماده ۱۳
استفاده از اراضي ، آب و حقوق ارتفاقی	ماده ۱۴
تعهدات حفاری	ماده ۱۵
پایان مرحله اکتشاف - رسیدن به تولید تجاری	ماده ۱۶
تهیه برنامه تولید و تحویل	ماده ۱۷
تحویل نفت به طرفهای اول و دوم بمنظور صادرات	ماده ۱۸
صدور نفت	ماده ۱۹

قانون اجازه مبادله و اجرای سه فقره قرارداد نفت

ماده ۲۰	قیمتهای اعلان شده
ماده ۲۱	نفت خام برای مصرف داخله
ماده ۲۲	گاز طبیعی
ماده ۲۳	مقررات بولی بین طرفین
ماده ۲۴	پول رایج و ارزش خارجی
ماده ۲۵	تعهدات مخارج
ماده ۲۶	مالیات
ماده ۲۷	حدود مالیات
ماده ۲۸	واردات و گمرک
ماده ۲۹	مدت قرارداد
ماده ۳۰	خاتمه قرارداد و تصفیه دارائی ها
ماده ۳۱	انتقالات
ماده ۳۲	قوه قهریه (فورس ماژور)
ماده ۳۳	تضمین مربوط باجرا و ادامه عملیات
ماده ۳۴	سازش
ماده ۳۵	داوری
ماده ۳۶	ضمانت اجرا
ماده ۳۷	حقوق ویژه شرکت ملی نفت ایران
ماده ۳۸	قانون حاکم بر قرارداد
ماده ۳۹	زبانهای متن قرارداد
ماده ۴۰	اخطارها
	ضمیمه الف - حدود ناحیه واگذاری هوپکو

این قرارداد بین شرکت ملی نفت ایران که از این بابت «طرف اول» خوانده میشود و موبیل اویل کورپوریشن شرکتی که بموجب قوانین ایالات متحده آمریکا تشکیل یافته و موجود است و از این بابت طرف دوم خوانده میشود منعقد میگردد. نظر باینکه طرف اول مایل است تولید و صدور نفت ایران را افزایش دهد بطوریکه منتج بحصول منافع بیشتری برای ایران گردد و این منظور هرچه زودتر عملی شود.

و نظر باینکه طرف اول بموجب قانون نفت نهم مرداد ۱۳۳۶ اجازه عقد این قبیل قراردادها را دارد.

و نظر باینکه طرف دوم سرمایه لازم برای اجرای عملیات مشروحه زیر را دارا میباشد و مخصوصاً توانائی تأمین بازارهای لازم را برای تضمین فروش نفتی که در نتیجه عملیات مزبور ممکن است اکتشاف و تولید شود دارد.

و نظر باینکه طرفین صلاحیت فنی و تخصص اداری لازم برای اجرای عملیات مشروحه زیر را دارند.

و نظر باینکه طرفین قصد دارند مقررات این قرارداد با صمیمیت و حسن نیت بموقع اجرا گذارده شود علیهذا بدینوسیله بین طرفهای اول و دوم بقرار زیر توافق حاصل شد.

ماده ۱ - تعاریف و اصطلاحات

جز در مواردی که سیاق عبارت مفهوم دیگری را اقتضا کند معنی بعضی از اصطلاحات که در این قرارداد بکار رفته از لحاظ این قرارداد بشرح تعاریف زیر خواهد بود:

- الف - منظور از کلمه «قرارداد» عبارت است از این سند و ضمیمه آن .
- ب - «طرف اول» یعنی شرکت ملی نفت ایران یا قائم مقام آن .
- ج - «طرف دوم» یعنی موبیل اویل کورپوریشن یا هر شخصی که طبق مقررات این قرارداد طرف انتقال قرار گرفته باشد .
- د - «قانون نفت» عبارت از قانون نفت مورخ نهم مرداد ۱۳۳۶ می باشد.
- ه - «نفت» شامل نفت خام و گاز طبیعی می باشد .
- و - «نفت خام» شامل نفت تصفیه نشده و اسفالت و هر گونه مواد هیدرو کربور مایع است که بحالت طبیعی یافت شود و یا از گاز طبیعی تولید شده همراه با نفت خام بدست آید .
- ز - «گاز طبیعی» یعنی گاز تر و گاز خشک و کلیه هیدرو کربورهای گازی دیگر که از چاههای گاز بدست آمده و نیز بقیه گازی که پس از سوا کردن هیدرو کربورهای مایع از گازهای تر باقی مانده باشد .
- ح - «مصرف داخلی در ایران» عبارت است از نفت یا محصولات نفتی یا مواد فرعی که بمنظور مصرف در داخله ایران بفروش میرسد نه آنچه بصورت محموله از ایران صادر میگردد .
- ط - «قیمت اعلان شده» عبارت است قیمت منتشر شده فوب برای هر وزن مخصوص از نفت خام که بمنظور صادرات در نقاط صدور مربوطه برای خریداران بطور عموم عرضه میشود قیمت مزبور بر مبنای قیمت های اعلان شده جاری نفت خام در خلیج فارس با توجه بموقعیت جغرافیائی و درجه API تعیین خواهد شد .

ی - «عملیات نفتی» عبارت است از کلیه عملیات مشروحه در بند ۱ از ماده ۹ این قرارداد .

و - «مترمکعب» عبارت است از یک متر مکعب در شصت درجه فارنهایت تحت فشار عادی جو .

ل - «تاریخ اجرا» عبارت از تاریخی است که قانون مربوط بتصویب این قرارداد به توشیح ملوکانه رسیده باشد و هر مراجعه ای که در قانون نفت بتاریخ قرارداد شده باشد از لحاظ این قرارداد اشاره « بتاریخ اجرا » تلقی خواهد شد .

م - اصطلاح « اراضی » اعم است از اراضی پوشیده از آب و غیر آن.

ن - «تأسیسات ثابت» عبارت است از تأسیسات نصب شده یا کار گذاشته شده یا ساخته شده که بطور دائم مستقر گردیده و مستقیماً برای عملیات موضوع این قرارداد مورد استفاده قرار گیرد .

س - «دوره مالیاتی» عبارت است از یک سال دوازده ماهه تقویمی که در یکم ژانویه هر سال شروع می شود و یا هر دوره دیگری که بین طرفین مورد توافق قرار گرفته و مورد تصویب وزارت دارائی ایران نیز واقع شده باشد .

ع - اصطلاح «ناحیه واگذاری» عبارت است از ناحیه مشروحه در ضمیمه الف این قرارداد یا قسمتهائی از ناحیه مزبور که پس از استردادهای مقرر در ماده ۳ این قرارداد باقی مانده باشد .

ف - «بشکه» برابر است با ۴۲ گالن رسمی آمریکائی در ۶۰ درجه فارنهایت و تحت فشار عادی جو .

ص - «تاریخ شروع تولید تجاری» یعنی تاریخی که بموجب بند (۲) ماده ۲۹ این قرارداد تعریف شده است .

ق - «هزینه تولید هر واحد» برای هر یک از طرفین که توسط شرکت نفت هر مز تعیین خواهد شد و در بند ۲ الف ماده ۱۷ و بند ۲ ب ماده ۱۸ و بند ۳ ماده ۲۱ بآن اشاره شده صرفاً شامل تسهیم کلیه هزینه های اکتشافی که طرف دوم از طریق هوپکو متحمل گردیده باضافه تسهیم کلیه هزینه های دستگاه مختلط از طریق هوپکو بازاء هر واحد تولید شده خواهد بود .

هزینه های مزبور طبق اصول صحیح حسابداری نفت که گاه بگاه مورد توافق طرفین قرار خواهد گرفت تعیین خواهد شد ولی شامل هیچ قسمت از حق الارض ، پذیره ها ، پرداخت های مشخص و غیره که طرف دوم پرداخته باشد نخواهد بود . حق الارض ، پذیره و پرداخت مشخص فقط در هزینه طرف دوم طبق بند ۷ ماده ۲۶ منظور خواهد شد .

ماده ۲- ایجاد دستگاه مختلط

۱- طرفین اول و دوم قرارداد بدین وسیله توأمآ «دستگاه مختلطی» را ایجاد میکنند و بطوریکه در قانون نفت پیش بینی گردیده در اثر این اختلاط شخصیت حقوقی جداگانه ای بوجود نخواهد آمد .

۲- طرفین این قرارداد در دستگاه مختلط مزبور با استثنای مواردی که بموجب این قرارداد و قانون نفت مقرر گردیده بطور متساوی شرکت خواهند نمود . طرفین اول و دوم در برخی از موارد این قرارداد مجتمعاً بعنوان «طرفین» یا «دستگاه مختلط» خوانده شده اند .

۳- کلیه دستگاهها و ماشین آلات و تأسیسات و اموال دیگری که بموجب این قرارداد بهزینه مشترک طرفین خریداری و یا تحصیل گردیده در مالکیت طرفین (پنجاه درصد طرف اول و پنجاه درصد طرف دوم) خواهد بود و کلیه مخارج و هزینه‌های لازم برای عملیات این قرارداد (بجز مخارج و هزینه‌هایی که تأمین و پرداخت آن برای عملیات اکتشافی تنها برعهده طرف دوم است) بوسیله طرفین یعنی پنجاه درصد بوسیله طرف اول و پنجاه درصد بوسیله طرف دوم تأمین و پرداخت خواهد شد.

نفتی که از ناحیه واگذاری تولید میشود پنجاه درصد در مالکیت طرف اول و پنجاه درصد در مالکیت طرف دوم خواهد بود نفت سهم طرف دوم در سرچاه بمالکیت طرف مزبور در خواهد آمد. هر یک از طرفین حق دارد خواستار شود که سهم نفت او بشرحی که در این قرارداد ذکر شده است بخود او و یا نماینده او تحویل گردد.

ماده ۳ - ناحیه واگذاری و استرداد آن

۱ - ناحیه‌ای بشرح مذکور در ضمیمه الف در اختیار دستگاه مختلط گذارده می‌شود تا عملیاتی را که در این قرارداد مجاز شناخته شده از طریق عاملیت شرکت نفت هرگز یعنی شرکتی که طبق مقررات ماده (۵) این قرارداد بوسیله طرفین تشکیل خواهد یافت در آن بموقع اجرا بگذارد.

۲ - حداکثر تا پایان سال سوم پس از تاریخ اجرا کل ناحیه واگذاری مشروحه در بند ۱ این ماده بمیزان حداقل ۲۵ درصد کسر خواهد شد و بعد از آن نیز حداکثر ضمن یک دوره دو ساله دیگر ناحیه واگذاری در صورت لزوم

مجدداً تقلیل خواهد یافت بطوری که کل ناحیه واگذاری باقی مانده از پنجاه درصد ناحیه اصلی واگذاری تجاوز ننماید .

۳- ناحیه‌ایکه بمنظور تقلیل مشروح در بند ۲ این ماده از ناحیه قرارداد خارج خواهد شد از قطعاتی تشکیل خواهد شد که مساحت هر کدام از آنها از ۲۰۰ کیلومتر مربع کمتر نبوده و متوسط طول هر کدام از قطعات بیشتر از شش برابر میزان متوسط پهنای آن نباشد در صورتیکه اجرای ترتیب مزبور مناسب نباشد قطعات باشکال و اندازه‌هاییکه طرف اول آنرا متناسب تشخیص دهد معین خواهد شد .

۴- لااقل سه ماه جلوتر از استرداد قطعات ناحیه واگذاری بشرح مذکور در بند ۲ این ماده شرکت نفت هرگز مشخصات حدود قسمتی را که قرار است مسترد شود بشرکت ملی نفت ایران اعلام خواهد نمود . قطعاتیکه باید مسترد بشوند براین اساس تعیین خواهند شد که باتوجه باطلاعات موجود در آنزمان آنچه کمتر امید بخش باشد زودتر مسترد گردد .

۵- چنانچه در پایان سال ششم از تاریخ اجرا تولید تجاری بمعنی مشروحه در این قرارداد در ناحیه واگذاری تحقق نیافته باشد ناحیه مذکور بطرف اول مسترد خواهد شد .

۶- چنانچه در پایان سال ششم از تاریخ اجراء تولید تجاری انجام شده باشد فقط قسمت‌هایی از ناحیه واگذاری که در آن میدانهای قابل بهره برداری تجاری کشف شده باشد در اختیار دستگاه مختلط باقی خواهد ماند هر یک از قسمت‌های مزبور بشکل کثیرالاضلاعی مشخص میگردد که مختصات

جغرافیائی قطعی آن توسط شرکت نفت هرمز معین خواهد شد و بتصویب شرکت ملی نفت ایران خواهد رسید . ناحیه ای که باین ترتیب مشخص میگردد کثیرالاضلاعی خواهد بود که محیط بر پست ترین خطوط میزان ساختمان طبقات تحت الارضی و یا باختلاف موارد محیط بر حدود ناحیه قابل بهره برداری نفتی باشد .

ناحیه قابل بهره برداری مزبور که در داخل ناحیه واگذاری واقع است باید بر اساس کلیه اطلاعات مربوطه مشخص گردد .

ماده ۴- ثبت طرف دوم

طرف دوم یا منتقل الیه آن (که طبق ماده ۳۱ معین می شود) مکلف است ظرف مدت سی روز از تاریخ اجرا درخواست ثبت خود را طبق قوانین ومقررات ثبت شرکتها در ایران ب اداره ثبت ایران تسلیم نماید .

ماده ۵ - ثبت شرکت نفت هرمز

۱ - طرفهای این قرارداد ظرف شصت روز از تاریخ اجرا شرکتی تشکیل داده و در اداره ثبت ایران ثبت خواهند رساند این شرکت یک شرکت غیر انتفاعی بوده و عملیات مقرر در این قرارداد را بحساب مشترك طرفین و بعنوان عامل طرفین انجام خواهد داد ولیکن در مورد اجرا و انجام عملیات اکتشافی که بموجب این قرارداد بر عهده طرف دوم محول گردیده شرکت مذکور فقط عامل طرف دوم خواهد بود . شرکت مزبور شرکت نفت هرمز نامیده خواهد شد و از این پس در این قرارداد نام هوپکو بآن اطلاق میشود . هوپکو دارای تابعیت ایرانی بوده و نسبت بمواردی که تکلیف آن در اساسنامه شرکت مذکور تعیین نشده باشد مشمول مقررات قانون تجارت ایران خواهد بود .

۲- هوپکو عملیاتی را که موضوع این قرارداد بوده یا اجازه انجام آن بموجب این قرارداد داده شده انجام خواهد داد و کلیه مخارج و هزینه‌های لازم برای عملیات مزبور توسط طرفین قرارداد توأمأً یا به تنهایی (هر کدام که طبق مواد این قرارداد مورد پیدا کنند) از طریق عاملیت هوپکو پرداخت خواهد شد. کلیه قراردادهای پیمانکاری بنام هوپکو منعقد خواهد شد.

۳- مخارج و هزینه‌های لازم برای تجهیز و استخدام کارمندان و اداره و بکار انداختن اداره یا ادارات هوپکو بر اساس عادلانه و منصفانه و بر طبق روش صحیح حسابداری بین طرفین این قرارداد بنا بعمل یا عملیاتی که در هر مورد انجام میشود تسهیم خواهد شد و طرفین این قرارداد از مخارج مزبور هر کدام سهم مربوط بخود را بر عهده داشته و پرداخت خواهند نمود.

بدون اینکه محدودیتی در عمومیت مقررات فوق حاصل شود مخارج و هزینه‌های مذکور در این بند شامل حقوق و دستمزد کارکنان هوپکو و کارکنانی که بطور موقت یا برای قسمتی از ساعات کار و یا بطور دائم توسط یکی از طرفین این قرارداد به هوپکو قرض داده شده باشند خواهد بود و نیز شامل هزینه‌های مرخصی ها و ایام بیماری و بهداشت و بیمارستان و حقوق بازنشستگی و وجوه صرفه جوئی و پس انداز و سایر وجوه مربوط بطرحهای مزایای کارمندان که طبق شرایط و نرخهای معمول روز صنعت نفت برای کارمندان ایرانی و خارجی بر عهده شرکت و یا هر یک از طرفهای قرارداد که کارمندان مزبور را به قرض داده اند قرار گرفته باشد خواهد بود و همچنین شامل مبالغ پرداختی به پیمانکاران و مبالغی که بوسیله طرفین این قرارداد یا یکی از آنها در ازای انجام خدماتی توسط یکی

از ادارات مربوطه آنها مورد مطالبه قرار میگیرد نیز خواهد بود و اینگونه خدمات فقط بموجب قراردادهای کتبی با هوپکو و بر حسب تصویب هر دو طرف این قرارداد انجام خواهد شد.

ماده ۶ - هیئت مدیره و حسابرسان

۱ - هر يك از طرفین این قرارداد نصف سرمایه هوپکورا تعهد و پرداخت خواهند نمود. اصل تساوی در مشارکت طرفین نسبت به هوپکو در اداره شرکت مزبور منعکس خواهد بود. و بنابراین نصف عده اعضای هیئت مدیره شرکت توسط طرف اول و نصف دیگر توسط طرف دوم تعیین خواهند شد.

انتخاب رئیس هیئت مدیره و نایب رئیس و مدیر عامل و قائم مقام وی از میان اعضای هیئت طبق دستوری خواهد بود که در اساسنامه شرکت مقرر گردیده است. تفاهم بر این است که طی مدت شش سال دوره اکتشاف، رئیس هیئت مدیره و قائم مقام مدیر عامل از مدیران تعیین شده طرف اول و نایب رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل از مدیران تعیین شده طرف دوم خواهند بود. همچنین تفاهم بر این است که طی مدت پنج سال پس از پایان دوره شش ساله اکتشاف، نایب رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل توسط طرف اول و رئیس هیئت مدیره و قائم مقام مدیر عامل توسط طرف دوم تعیین خواهند گردید و این ترتیب معکوساً و به تناوب هر پنج سال یکبار در تمام مدت قرارداد رعایت خواهد شد.

۲ - هیئت حسابرسی از دو حسابرس تشکیل خواهد شد که هر کدام از طرفین یکی از آنها را انتخاب خواهد کرد.

ماده ۷ - سرمایه شرکت

۱ - سرمایه مجاز اولیه هوپکو دو میلیون و پانصد هزار ریال خواهد بود سرمایه مزبور بطرزی که در اساسنامه هوپکو مقرر گردیده در هر موقع که لازم باشد قابل افزایش خواهد بود .

۲ - هر يك از طرفین پنجاه درصد سرمایه اولیه مذکور در بالا و نیز پنجاه درصد هر گونه افزایش آنرا تأمین خواهد کرد .

ماده ۸ - اخذ رأی در مجمع عمومی

در مجمع عمومی هوپکو که ریاست آن بر عهده رئیس هیئت مدیره خواهد بود هر يك از طرفین حق يك رأی دارد . در صورت تساوی آراء نسبت بموضوعی که منوط به تصمیم مجمع عمومی است موضوع مورد بحث فقط یکبار برای مطالعه بیشتر تا تشکیل جلسه دیگری که باید بفاصله یکماه از جلسه نخست یا در زمان دیرتری بتوافق طرفین تشکیل شود معوق خواهد ماند .

هر گاه پس از اتخاذ رویه بالا هنوز تساوی آراء موجود باشد موضوع برای اخذ تصمیم به طرفین ارجاع خواهد شد .

ماده ۹ - عملیات مجاز

۱ - عملیاتی که بموجب این قرارداد طرفین از طریق هوپکو اجازه انجام آنرا دارند شامل موارد زیر است :

الف - اکتشاف نفت در ناحیه و اگذاری از طریق زمین شناسی ، ژئوفیزیکی و طرق دیگر منجمله حفاری برای نفت و تولید آن و هر گونه وظایف دیگری که معمولاً با عملیات اکتشاف و تولید مرتبط و یا بطور معقول فرع بر عملیات مزبور باشد .

ب - حمل نفت تولید شده بموجب این قرارداد از مناطق تولید بکنار دریا، انبار کردن نفت و تحویل نفت تولید شده در ناحیه واگذاری به وسیله منجمله بارگیری کشتی و هر گونه وظائف دیگری که بطور معمول بانبار کردن و حمل نفت مرتبط یا بطور معقول فرع بر آن باشد .

۲ - تفاهم حاصل است که آباد کردن اراضی و ایجاد جزایر و ساختمان راههای آهن، بنادر، سرویسهای تلفن و تلگراف و بی سیم و سرویسهای هواپیمائی و استفاده از آنها مشروط با اجازه قبلی و کتبی دولت خواهد بود . اجازه مزبور از مجرای شرکت ملی نفت ایران تحصیل خواهد شد و شرکت ملی نفت ایران کوشش خواهد کرد که اجازه مزبور ظرف مدت معقول و بدون تأخیر ناموجه تحصیل گردد.

ماده ۱۰ - پیمانکاران

بمنظور تسریع در اجرای عملیات مقرر در این قرارداد هوپکو می تواند بدون اینکه از میزان مسئولیت طرفین این قرارداد در برابر ایران چیزی کاسته نشود . اجرای هر یک از عملیات مشروح در این قرارداد را بر عهده پیمانکاران بگذارد مشروط بر آنکه :

الف - شرکت ملی نفت ایران رونوشتی از کلیه اینگونه پیمانها را دریافت دارد .

ب - انتخاب پیمانکاران مزبور از روی قضاوت بازرگانی و دورانیشی و باتوجه بمفاد بلند پائین صورت گرفته و در شرایط قابل قیاس به پیمانکاران ایرانی حق تقدم داده شود .

ج - هوپکو همواره کوشش کند که در هزینه عملیات تا آنجا که از نظر اقتصادی میسر است صرفه جوئی شود .

ماده ۱۱- تعهدات طرف دوم

۱- طرف دوم که از طریق هوپکسو عمل خواهد کرد در مورد عملیات

اکتشافی از جمله حفاری اکتشافی تعهدات زیر را بر عهده خواهد داشت .

الف - سعی کامل در اینکه عملیات اکتشافی در ناحیه واگذاری طبق اصول

فنی معمول به صنعت نفت به حداعلائی خود جریان یابد .

ب - تسلیم گزارشهای تفصیلی پیشرفت کار بطرف اول و نیز تسلیم گزارش

جامع نهائی .

ج - تحمل کلیه هزینه های اکتشافی اعم از سهم طرف اول و سهم خود و

هزینه های مزبور شامل هزینه استفاده از اراضی نیز خواهد بود .

د - رعایت مقررات بندهای ۲ و ۳ و ۵ و ۷ و ۸ ماده ۱۲ .

۲- طرف دوم با مشورت طرف اول در مورد هر سال تقویمی بودجه ها و

برنامه های اکتشافی ناحیه واگذاری را بنحوی تهیه خواهد کرد که دست کم انجام

حد اقل تعهدات مصرح در این قرارداد تأمین و تضمین گردد . طرف دوم در

تهیه این بودجه ها و برنامه ها باید با طرف اول مشورت کرده و نظرها و

پیشنادهای آنها مورد توجه قرار دهد . این مشورت باید تا ۱۵ سپتامبر هر سال

صورت گیرد .

۳- برنامه ها و بودجه های مذکور در بند ۲ بالا برای هر سال تقویمی باید

تا آخر روز سی و یکم اکتبر سال جلوتر بطرف اول تسلیم شود هر گونه تجدیدنظر

در برنامه ها و بودجه های مذکور تنها پس از مشورت قبلی با طرف اول صورت

خواهد گرفت .

۴- پس از احراز نخستین میدان تجاری کلیه برنامه‌ها و بودجه‌های اکتشافی برای هر سال باید توسط طرف دوم تهیه و جهت تصویب طرف اول به او تسلیم گردد.

۵- طرف دوم متعهد است هر موقع که میزان تولید نفت خام درسی روز متوالی بروزی یکصد هزار بشکه برسد راجع بساختمان پالایشگاه نفت یا تأسیسات دیگری برای بعمل آوردن نفت خام تولیدشده از ناحیه قرارداد با طرف اول وارد مذاکره شود و متفقاً در این باره اتخاذ تصمیم بنمایند.

ماده ۱۲- تعهدات شرکت نفت هرمز

طرفین این قرارداد که از طریق هوپگو و بهزینه مشترك خود عمل خواهند نمود ملزم بانجام تعهدات زیر خواهند بود :

۱- بکار بردن حداکثر کوشش برای توسعه هر يك از مناطق کشف شده بحد اعلا و بایشترین سرعتی که ممکن باشد طبق روش فنی صحیح صنعت نفت و مخصوصاً رعایت روشهای صحیح فنی و مهندسی در حفاظت ذخایر هیدرو کربور و در اجرای عملیات مقرر در این قرارداد بطور عموم .

۲- نگاهداری ارقام و اطلاعات کامل از جمیع عملیات فنی که طبق این قرارداد انجام شود .

۳- نگاهداری حسابهای کامل و صحیح عملیات خود در ایران بطرقی که ارقام و اطلاعات مربوط بهزینه‌های عملیات مزبور بطرز درست و واضح و دقیق نمایش داده شود . برای انجام این منظور بایستی روش حسابداری مناسبی انتخاب گردد که مورد توافق طرفین بوده و گناه‌بگناه بر طبق تحولاتیکه بعداً ممکن است پیش آید در آن تجدیدنظر بعمل آید .

۴- فراهم کردن وسائل برای نمایندگان هر یک از طرفین که در هر موقع مناسبی عملیات مورد این قرارداد و حسابهای آن و وسائل اندازه گیری و سنجش و آزمایش را بازرسی نمایند. کلیه هزینه های بازرسی باستثناء حقوق کارمندان مربوطه بر عهده شرکت خواهد بود و بحساب هزینه عملیات منظور خواهد شد.

۵- استخدام حداقل کارمندان خارجی و حصول اطمینان از اینکه بیگانگان فقط برای تصدی مقاماتی استخدام شوند که ایرانیان حائز شرایط و تجربه لازم و قابل قیاس برای آنها یافت نشوند.

۶- تهیه طرح و برنامه ها برای کارآموزی و تعلیم صنعتی و فنی و همکاری در اجرای آنها با توجه باین هدف که در نتیجه اجرای برنامه های مذکور تقلیل سریع و روز افزون کارمندان خارجی تضمین گردد بنحویکه در خاتمه هشت سال از تاریخ اجراء عده کارمندان خارجی هوپکو از دو درصد کل کارمندان حقوق بگیر که در استخدام آن شرکت می باشند تجاوز ننماید و مقامات عالی اجرائی که توسط کارمندان غیر ایرانی اشغال شده از ۳۰ درصد کل مقامات عالی اجرائی موجود بیشتر نباشد.

۷- توجه دائم بحقوق و منافع ایران در جریان عملیات خود.

۸- فراهم آوردن وسائل برای اینکه هر کدام از طرفین که بخواهد بتواند ظرف مدت معقولی هر گونه اطلاعی را که لازم بداند از قبیل رونوشت های دقیق نقشه ها و مقاطع و گزارش های مربوط بنقشه برداری و زمین شناسی و ژئوفیزیکی و حفاری و تولید و مهندسی و سایر امور مشابه مربوط بعملیات مقرر در این قرارداد و همچنین جمیع اطلاعات مهم علمی و مهندسی ذخایر (Reservoir Engineering)

قانون اجازه مبادله و اجرای سه فقره قرارداد نفت

و اطلاعات فنی مهم که در نتیجه عملیات مذکور بدست آمده باشد از طریق هوپکو (بعنوان عامل) دریافت نماید .

هرگونه اطلاعی که توسط هوپکو در اختیار یکی از طرفین گذاشته شود باید در همان موقع رونوشت کامل آن برای طرف دیگر نیز فرستاده شود .

۹ - هوپکو در تهیه و اجرای طرح‌های مربوط ببهداشت، بازنشستگی پس‌انداز و طرح‌های مشابه دیگری که کارمندان دائمی شرکت با افراد تحت تکفل آنان ممکن است از آن استفاده نمایند بایستی قوانین و مقررات مربوطه ایران را مراعات نموده و در تمام اوقات روش‌های مورد عمل در صنعت نفت ایران را رعایت کند .

۱۰ - برای اجتناب از سرمایه‌گذاری غیر لازم و بمنظور تسریع در اجرای مفاد این قرارداد چنانچه در تأسیسات مربوط بپهر شرکت نفتی که در ایران کار میکند ظرفیت اضافی و بیش از احتیاج در خطوط لوله، تسهیلات بارگیری و امثال آن و سرویس‌های فرعی وجود داشته باشد طرفین این قرارداد باید پیش از آنکه خود بایجاد یا گسترش تأسیسات مشابه دست بزنند امکانات استفاده و یا مشارکت در اینگونه تسهیلات و سرویس‌های اضافی شرکت‌های مزبور را جداً مورد بررسی قرار دهند . شرایط و چگونگی حق استفاده و یا مشارکت در این تسهیلات و سرویس‌ها از طریق مذاکره مستقیم بین طرف‌های ذیربط و یا با وساطت شرکت ملی نفت ایران مورد توافق قرار خواهد گرفت .

ماده ۱۳ - اطلاعات محرمانه

طرف اول و طرف دوم و هوپکو کلیه طرح‌ها، نقشه‌ها، مقاطع و گزارش‌ها و جداول و اطلاعات علمی و فنی هرگونه اطلاعات مشابه مربوط بعملیات فنی

مقرر در این قرارداد را محرمانه تلقی خواهند کرد. بدین معنی که محتویات یا نتایج آن‌ها نباید بوسیله هیچکدام از طرفین یا هوپکو بدون رضایت طرفین این قرارداد افشا بشود منتها در دادن چنین رضایت بدون دلیل موجه امتناع یا تأخیر نباید بعمل آید.

ماده ۱۴ - استفاده از اراضی، آب و حقوق ارتفاقی

اراضی، آب و حقوق ارتفاقی که بطور معقول برای عملیات موضوع این قرارداد لازم باشد بدرخواست هوپکو توسط شرکت ملی نفت ایران تحصیل و در اختیار هوپکو گذارده خواهد شد.

تحصیل اراضی، آب و حقوق ارتفاقی بموجب روشها و شرایطی که در اساسنامه شرکت ملی نفت ایران مقرر گردیده است بعمل خواهد آمد.

بهای خرید یا اجاره بهای پرداختی بابت تحصیل اینگونه اراضی، آب و حقوق ارتفاقی و همچنین هزینه‌هایی که در اینراه تحمل شده باشد توسط هوپکو شرکت ملی نفت ایران مسترد و جزء هزینه‌های اکتشافی یا بهره‌برداری هر کدام بموجب این قرارداد مورد پیدا کند منظور خواهد شد.

ماده ۱۵ - تعهدات حفاری

۱- عملیات اکتشافی بایستی قبل از خاتمه شش ماه از تاریخ اجرای قرارداد آغاز شود

۲- عملیات حفاری بایستی بانهایت سرعت معقول و بر طبق روش صحیح صنعت نفت آغاز و ادامه داده شود ولی طرف دوم بهر حال حداکثر ظرف ۱۸ ماه از تاریخ اجرای قرارداد بایستی اقل حفاری يك چاه نفت را در ناحیه و اگذاری آغاز کرده باشد.

۳- اگر درخاتمه شش سال از تاریخ اجرای قرارداد در ناحیه واگذاری تولید تجارتي عملی نشده باشد، قرارداد حاضر کان لم یکن تلقی و هو پکومنحل خواهد شد.

ماده ۱۶- پایان مرحله اکتشاف- رسیدن بتولید تجاری

پایان عملیات اکتشافي

۱- پایان عملیات اکتشافي برای هر میدان تاریخی خواهد بود که طرف دوم گزارشی حاکی از تکمیل يك چاه تجارتي تسلیم کند. این گزارش باید تاریخی و مشروحي از وضع چاه از جمله اطلاعات و نتیجه آزمایشهای مربوط به زمین شناسی حفاری، مهندسی نفت و ذخائر نفتی و تولید آنرا در برداشته باشد. تفاهم بر این است که آزمایشهای مربوط بکشف و تکمیل چاه تجاری مزبور باید با حضور نماینده طرف اول انجام شود. برای این منظور همینکه نشانه ای از وجود نفت مشاهده شود باید بطرف اول اطلاع داده شود.

چاه تجاری

۲- چاه وقتی تجاری شناخته میشود که یا :

الف- قابلیت بهره دهی فرضی آن که بر مبنای ضخامت طبقه بهره دهه - خصوصیات پتروفیزیکی سنگهای مخزن - اطلاعات حاصله از تجزیه و آزمایش عوامل فشار و حجم و درجه حرارت سیالات موجود در مخزن (P, V, T) ضریب های بهره دهی در میزانهای مختلف تولید و در صورت فرض حریمی بشعاع نیم میل در اطراف حلقه چاه حاکی از این باشد که چاه در ظرف يك مدت شش ساله میتواند با فشار طبیعی مقادیر کافی نفت خام تولید کند بطوریکه ارزش تنزیل شده

آن در تاریخ ارزیابی و بانرخ تنزیل ده درصد بر اساس بهای اعلان شده مربوطه که میتوان تصور کرد معادل دو برابر هزینه حفرو تکمیل چاه مزبور باشد یا:

ب- ثابت شود که میتواند با فشار طبیعی بمدت سی روز متوالی بمیزان روزی دوهزار بشکه نفت خام چنانچه عمق طبقه نفت ده از ۲۵۰۰ متر بیشتر نباشد و روزی سه هزار بشکه در صورتیکه عمق زیاد تر باشد تولید کند.

کشف يك چاه تجاری بطوریکه در این بند مقرر شده به تنهایی برای احراز اینکه طبقه نفت ده یا منبع مربوطه يك میدان تجاری است کافی تلقی نخواهد شد.

مقررات مذکور در این ماده همچنین در مورد نخستین چاه یا چاههای تجاری که بعداً در سایر قسمت‌های ناحیه کشف شود نیز مصداق خواهد داشت.

میدان تجاری

۳- بمحض اینکه طرف دوم باین نتیجه رسید که عملیات وی بمرحله کشف میدان قابل تولید بمیزان تجاری رسیده است گزارش تفصیلی استنباط خود را بطرف اول تسلیم خواهد نمود.

۴- گزارشی که طرف دوم بموجب بند ۳ بالا بطرف اول تسلیم مینماید باید بطور وضوح حاوی کلیه اطلاعات مربوطه منجمله مراتب زیر باشد ولی محدود باین موارد نخواهد بود.

الف- اطلاعات زمین شناسی و ژئوفیزیکی - ضخامت طبقه بهره ده- فاصله یا فواصل بین سطوح مختلف تماس سیالات - آزمایش مغزه ها - خصوصیات پتروفیزیکی سنگهای مخزن - تجزیه و آزمایش عوامل فشار و حجم و درجه

حرارت سیالات موجود در مخزن (P.V.T) قابلیت بالقوه بهره دهی مخزن -
قابلیت بالقوه بهره دهی روزانه هرچاه خصوصیات و ترکیبات مربوطه
نفت خام کشف شده - عمق - فشار و سایر خصوصیات مخزن و سیالات
موجود در آن .

ب - فاصله و میزان دسترس بودن مخزن از کناردریا و بازارهای عمده -
فراهم بودن وسائل حمل و نقل تا بازارهای مزبور یا میزان مخابراتی که برای ایجاد
یا تکمیل وسائل مزبور مورد نیاز باشد .

ج - هرگونه عوامل فنی و اقتصادی مربوطه دیگر که مورد استناد طرف دوم
قرار گرفته و استنباطات وی مبتنی بر آن بوده باشد .

د - نظریاتی که بوسیله کارشناس یا کارشناسانی که تصدی عملیات را برعهده
داشتند ابراز گردیده باشد .

۵- طرف اول گزارش طرف دوم را ظرف مدت معقول مورد بررسی قرار
خواهد داد تا تشخیص دهد که آیا میدان تجاری بدان معنی که در بند ۶ این ماده
تعریف گردیده کشف شده است یا نه .

۶- طرفین موافقت دارند که از نظر این قرار داد میدان فقط وقتی تجاری
تلقی میشود که مقدار نفتی که استخراج آن از میدان مزبور بنا بر معقولترین
برنامه توسعه قابل پیش بینی طوری باشد که تحویل نفت خام در کناردریا بر مبنای
زیر امکان پذیر باشد: هرگاه از «ارزش کنونی» بهای کلیه نفت خامی که انتظار
می رود در بیست سال اول طبق بند بالا تولید و صادر شود بر اساس بهای اعلان
شده مربوطه که میتوان تصور کرد و ذیلا بعنوان «ارزش تنزیل شده» بآن اشاره
خواهد شد ارقام زیر کسر شود :

الف - «ارزش کنونی» کلیه هزینه‌های جاری مربوط بمقدار نفت خامی که انتظار می‌رود ظرف بیست سال اول تولید و صادر شود از جمله هزینه‌های برداشت عمل آوردن، انبار کردن، حمل و نقل، بارگیری و هزینه‌های دیگر.

ب - کلیه هزینه‌های اکتشافی که بموجب این قرارداد تا کشف میدان تجاری بعمل آمده با اضافه هزینه‌های اکتشافی برآوردی که در مدت باقیمانده از دوره اکتشاف باید انجام شود.

ج - هزینه‌های توسعه‌ای که پیش‌بینی میشود با اضافه ارزش کنونی بهره‌ای که طرف اول باید روی سرمایه لازم برای توسعه میدان مربوطه پردازد.

د - مبلغی معادل با $12/5\%$ - 14% و 16% «ارزش تنزیل شده» مذکور در بالا که نسبت مزبور بستگی به نرخ مربوطه پرداخت مشخص به ترتیب مقرر در بند ۱ ماده ۲۵ این قرارداد دارد.

ه - هر هزینه دیگری که با عملیات مورد بحث بستگی داشته باشد.

سود باقیمانده از 45% «ارزش تنزیل شده» کمتر نباشد.

برای محاسبه «ارزش کنونی» در کلیه موارد مذکور در این ماده نرخ تنزیل 10% برای مدت بیست سال در نظر گرفته خواهد شد. علاوه بر این از نظر این قرارداد چنانچه مجموع مقدار نفت خامی که بطور معقول پیش‌بینی میشود از دو یا چند میدان در ناحیه واگذاری رویهمرفته با ضابطه تجاری بودن که در این بند ۶ مقرر شده تطبیق نماید دو یا چند میدان مزبور رویهمرفته تشکیل یک میدان تجاری را خواهند داد.

۷ - الف - هرگاه طرف اول استنباط طرف دوم را دائر بر کشف میدان

تجاری موجه تشخیص دهد مراتب را بطرف دوم اطلاع خواهد داد کلیه مخارجی که از تاریخ تکمیل چاه تجاری کشف شده تا تاریخ شروع تولید تجاری بمعنی مشروح در بند ۲ ماده ۲۹ این قرارداد انجام شده بعنوان مخارج توسعه و تولید تلقی خواهد شد .

هرگاه طرف اول معتقد باشد که استنباط طرف دوم دائر بر کشف میدان تجاری ناموجه است نظریات و دلائل خود را بطرف دوم اطلاع خواهد داد . در این صورت طرف دوم میتواند عملیات حفاری بیشتری را انجام دهد و هرگاه از نتیجه این حفاریهای اضافی وجود میدان قابل تولید بمیزان تجاری ثابت شود کلیه مخارجی که از تاریخ تکمیل نخستین چاه تجاری کشف شده و تاریخ شروع تولید تجاری صورت گرفته باشد بعنوان مخارج توسعه و تولید تلقی خواهد شد .

ب - همینکه میدانی طبق مقررات این ماده تجاری شناخته شد طرفهای اول و دوم ملزم خواهند بود با توجه بدخایر قابل برداشت آن شروع بکار توسعه نموده و بدین ترتیب ظرفیت تولید میدان را که « ظرفیت تولید پس از توسعه » نامیده می شود معین کنند . در ظرفیت مزبور گاه بگاه توسط دو طرف تجدیدنظر خواهد شد .

« ظرفیت تولید پس از توسعه » که بترتیب فوق معین میشود هرگز نباید از حداکثر کارائی MER میدان مربوطه طبق روشهای صحیح صنعت تجاوز کند . طرفهای اول و دوم در برنامه « ظرفیت تولید پس از توسعه » مزبور مشترکاً برنامه ها و بودجه های مربوط باین ظرفیت را با در نظر گرفتن کلیه عوامل فنی و اقتصادی

مربوطه معین خواهند کرد .

۸ - مقررات این ماده در مورد هر میدان نیکه پس از نخستین میدان کشف شود نیز باید رعایت شود .

تأمین سرمایه توسعه و بهره برداری میدانهای تجاری

۹ - طرف دوم تقبل مینماید که بمحض کشف هر میدان تجاری در صورتیکه طرف اول درخواست بنماید علاوه بر سهم خود ، سهم پنجاه درصد طرف اول بابت کلیه هزینه های لازم برای توسعه کامل و بهره برداری از چنین میدانهایی را (بشرح مذکور در بند ۷ این ماده) طبق برنامه توسعه اولیه که بتوافق دو طرف رسیده است با شرایط زیر تأمین کند :

الف - پرداخت بهره توسط طرف اول بمیزان نرخ تنزیل فدرال رزرو بانک نیویورک باضافه يك درصد یا به نرخ ۷٪ هر کدام کمتر باشد به بهره وجوه مقرر در این بند مالیات تعلق نخواهد گرفت .

ب - بازپرداخت هزینه های فوق توسط طرف اول بطرف دوم ظرف ده سال در بیست قسط مساوی شش ماهه صورت خواهد گرفت که نخستین پرداخت آن شش ماه پس از تاریخ شروع تولید تجاری واقساط بعدی آن بفواصل شش ماهه پس از آن قابل پرداخت خواهد بود .

ج - طرف اول وجوهی را که طرف دوم بموجب این بند تأمین میکند با همان ارزش اصلی که تأمین شده بود مسترد خواهد کرد .

۱۰ - از تاریخ شروع بهره برداری تجاری در مورد هر میدان طرفین قرارداد نواماً مسئولیت پرداخت کلیه هزینه های را که بعد از تاریخ مزبور برای کلیه عملیات

نفتی میدان مورد بحث لازم باشد بر عهده خواهند گرفت . معذلك تفاهم حاصل است كه مقررات اين بند شامل هزینه‌هایی كه جزو اجرای برنامه توسعه اولیه مذکور در بند ۹ بالا تلقی میشوند نخواهد بود .

۱۱ - بمحض تحقق يك میدان تجاری کلیه هزینه‌هایی كه تا تاریخ تکمیل نخستین چاه تجاری در هر قسمت از ناحیه واگذاری بعمل آمده باشد جزء هزینه‌های اکتشافی تلقی خواهد شد و باید توسط دستگاه مختلط به ترتیب مقرر در بند ۱۳ این ماده بطرف دوم مسترد شود .

۱۲ - پس از تکمیل نخستین چاه تجاری بترتیب مذکور در بند ۱ این ماده طرف دوم باید هزینه‌های اکتشافی لازم را برای هر میدان برای کار در سایر قسمتهای ناحیه واگذاری بطور مساعده از طریق هوپکو بردارد . هزینه‌های مذکور پس از آغاز تولید تجاری از میدان جدید و چنانچه تولید تجاری در چنین میدانی شروع نشود پس از پایان دوره شش ساله اکتشاف بطرف دوم مسترد خواهد شد .

۱۳ - بمنظور اجرای تعهدات باز پرداخت هزینه‌های اکتشافی هوپکو مبلغی معادل هزینه‌های اکتشافی به بستانکار حساب طرف دوم منظور خواهد کرد .
مبالغی كه طبق این ماده به بستانکار حساب طرف دوم منظور شده از تاریخ شروع بهره‌برداری تجاری توسط هوپکو از قرار سالی یکدهم هزینه‌های اکتشافی كه طرف دوم برای هر میدان مساعده داده است باو پرداخت خواهد شد .

۱۴ - پنجاه درصد مبالغی كه بعنوان استرداد هزینه‌های اکتشافی بطرف دوم پرداخت میشود باید توسط طرف دوم بطرف اول پرداخت شود . طرف دوم

مجاز نخواهد بود این پرداخت را از درآمد ناویژه خود برای منظور مالیات مذکور در بند ۶ ماده ۲۶ کسر نماید .

۱۵- چنانچه در پایان سال ششم از تاریخ اجراء تولید تجاری تحقق نیافته باشد قرارداد خاتمه خواهد یافت و برای هزینه‌هایی که قبل از خاتمه مزبور انجام شده تعهد بازپرداخت وجود نخواهد داشت .

ماده ۱۷- تهیه برنامه تولید و تحویل

۱- هر يك از طرفین نهایت مساعی خود را بكار خواهد برد تا فروش نفت را بحد اكثر ممكن تأمين نماید ولی این مطلب از تعهد طرف دوم برای تأمين بازار بطوریکه در مقدمه این قرارداد تصریح شده است نمیگاهد .

۲- برنامه تولید هر سال توسط هوپکو حداقل شش ماه جلوتر از پایان سال قبل براساس « ظرفیت تولید پس از توسعه » که توسط طرفهای اول و دوم بموجب جزء (ب) از بند ۷ ماده ۱۶ این قرارداد تعیین میشود طبق شرایط زیر و بارعایت نحوه تقدم و تأخر مذکور در پائین تهیه خواهد شد .

الف - هوپکو در اجرای عملیات خود در ایران که بموجب این قرارداد مقرر شده و برای انجام عملیات خود حق خواهد داشت از نفتی که تولید کرده تا آنجا که لازم و شایسته باشد بطور مجانی مصرف نماید .

هرگاه طی دوره اکتشافی وجود يك میدان تجاری محرز شناخته شود طرف دوم بابت هر واحد از نفت که در عملیات اکتشافی مقرر در این قرارداد مصرف شود نصف هزینه تولید هر واحد از آن نفت را بطرف اول خواهد پرداخت .

ب- هویکو نفت مورد احتیاج مصرف داخلی را طبق مقررات ماده ۲۱ بطرف اول تحویل خواهد داد .

ج- هویکو مقادیر نفتی را که طرفین اول و دوم قرارداد طبق مقررات ماده ۱۸ لازم داشته باشند تحویل خواهد داد .

۳- طرفین قرارداد جزئیات طرز عمل مربوط به احتیاجات و برنامه‌های برداشت نفت را باتوافق معین خواهند کرد .

ماده ۱۸- تحویل نفت بطرفهای اول و دوم بمنظور صادرات

۱- تعیین مقادیر نفتی که بموجب جزء ج از بند ۲ ماده ۱۷ باید بطرفین اول و دوم تحویل شود بنحو مذکور زیر انجام خواهد گرفت :

هویکو بایستی برآورد تولید خود را مطابق بند ۲ ماده ۱۷ تهیه میکند بطرفهای اول و دوم اعلام نماید طرف دوم باید نصف مقدار نفت آماده صدور را از هویکو دریافت نماید و نیز باید هر قسمت از نصف دیگر را تا حدی که طرف اول مایل به تحویل گرفتن آن نباشد خریداری کند .

۲- چنانچه طرف دوم در عرض سال تقویمی قسمتی از سهم (پنجاه درصد) طرف اول را خریدیده باشد باید مبلغی معادل مقداری که بدین ترتیب خریدیده ضرب در نصف مجموع ارقام زیر بطرف اول پردازد .

الف - متوسط موزون سالانه بهای اعلان شده مربوطه .

ب - هزینه تولید یک واحد .

ج - هرگونه مخارج دیگری که طبق مقررات مالیاتی بتوان آنرا جزو هزینه تولید طرف اول به حساب آورد .

۳- پرداختهای مربوط به بند ۲ بالا ماه بماه و برسم علی الحساب بعمل بیاید و در پایان هر سال نسبت بدوره گذشته تصحیح خواهد شد.

ماده ۱۹ - صدور نفت

۱- صادرات نفت تولید شده از ناحیه واگذاری از حقوق گمرکی و مالیات صادراتی معاف بوده و مشمول هیچگونه مالیات یا عوارض یا پرداختهای دیگری بمقامات دولتی ایرانی اعم از مرکزی یا محلی نخواهد بود.

۲- طرف اول و طرف دوم و مشتریان آنها میتوانند نفت را از ایران آزادانه وبدون احتیاج به هیچگونه پروانه و تشریفات خاصی مگر تنظیم اسناد وانجام تشریفات مقرر در بند ۶ ماده ۲۸ این قرارداد صادر نمایند.

۳- در مورد آنچه راجع بصادرات در این ماده قید شده و آنچه راجع به واردات و صدور مجدد آن در ماده ۲۸ مقرر است صادرکننده یا واردکننده نسبت به بیمه کشتی و ملوانان و محصولات و کرایه حمل و تعیین بیمه گر و تشخیص میزان بیمه مزبور مختار خواهد بود.

۴- الف - طرف دوم باید تحت شرایط قابل رقابت برای حمل نفت و فرآورده های نفتی تولید شده بموجب این قرارداد از طریق خطوط لوله که کلاً یا جزاً در مالکیت طرف اول باشد حق اولویت قائل شود.

ب- طرف دوم تحت شرایط قابل رقابت باید برای حمل و نقل سهم پنجاه درصد خود از نفت تولید شده بموجب این قرارداد بوسیله نفتکش هائی که کلاً یا جزاً بمؤسسات ایرانی تعلق داشته و برای حمل و نقل بین المللی آماده باشند حق اولویت قائل شود. در این بند منظور از نفتکشی که جزاً در مالکیت باشد هر نفتکشی است که لا اقل ۴۹ درصد آن در مالکیت مؤسسات ایرانی باشد.

ماده ۲۰ - قیمت های اعلان شده

طرفهای اول و دوم هر کدام قیمت‌های اعلان شده نفت را بمبلغی که توسط هیئت مدیره هوپکو معین شده باشد منتشر خواهند نمود. قیمت‌های اعلان شده مزبور براساس تعریفی که در ماده یک بند ط مقرر است معین خواهد شد.

نفت خامی که بموجب این قرارداد تولید شده باشد توسط طرفهای اول و دوم بقیمتهای اعلان شده مزبور در ایران فروخته خواهد شد.

این مقررات شامل مواردی که نفت توسط یکی از طرفین بطرف دیگر فروخته شود نخواهد بود.

ماده ۲۱ - نفت خام برای مصرف داخلی

۱ - هوپکو مقادیری از نفت خام تولید و ذخیره شده در ناحیه عملیات را که طرف اول برای مصرف داخلی ایران درخواست کند تحویل خواهد داد - مشروط بر آنکه :

الف - طرف اول هر سه ماه یکبار بموجب اعلام کتبی احتیاجات خود را طبق مقررات ماده ۱۷ این قرارداد به هوپکو اطلاع دهد.

ب - تامیزانی که هوپکو برای اجرای عملیات خود که بموجب این قرارداد انجام میدهد احتیاج بمصرف نفت خام داشته باشد طرف اول از شرکت مزبور تقاضای تحویل نفت خام ننماید.

ج - میزان تقاضای طرف اول برای تحویل نفت خام از هوپکو . در مورد هر دوره سالیانه نباید از ده درصد کل تولید هوپکو در آن سال تجاوز نماید.

۵ - هویکو ملزم نباشد که برای تأمین احتیاجات طرف اول مقدار تولید نفت خام را بمیزانی زاید بر حد اکثر کار آئی بالا ببرد .

۲ - نفت خامی که تحویل آن طبق بند ۱ این ماده مورد تقاضا واقع میگردد توسط هویکو در هر نقطه از میدان تولید یا نقاط مجاور آن که توسط دو طرف قرار داد و هویکو توافق شود بطرف اول تحویل خواهد گردید . طرفین اول و دوم هر يك سهم متساوی از مقدار تحویلی مزبور را بر عهده خواهند داشت و مالکیت طرف دوم نسبت به سهم خود از نفت خام تحویلی در محل تحویل بطرف اول منتقل خواهد شد .

۳ - طرف اول در برابر نفت خامی که طبق مقررات بند ۱ این ماده از طرف دوم تحویل میگردد مبلغی معادل مجموع هزینه تولید هر واحد با اضافه حق العملی مساوی چهارده سنت آمریکائی برای هر متر مکعب نفت بطرف دوم خواهد پرداخت پرداخت مزبور ظرف پانزده روز از تاریخی که طرف دوم صورت حساب موقتی آنرا ارائه مینماید انجام خواهد گرفت ظرف سه ماه بعد از خاتمه هر سال تقویمی طرف دوم صورت حسابهای خود را برای سال مزبور بر اساس تعیین قطعی هزینه تولید هر واحد که از طرف هویکو بعمل میآید تعدیل خواهد نمود و تفاوتهای حاصله باختلاف موارد در بدهکار یا بستانکار حساب طرف اول ملحوظ خواهد شد و تصفیه حساب ظرف پانزده روز از ارائه صورت بدهکار یا بستانکار مزبور بعمل خواهد آمد .

ماده ۲۲ - گاز طبیعی

۱ - گاز طبیعی که توأمآ با نفت خام تولید میشود با رعایت ترتیب تقدم زیر مورد استفاده قرار خواهد گرفت :

الف - استفاده هوپکو در جریان عملیات مقرر در این قرارداد .

ب - احتیاجات شرکت ملی نفت ایران برای مصرف داخلی ایران که شامل احتیاجات مربوط بمواد اولیه پتروشیمی نیز خواهد بود اعم از اینکه این مواد برای مصرف داخلی ایران یا برای صادرات تهیه شوند .

ج - هر مقدار گاز که باقی بماند طبق مفاد بند ۳ این ماده پنجاه درصد در اختیار طرف اول و پنجاه درصد در اختیار طرف دوم گذارده خواهد شد .

۲- در موارد مذکور در بند ۱ (الف) و (ب) تحویل گاز در سر دستگاههای تفکیک گاز از نفت بعمل خواهد آمد و هیچگونه هزینه‌ای از این بابت بحساب طرف اول منظور نخواهد شد .

۳- **الف -** هرگاه پس از منظور نمودن مقادیر تخمینی حداکثر احتیاجات موضوع بند ۱ (الف) و (ب) بسالا مقدار اضافی گاز طبیعی همراه بانفت باقی بماند هوپکو از هر یک از طرفین درخواست خواهد کرد که ظرف شش ماه بوی اطلاع دهد آیا مایل است که سهمیه مقرر خود را بر طبق بند ۱ (ج) بالا برداشت کند یا خیر. تصمیم هر یک از طرفین که بنحو فوق اعلام شده باشد قطعی و غیر قابل تغییر خواهد بود .

هرگاه طرف دوم بخواهد سهم خود را از مقادیر اضافی گاز مورد استفاده قرار دهد برنامه‌ای را هم توأم با اطلاعیه تمایل به برداشت گاز مزبور بطرف اول تسلیم خواهد نمود برنامه مزبور باید ظرف مدت معقولی که مورد تصویب طرف اول باشد بموقع اجرا گذارده شود و تکمیل گردد .

ب - در صورتیکه طرف دوم ظرف شش ماه تصمیم خود را بطوریکه در جزء قبلی این بند مندرج است اعلام نکند یا تصمیم بتحویل گرفتن سهمیه خود از

گاز طبیعی همراه با نفت بموجب بند ۱ (ج) فوق نگیرد کلیه گاز طبیعی همراه با نفت که پس از در نظر گرفتن احتیاجات مندرج در بند ۱ (الف) بالا موجود باشد باید در اختیار شرکت ملی نفت ایران قرار گیرد بدون آنکه از این بابت هیچگونه هزینه‌ای منظور شود.

ج - تسهیلات اضافی که برای تحویل گاز مزبور بشرکت ملی نفت ایران لازم باشد بحساب شرکت ملی نفت ایران و توسط هوپکو تأسیس و اداره خواهد شد.

۴ - در صورت کشف میدان گاز طبیعی مقررات زیر اجرا خواهد شد :
الف - تکمیل نخستین چاه گاز تجاری طبق آنچه در جزء ج این بند تعریف شده است حاکی از کشف میدان گاز طبیعی تلقی خواهد شد. در این صورت هوپکو حدود میدان گاز را مشخص خواهد کرد.

ب - منظور از «نخستین چاه گاز تجاری» چاه گازی است که قابلیت تولید آن با جریان طبیعی بمیزان روزانه یک میلیون متر مکعب برای مدت پانزده روز منوالی محرز گردیده باشد.

ج - پس از تعیین حدود میدان گاز طرفین بمنظور بررسی امکانات توسعه میدان مزبور و صدور گاز از آن بر مبنای مقررات این قرارداد با یکدیگر مذاکره خواهند کرد و در این صورت باید قبل از اجرای هرگونه برنامه توسعه‌ای ترتیبی درباره شرایط ناظر بر تولید از جمله هزینه و قیمت‌ها و سایر امور مربوطه داده شود. این ترتیب باید حداکثر تا دو سال از تاریخ کشف میدان گاز مزبور داده شود چنانچه توسعه یک میدان گاز از نظر اقتصادی در طی دو سال مزبور

موجه تلقی نشود میدان مزبور از ناحیه واگذاری خارج و بشرکت ملی نفت ایران مسترد خواهد شد .

ماده ۲۳ - مقررات پولی بین طرفین

طرفین اول و دوم تقبل مینمایند که هر یک نصف وجوهی را که برای عملیات هوپکو لازم باشد بترتیب مندرج در این قرارداد تأمین نمایند .

ماده ۲۴ - پول رایج و ارز خارجی

۱ - طرفهای اول و دوم و همچنین هوپکو در مورد کلیه عملیات موضوع این قرارداد با رعایت مندرجات این ماده شرح زیر مشمول قوانین و مقررات ارزی جاری ایران خواهند بود .

۲ - مالیات بر درآمد و پرداختهای مشخص مربوط بعملیات موضوع این قرارداد و هر مبلغی که بموجب بندهای ۲ و ۳ ماده ۱۸ و ماده ۲۷ قابل پرداخت باشد بدین امریکائی یا لیره انگلیسی یا هر ارز دیگری که مورد قبول بانک مرکزی ایران باشد پرداخت خواهد شد .

کلیه مبالغ دیگری که طرف اول باید به هوپکو یا بطرف دوم پردازد جز در مواردی که بترتیب دیگر مقرر شده باشد بیول رایج ایران پرداخت خواهد شد .

۳ - (الف) - دفاتر اصلی و محاسبات هوپکو و طرف دوم بدین امریکائی نگاهداری خواهد شد و باین منظور تبدیل پول ایران به دلار امریکائی بنرخ معدل موزون ماهیانه ای تسعیر خواهد شد که هوپکو یا طرف دوم در ماه مزبور پول ایران را در مقابل دلار امریکائی بآن نرخ خریده است و هرگاه اینگونه خرید ظرف ماه مزبور بعمل نیامده باشد نرخ خرید نزدیکترین ماههای پیش مأخذ تسعیر خواهد بود .

ب - هزینه‌ها و عایداتی که بارزی غیر از به دلار آمریکائی یا پول ایران باشد بر اساس متوسط نرخهای خرید و فروش ارز مورد بحث در نیویورک در پایان وقت اداری در روزی که هزینه‌ها یا عایدات مزبور صورت گرفته باشد (طبق گواهی بانک مرکزی ایران) بد دلار آمریکائی تسعیر خواهد شد .

هرگاه روزی نرخ خرید و فروش ارز در نیویورک معین نگردد نرخى که بجای متوسط نرخ خرید و فروش ارز در نیویورک باید ملاک عمل قرار گیرد عبارت خواهد بود از متوسط آخرین نرخهای قبلی ارز مورد بحث در نیویورک که بوسیله بانک مرکزی ایران گواهی شده باشد در صورتی که ارز خارجی مورد بحث در نیویورک نرخ بندی نشده باشد نرخى که باید برای منظورهای مذکور در فوق بجای متوسط نرخهای خرید و فروش ارز در نیویورک بکار رود عبارت از نرخى خواهد بود که بانک مرکزی ایران با توجه به معاملات با آن ارز مناسب تشخیص دهد .

ج - در پایان هر دوره سالانه هر گونه تفاوت ارز که در حسابهای هوپکو با طرف دوم بعلت تغییرات نرخهای مزبور ارز موجود باشد با اقتضای مورد باقلام مربوطه افزوده یا از آن کاسته خواهد شد .

۴ - دولت ایران وسایلی فراهم خواهد کرد که هوپکو یا طرف دوم مطمئناً بتوانند پول ایران را که ممکن است برای عملیات لازم باشد در برابر دلار آمریکائی یا هر ارز دیگری که مورد قبول بانک مرکزی ایران باشد بدون تبعیض و به نرخ تسعیر بازرگانی بانک خریداری نمایند . منظور از نرخ تسعیر بازرگانی بانک نرخ بانکی متداول یا مقرر ارز در روز مورد نظر است برای خرید پول ایران با هر ارز خارجی که بابت تمام یا قسمتی از درآمد صدور هر کالای صادراتی عمده ایران

(به ترتیب ارزش) بجز نفت خام تولید شده در ایران یا فرآورده های حاصل از آن بدست آمده باشد چنانچه در هر موقع چندین نرخ تسعیر بانکی موجود باشد نرخ که بیشترین مبلغ پول ایران را عاید میسازد ملاک عمل قرار خواهد گرفت. کلیه بهای گواهی نامه ارزی حق العمل و امثال آن جزء نرخ ارز محسوب خواهد شد.

۵ - هوپکو یا طرف دوم ملزم به تبدیل هیچ قسمت از وجوه خود بپول ایران نخواهند بود ولی وجوهی را که برای پرداخت هزینه های عملیات در ایران لازم میدانند باید از طریق بانکهای مجاز بپول ایران تبدیل کنند.

۶ - در مدت این قرارداد و پس از پایان مدت این قرارداد هوپکو یا طرف دوم ممنوع نخواهند بود از اینکه هرگونه وجوه را آزادانه در خارج از ایران داشته باشند یا آنرا نقل و انتقال دهند ولو آنکه این وجوه از عملیات آنها در ایران بدست آمده باشد و همچنین ممنوع نخواهند بود از اینکه حسابهای بارز خارجی در بانک ملی ایران داشته باشند و وجوه موجود در بستانکار حسابهای خود را تا حدودی که وجوه و دارائی های مزبور بوسیله شرکت هوپکو یا بوسیله طرف دوم طبق مقررات این قرارداد به ایران وارد شده و یا از عملیات آنها حاصل شده باشد آزادانه نگاهداشته یا منتقل و صادر نمایند.

۷ - دولت ایران اطمینان میدهد که بعد از خاتمه این قرارداد وجوهی که بپول ایران در اختیار طرف دوم باشد تا آنجا که وجوه مزبور از عملیاتی که بموجب این قرارداد برعهده دارند حاصل شده باشد بدرخواست آنان و بدون هیچگونه تبعیض به نرخ بانکی که بطور عموم مورد دسترس باشد به دلار آمریکائی قابل تبدیل خواهد بود.

۸ - مدیران و کارکنان غیر ایرانی هوپکو یا طرف دوم و خانواده های آنها ممنوع نخواهند بود از اینکه وجوهی را که در خارج از ایران دارند آزادانه نگاهداشته یا انتقال دهند و میتوانند هر قسمت از این وجوه را که برای حوائج آنها ولی نه بمنظور سفته بازی ضروری باشد بایران انتقال دهند هوپکو یا طرف دوم و کارکنان آنها مجاز نخواهند بود که در ایران معاملات ارزی از هر قبیل بغیر از طریق بانک مجاز یا طریق دیگر که دولت تصویب کند انجام دهند .

۹ - مدیران غیر ایرانی یا کارکنان غیر ایرانی هوپکو یا طرف دوم که حقوق آنان بریال پرداخت میشود حق خواهند داشت طی هر سال در مدت ادامه خدمت خود در ایران مبلغی معادل حداکثر ۰/۵۰٪ مجموع حقوق خود در آنسال را پس از کسر مالیات بردرآمدی که باید بدولت ایران پرداخت شود بارز کشور محل اقامت عادی خود آزادانه از ایران خارج کنند .

۱۰ - مدیران غیر ایرانی یا کارکنان غیر ایرانی هوپکو یا طرف دوم در خاتمه خدمت خود در ایران که ایران را ترک مینمایند حق خواهند داشت مبلغی که از پنجاه درصد مجموع حقوق ۲۴ ماه اخیر خدمت آنها پس از کسر مالیات بردرآمد پرداختی بدولت ایران متجاوز نباشد بارز کشور محل اقامت عادی خود آزادانه از ایران خارج کنند .

ماده ۲۵ - تعهد مخارج

۱ - طرف دوم بابت سهم پنجاه درصد از نفت خامیکه بموجب این قرارداد صادر می کند پرداخت مشخصی طبق مقررات زیر بطرف اول بعمل خواهد آورد .

الف - ۱۲/۵ درصد ارزش سهمیه طرف دوم که در بالا اشاره شد بر مبنای بهای اعلان شده مربوطه بدلولر آمریکائی تا هنگامیکه مجموعاً مقدار شصت میلیون بشکه نفت خام از سهمیه مزبور صادر شود .

ب - از آن ببعء ۱۴ درصد ارزش سهمیه طرف دوم بر مبنای بهای اعلان شده مربوطه بدلولر آمریکائی تا هنگامیکه مجموع نفت خام صادر شده بابت سهمیه مزبور به یکصد و بیست میلیون بشکه برسد .

ج - از آن ببعء ۱۶ درصد ارزش سهمیه طرف دوم بر مبنای بهای اعلان شده مربوطه پس از تجاوز از مقدار نفت خام مذکور در بند بالا .
پرداختهای مقرر فوق بصورت زیر بعمل خواهد آمد :

۱- ظرف ۱۵ روز پس از پایان هر ماه هوپکو پرداخت مشخصی را که طرف دوم باید بابت آن ماه طبق مقررات این بند پردازد بر آورد خواهد کرد و طرف دوم باید مبالغی را که بدین ترتیب بر آورد شده بطرف اول پردازد .

۲- ظرف دو ماه پس از پایان هر سال هوپکو کلیه پرداخت مشخص آن سال را محاسبه خواهد کرد و هرگونه تصحیحی که در نتیجه این محاسبه لازم باشد بعمل خواهد آمد .

شرکت ملی نفت حق خواهد داشت بجای تمام یا قسمتی از پرداخت مشخص نفت خام که در بالا اشاره شد نفت خام (که ارزش آن بر مبنای بهای اعلان شده مربوطه تعیین خواهد شد) تحویل بگیرد .

۲ - طرف دوم ظرف سی روز پس از تاریخ اجرا پذیره نقدی بمبلغ دو میلیون دللر (۲/۰۰۰/۰۰۰ دللر) بطرف اول خواهد پرداخت بدین ترتیب که

قانون اجازه مبادله و اجرای سه فقره قرارداد نفت

مبلغ مزبور را بحساب طرف اول دريك بانك نیویورك تسویدع خواهد کرد .
طرف اول لااقل ده روز پیش از موعد پرداخت مزبور شماره حساب و نام و
آدرس این بانك را کتباً بطرف دوم اعلام خواهد کرد .

علاوه بر پذیره نقدی فوق طرف دوم ظرف سی روز از تاریخ آغاز تولید
تجاری پذیره ای بمبلغ چهار میلیون دلار (۴/۰۰۰/۰۰۰ دلار) و ظرف سی روز
پس از تاریخی که مجموع تولید نفت خام بيك صدمیلیون بشکه برسد مبلغ شش
میلیون دلار (۶/۰۰۰/۰۰۰) دلار بشركت ملی نفت ایران خواهد پرداخت .

۳- طرف دوم با رعایت مقررات بند ۴ پائین از طریق هوپکو ظرف
شش دوره سالانه اول از تاریخ اجرا حداقل مبلغ یازده میلیون دلار
(۱۱/۰۰۰/۰۰۰ دلار) برای عملیات اکتشافی خرج خواهد کرد .

مبلغ حداقل مزبور برای خرج درشش دوره سالانه طبق جدول زیر
تسهیم خواهد شد :

دوره های سالانه بلافاصله پس از تاریخ اجرا	مبلغ
اول	دلار ۲/۶۶۷/۰۰۰
دوم	« ۲/۶۶۷/۰۰۰
سوم	« ۲/۶۶۶/۰۰۰
چهارم	« ۱/۰۰۰/۰۰۰
پنجم	« ۱/۰۰۰/۰۰۰
ششم	« ۱/۰۰۰/۰۰۰

۴- ظرف سی روز پس از سومین دوره سالانه مجموع هزینه هائیکه

طرف دوم در مدت سه دوره سالانه گذشته برای عملیات اکتشافی متحمل شده است توسط هوپکو تعیین و بگواهی حسابرسان خواهد رسید .

الف - چنانچه هزینه‌های مزبور کمتر از مبالغی باشد که برای خرج در دوره مزبور تعیین شده است ما به التفاوت آن باید بطرف اول پرداخت شود .

ب - هرگاه هزینه‌های مزبور از مبالغی که برای خرج در دوره مزبور تعیین شده تجاوز کرده باشد مازاد آن از مبالغی که برای خرج در سه دوره سالانه بعد تعیین شده است کسر خواهد شد .

ج - هرگاه اجرای عملیات اکتشافی بجهت پیش آمد قوه قهریه بنحو مندرج در این قرارداد در یک یا چند سال غیر ممکن و یا متوقف گردد و یا تأخیری در اجرای آن رخ دهد این امر تأثیری در تسهیم وجوه مقرر در جدول مندرج در بند ۳ نخواهد داشت مشروط بر آنکه طرف دوم پس از رفع پیش آمد مزبور تعهداتی را که بموجب بند ۳ بالا برعهده دارد پیش از ششمین سالروز تاریخ اجرا یا پیش از انقضای هر دوره اضافی که قرار داد بعلت پیش آمد قوه قهریه تمدید گردیده باشد بالتمام انجام دهد .

۵ - در سه دوره سالانه نخست عملیات اکتشافی در مناطق بهیچ علتی جز فورس ماژور طبق این قرارداد نباید دچار وقفه یا تعطیل گردد ولی در پایان مدت مزبور یا در پایان هر یک از سه سال بعدی در صورتیکه طرف دوم ملاحظه نماید که شرایط زیر زمینی ناحیه واگذاری طوری است که کشف نفت بمیزان تجاری در ناحیه مزبور غیر مقدور بنظر می‌رسد می‌تواند با اعلام قصد خود بطرف اول از ادامه دادن

بعملیات اکتشافی در ناحیه مزبور خودداری نماید لیکن باید قبلاً ثابت کند که تاریخ اعلام مزبور کارهای اکتشافی که طبق برنامه قرار بود در مناطق انجام شود واقعاً انجام شده و کلیه مبالغی که برای خرج کردن در دوره مقدم بر اعلام مزبور در نظر گرفته شده بود بالتمام خرج شده است. چنانچه قسمتی از مبالغ مزبور هنوز خرج نشده باشد طرف دوم وجوه زیر را خواهد پرداخت:

(الف) در مورد دوره سه ساله نخست صد درصد مبالغ خرج نشده مذکور.

(ب) در مورد دوره‌های سالانه بعدی که اعلام مزبور بعمل آمده پنجاه درصد

مبالغ خرج نشده.

طرف دوم در تاریخ اجرا ضمانت نامه‌ای از بانکی که مورد قبول طرف اول باشد بمبلغ هشت میلیون (۸۰۰۰۰۰۰) دلار آمریکائی که معادل حد اقل تعهد مخارج اکتشافی طرف دوم برای سه دوره سالانه نخست میباشد بطرف اول تسلیم خواهد نمود. مبلغ ضمانت نامه مزبور هر ساله به نسبت مبالغی که طرف دوم بابت عملیات اکتشافی در آن سال عملاً خرج نموده قابل تقلیل خواهد بود.

۶- در صورتیکه در انقضای دوره سالانه ششم نفت کشف شده لیکن حداقل مبلغی که بموجب بند ۳ این ماده مقرر است کلاً بمصرف نرسیده باشد طرف دوم ملزم خواهد بود که نصف مقدار خرج نشده را بطرف اول بپردازد.

۷- طرف دوم هر وقت که طبق بند ۲ ماده ۲۹ تولید تجاری ناحیه واگذاری عملی گردد حق الارض سالانه‌ای بطور پیشکی به دلار آمریکائی معادل مبالغی که در ستون الف زیر معین شده است بطرف اول خواهد پرداخت:

ستون الف
حق الارض برای هر کیلومتر مربع

تاریخ پرداخت

در تاریخ آغاز تولید تجاری وهریک

از سالروزهای بعدی آن تا چهارمین

سالروز شامل چهارمین سالروز ۴۰۰ دلار آمریکائی

در سالروز پنجم وهریک از سالروزهای

بعدی تا سالروز نهم و شامل سالروز نهم ۴۸۰ » »

در سالروز دهم وهریک از سالروزهای

بعدی تا سالروز چهاردهم و شامل سالروز چهاردهم ۶۰۰ » »

در سالروز پانزدهم وهریک از سالروزهای

بعدی تا سالروز نوزدهم و شامل سالروز نوزدهم ۷۸۰ » »

حق الارض هائی که طبق مقررات این ماده پرداخت میگردد جزء هزینه های جاری طرف دوم منظور خواهد شد .

ماده ۲۶۵ - مالیات

۱- طرف اول ، و طرف دوم و هر شرکت بازرگانی نسبت بسود ویژه ای که از عملیات مقرر در این قرارداد عایدشان میشود طبق مقررات قوانین مالیات بردرآمد ایران که در هر مورد قابل اجرا باشد مشمول پرداخت مالیات خواهند بود .

۲- دولت ایران تضمین مینماید که نرخ مالیات بردرآمد یا سایر مقررات مربوط به تعیین سود ویژه ناظر بر طرف اول و طرف دوم نامساعدتر از نرخها و

مقرراتی نباشد که ناظر بر سایر شرکت‌های است که در ایران به عملیات مشابه اشتغال داشته و جمعاً بیش از پنجاه درصد نفت خام ایران را تولید یا موجبات تولید آنرا فراهم میکنند .

۳- هوپکو که صرفاً بعنوان عامل غیرانتفاعی طبق مقررات این قرارداد عمل میکند مشمول مالیات نخواهد بود و همچنین ارتباطی که بین طرفین قرارداد بعنوان دستگاه مختلط ایجاد گردیده مشمول مالیات نخواهد بود .

۴- بدهی مالیاتی طرف اول ، طرف دوم و هر شرکت بازرگانی بر اساس سود ویژه هر یک از ایشان حاصله از عملیات مقرر در این قرارداد تعیین و بر طبق روش حسابداری معمول صنعت نفت در ایران احتساب خواهد گردید .

۵- درآمد ناویژه طرف اول ، طرف دوم و هر شرکت بازرگانی در هر دوره مالیاتی معادل مجموع اقلام زیر خواهد بود :

الف- ارزش سهمیه نفت خام هر یک از دو طرف که توسط هوپکو برای مصرف داخلی ایران بطرف اول تحویل شده باشد با محاسبه بر مبنای قیمتی که طبق ماده ۲۱ این قرارداد مقرر گردیده است و آنچه در صورت تحویل گاز طبیعی بموجب بند ۴ ماده ۲۲ از این بابت دریافت شده باشد .

ب- در مورد طرف اول از بابت فروش بطرف دوم طبق بند ۲ ماده ۱۸ مبالغی که بموجب بند مزبور معین میشود .

ج- ارزش کلیه نفت خامی که بطریقی غیر از طریق فوق توسط هر یک از دو طرف و یا توسط هر شرکت بازرگانی صادر شده باشد . ارزش مزبور بر

قانون اجازه مبادله و اجرای سه فقره قرارداد نفت

اساس بهای اعلان شده نفت خام مربوطه در روز صدور احتساب خواهد شد. مشروط بر آنکه در مورد فروشهایی که شرکت های بازرگانی می شود ارزش نفت خام عبارت خواهد بود از مبلغی که از شرکت بازرگانی مورد بحث برای نفت خام وصول میشود .

۶- هر يك از طرفین ضمن تعیین در آمد ویژه خود فقط میتواند از هزینه ها و مخارج و پرداختهایی که بموجب این قرارداد انجام شده آنچه را که سهم اوست بشرح زیر از درآمد ناویژه سهم خود کسر کند مشروط بر اینکه هزینه های مزبور مستند با اسناد یادفاتر باشد :

الف - سهم هر يك از طرفین از کلیه مخارج و هزینه هایی که هوپکو انجام داده باشد مشروط بر اینکه مخارج و هزینه های مزبور الزاماً و منحصرأً با اجرای عملیات مقرر در این قرارداد بستگی داشته باشد از جمله هزینه های اداری و تأسیساتی و تشکیلات و نیز حقوق و اجاره بها و یا پرداختهای دیگری که در مقابل استفاده از هرگونه اموال تأدیه شده باشد و همچنین مخارج حفاری چاههایی که استحصال نفت آنها بمیزان تجاری نبوده و قیمت تمام شده اجناس و خدمات و مخارجی که برای نقشه برداری های زمینی و هوایی و دریائی شده و مخارج مربوط بحفر و تنقیه و عمیق کردن یا تکمیل چاهها یا آماده کردن آنها جزو مخارج و هزینه های مزبور خواهد بود مگر در مواردی که مخارج و هزینه های مربوطه بحساب سرمایه گذارده شده و مبلغ استهلاك در باره آنها منظور شده باشد .

ب - مبلغی در هر سال برای استهلاك فرسودگی و متروك شدن و تمام شدن و تهی شدن بمنظور استهلاك هزینه های سرمایه ای که توسط هوپکو در مورد عملیاتش

در ایران انجام گرفته. استهلاکها بنرخ سالیانه ۱۰ درصد بر اساس قیمت تمام شده اولیه احتساب خواهد شد.

ج - قسمتی از ضررهای جبران نشده عملیات که در دوره‌های مالیاتی قبلی برهريك از طرفین وارد آمده و بحساب دوره‌های بعد منتقل گردیده است مشروط بر آنکه انتقال این حسابها از سالی بسالی بیش از ۱۰ سال از دوره مالیاتی که این ضررها در آن دوره ایجاد گردیده است نباشد.

د - سهم هر يك از طرفین از زیانهای متحمله در مورد انجام عملیات در ایران مشروط بر آنکه بوسیله بیمه یا بنحو دیگری جبران نشده باشد این خسارات شامل مطالبات غیر قابل وصول و زیانهای ناشیه از دعاوی خسارت مربوط به عملیات انجام شده در ایران و زیان ناشیه از خسارات وارده به هر گونه دارائی که برای عملیات مزبور در ایران استعمال شود یا انهدام یا از دست دادن آنها خواهد بود.

ه - بابت استهلاك کلیه هزینه‌های اکتشافی که بموجب بند ۳ ماده ۲۵ بعمل آمده است برای هر يك از طرفین سالانه مبلغی برابر با یک‌دهم نصف هزینه‌های مزبور.

۷ - بعلاوه طرف دوم میتواند اقلام زیر را طی هر دوره مالیاتی از درآمد ناویژه خود کسر کند:

الف - مبلغی معادل ۱۰ درصد هر پذیره‌ای که بموجب بند ۲ ماده ۲۵ این قرارداد بطرف اول پرداخت نموده است. تا مدتی که پذیره‌های مزبور کلا مستهلك شود.

ب - پرداخت مشخصی که بموجب ماده ۲۵ این قرارداد نقداً یا بجنس داده است .

ج - مبالغ پرداختی بابت حق الارض طبق ماده ۲۵ این قرارداد .

د - هر مبلغی که بابت خرید نفت خام طرف اول بموجب بند ۲ ماده ۱۸ باو پرداخته است .

۸- هر يك از دو طرف باید جداگانه اظهارنامه مالیاتی خود را تسلیم و مالیات خود را بپردازد .

۹- «شرکت بازرگانی» عبارت از شرکتی است که در هر کجا تشکیل شده و بر طبق قوانین مربوطه در ایران ثبت شده و نفت خامی را که بموجب این قرارداد تولید میشود از طرف اول و یا طرف دوم خریداری و در ایران بفروش برساند و از این طریق درآمدی تحصیل مینماید. هر شرکت بازرگانی میتواند ظرف هر دوره مالیاتی از عواید ناویژه خود مبلغی را که بطرف اول یا طرف دوم در مورد نفت خام خریداری شده پرداخته است کسر نماید .

۱۰- هرگاه يك شرکت بازرگانی مالیات خود را از درآمد ویژه ای که از بابت نفت خام خریداری شده از طرف اول یا طرف دوم و فروش شده در ایران حاصل مینماید طبق مقررات این قرارداد بپردازد طرفی که نفت خام را بآن شرکت بازرگانی فروخته است مسئول پرداخت خواهد بود .

ماده ۲۷ - حدود مالیات

باستثنای موارد زیر :

مالیات بر درآمد که طبق قوانین مالیات بر درآمد ایران باید به ایران پرداخت شود .

- ۲- حقوق گمرکی و وارداتی بنحو مقرر در ماده ۲۸ این قرارداد .
- ۳- پرداخت مشخص و هر گونه پرداختهای مقرر دیگر که طبق این قرارداد بطرف اول تأدیبه شود .
- ۴- وجوهی که باید بعنوان مالیات مربوط بحقوق و دستمزد پرداختی بکارکنان کسر وبدولت ایران پرداخت شود .
- ۵- مبالغی که باید بعنوان مالیات از وجوه پرداختی به پیمانکاران یا عاملین درازاء کارهائی که طبق این قرارداد انجام میدهند کسر گذارده شود .
- ۶- عوارض و حقوق خالی از تبعیضی که بمقامات دولتی در مقابل خدمات درخواست شده و یا خدماتی که بطور عمومی برای عامه انجام میشود از قبیل عوارض راه، حق آب، عوارض شهرداری و بهداشت و عوارض بندری قابل وصول از کشتیها .
- ۷- مالیات و حقوق خالی از تبعیض که شامل عموم است از قبیل حق نمبر اسناد و حق الثبت امور حقوقی و بازرگانی و حق الثبت اختراعات و تألیفات هیچیک از دو طرف این قرارداد ملزم به پرداخت هیچگونه مالیات دیگری بمقامات دولتی مرکزی یا محلی نبوده و هیچ مالیات یا عوارضی بر صادرات نفت هیچیک از دو طرف یا بر سود سهام پرداختی آنان بابت درآمد حاصل از عملیات مقرر در این قرارداد تعلق نخواهد گرفت .

ماده ۲۸- واردات و گمرک

- ۱- کلیه ماشین آلات- وسائل- وسائط نقلیه آبی- دستگاهها- افزار ادوات قطعات یدکی- مصالح- الوار- مواد شیمیائی- مواد ضروری برای اختلاط

وامتزاز - وسائل خودرو و سایر وسائط نقلیه - هواپیما - هر نوع مصالح ساختمانی آلات فولادی - اشیاء و اثاثیه و لوازم اداری - حوائج کشتی - مواد خواربار - البسه و لوازم استحفاظی دستگاههای تعلیماتی - محصولات نفتی که در ایران بدست نیاید و کلیه اجناس دیگری که منحصراً از لحاظ صرفه جوئی و حسن جریان عملیات فنی اساسی و وظائف هوپکو ضروری باشد بدون پروانه ورودی و بامعافیت از هر گونه حقوق گمرکی و مالیاتی بنام هوپکو وارد خواهد شد . مواد فوق شامل حوائج طبی و جراحی و لوازم بیمارستان و محصولات طبی و دارو و اسباب طبی و اثاثیه و ادواتی که در تأسیس و گرداندن بیمارستان و داروخانه ضروری باشد نیز خواهد بود .

۲ - هوپکو باتصویب شرکت ملی نفت ایران حق خواهد داشت اشیائی را که برای استفاده موقت وارد کرده بامعافیت از هر گونه عوارض صادراتی و مالیات مجدداً صادر نمایند .

۳ - هوپکو حق خواهد داشت باتصویب شرکت ملی نفت ایران اشیاء مذکوریکه بعنوان موقت وارد کرده است در ایران بفروش برسانند . در این صورت مسئولیت پرداخت حقوق مربوطه و همچنین انجام تشریفات لازمه طبق مقررات جاری و تهیه اسناد ترخیص برای هوپکو بعهدہ خریدار خواهد بود .

۴ - اجناسی را که برای استفاده و مصرف کارکنان هوپکو (و وابستگان تحت تکفل کارکنان مزبور) مناسب تشخیص گردد میتواند با رعایت اصول و مقررات مربوطه که در هر موقع در ایران مجری باشد و بپرداخت حقوق گمرکی و وارداتی و سایر مالیاتهایی که در زمان ورود آنها برای عموم مقرر باشد وارد کرد .

۵- هوپکو ملزم خواهد بود که در تحصیل لوازم و حوائج خود برای اشیائی که در ایران ساخته یا مهیا میشود رجحان قائل شود باین قید که اشیاء مذکور بیا مقایسه با اشیاء مشابه خارجی باهمان شرایط مساعد از لحاظ نوع جنس و قیمت و سهل الحصول بودن آن در موقع لزوم بمقادیر مورد نیاز و قابل مصرف بودن آن در مواردی که برای آن منظور شده در ایران بدست بیاید. در مقایسه قیمت اشیاء وارداتی با قیمت اشیاء ساخته یا مهیا شده در ایران کرایه و هرگونه حقوق گمرکی و مالیاتهایی که طبق این قرارداد نسبت با اشیاء وارداتی مزبور قابل پرداخت باشد باید ملحوظ گردد.

۶- کلیه واردات و صادرات مذکور در این قرارداد مشمول تنظیم اسناد و تشریفات گمرکی بوده که این تکالیف از آنچه معمولاً مجری است سنگین تر نخواهد بود (ولی مشمول پرداختهایی که بموجب مقررات مربوطه این قرارداد از آن معاف گردیده نمیشد).

ماده ۲۹- مدت قرارداد

۱- مدت این قرارداد بیست سال از تاریخ آغاز تولید تجاری میباشد. این مدت برای دو دوره پنج ساله اضافی بشرح مقرر در بند ۳ زیر قابل تمدید خواهد بود.

۲- تاریخ آغاز تولید تجاری تاریخی است که تا آنروز از ناحیه واگذاری مقدار ۱۰۰۰۰۰ متر مکعب نفت خام بعنوان صادرات منظم تحویل شده باشد.

۳- طرف دوم در صورتیکه مایل باشد میتواند در مورد هر تمدید دو سال

پیش از پایان دوره قبلی درخواستی کتبی بدهد. تمدید مزبور مشروط بشرایط مقرر زیر خواهد بود.

۴- پیش از آنکه تمدید صورت پذیرد طرفهای اول و دوم بایکدیگر وارد مذاکره خواهند شد و این قرارداد را با توجه به اوضاع و احوال آن روز مورد تجدید نظر قرار خواهند داد قرارداد تجدید نظر شده که در دوره تمدیدی بر روابط بین طرفین حکومت خواهد کرد بر اساس مترقیانه ترین جنبه های قراردادهائی که در مورد عملیات مشابه در ایران بامضاء رسیده باشد (با توجه بکلیه عوامل و ملاحظات دیگر) تنظیم خواهد شد و متضمن مساعدترین شرایط و مقررات از نظر ایران خواهد بود.

ماده ۳۰- خاتمه قرارداد و تصفیه دارائیهها

در انقضای مدت یا خاتمه این قرارداد هوپکو منحل گردیده و کلیه دارائیهها که بموجب این قرارداد بوجود آمده طبق مقررات زیر بشرکت ملی نفت ایران منتقل خواهد شد.

۱- کلیه تأسیسات ثابت بدون هیچگونه پرداخت انتقال خواهد یافت .
۲- کلیه دارائیههای منقول که بهای آنها تماماً مستهلك گردیده بدون هیچگونه پرداخت انتقال خواهد یافت .

۳- کلیه دارائیههای منقول که بهای آنها تماماً مستهلك نشده باشد در مقابل پنجاه درصد بهای دفتری باقیمانده آنها که توسط شرکت ملی نفت ایران بطرف دوم پرداخت خواهد شد انتقال خواهد یافت .

ماده ۳۱- انتقالات

۱- طرف دوم میتواند در هر موقع که مقتضی بداند تمام یا قسمتی از حقوق و تعهداتی را که بموجب قرارداد تحصیل کرده یا برعهده گرفته است بشرکتهای زیر انتقال دهد :

الف- شرکت یا شرکتهائی که کنترل طرف دوم را در اختیار داشته باشند .

ب- شرکت یا شرکتهائی که تحت کنترل طرف دوم باشند .

ج- شرکت یا شرکتهائی که تحت کنترل شرکت یا شرکتهای مذکور

در (الف) یا (ب) فوق باشند از لحاظ مقررات این بند منظور از کنترل يك شرکت عبارت است از مالکیت مستقیم یا غیرمستقیم کلیه سهام شرکت مزبور و منظور از منتقل الیه عبارت است از شرکتی که وضع آن با مقررات ماده ۴ قانون نفت مطابقت بنماید انتقالی که بموجب این ماده بعمل می آید ناقل را از تعهداتی که طبق این قرار داد برعهده دارد بهیچوجه بری نخواهد کرد .

۲- هرگونه انتقالی توسط طرف دوم بجز آنچه که طبق بند ۱ فوق اجازه داده شده است محتاج بکسب موافقت کتبی و قبلی طرف اول خواهد بود و طرف مزبور باید قبل از ابراز موافقت تأیید هیئت وزراء و تصویب قوه مقننه را نیز تحصیل نماید .

۳- هرگونه مزج یا ادغام طرف دوم یا منتقل الیه او محتاج به کسب موافقت کتبی طرف اول خواهد بود و طرف مزبور باید قبل از ابراز موافقت تأیید هیئت وزراء را تحصیل نماید .

۴- هرگونه انتقالی که بموجب این ماده انجام شده باشد از پرداخت

هر گونه مالیات انتقال و یا حقوق و مالیاتها و پرداختهای دیگر بدولت ایران یا ادارات مربوطه آن معاف خواهد بود .

۵- هر شخصی که در اثر هر گونه انتقال ، مزج یا ادغام طبق مفاد این ماده طرف این قرارداد واقع شود باید کلیه تعهداتی را که طرف دوم ملزم بآنهاست برعهده بگیرد .

ماده ۳۲ - قوه قهریه (فرس ماژور)

۱ - هیچگونه قصور یا ترك هیچكدام از طرفین در اجرای هیچیک از مقررات و شرایط این قرارداد موجب ادعای طرف دیگر بر علیه او نخواهد بود و بعنوان نقض قرارداد تلقی نخواهد شد بشرط آنکه و در حدود آنکه قصور و ترك مزبور از پیش آمد قوه قهریه ناشی شده باشد .

قوه قهریه شامل موارد زیر است (ولی منحصر بآن موارد نیست) :

اعتصابات - بسته شدن کارگاهها - اغتشاشات کارگری - آفات سماوی - حوادث غیر قابل جلوگیری - اقدامات جنگی (خواه اعلان جنگ شده باشد و یا نه) یا هر امر دیگری که بطور معقول از حیثه اقتدار طرفین این قرارداد خارج باشد .

۲ - بدون آنکه در کلیت حکم بالا محدودیتی حاصل شود و مخصوصاً هر گاه پیش آمد قوه قهریه که از حیثه اقتدار هر کدام از طرفین خارج باشد اجرای هر گونه تعهد یا اعمال هر گونه حقی را که بموجب این قرارداد مقرر است غیر ممکن سازد یا تأخیری در آن ایجاد کند مدتی که تأخیر در اجرای تعهد و اعمال حق مزبور طول کشیده باشد بمدت مربوطه که طبق قرارداد مقرر است اضافه خواهد شد .

۳- مفاد این ماده مانع نخواهد شد از اینکه طرفین این مسأله را که آیا قرارداد بعثت آنکه اجرای آن کاملاً غیرمقدور گردیده است بایستی فسخ شود برطبق مقررات ماده ۳۵ به داوری مراجعه کنند .

ماده ۳۳ - تضمین مربوط با اجرا و ادامه عملیات

وزارت دارائی میتواند از طرف دولت ایران هرگونه اقدامی بعمل آورد با هرگونه موافقتی بنماید که در مورد این قرارداد یا برای تأمین اجرای آن بطرز بهتر لازم یا مقتضی باشد هر اقدامی که بدین نحو انجام یا موافقتی که بدین طریق بعمل آمده باشد برای دولت الزام آور خواهد بود . کلیه مقامات ایرانی بایستی از کلیه دستورهای وزارت دارائی مربوط به اجرای این قرارداد متابعت نمایند و مقامات مذکور در اجرای این امر دارای اختیارات تام خواهند بود . هرگاه وزارت دارائی بعللی از اختیاراتی که بموجب مقررات این ماده بآن وزارتخانه داده شده است استفاده ننماید هیئت دولت اختیارات مذکور را بوزارتخانه یا اداره دیگری واگذار خواهد نمود .

ماده ۳۴ - سازش

۱- هرگاه اختلافی مربوط با اجرا یا تفسیر این قرارداد پیش آید طرفین میتوانند موافقت کنند که موضوع به هیئت سازش مختلطی مرکب از چهار عضو مراجعه شود که هر یک از طرفین دو نفر آنرا تعیین خواهند نمود و وظیفه آنها کوشش در حل موضوع بطریق دوستانه خواهد بود هیئت سازش پس از استماع اظهارات نمایندگان طرفین رأی خود را در ظرف سه ماه از تاریخ ارجاع شکایت به هیئت صادر خواهد کرد رأی مزبور در صورتی الزام آور خواهد بود که باتفاق صادر شده باشد .

۲ - هرگاه طرفین نسبت با رجاع اختلاف به هیئت سازش توافق نمایند و یا اختلاف بعد از رجاع به هیئت مزبور حل نشده باشد طریق حل آن منحصرأ رجاع بدآوری طبق مقررات ماده ۳۵ خواهد بود .

ماده ۳۵ - دآوری

۱- هرگونه اختلاف ناشی از اجراء یا تعبیر مقررات این قرارداد توسط يك هیئت دآوری مرکب از سه نفر حل و فصل خواهد شد . هر يك از طرفین يك نفر داور و دو داور مزبور قبل از شروع بر رسیدگی داور ثالثی را انتخاب خواهند کرد که سمت ریاست هیئت دآوری را خواهد داشت .

۲ - اگر یکی از طرفین ظرف دو ماه از تاریخ رجاع امر به دآوری داور خود را انتخاب ننماید و یا انتخابی را که نموده است با اطلاع طرف دیگر نرساند طرف دیگر حق خواهد داشت که بر رئیس دیوان عالی کشور ایران مراجعه و تقاضای تعیین داور دوم را بنماید .

۳ - هرگاه دو نفر داور ظرف دو ماه از تاریخ تعیین داور دوم نتوانند نسبت با انتخاب داور ثالث توافق نمایند داور مزبور بدرخواست یکی از طرفین توسط رئیس دیوان عالی کشور ایران تعیین خواهد شد مگر آنکه طرفین بنحو دیگری توافق نمایند .

۴ - دآوری که بموجب بندهای ۲ و ۳ بالا توسط رئیس دیوان عالی کشور ایران برگزیده میشود باید شخصی باشد دارای شهرت بین المللی و حتی الامکان با تجربه در زمینه های دآوری و قراردادهای نفتی و نبایستی مستخدم ایران یا کشورهای متحده امریکا و یا تبعه هیچیک از ممالک مزبور باشد و یا ارتباط نزدیک با یکی از آن کشورها داشته باشد .

۵- داوران قبولی خود را ظرف سی روز از تاریخ دریافت اعلام تعیین خود بطرفین قرارداد (و در صورتیکه توسط رئیس دیوانعالی کشور ایران تعیین شده باشند بر رئیس مزبور) اطلاع خواهند داد و در غیر این صورت چنین تلقی خواهد شد که سمت مزبور را رد کرده‌اند و انتخاب مجدد طبق همان مقررات بعمل خواهد آمد.

۶- رأی داوری قطعی و الزام آور تلقی خواهد شد رأی ممکن است با کثرت صادر شود و طرفین تعهد مینمایند مفاد آن را با حسن نیت بمورد اجراء بگذارند. هر یک از طرفین میتواند اجرای رأی داوری را از دادگاهی که صلاحیت اجرای آنرا بر علیه طرف دیگر دارد درخواست نماید.

۷- محل داوری تهران - ایران خواهد بود مگر آنکه طرفین نسبت بمحل دیگری توافق نمایند.

۸- طرفین همه نوع تسهیلات (منجمله حق ورود بحوزه عملیات نفتی) را برای هیئت داوری فراهم خواهند کرد تا هرگونه اطلاعاتی را که برای تعیین تکلیف اختلاف لازم باشد بدست آورند. عدم حضور یا امتناع یکی از طرفین داوری نمیتواند مانع یا مخل جریان داوری در تمام یا هر یک از مراحل داوری بشود.

۹- مادام که تصمیم یارای داوری صادر نشده توقف عملیات یا فعالیت‌های که موضوع داوری از آن ناشی شده است الزامی نیست. در صورتیکه تصمیم یارای داوری دائر بر موجه بودن شکایت باشد ضمن تصمیم یارای مزبور ممکن است ترتیب مقتضی برای جبران خسارت شاکی مقرر گردد.

۱۰- هزینه‌های داوری به تشخیص هیئت داوری تعیین خواهد شد.

۱۱- هرگاه بهره‌علت یکی از اعضای هیئت داورى پس از قبول وظایفی که باو محول شده قادر یا مایل بشروع یا تکمیل رسیدگی بمورد اختلاف نباشد و چنانچه طرفین بصورت دیگری هم توافق نمایند هر یک از طرفین می‌توانند از رئیس دیوان عالی کشور تقاضا کنند که جانشین عضو مزبور را بر طبق مقررات این ماده تعیین نماید .

۱۲- تا حدی که مورد داشته باشد ضمن تصمیمات یا آراء داورى که بر طبق این ماده صادر میشود باید مهلت اجرای آن تصریح گردد .

۱۳- ظرف مدت پانزده روز از تاریخ ابلاغ تصمیم یارای بطرفین هر یک از آنها می‌تواند از هیئت داورى که تصمیم یارای اولیه را صادر نموده تقاضای تفسیر آن را بنماید . این تقاضا در اعتبار تصمیم یارای تأثیری نخواهد داشت تفسیر مزبور باید ظرف مدت یکماه از تاریخ تقاضا داده شود و اجرای تصمیم یارای تا صدور تفسیر یا انقضای یکماه هر کدام زودتر واقع شود معوق خواهد ماند .

۱۴- مقررات مربوط به داورى که در این قرارداد ذکر شده در صورتی هم که قرارداد خاتمه پیدا کند معتبر خواهد بود .

۱۵- هرگاه طرفین در موضوع امری که به داورى مراجعه شده است پیش از آنکه هیئت داورى رأی خود را صادر کند به توافق برسند این توافق بصورت (رأی داورى مبتنی بر رضایت طرفین) ثبت خواهد شد و بابت آن مأموریت هیئت داورى پایان خواهد پذیرفت .

ماده ۳۶- ضمانت اجرا

۱- در صورتیکه طرف دوم پذیره و حق الارض مقرر در بندهای ۲ و ۷ ماده

۲۵ را در تاریخهایی که در این قرارداد تعیین شده نپردازد طرف اول مراتب عدم پرداخت را طی اخطار کتبی بطرف دوم اعلام خواهد نمود.

هرگاه طرف دوم ظرف یکماه از موعد مقرر پرداخت مورد بحث را باضافه بهره دیر کرد که بر اساس دو برابر حداکثر نرخ بهره مورد عمل بانک مرکزی ایران بنسبت مدت دیر کرد احتساب، خواهد شد نپردازد طرف اول حق خواهد داشت که باین قرارداد خاتمه دهد.

۲- در مورد تعهد دستگاه مختلط راجع به انصراف از حقوق خود نسبت به ناحیه عملیات بنحو مقرر در ماده ۳ هرگاه طرف دوم طی مهلت مقرر نظر خود را درباره قسمتهای مورد انصراف بطرف اول اعلام ننماید طرف اول حق دارد که طبق نظر خود قسمتهائی را که باید مسترد گردد مشخص سازد تشخیص مزبور قطعی بوده و از تاریخی که اعلام گردد قسمتهای مشخص شده مزبور خارج از ناحیه عملیات تلقی خواهد شد.

۳- در صورتیکه طرف دوم تعهدی را که برای حفاری بموجب بند ۲ ماده ۱۵ برعهده گرفته انجام ندهد طرف اول برای هر یکماه تأخیر (که ناشی از قوه قهریه نباشد) مبلغ سیصد و پنجاه هزار دلار امریکائی از محل ضمانت نامه موضوع بند ۵ ماده ۲۵ برسم غرامت ضبط خواهد نمود.

هرگاه ظرف مدت ششماه از مهلت مقرر تعهد هنوز انجام نشود طرف اول حق خواهد داشت که باین قرارداد خاتمه دهد و نیز طرف اول حق خواهد داشت که مبلغ ضمانت نامه ای که به موجب بند ۵ ماده ۲۵ سپرده شده تمام مبالغ خرج نشده مربوط به تعهد هزینه های اکتشافی سه سال اول را ضبط نماید.

۴- مقررات ماده ۳۲ درباره قوه قهریه (فرس مازور) در موارد مربوط به این ماده نیز قابل اجرا خواهد بود .

ماده ۳۷- حقوق ویژه شرکت ملی نفت ایران

شرکت ملی نفت ایران که از طرف دولت شاهنشاهی ایران عمل میکند کنترل‌های زیر را اعمال خواهد کرد .

۱- شرکت ملی نفت روشها و وسایل اندازه گیری نفتی را که بموجب مقررات این قرارداد تولید و یا صادر میشود معین خواهد کرد .

صحت مقادیر نفت صادر شده از نظر تعیین محاسبات مالی آن توسط شرکت ملی نفت ایران احراز و گواهی خواهد شد .

۲- طرف دوم کلیه مشخصاتی را که شرکت ملی نفت ایران درباره نفت صادر شده توسط طرف مزبور مطالبه نماید اعلام خواهد کرد .

۳- هوپکو اصول حفاظت ذخایر طبیعی را رعایت کرده و در اجرای عملیات خود همواره منافع ایران را ملحوظ خواهد داشت .

شرکت ملی نفت ایران برای تأمین رعایت کامل این اصول و اعمال نظارتی که جهت این منظور ضرورت دارد همه گونه کنترل لازم را اعمال خواهد کرد .

۴- شرکت ملی نفت ایران مجاز خواهد بود در مواردیکه طرف دوم قسمتی از سهم پنجاه درصد نفتخام طرف اول را بموجب بند ۲ ماده ۱۸ خریداری میکند تخفیفهائی اعطاء کند ولی این تخفیفها بهیچوجه شامل سهم پنجاه درصد نفتخام طرف دوم نخواهد بود و سهم مزبور باید بیهای کامل اعلان شده مربوطه آن نفتخام تحویل گرفته شود .

مبلغ تخفیف در هر مورد با توجه باین مقصود معین خواهد شد که طرف دوم بابت نفت خامی که از سهم طرف اول خریداری می کند عملاً متحمل زیانی نگردد .

۵- علاوه بر رسیدگیهای هیئت حسابرسی و گذشته از مقررات مختلف این قرارداد شرکت ملی نفت ایران بدفاتر و حسابهای هوپکو کاملاً دسترسی خواهد داشت .

ماده ۳۸- قانون حاکم بر قرارداد

این قرارداد تابع قوانین ایران بوده و بر وفق آن تفسیر خواهد شد و مواردی که تکلیف آنها در این قرارداد معین نشده مشمول مقررات قانون نفت خواهد بود .

ماده ۳۹- زبان متن

متن های فارسی و انگلیسی این قرارداد هر دو معتبر است در صورتیکه اختلافی پیش آید و بدآوری ارجاع شود هر دو متن به هیئت داوری عرضه خواهد شد که قصد طرفین را از روی هر دو متن تفسیر نمایند .

ماده ۴۰- اخطارها

کلیه اخطارهاییکه بموجب این قرارداد مقرر گردیده و یا اجازه صدور آنها داده شده است کتبی خواهد بود . تسلیم اخطار بشخص نماینده مجاز یکی از طرفین و یا ارسال آن با پست یا تلگراف یا بی سیم (بشرط آنکه تأییدی آن هم بوسیله پست فرستاده شود) به نشانی یکی از طرفین که در زیر قید شده و یا بنشانی های دیگری که هر طرف کتباً بطرف دیگر اعلام نماید ابلاغ صحیح بطرف مزبور تلقی خواهد شد .

در تاریخ پنجم مردادماه ۱۳۵۰ در تهران امضاء و مبادله گردید .
شرکت ملی نفت ایران
شرکت موبیل اویل
خیابان تخت جمشید
Mobil Oil Corporation
150 East 42 Street
New York City 10017
U. S. A.
تهران
ایران

ضمیمه الف

حدود ناحیه واگذاری هوپکو

ناحیه واگذاری که در ماده (۳) قرارداد بدان اشاره شده است در بخش دو نفتی از تقسیمات نفتی ایران قرارداد دارد و قسمتی از آبهای ساحلی و فلات قاره ایران (و جزایر واقعه در آن) میباشد حدود ناحیه واگذاری بشرح زیر میباشد .

قطعه یک

از نقطه (الف) واقع روی خط سه میلی آبهای ساحلی از پست ترین خط جزر خاک اصلی بامختصات جغرافیائی تقریبی :

۲۶ درجه ۵۷ دقیقه ۳۰ ثانیه عرض شمالی

۵۶ درجه ۵۰ دقیقه ۵۴ ثانیه طول شرقی

و از آنجا در جهت جنوبی غربی در امتداد خط مستقیمی به نقطه (ب) با مختصات جغرافیائی تقریبی :

۲۶ درجه ۳۴ دقیقه صفر ثانیه عرض شمالی

۵۶ درجه ۴۶ دقیقه ۱۲ ثانیه طول شرقی

گذشته در جهت جنوب غربی و در همان امتداد به نقطه (ج) محل تلاقی خط مزبور با خط مرز فلات قاره ایران در خلیج فارس (تنگه هرمز)

واز آنجا بطرف غرب در امتداد خطی منطبق باخط مرزی مذکور به نقطه (د) محل تلاقی این خط مرزی بانصف النهار ۵۶ درجه و ۲۷ دقیقه و صفر ثانیه شرقی واز آنجا در جهت شمال در امتداد خطی مستقیم منطبق بر نصف النهار مذکور به نقطه (ه) محل تلاقی این نصف النهار باخط سه میلی آبهای ساحلی از پست ترین خط جزر جزیره هرمز بامختصات جغرافیائی تقریبی :

۲۶ درجه ۵۹ دقیقه ۲۰ ثانیه عرض شمالی

۵۶ درجه ۲۷ دقیقه صفر ثانیه طول شرقی

واز آنجا بطرف شرق در امتداد خطی منطبق باخط سه میلی آبهای ساحلی از پست ترین خط جزر جزیره هرمز و خاک اصلی به نقطه (الف) ، نقطه شروع میبوند .

قطعه دو

از نقطه (ای) واقع روی خط سه میلی آبهای ساحلی از پست ترین خط جزر جزیره هرمز بامختصات جغرافیائی تقریبی :

۲۶ درجه ۵۹ دقیقه ۲۰ ثانیه عرض شمالی

۵۶ درجه ۲۷ دقیقه صفر ثانیه طول شرقی

واز آنجا در جهت جنوب در امتداد خطی مستقیم منطبق بر نصف النهار ۵۶ درجه و ۲۷ دقیقه طول شرقی به نقطه (د) محل تلاقی نصف النهار مزبور باخط مرزی فلات قاره ایران در خلیج فارس (تنگه هرمز)

واز آنجا بطرف غرب در امتداد خطی منطبق بر خط مرزی مذکور به نقطه (۳) محل تلاقی این خط مرزی بانصف النهار ۵۶ درجه طول شرقی

و از آنجا در جهت شمال در امتداد نصف النهار مذکور به نقطه (۴) محل تلاقی این نصف النهار با خط سه میلی آبهای ساحلی از پست ترین خط جزر جزیره قشم با مختصات جغرافیائی تقریبی :

۲۶ درجه ۴۰ دقیقه ۴ ثانیه عرض شمالی

۵۶ درجه صفر دقیقه صفر ثانیه طول شرقی

و از آنجا بطرف شرق در امتداد خطی منطبق بر خط سه میلی آبهای ساحلی از پست ترین خط جزر جزایر قشم و هرمز و خاک اصلی به نقطه (۵) ، نقطه شروع مییوندد .

قرارداد فوق منظم بقانون اجازه مبادله و اجرای سه فقره قرارداد نفت میباشد .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

قرارداد دستگاه مختلط

بین

شرکت ملی نفت ایران

و

تیجین لیمیتد

نورت سوماترا اویل دولوپمنت کوئرپریشن کمپانی لیمیتد

میتسوئی اند کمپانی لیمیتد

میتسویشی شوچی کیشالیمیتد

موبیل اویل کورپوریشن

شرکت نفت ایران و ژاپن

(اینپکو)

فهرست مطالب

مقدمه	
ماده ۱	تعريفات و اصطلاحات
ماده ۲	ايجاد دستگاه مختلط
ماده ۳	ناحیه واگذاری و استرداد آن
ماده ۴	ثبث طرف دوم
ماده ۵	ثبث شرکت اینپکو
ماده ۶	هیئت مدیره و حسابرسان
ماده ۷	سرمایه شرکت
ماده ۸	اخذ رأی در مجامع عمومی
ماده ۹	عملیات مجاز
ماده ۱۰	پیمانکاران
ماده ۱۱	تعهدات طرف دوم
ماده ۱۲	تعهدات اینپکو
ماده ۱۳	اطلاعات محرمانه
ماده ۱۴	استفاده از اراضی ، آب و حقوق ارتفاقی
ماده ۱۵	تعهدات حفاری
ماده ۱۶	پایان مرحله اکتشاف و رسیدن به تولید تجاری
ماده ۱۷	تهیه برنامه تولید و تحویل

ماده ۱۸	تحویل نفت بطرفهای اول و دوم بمنظور صادرات
ماده ۱۹	صدور نفت
ماده ۲۰	قیمتهای اعلان شده
ماده ۲۱	نفت خام برای مصرف داخله
ماده ۲۲	گاز طبیعی
ماده ۲۳	مقررات پولی بین طرفین
ماده ۲۴	پول رایج و ارز خارجی
ماده ۲۵	تعهدات مخارج
ماده ۲۶	مالیات
ماده ۲۷	حدود مالیات
ماده ۲۸	واردات و گمرک
ماده ۲۹	مدت قرارداد
ماده ۳۰	خاتمه قرارداد و تصفیه دارائیهها
ماده ۳۱	انتقالات
ماده ۳۲	قوه قهریه (فورس ماژور)
ماده ۳۳	تضمین مربوط باجرائ و ادامه عملیات
ماده ۳۴	سازش
ماده ۳۵	داوری
ماده ۳۶	ضمانت اجراء
ماده ۳۷	حقوق ویژه شرکت ملی نفت ایران

ماده ۳۸ قانون حاکم بر قرارداد

ماده ۳۹ زبان متن

ماده ۴۰ اخطارها

ضمیمه الف - حدود و ناحیه واگذاری اینپکو

این قرارداد بین شرکت ملی نفت ایران که از این بیعد «طرف اول» خوانده می شود و شرکتهای تیجین لیمیتد - نورث سوماترا اوایل دولوپمنت کوئوپریشن کمپانی لیمیتد - میتسوئی اند کمپانی لیمیتد و میتسوبیشی شوجی - کیشا لیمیتد شرکتهاییکه بموجب قوانین ژاپن تشکیل یافته و موجودند و موویل اوایل کورپوریشن ، شرکتی که بموجب قوانین کشور نیویورک از کشورهای منحه آمریکا تشکیل شده است و از این بیعد مجتمعاً طرف دوم نامیده میشوند منعقد میگردد . تفاهم حاصل است که مالکیت هر یک از شرکتهای فوق در سود و منافع اقتصادی طرف دوم بموجب این قرارداد مشاعاً به نسبتهایی است که در ماده ۱ (ج) این قرارداد تصریح شده است .

نظر باینکه طرف اول مایل است تولید و صدور نفت ایران را افزایش دهد بطوریکه منتج بحصول منافع بیشتری برای ایران گردد و این منظور هر چه زودتر عملی شود و نظر باینکه طرف اول بموجب قانون نفت نهم مرداد ۱۳۳۶ اجازه عقد این قبیل قراردادها را دارد .

و نظر باینکه طرف دوم سرمایه لازم برای اجرای عملیات مشروحه زیر را دارا می باشد و مخصوصاً توانائی تأمین بازارهای لازم را برای تضمین فروش نفتی که در نتیجه عملیات مزبور ممکن است اکتشاف و تولید شود دارد . و نظر باینکه طرفین صلاحیت فنی و تخصص اداری لازم برای اجرای عملیات مشروحه زیر را دارند .

و نظر باینکه طرفین قصد دارند مقررات این قرارداد با صمیمت و حسن نیت بموقع اجرا گذارده شود علیهذا بدین وسیله بین طرفهای اول و دوم بقرار زیر توافق حاصل شد .

ماده ۱ - تعریفات و اصطلاحات

جز در مواردی که سیاق عبارت مفهوم دیگری را اقتضا کند معنی بعضی از اصطلاحات که در این قرارداد بکار رفته از لحاظ این قرارداد بشرح تعاریف زیر خواهد بود :

- الف - منظور از کلمه «قرارداد» عبارت است از این سند و ضمیمه آن .
- ب - «طرف اول» یعنی شرکت ملی نفت ایران یا قائم مقام آن .
- ج - «طرف دوم» یعنی تیجین لیمیتد - نورث سوماترا اویل دولوپمنت کوئوپریشن کمپانی لیمیتد - میتسوئی اند کمپانی لیمیتد و میتسویشی شوچی کیشا لیمیتد (که گروه شرکتهای مزبور به نسبت دو سوم) و موبیل اویل کورپوریشن که به نسبت یک سوم مشاعاً در حقوق و تعهدات طرف دوم بموجب این قرارداد مشارکت دارند یا هر شخصی که طبق ماده ۳۱ این قرارداد طرف انتقال قرار گرفته باشد .
- د - «قانون نفت» عبارت از قانون نفت مورخ نهم مرداد ۱۳۳۶ می باشد .
- ه - «نفت» شامل نفت خام و گاز طبیعی می باشد .
- و - «نفت خام» شامل نفت تصفیه نشده و اسفالت و هر گونه مواد هیدرو کربور مایع است که بحالت طبیعی یافت شود و یا از گاز طبیعی تولید شده همراه بانفت خام بدست آید .
- ز - «گاز طبیعی» یعنی گاز تر و گاز خشک و کلیه هیدرو کربورهای گازی

دیگر که از چاههای گاز بدست آمده و نیز بقیه گازی که پس از سوا کردن میدروکربورهای مایع از گازهای تر باقی مانده باشد .

ح - «مصرف داخلی در ایران» عبارت است از نفت یا محصولات نفتی یا مواد فرعی که بمنظور مصرف در داخله ایران بفروش میرسد نه آنچه بصورت محموله از ایران صادر میگردد .

ط - «قیمت اعلان شده» عبارت است از قیمت منتشر شده فوب برای هر وزن مخصوص از نفت خام که بمنظور صادرات در نقاط صدور مربوطه برای خریداران بطور عموم عرضه میشود قیمت مزبور طبق ماده ۲۰ بر مبنای قیمت‌های اعلان شده جاری نفت خام در خلیج فارس با توجه بموقعیت جغرافیائی و درجه API تعیین خواهد شد .

ی - «عملیات نفتی» یا عملیات مجاز عبارت است از کلیه عملیات مشروحه در بند ۱ از ماه ۹ این قرارداد .

ک - «مترمکعب» عبارت است از یک متر مکعب در شصت درجه فارنهایت تحت فشار عادی جو .

ل - «تاریخ اجرا» عبارت از تاریخی است که قانون مربوط بتصویب این قرارداد به توشیح ملوکانه رسیده باشد و هر مراجعه‌ای که در قانون نفت بتاریخ قرارداد شده باشد از لحاظ این قرارداد اشاره «بتاریخ اجرا» تلقی خواهد شد .

م - اصطلاح «اراضی» اعم است از اراضی پوشیده از آب و غیر آن .
ن - «تأسیسات ثابت» عبارت است از تأسیسات نصب شده یا کار گذاشته شده یا ساخته شده که بطور دائم مستمر گردیده و مستقیماً برای عملیات

موضوع این قرارداد مورد استفاده قرار گیرد .

س - « دوره مالیاتی » عبارت است از یک سال دوازده ماهه تقویمی که در یکم ژانویه هر سال شروع میشود و یا هر دوره دیگری که بین طرفین مورد توافق قرار گرفته و مورد تصویب وزارت دارائی ایران نیز واقع شده باشد .

ع - اصطلاح « ناحیه واگذاری » عبارت است از ناحیه مشروحه در ضمیمه الف این قرارداد یا قسمتهائی از ناحیه مزبور که پس از استردادهای مقرر در ماده ۳ این قرارداد باقی مانده باشد .

ف - « بشکه » برابر است با ۴۲ گالن رسمی آمریکائی در ۶۰ درجه فارنهایت و تحت فشار عادی جو .

ص - « تاریخ شروع تولید تجاری » یعنی تاریخی که بموجب بند (۲) ماده ۲۹ این قرارداد تعریف شده است .

ق - « هزینه تولید هر واحد » برای هر یک از طرفین که توسط اینپکو تعیین خواهد شد و در بند ۲ الف ماده ۱۷ و بند ۲ ب ماده ۱۸ و بند ۳ ماده ۲۱ بآن اشاره شده صرفاً شامل تسهیم کلیه هزینه های اکتشافی که طرف دوم از طریق اینپکو متحمل گردیده باضافه تسهیم کلیه هزینه های دستگاه مختلط از طریق اینپکو بازاء هر واحد تولید شده خواهد بود .

هزینه های مزبور طبق اصول صحیح حسابداری نفت که گاه بگاه مورد توافق طرفین قرار خواهد گرفت تعیین خواهد شد ولی شامل هیچ قسمت از حق الارض پذیره و پرداخت مشخص و غیره که طرف دوم پرداخته نخواهد بود . حق الارض و پذیره و پرداخت مشخص فقط در هزینه طرف دوم که در بند ۷ ماده ۲۶ بآن اشاره شد منظور خواهد شد .

ماده ۲- ایجاد دستگاه مختلط

۱- طرفین اول و دوم قرارداد بدین وسیله توأماً « دستگاه مختلطی » را ایجاد میکنند و بطوریکه در قانون نفت پیش‌بینی گردیده در اثر این اختلاط شخصیت حقوقی جداگانه بوجود نخواهد آمد .

۲- طرفین این قرارداد در دستگاه مختلط مزبور با استثنای مواردی که بموجب این قرارداد و قانون نفت مقرر گردیده بطور متساوی شرکت خواهند نمود . طرفین اول و دوم در برخی از موارد این قرارداد مجتمعاً بعنوان « طرفین » یا « دستگاه مختلط » خوانده شده‌اند .

۳- کلیه دستگاهها و ماشین‌آلات و تأسیسات و اموال دیگری که بموجب این قرارداد به‌زینه مشترك طرفین خریداری و یا تحصیل گردیده در مالکیت طرفین (پنجاه درصد طرف اول و پنجاه درصد طرف دوم) خواهد بود و کلیه مخارج و هزینه‌های لازم برای عملیات این قرارداد (بجز مخارج و هزینه‌هایی که تأمین و پرداخت آن برای عملیات اکتشافی بموجب بندیک (ج) ماده ۱۱ تنها بر عهده طرف دوم است) بوسیله طرفین یعنی پنجاه درصد بوسیله طرف اول و پنجاه درصد بوسیله طرف دوم تأمین و پرداخت خواهد شد .

نفتی که از ناحیه واگذاری تولید میشود با رعایت مقررات ماده ۲۲ این قرارداد پنجاه درصد در مالکیت طرف اول و پنجاه درصد در مالکیت طرف دوم خواهد بود . نفت سهم طرف دوم در سرچاه با مالکیت طرف مزبور در خواهد آمد . طرف اول و هر یک از شرکتهائی که طرف دوم را تشکیل میدهند حق دارد خواستار شود که سهم نفت او بشرحی که در این قرارداد ذکر شده است بخود او و یا نماینده او به‌جنس تحویل گردد .

ماده ۳- ناحیه واگذاری و استرداد آن

۱- ناحیه ای بشرح مذکور در ضمیمه الف در اختیار دستگاه مختلط گذارده میشود تا عملیاتی را که در این قرارداد مجاز شناخته شده از طریق عاملیت شرکت نفت ایران- ژاپن یعنی شرکتی که طبق مقررات ماده (۵) این قرارداد بوسیله طرفین تشکیل خواهد یافت در آن بموقع اجرا بگذارد.

۲- حداکثر تا پایان سال سوم پس از تاریخ اجرا کل ناحیه واگذاری مشروحه در بند ۱ این ماده بمیزان حداقل ۲۵ درصد کسر خواهد شد و بعد از آن نیز حداکثر ضمن یک دوره دو ساله دیگر ناحیه واگذاری در صورت لزوم مجدداً تقلیل خواهد یافت بطوریکه کل ناحیه واگذاری باقی مانده از پنجاه درصد ناحیه اصلی واگذاری تجاوز ننماید.

۳- ناحیه ای که بمنظور تقلیل مشروح در بند ۲ این ماده از ناحیه قرارداد خارج خواهد شد از قطعاتی تشکیل خواهد شد که مساحت هر کدام از آنها از ۲۰۰ کیلومتر مربع کمتر نبوده و متوسط طول هر کدام از قطعات بیشتر از شش برابر میزان متوسط پهنای آن نباشد در صورتیکه اجرای ترتیب مزبور مناسب نباشد قطعات باشکال و اندازه هائیکه طرف اول آنرا متناسب تشخیص دهد معین خواهد شد.

۴- لا اقل سه ماه جلوتر از استرداد قطعات ناحیه واگذاری بشرح مذکور در بند ۲ این ماده شرکت نفت ایران - ژاپن مشخصات حدود قسمتی را که قرار است مسترد شود بشرکت ملی نفت ایران اعلام خواهد نمود. قطعاتی که باید مسترد بشوند بر این اساس تعیین خواهند شد که باتوجه باطلاعات موجود در آن

زمان آنچه کمتر امید بخش باشد زودتر مسترد گردد .

۵- چنانچه در پایان سال نهم از تاریخ اجرا تولید تجاری بمعنی مشروحه در این قرارداد در ناحیه واگذاری تحقق نیافته باشد ناحیه مذکور بشرکت ملی نفت ایران مسترد خواهد شد .

۶- چنانچه در پایان سال نهم از تاریخ اجراء تولید تجاری تحقق یافته باشد فقط قسمتهائی از ناحیه واگذاری که در آن میدانهای قابل بهره برداری تجاری کشف شده باشد در اختیار دستگاه مختلط باقی خواهد ماند . هر يك از قسمتهای مزبور بشکل کثیر الاضلاعی مشخص میگردد که مختصات جغرافیائی قطعی آن توسط شرکت نفت ایران - ژاپن معین و توسط شرکت ملی نفت ایران تصویب خواهد شد . ناحیه ای که باین ترتیب مشخص میگردد کثیر الاضلاعی خواهد بود که محیط برپست ترین خطوط میزان ساختمان طبقات تحت الارضی و یا باختلاف موارد محیط بر حدود ناحیه قابل بهره برداری نفتی باشد . ناحیه قابل بهره برداری مزبور که در داخل ناحیه واگذاری واقع است باید بر اساس کلیه اطلاعات مربوطه مشخص گردد .

ماده ۴۵ - ثبت طرف دوم

هر يك از شرکتهائی که طرف دوم را تشکیل میدهند یا منتقل الیه آنها (که طبق ماده ۳۱ معین میشود) مکلف است ظرف مدت سی روز از تاریخ اجرا درخواست ثبت خود را طبق قوانین و مقررات ثبت شرکتهای ایران بآداره ثبت ایران تسلیم نماید .

ماده ۵۵ - ثبت شرکت اینپکو

۱- طرفهای این قرارداد ظرف شصت روز از تاریخ اجرا شرکتی تشکیل داده و در اداره ثبت ایران بثبت خواهند رساند این شرکت يك شرکت غیر انتفاعی بوده و عملیات مقرر در این قرارداد را بحساب مشترك طرفین و بعنوان عامل طرفین انجام خواهد داد ولیکن در مورد اجرا و انجام عملیات اکتشافی که بموجب این قرار داد برعهده طرف دوم محول گردیده شرکت مذکور فقط عامل طرف دوم خواهد بود. شرکت مزبور شرکت نفت ایران - ژاپن نامیده خواهد شد و از این پس در این قرارداد نام اینپکو بآن اطلاق میشود اینپکودارای تابعیت ایرانی بوده و نسبت بمواردی که تکلیف آن در اساسنامه شرکت مذکور تعیین نشده باشد مشمول مقررات قانون تجارت ایران خواهد بود.

۲- اینپکو عملیاتی را که موضوع این قرارداد بوده یا اجازه انجام آن بموجب این قرارداد داده شده انجام خواهد داد و کلیه مخارج و هزینه های لازم برای عملیات مزبور توسط طرفین قرارداد توأماً یا بابتنهائی (هر کدام طبق مواد این قرارداد مورد پیدا کند) از طریق عاملیت اینپکو پرداخت خواهد شد. کلیه قراردادهای پیمانکاری بنام اینپکو منعقد خواهد شد.

۳- مخارج و هزینه های لازم برای تجهیز و استخدام کارمندان و اداره و بکار انداختن اداره یا ادارات اینپکو براساس عادله و منصفانه و برطبق روش صحیح حسابداری بین طرفین این قرارداد بنا بعمل یا عملیاتی که در هر مورد انجام میشود تسهیم خواهد شد و طرفین این قرارداد از مخارج مزبور هر کدام سهم مربوط بخود را برعهده داشته و پرداخت خواهند نمود. بدون

اینکه محدودیتی در عمومیت مقررات فوق حاصل شود مخارج و هزینه‌های مذکور در این بند شامل حقوق و دستمزد کارکنان اینپکو و کارکنانی که بطور موقت یا برای قسمتی از ساعات کار و یا بطور دائم توسط یکی از طرفین این قرارداد به اینپکو قرض داده شده باشند خواهد بود و نیز شامل هزینه‌های مرخصیها و ایام بیماری و بهداشت و بیمارستان و حقوق بازنشستگی و وجوه صرفه‌جویی و پس‌انداز و سایر وجوه مربوط بطرحهای مزایای کارمندان که طبق شرایط و نرخهای معمول روز صنعت نفت برای کارمندان ایرانی و خارجی بر عهده شرکت و یا هر يك از طرفهای قرارداد که کارمندان مزبور را به قرض داده‌اند قرار گرفته باشد خواهد بود و همچنین شامل مبالغ پرداختی به پیمانکاران و مبالغی که بوسیله طرفین این قرارداد یا یکی از آنها در ازای انجام خدماتی توسط یکی از ادارات مربوطه آنها مورد مطالبه قرار میگیرد نیز خواهد بود و اینگونه خدمات فقط بموجب قرارداد های کتبی با اینپکو و بر حسب تصویب هر دو طرف این قرارداد انجام خواهد شد.

ماده ۶ - هیئت مدیره و حسابرسان

۱ - هر يك از طرفین این قرارداد نصف سرمایه اینپکو را تعهد و پرداخت خواهند نمود. اصل تساوی در مشارکت طرفین نسبت به اینپکو در اداره شرکت مزبور منعکس خواهد بود و بنابراین نصف عده اعضای هیئت مدیره شرکت توسط طرف اول و نصف دیگر توسط طرف دوم تعیین خواهند شد. انتخاب رئیس هیئت مدیره و نایب وی و مدیر عامل و قائم مقام وی از میان اعضای هیئت طبق دستوری خواهد بود که در اساسنامه شرکت مقرر گردیده است. تفاهم بر این

قانون اجازه مبادله و اجرای سه‌فتره قرار داد نفت

است که طی مدت شش سال اول دوره اکتشاف، رئیس هیئت مدیره و قائم مقام مدیر عامل از مدیران تعیین شده طرف اول و نایب رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل از مدیران تعیین شده طرف دوم خواهند بود. همچنین تفاهم بر این است که طی مدت پنجسال پس از پایان دوره شش ساله اول اکتشاف، نایب رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل توسط طرف اول و رئیس هیئت مدیره و قائم مقام مدیر عامل توسط طرف دوم تعیین خواهند گردید و این ترتیب معکوساً و به تناوب هر پنجسال یکبار در تمام مدت قرارداد رعایت خواهد شد.

۲- هیئت حسابرسی از دو حسابرس تشکیل خواهد شد که هر کدام از طرفین یکی از آنها را انتخاب خواهد کرد.

ماده ۷ - سرمایه شرکت

۱ - سرمایه اولیه اینپکو دو میلیون و پانصد هزار ریال خواهد بود سرمایه مزبور بطرزی که در اساسنامه اینپکو مقرر گردیده در هر موقع که لازم باشد قابل افزایش خواهد بود.

۲ - هر یک از طرفین پنجاه درصد سرمایه اولیه مذکور در بالا و نیز پنجاه درصد هر گونه افزایش آنرا تأمین خواهد کرد.

ماده ۸ - اخذ رأی در مجامع عمومی

در مجامع عمومی اینپکو که ریاست آن بر عهده رئیس هیئت مدیره خواهد بود هر یک از طرفین حق رأی دارد. در صورت تساوی آراء نسبت بموضوعی که منوط بتصمیم مجمع عمومی است موضوع مورد بحث فقط یکبار برای مطالعه

بیشتر ناتشکیل جلسه دیگری که باید بفاصله یکماه از جلسه نخست یاسدر زمان دیرتری بتوافق طرفین تشکیل شود معوق خواهد ماند .

ماده ۹ - عملیات مجاز

۱ - عملیاتی که بموجب این قرارداد طرفین از طریق اینپکو اجازه انجام آنرا دارند شامل موارد زیر است :

الف - اکتشاف نفت در ناحیه واگذاری از طریق زمین شناسی ، ژئوفیزیکی و طرق دیگر منجمله حفاری برای نفت و تولید آن و هر گونه وظائف دیگری که معمولاً با عملیات اکتشاف و تولید مرتبط و یا بطور معقول فرع بر عملیات مزبور باشد .

ب - حمل نفت تولید شده بموجب این قرارداد از مناطق تولید بکناردریا ، انبار کردن نفت و تحویل نفت تولید شده در ناحیه واگذاری بهر وسیله منجمله بارگیری کشتی و هر گونه وظائف دیگری که بطور معمول با انبار کردن و حمل نفت مرتبط باشد .

۲ - تفاهم حاصل است که آباد کردن اراضی و ایجاد جزایر و ساختمان راههای آهن ، بنادر ، سرویسهای تلفن و تلگراف و بی سیم و سرویسهای هواپیمائی و استفاده از آنها مشروط با اجازه قبلی و کتبی دولت خواهد بود . اجازه مزبور از مجرای شرکت ملی نفت ایران تحصیل خواهد شد و شرکت ملی نفت ایران کوشش خواهد کرد که اجازه مزبور ظرف مدت معقول و بدون تأخیر ناموجه تحصیل گردد .

ماده ۱۰ - پیمانکاران

بمنظور تسریع در اجرای عملیات مقرر در این قرارداد اینپکو میتواند بدون

اینکه از میزان مسئولیت طرفین این قرارداد در برابر ایران چیزی کاسته شود اجرای هر یک از عملیات مشروح در این قرارداد را بر عهده پیمانکاران بگذارد مشروط بر آنکه :

الف - شرکت ملی نفت ایران رونوشتی از کلیه اینگونه پیمان ها دریافت دارد .

ب - انتخاب پیمانکاران مزبور از روی قضاوت بازرگانی و دوراندیشی و باتوجه بمفاد بندج پائین صورت گرفته و در شرایط قابل قیاس به پیمانکاران ایرانی حق تقدم داده شود .

ج - اینپکو همواره کوشش کند که در هزینه عملیات تا آنجا که از نظر اقتصادی میسر است صرفه جوئی شود .

ماده ۱۱ - تعهدات طرف دوم

۱ - طرف دوم که از طریق اینپکو عمل خواهد کرد در مورد عملیات اکتشافی از جمله حفاری اکتشافی تعهدات زیر را بر عهده خواهد داشت .

الف - سعی کامل در اینکه عملیات اکتشافی در ناحیه واگذاری طبق اصول فنی معمول به صنعت نفت بحد اعلای خود جریان یابد .

ب - تسلیم گزارشهای تفصیلی پیشرفت کار بطرف اول و نیز تسلیم گزارش جامع و نهائی .

ج - تحمل کلیه هزینه های اکتشافی اعم از سهم طرف اول و سهم خود و هزینه های مزبور شامل هزینه استفاده از اراضی نیز خواهد بود .

د - رعایت مقررات بندهای ۲ و ۳ و ۵ و ۷ و ۸ ماده ۱۲ .

۲ - طرف دوم در مورد هر سال تقویمی بودجه ها و برنامه های اکتشافی ناحیه واگذاری را بنحوی تهیه خواهد کرد که دست کم انجام حداقل تعهدات

مصرح در این قرارداد تأمین و تضمین گردد. طرف دوم در تهیه این بودجه ها و برنامه ها باید با طرف اول مشورت کرده و نظرها و پیشنهادهای آنرا مورد توجه قرار دهد. این مشورت باید تا ۱۵ سپتامبر هر سال صورت گیرد.

۳- برنامه ها و بودجه های مذکور در بند ۲ بالا برای هر سال تقویمی باید تا آخر روز سی و یکم اکتبر سال جلوتر بطرف اول تسلیم شود هرگونه تجدیدنظر در برنامه ها و بودجه های مذکور تنها پس از مشورت قبلی با طرف اول صورت خواهد گرفت.

۴- با وجود مقررات بند ۲ بالا پس از احراز نخستین میدان تجاری بموجب این قرارداد کلیه برنامه ها و بودجه های اکتشافی باید مشترکاً توسط طرفهای اول و دوم تهیه شود.

۵- جز در مواردی که در این قرارداد ترتیب دیگری مقرر شده باشد هر یک از شرکت هایی که طرف دوم را تشکیل میدهند و در مقدمه این قرارداد معین شده اند مجتمعاً و منفرداً مسئولیت اجرای کلیه تعهدات و پرداخت کامل کلیه مالیاتها، پرداختهای مشخص، پذیره ها، حق الارضها، حقوق، عوارض و هرگونه پرداختهای دیگری را که بموجب این قرارداد مقرر شده برعهده خواهند داشت.

ماده ۱۲ - تعهدات اینپکو

طرفین این قرارداد که از طریق اینپکو و بهزینه مشترک خود عمل خواهند نمود ملزم بانجام تعهدات زیر خواهند بود:

۱- بکار بردن حداکثر کوشش برای توسعه هر یک از میدانهای که تجاری شناخته شده

بعد اعلای و با بیشترین سرعتی که ممکن باشد طبق روش فنی صحیح صنعت نفت و مخصوصاً رعایت روشهای صحیح فنی و مهندسی در حفاظت ذخایر هیدروکربور و در اجرای عملیات مقرر در این قرارداد بطور عموم .

۲ - نگاهداری ارقام و اطلاعات کامل از جمیع عملیات فنی که طبق این قرارداد انجام شود .

۳ - نگاهداری حسابهای کامل و صحیح عملیات خود در ایران بطریقی که ارقام و اطلاعات مربوط به هزینه های عملیات مزبور بطرز درست و واضح و دقیق نمایش داده شود . برای انجام این منظور بایستی روش حسابداری مناسبی انتخاب گردد که مورد توافق طرفین بوده و گاه بگاه بر طبق تحولاتی که بعداً ممکن است پیش آید در آن تجدیدنظر بعمل آید .

۴ - فراهم کردن وسائل برای نمایندگان هر یک از طرفین که در هر موقع مناسبی عملیات مورد این قرارداد و حسابهای آن و وسائل اندازه گیری و سنجش و آزمایش را بازرسی نمایند . کلیه هزینه های بازرسی با استثناء حقوق کارمندان مربوطه بر عهده اینپکو خواهد بود و بحساب هزینه عملیات منظور خواهد شد .

۵ - استخدام حداقل کارمندان خارجی و حصول اطمینان از اینکه بیگانگان فقط برای تصدی مقاماتی استخدام شوند که ایرانیان حائز شرایط و تجربه لازم و قابل قیاس برای آنها یافت نشوند .

۶ - تهیه طرح و برنامه ها برای کارآموزی و تعلیم صنعتی و فنی و همکاری در اجرای آنها با توجه باین هدف که در نتیجه اجرای برنامه های مذکور تقلیل سریع و روزافزون کارمندان خارجی تضمین گردد بنحوی که در خاتمه هشت

سال از تاریخ اجرا عده کارمندان خارجی اینپکو ازدو درصد کل کارمندان حقوق بگیر که در استخدام آن شرکت میباشند تجاوز ننماید و مقامات عالی اجرائی که توسط کارمندان غیر ایرانی اشغال شده از ۳۰ درصد کل مقامات عالی اجرائی موجود بیشتر نباشد .

۷- توجه دائم بحقوق و منافع ایران در جریان عملیات خود .

۸- فراهم آوردن وسائل برای اینکه هر کدام از طرفین که بخواهد بتواند ظرف مدت معقولی هرگونه اطلاعی را که لازم بداند از قبیل رونوشتهای دقیق نقشه ها و مقاطع و گزارشهای مربوط بنقشه برداری و زمین شناسی و ژئوفیزیکی و حفاری و تولید و مهندسی و سایر امور مشابه مربوط بعملیات مقرر در این قرارداد و همچنین جمیع اطلاعات مهم علمی و مهندسی ذخایر (Reservoir Engineering) و اطلاعات فنی مهم که در نتیجه عملیات مذکور بدست آمده باشد از طریق اینپکو (بعنوان عامل) دریافت نماید .

هرگونه اطلاعی که توسط اینپکو در اختیار یکی از طرفین گذاشته شود باید در همان موقع رونوشت کامل آن برای طرف دیگر نیز فرستاده شود .

۹- اینپکو در تهیه و اجرای طرحهای مربوط به بهداشت بازنشستگی پس انداز و طرحهای مشابه دیگری که کارمندان دائمی شرکت یا افراد تحت تکفل آنان ممکن است از آن استفاده نمایند بایستی قوانین و مقررات مربوطه ایران را مراعات نموده و در تمام اوقات روشهای مورد عمل در صنعت نفت ایران را رعایت کند .

۱۰- برای اجتناب از سرمایه گذاری غیر لازم و بمنظور تسریع در اجرای مفاد این قرارداد چنانچه در تأسیسات مربوط به شرکت نفتی که در ایران کار میکند ظرفیت اضافی و بیش از احتیاج در خطوط لوله، تسهیلات بارگیری و امثال آن و سرویسهای فرعی وجود داشته باشد طرفین این قرارداد باید پیش از آنکه خود بایجاد یا گسترش تأسیسات متشابه دست بزنند امکانات استفاده و یا مشارکت در اینگونه تسهیلات و سرویسهای اضافی شرکتهای مزبور را جداً مورد بررسی قرار دهند. شرایط و چگونگی حق استفاده و یا مشارکت در این تسهیلات و سرویسها از طریق مذاکره مستقیم بین طرفهای ذیربط و یا با وساطت شرکت ملی نفت ایران مورد توافق قرار خواهد گرفت.

ماده ۱۳- اطلاعات محرمانه

طرف اول و دوم و اینپیکو کلیه طرحها نقشهها مقاطع و گزارشها و جداول و اطلاعات علمی و فنی و هرگونه اطلاعات مشابه مربوط بعملیات فنی مقرر در این قرارداد را محرمانه تلقی خواهند کرد. بدینمعنی که محتویات یا نتایج آنها نباید بوسیله هیچکدام از طرفین یا اینپیکو بدون رضایت طرفین این قرارداد افشا بشود ممتها در دادن چنین رضایت بدون دلیل مسوجه امتناع یا تأخیر نباید بعمل آید.

ماده ۱۴- استفاده از اراضی، آب و حقوق ارتفاقی

اراضی، آب و حقوق ارتفاقی که بطور معقول برای عملیات موضوع این قرارداد لازم باشد بدرخواست اینپیکو توسط شرکت ملی نفت ایران تحصیل و در اختیار اینپیکو گذارده خواهد شد.

تحصیل اراضی، آب و حقوق ارتفاقی بموجب روشها و شرایطی که در اساسنامه شرکت ملی نفت ایران مقرر گردیده است بعمل خواهد آمد .
بهای خرید یا اجاره بهای پرداختی بابت تحصیل اینگونه اراضی، آب و حقوق ارتفاقی و همچنین هزینه‌هایی که در این راه تحمل شده باشد توسط اینپکو شرکت ملی نفت ایران مسترد و جزء هزینه‌های اکتشافی یا بهره‌برداری هر کدام بموجب این قرارداد مورد پیدا کند منظور خواهد شد .

ماده ۱۵- تعهدات حفاری

- ۱- عملیات اکتشافی بایستی قبل از خاتمه ششماه از تاریخ اجرای قرارداد آغاز شود .
- ۲- عملیات حفاری بایستی بانهایت سرعت معقول و بر طبق روش صحیح صنعت نفت آغاز و ادامه داده شود ولی طرف دوم بهر حال حداکثر ظرف ۲۴ ماه از تاریخ اجرای قرارداد بایستی اکتشافی یک چاه نفت را در ناحیه واگذاری آغاز کرده باشد .
- ۳- اگر در خاتمه نه (۹) سال از تاریخ اجرای قرارداد در ناحیه واگذاری بهره‌برداری تجارتنی بمعنی مقرر در این قرارداد احراز نشده باشد قرارداد حاضر کان لم یکن تلقی و اینپکو منحل خواهد شد .

ماده ۱۶- پایان مرحله اکتشاف - رسیدن بتولید تجاری

پایان عملیات اکتشافی

- ۱- پایان عملیات اکتشافی برای هر میدان تاریخی خواهد بود که طرف دوم گزارشی حاکی از تکمیل یک چاه تجارتنی تسلیم کند . این گزارش باید

تاریخچه مشروحي از وضع چاه از جمله اطلاعات و نتیجه آزمایشهای مربوط به زمین شناسی ، حفاری مهندسی نفت و ذخایر نفتی و تولید آنرا در بر داشته باشد . تفاهم براین است که آزمایشهای مربوط بکشف و تکمیل چاه تجاری مزبور باید با حضور نماینده طرف اول انجام شود . برای این منظور همینکه نشانه‌ای از وجود نفت مشاهده شود باید بطرف اول اطلاع داده شود .

چاه تجاری

۲- چاه وقتی تجاری شناخته میشود که یا :

الف - قابلیت بهره دهی فرضی آن که بر مبنای ضخامت طبقه بهره‌ده - خصوصیات پتروفیزیکی سنگهای مخزن - اطلاعات حاصله از تجزیه و آزمایش عوامل فشار و حجم و درجه حرارت سیالات موجود در مخزن (P . V . T) ضریب‌های بهره دهی در میزانه‌های مختلف تولید و در صورت فرض حریمی بشعاع نیم میل در اطراف حلقه چاه حاکی از این باشد که چاه در ظرف يك مدت شش ساله میتواند با فشار طبیعی مقادیر کافی نفت تولید کند بطوریکه ارزش تنزیل شده آن در تاریخ ارزیابی و با نرخ تنزیل ده درصد بر اساس بهای اعلان شده مربوطه که میتوان تصور کرد معادل دو برابر هزینه حفرو تکمیل چاه مزبور باشد یا :

ب - ثابت شود که میتواند با فشار طبیعی بمدت سی روز متوالی بمیزان روزی دوهزار بشکه نفت خام چنانچه عمق طبقه نفت ده از ۲۵۰۰ متر بیشتر نباشد و روزی سه هزار بشکه در صورتیکه عمق زیادتر باشد تولید کند .

كش يك چاه تجاری بطوریکه در این بند مقرر شده به تنهایی برای احراز اینکه طبقه نفت ده یامنع مربوطه يك میدان تجاری است کافی تلقی نخواهد شد . مقررات مذکور در این ماده همچنین در مورد نخستین چاه یا چاههای تجاری که بعداً در سایر قسمتهای ناحیه كشف شود نیز مصداق خواهد داشت .

میدان تجاری

۳- بمحض اینکه طرف دوم باین نتیجه رسیده که عملیات وی بمرحله كشف میدان تجاری رسیده است گزارش تفصیلی استنباط خود را بطرف اول تسلیم خواهد نمود .

۴- گزارشی که طرف دوم بموجب بند ۳ بالا بطرف اول تسلیم مینماید باید بطور وضوح حاوی اطلاعات فنی منجمله مراتب زیر باشد ولی محدود باین موارد نخواهد بود .

الف - اطلاعات زمین شناسی و ژئوفیزیکی - ضخامت طبقه بهره ده - فاصله یا فواصل بین سطوح مختلف تماس سیالات - آزمایش مغزه ها خصوصیات پتروفیزیکی سنگهای مخزن - تجزیه و آزمایش عوامل فشار و حجم و درجه حرارت سیالات موجود در مخزن ($p \cdot V \cdot T$) قابلیت بالقوه بهره دهی مخزن - قابلیت بالقوه بهره دهی روزانه هر چاه خصوصیات و ترکیبات مربوطه نفت خام كشف شده - عمق - فشار و سایر خصوصیات مخزن و سیالات موجود در آن .

ب - فاصله و میزان دسترس بودن مخزن از کنار دریا و بازار های عمده - فراهم بودن وسایل حمل و نقل تا بازار های مزبور یا میزان مخرجی که برای ایجاد یا تکمیل وسائل مزبور مورد نیاز باشد .

ج - هرگونه اطلاعات مربوطه دیگر که مورد استناد طرف دوم قرار گرفته و استنباطات وی مبتنی بر آن بوده باشد .

د - نظریاتی که بوسیله کارشناس یا کارشناسانی که تصدی عملیات را برعهده داشته‌اند ابراز گردیده باشد .

ه - طرف اول گزارش طرف دوم ظرف مدت معقول مورد بررسی قرار خواهد داد تا تشخیص دهد که آیا میدان تجاری بدان معنی که در بند ۶ این ماده تعریف گردیده کشف شده است یا نه .

۶ - طرفین موافقت دارند که از نظر این قرارداد میدان فقط وقتی تجاری تلقی می‌شود که مقدار نفتی که استخراج آن از میدان مزبور بطور معقول قابل پیش‌بینی است طوری باشد که تحویل نفت خام در کنار دریا بر مبنای زیر امکان پذیر باشد .

هرگاه از «ارزش کنونی» بهای کلیه نفت خامی که انتظار می‌رود در بیست سال اول تولید و صادر شود بر اساس بهای اعلان شده مربوطه که می‌توان تصور کرد و ذیلاً بعنوان «ارزش تنزیل شده» بآن اشاره خواهد شد ارقام زیر کسر شود .

الف - «ارزش کنونی» کلیه هزینه های جاری مربوط بمقدار نفت خامی که انتظار می‌رود ظرف بیست سال اول تولید و صادر شود از جمله هزینه های برداشت، عمل آوردن، انبار کردن، حمل و نقل، بارگیری هزینه های دیگر .

ب - کلیه هزینه های اکتشافی که بموجب این قرارداد تا کشف میدان تجاری بعمل آمده باضافه هزینه های اکتشافی برآوردی که در مدت باقیمانده از دوره اکتشاف باید انجام شود .

ج - هزینه های توسعه ای انجام شده (در صورت وقوع) و هزینه های توسعه ای پیش بینی شده باضافه ارزش کنونی بهره ای که طرف اول طبق بند ۹ (الف) این ماده باید روی سرمایه لازم برای توسعه میدان مربوطه پردازد .
د - مبلغی متناسب با میزان پرداخت مشخص معادل نسبت های مشروحه زیر از ارزش تنزیل شده مذکور در بالا در مورد نفت خام که پیش بینی میشود در ظرف بیست سال تولید و صادر گردد .

۱۲/۵ در صد ارزش تنزیل شده نخستین یکصد میلیون بشکه نفت خام مزبور .

-/۱۴ در صد ارزش تنزیل شده پنجاه میلیون بشکه بعدی نفت خام مزبور .

-/۱۶ در صد ارزش تنزیل شده مازاد بر صد و پنجاه میلیون بشکه از نفت خام مزبور .

ه - هر هزینه دیگری که با عملیات مجاز مورد بحث بستگی داشته باشد .

سود باقیمانده از ۴۵٪ « ارزش تنزیل شده » کمتر نباشد .

برای محاسبه « ارزش کنونی » در کلیه موارد مذکور در این ماده نرخ تنزیل

سالانه ۱۰٪ برای مدت بیست سال در نظر گرفته خواهد شد .

هرگاه جمع مقدار نفت خامی که بطور معقول استحصال آن از دو یا چند میدان در ناحیه واگذاری قابل پیش بینی بشود طوری باشد که رویهمرفته باضابطه تجاری بودن بنحو مقرر در این بند (۶) تطبیق نماید دویا چند میدان مزبور رویهمرفته بعنوان يك میدان تجاری شناخته خواهد شد .

۷ - (الف) - هرگاه طرف اول استنباط طرف دوم را دایر بر کشف میدان

تجاری موجه تشخیص دهد مراتب را بطرف دوم اطلاع خواهد داد کلیه مخارجی که از تاریخ تکمیل نخستین چاه تجاری کشف شده تا تاریخ شروع تولید تجاری بمعنی مشروح در بند ۲ ماده ۲۹ این قرارداد انجام شده بعنوان مخارج توسعه و بهره برداری تلقی خواهد شد و مخارجی که تا آن موقع انجام شده توسط دستگاه مختلط بطرف دوم بازپرداخت خواهد شد .

هرگاه طرف اول معتقد باشد که استنباط طرف دوم دایره بر کشف میدان تجاری ناموجه است نظریات و دلائل خود را بطرف دوم اطلاع خواهد داد . در این صورت طرف دوم میتواند عملیات حفاری بیشتری را انجام دهد و هرگاه از نتیجه این حفاری های اضافی وجود میدان قابل بهره برداری بمیزان تجاری ثابت شود کلیه مخارجی که از تاریخ تکمیل نخستین چاه تجاری کشف شده تا تاریخ شروع تولید تجاری صورت گرفته باشد بعنوان مخارج توسعه و بهره برداری تلقی خواهد شد و مخارجی که تا آن موقع انجام شده توسط دستگاه مختلط بطرف دوم بازپرداخت خواهد شد .

ب- همینکه میدانی طبق مقررات این ماده تجاری شناخته شود طرفهای اول و دوم ملزم خواهند بود با توجه بدخایر قابل برداشت آن شروع بکار توسعه نموده و بدین ترتیب ظرفیت تولید میدان را که «ظرفیت تولید پس از توسعه» نامیده میشود معین کنند . ظرفیت مزبور نگاه بگاه توسط دو طرف تجدید نظر خواهد شد .

«ظرفیت تولید پس از توسعه» که به ترتیب فوق معین میشود هرگز نباید از حداکثر کارائی (MER) میدان مربوطه طبق روشهای صحیح صنعت تجاوز کند .

۸- مقررات این ماده در مورد هر میدانی که پس از نخستین میدان کشف شود نیز باید رعایت شود بجز آنکه :

الف - در اجرای بند ۶ (ب) و (ج) در مورد هر میدانی که بعد از میدان اول کشف شده باشد مخارج اکتشاف یا توسعه مربوط به میدان یا میدانهای قبلی که در ارزیابی مربوط به تجاری بودن میدان یا میدانهای مزبور منظور شده است بحساب گرفته نخواهد شد .

ب - در اجرای بند ۷ (الف) هر گونه مراجعه بتاریخ شروع تولید تجاری عبارت خواهد بود از تاریخی که بعنوان صادرات منظم ۱۰۰/۰۰۰ مترمکعب نفت خام از میدان مربوطه تحویل شده باشد .

تأمین سرمایه توسعه و بهره برداری میدانهای تجاری

۹- طرف دوم تقبل مینماید که بمحض کشف هر میدان (یا میدانهای) تجاری در صورتیکه طرف اول درخواست بنماید علاوه بر سهم خود ، سهم پنجاه درصد طرف اول بابت کلیه هزینه های لازم برای توسعه کامل و بهره برداری از چنین میدانهایی را (بشرح مذکور در بند ۷ این ماده) طبق برنامه توسعه اولیه که بتوافق دو طرف رسیده است تأمین کند با این شرط که :

(الف) - طرف اول بهره ای معادل نرخ تنزیل سالانه بانک ژاپن با اضافه يك درصد یابه نرخ ۷ درصد هر کدام کمتر باشد پردازد .

(ب) - هزینه های فوق توسط طرف اول طی ده سال در بیست قسط متساوی شش ماهه بطرف دوم مسترد خواهد شد . نخستین پرداخت شش ماه پس از تاریخ شروع تولید تجاری و پرداختهای بعدی بفواصل

شش ماهه پس از آن بعمل خواهد آمد . هیچگونه مالیاتی در مورد بهره‌متعلق به مبالغی که بموجب این بند توسط طرف دوم تأمین میشود قابل پرداخت نخواهد بود .

۱۰ - از تاریخ شروع تولید تجاری در مورد هر میدان طرفین قرارداد توأمأ مسئولیت پرداخت کلیه هزینه‌های را که بعد از تاریخ مزبور برای کلیه عملیات نفتی میدان مورد بحث لازم باشد برعهده خواهند گرفت . معذک تفاهم حاصل است که مقررات این بند شامل هزینه‌های که جزو اجرای برنامه توسعه اولیه مذکور در بند ۹ بالا تلقی میشوند نخواهد بود .

۱۱ - بمحض تحقق يك میدان تجاری کلیه هزینه‌های که تا تاریخ تکمیل نخستین چاه تجاری در هر قسمت از ناحیه واگذاری بعمل آمده باشد جزء هزینه‌های اکتشافی تلقی خواهد شد و باید توسط دستگاه مختلط به ترتیب مقرر در بند ۱۳ این ماده به طرف دوم مسترد شود .

۱۲ - پس از تکمیل نخستین چاه تجاری به ترتیب مذکور در بند ۱ این ماده طرف دوم باید هزینه‌های اکتشافی لازم را برای هر میدان برای کاردر سایر قسمت‌های ناحیه واگذاری بطور مساعد به ترتیب مقرر در بند ۱۱ (ج) ماده ۱۱ به اینپکو بپردازد .

هزینه‌های مذکور پس از آغاز تولید تجاری از میدان جدید و چنانچه تولید تجاری در چنین میدانی شروع نشود پس از پایان دوره نه (۹) ساله اکتشاف بطرف دوم مسترد خواهد شد .

۱۳ - بمنظور اجرای تعهدات بازپرداخت هزینه‌های اکتشافی موضوع

بندهای ۱۱ و ۱۲ دستگاه مختلط از طریق اینپکو مبلغی معادل هزینه‌های اکتشافی به‌ستانکار حساب طرف دوم منظور خواهد کرد .

مبالغی که طبق این ماده به‌ستانکار حساب طرف دوم منظور شده از تاریخ شروع تولید تجاری توسط اینپکو از قرار سالی یکدهم هزینه‌های اکتشافی که طرف دوم برای هر میدان مساعده داده است با پرداخت خواهد شد .

۱۴ - پنجاه درصد مبالغی که بموجب بند ۱۳ بعنوان استرداد هزینه‌های اکتشافی بطرف دوم پرداخت میشود باید توسط طرف دوم بطرف اول پرداخت شود .

۱۵ - چنانچه در پایان سال نهم از تاریخ اجراء تولید تجاری تحقق نیافته باشد برای هزینه هائی که تا آن تاریخ انجام شده تعهد بازپرداخت وجود نخواهد داشت .

ماده ۱۷ - تهیه برنامه تولید و تحویل

۱- هر يك از طرفین نهایت مساعی خود را بكار خواهد برد تا فروش نفت را (بارعایت مقررات ماده ۲۲ در مورد گاز طبیعی) بحد اکثر ممکن تأمین نماید ولی این مطلب از تعهد طرف دوم برای تأمین بازار بطوریکه در مقدمه این قرارداد تصریح شده است نمیگاهد .

۲- برنامه تولید هر سال توسط اینپکو حداقل شش ماه جلوتر از پایان سال قبل بر اساس «ظرفیت تولید پس از توسعه» که توسط طرفهای اول و دوم بموجب جزء (ب) از بند ۷ ماده ۱۶ این قرارداد تعیین میشود طبق شرایط زیر و بارعایت نحوه تقدم و تأخر مذکور در پائین تهیه خواهد شد .

الف- اینپکو در اجرای عملیات خود در ایران که بموجب این قرارداد مقرر شده و برای انجام عملیات خود حق خواهد داشت از نفتی که تولید کرده تا آنجا که لازم و شایسته باشد بطور مجانی مصرف نماید .

هرگاه طی دوره اکتشافی وجود یک میدان تجاری محرز شناخته شود طرف دوم بابت هر واحد از نفت که در عملیات اکتشافی مقرر در این قرارداد مصرف شود نصف هزینه تولید هر واحد از آن نفت را بطرف اول خواهد پرداخت .

ب- اینپکو نفت مورد احتیاج مصرف داخلی را طبق مقررات ماده ۲۱ بطرف اول تحویل خواهد داد .

ج- اینپکو مقادیر نفتی را که طرفین اول و دوم قرارداد طبق مقررات ماده ۱۸ لازم داشته باشند تحویل خواهد داد .

۳- طرفین قرارداد جزئیات طرز عمل مربوط به احتیاجات و برنامه‌های برداشت نفت را باتوافق معین خواهند کرد .

ماده ۱۸ - تحویل نفت بطرفهای اول و دوم بمنظور صادرات

۱- تعیین مقادیر نفتی که بموجب جزء ج از بند ۲ ماده ۱۷ باید بطرفین اول و دوم تحویل شود بنحو مذکور زیر انجام خواهد گرفت :

اینپکو بایستی برآورد تولید خود را که مطابق بند ۲ ماده ۱۷ تهیه میکند بطرفهای اول و دوم اعلام نماید طرف دوم باید نصف مقدار نفت آماده صدور را از اینپکو دریافت نماید و نیز باید هر قسمت از نصف دیگر را تا حدی که طرف اول مایل به تحویل گرفتن آن نباشد خریداری کند .

۲- چنانچه طرف دوم در عرض سال تقویمی قسمتی از سهم (پنججاه درصد) طرف اول را خریده باشد باید مبلغی معادل مقداری که بدین ترتیب خریده ضرب در نصف مجموع اقلام زیر بطرف اول پردازد .

الف- متوسط موزون سالانه بهای اعلان شده مربوطه .

ب- هزینه تولید یک واحد .

ج- تخصیص متناسب هر گونه بهره که طبق مقررات ماده ۱۶ توسط طرف اول قابل پرداخت باشد .

۳- پرداختهای مربوط به بند ۲ بالاماه بماه و برسم علی الحساب بعمل میاید و در پایان هر سال نسبت بدوره گذشته تصحیح خواهد شد .

ماده ۱۹ - صدور نفت

۱- صادرات نفت تولید شده از ناحیه واگذاری از حقوق گمرکی و مالیات صادراتی معاف بوده و مشمول هیچگونه مالیات یا عوارض یا پرداختهای دیگری بمقامات دولتی ایرانی اعم از مرکزی یا محلی نخواهد بود .

۲- طرف اول و طرف دوم و مشتریان آنها میتوانند نفت را از ایران آزادانه و بدون احتیاج به هیچگونه پروانه و تشریفات خاصی مگر تنظیم اسناد و انجام تشریفات مقرر در بند ۶ ماده ۲۸ این قرارداد صادر نمایند .

۳- در مورد آنچه راجع بصادرات در این ماده قید شده و آنچه راجع به واردات و صدور مجدد آن در ماده ۲۸ مقرر است صادر کننده یا وارد کننده نسبت به بیمه کشتی و ملوانان و محصولات و کرایه حمل و تعیین بیمه گر و تشخیص میزان بیمه مزبور مختار خواهد بود .

۴- الف- طرف دوم باید تحت شرایط قابل قیاس برای حمل نفت و فرآورده های نفتی تولید شده بموجب این قرارداد از طریق خطوط لوله که کلاً یا جزاً در مالکیت شرکت ملی نفت ایران باشد حق اولویت قائل شود .

ب- طرف دوم تحت شرایط قابل قیاس باید برای حمل و نقل نفت تولید شده بموجب این قرارداد بوسیله نفتکشهایی که کلاً یا جزاً بمؤسسات ایرانی تعلق داشته و برای حمل و نقل بین المللی آماده باشند حق اولویت قائل شود .

ماده ۲۰- قیمت های اعلان شده

طرف های اول و دوم هر کدام قیمت های اعلان شده نفت را بمبلغی که توسط هیئت مدیره اینپکو معین شده باشد منتشر خواهند نمود . قیمت های اعلان شده مزبور بر اساس تعریفی که در ماده یک بند ط مقرر معین خواهد شد .

از نظر قوانین مالیاتی ایران اینطور تلقی خواهد شد که نفت خام تولید و صادر شده بموجب این قرارداد در تاریخ صدور توسط طرف اول یا یکی از شرکت هایی که طرف دوم را تشکیل میدهند یا یک شرکت بازرگانی بقیمت های اعلان شده مزبور در ایران فروخته شده است .

ماده ۲۱- نفت خام برای مصرف داخلی

اینپکو مقادیری از نفت خام تولید و ذخیره شده در ناحیه عملیات را که طرف اول برای مصرف داخلی ایران درخواست کند تحویل خواهد داد مشروط بر آنکه :

الف - طرف اول هر سه ماه یکبار بموجب اعلام کتبی احتیاجات خود را طبق مقررات ماده ۱۷ این قرارداد به اینپکو اطلاع دهد .

ب- تا میزانی که اینپکو برای اجرای عملیات خود که بموجب این قرارداد انجام میدهد احتیاج بمصرف نفت خام داشته باشد طرف اول از شرکت مزبور تقاضای تحویل نفت خام ننماید .

ج- میزان تقاضای طرف اول برای تحویل نفت خام از اینپکو در مورد هر دوره سالیانه نباید از ده درصد کل تولید اینپکو در آن سال تجاوز نماید .

د- اینپکو ملزم نباشد که برای تأمین احتیاجات طرف اول مقدار تولید نفت خام را بمیزانی زاید بر حد اکثر کار آئی بالا ببرد .

۲- نفت خامی که تحویل آن طبق بند ۱ این ماده مورد تقاضا واقع میگردد توسط اینپکو در هر نقطه از میدان تولید یا نقاط مجاور آن که توسط نوطرف قرارداد و اینپکو توافق شود بطرف اول تحویل خواهد گردید. طرفین اول و دوم هر يك سهم متساوی از مقدار تحویلی مزبور را برعهده خواهند داشت و مالکیت نفت خامی که توسط طرف دوم تحویل میشود در محل تحویل بطرف اول منتقل خواهد شد .

۳- طرف اول در برابر نفت خامی که طبق مقررات بند ۱ این ماده از طرف دوم تحویل میگيرد مبلغی معادل مجموع هزینه تولید هر واحد با اضافه حق العملی مساوی ۱۴ سنت آمریکائی برای هر متر مکعب نفت بطرف دوم خواهد پرداخت . پرداخت مزبور ظرف پانزده روز از تاریخی که طرف دوم صورت حساب موقتی آنرا ارائه مینماید انجام خواهد گرفت ظرف سه ماه بعد از خاتمه هر سال تقویمی طرف دوم صورتحسابهای خود را برای سال مزبور

بر اساس تعیین قطعی هزینه تولید هر واحد که از طرف اینپکو بعمل میآید تعدیل خواهد نمود و تفاوتهای حاصله باختلاف موارد در بدهکار یا بستانکار حساب طرف اول ملحوظ خواهد شد و تصفیه حساب ظرف پانزده روز از ارائه صورت بدهکار یا بستانکار مزبور بعمل خواهد آمد.

ماده ۲۲ - گاز طبیعی

۱- گاز طبیعی که توأمأ با نفت خام تولید میشود با رعایت ترتیب تقدم زیر مورد استفاده قرار خواهد گرفت :

- الف - استفاده اینپکو در جریان عملیات مقرر در این قرارداد .
- ب - احتیاجات شرکت ملی نفت ایران برای مصرف داخلی ایران که شامل احتیاجات مربوط بمواد اولیه پتروشیمی نیز خواهد بود اعم از اینکه این مواد برای مصرف داخلی ایران یا برای صادرات تهیه شوند .
- ج - هر مقدار گاز که باقی بماند طبق مفاد بند ۳ این ماده پنجاه درصد در اختیار طرف اول و پنجاه درصد در اختیار طرف دوم گذارده خواهد شد .
- ۲ - در موارد مذکور در بند ۱ (الف) و (ب) تحویل گاز در سردستگاههای تفکیک گاز از نفت بعمل خواهد آمد و هیچگونه هزینه ای از این بابت بحساب طرف اول منظور نخواهد شد .

۳ - الف - هرگاه پس از منظور نمودن مقادیر تخمینی حداکثر احتیاجات موضوع بند ۱ (الف) و (ب) بالا مقدار اضافی گاز طبیعی همراه با نفت باقی بماند اینپکو از هر یک از طرفین درخواست خواهد کرد که ظرف شش ماه بوی اطلاع دهد آیا مایل است که سهمیه مقرر خود را بر طبق بند ۱ (ج) بالا

برداشت کند یا خیر. اظهار هر یک از طرفین که بنحو فوق اعلام شده باشد قطعی و غیر قابل تغییر خواهد بود.

ب- در صورتیکه طرف دوم ظرف شش ماه تصمیم خود را بطوریکه در جزء قبلی این بند مندرج است اعلام نکند یا تصمیم بتحویل گرفتن سهمیه خود از گاز طبیعی همراه با نفت بموجب بند ۱ (ج) فوق نگیرد کلیه گاز طبیعی همراه با نفت که پس از در نظر گرفتن احتیاجات مندرج در بند ۱ (الف) بالا موجود باشد باید در اختیار شرکت ملی نفت ایران قرار گیرد بدون آنکه از این بابت هیچگونه هزینه‌ای منظور شود.

ج- تسهیلات اضافی که برای تحویل گاز مزبور بشرکت ملی نفت ایران لازم باشد بحساب شرکت ملی نفت ایران و توسط اینپکو تأسیس و اداره خواهد شد.

۴- در صورت کشف میدان گاز طبیعی مقررات زیر اجرا خواهد شد:

الف- تکمیل نخستین چاه گاز تجاری طبق آنچه در جزء ب این بند تعریف شده است حاکی از کشف میدان گاز طبیعی تلقی خواهد شد. در این صورت اینپکو حدود میدان‌های گاز را مشخص خواهد کرد.

ب- منظور از «نخستین چاه گاز تجاری» چاه گازی است که قابلیت تولید آن با جریان طبیعی بمیزان روزانه یک میلیون متر مکعب برای مدت پانزده روز متوالی محرز گردیده باشد.

ج- پس از تعیین حدود میدان گاز طرفین بمنظور بررسی امکانات توسعه میدان مزبور و صدور گاز از آن بر مبنای مقررات این قرارداد با یکدیگر

مذاکره خواهند کرد و در این صورت باید قبل از اجرای هرگونه برنامه توسعه‌ای ترتیبی درباره شرایط ناظر بر تولید از جمله هزینه و قیمت‌ها و سایر امور مربوطه داده شود. این ترتیب باید حداکثر تا یکسال از تاریخ کشف میدان گاز مزبور داده شود چنانچه توسعه یک میدان گاز از نظر اقتصادی ناموجه تلقی شود میدان مزبور از ناحیه واگذاری خارج و شرکت ملی نفت ایران مسترد خواهد شد.

ماده ۲۳ - مقررات پولی بین طرفین

طرفین اول و دوم تقبل مینمایند که هر یک نصف وجوهی را که برای عملیات اینپکو لازم باشد بترتیب مندرج در این قرارداد تأمین نمایند.

ماده ۲۴ - پول رایج و ارز خارجی

۱- طرفهای اول و دوم و همچنین اینپکو در مورد کلیه عملیات موضوع این قرارداد با رعایت مندرجات این ماده بشرح زیر مشمول قوانین و مقررات ارزی جاری ایران خواهند بود.

۲- مالیات بر درآمد و پرداختهای مشخص مربوط به عملیات موضوع این قرارداد و هر مبلغی که بموجب بندهای ۲ و ۳ ماده ۱۸ و ماده ۲۷ قابل پرداخت باشد بدولار آمریکائی یا لیره انگلیسی یا هر ارز دیگری که مورد قبول بانک مرکزی ایران باشد پرداخت خواهد شد.

کلیه مبالغ دیگری که طرف اول باید به اینپکو یا بطرف دوم بپردازد جز در مواردی که بترتیب دیگر مقرر شده باشد بیول رایج ایران پرداخت خواهد شد.

۳- (الف) - دفاتر اصلی و محاسبات اینپکو و طرف دوم بدولار آمریکائی

نگاهداری خواهد شد و باین منظور تبدیل پول ایران به دلار آمریکائی بنرخ معدل موزون ماهیانه‌ای تسعیر خواهد شد که اینپکو یا طرف دوم در ماه مزبور پول ایران را در مقابل دلار آمریکائی بآن نرخ خریده‌است و هرگاه اینگونه خرید طرف ماه مزبور بعمل نیامده باشد نرخ خرید نزدیکترین ماههای پیش مأخذ تسعیر خواهد بود .

ب- هزینه‌ها و عایداتی که با رزی غیر از به دلار آمریکائی یا پول ایران باشد بر اساس متوسط نرخهای خرید و فروش ارز مورد بحث در نیویورک در پایان وقت اداری در روزیکه هزینه‌ها یا عایدات مزبور صورت گرفته باشد (طبق گواهی بانک مرکزی ایران) بد دلار آمریکائی تسعیر خواهد شد .

هرگاه روزی نرخ خرید و فروش ارز در نیویورک معین نگردد نرخى که بجای متوسط نرخ خرید و فروش ارز در نیویورک باید ملاک عمل قرار گیرد عبارت خواهد بود از متوسط آخرین نرخهای قبلی ارز مورد بحث در نیویورک که بوسیله بانک مرکزی ایران گواهی شده باشد در صورتیکه ارزش خارجی مورد بحث در نیویورک نرخ بندی نشده باشد نرخى که باید برای منظوره‌های مذکور در فوق بجای متوسط نرخهای خرید و فروش ارز در نیویورک بکار رود عبارت از نرخى خواهد بود که بانک مرکزی ایران با توجه به معاملات با آن ارز مناسب تشخیص دهد .

ج - در پایان هر دوره سالانه هرگونه تفاوت ارز که در حسابهای اینپکو یا طرف دوم بعلت تغییرات نرخهای مزبور ارز موجود باشد باقتضای مورد باقلام مربوطه افزوده یا از آن کاسته خواهد شد .

۴- دولت ایران وسایلی فراهم خواهد کرد که اینپکو یا طرف دوم مطمئناً بتوانند پول ایران که ممکن است برای عملیات لازم باشد در برابر دلار آمریکائی یا هر ارز دیگری که مورد قبول بانک مرکزی ایران باشد بدون تبعیض و به نرخ تسعیر بازرگانی بانک خریداری نمایند. منظور از نرخ تسعیر بازرگانی بانک نرخ بانکی متداول یا مقرر ارز در روز مورد نظر است برای خرید پول ایران با هر ارز خارجی که بابت تمام یا قسمتی از درآمد صدور هر کالای صادراتی عمده ایران (بترتیب ارزش) بجز نفت خام تولید شده در ایران یا فرآورده های حاصل از آن بدست آمده باشد چنانچه در هر موقع چندین نرخ تسعیر بانکی موجود باشد نرخى که بیشترین مبلغ پول ایران را عاید می سازد ملاک عمل قرار خواهد گرفت. کلیه بهای گواهی نامه ارزی حق العمل و امثال آن جزء نرخ ارز محسوب خواهد شد.

۵- اینپکو یا طرف دوم ملزم بتبدیل هیچ قسمت از وجوه خود پول ایران نخواهند بود ولی وجوهی را که برای پرداخت هزینه های عملیات در ایران لازم میدانند باید از طریق بانکهای مجاز پول ایران تبدیل کنند.

۶- در مدت این قرارداد و پس از پایان مدت این قرارداد اینپکو یا طرف دوم ممنوع نخواهند بود از اینکه هرگونه وجوه را آزادانه در خارج از ایران داشته باشند یا آنرا نقل و انتقال دهند ولو آنکه این وجوه از عملیات آنها در ایران بدست آمده باشد و همچنین ممنوع نخواهد بود از اینکه حسابهای بازرز خارجی در بانک ملی ایران داشته باشند و وجوه موجود در بستانکار حسابهای خود را تا حد و دیکه وجوه و دارائیهای مزبور بوسیله شرکت اینپکو یا بوسیله طرف دوم طبق

مقررات این قرارداد به ایران وارد شده و یا از عملیات آنها حاصل شده باشد آزادانه نگاهداشته یا منتقل و صادر نمایند .

۷- دولت ایران اطمینان می‌دهد که بعد از خاتمه این قرارداد وجوهی که بیول ایران در اختیار طرف دوم باشد تا آنجا که وجوه مزبور از عملیاتی که بموجب این قرارداد برعهده دارند حاصل شده باشد بدرخواست آنان وبدون هیچگونه تبعیض بنرخ بانکی که بطور عموم مورد دسترس باشد به دلار آمریکائی قابل تبدیل خواهد بود .

۸- مدیران غیر ایرانی و کارکنان غیر ایرانی اینپکویا طرف دوم و خانواده‌های آنها ممنوع نخواهند بود از اینکه وجوه را که در خارج از ایران دارند آزادانه نگاه داشته یا انتقال دهند و میتوانند هر قسمت از این وجوه را که برای حوائج آنها ولی نه بمنظور سفته‌بازی ضروری باشد بایران انتقال دهند اینپکویا طرف دوم و کارکنان آنها مجاز نخواهند بود که در ایران معاملات ارزی از هر قبیل بغیر از طریق بانک مجاز یا طریق دیگر که دولت تصویب کند انجام دهند .

۹- مدیران غیر ایرانی یا کارکنان غیر ایرانی اینپکویا طرف دوم که حقوق آنان به ریال پرداخت میشود حق خواهند داشت طی هر سال در مدت ادامه خدمت خود در ایران مبلغی معادل حداکثر ۵۰٪ مجموع حقوق خود در آنسال را پس از کسر مالیات بر درآمدیکه باید بدولت ایران پرداخت شود بارز کشور محل اقامت عادی خود یا بد دلار آمریکائی آزادانه از ایران خارج کنند .

۱۰- مدیران غیر ایرانی یا کارکنان غیر ایرانی اینپکویا طرف دوم در خاتمه خدمت خود در ایران که ایران را ترك مینمایند حق خواهند داشت مبلغی که از

پنجاه درصد مجموع حقوق ۲۴ ماه اخیر خدمت آنها پس از کسر مالیات بر درآمد پرداختی بدولت ایران متجاوز نباشد بارز کشور محل اقامت عادی خود و یابدلار آمریکائی آزادانه از ایران خارج کنند .

ماده ۲۵ - تعهد مخارج

۱- طرف دوم بابت سهم پنجاه درصد نفت خامیکه بموجب این قرارداد صادر می کند پرداخت مشخصی طبق مقررات زیر بطرف اول خواهد پرداخت:

الف - ۱۲/۵ درصد ارزش سهمیه طرف دوم که در بالا اشاره شد بر مبنای بهای اعلان شده مربوطه بدلار آمریکائی تا هنگامیکه مجموعاً مقدار پنجاه میلیون بشکه نفت خام از سهمیه مزبور صادر شود .

ب - از آن بعد ۱۴ درصد ارزش سهمیه طرف دوم بر مبنای بهای اعلان شده مربوطه بدلار آمریکائی تا هنگامیکه مجموع نفت خام صادر شده بابت سهمیه مزبور به ۷۵ میلیون بشکه برسد .

ج - از آن بعد ۱۶ درصد ارزش سهمیه طرف دوم بر مبنای بهای اعلان شده مربوطه پس از تجاوز از مقدار نفت خام مذکور در بند ب بالا .

پرداختهای مقرر فوق بصورت زیر بعمل خواهد آمد :

(۱) ظرف ۱۵ روز پس از پایان هر ماه اینپکو پرداخت مشخصی را که طرف دوم باید بابت آن ماه طبق مقررات این بند پردازد بر آورد خواهد کرد و طرف دوم باید مبالغی را که بدین ترتیب بر آورد شده بطرف اول پردازد .

(۲) ظرف دو ماه از پایان هر سال اینپکو کلیه پرداخت مشخص آنسال را محاسبه خواهد کرد و هرگونه تصحیحی که در نتیجه این محاسبه لازم باشد بعمل خواهد آمد .

شرکت ملی نفت حق خواهد داشت بجای تمام یا قسمتی از پرداخت مشخص که در بالا اشاره شد نفت خام (که ارزش آن بر مبنای بهای اعلان شده مربوطه تعیین خواهد شد) تحویل بگیرد .

۲- (الف) - طرف دوم ظرف سی روز پس از تاریخ اجرا پذیره نقدی بمبلغ سی و پنج میلیون دلار (۳۵۰۰۰۰۰۰۰ دلار) بطرف اول خواهد پرداخت بدین ترتیب که مبلغ مزبور را بحساب طرف اول در يك بانك نیویورک تودیع خواهد کرد . طرف اول لا اقل ده روز پیش از موعد پرداخت مزبور شماره حساب و نام و آدرس این بانك را کتباً بطرف دوم اعلام خواهد کرد .

(ب) - يك پذیره نقدی دیگر بمبلغ پنج میلیون دلار (۵۰۰۰۰۰۰۰ دلار) نیز به ترتیب مقرر در بند الف بالا توسط موبیل اویل کورپوریشن بطرف اول پرداخت خواهد شد .

(ج) - بعلاوه طرف دوم ظرف سی روز از تاریخ کشف نفت خام بمقدار تجاری مبلغ پنج میلیون دلار (۵۰۰۰۰۰۰۰ دلار) و ظرف سی روز پس از تاریخی که مجموع تولید نفت خام بیکصد میلیون بشکه برسد مبلغ پنج میلیون دلار (۵۰۰۰۰۰۰۰ دلار) پذیره نقدی دیگر بشرکت ملی نفت ایران خواهد پرداخت .

۳- طرف دوم در اجرای تعهدات مندرج در بند ۱ (ج) ماده ۱۱ و با رعایت مقررات بند ۴ پائین از طریق اینپکو ظرف نه (۹) دوره سالانه اول از تاریخ اجرا حداقل مبلغ پنجاه و دو میلیون دلار (۵۲۰۰۰۰۰۰۰ دلار) برای عملیات اکتشافی خرج خواهد کرد .

قانون اجازه مبادله و اجرای سه فقره قرارداد نفت

مبلغ حداقل مزبور برای خرج در نه (۹) دوره سالانه طبق جدول زیر تسهیم خواهد شد :

دوره سه ساله از تاریخ اجرا (که از این پس

دوره سه ساله نخست نامیده خواهد شد) مبلغ ۲۱۰۰۰۰۰۰۰ دلار

دوره سه ساله از سومین سالروز تاریخ اجرا (که

از این پس دوره سه ساله دوم نامیده خواهد شد) » ۱۹۰۰۰۰۰۰

دوره سه ساله از ششمین سالروز تاریخ اجرا (که

از این پس دوره سه ساله سوم نامیده خواهد شد) » ۱۲۰۰۰۰۰۰۰

۴- ظرف سی روز پس از سومین دوره سالانه مجموع هزینه‌هایی که

طرف دوم در مدت سه دوره سالانه گذشته برای عملیات اکتشافی متحمل شده است توسط اینپکو تعیین و بگواهی حساب‌برسان خواهد رسید.

الف - چنانچه هزینه‌های مزبور کمتر از مبالغی باشد که برای خرج در

دوره مزبور تعیین شده است ۵۰ درصد ما به التفاوت آن باید بطرف اول پرداخت شود .

ب - هرگاه هزینه‌های مزبور از مبالغی که برای خرج در دوره مزبور

تعیین شده تجاوز کرده باشد مازاد آن از مبلغی که برای خرج در دوره سه

ساله دوم تعیین شده است کسر خواهد شد . همچنین هزینه‌های مازاد که در

دوره سه ساله دوم انجام شده باشد از مبلغی که برای خرج در دوره سه ساله

سوم تعیین شده است کسر خواهد شد .

۵- در صورتیکه بعلت پیش‌آمد فرس‌ماژور بنحو مقرر در این قرارداد

اجرای عملیات اکتشافی غیر ممکن گردد یا بعلت مزبور اجرای آن عملیات در يك یا چند سال بمانعی برخورد کند یا بتأخیر افتد این امر تأثیری در میزان تقسیم مخارج که بشرح جدول مندرج در بند ۳ این ماده مقرر است نخواهد داشت مشروط بر آنکه طرف دوم پس از رفع پیش آمد مزبور کلیه تعهداتی را که بموجب بند ۳ بالا برعهده دارد قبل از نهمین سالروز تاریخ اجرا یا در صورتیکه قرار داد بعلت پیش آمد فرس ماژور تمدید شده باشد قبل از انقضای مدت اضافی مذکور انجام داده باشد .

۶- در سه دوره سالانه نخست عملیات اکتشافی در مناطق بهیچ علتی جز فرس ماژور طبق این قرارداد نباید دچار وقفه یا تعطیل گردد ولی در پایان مدت مزبور یا در پایان هر یکسال از شش سال پس از آن در صورتیکه طرف دوم ملاحظه نماید که شرایط زیرزمینی ناحیه واگذاری طوری است که کشف نفت بمیزان تجاری در ناحیه مزبور غیر مقدور بنظر میرسد میتواند با اعلام قصد خود بطرف اول از ادامه دادن بعملیات اکتشافی در ناحیه مزبور خودداری نماید لیکن باید قبل از آن ثابت کند که تا تاریخ اعلام مزبور کارهای اکتشافی که طبق برنامه قرار بود در مناطق انجام شود واقعاً انجام شده و کلیه مبالغی که بعنوان حداقل برای خرج کردن در دوره مقدم بر اعلام مزبور در نظر گرفته شده بود بالتام خرج شده است (مبالغ حداقل مذکور که در جدول بند ۳ بالا و به ترتیب برای دوره های سه ساله دوم و سوم مشخص گردیده است برای این منظور بطور مساوی میان هر يك از سه سال هر کدام از آن دوره ها تسهیم خواهد شد) چنانچه قسمتی از

قانون اجازه مبادله و اجرای سه فقره قرارداد نفت

مبالغ مزبور هنوز خرج نشده باشد نیمی از مبلغ باقیمانده تا تاریخ اعلام توسط طرف دوم بطرف اول پرداخت خواهد شد. طرف دوم در تاریخ اجرا ضمانت نامه ای از بانکی که مورد قبول طرف اول باشد بمبلغ بیست و یک میلیون دلار (۲۱۰۰۰۰۰۰ دلار) آمریکائی که معادل حداقل تعهد مخارج اکتشافی طرف دوم برای دوره سه ساله نخست میباشد بطرف اول تسلیم خواهد نمود. مبلغ ضمانت نامه مزبور هر ساله به نسبت مبالغی که طرف دوم بابت عملیات اکتشافی در آن سال عملاً خرج نموده قابل تقلیل خواهد بود.

۷- در صورتیکه در انقضای دوره سه ساله سوم میدان تجاری کشف شده لیکن حداقل مبلغی که بموجب بند ۳ این ماده مقرر است کلاً بمصرف نرسیده باشد طرف دوم ملزم خواهد بود که نصف مقدار خرج نشده را بطرف اول بپردازد.

۸- طرف دوم برای ناحیه واگذاری که طبق بند ۲ ماده ۲۹ در آن تولید تجاری عملی شده باشد حق الارض سالانه ای بطور پیشکی بدلا ر آمریکائی معادل مبالغی که در ستون الف زیر معین گردیده بطرف اول خواهد پرداخت:

ستون الف

حق الارض برای هر کیلومتر مربع

تاریخ پرداخت

در تاریخ آغاز تولید تجاری و هر یک از سالروزهای بعدی آن تا چهارمین سالروز و شامل چهارمین سالروز در سالروز پنجم و هر یک از سالروزهای بعدی تا سالروز نهم و شامل سالروز نهم

۴۰۰ دلار آمریکائی

» ۴۸۰

در سالروز دهم و هر يك از سالروزهای
بعدی تا سالروز چهاردهم و شامل سالروز
چهاردهم. ۶۰۰ دلار آمریکائی

در سالروز پانزدهم و هر يك از سالروزهای
بعدی تا سالروز نوزدهم و شامل سالروز
نوزدهم. ۷۸۰ » »

حقوق الارضهائی که طبق مقررات این ماده پرداخت میگردد جزء هزینه های
جاری طرف دوم منظور خواهد شد.

ماده ۲۶ - مالیات

۱ - طرف اول و شرکتهائی که طرف دوم را تشکیل میدهند و هر شرکت
بازرگانی نسبت بسود ویژه ای که از عملیات مقرر در این قرارداد عایدشان
میشود طبق مقررات قوانین مالیات بردرآمد ایران که در هر موقع قابل اجرا
باشد مشمول پرداخت مالیات خواهند بود.

۲ - دولت ایران تضمین مینماید که نرخ مالیات بردرآمد یا سایر مقررات
مربوط به تعیین سود ویژه ناظر بر طرف اول و شرکتهائی که طرف دوم را تشکیل
میدهند و هر شرکت بازرگانی نامساعدتر از نرخها و مقرراتی نباشد که ناظر بر
سایر شرکتهائی است که در ایران بعملیات مشابه اشتغال داشته و جمعاً بیش از
پنجاه درصد نفت خام ایران را تولید یا موجبات تولید آنرا فراهم میکنند.

۳ - اینپیکو که صرفاً بعنوان عامل غیرانتفاعی طبق مقررات این قرارداد
عمل میکند مشمول مالیات نخواهد بود و همچنین ارتباطی که بین طرفین قرارداد
بعنوان دستگاه مختلط ایجاد گردیده مشمول تعهدات مالیاتی نخواهد بود.

۴ - بدهی مالیاتی طرف اول و شرکتهائی که طرف دوم را تشکیل میدهند و هر شرکت بازرگانی بر اساس سود ویژه حاصله از عملیات مقرر در این قرارداد تعیین و بر طبق روش حسابداری معمول صنعت نفت ایران احتساب خواهد گردید .

۵ - درآمد ناویژه طرف اول و هر یک از شرکتهائیکه طرف دوم را تشکیل میدهند و هر شرکت بازرگانی در هر دوره مالیاتی معادل مجموع ارقام زیر خواهد بود :

الف - ارزش سهمیه نفت خام طرف اول و یا هر یک از شرکتهای طرف دوم که توسط اینپکو برای مصرف داخلی ایران بطرف اول تحویل شده باشد با محاسبه بر مبنای قیمتی که طبق ماده ۲۱ این قرارداد مقرر گردیده است و آنچه در صورت تحویل گاز طبیعی بموجب بند ۴ ماده ۲۲ از این بابت دریافت شده باشد و -

ب - در مورد طرف اول از بابت فروش طبق بند ۲ ماده ۱۸ بهر یک از شرکتهائیکه طرف دوم را تشکیل میدهند مبالغی که بموجب بند مزبور معین میشود و

ج - ارزش کلیه نفت خامیکه توسط هر یک از دو طرف یا شرکتهائیکه طرف دوم را تشکیل میدهند یا شرکت بازرگانی صادر شده باشد . ارزش مزبور بر اساس بهای اعلان شده نفت خام مربوطه در روز صدور احتساب خواهد شد با این شرط که هر گاه قبل از صدور نفت خام از ایران میان شرکتهای طرف دوم یا میان هر یک از شرکتهای مزبور هر شرکت بازرگانی فروشی صورت گیرد ارزش نفت خام معادل مبلغی خواهد بود که شرکت فروشنده بابت نفت خام مزبور دریافت کرده است .

۶- هر يك از طرفین یاسهریک از شرکتهائیکه طرف دوم را تشکیل میدهند ضمن تعیین درآمد ویژه خود فقط میتوانند از هزینه‌ها و مخارج و پرداختهائیکه بموجب این قرارداد انجام شده آنچه را که سهم اوست بشرح زیر از درآمد ناویژه خود کسر کند مشروط بر اینکه هزینه‌های مزبور مستند با اسناد یا اقلام وارده در دفتر باشد.

الف - سهم هر يك از طرفین یاسهم هر يك از شرکتهای طرف دوم از کلیه مخارج و هزینه‌هایی که اینکوانجام داده باشد مشروط بر اینکه مخارج و هزینه‌های مزبور الزاماً و منحصرأباجرای عملیات مقرر در این قرارداد بستگی داشته باشد. هزینه‌های اداری و تاسیساتی و تشکیلات و نیز حقوق و اجاره بها و سایر پرداخته‌های دیگری که در مقابل استفاده از هرگونه اموال تأدیه شده باشد و همچنین مخارج حفاری چاههائیکه استحصال نفت آنها بمیزان تجاری نبوده و قیمت تمام شده اجناس و خدمات و مخارجی که برای نقشه برداری‌های زمینی و هوایی و دریایی شده و مخارج مربوط بحفر و تنقیه و عمیق کردن یا تکمیل چاهها یا آماده کردن آنها جزو مخارج و هزینه‌های مزبور خواهد بود مگر در مواردی که مخارج و هزینه‌های مربوطه بحساب سرمایه گذارده شده و مبلغ استهلاك درباره آنها منظور شده باشد.

ب - مبلغی در هر سال برای استهلاك فرسودگی و متروك شدن و تمام شدن ونهی شدن بمنظور استهلاك هزینه‌های سرمایه‌ای که توسط اینکوکو در مورد عملیاتش در ایران انجام گرفته استهلاكها بنرخ سالیانه ۱۰ درصد بر اساس قیمت تمام شده اولیه احتساب خواهد شد.

ج - قسمتی از ضررهای جبران نشده مخارج عملیات که در دوره‌های مالیاتی قبلی بر هر یک از طرفین یا بر هر یک از شرکت‌های طرف دوم وارد آمده و بحساب دوره‌های بعد منتقل گردیده است مشروط بر آنکه انتقال این حسابها از سالی بسالی بیش از ۱۰ سال از دوره مالیاتی که ضررها در آن دوره ایجاد گردیده است نباشد .

د - سهم هر یک از طرفین یا سهم هر یک از شرکت‌های طرف دوم از زیانهای متحمل در مورد انجام عملیات در ایران مشروط بر آنکه بوسیله بیمه یا بنحو دیگری جبران نشده باشد این خسارات شامل مطالبات غیر قابل وصول و زیانهای ناشیه از دعاوی خسارت مربوط بعملیات انجام شده در ایران و زیان ناشیه از خسارات وارده به هرگونه دارائی که برای عملیات مزبور در ایران استعمال شود یا انهدام یا از دست دادن آنها خواهد بود .

ه - بابت استهلاك هزینه‌های اکتشافی که بموجب مقررات این قرارداد انجام شده است سهم هر یک از طرفین یا سهم هر یک از شرکت‌های طرف دوم سالانه مبلغی برابر با یکدهم نصف کلیه هزینه‌های اکتشافی مزبور خواهد بود که آن طرف یا آن شرکت عملاً پرداخته یا متحمل شده است .

۷- بعلاوه هر یک از شرکت‌های طرف دوم میتواند طی هر دوره مالیاتی از درآمد ناویژه خود سهم متعلقه بابت ارقام زیر را کسر کند:

الف- مبلغی معادل ۱۰ درصد هر پذیره‌ای که بموجب اجزاء الف و ج بند ۲ ماده ۲۵ این قرارداد بطرف اول پرداخت نموده است . تامدتی که پذیره‌های مزبور کلاً مستهلك شود . بعلاوه در مورد پذیره نقدی اضافی که در بند ۲ (ب)

ماده ۲۵ مقرر گردیده است موبیل اویل- کورپوریشن یا منتقل الیه آن حق خواهد داشت در هر دوره مالیاتی از درآمد ناویژه خود مبلغ ده درصد پذیره نقدی مزبور را کسر نماید تا زمانی که این پذیره کلامستهلك گردد .

ب- پرداخت مشخصی که بموجب ماده ۲۵ این قرارداد نقداً یا به جنس داده است .

ج- مبالغ پرداختی بابت حق الارض طبق ماده ۲۵ این قرارداد .

د- هر مبلغی که بابت خرید نفت خام طرف اول بموجب بند ۲ ماده ۱۸ با و پرداخته است .

۸- طرف اول و هریک از شرکتهای طرف دوم و هر شرکت بازرگانی باید جداگانه اظهارنامه مالیاتی خود را تسلیم و هرگونه مالیات متعلقه را پردازد .

۹- «شرکت بازرگانی» شرکتی است که در هر جا تشکیل شده و در ایران ثبت رسیده باشد و در ایران از فروش نفت خام تولید شده بموجب این قرارداد که از طرف اول یا یک یا چند شرکت طرف دوم خریداری کرده باشد تحصیل درآمد کند هر شرکت بازرگانی میتواند در هر دوره مالیاتی مبالغی را که بابت نفت خام اکتیای بطرف اول یا بهریک از شرکتهای طرف دوم پرداخته است از درآمد ناویژه خود کسر نماید .

۱۰- چنانچه یک شرکت بازرگانی مالیات متعلقه بدرآمد حاصل از فروش نفت خام در ایران از محل خریداری شده از طرف اول یا هریک از شرکتهای طرف دوم را بنحوی که در این قرار داد پیش بینی شده است نپردازد

پرداخت آن برعهده طرف یا شرکتی است که نفت را بآن شرکت بازرگانی فروخته است .

ماده ۲۷- حدود مالیات

باستثنای موارد زیر :

- ۱- مالیات بر درآمد که طبق قوانین مالیات بر درآمد ایران بشرح مذکور در ماده ۲۶ باید به ایران پرداخت شود .
- ۲- حقوق گمرکی و وارداتی مقرر بشرح مذکور در ماده ۲۸ این قرارداد .
- ۳- پرداخت مشخص و هرگونه پرداختهای مقرر دیگر که طبق این قرارداد باید بطرف اول تأدیه شود .
- ۴- وجوهی که باید بعنوان مالیات مربوط بحقوق و دستمزد پرداختی بکارکنان کسر وبدولت ایران پرداخت شود .
- ۵- مبالغی که باید بعنوان مالیات از وجوه پرداختی به پیمانکاران یا عاملین درازاء کارهاییکه طبق این قرارداد انجام میدهند کسر گذارده شود .
- ۶- عوارض و حقوق خالی از تبعیضی که بمقامات دولتی در مقابل خدمات درخواست شده و یا خدماتی که بطور عمومی برای عامه انجام میشود از قبیل عوارض راه ، حق آب ، عوارض شهرداری و بهداشت و عوارض بندری قابل وصول از کشتیها .
- ۷- مالیات و حقوق خالی از تبعیضی که شامل عموم است از قبیل حق نمبر اسناد و حق الثبت - امور حقوقی و بازرگانی و حق الثبت اختراعات و تألیفات .

هیچیک از دو طرف این قرارداد یا شرکت‌هایی که طرف دوم را تشکیل می‌دهند یا شرکت‌های بازرگانی ملزم به پرداخت هیچگونه مالیات دیگری بمقامات دولتی مرکزی یا محلی نبوده و هیچ مالیات یا عوارضی بر صادرات نفت هیچیک از طرف‌های مذکور یا بر سود سهام پرداختی هیچیک آنان بابت درآمد حاصل از عملیات مقرر در این قرارداد تعلق نخواهد گرفت .

ماده ۲۸ - واردات و گمرک

۱ - کلیه ماشین آلات - وسائل - وسائط نقلیه آبی - دستگاهها - افزار ادوات قطعات یدکی - مصالح - الوار - مواد شیمیائی - مواد ضروری برای اختلاط و امتزاج وسائل خودرو و سایر وسائط نقلیه - هواپیما - هر نوع مصالح ساختمانی آلات فولادی - اشیاء و اثاثیه و لوازم اداری - حوائج کشتی - مواد خوربار البسه و لوازم استحفاظی دستگاههای تعلیماتی - محصولات نفتی که در ایران بدست نیاید و کلیه اجناس دیگری که منحصراً از لحاظ صرفه جوئی و حسن جریان عملیات فنی اساسی و وظائف اینپکو ضروری باشد بدون پروانه ورودی و بامعافیت از هرگونه حقوق گمرکی و مالیاتی بنام اینپکو وارد خواهد شد . مواد فوق شامل حوائج طبی و جراحی و لوازم بیمارستان و محصولات طبی و دارو و اسباب طبی و اثاثین وارداتی که در تأسیس و گرداندن بیمارستان و داروخانه ضروری باشد نیز خواهد بود .

۲ - اینپکو باتصویب شرکت ملی نفت ایران حق خواهد داشت اشیائی را که برای استفاده موقت وارد کرده بامعافیت از هرگونه عوارض صادراتی و مالیات مجدداً صادر نمایند .

۳ - اینپکو حق خواهد داشت باتصویب شرکت ملی نفت ایران اشیاء مذکوریکه بعنوان موقت وارد کرده است در ایران بفروش برسانند. در اینصورت مسئولیت پرداخت حقوق مربوط و همچنین انجام تشریفات لازمه طبق مقررات جاری و تهیه اسناد ترخیص برای اینپکو بعهده خریدار خواهد بود .

۴ - اجناسی را که برای استفاده و مصرف کارکنان اینپکو (و وابستگان تحت تکفل کارکنان مزبور) مناسب تشخیص گردد میتواند با رعایت اصول و مقررات مربوطه که در هر موقع در ایران مجری باشد و با پرداخت حقوق گمرکی و وارداتی و سایر مالیاتهاییکه در زمان ورود آنها برای عموم مقرر باشد وارد کرد .

۵ - اینپکو ملزم خواهد بود که در تحصیل لوازم و حوائج خود برای اشیائی که در ایران ساخته یا مهیا میشود رجحان قائل شود با این قید که اشیاء مذکور بامقایسه با اشیاء مشابه خارجی با همان شرایط مساعد از لحاظ نوع جنس و قیمت و سهل الحصول بودن آن در موقع لزوم بمقادیر مورد نیاز و قابل مصرف بودن آن در مواردی که برای آن منظور شده در ایران بدست بیاید . در مقایسه قیمت اشیاء وارداتی با قیمت اشیاء ساخته یا مهیا شده در ایران کرایه و هرگونه حقوق گمرکی و مالیاتهاییکه طبق قرارداد نسبت با اشیاء وارداتی مزبور قابل پرداخت باشد باید ملحوظ گردد .

۶ - کلیه واردات و صادرات مذکور در این قرارداد مشمول تنظیم اسناد و تشریفات گمرکی است که این تکالیف از آنچه معمولاً مجری است سنگین تر نخواهد بود (ولی مشمول پرداختهاییکه بموجب مقررات مربوطه این قرارداد از آن معاف گردیده نمیشد) .

ماده ۲۹ - مدت قرارداد

۱ - مدت این قرارداد بیست سال از تاریخ آغاز تولید تجاری می باشد. این مدت برای دودوره پنجساله اضافی بشرح مقرر در بند ۳ زیر قابل تمدید خواهد بود.

۲ - تاریخ آغاز تولید تجاری تاریخی است که تا آنروز از ناحیه واگذاری مقدار ۱۰۰۰۰۰ مترمکعب نفت خام بعنوان صادرات منظم تحویل شده باشد.

۳ - طرف دوم در صورتیکه مایل باشد میتواند در مورد هر تمدید دو سال پیش از پایان دوره قبلی درخواستی کتبی بدهد. تمدید مزبور مشروط بشرایط مقرر زیر خواهد بود.

۴ - پیش از آنکه تمدید صورت پذیرد طرفهای اول و دوم بایکدی بگروارد مذاکره خواهند شد و این قرارداد رابا توجه به اوضاع و احوال آن روز مورد تجدید نظر قرار خواهند داد. قرارداد تجدید نظر شده که در دوره تمدیدی بر روابط بین طرفین حکومت خواهد کرد بر اساس مترقیانه ترین جنبه های قرارداد هائی که در مورد عملیات مشابه در ایران بامضاء رسیده باشد تنظیم خواهد شد و مساعد ترین شرایط و مقررات از نظر ایران متضمن خواهد بود.

ماده ۳۰ - خاتمه قرارداد و تصفیه دارائیهها

در انقضای مدت یا خاتمه این قرارداد اینپکو منحل خواهد گردید و کلیه دارائیهها که بموجب این قرارداد بوجود آمده طبق مقررات زیر بشرکت ملی نفت ایران منتقل خواهد شد.

۱ - کلیه تأسیسات ثابت بدون هیچگونه پرداخت انتقال خواهد یافت.

۲ - کلیه دارائیهای منقول که بهای آنها تماماً مستهلك گردیده بدون هیچگونه پرداخت انتقال خواهد یافت .

۳- کلیه دارائیهای منقول که بهای آنها تماماً مستهلك نشده باشد در مقابل پنجاه درصد بهای دفتری باقیمانده آنها که توسط شرکت ملی نفت ایران بطرف دوم پرداخت خواهد شد انتقال خواهد یافت .

ماده ۳۱ - انتقالات

۱ - در طی مدت ۳۰ روز پس از تاریخ اجرا شرکتهای ژاپنی عضوظرف دوم بانضمام شرکت توسعه نفت ژاپن (شرکتی که بموجب قوانین کشور ژاپن تشکیل شده و وجود دارد و از این پس شرکت توسعه نامیده میشود) شرکت جدیدی در ژاپن بنام ایرانین پترولיום کورپریشن تشکیل خواهند داد که در ایران نیز به ثبت خواهد رسید . از آن پس حقوق و تعهداتی که شرکتهای ژاپنی مزبور بموجب این قرارداد دارند به ایرانین پترولיום کورپریشن انتقال خواهد یافت . نه انتقال مزبور و نه صدور سهام جدید بنحویکه فعلاً مقرر خواهد شد شرکتهای ژاپنی عضوظرف دوم را (که از این پس چهار شرکت ژاپنی اصلی نامیده میشوند) از تعهداتی که بموجب این قرارداد بر عهده گرفته اند مبرا نخواهد کرد و آن شرکتهای بانضمام موئیل اوئیل کورپریشن همواره در برابر شرکت ملی نفت ایران از بابت تعهدات مذکور منفرداً و مجتمعاً مسؤلیت خواهند داشت . در صورتیکه ایرانین پترولיום کورپریشن سهام جدیدی منتشر سازد آن سهام را میتواند با تحصیل اجازه کتبی و قبلی شرکت ملی نفت ایران باشخاص غیر از چهار شرکت ژاپنی اصلی و «شرکت توسعه» واگذار نماید مشروط بر آنکه درصد سهام ایرانین پترولיום کورپریشن که در اختیار چهار شرکت اصلی و شرکت توسعه قرار دارد هیچگاه از ۸۵ درصد سرمایه صادره کمتر نباشد .

۲- هر يك از شرکتهای عضو طرف دوم میتواند هر موقع که مقتضی بداند تمام یا قسمتی از حقوق و تعهداتی را که بموجب قرارداد تحصیل کرده و یا بر عهده گرفته است بشرکتهای زیر انتقال دهد :

الف - شرکت یا شرکتهائی که کنترل طرف انتقال دهنده را در اختیار داشته باشند .

ب - شرکت یا شرکتهائی که تحت کنترل طرف انتقال دهنده باشند .

ج - شرکت یا شرکتهائی که تحت کنترل شرکت یا شرکتهای مذکور در (الف) یا (ب) فوق باشند . از لحاظ مقررات این بند منظور از کنترل يك شرکت عبارت است از مالکیت مستقیم یا غیر مستقیم کلیه سهام شرکت مزبور و منظور از منتقل الیه عبارت است از شرکتی که وضع آن با مقررات ماده ۴ قانون نفت مطابقت بنماید انتقالی که بموجب این ماده بعمل می آید ناقل را از تعهداتی که طبق این قرارداد بر عهده دارد بهیچوجه بری نخواهد کرد .

۳- هرگونه انتقالی توسط هر يك از شرکتهای عضو طرف دوم بجز آنچه که طبق بند ۱ و ۲ فوق اجازه داده شده است محتاج به کسب موافقت کتبی و قبلی طرف اول خواهد بود و طرف مزبور باید قبل از ابراز موافقت تأیید هیئت وزراء و تصویب قوه مقننه را نیز تحصیل نماید .

۴- هرگونه مزج یا ادغام هر شرکت عضو طرف دوم یا منتقل الیه از محتاج به کسب موافقت کتبی طرف اول خواهد بود و طرف مزبور باید قبل از ابراز موافقت تأیید هیئت وزراء را تحصیل نماید .

۵- هرگونه انتقالی که بموجب این قرارداد انجام شده باشد از پرداخت

هرگونه مالیات انتقال و یا حقوق و مالیاتها و پرداختهای دیگر بدولت ایران یا ادارات مربوطه آن معاف خواهد بود .

۶- هر شخصی که در اثر هرگونه انتقال، مزج یا ادغام طبق مفاد این ماده طرف این قرارداد واقع شود باید کلیه تعهداتی را که طرف دوم ملزم بانهاست برعهده بگیرد .

ماده ۳۲۵- قوه قهریه (فرس ماژور)

۱- هیچگونه قصور یا ترك هیچكدام از طرفین در اجرای هیچيك از مقررات و شرایط این قرارداد موجب ادعای طرف دیگر بر علیه او نخواهد بود و بعنوان نقض قرارداد تلقی نخواهد شد بشرط آنکه و در حدود آنکه قصور و ترك مزبور از پیش آمد قوه قهریه ناشی شده باشد .

قوه قهریه شامل موارد زیر است (ولی منحصر بآن موارد نیست):

اعتصابات - بسته شدن کارگاهها - اغتشاشات کارگری - آفات سماوی حوادث غیر قابل جلوگیری - اقدامات جنگی (خواه اعلان جنگ شده باشد و یا نه) یا هر امر دیگری که بطور معقول از حیظه اقتدار طرفین این قرارداد خارج باشد .

۲- بدون آنکه در کلیت حکم بالا محدودیتی حاصل شود و مخصوصاً هرگاه پیش آمد قوه قهریه که از حیظه اقتدار هر کدام از طرفین خارج باشد اجرای هرگونه تعهد یا اعمال هرگونه حقی را که بموجب این قرارداد مقرر است غیر ممکن سازد یا تأخیری در آن ایجاد کند مدتی که تأخیر در اجرای تعهد و اعمال

قانون اجازه مبادله و اجرای سه فقره قرارداد نفت

حق مزبور طول کشیده باشد بمدت مربوطه که طبق قرارداد مقرر است اضافه خواهد شد .

۳- مفاد این ماده مانع نخواهد شد از اینکه طرفین این مسأله را که آیا قرارداد بعثت آنکه اجرای آن کاملاً غیرمقدور گردیده است بایستی فسخ شود برطبق مقررات ماده ۳۵ به داوری مراجعه کنند .

ماده ۳۳- تضمین مربوط با اجرا و ادامه عملیات

وزارت دارائی میتواند از طرف دولت ایران هر گونه اقدامی بعمل آورد یا هر گونه موافقتی بنماید که در مورد این قرارداد یا برای تأمین اجرای آن بطرز بهتر لازم یا مقتضی باشد هر اقدامی که بدین نحو انجام یا موافقتی که بدین طریق بعمل آمده باشد برای دولت الزام آور خواهد بود . کلیه مقامات ایرانی بایستی از کلیه دستورهای وزارت دارائی مربوط به اجرای این قرارداد متابعت نمایند و مقامات مذکور در اجرای این امر دارای اختیارات تام خواهند بود. هرگاه وزارت دارائی بعللی از اختیاراتی که بموجب مقررات این ماده بآن وزارتخانه داده شده است استفاده ننماید هیئت دولت اختیارات مذکور را بوزارتخانه یا اداره دیگری واگذار خواهد نمود .

تأیید این قرارداد بوسیله هیئت وزیران طبق ماده ۲ قانون نفت بمنزله قبول کلیه تعهداتی میباشد که بموجب مفاد این قرارداد بر عهده دولت گذارده شده است .

ماده ۳۴- سازش

۱- هرگاه اختلافی مربوط با اجرا یا تفسیر این قرار داد پیش آید طرفین

قانون اجازه سباده و اجرای سه فقره قرارداددنت

میتوانند موافقت کنند که موضوع به هیئت سازش مختلطی مرکب از چهار عضو مراجعه شود که هر یک از طرفین دوفرد آنرا تعیین خواهند نمود و وظیفه آنها کوشش در حل موضوع بطریق دوستانه خواهد بود هیئت سازش پس از استماع اظهارات نمایندگان طرفین رأی خود را در ظرف سه ماه از تاریخ ارجاع شکایت به هیئت صادر خواهد کرد. رأی مزبور در صورتی الزام آور خواهد بود که باتفاق صادر شده باشد.

۲- هرگاه طرفین نسبت به ارجاع اختلاف به هیئت سازش توافق نمایند و یا اختلاف بعد از ارجاع به هیئت مزبور حل نشده باشد طریق حل آن منحصرأ ارجاع به داوری طبق مقررات ماده ۳۵ خواهد بود.

ماده ۳۵ - داوری

۱- هرگونه اختلاف ناشی از اجراء یا تعبیر مقررات این قرارداد توسط یک هیئت داوری مرکب از سه نفر حل و فصل خواهد شد. هر یک از طرفین بکنفرداور و دوداور مزبور قبل از شروع بر رسیدگی داور ثالثی را انتخاب خواهند کرد که سمت ریاست هیئت داوری را خواهد داشت.

۲- اگر یکی از طرفین ظرف دو ماه از تاریخ ارجاع امر به داوری داور خود را انتخاب ننماید و یا انتخابی را که نموده است با اطلاع طرف دیگر نرساند طرف دیگر حق خواهد داشت که به رئیس دیوان عالی کشور مراجعه و تقاضای تعیین داور دوم را بنماید.

۳- هرگاه دوفرداور ظرف دو ماه از تاریخ تعیین داور دوم نتوانند نسبت به انتخاب داور ثالث توافق نمایند داور مزبور به درخواست یکی از طرفین توسط

رئیس دیوان عالی کشور ایران تعیین خواهد شد مگر آنکه ظرفین بنحو دیگری توافق نمایند .

۴ - داوری که بموجب بند ۲ و ۳ بالا توسط رئیس مزبور برگزیده میشود باید شخصی باشد بیطرف و بی تجربه لازم و نبایستی مستخدم یا تبعه هیچیک از ممالک ایران یا ژاپن یا کشورهای متحدہ امریکه باشد و یا ارتباط نزدیک با یکی از آن ممالک داشته باشد .

۵ - داوران قبولی خود را ظرف سی روز از تاریخ دریافت اعلام تعیین خود بطرفین قرارداد (و در صورتیکه توسط رئیس دیوان عالی کشور تعیین شده باشند به رئیس مزبور) اطلاع خواهند داد و در غیر اینصورت چنین تلقی خواهد شد که سمت مزبور را رد کرده اند و انتخاب مجدد طبق همان مقررات بعمل خواهد آمد .

۶ - رأی داوری قطعی و الزام آور تلقی خواهد شد رأی ممکن است باکثرت صادر شود و ظرفین تعهد مینمایند مفاد آن را با حسن نیت بمورد اجراء بگذارند . هر یک از طرفین میتواند اجرای رأی داوری را از دادگاهی که صلاحیت اجرای آنرا بر علیه طرف دیگر دارد درخواست نماید .

۷ - محل داوری تهران - ایران خواهد بود مگر آنکه طرفین نسبت بمحل دیگری توافق نمایند .

۸ - طرفین همه نوع تسهیلات (منجمله حق ورود بحوزه عملیات نفتی) را برای هیئت داوری فراهم خواهند کرد تا هرگونه اطلاعاتی را که برای تعیین تکلیف اختلاف لازم باشد بدست آورند . عدم حضور یا امتناع یکی از

طرفین داورى نمیتواند مانع یا ماخل جریان داورى در تمام یا هر يك از مراحل داورى بشود .

۹ - مادام که تصمیم یارای داورى صادر نشده توقف عملیات یا فعالیت‌هائی که موضوع داورى از آن ناشی شده است الزامی نیست . در صورتیکه تصمیم یارای داورى دایر بر موجه بودن شکایت باشد ضمن تصمیم یارای مزبور ممکن است ترتیب مقتضی برای جبران خسارت شاکی مقرر گردد .

۱۰ - هزینه‌های داورى به تشخیص هیئت داورى تعیین خواهد شد .

۱۱ - هرگاه بهره‌علت یکی از اعضای هیئت داورى پس از قبول وظایفی که با او محول شده قادر یا مایل بشروع یا تکمیل رسیدگی بمورد اختلاف نباشد و چنانچه طرفین بصورت دیگری هم توافق نمایند هر يك از طرفین میتوانند از رئیس دیوانعالی کشور تقاضا کنند که جانشین عضو مزبور را بر طبق مقررات این ماده تعیین نماید .

۱۲ - تاحدی که مورد داشته باشد ضمن تصمیمات و آراء داورى که بر طبق این ماده صادر میشود باید مهلت اجرای آن تصریح گردد .

۱۳ - ظرف مدت پانزده روز از تاریخ ابلاغ تصمیم یا رأی بطرفین هر يك از آنها میتواند از هیئت داورى که تصمیم یارای اولیه را صادر نموده تقاضای تفسیر آنرا بنماید . این تقاضا در اعتبار تصمیم یارای تأثیری نخواهد داشت تفسیر مزبور باید ظرف مدت یکماه از تاریخ تقاضا داده شود و اجرای تصمیم یارای تا صدور تفسیر یا انقضای یکماه هر کدام زودتر واقع شود معوق خواهد ماند .

۱۴ - مقررات مربوط به داوری که در این قرارداد ذکر شده در صورتی هم که قرارداد خاتمه پیدا کند معتبر خواهد بود .

۱۵ - هرگاه طرفین در موضوع امری که به داوری مراجعه شده است پیش از آنکه هیئت داوری رأی خود را صادر کند به توافق برسند این توافق بصورت (رأی داوری مبتنی بر رضایت طرفین) ثبت خواهد شد و بابت آن مأموریت هیئت داوری پایان خواهد پذیرفت .

۳۶۵۱- ضمانت اجراء

۱- در صورتیکه طرف دوم پذیره و حق الارض مقرر در بندهای ۲ و ۸ ماده ۲۵ را در تاریخهایی که در این قرارداد تعیین شده نپردازد طرف اول مراتب عدم پرداخت را طی اخطار کتبی بطرف دوم اعلام خواهد نمود .

هرگاه طرف دوم ظرف یکماه از موعد مقرر پرداخت مورد بحث را باضافه بهره دیرکرد که براساس دو برابر حداکثر نرخ بهره مورد عمل بانک مرکزی ایران به نسبت مدت دیرکرد احتساب خواهد شد نپردازد ، طرف اول حق خواهد داشت که باین قرارداد خاتمه دهد .

۲- در مورد تعهد دستگاه مختلط راجع به انصراف از حقوق خود نسبت به ناحیه عملیات بنحو مقرر در ماده ۳ هرگاه طرف دوم طی مهلت مقرر نظر خود را درباره قسمتهای مورد انصراف به طرف اول اعلام ننماید طرف اول حق دارد که طبق نظر خود قسمتهای را که باید مسترد گردد مشخص سازد تشخیص مزبور قطعی بوده و از تاریخی که اعلام گردد قسمتهای مشخص شده مزبور خارج از ناحیه عملیات تلقی خواهد شد .

۳- در صورتیکه طرف دوم تعهدی را که برای حفاری بموجب بند ۲ ماده ۱۵ برعهده گرفته انجام ندهد طرف اول برای هر یکماه تأخیر (که ناشی از قوه قهریه نباشد) مبلغ سیصد و پنجاه هزار دلار امریکائی از محل ضمانت نامه موضوع بند ۶ ماده ۲۵ برسم غرامت ضبط خواهد نمود.

هرگاه ظرف مدت شش ماه از مهلت مقرر تعهد هنوز انجام نشود طرف اول حق خواهد داشت که باین قرارداد خاتمه دهد و نیز طرف اول حق خواهد داشت که مبلغ ضمانت نامه ای که بموجب بند ۶ ماده ۲۵ سپرده شده تمام مبالغ خرج نشده مربوط بتعهد هزینه های اکتشافی سه سال اول را ضبط نماید.

۴- مقررات ماده ۳۲ درباره قوه قهریه (فرس ماژور) در موارد مربوط باین ماده نیز قابل اجراء خواهد بود.

ماده ۳۷- حقوق ویژه شرکت ملی نفت ایران

شرکت ملی نفت ایران که از طرف دولت شاهنشاهی ایران عمل میکند کنترل های زیر را اعمال خواهد کرد:

۱- شرکت ملی نفت روشها و وسائل اندازه گیری نفتی را که بموجب مقررات این قرارداد تولید و یا صادر میشود معین خواهد کرد.

صحت مقادیر نفت صادر شده از نظر تعیین محاسبات مالی آن توسط شرکت ملی نفت ایران احراز و گواهی خواهد شد.

۲- طرف دوم کلیه مشخصاتی را که شرکت ملی نفت ایران درباره نفت صادر شده توسط طرف مزبور مطالبه نماید اعلام خواهد کرد.

۳- اینپکو اصول حفاظت ذخایر طبیعی را رعایت کرده و در اجرای عملیات خود همواره منافع ایران را ملحوظ خواهد داشت.

شرکت ملی نفت ایران برای تأمین رعایت کامل این اصول و اعمال نظارتیکه جهت این منظور ضرورت دارد همه گونه کنترل لازم را اعمال خواهد کرد .

۴- شرکت ملی نفت ایران مجاز خواهد بود در مواردیکه طرف دوم قسمتی از سهم پنجاه درصد نفت خام طرف اول را بموجب بند ۲ ماده ۱۸ خریداری میکند تخفیفهایی اعطاء کند ولی این تخفیفها بهیچوجه شامل سهم پنجاه درصد نفت خام طرف دوم نخواهد بود .

مبلغ تخفیف در هر مورد بسا توجه باین مقصود معین خواهد شد که طرف دوم بابت نفت خامی که از سهم طرف اول خریداری میکند عملاً منحل زیانی نگردد .

۵- علاوه بر رسیدگیهای هیئت حسابرسی و گذشته از مقررات مختلف این قرارداد شرکت ملی نفت ایران بدفاتر و حسابهای اینپکو کاملاً دسترسی خواهد داشت .

ماده ۳۸- قانون حاکم بر قرارداد

این قرارداد تابع قوانین ایران بوده و بروفق آن تفسیر خواهد شد و مواردی که تکلیف آنها در این قرارداد معین نشده مشمول مقررات قانون نفت خواهد بود .

ماده ۳۹- زبان متن

متنهای فارسی و انگلیسی این قرارداد هر دو معتبر است در صورتیکه

قانون اجازه مبادله و اجرای سه فقره قرارداد نفت

اختلافی پیش آید و بدآوری ارجاع شود هر دو متن به هیئت داوری عرضه خواهد شد که قصد طرفین را از روی هر دو متن تفسیر نمایند .

ماده ۴۰ - اخطارها

کلیه اخطارهایی که بموجب این قرارداد مقرر گردیده و یا اجازه صدور آنها داده شده است کتبی و بزبان انگلیسی خواهد بود . تسلیم اخطار به شخص نماینده مجاز یکی از طرفین و یا ارسال آن با پست هوایی یا تلگراف یا بی سیم یا تلکس (بشرط آنکه تأیید آن هم بوسیله پست فرستاده شود) به نشانی طرف مزبور که در زیر قید شده است یا بهر نشانی دیگری که طرف مزبور کتباً بدیگری اعلام کرده باشد ابلاغ صحیح بطرف مزبور تلقی خواهد شد .

اخطاری که بوسیله پست هوایی ، تلگراف ، بی سیم یا تلکس فرستاده شود پس از مدتی که بطور متعارف پست یا مخابره مزبور (باقتضای مورد) بمقصد میرسد ابلاغ شده تلقی خواهد شد .

شرکت ملی نفت ایران NATIONAL IRANIAN OIL COMPANY

خیابان تخت جمشید AVENUE TAKHTE-DJAMSHID,

تهران TEHRAN,

ایران IRAN,

TEIJIN LIMITED

Petroleum Exploitation Division,

1-1,2-Chome, Uchisaiwai - cho,

Chiyoda - ku, Tokyo, Japan.

NORTH SUMATRA OIL DEVELOPMENT COOPERATION CO.,

LTD.

No. 17, Akefune - cho, Shiba - Nishikubo,
Minatoku, Tokyo, Japan.

MITSUI & CO., LTD.

Petroleum Department,

2-9, Nishi Shimbashi Itchome,

Minato - ku, Tokyo, Japan.

MITSUBISHI SHOJI KAISHA LTD.

Project and Development Department,

6-3, Marunouchi 2- Chome,

Chiyoda - ku, Tokyo, Japan.

MOBIL OIL CORPORATION

150 East 42nd Street,

New York, New York, 10017,

U. S. A.

در تاریخ هفدهم آبانماه ۱۳۵۰ در تهران امضاء و مبادله شد .

در تاریخ
در تهران امضاء و مبادله شد .

شرکت ملی نفت ایران

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

تجین لیمیتد

نورث سوماترا اویل دولیمنت کواوپریشن کمپانی لیمیتد

میتسوئی اند کمپانی لیمیتد

میتسویشی شوچی کایشا لیمیتد

موویل اویل کورپوریشن

ضمیمه الف

حدود ناحیه واگذاری اینپکو

حدود ناحیه واگذاری که در ماده (۳) قرارداد بدان اشاره شده است
بشرح زیر میباشد :

قطعه یک

از نقطه (الف) بامختصات جغرافیائی تقریبی :

۳۳ درجه ۳۵ دقیقه صفر ثانیه عرض شمالی

۴۵ درجه ۵۹ دقیقه ۱۲ ثانیه طول شرقی

و از آنجا در جهت شمال غربی در امتداد خط مستقیم به نقطه (۲) با
مختصات جغرافیائی تقریبی :

۳۴ درجه ۸ دقیقه صفر ثانیه عرض شمالی

۴۵ درجه ۵۵ دقیقه صفر ثانیه طول شرقی

و از آنجا در جهت جنوب شرقی در امتداد خط مستقیم به (ف) بامختصات
جغرافیائی تقریبی :

۳۳ درجه ۳۷ دقیقه ۳۶ ثانیه عرض شمالی

۴۶ درجه ۴۲ دقیقه ۴۲ ثانیه طول شرقی

و از آنجا در جهت جنوب غربی در امتداد خط مستقیم به نقطه (ز) بامختصات
جغرافیائی تقریبی :

۳۳ درجه ۱۹ دقیقه صفر ثانیه عرض شمالی

۴۶ درجه ۳۲ دقیقه ۴۲ ثانیه طول شرقی

واز آنجا در جهت شمال غربی در امتداد خط مستقیمی به نقطه (الف) ،
نقطه شروع ، می پیوندد .

قطعه دو

از نقطه (۲) بامختصات جغرافیائی تقریبی :

۳۴ درجه ۸ دقیقه صفر ثانیه عرض شمالی

۴۵ درجه ۵۵ دقیقه صفر ثانیه طول شرقی

واز آنجا در جهت شمال غربی در امتداد خط مستقیمی به نقطه (۳) بامختصات

جغرافیائی تقریبی :

۳۴ درجه ۳۰ دقیقه صفر ثانیه عرض شمالی

۴۵ درجه ۴۰ دقیقه صفر ثانیه طول شرقی

واز آنجا در جهت شرق در امتداد خط مستقیم به نقطه (۴) با مختصات

جغرافیائی تقریبی :

۳۴ درجه ۳۰ دقیقه صفر ثانیه عرض شمالی

۴۶ درجه صفر دقیقه صفر ثانیه طول شرقی

واز آنجا در جهت جنوب شرقی در امتداد خط مستقیم به نقطه (۵) بامختصات

جغرافیائی تقریبی :

۳۴ درجه ۲ دقیقه ۱۸ ثانیه عرض شمالی

۴۶ درجه ۵۶ دقیقه ۱۸ ثانیه طول شرقی

واز آنجا در جهت جنوب غربی در امتداد خط مستقیمی به نقطه (ف) با

مختصات جغرافیائی تقریبی :

قانون اجازه مبادله و اجرای سه فقره قرارداد نفت

۳۳ درجه ۳۷ دقیقه ۳۶ ثانیه عرض شمالی

۴۶ درجه ۴۲ دقیقه ۴۲ ثانیه طول شرقی

واز آنجا در جهت شمال غربی در امتداد خط مستقیمی به نقطه (۲) نقطه

شروع، می‌پیوندد.

قرارداد فوق منضم بقانون اجازه مبادله و اجرای سه فقره قرارداد نفت

میباشد. رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

قانون موافقت نامه فرهنگی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری اندونزی

مصوب ۱۴/۱۰/۱۳۵۰

ماده ۱۹ احده - موافقت نامه فرهنگی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری اندونزی که مشتمل بر يك مقدمه و ده ماده میباشد و در تاریخ هفتم اردیبهشت ماه ۱۳۵۰ برابر با ۲۱ آوریل ۱۹۷۱ در تهران به امضای نمایندگان مختار دو دولت رسیده است تصویب و اجازه مبادله اسناد تصویب آن داده می شود .

قانون فوق مشتمل بر يك ماده و متن موافقت نامه ضمیمه پس از تصویب مجلس سنا در تاریخ روز دوشنبه هشتم آذر ماه ۱۳۵۰ در جلسه روز سه شنبه چهاردهم دی ماه یک هزار و سیصد و پنجاه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

موافقتنامه فرهنگی ایران و اندونزی

دولت شاهنشاهی ایران

و

دولت جمهوری اندونزی

نظر بعلاقه دوستی فیما بین و به پیروی از اصول منشور ملل متحد و هدفهای سازمان تربیتی و علمی و فرهنگی ملل متحد «یونسکو» و بمنظور تشدید مناسبات فرهنگی و ایجاد حسن تفاهم بیشتر میان دولت ایران و اندونزی و تحکیم روابط دوستانه موجود تصمیم بامضاء موافقتنامه فرهنگی گرفته و بدین منظور نمایندگان تام‌الاختیار خود را بشرح زیر تعیین نمودند .

از طرف دولت شاهنشاهی ایران :

جناب آقای اردشیر زاهدی وزیر امور خارجه .

از طرف دولت جمهوری اندونزی :

جناب آقای ح. زین العارفين عثمان سفیر جمهوری اندونزی در ایران .

نمایندگان نامبرده در فوق پس از مبادله اختیارنامه‌های خود که در عین

صحت و اعتبار بود نسبت بمواد زیر موافقت نمودند :

ماده اول - طرفین متعهدین کوشش خواهند کرد برای شناسائی کشورهای

خود و تحکیم مناسبات فیما بین از دیدارهای متقابل هیئتهای فرهنگی و آموزشی

و علمی استفاده نمایند .

ماده دوم - طرفین متعهدین کوشش خواهند کرد که بطریق ذیل تفاهم متقابل بین مردم ممالک خود را افزایش دهند :

الف - ایجاد تسهیلات برای مبادله کتب و سایر انتشارات مربوط بفرهنگ و آموزش و علوم .

ب - مبادله و پخش برنامه های فرهنگی از طریق رادیو و تلویزیون .

ج - تشویق برگزاری نمایشگاهها و نمایشات و برنامه های هنری بین دو کشور .

د - تشویق مسافرت روزنامه نگاران و جهانگردان بکشورهای یکدیگر .

ماده سوم - طرفین متعهدین موجبات تشویق و تعمیم موارد ذیل را فراهم خواهند ساخت :

الف - مبادله استادان دانشگاه و معلمین سایر مؤسسات آموزش عالی و نیز مبادله متخصص و محقق در امور فرهنگی و آموزشی و علمی .

ب - کوشش در ایجاد بورسهای تحصیلی و تحقیقاتی برای دانش پژوهان طرف دیگر .

ماده چهارم - طرفین متعهدین مبادله مربیان تربیت بدنی و نیز انجام مسابقات ورزشی را تشویق خواهند کرد .

ماده پنجم - طرفین متعهدین تأسیس انجمنهای روابط فرهنگی را طبق قوانین و مقررات جاری در کشور خود تسهیل خواهند نمود .

ماده ششم - طرفین متعهدین نشر اطلاعات منطبق با سوابق و حقایق تاریخی و جغرافیائی را در کلیه انتشارات منجمله کتب درسی و اسناد و مطبوعات

موافقتنامه فرهنگی ایران و اندونزی

دولت شاهنشاهی ایران

و

دولت جمهوری اندونزی

نظر بعلاق دوسی فیما بین وبه پیروی از اصول منشور ملل متحد وهدفهای سازمان تربیتی وعلمی وفرهنگی ملل متحد «یونسکو» وبمنظور تشدید مناسبات فرهنگی وایجاد حسن تفاهم بیشتر میان دولت ایران واندونزی وتحکیم روابط دوستانه موجود تصمیم بامضاء موافقتنامه فرهنگی گرفته وبدینمنظور نمایندگان تامالاختیار خودرا بشرح زیر تعیین نمودند .

از طرف دولت شاهنشاهی ایران :

جناب آقای اردشیر زاهدی وزیر امور خارجه .

از طرف دولت جمهوری اندونزی :

جناب آقای ح. زین العارفین عثمان سفیر جمهوری اندونزی در ایران .

نمایندگان نامبرده در فوق پس از مبادله اختیارنامه های خود که در عین

صحت واعتبار بود نسبت بمواد زیر موافقت نمودند :

ماده اول - طرفین متعهدین کوشش خواهند کرد برای شناسائی کشورهای

خود وتحکیم مناسبات فیما بین از دیدارهای متقابل هیئتهای فرهنگی وآموزشی

وعلمی استفاده نمایند .

ماده دوم - طرفین متعاهدین کوشش خواهند کرد که بطرق ذیل تفاهم متقابل بین مردم ممالک خود را افزایش دهند :

الف - ایجاد تسهیلات برای مبادله کتب و سایر انتشارات مربوط بفرهنگ و آموزش و علوم .

ب - مبادله و پخش برنامه‌های فرهنگی از طریق رادیو و تلویزیون .

ج - تشویق برگزاری نمایشگاهها و نمایشات و برنامه‌های هنری بین دو کشور .

د - تشویق مسافرت روزنامه‌نگاران و جهانگردان بکشورهای یکدیگر .

ماده سوم - طرفین متعاهدین موجبات تشویق و تعمیم موارد ذیل را فراهم خواهند ساخت :

الف - مبادله استادان دانشگاه و معلمین سایر مؤسسات آموزش عالی و نیز مبادله متخصص و محقق در امور فرهنگی و آموزشی و علمی .

ب - کوشش در ایجاد بورسهای تحصیلی و تحقیقاتی برای دانش‌پژوهان طرف دیگر .

ماده چهارم - طرفین متعاهدین مبادله مربیان تربیت بدنی و نیز انجام مسابقات ورزشی را تشویق خواهند کرد .

ماده پنجم - طرفین متعاهدین تأسیس انجمنهای روابط فرهنگی را طبق قوانین و مقررات جاری در کشور خود تسهیل خواهند نمود .

ماده ششم - طرفین متعاهدین نشر اطلاعات منطبق با سوابق و حقایق تاریخی و جغرافیائی را در کلیه انتشارات منجمله کتب درسی و اسناد و مطبوعات

خود نسبت بکشور طرف متعاهد دیگر ملحوظ خواهند داشت تا اتباع دو طرف تصور ذهنی صحیحی درباره کشورهای یکدیگر تحصیل کنند .

ماده هفتم - طرفین متعاهدین همکاریهای لازم را در زمینه مبارزه بایسوادى على الخصوص از طریق مبادله اطلاعات و مطالعه نتایج حاصله از تجربیات هر طرف توسعه خواهند داد .

ماده هشتم - طرفین متعاهدین تسهیلات لازمه را جهت تعیین ارزش و مدارك تحصیلی و دانشنامه‌های علمی صادره از طرف دانشگاهها و مؤسسات آموزشی دو کشور فراهم خواهند ساخت .

ماده نهم - هریک از موضوعات این موافقت نامه از طریق ترتیبات خاصی که توسط نمایندگان طرفین متعاهدین مورد توافق قرار خواهد گرفت بمرحله اجراء گذارده خواهد شد .

ماده دهم - هریک از طرفین متعاهدین انجام تشریفاتى را که طبق قوانین داخلی خود برای لازم الاجرا شدن موافقت نامه حاضر ضرورى است باطلاع طرف دیگر خواهد رسانید و این موافقتنامه از تاریخ آخرین اطلاعیه اعتبار خواهد یافت و بمدت پنجسال معتبر خواهد بود .

چنانچه هیچیک از طرفین ششماه قبل از انقضای مدت مذکور طرف مقابل را از قصد خود دائر بر پایان دادن بموافقتنامه مطلع نماید موافقتنامه همچنان باعتبار خود باقى خواهد ماند . ولی از آن پس هریک از طرفین میتواند با اخطار قبلى ششماهه بطرف دیگر موافقت نامه را خاتمه دهد .

بنابمرا تیب نمایندگان تامالاختیار دودولت موافقت نامه حاضر را در دو

نسخه اصلی هر يك بزبانهای فارسی و اندونزی و انگلیسی امضاء نمودند . در صورت بروز اختلاف در تفسیر متن انگلیسی مناط اعتبار خواهد بود .

تهران - بتاريخ هفتم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و پنجاه .

از طرف دولت شاهنشاهی ایران
از طرف دولت جمهوری اندونزی
اردشیر زاهدی

موافقتنامه فوق مشتمل بر يك مقدمه و ده ماده منضم بقانون موافقتنامه فرهنگی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری اندونزی میباشد .
رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

قانون برقراری مستمری درباره وراثت قانونی مرحوم ناصر لشگری کارمند اداره کل گمرک

مصوب ۱۶/۱۰/۱۳۵۰

ماده واحده - بوزارت دارائی اجازه داده میشود مابه التفاوت حقوق دریافتی زمان حیات مرحوم ناصر لشگری کارمند اداره کل گمرک را با رعایت ماده ۸۶ قانون استخدام کشوری مصوب ۳۱ خرداد ماه ۱۳۴۵ تا مبلغ هشت هزار (۸۰۰۰) ریال پس از کسر حقوق و وظیفه که از صندوق اداره کل بازنشستگی کشوری پرداخت میشود از تاریخ یک روز بعد از فوت بعنوان مستمری برقرار و از محل اعتبار بودجه عمومی کل کشور بوراثت قانونی آن مرحوم پرداخت نماید .

قانون فوق مشتمل بر یک ماده پس از اظهار ملاحظات مجلس سنا در تاریخ روز دوشنبه ۶/۱۰/۱۳۵۰ در جلسه روز پنجشنبه شانزدهم دیماه یکهزار و سیصد و پنجاه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .
رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

قانون اعتبارات اضافی سال ۱۳۵۰ کل کشور

مصوب ۱۶/۱۰/۱۳۵۰

ماده واحده - مبلغ هفتصد و چهل میلیون (۷۴۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال اضافه اعتبار موضوع تصویب نامه های شماره ۹۵۶۲ مورخ ۱۳۵۰/۵/۵ و ۷۸۴۲ مورخ ۱۳۵۰/۴/۱۹ هیأت وزیران که باستناد ماده ۳۰ قانون محاسبات عمومی بتصویب رسیده است طبق جداول ضمیمه با اعتبارات بودجه مصوب سال ۱۳۵۰ کل کشور اضافه میگردد و بدولت اجازه داده میشود هزینه های مربوط را از محل درآمد عمومی سال ۱۳۵۰ پرداخت نماید .

قانون فوق مشتمل بر یک ماده و جداول ضمیمه پس از اظهار ملاحظات مجلس سنا در تاریخ روز دوشنبه ۱۰/۱۰/۱۳۵۰ در جلسه روز پنجشنبه شانزدهم دیماه یکهزار و سیصد و پنجاه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

قانون اعتبارات اضافی سال ۱۳۵۰ کل کشور

ردیف	عنوان	مبلغ اعتبار (بهزار ریال)
۱۲۲	وزارت جنگ	۷۱۰۰۰۰
۵۱۱۱۵	ساختمان مؤسسات آموزشی فرح (کمک)	۳۰۰۰۰
	جمع	۷۴۰۰۰۰
شماره طبقه بندی برنامه	عنوان برنامه	مبلغ اعتبار (بهزار ریال)
۲۱۱۰۰	پرسنل نظامی	۷۱۰۰۰۰
شماره طبقه بندی مواد	عنوان مواد	مبلغ اعتبار (بهزار ریال)
۱۰۲۰۰	ماده ۲ - مزایا و کمکها	۷۱۰۰۰۰

جداول فوق منضم بقانون اعتبارات اضافی سال ۱۳۵۰ کل کشور

می باشد .

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

قانون متمم بودجه سال ۱۳۵۰ کل کشور

مصوب ۱۳۵۰/۱۰/۱۶

ماده واحده - بدولت اجازه داده میشود تا مبلغ سه میلیارد و شصت و شصت میلیون (۳۶۶۰۰۰۰۰۰۰) ریال عوائد حاصله بابت پذیره های نفتی در سال جاری را کلابدرآمد عمومی منظور نماید و از این محل و همچنین از محل افزایش وصولی درآمدهای عمومی و صرفه جوئی در هزینه های بودجه عادی سال ۱۳۵۰ کل کشور مبلغ چهار میلیارد و هفتصد و هفتاد و یک میلیون و چهارصد و چهل و شش هزار (۴۷۷۱۴۶۶۰۰۰) ریال اضافه اعتبارات مندرج در جداول پیوست را با رعایت مقررات و قوانین مربوط پرداخت نماید .

تبصره ۱ - اجازه داده میشود مبلغ دو بیست و هفتاد میلیون (۲۷۰۰۰۰۰۰۰۰) ریال مطالبات اداره کل گمرک بابت حقوق و عوارض گمرکی و سود بازرگانی ماشین آلات و لوازم فنی از راه آهن دولتی ایران از یک طرف در درآمد گمرک (ردیف ۲۳۰۷ قسمت سوم) و از طرف دیگر در اعتبار ردیف ۲۲۱/۱ قسمت پنجم قانون بودجه سال ۱۳۵۰ کل کشور منظور و جمع و خرج شود .

ضمناً عبارت مندرج در برابر ردیف ۲۲۱/۱ قانون بودجه سال ۱۳۵۰ کل کشور عبارت «و تعهدات» اضافه میشود .

تبصره ۲ - اجازه داده میشود مبلغ بیست و سه میلیون (۲۳۰۰۰۰۰۰۰) ریال

ریال بابت حقوق و عوارض گمرکی و سودبازرگانی کالاهائیکه بموجب ماده ۷ قانون تأسیس شرکت سهامی شیلات جنوب توسط شرکت مذکور در سال ۱۳۵۰ وارد کشور میشود از یک طرف در درآمد گمرک (ردیف ۲۳۰۷ قسمت سوم) و از طرف دیگر در اعتبار ردیفی بشماره ۱/۴۵۴ قسمت پنجم قانون بودجه سال ۱۳۵۰ تحت عنوان «حقوق و عوارض گمرکی و سودبازرگانی کالاهای وارده برای شرکت سهامی شیلات جنوب» منظور و جمع و خرج شود.

تبصره ۳ - بوزارت جنگ اجازه داده میشود معادل مبلغ یکصد و چهارده میلیون و هفتصد هزار (۱۱۴۷۰۰۰۰۰) ریال که بابت فروش اجناس و خدمات از سازمانهای دولتی تا آخر سال ۱۳۴۹ دریافت کرده است در سال ۱۳۵۰ برای هزینههای ضروری خود بمصرف برساند.

تبصره ۴ - بدفتر بودجه اجازه داده میشود آن قسمت از اعتبارات مربوط باداره کل دامپزشکی را که ضمن اعتبارات وزارت کشاورزی در ردیف ۱۶۳ قسمت پنجم قانون بودجه سال ۱۳۵۰ کل کشور منظور شده است براساس قانون سازمان دامپزشکی کشور مصوب خردادماه ۱۳۵۰ از اعتبارات وزارت کشاورزی کسر و در ردیفی بشماره ۱۷۳ در قانون بودجه مزبور تحت عنوان سازمان دامپزشکی کشور بتفکیک برنامه و مواد هزینه منظور و سایر جداول را نیز بهمین نحو اصلاح و مراتب را با اطلاع کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی برساند.

تبصره ۵ - باتوجه بمفاد قانون اجازه پرداخت هزینههای اضافی عملیات نظامی فوق العاده نیروهای مسلح شاهنشاهی مصوب بیستم خردادماه

قانون متمم بودجه سال ۱۳۵۰ کل کشور

۱۳۴۸ بدولت اجازه داده میشود اعتبارهزینه های سال ۱۳۵۰ را که براساس قانون مذکور طی تصویب نامه‌های شماره ۳۸/۳ - ۱۶/۳/۱۳۵۰ و ۴/۴/۱۹۹۵ - ۲۸/۴/۱۳۵۰ و ۳/۱۳۹ - ۱۵/۶/۱۳۵۰ و ۳/۲۱۵ - ۱۶/۸/۱۳۵۰ بتصویب هیأت وزیران رسیده است در بودجه عادی سال ۱۳۵۰ منظور نماید .

تبصره ۶ - اعتبار ساختمان سالن تشریفات فرودگاه مهرآباد بمبلغ یک میلیون پانصد و پنجاه و دو هزار و نهصد و هفتاد و دو (۱۵۵۲۹۷۲) ریال که در سال ۱۳۴۸ از محل اعتبار دولت در اختیار وزارت آبادانی و مسکن گذارده شده است تا پایان سال ۱۳۵۰ قابل تعهد و مصرف خواهد بود .

تبصره ۷ - بعنوان ردیف ۳۱۱/۱ قسمت پنجم قانون بودجه سال ۱۳۵۰ کل کشور بعد از عبارت شرکت ملی ذوب آهن ایران عبارت «وتعهدات» اضافه میشود .

تبصره ۸ - اجازه داده میشود مبلغ دو میلیون و دو بیست هزار (۲۲۰۰۰۰۰) ریال تحت عنوان مؤسسه تحقیقات و برنامه ریزی علمی و آموزشی در ردیفی بشماره ۴۳۰۶/۸ - قسمت سوم قانون بودجه سال ۱۳۵۰ و معادل همین مبلغ در اعتبار از محل درآمد اختصاصی همان مؤسسه در ردیف ۱/۱۲۹ قسمت پنجم قانون مذکور منظور و سایر جداول نیز بهمین نحو اصلاح شود .

تبصره ۹ - اجازه داده میشود تا مبلغ پانصد میلیون (۵۰۰۰۰۰۰۰۰) ریال از درآمد های اختصاصی حساب شماره ۶۸ خزانه داری کل به درآمد عمومی منتقل و برای افزایش سرمایه بانک تعاون کشاورزی ایران مورد استفاده قرار گیرد .

تبصره ۱۰ - رقم چهار صد میلیون (۴۰۰۰۰۰۰۰۰) ریال در تبصره ۱۷

قانون بودجه سال ۱۳۵۰ کل کشور بدو هزار میلیون (۲۰۰۰۰۰۰۰۰۰) ریال افزایش می یابد .

تبصره ۱۱۱ - بدولت اجازه داده میشود از محل درآمد عمومی معادل بهای فروش اتومبیل های سواری که در جشن دوهزار و پانصد ساله شاهنشاهی مورد استفاده قرار گرفته است بمصارف زیر برساند :

۱ - مبلغ چهل و چهار میلیون ریال بعنوان اعانه بمرکز مطالعات مدیریت ایران پرداخت کند .

۲ - مبلغ باقیمانده رادراختیار سازمان جلب سیاحان و هریک از مؤسسات دولتی دیگر به تشخیص هیأت وزیران قرار دهد که بارعایت مقررات مربوط بمصرف هزینه های خود برسانند .

تبصره هایی که تا لغو نشده بقوت خود باقی است

تبصره ۱۲۵ - بوزارت جنگ اجازه داده میشود از مبلغ چهارصد و چهل و شش میلیون (۴۴۶۰۰۰۰۰۰) ریال باقی مانده اعتبارات تعهد نشده بودجه سال ۱۳۴۹ خود مبلغ دویست میلیون (۲۰۰۰۰۰۰۰۰) ریال برای احداث ساختمانهای مورد نیاز و بقیه را برای تأمین قسمتی از تفاوت بهای خوار بار و پوشاک کادر نیروهای مسلح شاهنشاهی و خانواده آنان اختصاص و تعهد نموده و تا پایان سال ۱۳۵۱ پرداخت نماید .

آئین نامه مربوط بمیزان و نحوه پرداخت تفاوت بهای خوار بار و پوشاک کادر نیروهای مسلح شاهنشاهی و خانواده آنان از طرف وزارت جنگ تهیه و بتصویب هیأت وزیران خواهد رسید .

تبصره ۱۳۵- به نخست وزیر اجازة داده میشود که پلاژ کارمندان سازمان بیمه های اجتماعی کارگران واقع در بابلسر را بمنظور استفاده دانشجویان و جوانان خریداری و بهای آنرا که جمعاً از بابت عرصه و اعیان بالغ بر یکصد میلیون و سیصد هزار (۱۰۰۳۰۰۰۰۰) ریال است در پنج قسط مساوی سالانه پرداخت نماید. نخستین قسط بهای پلاژ مذکور در سال جاری برابر بیست میلیون و شصت هزار (۲۰۰۶۰۰۰۰) ریال است که از محل اعتبار ردیف ۱۲۹/۵ قسمت پنجم قانون بودجه سال ۱۳۵۰ کل کشور قابل پرداخت میباشد .

تبصره ۱۳۶- بوزارت امور خارجه اجازة داده میشود تا پایان سال ۱۳۵۲ حداکثر تا مبلغ دو بیست و نود و پنج میلیون (۲۹۵۰۰۰۰۰۰) ریال بمنظور تهیه محل ملکی و ساختمان و تکمیل و تعمیرات اساسی نمایندگی های سیاسی و کنسولی شاهنشاهی در خارج از کشور بشرح زیر :

۱- برای خرید زمین - خانه - احداث ساختمان ، یکصد و نود و پنج میلیون (۱۹۵۰۰۰۰۰۰) ریال .

۲- برای تکمیل و تعمیرات اساسی ، پنجاه میلیون (۵۰۰۰۰۰۰۰) ریال .

۳- برای تجهیز ساختمان ، پنجاه میلیون (۵۰۰۰۰۰۰۰) ریال ، از بانک مرکزی ایران به تضمین وزارت دارائی وام دریافت کند .

دولت مکلف است اعتبار بازپرداخت اصل و بهره این وام را که باتوافق بانک مرکزی ایران و دفتر بودجه تعیین خواهد شد در بودجه های سالانه درده قسط از سال ۱۳۵۲ بعد منظور نماید .

تبصره ۱۵۵- وجوهی که از تاریخ تصویب این قانون بعنوان حق ثبت سفارش

قانون متمم بودجه سال ۱۳۵۰ کل کشور

کالا از مواد اولیه و قطعاتی که بکشور وارد میشود دریافت میگردد (موضوع تبصره ۱۶ قانون متمم بودجه سال ۱۳۴۶ و ماده واحده مصوب خردادماه ۱۳۵۰) در صورتیکه بعداً تمام یا قسمتی از مواد اولیه یا قطعات مزبور بصورت کالای ساخته شده بخارج از کشور صادر گردد نسبت به آنچه صادر شده است مسترد خواهد شد .

تبصره ۱۶ - مبلغ چهارصد میلیون (۴۰۰۰۰۰۰۰۰) ریال اعتبار مسکن و خانه سازی موضوع ردیف ۵۱۱۱۵ به اعتبارات مندرج در بند ۲ فصل دهم قانون برنامه عمرانی چهارم کشور افزوده میشود .

قانون فوق مشتمل بر یک ماده و شانزده تبصره و جداول ضمیمه پس از اظهار ملاحظات مجلس سنا در تاریخ روز دوشنبه ۱۳/۱۰/۱۳۵۰ در جلسه روز پنجشنبه شانزدهم دیماه یک هزار و سیصد و پنجاه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

فهرست اضافه اعتبارات متمم بودجه سال ۱۳۵۰ کل کشور
(از محل درآمد عمومی) بر حسب دستگاهها و ردیفها

شماره ردیف	نام دستگاه یا عنوان اعتبار	مبلغ اعتبار به (هزار ریال)
بخش اول تا چهارم		
۱۰۴	مجلس شورای ملی	۳۶۰۰۰
۱۰۵	مجلس سنا	۹۰۰۰
۱۰۷	اداره کل ثبت احوال	۱۵۰۰۰
۱۰۹	وزارت امور خارجه	۸۰۸۰۰
۱۱۸/۲	کمک به صندوق بازنشستگی	۹۰۰۰۰۰
۱۲۲	وزارت جنگ	۲۵۸۰۰۰
۱۲۳	ژاندارمری کل کشور	۱۰۰۰۰۰
۱۲۴	شهربانی کل کشور	۸۵۸۰۰
۱۲۷	وزارت آموزش و پرورش : (مناطق - کمک)	۱۰۱۰۰۰۰
	(ادارات مرکزی)	۵۷۰۰۰
۱۲۹	وزارت علوم و آموزش عالی	۳۰۰۰
۱۳۰	دانشسرای عالی (کمک)	۵۰۰۰
۱۳۴	دانشگاه پهلوی (کمک)	۱۲۰۰۰۰
۱۳۵	دانشگاه مشهد (کمک)	۱۰۰۰۰
		۴۶۹

فهرست اضافه اعتبارات متمم بودجه سال ۱۳۵۰ کل کشور (از محل درآمد عمومی)
بر حسب دستگاهها و ردیفها

شماره ردیف	نام دستگاه یا عنوان اعتبار	مبلغ اعتبار به (هزار ریال)
۱۳۶	دانشگاه تبریز (کمک)	۸۵۰۰
۱۴۰	مدرسه عالی بازرگانی (کمک)	۲۰۰۰
۱۴۱	دانشسرای عالی سپاه دانش (کمک)	۴۳۰۰
۱۴۴	وزارت فرهنگ و هنر	۱۵۰۰۰
۱۸۲	هواپیمائی کل کشور	۱۰۵۰۰
۱۸۵	سازمان جلب سیاحان	۱۰۰۰۰
۳۷۸	شرکت سهامی تأسیسات جهانگردی (کمک)	۱۰۰۰۰
۴۰۴	دانشگاه ملی ایران (کمک)	۵۰۰۰۰
۴۱۳	جمعیت خیریه فرح پهلوی و سازمانهای خیریه و عام المنفعه ای که تحت ریاست عالیہ علیاحضرت شهبانوی ایران انجام وظیفه مینمایند (اعانه)	۳۷۰۰
۴۳۰	سازمان تربیت بدنی و تفریحات سالم (کمک)	۲۰۰۰۰
	جمع چهاربخش	۲۸۲۳۶۰۰
	بخش پنجم - هزینه های متفرقه ، دیون ۱۹۹۰ها:	
۵۱۱۰۱	اعتبار دولت	۱۰۲۵۴۰۰

فهرست اضافه اعتبارات متمم بودجه سال ۱۳۵۰ کل کشور (از محل درآمد عمومی)
بر حسب دستگاهها و ردیفها

شماره ردیف	نام دستگاه یا عنوان اعتبار	مبلغ اعتبار به (هزار ریال)
۵۱۱۰۱/۱	کمک بسایر کشورها	۱۱۲۴۴۶
۵۱۱۰۴	هزینه های انتفاعی کشور و تعهدات	۶۰۰۰۰
۵۱۱۰۷	اجرای اصلاحیه قانون استخدام کشوری در وزارت آموزش و پرورش	۳۰۰۰۰۰
۵۱۱۱۵	سازمان برنامه برای مسکن و خانه سازی (کمک)	۴۰۰۰۰۰
۵۲۲۰۱	اعتبار انتقالی	۵۰۰۰۰
	جمع بخش پنجم	۱۹۴۷۸۴۶
	جمع کل	۴۷۷۱۴۴۶

اضافه اعتبارات سال ۱۳۵۰ بر حسب برنامه‌ها (از محل درآمد عمومی)

(مبالغ به هزار ریال)

شماره ردیف	نام دستگاه یا عنوان اعتبار	شماره طبقه بندی برنامه	عنوان برنامه	مبلغ اعتبار	
				جزء	کل
۱۰۴	مجلس شورای ملی	۱۲۱۰۰	وضع قوانین	۳۶۰۰۰۰	۳۶۰۰۰۰
۱۰۵	مجلس سنا	۱۲۱۰۰	وضع قوانین	۹۰۰۰	۹۰۰۰
۱۰۷	اداره کل ثبت احوال	۱۴۲۰۰	ثبت احوال شخصیه	۱۵۰۰۰	۱۵۰۰۰
۱۰۹	وزارت امور خارجه	۱۶۱۰۰	اجرای سیاست خارجی و اداره روابط بین المللی	۸۰۸۰۰	۸۰۸۰۰
۱۱۸/۲	کمک بصدوق بازنشستگی	۳۷۳۰۰	بیمه و بازنشستگی کارمندان	۹۰۰۰۰۰	۹۰۰۰۰۰
۱۲۲	وزارت جنگ	۲۱۳۰۰	تهیه - تولید - نو سازی و بازرسی اساسی	۱۰۵۰۰۰	۱۰۵۰۰۰
۱۲۳	ژاندارمری کل کشور	۱۵۲۰۰	فعالیت‌های مخصوص حفاظت نظم و امنیت خارج شهرها	۱۵۳۰۰۰	۲۵۸۰۰۰
۱۲۴	شهربانی کل کشور	۱۵۱۰۰	حفظ نظم و امنیت شهرها	۱۰۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰
				۸۵۸۰۰	۸۵۸۰۰

شماره ردیف	وزارت آموزش و پرورش	شماره طبقه بندی برنامه	عنوان برنامه	مبلغ اعتبار	
				جزء	کل
۱۲۷	وزارت علوم و آموزش عالی	۳۱۲۰۰	آموزش متوسطه	۲۹۰۵۰۰	۲۹۰۵۰۰
		۳۱۳۰۰	آموزش ابتدائی و سپاه دانش	۷۴۰۰۰۰	۷۴۰۰۰۰
		۳۱۴۰۰	آموزش حرفه‌ای	۲۵۰۰۰	۲۵۰۰۰
		۳۱۶۰۰	تربیت معلم	۵۵۰۰	۵۵۰۰
۱۲۹	وزارت علوم و آموزش عالی	۳۱۷۰۰	آموزش‌های متفرقه	۶۰۰۰	۱۰۶۷۰۰۰
۱۳۰	دانشسرای عالی (کمک)	۳۱۱۰۰	آموزش عالی	۳۰۰۰	۳۰۰۰
۱۳۴	دانشگاه پهلوی (کمک)	۳۱۶۰۰	تربیت معلم	۵۰۰۰	۵۰۰۰
۱۳۵	دانشگاه مشهد (کمک)	۳۱۱۰۰	آموزش عالی	۱۲۰۰۰۰	۱۲۰۰۰۰
۱۳۶	دانشگاه تبریز (کمک)	۳۴۱۰۰	خدمات درمانی	۸۵۰۰	۸۵۰۰
۱۴۰	مدرسه عالی بازرگانی (کمک)	۳۱۱۰۰	آموزش عالی	۲۰۰۰	۲۰۰۰
۱۴۱	دانشسرای عالی سپاه دانش (کمک)	۳۱۶۰۰	تربیت معلم	۴۳۰۰	۴۳۰۰
۱۴۴	وزارت فرهنگ و هنر	۳۲۱۰۰	ترویج و شناساندن هنر	۱۵۰۰۰	۱۵۰۰۰

(مبالغ به هزار ریال)

اضافه اعتبارات سال ۱۳۵۰ بر حسب برنامه‌ها (از محل درآمد عمومی)

مبلغ اعتبار		عنوان برنامه	شماره طبقه بندی برنامه	نام دستگاه یا عنوان اعتبار	شماره ردیف
کل	جزء				
۱۰۵۰۰	۱۰۵۰۰	ساختمان فرودگاهها و هواپیمائی کشوری	۴۸۶۰۰	هواپیمائی کل کشوری	۱۸۲
۱۰۰۰۰	۱۰۰۰۰	حمل و نقل و جهانگردی	۴۸۷۰۰	سازمان جلب سیاحان	۱۸۵
۱۰۰۰۰	۱۰۰۰۰	حمل و نقل و جهانگردی .	۴۸۷۰۰	شرکت سهامی تأسیسات جهانگردی (کماک)	۳۷۸
۵۰۰۰۰	۵۰۰۰۰	آموزش عالی	۳۱۱۰۰	دانشگاه ملی ایران (کماک)	۴۰۴
۳۷۰۰	۳۷۰۰	رفاه گروههای خاص	۳۸۴۰۰	جمعیت خیریه فرح پهلوی و سازمانهای خیریه و عام المنفعه ای که تحت ریاست عالیه علیا حضرت شهبانوی ایران انجام وظیفه مینمایند (اعانه)	۴۱۳

۲۰۰۰۰	۲۰۰۰۰	تربیت بدنی	۳۳۱۰۰	سازمان تربیت بدنی و تفریحات سالم (کماک)	۴۳۰
۲۸۲۳۳۹۰۰	۲۸۲۳۳۹۰۰	جمع چهاربخش			

توزیع اضافه اعتبار وزارت آموزش و پرورش در مناطق برحسب فصول هزینه و برنامه ها اعتبار از محل در آمد عمومی (به هزارریال)

شماره ردیف	نام دستگاه	شماره طبقه بندی برنامه	مناطق و عنوان برنامه ها	فصل اول هزینه های پرسنی	جمع
۱۲۷	وزارت آموزش و پرورش مناطق (کمک)	۷۰۰۰	کل مناطق	۱۰۱۰۰۰۰	۱۰۱۰۰۰۰
		۳۱۲۰۰	آموزش متوسطه	۲۹۰۰۰۰	۲۹۰۰۰۰
		۳۱۳۰۰	آموزش ابتدائی و سپاه دانش	۶۹۰۰۰۰	۶۹۰۰۰۰
		۳۱۴۰۰	آموزش حرفه ای	۲۵۰۰۰	۲۵۰۰۰
		۳۱۶۰۰	تربیت معلم	۵۰۰۰	۵۰۰۰
		۷۱۹۹	توسعه مناطق	۱۰۱۰۰۰۰	۱۰۱۰۰۰۰
		۳۱۲۰۰	آموزش متوسطه	۲۹۰۰۰۰	۲۹۰۰۰۰
		۳۱۳۰۰	آموزش ابتدائی و سپاه دانش	۶۹۰۰۰۰	۶۹۰۰۰۰

۲۵۰۰۰۰	۲۵۰۰۰۰	آموزش حرفه ای	۳۱۴۰۰	
۵۰۰۰	۵۰۰۰	تربیت معلم	۳۱۶۰۰	

إضافة اعتبارات سال ۱۳۵۰ بر حسب مواد هزینه (از محل درآمد عمومی)

(مبالغ به هزار ریال)

مبلغ اعتبار		عنوان مواد	شماره طبقه بندی مواد	نام دستگاه	شماره ردیف
کل	جزء				
۱۵۰۰۰	۱۵۰۰۰	مزایا و کمک‌ها	۱۰۲۰۰	اداره کل ثبت احوال	۱۰۷
	۸۱۰۰	حقوق و دستمزد	۱۰۱۰۰	وزارت امور خارجه	۱۰۹
	۲۰۱۷۸	مزایا و کمک‌ها	۱۰۲۰۰		
	۳۷۷۲	هزینه سفر، مأموریت، حمل و نقل و ارتباطات	۲۰۳۰۰		
	۳۷۰۰	اجاره	۲۰۴۰۰		
	۱۳۰۰۰	خدمات قراردادی	۲۰۵۰۰		
	۱۷۰۰	سوخت، برق و آب	۲۰۶۰۰		
	۴۲۰۰	مواد و لوازم مصرف شدنی	۲۰۷۰۰		
	۴۷۰۰	ماشین آلات و تجهیزات عمده	۳۱۲۰۰		
	۲۱۵۰۰	سایر کالاهای مصرف شدنی	۳۱۳۰۰		
۸۰۸۰۰					

	۱۰۵۰۰۰	ماشین آلات و تجهیزات عمده	۳۱۲۰۰	وزارت جنگ	۱۲۲
۲۵۸۰۰۰	۱۵۳۰۰۰	وام یا مشارکت در سرمایه بخش خصوصی	۳۱۵۰۰		
	۳۰۰۰۰	مزایا و کمک‌ها	۱۰۲۰۰	ژاندارمری کل کشور	۱۲۳
	۷۰۰۰۰	هزینه سفر، مأموریت حمل و نقل و ارتباطات	۲۰۳۰۰		
	۲۳۱۲۴	حقوق و دستمزد	۱۰۱۰۰	شهرداری کل کشور	۱۲۴
	۲۹۵۸	مزایا و کمک‌ها	۱۰۲۰۰		
	۳۰۰	هزینه سفر، مأموریت، حمل و نقل و ارتباطات	۲۰۳۰۰		
	۴۲۵	خدمات قراردادی	۲۰۵۰۰		
	۹۸۷	سوخت، برق و آب	۲۰۶۰۰		
	۱۵۷۵۹	مواد و لوازم مصرف شدنی	۲۰۷۰۰		
	۱۰۰۰۰	ساختمان	۳۱۱۰۰		

اضافه اعتبارات سال ۱۳۵۰ برحسب مواد هزینه (از محل در آمد عمومی)

(مبالغ به هزار ریال)

شماره ردیف	نام دستگاه	شماره طبقه بندی مواد	عنوان مواد	مبلغ اعتبار	
				جزء	کل
۱۲۷	وزارت آموزش و پرورش توسعه مناطق (کمک) ردیف ۷۱۹۹ قسمت هفتم قانون بودجه سال ۱۳۵۰ ادارات مرکزی	۳۱۲۰۰	ماشین آلات و تجهیزات عمده	۲۲۲۴۷	۸۵۸۰۰
		۱۰۱۰۰	حقوق و دستمزد	۵۷۰۰۰	۱۰۱۰۰۰۰
		۱۰۲۰۰	مزایا و کمکها	۲۳۳۵۸	
		۲۰۳۰۰	هزینه سفر ، مأموریت، حمل و نقل و ارتباطات	۱۱۴۲۰	
				۲۱۰۰	

	وزارت علوم و آموزش عالی	۲۰۴۰۰	اجاره	۴۵۰	۱۰۶۷۰۰۰
		۲۰۵۰۰	خدمات قراردادی	۱۳۵۰	
		۲۰۷۰۰	مواد و لوازم مصرف شدنی	۲۰۰	
		۴۱۷۰۰	کمک واعانه - بخش خصوصی	۱۰۰۰	۳۰۰۰۰
	وزارت فرهنگ و هنر	۱۰۱۰۰	حقوق و دستمزد	۱۳۳۲	
		۱۰۲۰۰	مزایا و کمکها	۲۸۳۱	
		۲۰۳۰۰	هزینه سفر ، مأموریت، حمل و نقل و ارتباطات	۱۰۰۰	
		۲۰۴۰۰	اجاره	۱۹۴۰	
		۲۰۵۰۰	خدمات قراردادی	۳۵۷۰	

(مبالغ به هزار ریال)

اضافه اعتبارات سال ۱۳۵۰ بر حسب مواد هزینه (از محل در آمد عمومی)

شماره ردیف	نام دستگاه	شماره طبقه بندی مواد	عنوان مواد	مبالغ اعتبار	
				جزء	کل
۱۸۲	هوایمانی کل کشوری	۲۰۷۰۰	مواد ولولوازم مصرف شدنی	۱۲۸۰	۱۵۰۰۰
			ماشین آلات و تجهیزات عمده	۳۲۲	
۱۸۵	سازمان جلب سیاحان	۲۰۷۰۰	کمک واعانه - بخش خصوصی	۲۷۲۵	۱۰۵۰۰
			خدمات قراردادی	۲۱۰۰	
			مواد ولولوازم مصرف شدنی	۷۹۰۰	
			حقوق و دستمزد	۱۲۰۰	
			مزایا و کمکها	۶۱۰۰	
۲۰۵۰۰	خدمات قراردادی	۲۰۳۰۰	هزینه سفر، مأموریت، حمل و نقل	۵۰۰	۵۰۰
			و ارتباطات	۵۰۰	

۲۰۶۰۰	ساخت، برق و آب	۸۰۰	۸۰۰	۱۰۰۰۰
۲۰۷۰۰	مواد ولولوازم مصرف شدنی	۸۰۰	۸۰۰	۱۰۰۰۰
۴۱۷۰۰	کمک واعانه - بخش خصوصی	۴۱۷۰۰	۱۰۰	۱۰۰۰۰

جداول فوق منضم به قانون متمم بودجه سال ۱۳۵۰ کل کشور میباشد .
رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

اهدافها

- ماده ۳ - ۱ - هدف اساسی سازمان عبارت خواهد بود از تشویق و گسترش جهانگردی بمنظور کمک بتوسعه اقتصادی و تفاهم بین ملت‌ها و صلح و آسایش و احترام جهانی و رعایت حقوق بشر و آزادیهای اساسی برای همه بدون تبعیض از نظر نژاد و جنس و زبان و دین . سازمان کلیه اقدامات لازم را برای نیل باین منظور معمول خواهد داشت .
- ۲ - در پیشبرد این منظور سازمان بمنافع کشورهای در حال توسعه در زمینه جهانگردی توجه خاصی مبذول خواهد داشت .
- ۳ - سازمان بمنظور ایفای نقش اصلی خود در زمینه جهانگردی همکاری مؤثری با ارگانهای مربوط ملل متحد و سازمانهای تخصصی آن برقرار ساخته و حفظ خواهد کرد . از این لحاظ سازمان بعنوان يك مؤسسه شرکت کننده و اجرایی در ایجاد رابطه همکاری و مشارکت در فعالیتهای مربوط به برنامه عمران ملل متحد اقدام خواهد کرد .

عضویت

- ماده ۴ - سازمان دارای سه نوع عضو میباشد :
- الف - اعضاء اصلی .
 - ب - اعضاء پیوسته .
 - ج - اعضاء وابسته .
- ماده ۵ - ۱ - عضویت اصلی در سازمان برای تمام کشورهای مستقل میسر خواهد بود .

قانون الحاق ایران بسازمان جهانگردی جهانی

مصوب ۱۳۵۰/۱۰/۲۰

ماده ۱۹ احده - اساسنامه سازمان جهانگردی جهانی (World Tourism Organisation) مشتمل بر ۴۵ ماده و یک ضمیمه (مقررات مالی) که در تاریخ ۵ مهر ماه ۱۳۴۹ (۲۷ سپتامبر ۱۹۷۰) در شهر مکزیکو تنظیم گردیده تصویب و اجازه تسلیم اسناد الحاق ایران داده میشود.

قانون فوق مشتمل بر ۴۵ ماده و یک ضمیمه (مقررات مالی) در جلسه روز دوشنبه بیستم دیماه یک هزار و سیصد و پنجاه شمسی بتصویب مجلس سنارسید.
رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

اساسنامه سازمان جهانگردی جهانی تأسیس

ماده ۱ - سازمان جهانگردی جهانی که از این پس «سازمان» نامیده می شود سازمانی است بین المللی و بین دولتها که از تغییر اتحادیه بین المللی سازمانهای رسمی جهانگردی (Iuoto) بوجود آمده است.

مقرر

ماده ۲ - مقرر سازمان بموجب تصمیم مجمع عمومی تعیین خواهد شد و میتوان در هر موقع بموجب تصویب مجمع عمومی آنرا تغییر داد.

۲ - دولت‌هائی که سازمان جهانگردی رسمی آنها در موقع تصویب این اساسنامه بوسیله مجمع عمومی فوق‌العاده اتحادیه بین‌المللی سازمان‌های رسمی جهانگردی - عضو اصلی اتحادیه میباشند مجازند بدون ضرورت اخذ رأی با اعلام رسمی پذیرش اساسنامه سازمان و قبول تعهدات ناشی از عضویت بعضویت اصلی سازمان در آیند :

۳ - دولتهای دیگر میتوانند چنانچه داوطلبی آنان با اکثریت دو سوم اعضای اصلی حاضر و رأی دهنده بتصویب مجمع عمومی رسیده باشد - بعضویت اصلی سازمان در آیند مشروط بر اینکه اکثریت مذکور شامل اکثریت اعضای اصلی سازمان باشد .

۶۵۵۶ - ۱ - عضویت پیوسته سازمان برای کلیه سرزمین‌ها یا گروه سرزمین‌هائی که مسئول مناسبات خارجی خود نیستند میسر خواهد بود .

۲ - سرزمین‌ها یا گروه سرزمین‌هائی که سازمان جهانگردی آنها در موقع تصویب این اساسنامه بوسیله مجمع عمومی فوق‌العاده اتحادیه بین‌المللی سازمان‌های جهانگردی عضو اصلی اتحادیه میباشند مجازند بدون لزوم اخذ رأی بعضویت پیوسته سازمان در آیند مشروط بر اینکه دولتی که مسئولیت مناسبات خارجی آنها بر عهده گرفته است عضویت آنها را تصویب نماید و از طرف آنها اعلام دارد که سرزمینها یا گروه سرزمینهای مزبور اساسنامه سازمان را می‌پذیرند و تعهدات ناشی از عضویت آن را قبول میکنند .

۳ - سرزمین یا گروه سرزمینها می‌توانند چنانچه داوطلبی آنان قبل‌امور تصویب دولت - عضوی که مسئولیت مناسبات خارجی آنها را بعهده دارد قرار گرفته باشد و دولت مزبور از طرف آنها اعلام کند که سرزمینها یا گروه

سرزمینهای مورد بحث اساسنامه سازمان را می‌پذیرند و تکالیف ناشی از عضویت را قبول می‌کنند، عضویت پیوسته سازمان در آیند. داوطلبیهای مزبور باید با اکثریت دو سوم اعضای اصلی حاضر رأی دهنده بتصویب مجمع برسد مشروط بر اینکه اکثریت مذکور شامل اکثریت اعضای اصلی سازمان باشد.

۴ - هرگاه یکی از اعضای پیوسته سازمان مسئول اداره مناسبات خارجی خود گردد چنین عضو پیوسته‌ای مجاز خواهد بود پس از اینکه رسماً و کتباً بدبیر کل اعلام نمود که اساسنامه سازمان را می‌پذیرد و تکالیف ناشی از عضویت اصلی را مورد قبول قرار میدهد - عضویت اصلی سازمان در آید.

ماده ۷ - ۱ - عضویت وابسته سازمان برای تشکیلات بین‌المللی اعم از دولتی و یا غیر دولتی که با منافع خاص رشته جهانگردی ارتباط دارند و برای تشکیلات بازرگانی و انجمنهایی که فعالیت آنان با هدفهای سازمان ارتباط داشته یا در صلاحیت آن باشد میسر خواهد بود.

۲ - اعضای پیوسته اتحادیه بین‌المللی سازمانهای رسمی جهانگردی در تاریخ پذیرش این اساسنامه از طرف مجمع عمومی فوق‌العاده اتحادیه مجازند بدون الزام اخذ رأی با اعلام اینکه تکالیف ناشیه از عضویت وابسته را می‌پذیرند عضویت وابسته سازمان در آیند.

۳ - سایر تشکیلات بین‌المللی اعم از دولتی یا غیر دولتی که با منافع خاص رشته جهانگردی ارتباط دارند میتوانند عضویت وابسته سازمان در آیند مشروط بر اینکه درخواست کتبی عضویت را بدبیر کل تسلیم دارند و درخواست مزبور با اکثریت دو سوم اعضای اصلی حاضر رأی دهنده بتصویب مجمع

برسد مشروط بر اینکه اکثریت ذکر شده در بالا شامل اکثریت اعضای اصلی سازمان باشد .

۴ - تشکیلات بازرگانی یا اتحادیه‌هایی که دارای علائق مشروح در بند ۱ این ماده باشند میتوانند عضویت وابسته سازمان در آیند مشروط بر اینکه درخواست عضویت آنها کتباً بدبیر کل تقدیم گردد مورد تأیید دولتی که مقر داوطلب در آن قرار گرفته است واقع شود . درخواستهای مزبور باید با اکثریت دو سوم اعضای اصلی حاضر ورأی دهنده بتصویب مجمع عمومی برسد مشروط باینکه اکثریت ذکر شده در بالا شامل اکثریت اعضای اصلی سازمان باشد .

۵- اعضای وابسته میتوانند کمیته‌ای تشکیل داده مقررات خاص خود را وضع و جهت تصویب بمجمع عمومی تقدیم دارند . کمیته میتواند درخواست کند موضوعاتی در دستور کار جلسات مزبور گنجانده شود و یا باین جلسات توصیه‌هایی بنماید .

۶ - اعضای وابسته میتوانند بطور انفرادی یا بصورت دستجمعی در کمیته اعضای وابسته در فعالیت‌های سازمان شرکت جویند .

ارکان

ماده ۸ - ۱ - ارکان سازمان عبارتند از :

- الف - مجمع عمومی که از این ببعده (مجمع) خوانده میشود .
- ب - شورای اجرائی که از این ببعده (شورا) خوانده میشود .
- ج - دبیرخانه .

۲ - جلسات مجمع وشورا در مقر سازمان تشکیل خواهد شد مگر اینکه ارکان مربوطه تصمیم دیگری اتخاذ نمایند .

مجمع عمومی

ماده ۹ - ۱ - مجمع رکن عالی سازمان است و مرکب از نمایندگان اعضای اصلی میباشد .

۲ - در هر اجلاس مجمع هر يك از هیأت های نمایندگی اعضای اصلی وابسته حداکثر شامل پنج نفر عضو خواهد بود که یکی از آنها از طرف دولت عضو بعنوان رئیس هیأت تعیین خواهد شد .

۳ - کمیته اعضای وابسته میتواند تا سه ناظر و هر عضو وابسته میتواند يك ناظر تعیین کند تا در امور مجمع شرکت نمایند .

ماده ۱۰ - مجمع هر دو سال یکبار اجلاس عادی خواهد داشت و در مواردیکه مقتضیات ایجاب کند اجلاس فوق العاده را تشکیل خواهد داد .
اجلاس های فوق العاده را میتوان بدرخواست شورا یا اکثریت اعضای اصلی سازمان تشکیل داد .

ماده ۱۱ - مجمع آئین نامه های مربوط بطرز کار خود را تصویب خواهد نمود .

ماده ۱۲ - مجمع میتواند هر موضوعی رامورد توجه قرار دهد و در باره هر مطلبی که در صلاحیت سازمان باشد توصیه هائی بنماید .

وظائف مجمع غیر از آنچه در موارد دیگر این اساسنامه ذکر شده عبارت خواهد بود از :

- الف - انتخاب رئیس و نواب رئیس مجمع .
- ب - انتخاب اعضای شورا .
- ج - انتصاب دبیر کل بنا به توصیه شورا .
- د - تصویب مقررات مالی سازمان .
- ه - تعیین خط مشی‌های کلی برای اداره امور سازمان .
- و - تصویب مقررات استخدامی کارمندان دبیرخانه .
- ز - انتخاب حسابرس بنا به تصویب شورا .
- ح - تصویب برنامه کلی کار سازمان .
- ط - نظارت بر سیاست مالی سازمان و بررسی و تصویب بودجه .
- ی - تأسیس سازمانهای فنی یا منطقه‌ای که ممکن است لازم بنظر برسد .
- ک - رسیدگی و تصویب گزارش‌های مربوط بفعالیت‌های سازمان و ارکان آن و اتخاذ کلیه تدابیر لازم برای عملی ساختن تصمیماتی که ممکن است از آنها ناشی شود .
- ل - تصویب یا تفویض اختیار برای تصویب انعقاد موافقتنامه با دولت‌ها و سازمانهای بین‌المللی .
- م - تصویب یا تفویض اختیار برای تصویب انعقاد موافقتنامه با سازمانهای خصوصی یا واحدهای خصوصی .
- ن - تهیه و توصیه موافقتنامه‌های بین‌المللی در مورد هر موضوعی که در صلاحیت سازمان باشد .
- س - اخذ تصمیم طبق این اساسنامه نسبت بدرخواست‌های عضویت .

- ماده ۱۳ - ۱ - مجمع رئیس و نواب رئیس خود را در آغاز هر اجلاس به انتخاب خواهد کرد .
- ۲ - رئیس مجمع ریاست آنرا بعهده گرفته و وظائفی را که محول شده است انجام خواهد داد .
- ۳ - رئیس در مقابل مجمع در خلال دوره اجلاس به مسئول خواهد بود .
- ۴ - رئیس مجمع در تمام دوره تصدی این مقام نمایندگی سازمان را در کلیه مواردیکه این نمایندگی ضرورت داشته باشد بعهده خواهد داشت .

شورای اجرائی

- ماده ۱۴ - ۱ - شورا مرکب خواهد بود از یک پنجم اعضای اصلی که طبق آئین نامه مجمع با توجه بوضع جغرافیائی بطرز عادلانه و منصفانه انتخاب می شوند .
- ۲ - یک عضو پیوسته که بتوسط اعضای پیوسته سازمان انتخاب می شود میتواند بدون داشتن حق رأی در شورا شرکت نماید .
- ۳ - یک نماینده از کمیته اعضای وابسته میتواند بدون داشتن حق رأی در شورا شرکت نماید .

- ماده ۱۵ - مدت تصدی اعضای انتخاب شده چهار سال است به استثنای اولین شورا که نصف اعضای آن در آخر سال دوم بقید قرعه خارج میشوند . انتخابات مربوط به تعیین نصف اعضای شورا هر دو سال یک بار صورت می گیرد .

ماده ۱۶ - شورا حداقل سالی دو بار تشکیل خواهد شد .

ماده ۱۷ - شورا از میان اعضای خود يك رئیس و يك نایب رئیس برای مدت یکسال انتخاب میکند .

ماده ۱۸ - شورا آئین نامه های مربوط به طرز کار خود را تصویب خواهد کرد .

ماده ۱۹ - وظایف شورا بغیر از وظایفی که در موارد دیگر این اساسنامه بدان محول شده است بشرح زیر میباشد :

الف - اتخاذ کلیه تدابیر لازم بامشورت بادیرکل برای اجرای تصمیمات و توصیه های مجمع و گزارش این اقدامات بمجمع .

ب - دریافت گزارش های دبیرکل در مورد فعالیت های سازمان .

ج - تقدیم پیشنهادات بمجمع .

د - بررسی برنامه کلی کار سازمان که بوسیله دبیرکل تهیه شده است قبل از تقدیم آن بمجمع .

ه - تقدیم گزارشها و توصیه های لازم بمجمع در مورد حسابها و برآوردهای بودجه ای سازمان .

و - تأسیس هر نوع تشکیلات فرعی که ممکن است برای فعالیت های شورا مقتضی باشد .

ز - انجام هر وظیفه دیگری که ممکن است به وسیله مجمع بدان محول گردد .

ماده ۲۰ - شورا در فاصله بین اجلاس های مجمع تصمیمات اداری و فنی لازم را در حدود وظایف و منابع مالی سازمان اتخاذ خواهد کرد مشروط

براینکه این تصمیمات مغایر با اساسنامه نباشد و تصمیمات متخذه را برای تصویب به اجلاس بعدی مجمع گزارش خواهد کرد .

دبیرخانه

ماده ۲۱ - دبیرخانه از دبیرکل و تعداد کارمندان مورد نیاز سازمان تشکیل میشود .

ماده ۲۲ - دبیرکل بنا بتوصیه شورا وبا اکثریت دوسوم اعضای اصلی حاضررای دهنده برای مدت چهار سال انتخاب خواهد شد . انتخاب او قابل تجدید است .

ماده ۲۳ - ۱- دبیرکل درمقابل شورا ومجمع مسئول خواهد بود .

۲- دبیرکل دستورات مجمع وشورا را بموقع اجرا خواهد گذاشت و گزارش هائی درباره فعالیتهای سازمان وحسابهای آن وپیش نویس برنامه کلی کار وبرآوردهای بودجه ای سازمان به شورا تقدیم میدارد .

۳- دبیرکل نمایندگی قانونی سازمان را بعهده خواهد داشت .

ماده ۲۴ - ۱- دبیرکل کارمندان دبیرخانه را مطابق مقررات استخدامی مصوبه مجمع منصوب می نماید .

۲- کارمندان سازمان درمقابل دبیرکل مسئول میباشند .

۳- دراستخدام کارمندان ودرتعیین شرایط خدمت توجه کامل به لزوم تأمین عالیترین معیارهای کاردانی وصلاحیت فنی وصحت عمل معطوف خواهدشد .
بارعایت ملاحظات فوق استخدام کارمندان براساس وضع جغرافیائی هرچه وسیع تر مورد توجه قرارمیگیرد .

۴- دبیر کل و کارمندان دبیرخانه در انجام وظایف خود از هیچ دولت و یا هیچ مقام خارج از سازمان کسب دستور نخواهند کرد و از هر اقدامی که ممکن است به موقعیت آنان به عنوان مأمور بین‌المللی که منحصر آدر مقابل سازمان مسئول میباشند - لطمه وارد آورد - خودداری خواهند کرد .

بودجه و مخارج

ماده ۲۵-۱- بودجه سازمان که برای انجام وظایف اداری و برنامه کلی کار آن تنظیم میگردد - از طریق کمکهای مالی اعضای اصلی و پیوسته و وابسته طبق مقیاس برآورد مورد قبول مجمع و از طریق سایر منابع ممکن برای سازمان طبق مقررات مالی پیوست که جزء لاینفک این اساسنامه میباشد تأمین میگردد .

۲- بودجه تهیه شده توسط دبیر کل برای رسیدگی و تصویب از طریق شورا به مجمع تقدیم میگردد .

ماده ۲۶-۱- حسابهای سازمان بوسیله دو حسابرس که بنا به توصیه شورا و تصویب مجمع برای مدت دو سال انتخاب میشوند - مورد رسیدگی قرار میگیرد تجدید انتخاب حسابرسها بلامانع است .

۲- حسابرسها علاوه بر رسیدگی به حساب میتوانند در مورد روشهای مالی و مدیریت و طرز حسابداری و نظارت‌های مالی داخلی و بطور کلی در مورد نتیجه عملیات مالی نظریاتی را که لازم میدانند گزارش دهند .

حدنصاب

ماده ۲۷-۱- حضور اکثریت اعضای اصلی برای حصول حدنصاب در جلسات مجمع ضروری است .

۲ - حضور اکثریت اعضای اصلی شورا برای حصول حدنصاب در جلسات شورا ضروری است .

رأی گیری

ماده ۲۸ - هر عضو اصلی دارای يك رأی خواهد بود .

ماده ۲۹ - ۱- با توجه بمقررات دیگر این اساسنامه اخذ تصمیم در مورد کلیه موضوعات در مجمع با اکثریت نسبی اعضای اصلی حاضر رأی دهنده بعمل خواهد آمد .

۲ - برای اخذ تصمیم در مورد موضوعات مربوط به بودجه و تعهدات مالی اعضاء ومحل مقر سازمان اکثریت دوثلث آرای اعضای اصلی حاضر رأی دهنده در مجمع ونسبت به سایر مسائل واجد اهمیت خاص اکثریت نسبی اعضای اصلی حاضر رأی دهنده در مجمع لازم میباشد .

ماده ۳۰ - تصمیمات شورا با اکثریت نسبی اعضای حاضر رأی دهنده اتخاذ میگردد مگر در مورد توصیه های مربوط به بودجه وامور مالی که با اکثریت دوسوم اعضای حاضر رأی دهنده تصویب خواهد شد .

شخصیت حقوقی - مزایا ومصونیتها

ماده ۳۱ - سازمان دارای شخصیت حقوقی خواهد بود .

ماده ۳۲ - سازمان در قلمرو دولت های عضو از مزایا ومصونیت های ضروری برای انجام وظایف خود بهره مند خواهد شد . مزایا ومصونیت های مزبور با موافقت نامه هایی که بوسیله سازمان منعقد میگردد تعیین میشود .

اصلاحیه‌ها

- ماده ۳۳ - ۱-** هر نوع اصلاحیه پیشنهادی در مورد این اساسنامه و ضمیمه آن بدویرکل تسلیم خواهد شد و دبیرکل آنهارا حداقل ششماه قبل از آنکه برای اظهار نظر بمجمع تسلیم نماید باطلاع اعضای اصلی خواهد رسانید .
- ۲ -** هر اصلاحیه‌ای باید مورد تصویب اکثریت دوسوم اعضای اصلی حاضر رأی‌دهنده مجمع قرار گیرد .
- ۳ -** هر اصلاحیه‌ای که دوسوم دول عضو تصویب آن را بدولت نگهدارنده اطلاع دادند در مورد کلیه اعضا لازم الاجرا خواهد شد .

تعلیق عضویت

- ماده ۳۴ - ۱-** هرگاه بر مجمع محرز شود که یکی از اعضا روشی پیش گرفته است که باهدفهای اساسی سازمان بنحو مندرج در ماده ۳ این اساسنامه مغایر میباشد مجمع میتواند بوسیله تصمیم متخذ از طرف اکثریت دوسوم اعضای اصلی حاضر رأی‌دهنده چنین عضو را از اعمال حقوق و بهره‌مندی از مزایای عضویت معلق سازد .
- ۲ -** تازمانیکه تغییر این روش از طرف مجمع احراز نگردیده است تعلیق مزبور بقوت خود باقی خواهد ماند .

کناره‌گیری از عضویت

- ماده ۳۵ - ۱-** هر عضو اصلی میتواند پس از انقضای اخطاریکساله کتبی به دولت نگهدارنده اسناد از سازمان خارج شود .

- ۲ - هر عضو پیوسته میتواند عضویت در سازمان را با همان اخطار یکساله ترك کند مشروط به اینکه عضو اصلی که مسئول روابط خارجی عضو پیوسته است مراتب را کتباً با اطلاع دولت نگهدارنده اسناد رسانیده باشد .
- ۳ - عضو وابسته میتواند پس از انقضای اخطار کتبی یکساله به دبیرکل از سازمان خارج شود .

لازم الاجرا شدن

ماده ۳۶ - یکصد و بیست روز پس از آنکه پنجاهویک دولت که سازمان های رسمی جهانگردی آنان هنگام تصویب این اساسنامه عضو اصلی اتحادیه بین المللی سازمانهای رسمی جهانگردی میباشند قبول اساسنامه و تعهدات ناشی از آن را به دولت نگهدارنده موقت اسناد اعلام نموده اند اساسنامه حاضر لازم الاجرا خواهد شد .

نگهدارنده اسناد

- ماده ۳۷ - ۱ - اساسنامه حاضر و هر نوع اعلامیه ای مربوط به قبول تعهدات عضویت فعلاً نزد دولت سوئیس به امانت سپرده خواهد شد .
- ۲ - دولت سوئیس وصول اعلامیه های مزبور و تاریخ لازم الاجرا شدن این اساسنامه را به دولتی که حق دریافت چنین اعلامیه هائی را دارند - ابلاغ خواهد کرد .

تفسیر و زبانها

ماده ۳۸ - زبانهای رسمی سازمان انگلیسی و فرانسه و روسی و اسپانیائی است .

ماده ۳۹ - متن های انگلیسی و فرانسه و روسی و اسپانیائی این اساسنامه متساویاً معتبر میباشد .

مقررات دوره تحول

ماده ۴۰ - دفتر مرکزی تازمان اخذ تصمیم از طرف مجمع عمومی طبق ماده دوم - بطور موقت در ژنو (سویس) خواهد بود .

ماده ۴۱ - ظرف مدت یکصد و هشتادروز از تاریخ لازم الاجرا شدن این اساسنامه دولتهای عضو سازمان ملل متحد و مؤسسات تخصصی وابسته بآن و همچنین اعضاء آژانس بین المللی انرژی اتمی یا طرفهای اساسنامه دادگاه بین المللی دادگستری حق دارند با اعلام رسمی قبولی اساسنامه سازمان و تعهدات مربوط به عضویت بدون اخذ رأی عضویت اصلی سازمان در آیند .

ماده ۴۲ - ظرف سال بعد از لازم الاجرا شدن این اساسنامه دولی که سازمانهای جهانگردی ملی آنان از تاریخ تصویب این اساسنامه عضو اتحادیه بین المللی سازمانهای رسمی مسافرتی بودند و این اساسنامه را بشرط عضویت پذیرفته بودند میتوانند در فعالیتهای سازمان با حقوق و تکالیف يك عضو کامل شرکت نمایند .

ماده ۴۳ - ظرف سال بعد از لازم الاجرا شدن این اساسنامه سرزمینهای گروه سرزمینهایی که مسئول روابط خارجی خود نیستند ولی سازمانهای جهانگردی رسمی آنان عضو اصلی اتحادیه بین المللی سازمانهای رسمی مسافرتی بودند و نتیجتاً میتوانند عضویت پیوسته در آیند و این اساسنامه را بشرط تصویب از طرف

دولتی که مسئولیت روابط خارجی آنها را بعهده دارد پذیرفته‌اند می‌توانند در فعالیتهای سازمان با حقوق و تکالیف يك عضو پیوسته شرکت نمایند .

ماده ۴۴ - وقتی اساسنامه حاضر لازم‌الاجرا گردد، حقوق و تعهدات اتحادیه بین‌المللی سازمانهای رسمی مسافرتی بسازمان انتقال خواهد یافت .

ماده ۴۵ - دبیرکل اتحادیه بین‌المللی سازمانهای رسمی جهانگردی در زمان لازم‌الاجرا شدن این اساسنامه تاوقتیکه مجمع دبیرکل سازمان را انتخاب نکرده است بعنوان دبیرکل سازمان انجام‌وظیفه خواهد کرد .

ضمیمه

مقررات مالی

- ۱ - دوره مالی سازمان دو سال است .
- ۲ - سال مالی از اول ژانویه تا ۳۱ دسامبر می‌باشد .
- ۳ - بودجه از طریق سهمیه‌های اعضاء طبق روشی که از طرف مجمع بناسب سطح توسعه اقتصادی و اهمیت جهانگردی در هر کشور عضو تعیین خواهد شد و وجوه دیگری که سازمان دریافت مینماید تأمین میشود .
- ۴ - بودجه بر مبنای دلار آمریکائی تنظیم میشود . پول رائج برای پرداخت سهمیه‌ها دلار آمریکائی است . معذک دبیر کل میتواند تاحدودی که از طرف مجمع اجازه داده شده پول‌های دیگری رانیز بابت پرداخت سهمیه عضویت قبول کند .
- ۵ - کلیه سهمیه‌های عضویت پرداختی طبق بند ۳ و درآمد‌های متفرقه و هر گونه پیش‌پرداخت از (صندوق سرمایه در گردش) به‌بستانکار حساب مخصوصی منظور میگردد و مخارج اداره و برنامه کلی کار از محل همین حساب برداشت خواهد شد .

۶ - يك حساب سرمايه در گردش ايجاد ميشود كه ميزان آن از طرف مجمع تعيين ميگردد .

پيش پرداخت هاي اعضا بابت سهميه عضويت و هر نوع دريافته هاي بودجه اي كه طبق تصميم مجمع بايد از اين طريق به مصرف برسد بحساب سرمايه در گردش و اريز ميشود در صورت ضرورت مبالغه از اين حساب به صندوق عمومي منتقل ميشود .

۷ - ممكن است حساب سپرده اي براي تأمين مخارج فعاليتهايي كه در بودجه سازمان پيش بيني نشده و مورد علاقه بعضي از كشورهاي گروه كشورهاي عضو باشد منظور گردد . وجوه اين حساب از طريق كمكهاي مالي داوطلبانه تأمين ميشود . ممكن است براي اداره اين وجوه از طرف سازمان هزينه اي مقرر گردد .

۸ - مجمع نحوه استفاده از هدايا و هبه ها و ساير درآمدهاي فوق العاده را كه در بودجه منظور نشده است تعيين ميكند .

۹ - دبیرکل برآوردهای بودجه را حداقل سه ماه قبل از تاریخ تشکیل جلسه مربوطه به شورا تقدیم میدارد . شورا اقلام برآورده را مورد رسیدگی قرار داده و بودجه را برای بررسی نهائی و تصویب بمجمع توصیه مینماید .

بودجه رسیدگی شده توسط شورا حداقل سه ماه قبل از تشکیل اجلاس مجمع برای اعضا ارسال می گردد .

۱۰ - مجمع بودجه را سال بسال برای دوره مالی دو ساله آینده با تناسب سالانه آن و همچنین حسابهای اداری هر سال مورد تصویب قرار میدهد .

۱۱ - حسابهای سازمان بابت آخرین سال مالی بوسیله دبیرکل بحسابرسانا و به ارکان صالح شورا تسلیم میشود .

حسابرس ها گزارش کار را بشورا و مجمع تقدیم میدارند .

۱۲ - اعضای سازمان سهمیه های خود را در اولین ماه سال مالی مربوط می پردازند .

میزان سهمیه هر يك از اعضاء بنحو تعیین شده از طرف مجمع ششماه قبل از آغاز سال مالی مربوط به اعضاء ابلاغ خواهد شد مع هذا شورا میتواند با توجه به اختلاف بین سنوات مالی کشورهای مختلف موارد تعویق در پرداخت سهمیه عضویت را موجه بشناسد .

۱۳ - هر گاه بادهی معوق عضوی که پرداخت سهمیه مالی آن بابت هزینه های سازمان بتعویق افتاده باشد معادل یا زائد بر مبلغ سهمیه های قابل پرداخت از طرف او طی دو سال مالی گذشته باشد - از مزایائی که اعضاء بصورت خدمات و حق رأی در مجمع و شورا استفاده میکنند محروم خواهد شد . مع هذا مجمع بنا برخواست شورا میتواند به عضو مزبور اجازه دهد تا از خدمات سازمان بهره مند گردد و رأی بدهد مشروط بر اینکه مجمع متقاعد شود که قصور در پرداخت ناشی از شرائطی خارج از حیطه اقتدار عضو میباشد .

۱۴ - عضوی که از سازمان کناره گیری میکند تا تاریخ قطعیت این کناره گیری به نسبت سهم مسئول پرداخت برآوردهای مخارج میباشد . در احتساب برآوردهای مخارج برای اعضاء پیوسته و وابسته - اصول مختلف عضویت آنها و حقوق محدودی که در سازمان از آن بهره مند میشوند مورد توجه قرار خواهد گرفت .

در مکزیکوسیتی بتاريخ بیست و هفتم سپتامبر ۱۹۷۰ تنظیم گردید .

قانون الحاق ایران بسازمان جهانگردی جهانی

اساسنامه فوق مشتمل بر ۴۵ ماده و يك ضمیمه (مقررات مالی) منضم به

لایحه قانون الحاق ایران بسازمان جهانگردی جهانی است .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

آئین نامه وظایف و اختیارات شورای عالی تأمین اجتماعی

مصوب ۱۳۵۰/۱۱/۲ کمیسیونهای کار و امور اجتماعی و دارائی مجلسین

ماده ۱۵۵ - شورای عالی تأمین اجتماعی بر اساس قانون حمایت کارمندان در برابر اثرات ناشی از پیری و از کار افتادگی و فوت صورتی از انواع مؤسسات مشمول قانون مزبور تهیه خواهد نمود که بموجب آن امکان ایجاد صندوقهای جداگانه و یا متمرکز با توجه بنوع کار مؤسسات و مشخصات اجتماعی افراد مورد حمایت پیش بینی گردد.

صورت مزبور حاوی مهلت هائی برای اقدام بایجاد صندوقهای حمایت کارمندان انواع مؤسسات مشمول خواهد بود.

تبصره - شورای عالی تأمین اجتماعی ضوابط مربوط بادامه کار صندوقهای بازنشستگی کارمندان مؤسساتی را که در تاریخ تصویب قانون حمایت کارمندان در برابر اثرات ناشی از پیری و از کار افتادگی و فوت وجود داشته اند تعیین و اعلام خواهد نمود.

ماده ۲۵۵ - شورای عالی تأمین اجتماعی بمنظور نظارت بر حسن اجرای قانون حمایت کارمندان در برابر اثرات ناشی از پیری و از کار افتادگی و فوت صندوق های حمایت کارمندان را بوسیله بازرس یا بازرسان خود مورد بازرسی قرار خواهد داد و در صورتیکه نواقصی در کار آنها مشاهده شود ضمن صدور دستور - العملهای لازم مهلت مناسبی برای رفع نواقص مزبور تعیین خواهد نمود.

تبصره - بازرس یا بازرسان برای انجام وظایف خود حق مراجعه به دفاتر و اسناد صندوق را دارند. مسئول صندوق موظف است مدارک و توضیحات مورد نیاز را در اختیار آنان قرار دهد.

ماده ۳ - هر يك از صندوق ها كه مقررات قانونی و یا دستورالعملهای شورای عالی تأمین اجتماعی را رعایت نکند شورا پس از رسیدگی و احراز اطمینان از این امر از وزارت کار و امور اجتماعی خواهد خواست که نماینده تام الاختیاری از طرف خود برای اداره صندوق تعیین نماید.

نماینده مذکور تا هنگامیکه بتشخیص شورای عالی تأمین اجتماعی شرایط لازم و کافی برای اداره صندوق بنحو مطلوب فراهم نشود بکار خود براساس دستورالعمل مصوب شورای عالی تأمین اجتماعی ادامه خواهد داد.

ماده ۴ - شورای عالی تأمین اجتماعی در مورد ترتیب استفاده از وجوه مذکور در ماده ۶ قانون حمایت کارمندان در برابر اثرات ناشی از پیری و از کارافتادگی و فوت و یا انتقال این وجوه بصندوق مربوط و تعیین بهترین نحوه استفاده بیمه شدگان از مزایای مربوط همچنین برای تعیین مناسبترین نحوه بهره برداری از منابع مالی صندوقهای حمایت کارمندان مطالعات و بررسیهای لازم را بعمل خواهد آورد.

ماده ۵ - شورای عالی تأمین اجتماعی نسبت بتصمیم مقررات تأمین اجتماعی که شامل مقررات حمایتی مربوط به از کارافتادگی - پیری - فوت - بیماری و سایر موارد تأمین اجتماعی است با افراد و طبقاتیکه از آن برخوردار نیستند بر اساس گزارش کمیته های فنی بررسی نموده و تصمیمات لازم را اتخاذ خواهد نمود.

ماده ۶۵۵ - شورای عالی تأمین اجتماعی هم‌آهنگی لازم را بین سازمانهاییکه بنحوی از انحاء در زمینه تأمین اجتماعی فعالیت دارند از نظر یکنواخت کردن حداقل‌های مربوط به میزان حق بیمه و شرایط بهره‌مندی از کمکها و میزان کمکها ایجاد خواهد نمود و ترتیبی مقرر خواهد داشت تا انتقال بیمه شدگان از يك سازمان یا بخش بسازمان یا بخش دیگر بسوابق بیمه آنان لطمه نزند .

تبصره - منظور از بخش در این ماده بخش دولتی و بخش خصوصی است .

ماده ۶۵۶ - شورای عالی تأمین اجتماعی علاوه بر وظایف و اختیارات مذکور در فوق دارای اختیارات و وظایف زیر نیز میباشد :

الف - بررسی و تصویب اساسنامه‌های نمونه برای انواع صندوقهای حمایت کارمندان .

ب - بررسی و تصویب سازمان و مقررات استخدامی صندوقهای حمایت کارمندان که بوسیله هیئت مدیره یا هیئت عامل صندوقها تهیه و پیشنهاد میگردد .

ج - تعیین حسابرس صندوقهای حمایت کارمندان .

د - بررسی و تصویب حقوق و مزایا و یا حق الزحمه اعضای هیئت مدیره یا هیئت عامل یا مدیر عامل و حسابرس صندوقهای حمایت کارمندان برحسب این که افراد مزبور موظف یا غیر موظف باشند بنا به پیشنهاد هیئت مدیره یا هیئت عامل صندوقها .

ه - بررسی و تصویب بودجه سالانه و گزارش عملکرد و ترازنامه صندوق های حمایت کارمندان .

آئین نامه وظایف و اختیارات شورای عالی تأمین اجتماعی

آئین نامه فوق مشتمل بر هفت ماده و سه تبصره در اجرای ماده ۳ قانون حمایت کارمندان در برابر اثرات ناشی از پیری و از کار افتادگی و فوت پس از تصویب کمیسیونهای کار و امور اجتماعی و دارائی مجلس سنا در جلسات ۵۰/۴/۵ و ۵۰/۸/۲، در جلسات ۵۰/۹/۲۷ و ۵۰/۱۱/۲ بترتیب بتصویب کمیسیونهای کار و امور اجتماعی و دارائی مجلس شورایملى رسیده است.

رئیس مجلس شورایملى - عبدالله ریاضی

بودجه سال ۱۳۵۱ مجلس شورای ملی

مصوب ۱۳۵۰/۱۱/۵

ماده ۱ - برای پرداخت هزینه‌های پرسنلی و اداری سال ۱۳۵۱ مجلس شورای ملی مبلغ ۴۳۵/۰۰۰/۰۰۰ ریال بکارپردازی مجلس شورای ملی اعتبار داده میشود که بتصویب هیئت رئیسه مجلس شورای ملی بمصرف برساند .

ماده ۲ - بمنظور تجهیز و تعمیرات اساسی و تأسیسات و هزینه‌های تأسیساتی ساختمانهای مجلس شورای ملی مبلغ پنجاه میلیون ریال بکارپردازی مجلس شورای ملی اعتبار داده میشود که بتصویب هیأت رئیسه مجلس شورای ملی بمصرف برساند .

ماده ۳ - منظور از مفاد تبصره متمم بودجه سال ۱۳۵۰ مجلس شورای ملی این است که ابتدا مدت ارفاقی بسنوات خدمت قبل از ۳۱/۳/۱۳۴۵ مستخدم اضافه شده و در صورت احراز شرایط بازنشستگی از نظر خدمت بدون رعایت شرایط سنی مقرر در ماده ۷۵ قانون استخدام کشوری مصوب ۳۱ خردادماه ۱۳۴۵ حکم لازم صادر گردد .

بودجه فوق مشتمل بر سه ماده در جلسه روز سه شنبه پنجم بهمن ماه یکهزار و سیصد و پنجاه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

نایب رئیس مجلس شورای ملی - حسین خطیبی

اصلاح ماده ۳۰ آئین نامه فوق العاده و هزینه سفر

افسران و کارمندان نیروهای مسلح شاهنشاهی

مصوب ۱۳۵۰/۱۱/۵ کمیسیونهای نظام و دارائی مجلسین

ماده ۳۰ - آئین نامه فوق العاده و هزینه سفر افسران و کارمندان نیروهای مسلح شاهنشاهی بشرح زیر اصلاح میشود :

ماده ۳۰ - فوق العاده مأمورانی که موقتاً بخارج از کشور اعزام میشوند از روز حرکت تا روز مراجعت بشرح زیر خواهد بود :

الف - افراد پیمانی و درجه داران روزانه ۱۵/۵ دلار

ب - همافران و افسران جزء روزانه ۲۰/-

پ - افسران ارشد روزانه ۲۶/-

ت - سرتیپ و سرلشگر روزانه ۳۴/-

ث - سپهبد روزانه ۳۷/-

ج - ارتشبد روزانه ۳۹/-

اصلاحیه فوق باستناد ماده ۱۲۳ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی پس از تصویب کمیسیونهای نظام و بودجه مجلس شورای ملی در جلسات سه شنبه ۳۰ آذر و چهارشنبه اول دیماه ۱۳۵۰ در جلسات دوشنبه چهارم و سه شنبه پنجم بهمن ماه یکهزار و سیصد و پنجاه شمسی بتصویب کمیسیونهای جنگ و دارائی مجلس سنارسیده است .
رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

لایحه قانونی تمدید مدت موضوع ماده ۱۰۱ قانون مالیاتهای مستقیم راجع به معافیتهای صادراتی

مصوب ۱۳۵۰/۱۱/۹ کمیسیون دارائی مجلس شورای ملی

ماده واحده - معافیتهای صادراتی که طبق ماده ۱۰۱ قانون مالیاتهای مستقیم براساس موافقتنامه شماره ۱۴۵۳۵ - ۴۶/۵/۹ وزارتین دارائی و اقتصاد اعطاء شده است از اول سال ۱۳۵۱ برای پنج سال تمدید میشود .

لایحه قانونی فوق مشتمل بر یک ماده در اجرای ماده ۱۰۱ قانون مالیاتهای مستقیم در تاریخ روز شنبه ۱۳۵۰/۱۱/۹ بتصویب کمیسیون دارائی مجلس شورای ملی رسیده است .

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

قانون افزایش حقوق و وظیفه وراث قانونی دونفر خلبانان سمپاش سازمان حفظ نباتات وزارت کشاورزی

مصوب ۱۳۵۰/۱۱/۱۲

ماده ۱۹۵۵-هـ - میزان حقوق و وظیفه وراث قانونی مرحوم یحیی مهرابی افشار و فرامرز اژدری خلبانان سابق واحد سمپاشی هوایی سازمان حفظ نباتات وزارت کشاورزی که در راه انجام وظیفه جان خود را فدا نموده اند معادل آخرین حقوق و مزایای دریافتی ماهانه آنان که در مورد مرحوم یحیی مهرابی افشار ۱۹۵۷۵ ریال و مرحوم فرامرز اژدری ۱۶۰۰۰ ریال بوده است تعیین میشود که تا میزان مقرر در ماده ۸۳ قانون استخدام کشوری از محل صندوق بازنشستگی و مزاد بر آن از محل اعتبار سازمان حفظ نباتات بار عایت همان مقررات قابل پرداخت خواهد بود .

قانون فوق مشتمل بر یک ماده پس از اظهار ملاحظات مجلس سنا در جلسه روز دوشنبه ۱۳۵۰/۱۱/۴ ، در جلسه روز سه شنبه دوازدهم بهمن ماه یک هزار و سیصد و پنجاه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

قانون تجدید تشکیلات و تعیین وظایف سازمانهای وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و انحلال وزارت منابع طبیعی

مصوب ۱۳۵۰/۱۱/۱۲

ماده ۱۵ - از تاریخ تصویب این قانون وزارت منابع طبیعی منحل و کلیه کارکنان و تشکیلات و وظایف و اختیارات و اعتبارات و دارائی آن وزارت و شرکتها و مؤسسات و واحدهای وابسته بآن و صندوق عمران مراتع بوزارت کشاورزی که از این بعد وزارت کشاورزی و منابع طبیعی نامیده میشود منتقل و یا وابسته میگردد و کلیه وظایف و اختیارات وزیر و وزارت منابع طبیعی ناشی از قوانین و مقررات مربوط بمنابع طبیعی یا سایر قوانین بوزیر و وزارت کشاورزی و منابع طبیعی واگذار میشود.

ماده ۲۵ - بمنظور انجام وظائف و مقررات مربوط بحفظ و حمایت واحیاء و توسعه و بهره برداری از جنگلهای و مراتع و اراضی جنگلی و بیشه‌های طبیعی و اراضی مستحدثه ساحلی و حفاظت آبخیزها سازمانی بنام سازمان جنگلهای و مراتع کشور تشکیل میشود.

تبصره ۱ - آن قسمت از تشکیلات و اعتبارات و اختیارات لازم برای اجرای قوانین مربوط و دارائی وزارت منحل شده منابع طبیعی که بتشخیص وزیر کشاورزی و منابع طبیعی ضروری باشد بسازمان مذکور منتقل و محول میشود. سازمان مزبور دارای شخصیت حقوقی و ذیحسابی مستقل میباشد و رئیس سازمان سمت معاونت وزارت کشاورزی و منابع طبیعی را خواهد داشت.

تبصره ۲ - وزیر کشاورزی و منابع طبیعی میتواند هر جزء از وظایف دیگر پیشبینی شده در ماده ۱۷ این قانون را که مربوط بوظایف مندرج در این ماده باشد در صورت ضرورت باین سازمان محول نماید.

ماده ۳ - وزارت کشاورزی و منابع طبیعی مکلف است در زمینه حفظ منابع طبیعی و جلوگیری از انهدام آنها و بهبود محیط زیست گیاهان و جانداران و پیشگیری و ممانعت از هر اقدامی که زیان بخش و موجب برهم خوردن تناسب و تعادل محیط زیست بشود طبق آئین نامه های لازم اقدام و بر حسن اجرای مقررات مربوط نظارت نماید.

تبصره - آئین نامه های اجرائی این ماده بوسیله وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و وزارت اقتصاد تنظیم و پس از تصویب کمیسیونهای مربوط مجلسین بموقع اجرا گذارده خواهد شد.

ماده ۴ - از تاریخ تصویب این قانون نام سازمان شکاربانی و نظارت بر صید بسازمان حفاظت محیط زیست و همچنین نام شورای عالی سازمان مزبور بشورای عالی حفاظت محیط زیست تبدیل میشود. کلیه امور مربوط بحیوانات وحشی و آبریان رودخانه ها و آبهای داخلی و حفظ محیط زیست بسازمان حفاظت محیط زیست محول میشود.

رئیس این سازمان سمت معاونت وزارت کشاورزی و منابع طبیعی را خواهد داشت .

تبصره - امور شیلات کماکان بر اساس مقررات خود و بارعایت قوانین و مقررات مربوط بحفاظت محیط زیست اداره خواهد شد .

ماده ۵ - شرکت سهامی صنایع شیر ایران و سازمان گوشت کشور بوزارت کشاورزی و منابع طبیعی وابسته میشود و اختیارات وزیر تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی ناشی از قوانین و مقررات مربوط و همچنین نمایندگی کلیه سهام دولت در مجمع عمومی شرکت سهامی صنایع شیر ایران بوزیر کشاورزی و منابع طبیعی واگذار میشود .

تبصره ۱ - شورای سازمان گوشت منحل و وظایف و اختیارات شورای مزبور بوزیر کشاورزی و منابع طبیعی واگذار میشود .

تبصره ۲ - هرگونه تغییر در اساسنامه شرکت سهامی صنایع شیر ایران و سازمان گوشت کشور پس از تصویب کمیسیونهای استخدام و کشاورزی و دارائی مجلسین بمورد اجراء گذارده خواهد شد .

تبصره ۳ - در اجرای وظایف مقرر در اساسنامه شرکت سهامی صنایع شیر ایران و سازمان گوشت کشور وزارت کشاورزی و منابع طبیعی کشتارگاهها و سردخانههای لازم را ایجاد خواهد نمود و تأسیساتی که بعنوان کشتارگاه و سردخانه با سرمایه دولت بدین منظور بوجود آمده است با کلیه دارائی و اموال بوزارت کشاورزی و منابع طبیعی منتقل میگردد .

تبصره ۴ - بمنظور حد اکثر استفاده از منابع و امکانات شرکت سهامی صنایع شیر ایران و سازمان گوشت کشور و جلوگیری از سرمایه گذاریهای

قانون تجدید تشکیلات و تعیین وظایف سازمانهای وزارت کشاورزی و منابع طبیعی

مکرر و فراهم نمودن موجبات استفاده شرکتهای سهامی زراعی و شرکتهای تعاونی روستائی از کارخانهها و کشتارگاهها و سردخانههایی که با سرمایه دولت بوجود آمده و خواهد آمد ترتیب لازم بر اساس ضوابط مورد توافق بین وزرای کشاورزی و منابع طبیعی و تعاون امور روستاها داده خواهد شد .

تبصره ۵ - وزارت کشاورزی و منابع طبیعی اقدامات لازم برای تولید گوشت و فرآورده های دامی مورد نیاز کشور را رأساً و یا با همکاری و تشویق بخش خصوصی از طرق مختلف از جمله تعیین و تضمین حداقل قیمت خرید انجام خواهد داد . تولید گوشت و فرآورده های دامی شامل کلیه اقدامات در زمینه پرورش و بهره برداری از دام - طیور - زنبور عسل - کرم ابریشم و آبزیان میباشد .

تبصره ۶ - وزارت کشاورزی و منابع طبیعی میتواند کشتارگاهها و سردخانههایی را که برای شهرداریها با استفاده از اعتبارات عمرانی ساخته شده است اجاره یا خریداری نماید ، تعیین میزان اجاره بها یا بهای خرید با توافق طرفین و در صورت عدم توافق از طریق هیئت سه نفری مذکور در ماده ۲۹ قانون برنامه عمرانی چهارم و بر اساس مقررات ماده مذکور بعمل خواهد آمد ، در تعیین قیمت خرید یا اجاره بها مبالغی که از اعتبارات برنامه های عمرانی بلاعوض پرداخت شده از میزان سرمایه گذاری کسر میشود . در مورد کشتارگاه تهران فقط ساختمان و ماشین آلات و تأسیسات مربوط بکشتارگاه بشرح فوق خریداری شده و عرصه و اراضی کشتارگاه بمالکیت شهرداری باقی خواهد ماند ولی تا پنجسال بدون اجاره بها در اختیار وزارت کشاورزی و منابع

قانون تجدیدتشکیلات و تعیین وظایف سازمانهای وزارت کشاورزی و منابع طبیعی

طبیعی قرار خواهد گرفت و چنانچه پس از انقضای مدت پنجسال احتیاج بعرضه مزبور باقی باشد اجاره بها بارعایت شرایط فوق تعیین و پرداخت خواهد شد . کلبه کارکنان فعلی کشتارگاه باسوابق خدمتی خود بسازمانها و شرکتهای مربوط وزارت کشاورزی و منابع طبیعی منتقل میشوند .

سردخانه واقع در محوطه کشتارگاه کماکان در مالکیت و اختیار شهرداری پایتخت باقی میماند .

ماده ۶- اجرای قانون تأسیس شرکتهای بهره برداری از اراضی زیرسدها بوزارت کشاورزی و منابع طبیعی محول میشود .

تبصره ۱- در زمینهاییکه از سد محمدرضاشاه پهلوی آبیاری میشود وازطرف سازمان آب و برق خوزستان از طریق عمل مستقیم یا اجاره ویا بهرنحو دیگر فعالیتهای کشت و صنعت در آن آغاز شده یا خواهد شد اجرای قانون بنمایندهای وزارت کشاورزی و منابع طبیعی کماکان بعهده وزارت آب و برق و سازمان آب و برق خوزستان میباشد .

تبصره ۲- وزارت آب و برق کماکان از اختیارات ناشی از ماده ۲ قانون تأسیس شرکتهای بهره برداری از اراضی زیرسدها برای اصلاح و تغییر اساسنامه های شرکتهای وابسته بخود استفاده خواهد کرد .

تبصره ۳- وزارت کشاورزی و منابع طبیعی میتواند باموافقت وزارت آب و برق اجرای تمام یا قسمتی از طرحهای مربوط به تثبیت خاک و جلوگیری از فرسایش اراضی درحوزه آب ریزسدها را با اعتبارات مربوط بوزارت آب و برق و یاسازمانهای تابعه آن واگذار نماید ودراین موارد کلیه اختیارات قانونی وزارت کشاورزی و منابع طبیعی بوزارت مذکور یاسازمان مربوط تفویض میشود .

ماده ۷- اختیارات شورای مؤسسه تحقیقات منابع طبیعی که از این بعد بمؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع تبدیل میشود بشورائی که اعضاء آن از طرف وزیر کشاورزی و منابع طبیعی انتخاب خواهد شد تفویض میگردد.

ماده ۸- نمایندگی تمام سهام دولت در مجمع عمومی صاحبان سهام صندوق توسعه کشاورزی و صندوق عمران مراتع بوزیر کشاورزی و منابع طبیعی واگذار میشود.

ماده ۹- کلیه وظائف و اختیارات وزیر آب و برق و مدیر عامل سازمان برنامه در شورای سازمان عمران قزوین بوزیر کشاورزی و منابع طبیعی محول میگردد.

ماده ۱۰- وزارت کشاورزی و منابع طبیعی مجاز است در هر يك از مناطق مستعد كشور بمنظور تهیه و تدارك عوامل و وسائل تولید و خدمات لازم کشاورزی و دامداری و انجام هرگونه عملیات و خدمات مربوط باحیاء اراضی و بهره برداری از منابع طبیعی و کشاورزی و دامداری و ایجاد مزارع دولتی و مشارکت باشركتهای كشت و صنعت خصوصی سازمانهایی بصورت شركت تشكيل دهد ، اساسنامه شركتهای مذکور پس از تصویب کمیسیونهای کشاورزی و استخدام و دارائی مجلسین قابل اجرا است .

ماده ۱۱- بمنظور اداره امور و راهنمایی دامداران متحرك كشور و اصلاح روش های بهره برداری از منابع دامی آنان و ایجاد ایستگاههای استقرار و انتظار دام و كشتارگاههای صنعتی و سردخانه ها و كارخانجات غذای دام و تبدیل فرآورده های دامی در مناطق تولید و مصرف عمده یا عشایری و فراهم کردن

قانون تجدید تشکیلات و تعیین وظایف سازمانهای وزارت کشاورزی و منابع طبیعی

موجبات اسکان دام دارن متحرك سازمانی بنام سازمان دام داران متحرك در وزارت کشاورزی و منابع طبیعی تشکیل میشود اساسنامه سازمان مذکور پس از تصویب کمیسیونهای کشاورزی و منابع طبیعی - تعاون و امور روستاها - دارائی و استخدام مجلسین قابل اجرا است .

۱۳۵۵ - وزارت کشاورزی و منابع طبیعی در مورد تأسیس کارخانجات غذای دام و کارخانجات تبدیل فرآوردههای کشاورزی و دامی و صنایع وابسته پس از تحصیل پروانه از وزارت اقتصاد اقدام خواهد نمود .

۱۳۵۵ - وزارت کشاورزی و منابع طبیعی خط مشی و برنامه بهره‌وری کشاورزی و دامداری از سرزمین را در هر یک از مناطق کشور تهیه و تعیین خواهد نمود و مناسبترین نوع محصولات و فعالیت‌های قابل توصیه را در هر یک از مناطق توسعه آب و خاک مشخص کرده و برنامه دامداری و کشت سالانه را بر اساس میزان احتیاج کشور بمحصولات اساسی کشاورزی و فرآوردههای دامی که همه ساله در موعد مقرر برای سال بعد از طرف دولت اعلام میشود تنظیم و پیشنهاد مینماید .

اجرای برنامه کشت سالانه پیشنهادی طبق آئین‌نامه‌ای خواهد بود که وسیله وزارت کشاورزی و منابع طبیعی با همکاری وزارت تعاون و امور روستاها و وزارت آب و برق تهیه و بتصویب هیئت وزیران خواهد رسید .

وزارت تعاون و امور روستاها از طریق شرکت‌های زراعی و شرکتهای تعاونی روستائی و وزارت کشاورزی و منابع طبیعی از طریق مؤسسات و شرکت‌های کشاورزی و دامداری دولتی و خصوصی و وزارت آب و برق از طریق کنترل و نظارت و کمک بحسن استفاده از آبهای موجود کشور موجبات اجرای برنامه‌های مذکور را فراهم مینمایند .

قانون تجدید تشکیلات و تعیین وظایف سازمانهای وزارت کشاورزی و منابع طبیعی

تبصره ۱۵ - برای محصولات اساسی کشاورزی و دامی که بطریق فوق و بوسیله شرکت های کشاورزی و دام داری دولتی و خصوصی تولید میشود حداقل قیمت براساس ضوابط پیش بینی شده در آئین نامه ای که وسیله وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و وزارت تعاون و امور روستاها تهیه و بتصویب هیئت وزیران خواهد رسید از طرف وزارت کشاورزی و منابع طبیعی تعیین و تضمین خواهد شد.

تبصره ۲۵ - همه ساله در بودجه عمومی کشور پیش بینی لازم برای تضمین قیمت های موضوع این ماده بعمل خواهد آمد .

۱۳۵۵م - در مناطقی که از طریق شبکه آب تنظیم شده سدها آبیاری شود بمنظور اجرای سیاست منطقی بهره وری زمین وزارت تعاون و امور روستاها در مورد واگذاری اراضی بایر برای امور کشاورزی یا سایر امور با موافقت وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و وزارت آب و برق اقدام خواهد نمود، در تخصیص اراضی بایر برای عملیات کشاورزی و دام داری شرکت های کشت و صنعت دولتی و خصوصی و شرکت های سهامی زراعی و شرکت های تعاونی روستائی که قانون يك پارچه کردن اراضی و تعاونی کردن تولید در منطقه عمل آنها اجرا میشود اولویت خواهند داشت .

ماده ۱۵۵ - مواد و وسائل و عوامل مربوط بتولید مورد نیاز شرکت های تولید کشاورزی و دامی و شرکت های کشت و صنعت و شرکت های سهامی زراعی و شرکت های تعاونی روستائی و شرکت های کشاورزی و دام داری خصوصی و دولتی که از خارج کشور وارد میشود طبق آئین نامه ای که از طرف وزارت کشاورزی و منابع طبیعی - وزارت تعاون و امور روستاها - وزارت اقتصاد و وزارت دارائی تنظیم و بتصویب هیئت وزیران خواهد رسید از پرداخت حقوق گمرکی

وسود بازرگانی و کلیه عوارض مربوط بااستثنای هزینه‌های گمرکی و حقوق و عوارض بندری معاف خواهد بود .

ماده ۱۶ - بوزیر کشاورزی و منابع طبیعی اختیار داده میشود تشکیلات هر یک از سازمانها و مؤسسات و واحدهای تابعه یا وابسته آن وزارت را که لازم تشخیص دهد منحل نموده و تشکیلاتی بر اساس وظایف مذکور در این قانون و سایر قوانین و مقررات مربوط با نظر نماینده سازمان امور اداری و استخدامی کشور تنظیم و بموقع اجرا گذارد .

ماده ۱۷ - بر اساس مواد فوق وظایف وزارت کشاورزی و منابع طبیعی بشرح زیر تعیین میگردد :

۱ - تنظیم و پیشنهاد سیاست و خط مشی کشاورزی و دامداری و بهره‌وری از سرزمین از نظر کشاورزی و دامداری و حفظ و توسعه و اصلاح و بهره‌برداری از منابع طبیعی کشور برای بررسی و تصویب هیئت وزیران و منظور کردن در برنامه‌های عمرانی و توسعه اقتصادی کشور .

۲ - اتخاذ روشها و تدابیر ضروری در زمینه حفظ منابع طبیعی و جلوگیری از انهدام آنها و بهبود محیط زیست از طریق پیشگیری و ممانعت از هر اقدام مضر و نظارت بر حسن اجرای مقررات موضوعه .

۳ - انجام دادن تحقیقات علمی و بررسی‌های اقتصادی در رشته‌های مختلف کشاورزی و دامی و منابع طبیعی و انتشار سالانه نتایج حاصل از تحقیقات علمی انجام شده در زمینه‌های مختلف کشاورزی .

بررسی‌های مربوط بآب کماکان بر عهده وزارت آب و برق است .

۴ - تهیه و انتشار آمارهای اختصاصی از محصولات کشاورزی و دامی

قانون تجدید تشکیلات و تعیین وظایف سازمانهای وزارت کشاورزی و منابع طبیعی
و مراتع و اصلاح مداوم آنها از طریق ایجاد سازمان های مناسب یا خرید خدمات .

۵- ترویج نتایج حاصل از بررسیها و تحقیقات و هدایت و ارشاد و آشنا ساختن کشاورزان و دامداران و شرکتهای و مؤسسات کشاورزی و دامداری با اصول و فنون جدید کشاورزی و دامداری .

۶- تأمین خدمات فنی کشاورزی و دامداری مورد احتیاج شرکتهای سهامی زراعی و شرکتهای تعاونی روستائی به تقاضای وزارت تعاون و امور روستاها با حق اولویت و در حدود امکانات مالی و نیروی انسانی وزارت کشاورزی و منابع طبیعی .

۷- تمرکز و اداره امور مربوط با آموزش حرفه ای کشاورزی کشور و بسط و توسعه آن و همچنین اعلام نظر در مورد احتیاجات و برنامه تعلیمات عالی کشاورزی و همکاری و تبادل نظر با دانشکده های کشاورزی - دامپزشکی و منابع طبیعی و نظایر آن .

۸- حفظ و اصلاح خاکهای کشور و فراهم آوردن موجبات بهره برداری از آنها و همچنین حفاظت و اصلاح و توسعه و تکثیر و بهره برداری از سایر منابع طبیعی (جنگلها - مراتع - حیوانات وحشی - آبیان دریاها و آبهای داخلی) و بهسازی محیط زیست از نظر ایجاد فضای سبز .

۹- اصلاح و تهیه و تکثیر انواع نهال و بذر مرغوب و متناسب با شرایط اقلیمی و کشاورزی مناطق مختلف کشور .

۱۰- بررسیهای مربوط به دامداری و انتخاب و اصلاح و تکثیر نژادهای مناسب دام با شرایط اقلیمی و کشاورزی کشور .

قانون تجدید تشکیلات و تعیین وظایف سازمانهای وزارت کشاورزی و منابع طبیعی

۱۱- انجام دادن وظایف ناشی از اجرای قانون سازمان دامپزشکی و بررسی و تأمین بهداشت دام کشور و پیشگیری و مبارزه با بیماری‌ها و جلوگیری از ورود و اشاعه بیماریهای دامی از خارج از کشور و بازرسی بهداشتی کشتار از نظر دامپزشکی .

۱۲- تهیه و اجرای طرحهای جامع مربوط با افزایش تولید محصولات کشاورزی و دامی و بهبود زندگی جمعیت‌های متحرک روستائی و ایجاد سردخانه و کشتارگاهها و مراکز استقرار و انتظار دام و کارخانه‌های مربوط .

۱۳- تهیه مایه‌ها و سرم‌ها و سایر مواد بیولوژیکی مورد نیاز برای تشخیص و مبارزه با بیماریهای حیوانات و انجام دادن پژوهشهای علمی مربوط بشناسائی بیماریهای دام و امراض مشترک انسان و دام .

۱۴- انجام دادن عملیات مبارزه با آفات و بیماریهای عمومی و قرنطینه گیاهی و مشارکت در امر مبارزه با آفات و بیماریهای همگانی و جلوگیری از ورود و شیوع آفات و بیماریهای قرنطینه‌ای گیاهی و نظارت در ورود و توزیع مواد حشره کش و سموم آفات نباتی و بیماریهای گیاهی و در صورت لزوم تهیه و تولید مواد مذکور .

۱۵- انجام دادن هرگونه عملیات بررسی و خدمات مهندسی زراعی بمنظور استفاده مفید از آب و خاک و بکار بردن ماشین در عملیات کشاورزی .

۱۶- انجام دادن عملیات بازرگانی برای توزیع کود شیمیائی و سموم آفات نباتی .

۱۷- توسعه مکانیزاسیون کشاورزی و انجام عملیات بازرگانی برای تدارک و توزیع انواع ماشینها و ادوات کشاورزی و لوازم یدکی و ایجاد تعمیرگاههای ثابت و بسیار .

- ۱۸- نظارت در عملیات کارخانجات پنبه پاك كنى و ساير كارخانجات تبدیل مواد اولیه کشاورزی از لحاظ تهیه بذر ورقم بندی و تصفیه .
- ۱۹- انجام دادن وظائف ناشی از اجرای قانون تشکیل سپاه ترویج و آبادانی .
- ۲۰- بررسی آفات و بیماریهای گیاهی و محصولات کشاورزی و تعیین بهترین روش پیشگیری و مبارزه با آنها .
- ۲۱- انجام دادن بررسیهای حاصلخیزی خاک و شناسائی و طبقه بندی خاکهای کشور و مطالعات مربوط به حفظ و حمایت و تعیین بهره دمی خاکهای کشور .
- ۲۲- تأسیس واحدهای بزرگ دولتی و مشارکت بابخش خصوصی برای بهره برداری توأم کشاورزی و دامداری بمنظور تسریع در افزایش تولید محصولات کشاورزی و دامداری و صنایع وابسته .
- ۲۳- اعمال سیاستهای توسعه منابع آب و خاک و تولید حداکثر فرآورده های کشاورزی و دامی در مقابل حداقل مصرف آب و افزایش تولید از طریق اعطای وام و اعتبار بوسیله صندوق توسعه کشاورزی و صندوق عمران مراتع و طرحهای افزایش تولید و منابع اعتباری دیگر و یا از طریق امحاء کشت محصولاتیکه کشت آنها در نقاط معینی ممنوع اعلام شود .
- ۲۴- تشویق ایجاد شرکت های خصوصی کشاورزی و دامداری بصورت واحدهای تجاری و اقتصادی از طریق کمکهای اعتباری و فنی .
- ۲۵- تأسیس و تشویق ایجاد مجتمعهای صنعتی و بهره برداری از جنگلها و مراتع و آبریزان طبق قوانین و مقررات مربوط .
- ۲۶- تهیه و اجرای طرحهای بزرگ جنگلکاری و جنگل داری و احیاء جنگلها

و مراتع طبق قوانین و مقررات مربوط .

۲۷- تأسیس پارکهای بزرگ و مجهز جنگلی .

۲۸- طرح و اجرای برنامه آبخیزداری .

۲۹- در مورد لزوم، تبدیل محصولات تولیدشده کشاورزی و دامی در واحدهای بهره برداری دولتی و شرکتهای کشاورزی و دامداری که با مشارکت وزارت کشاورزی و منابع طبیعی تأسیس شده یا بشود .

۳۰- تعیین حد اقل قیمت تضمین شده و اعمال سیاست حمایت قیمت محصولات کشاورزی و دامی .

تبصره ۱- آئین نامه اجرائی مربوط بامحاء کشت توسط وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و وزارت تعاون و امور روستاها تنظیم و پس از تصویب کمیسیونهای کشاورزی - تعاون و امور روستاها و دادگستری مجلسین قابل اجرا خواهد بود .

تبصره ۲- در مورد بندهای ۷ و ۸ و ۱۲ و ۱۶ و ۱۷ شرکتهای سهامی زراعی و شرکتهای تعاونی روستائی طبق قوانین مربوط بخود عمل خواهند کرد .

تبصره ۳- مقررات مربوط بجلوگیری از آلودگی منابع آب مندرج در قانون آب و نحوه ملی شدن آن کماکان بقوت خود باقی است .

ماده ۱۸- کلیه قوانین و مقرراتیکه مغایر با این قانون است در آن قسمت که مغایر میباشد از تاریخ تصویب این قانون ملغی است .

قانون فوق مشتمل بر هیجده ماده و هیجده تبصره پس از تصویب مجلس سنا در جلسه روز دوشنبه ۱۳۵۰/۱۱/۴ ، در جلسه روز سه شنبه دوازدهم بهمن ماه یکهزار و سیصد و پنجاه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسیده است .

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

قانون الحاق دولت شاهنشاهی ایران بقرار داد بین المللی گمر کی ورود موقت وسائل تعلیم و تربیت

مصوب ۱۶/۱۱/۱۳۵۰

ماده ۱۹ احده - بدولت اجازه داده میشود الحاق رسمی دولت شاهنشاهی

ایران را بقرار داد بین المللی گمر کی ورود موقت وسائل تعلیم و تربیت

Convention Douaniere Relative A L' Importation
Temporaire De Materiel Padagogique.

که در تاریخ ۸ ژوئن ۱۹۷۰ در بروکسل منعقد شده و مشتمل بر یک مقدمه و ۲۷ ماده
و یک ضمیمه میباشد بشورای همکاری های گمر کی بروکسل و سازمان ملل متحد
اعلام و تشریفات لازم را انجام دهد .

وزارت امور خارجه و وزارت دارائی مأمور اجرای این قانون میشوند.

قانون فوق مشتمل بر یک ماده و متن قرارداد بین المللی ضمیمه پس از تصویب

مجلس شورای ملی در جلسه روز یکشنبه ۱۶/۳/۱۳۵۰ در جلسه روز شنبه شانزدهم
بهمن ماه یک هزار و سیصد و پنجاه شمسی بتصویب مجلس سنا رسید .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

قرارداد بین‌المللی گمرکی در مورد ورود موقت

وسائل تعلیم و تربیت

مقدمه

کشورهای طرف این قرارداد بین‌المللی که براهنمائی شورای همکاری گمرکی و بامشورت سازمان فرهنگی علمی و تربیتی (یونسکو) منعقد شده با توجه به نقش با اهمیت جریان بین‌المللی وسائل تعلیم و تربیت جهت توسعه آموزش عمومی و حرفه‌ای که پایه و اساس پیشرفت اقتصادی و اجتماعی محسوب میشود و با اطمینان باینکه اتخاذ تسهیلات عمومی برای ورود موقت با معافیت از پرداخت حقوق گمرکی و عوارض و سایل تعلیم و تربیت میتواند کمک مؤثری برای نیل به این هدف باشد بشرح زیر توافق میکنند .

فصل اول - تعاریف

ماده ۱ - در این قرارداد بین‌المللی :

الف - اصطلاح «وسائل تعلیم و تربیت» بهر نوع وسیله‌ای اطلاق میگردد که برای مقاصد آموزش عمومی و حرفه‌ای بخصوص مدلها و وسائل و دستگاهها و ماشینها و سایر لوازم فرعی آنها که لیست غیر محدود آنها ضمیمه این قرارداد بین‌المللی است بکار روند .

ب - اصطلاح «حقوق و عوارض ورودی» بحقوق گمرکی و سایر حقوق و عوارض و مالیات و هزینه هائی که از کالاهای وارداتی یا بمناسبت ورود آنها وصول میشود اطلاق میگردد . باستثنای هزینه های محدود بارزش تقریبی کارهای انجام شده .

ج - اصطلاح «ورود موقت» به ورود موقت کالا با معافیت از عوارض و حقوق گمرکی بدون ممنوعیتها و محدودیت‌های وارداتی بشرط برگشت اطلاق میشود.

د - اصطلاح «مؤسسات مورد قبول» به مؤسسات آموزش عمومی یا حرفه‌ای خصوصی یا عمومی با هدف‌های غیر انتفاعی که توسط مقامات صلاحیت‌دار کشور واردکننده جهت قبول ورود موقت و سایر تعلیم و تربیت تصویب شده باشند اطلاق میگردد.

ه - واژه «تصویب» به معنای تأیید و پذیرش یا قبول است.

و - واژه «شورا» سازمانی اطلاق میشود که بموجب قرارداد بین‌المللی ایجاد شورای همکاری گمرکی امضاء شده در ۱۵ دسامبر ۱۹۵۰ در بروکسل بوجود آمده است.

فصل دوم - حوزه اجراء

ماده ۲- هر کشور طرف قرارداد بین‌المللی متعهد میشود که به وسائل زیر اجازه ورود موقت بدهد:

الف - وسائل تعلیم و تربیت که باید منحصرأ در مقاصد آموزش عمومی و حرفه‌ای در قلمرو آن کشور بکار برود.

ب - لوازم یدکی و وسائل تعلیم و تربیت که بموجب بند الف این ماده مشمول مقررات ورود موقت هستند و همچنین وسائلی که مخصوص نگهداری یا کنترل یا اندازه‌گیری یا تعمیر چنین وسائلی باشند.

ماده ۳- ورود موقت وسائل تعلیم و تربیت و لوازم یدکی و ابزار مربوط به آن را میتوان مشمول شرایط زیر کرد:

الف - توسط مؤسسات مجاز وارد و تحت کنترل و مسئولیت آنها مورد استفاده قرار گیرد .

ب - در قلمرو و کشور محل ورود موقت برای مقاصد غیر تجارتی بکار رود .

ج - به مقدار معقول و متناسب با هدف ورود باشد .

د - هنگام برگشت قابل تشخیص باشد .

ه - در زمان توقف در کشور محل ورود در تملک شخص حقیقی مقیم خارج

باشخص حقوقی که اقامتگاه آن در خارج است باشد .

ماده ۴ - هر کشور طرف قرارداد میتواند در مواردیکه کالاهای زیر در

کشور محل ورود تولید و موجود باشد تمام یا قسمتی از تعهداتی را که بموجب

مفاد این قرارداد بین‌المللی تقبل کرده است معلق کند :

الف - کالاهائی که ارزش تعلیم و تربیتی آنها معادل با وسائل تعلیم و تربیتی

باشد که ورود موقت آنها مورد نظر است .

ب - لوازم پدکی که بتواند بجای وسایلی که ورود موقت آنها مطالبه می شود

بکار برده شود .

فصل سوم - مقررات خاص

ماده ۵ - هر کشور طرف قرارداد متعهد میشود در کلیه موارد ممکن برای مبلغ

حقوق و عوارض ورودی تضمین مطالبه نکرده و فقط به یک تعهد کتبی قناعت کند .

چنین تعهدی ممکن است بمناسبت ورود هر کالا و یا کلاً برای دوره مشخص

و یا در صورت امکان برای دوره مورد موافقت مؤسسه باشد .

ماده ۶ - ۱ - وسائل تعلیم و تربیت منتفع از مقررات ورود موقت را باید

قرارداد بین المللی گمرکی در مورد ورود موقت وسایل تعلیم و تربیت

ظرف ششماه از تاریخ ورود برگشت داد . اما مقامات مسئول گمرک کشور محل ورود موقت در صورت تشخیص کافی بودن زمان کمتر برای تحقق یافتن منظور مورد نظر از ورود موقت مجازند برگشت کالا را قبل از موعد ششماه مطالبه کنند .

۲- مقامات گمرکی به دلایل موجه می توانند فرصت بیشتری در نظر بگیرند و با دوره ششماه را تمدید کنند .

۳- وقتی که تمام یا قسمتی از وسایل تعلیم و تربیت مشمول مقررات ورود موقت را نتوان بعلت ضبط کالا جز در موارد ضبط ناشی از تعقیب افراد برگشت داد در این صورت مقررات برگشت را باید در زمان ضبط معلق نمود .

ماده ۷- وسایل تعلیم و تربیت مشمول مقررات ورود موقت را می توان در یک یا چند نوبت از طریق هر یک از دفاتر گمرکی آماده برای برگشت خارج کرد برگشت کالا از دفتر گمرکی ورودی الزامی نیست .

ماده ۸- بطریق دیگر غیر از برگشت میتوان تکلیف وسایل تعلیم و تربیت مشمول مقررات ورود موقت را معین کرد . خاصه با رعایت شرایط و تشریفات مندرج در قوانین و مقررات کشور محل ورود موقت میتوان این قبیل کالاها را بمصارف داخلی اختصاص داد .

ماده ۹- با وجود مقررات برگشت مندرج در این قرارداد بین المللی برگشت تمام یا قسمتی از وسایل تعلیم و تربیت که در نتیجه تصادفات تأیید شده بشدت خسارت دیده باشد ضروری نیست مشروط بر اینکه طبق تصمیم مقامات گمرکی :

الف - حقوق و عوارض ورودی که مشمول آنها هستند پرداخت شود .

ب - بدون هزینه به وزارت دارائی کشور محل ورود موقت واگذار گردد .

ج - بدون ایجاد خرج برای وزارت دارائی کشور محل ورود موقت تحت نظارت رسمی آنها منهدم شود .

ماده ۱۰ - مفاد ماده ۹ مذکور در فوق نیز در مورد قطعاتی که در نتیجه تعمیرات یا تغییرات بعمل آمده در زمان توقف در کشور محل ورود موقت تعویض شده‌اند اجرا میشود .

ماده ۱۱ - مفاد ماده‌های ۶ و ۷ و ۸ و ۹ لوازم یدکی و ابزارهای مندرج در ماده ۲ را نیز شامل میگردد .

فصل چهارم - مقررات متفرقه

ماده ۱۲-۱ - هر کشور طرف قرارداد تشریفات گمرکی لازم در مورد تسهیلات منظور شده در این قرارداد بین‌المللی را بحداقل تقلیل میدهد و مقررات مربوط باین قبیل تشریفات را بیدرنگ متشرمینماید .

۲ - بازرسی و ترخیص وسایل تعلیم و تربیت و لوازم یدکی و ابزار را هنگام ورود و برگشت در صورت امکان و اقتضا در محل استفاده از کالا باید انجام داد .

ماده ۱۳ - در موارد این قرارداد بین‌المللی حداقل تسهیلات منظور شده است مفاد این قرارداد بین‌المللی مانع اجرای تسهیلات بیشتری که پاره‌ای از کشورهای طرف آن در نظر گیرند و یا در آینده بموجب مقررات یک‌جانبه یا طبق موافقت نامه‌های دوجانبه یا چندجانبه فراهم خواهند نمود نخواهد بود .

ماده ۱۴ - بمنظور تأمین هدفهای این قرارداد بین‌المللی قلمرو کشورهای

طرف قرارداد را که يك اتحادیه گمر کی یا اقتصادی تشکیل می‌دهند میتوان قلمروی واحد محسوب کرد .

ماده ۱۵ - مواد این قرارداد مانع اجرای ممنوعیتها یا محدودیت‌های وضع شده بموجب قوانین و مقررات ملی در زمینه‌های اخلاق یا نظم عمومی، امنیت عمومی، بهداشت یا سلامت عمومی یا در زمینه‌های مربوط به حمایت از ثبت اختراعات و علائم تجارتي نمیگردند .

ماده ۱۶ - نقض مقررات این قرارداد بین‌المللی یا تقلب یا اظهار خلاف واقع به هر نحوی از انحاء و یا هر عملی که موجب شود شخص اعم از حقیقی یا حقوقی یا کالائی بيمورد از تسهیلات مندرج در این قرارداد بین‌المللی منتفع گردد شخص خالصی را مشمول مجازات‌های مندرج در قوانین و مقررات کشور محل وقوع جرم و محکوم به پرداخت حقوق و عوارض گمر کی متعلقه مینماید .

فصل پنجم - مواد نهائی

ماده ۱۷ - ۱ - هر کشور عضو شورا و سازمان ملل متحد و یا مؤسسات تخصصی آن میتواند طرف این قرارداد بین‌المللی قرار گیرد :

الف - با امضای قرارداد بین‌المللی بدون شرط تصویب .

ب - با سپردن سند تصویبی بعد از امضاء در مواردی که تصویب شرط شده باشد .

ج - التحاق به قرارداد بین‌المللی .

۲ - این قرارداد بین‌المللی تا تاریخ ۳۰ ژوئن ۱۹۷۱ در اداره مرکزی شورای همکاری بین‌المللی در بروکسل جهت امضاء و بعد از این تاریخ جهت التحاق کشورهای مندرج در بند يك این ماده باز خواهد بود .

۳ - کشورهایائی که عضو سازمانهای مندرج در بند يك این ماده نبوده

و دبیر کل شورا بتقاضای کشورهای عضو (متعاهد) شورا دعوت‌نامه جهت آنها ارسال داشته با التحاق به قرارداد بین‌المللی بعد از لازم‌الاجرا شدن آن میتوانند طرف متعاهد این قرارداد بین‌المللی شوند .

۴- اسناد تصویبی یا التحاق باید در نزد دبیر کل شورا سپرده شود .

ماده ۱۸ - ۱ - این قرارداد بین‌المللی سه ماه بعد از تاریخی که ۵ کشور از کشورهای موضوع بندیک ماده ۱۷ این قرارداد بین‌المللی آنرا بدون شرط تصویب امضاء کرده و یا اسناد تصویبی یا الحاق خود را سپرده باشند لازم‌الاجراء خواهد بود .

۲- در مورد هر کشوری که این قرارداد بین‌المللی را بدون تعلیق بتصویب امضاء کند یا آنرا تصویب کند یا آن ملحق شود بعد از اینکه ۵ کشور آنرا بدون تعلیق بتصویب امضاء کنند یا اسناد تصویب یا الحاق را بسپارند این قرارداد بین‌المللی سه ماه بعد از تاریخی که کشور نامبرده قرارداد بین‌المللی را بدون تعلیق بتصویب امضا کرده است یا اسناد تصویب یا الحاق را سپرده است لازم‌الاجرا خواهد شد .

ماده ۱۹ - ۱ - هر کشور میتواند هنگام امضای این قرارداد بین‌المللی بدون شرط یا تصویب یا بودیعه سپردن سند تصویبی یا الحاق یا هر زمانی بعد از آن با اطلاع به دبیر کل شورا اعلام نماید که مفاد این قرارداد بین‌المللی بکلیه یا برخی از سرزمینهایی که مناسبات بین‌المللی آنها را عهده دار است و یا از جانب آنها مسئولیت بین‌المللی تقبل کرده تسری یابد . این نحو اطلاع سه ماه پس از دریافت آن توسط دبیر کل شورا لازم‌الاجرا خواهد بود مشروط به اینکه مفاد قرارداد بین‌المللی قبل از لازم‌الاجرا شدن نسبت به این کشور در مورد سرزمینهای موضوع اطلاعیه اجرا نشود .

۲- هر کشوری که بموجب مفاد بندیک این ماده دبیر کل شورای همکاری گمرکی اطلاع داده باشد که مفاد این قرارداد بین‌المللی را بسرزمینی که مناسبات بین‌الملل آنرا عهده‌دار است و یا از جانب آن مسئولیت بین‌الملل تقبل کرده تسری داده است .

بموجب مفاد ماده ۲۱ این قرارداد بین‌المللی مجاز است به دبیر کل شورا اطلاع دهد که مفاد این قرارداد بین‌المللی در مورد سرزمین مورد بحث لازم الاجرا نخواهد بود .

ماده ۲۰ - هیچگونه استثناء در این قرارداد بین‌المللی مجاز نیست .

ماده ۲۱ - ۱- مدت این قرارداد بین‌المللی نامحدود است به موجب ماده ۱۸ این قرارداد بین‌المللی هر کشور طرف قرارداد بعد از لازم الاجراء شدن آن مجاز است فسخ آنرا اعلام نماید .

۲- فسخ قرارداد بین‌المللی را باید بوسیله سندی که در نزد دبیر کل شورا سپرده میشود به شورا اطلاع داد .

۳- فسخ قرارداد بین‌المللی شش ماه بعد از دریافت سند فسخ توسط دبیر کل شورا لازم الاجرا خواهد بود .

ماده ۲۲ - ۱- کشورهای طرف قرارداد در صورت لزوم بمنظور بررسی نحوه اجرای این قرارداد بین‌المللی و بخصوص بررسی اقداماتی که جهت یکنواخت کردن تفسیر و اجرای این قرارداد بین‌المللی ضروری است اجتماع میکنند .

۲- دبیر کل شورا بتقاضای یکی از کشورهای طرف قرارداد چنین جلساتی را تشکیل خواهد داد . جلسات در مرکز شورا تشکیل خواهد شد مگر این که کشورهای طرف قرارداد تصمیم دیگری بگیرند .

۳- کشورهای طرف قرارداد آئین‌نامه داخلی جلسات خود را تهیه میکنند .

۴- تصمیمات کشورهای طرف قرارداد با اکثریت دو سوم آراء کشورهای

رأی‌دهنده حاضر اتخاذ میگردد .

فقط کشورهایی که رأی مثبت یا منفی می‌دهند کشور رأی‌دهنده

محسوب میشوند .

۵- کشورهای طرف قرارداد در هیچ موردی اتخاذ تصمیم نخواهند کرد

مگر اینکه بیش از نصف اعضاء در جلسه حاضر باشند .

ماده ۲۳ - ۱- کشورهای طرف قرارداد باید تا حد امکان اختلاف نظرهایی

را که در مورد تفسیر یا اجرای مواد این قرارداد بین‌المللی دارند از راه مذاکرات

مستقیم فی‌مابین حل و فصل کنند .

۲- کشورهای طرف اختلاف هر گاه نتوانند اختلاف فی‌مابین را از راه

مذاکرات مستقیم حل و فصل نمایند موارد اختلاف را بکشورهای طرف قرارداد که

طبق مفاد ماده ۲۲ این قرارداد بین‌المللی اجتماع میکنند ارجاع خواهند کرد . این

کشورها بموارد اختلاف رسیدگی کرده و توصیه‌هایی جهت رفع اختلافات

خواهند کرد .

۳- کشورهای طرف اختلاف میتوانند قبل از صدور توصیه از جانب

کشورهای طرف قرارداد در مورد الزام آور بودن آنها توافق کنند .

ماده ۲۴ - ۱- يك یا کلیه کشورهای طرف این قرارداد بین‌المللی که بموجب

مفاد ماده ۲۲ اجتماع میکنند میتوانند جهت اصلاح مفاد قرارداد بین‌المللی پیشنهادهایی

ارائه دهند .

۲ - دبیرکل شورا پیشنهاد های اصلاحی را به اطلاع تمام کشورهای طرف قرارداد و کلیه امضاء کنندگان و دبیرکل سازمان ملل متحد و دبیرکل سازمان فرهنگی و علمی و تربیتی سازمان ملل (یونسکو) خواهد رساند .

۳ - ظرف ۶ ماه از تاریخ ابلاغ پیشنهادهای اصلاحی هر کشوری طرف قرارداد میتواند به دبیرکل شورا اطلاع دهد که :

الف - به پیشنهاد اصلاحی اعتراضی دارد یا .

ب - گرچه قصد قبول پیشنهاد اصلاحی را دارد اما شرایط لازم برای چنین پذیرشی در آن کشور هنوز مهیا نشده است .

۴ - اگر يك کشور طرف قرارداد طبق مفاد بند (۳) (ب) این ماده اطلاعیه ای برای دبیرکل شورا ارسال دارد مجاز است تا زمانی که دبیرکل را از قبول اصلاح پیشنهادی مطلع نکرده ظرف ۹ ماه بعد از انقضای دوره ششماهه موضوع بند سوم این ماده به آن پیشنهاد اعتراض کند .

۵ - اگر اعتراضی در مورد پیشنهاد اصلاحی طبق مفاد بند ۳ یا ۴ این ماده بعمل آید بمنزله این خواهد بود که پیشنهاد اصلاحی مورد قبول واقع نشده و اجراء نخواهد شد .

۶ - چنانچه اعتراضی در مورد پیشنهاد اصلاحی طبق بند ۳ و ۴ این ماده بعمل نیاید بمنزله این خواهد بود که پیشنهاد اصلاحی از تاریخ زیر پذیرفته شده است :

الف - اگر هیچ کشور طرف قرارداد بین المللی اطلاعیه ای طبق بند ۳ (ب) این ماده ارسال نکرده باشد بعد از انقضای دوره ۶ ماهه مندرج در بند ۳ .

ب - اگر يك کشور طرف قرارداد بین المللی طبق بند ۳ (ب) این ماده در یکی از

دو تاریخ ذیل که مقدمه است اطلاعیه‌ای فرستاده باشد :

۱- در تاریخی که تمام کشورهای طرف قرارداد بین‌المللی که چنین اطلاعیه‌هایی فرستاده‌اند قبول پیشنهاد اصلاحی را به دبیر کل شورا اطلاع داده‌اند بشرط اینکه اگر کلیه موارد قبولی را قبل از انقضای دوره ۶ ماهه مندرج در بند ۳ این ماده اطلاع داده باشند باید آن تاریخ را تاریخ انقضای دوره ۶ ماهه ذکر شده تلقی کرد .

۲- تاریخ انقضای دوره ۹ ماهه مندرج در بند ۴ این ماده .

۷- هر اصلاحی که مورد قبول قرار گرفته ششماه پس از تاریخی که قبول شده تلقی می‌گردد لازم‌الاجرا خواهد بود .

۸- دبیر کل شورا کلیه کشورهای طرف قرارداد و دیگر کشورهای امضاءکننده را هرچه زودتر از اعتراض‌هایی که طبق بند ۳ (الف) نسبت به پیشنهادهایی اصلاحی بعمل آمده و نامه‌هایی که بموجب بند ۳ (ب) این ماده دریافت شده مطلع خواهد کرد . دبیر کل سپس کلیه کشورهای طرف قرارداد و دیگر کشورهای امضاءکننده را از اعتراض کشورهای امضاءکننده اطلاع‌رسانی را ارسال داشته‌اند نسبت به پیشنهاد های اصلاحی یا قبولی آنها آگاه خواهد کرد .

۹- هر کشوری که این قرارداد بین‌المللی را تصویب نموده یا آن ملحق شود باید چنین تلقی کرد که کلیه اصلاحیه‌های آن را که در تاریخ سپردن اسناد تصویبی یا الحاقی لازم‌الاجراء بوده پذیرفته است .

ماده ۲۵- ضمیمه این قرارداد بین‌المللی بمنزله جزء لاینفک این قرارداد بین‌المللی تلقی میشود .

ماده ۲۶- دبیر کل شورا تمام کشورهای طرف قرارداد و دیگر کشورهای امضاء کننده و دبیر کل سازمان ملل متحد و مدیر کل سازمان فرهنگی علمی و تربیتی سازمان ملل متحد (یونسکو) رادر موارد زیر مطلع خواهد ساخت :

الف - امضاء و تصویب و الحاق بموجب ماده ۱۷ این قرارداد بین‌المللی .

ب - تاریخ اجرای این قرارداد بین‌المللی طبق مفاد ماده ۱۸ .

ج - اطلاعیه های دریافتی طبق ماده ۱۹ .

د - اعلام فسخ بموجب ماده ۲۱ .

ه - کلیه اصلاحاتی که بموجب ماده ۲۴ قبول شده تلقی میگردد و نیز تاریخ لازم الاجرا شدن آنها .

ماده ۲۷ - طبق اصل ۱۰۲ منشور سازمان ملل متحد این قرارداد بین‌المللی بتقاضای دبیر کل شورا در دبیرخانه سازمان ملل متحد به ثبت خواهد رسید .

نظر به مراتب فوق امضاء کنندگان زیر که در این مورد واجد صلاحیت میباشند این قرارداد بین‌المللی را امضاء کرده اند . این قرارداد بین‌المللی که در هشتم ژوئن ۱۹۷۰ در بروکسل به امضاء رسیده و به دو زبان انگلیسی و فرانسه است هر دو متن آن بطور مساوی معتبر میباشند .

از طرف :

افغانستان - آفریقای جنوبی - آلبانی - الجزایر - آلمان غربی - عربستان سعودی - آرژانتین - استرالیا - اتریش - باربادوس - بلژیک - روسیه سفید - برمانی - بلیوی - بوتوانا - برزیل - بلغارستان - بوروندی - کامبوج - کامرون - کانادا - سیلان - شیلی - جمهوری چین - قبرس - کلمبیا - کنگو (برازاویل)

قرارداد بین المللی گمر کی در مورد ورود و مدت وسائل تعلیم و تربیت

جمهوری دموکراتی کنگو - جمهوری کره - کستاریکا - ساحل عاج - کوبا -
داهوسی - دانمارک - اکواتور - اسپانیا - ممالک متحده آمریکای شمالی -
اتیوپی - فنلاند - فرانسه - گابون - گامبی - گانا - یونان - گواتمالا - گینه -
گینه استوائی - گویان - هائیتی - ولتای علیا - هندوراس - مجارستان - هند - اندونزی -
عراق - ایران - ایرلاند - ایسلاند - اسرائیل - ایتالیا - جامائیک - ژاپن - اردن -
کنیا - کویت - لائوس - لزو تو - لبنان - لیبریا - لیبی - لوکزامبورک - ماداگاسکار -
مالزی - مالاوی - جزائر مالایو - مالی - مالت - مراکش - موریس - موریتانی - مکزیک -
مغولستان - نپال - نیکاراگوا - نیجر - نیجریا - نروژ - زلاند جدید - اوگاندا -
پاکستان - پاناما - پاراگوئه - هلند - پرو - فیلیپین - لهستان - پرتغال - جمهوری
عربی سوریه - جمهوری متحده عربی - جمهوری آفریقایی مرکزی - جمهوری
دومینکن - رومانی - بریتانیای کبیر و ایرلند شمالی - رواندا - سالوادور - سنگال -
سیرالئون - سنگاپور - سومالی - سودان - سوئد - سوئیس - سوازیلاند - تانزانی -
چاد - چکسلواکی - تایلند - توگو - ترنیتی و توباگو - تونس - ترکیه - اوکراین -
اتحاد جماهیر شوروی - اروگوئه - ونزوئلا - جمهوری ویتنام - یمن - یمن
جنوبی - یوگسلاوی - زامبیا .

دبیر کل شورای همکاری گمر کی گواهی مینماید که این رونوشت بامتن
اصلی که در بایگانی شورا تودیع شده است مطابقت دارد .

فهرست غیر محدود و وسائل تعلیم و تربیت .

الف - دستگاههای ضبط صدا و تصویر یا تکثیر از قبیل :

پروژکتورهای اسلاید و نوار فیلم . Slide and Filmstrip projectors

پروژکتورهای نمایش فیلم . Cinematographic projectors ,

پروژکتورهای دورانی و آپی سکوپ

Back - projectors and episcopes,

ماگنتو توفون . ماگنتو تواسکوپ . کین اسکوپ و دستگاههای تلویزیونی

با مدار محدود .

Magnetophones, magnetoscopes and video equipment,

Closed circuit television equipment

ب - وسائل ضبط صدا و تصویر .

- اسلاید - نوار فیلم و میکرو فیلم .

- فیلمهای سینمایی .

- دستگاههای ضبط صوت (نوار ضبط - صفحه) .

- نوار ویدئو .

ج - وسائلی که در موارد خاص بکار میروند از قبیل :

- وسایل و تجهیزات کتاب شناسی و سمعی و بصری جهت کتابخانه ها .

- کتابخانه های سیار .

- لابراتوارهای زبان .

- وسایل ترجمه شفاهی همزمان .

- دستگاههای مکانیکی و الکترونیکی تنظیم شده جهت تدریس .

- وسایلی که مخصوص آموزش یا تعلیمات حرفه ای اشخاص عقب مانده است .

د - سایر وسایل از قبیل :

نقشه های دیواری - مدل - نمودار - نقشه - طرح عکس - نقاشی وسایل

وسایر ابزار و مدلهائی که جهت نمایش ساخته شده .

قرارداد بین المللی گمرکی در مورد ورود موقت وسائل تعلیم و تربیت

- کلکسیون وسایل سمعی یا بصری مخصوص تعلیم و تربیت جهت تدریس موضوعات درسی .

- وسایل - ابزار - دستگاهها و ماشین آلات جهت آموختن کار یا حرفه .

يك نسخه اصلی در نزد دبیر كل شورا سپرده میشود و دبیر كل نسخه های گواهی شده آنها برای کلیه کشور های طرف قرارداد مندرج در بند ۱ ماده ۱۷ این قرارداد بین المللی ارسال خواهد داشت .

قرارداد بین المللی فوق مشتمل بر يك مقدمه و بیست و هفت ماده و يك ضمیمه منضم بقانون الحاق دولت شاهنشاهی ایران بقرار داد بین المللی گمرکی ورود موقت وسایل تعلیم و تربیت میباشد .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

قانون تبدیل مؤسسه جوجه کشی نارمک بشرکت سهامی

مصوب ۱۳۵۰/۱۱/۱۶

مادهٔ واحد - بوزارت کشاورزی اجازه داده میشود مؤسسه جوجه کشی نارمک وابسته بوزارت کشاورزی را بشرکت سهامی تبدیل وبصورت بازرگانی اداره نماید .

اساسنامه آن ظرف سه ماه از تاریخ تصویب این قانون وسیله وزارت کشاورزی تنظیم و پس از تصویب کمیسیونهای استخدام ، دارائی و کشاورزی مجلسین اجرا می شود .

تبصره ۱ - میزان سرمایه و منابع تأمین آن در اساسنامه تعیین خواهد شد .
تبصره ۲ - کلیه کارکنان و دارائی و تعهدات مؤسسه مذکور از تاریخ تصویب اساسنامه به این شرکت منتقل میشود و تازمانی که اساسنامه شرکت بتصویب نرسیده است مقررات فعلی مؤسسه قابل اجرا است .

تبصره ۳ - مستخدمین رسمی مؤسسه جوجه کشی نارمک که بشرکت منتقل می شوند مشمول مقررات ماده ۱۴۴ قانون استخدام کشوری و تبصره آن وتغییرات و اصلاحات بعدی خواهند بود .

قانون فوق مشتمل بر یک ماده و سه تبصره پس از تصویب مجلس شورای ملی در جلسه روز پنجشنبه ۱۳۵۰/۹/۱۱ در جلسه روز شنبه شانزدهم بهمن ماه یک هزار و سیصد و پنجاه شمسی بتصویب مجلس سنا رسید .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

قانون اجازه فروش ۴۱۷ قلم اثاث اهدائی شرکت ملی نفت ایران بسازمان دفاع غیر نظامی کشور

مصوب ۱۳۵۰/۱۱/۱۶

ماده واحده - بوزارت کشور اجازه داده میشود ۴۱۷ قلم اثاث اهدائی شرکت ملی نفت ایران بسازمان دفاع غیر نظامی کشور را با رعایت مقررات آئین نامه معاملات دولتی و با حضور نماینده دیوان محاسبات بفروش رسانیده و وجوه حاصل را بحساب درآمد اختصاصی سازمان مزبور منظور و برای اجرای برنامه های آموزشی و ساختمانی بر طبق مقررات مورد استفاده قرار دهد .

قانون فوق مشتمل بر یک ماده پس از تصویب مجلس شورای ملی در جلسه روزیکشنبه ۱۳۵۰/۱۰/۵ در جلسه روزشنبه شانزدهم بهمن ماه یک هزار و سیصد و پنجاه شمسی بتصویب مجلس سنا رسید .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

قانون تبدیل بنگاه اصلاح و تهیه بذر چغندر قند ایران بشرکت سهامی

مصوب ۱۳۵۰/۱۱/۲۵

ماده ۱ واحده - بوزارت کشاورزی اجازه داده میشود بنگاه اصلاح و تهیه بذر چغندر قند ایران وابسته بوزارت کشاورزی را بشرکت سهامی تبدیل وبصورت بازرگانی اداره نماید .

اساسنامه آن ظرف سه ماه از تاریخ تصویب این قانون وسیله وزارت کشاورزی ووزارت اقتصاد تنظیم و پس از تصویب کمیسیون های مربوط بمجلسین اجرا میشود .

تبصره ۱ - میزان سرمایه و منابع تأمین آن در اساسنامه تعیین خواهد شد .
تبصره ۲ - کلیه کارکنان ، دارائی و تعهدات بنگاه مذکور از تاریخ تصویب اساسنامه باین شرکت منتقل میشود و تا زمانی که اساسنامه شرکت بتصویب نرسیده است مقررات فعلی بنگاه قابل اجرا خواهد بود .

تبصره ۳ - مستخدمین رسمی بنگاه اصلاح و تهیه بذر چغندر قند که بشرکت منتقل میشوند مشمول مقررات ماده ۱۴۴ قانون استخدام کشوری و تبصره آن وتغییرات واصلاحات بعدی خواهند بود .

قانون فوق مشتمل بر یک ماده و سه تبصره پس از تصویب مجلس شورای ملی در جلسه روز پنجشنبه ۱۱/۹/۱۳۵۰ در جلسه روز دوشنبه بیست و پنجم بهمن ماه یک هزار و سیصد و پنجاه شمس بتصویب مجلس سنا رسید .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

قانون اصلاح قانون مدت خدمت سفرای شاهنشاهی در کشورهای خارجه

مصوب ۱۳۵۰/۱۱/۲۵

ماده ۱۹ احده - تبصره قانون مدت خدمت سفرای شاهنشاهی در کشورهای
خارج مصوب ۱۳ تیر ماه ۱۳۴۷ بشرح زیر اصلاح می شود .
تبصره - در موارد خاصی که خدمت سفیری در سنین بالاتر از ۶۵ سال در
خارج از کشور ضرورت پیدا کند بنا براراده اعلیحضرت همایون شاهنشاه آن
سفیر از شمول این ماده مستثنی خواهد شد .
قانون فوق مشتمل بر يك ماده پس از تصویب مجلس شورای ملی در جلسه
روز سه شنبه ۱۳۵۰/۱۱/۵ در جلسه روز دوشنبه بیست و پنجم بهمن ماه یک هزار و
سیصد و پنجاه شمسی بتصویب مجلس سنا رسید .
رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی